Bogumiła Sawa

Uczniowie bez mundurków,

czyli

II Liceum Ogólnokształcące

im. Marii Konopnickiej w Zamościu

1970-2000

t.II

Zamość 2016

Zdjęcia z kronik szkolnych wybrała Beata Chmura

Korekta – Joanna Wójcik

II Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej
w Zamościu

Szkoła pod nazwą Prywatne Gimnazjum Żeńskie powstała w 1916 r. podczas I wojny światowej i austriackiej okupacji miasta. Była to wówczas jedna z najstarszych szkół tego typu na ówczesnych ziemiach polskich pod zaborami. Organizował ją Kazimierz Lewicki, on też został jej pierwszym dyrektorem.

Gimnazjum mieściło się wówczas w południowym skrzydle osiemnastowiecznego gmachu dawnej Akademii Zamojskiej – trzeciej wyższej uczelni dawnej Rzeczypospolitej, po krakowskiej i wileńskiej.W 1918 roku nauczyciel biologii Stefan Miler założył przy szkole pierwszy w Polsce Szkolny Ogród Przyrodniczy. Nikt wówczas nie przypuszczał, że będzie to w przyszłości jedyny profesjonalny ogród zoologiczny w południowo-wschodniej Polsce (około dwustu gatunków zwierząt z pięciu kontynentów).

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości gimnazjum otrzymało pieczęć z białym orłem w koronie i przeszło pod zarząd Polskiej Macierzy Szkolnej.Wkrótce zostaje upaństwowione i odtąd nosi imię Marii Konopnickiej.

Hymnem szkoły stała się słynna i wspaniała pieśń patriotyczna „Rota" ze słowami patronki. W tym okresie uczyli w gimnazjum żeńskim dwaj nauczyciele, których nazwiska wymienia encyklopedia. Byli to: modernistyczny poeta Stanisław Młodożeniec oraz polityk i marszałek Sejmu RP – Maciej Rataj.

Ważnym wydarzeniem w życiu szkoły okresu międzywojennego był także pierwszy egzamin dojrzałości w 1922 roku, a siedem lat później, w 1929 r., połączona sesja naukowa z okazji 300. rocznicy śmierci Szymona Szymonowica. Osoba i twórczość tego wybitnego poety oraz współorganizatora Akademii Zamojskiej zgromadziła wówczas w Zamościu najwybitniejszych uczonych i twórców. W ósmą rocznicęodzyskania niepodległości, 7 listopada1935 r., gimnazjum żeńskie otrzymało swój pierwszy sztandar ze szczytną dewizą: „Bądź godną imienia Polki".Następuje wówczas poprawa warunków lokalowych. Szkoła otrzymuje dodatkowe sale po zlikwidowanym Żeńskim Seminarium Nauczycielskim. W zreformowanym wówczas Liceum i Gimnazjum im. Marii Konopnickiej przybywa oddziałów i nauczycieli,jest teatr muzyczny, ukazują się czasopisma uczniowskie i harcerskie: „Wśród Nas" i „Nasze jest jutro". Internat dla stu dziewcząt wzorowo prowadzi „Madam", nauczycielka języka francuskiego Maria Markuszewska. Dwa lata przed wojną odbył się „Zjazd Absolwentek Szkoły".

Rok szkolny 1939/1940 zaczął się w trudnych okupacyjnych warunkach 3 września, a zakończył po trzech miesiącach – 29 listopada. Biblioteka i archiwum szkolne znalazły schronienie w ratuszu i nauczycielskich mieszkaniach. Sztandar szkoły również został dobrze zabezpieczony. Zaczęło się tajne nauczanie pod kierunkiem polonistki Stanisławy Żochowskiej.Na początku wojny, w 1940 r., gestapo zamordowało w bestialski sposób dwie gimnazjalistki: Grażynę Kierszniewską i Halinę Białównę. Kilka dni po wyzwoleniu Zamościa zaczęła się normalna nauka.

Dwa lata później, w 30-lecie szkoły odbył się trzeci zjazd absolwentek. Odsłonięto wtedy w szkolnym kościele św. Katarzyny pomnik ku czci zamordowanych przez Niemców profesorów i uczniów.Absolwentki, zreorganizowanego w 1950 r. czteroletniego Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Konopnickiej, spotkały się po raz kolejny 27 września 1959 r. Zjazd połączono z sesją naukową z okazji Jubileuszu 400-lecia urodzin Szymona Szymonowica. Szkoła otrzymała wówczas nowy sztandar ufundowany przez rodziców.

Trzy lata później, w 1962 roku, w czterdziestą rocznicę pierwszego egzaminu dojrzałości, spotkała się młodzież z najstarszymi maturzystami. Powstało wtedy pierwsze powojenne „tableau" absolwentów i położono kamień węgielny pod nowy gmach szkolny.W maju 1965 r. wyruszył z Akademii ku Nowemu Miastu barwny korowód uczennic w historycznych kostiumach. Niosąc typowe szkolne akcesoria, dokonały wówczas symbolicznego przeniesienia Liceum do nowej szkoły przy ul. Partyzantów 68. Przeprowadzka zbiegła się w czasie ze stopniową zamianą Liceum żeńskiego w koedukacyjne.

Następne lata to szereg ważnych uroczystości i rocznic. Zwrot ku tradycjom znalazł swój wyraz w zorganizowanym przez szkołę w 1966 r. ogólnopolskim zjeździe delegatów szkół noszących imię Marii Konopnickiej. Nastąpiło też przekazanie dyrektorowi Kazimierzowi Maciasowi przedwojennego sztandaru przez nauczycielkę Lucynę Kniaziową. Równocześnie miał miejsce finał obchodów 1000-lecia Polski.

We wczesnych latach siedemdziesiątych zbliżał się nieuchronnie zmierzch obowiązkowych granatowych mundurków szkolnych. Z codziennego stroju stawały się galowym „od święta".

Ranga II Liceum Ogólnokształcącego rośnie, gdy w 1970 roku szkoła zostaje „bazową" dla ośmiu liceów ogólnokształcących w Zamościu. Jednocześnie wprowadzone zostały klasy o czterech profilach: ogólnym, matematyczno-fizycznym, biologiczno-chemicznym i humanistycznym. Wraz z utworzeniem województwa zamojskiego w 1975 roku mieścił się w budynku szkoły zespół Szkół Ogólnokształcących. Tworzyły go: II Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej, Liceum Ogólnokształcące dla Pracujących oraz Liceum

Ogólnokształcące Korespondencyjne.Samodzielną jednostką oświatową została szkoła ponownie w 1995 r.

Długo pozostaną w pamięci uroczyste cykliczne zjazdy absolwentów, a zwłaszcza ten z okazji 70-lecia powstania szkoły (obu szkół) – 24-25 kwietnia 1987r.

Grono pedagogiczne w 2000 roku liczyło ponad 60 osób. Byli to w większości nauczyciele o bogatej wiedzy merytorycznej i długoletnim doświadczeniu pedagogicznym. Z roku na rok rosła liczba uczniów: w 1970/71 – 650, zaś 1996/97 – 1021.

Liceum należało do najbardziej prestiżowych w regionie. O wysokim poziomie kształcenia świadczy fakt, że ponad 90% absolwentów podejmowało studia na renomowanych państwowych wyższych uczelniach. W latach 1996-1999 jedenastu z nich zostało laureatami i finalistami olimpiad i konkursów przedmiotowych stopnia centralnego.

Wśród wychowanków nie brak jednostek wybitnych, znanych w kraju i za granicą. Są to wybitni twórcy z różnych dziedzin, pracownicy naukowi uniwersytetów oraz osoby pełniące ważne funkcje w administracji państwowej.

Bogumiła Sawa

BUDYNEK SZKOŁY

Nowy budynek szkoły, który powstałw latach 60-tych przy ulicy Partyzantów, był obiektem dwupiętrowym. Szkoła posiadała 15 sal lekcyjnych, dużą salę gimnastyczną z zapleczem oraz własną kotłownię centralnego ogrzewania. Jednak już na początku lat siedemdziesiątych wnętrze szkoły sprawiało nienajlepsze wrażenie. Odklejające się nagminnie płytki PCV powodowały duże zapylenie, ogromnie niezdrowe dla płuc (uczniowie, zwłaszcza starsi, nie chcieli zmieniać obuwia przy wejściu do szkoły). W toaletach brakowało papieru toaletowego. Prysznice przy sali gimnastycznej były nieczynne. Kwiaty (agawy) na korytarzach miały podarte liście i powyrzynane inicjały.

Wygląd estetyczny klas zgodziła się poprawić nauczycielka wychowania plastycznego p.Krystyna Kabas. Dzięki jej pomysłowości pracownia matematyczna zyskała ciekawy wygląd – pojawiły się w niej portrety słynnych matematyków oraz Mikołaja Kopernika. Dzięki p. K.Kabas zaczęto większą wagę przywiązywać do wystroju sal oraz jakości wyposażenia. Włączenie młodzieży w codzienne prace porządkowe przyniosło efekt w postaci zarówno polepszenia warunków pracy, jak i estetyki. Już po kilku miesiącach okazało się, że w szkole jest czyściej, bo uczniowie szanują swoją pracę[1].

W 1973 roku zapadła decyzja, że uroczystości dla całej szkoły nie będą się odbywały w sali gimnastycznej, lecz na korytarzu. Pojawiła się tam wkrótce przenośna scena, aby wykonawcy stali się bardziej widoczni. Zainstalowane też zostały głośniki zapewniające słyszalność z każdego miejsca. W połowie lat siedemdziesiątych na korytarzu stało akwarium, jednak było niszczone przez uczniów, więc zadecydowano o przeniesieniu go do pracowni biologicznej[2]. Wtedy także dobudowano na parterze jedną klasę. Na początku były tam pomoce naukowe[3].

W 1978 r. podłogi w szkole były pokryte gumolitem. Przy sali gimnastycznej znajdowały się dwie szatnie (dla dziewcząt i chłopców), toaleta oraz czynne

[1]A II, sygn. 19/I. Prot. z 30.VIII.1973 r.
[2]A II, sygn. 20/I. Prot. z 19.I.1976 r.
[3]A II, sygn. 21/I. Prot. z 21.VI.1976 r.

natryski[1]. Dwa lata później (1980 r.) natryski już były popsute (awaria bojlera). W ciągu 15 lat po przeniesieniu szkoły do nowego budynku nie zabezpieczono jeszcze poręczy schodów przed zsuwaniem się uczniów[2].

W latach osiemdziesiątych w szkole działała kuchnia i stołówka. Wodę bieżącą podgrzewano za pomocą wężownicy zamontowanej w węglowym trzonie kuchennym. Pomieszczenie kuchni było ciasne. Znajdował się tam tylko jeden stół „produkcyjny" kryty ceratą i deski do krojenia. Brakowało miejsca dla stołu do obróbki mięsa. Naczynia były wyparzane w wyparzaczu elektrycznym. Na potrzeby kuchni pracowały 3 lodówki[3]. Z kuchni szkolnej w r. szk. 1976/77 korzystało 170 osób dziennie, natomiast 3 lata później – 220 osób.W pokoju nauczycielskim znajdowała się terma (bojler) i suszarka do rąk oraz kuchenka gazowa na gaz z butli[4]. W 1998 r. zakupiono telewizor, odkurzacz i podgrzewacz wody[5].

W latach osiemdziesiątych w szkole powstały dwie pracownie chemiczne, jedna z nich była klasopracownią na parterze i nie posiadała oddzielnego zaplecza. Odczynniki chemiczne przechowywano w regale na pomoce szkolne. Druga pracownia chemiczna, znajdująca się na I piętrze, posiadała zaplecze i mechaniczny pochłaniacz gazów. Obydwie pracownie miały wentylację grawitacyjną i zimną wodę bieżącą[6].

Brak środków budżetowych utrudniał utrzymanie czystości. W czerwcu1986 r. najgorzej wyglądały pracownie: języka niemieckiego, chemiczna oraz pokój nauczycielski. Na odświeżenie ścian nie było już w czerwcu pieniędzy (fundusze na rok 1986 zostały w całości wyczerpane). Dyrektor radził więc, by zrobić porządek we własnym zakresie[7].

Szatnia, w której stale brakowało wieszaków, nie była użytkowana zgodnie ze swoim przeznaczeniem i potrzebna była jej „reorganizacja". Doszło nawet do tego, że uczniowie nie mogli wieszać okryć wierzchnich, bo szatnia zmieniła się

[1]A II, sygn. 26, k. 100. Protokół kontroli sanitarnej ZSO z 25.I.1978 r.
[2]Protokóły kontroli szkoły z lat 1980–1994. Protokół z 29.III.1980 r.
[3]Protokóły kontroli szkoły z lat 1980–1994. Protokół z 10.VI.1980 r.
[4]A II, sygn. 33/I. Prot. z 19.II.1993 r.
[5]A II, sygn. 39. Prot. z 23.I.1998 r.
[6]Protokóły kontroli... Prot. z 26.XI.1984 r.
[7]A II, sygn. 29/I. Prot. z 26.VI.1986 r.

w magazyn makulatury, której nie było gdzie gromadzić[1]. Nie lepiej było 12 lat później (1998 r.)[2]. Wówczas w pomieszczeniach byłej szatni były 2 sale lekcyjne.

W latach osiemdziesiątych było w szkole bardzo zimno. Aby poprawić ten stan rzeczy, w 1981 r. zakupiono zapasowy kocioł c.o.[3]. Nie pomagały przeglądy i naprawy kotłów c. o. Trzeba było znaleźć sumiennego palacza[4]. W styczniu 1985 r. doszło do awarii jednego kotła, ale zajęć nie przerwano[5]. Aż do 1998 r. szkoła miaławłasną kotłownię[6].

W trzeciej dekadzie czerwca 1974 r. Akademii przybył nowy stały sublokator – Liceum Ogólnokształcące dla Pracujących – Wydział dla Pracujących II Liceum[7]. Od 2 lipca tego roku w czasie wakacji odbywały się w szkole zajęcia dydaktyczne Studium Zaocznego Wydziału Pedagogicznego UMCS (kierunki: pedagogika szkolna i opiekuńcza, wychowanie techniczne i plastyczne oraz nauczanie początkowe). Prawie każdego roku (np. w r. 1979 i 1980) w lipcu mieściły się w budynku szkolnym kolonie Towarzystwa Przyjaciół Dzieci oraz zakwaterowanie dla harcerskich obozów wędrownych[8].

W 1974 r. było w szkole 16 sal lekcyjnych (w projekcie architektonicznym przewidziano pomieszczenia dla 15 klas), 10 lat później (1984 r.) były 23 sale, natomiast w 1993 r. – w 22 salach w szkole i 2 w internacie uczyło się 26 klas[9]. Dodatkowe sale lekcyjne uzyskano kosztem części korytarzy, które „zagrodzono", zyskując w ten sposób kilka sal lekcyjnych[10]. Brakowało wydzielonego miejsca do rozmów rodziców z nauczycielami. Odbywały się one wówczas w korytarzu przy oknie na stojąco, co było i niewygodne, i krępujące (nauczyciel wychowania technicznego Wiesław Kucharczyk przygotowywał z uczniami ławki ze zniszczonego sprzętu, żeby można było przynajmniej usiąść)[11].

---

[1]A II, sygn. 29/I. Prot. z 21.XI.1986 r.
[2]Protokóły kontroli budynku. Wpis z 3.III.1998 r.
[3]A II, sygn. 25/I. Prot. z 28.VIII.1981 r.
[4]A II, sygn. 28/I. Prot. z 25.X.1985 r.
[5]A II, sygn. 29/I. Prot. z 29.I.1987 r.
[6]Protokóły kontroli II LO. Wpis z 3.III.1998 r.
[7]Kronika szkoły 1963–1975 r.
[8]A II, sygn. 23/I. Prot. z 26.VI.1979 r. oraz z 7.VII.1980 r.
[9]A II, sygn. 19/I. Prot. z 30.I.1974 r.; A II, sygn. 34/I. Prot. z 27.IV.1993 r.; Prot. kontroli z 6.IV.1993 r.
[10]A II, sygn. 27/I. Prot. z 22.XI.1984 r.
[11]A II, sygn. 25/I. Prot. z 27.II.1982 r.

W roku szkolnym 1992/93 szukanie oszczędności spowodowało likwidację stołówki przy świetlicy szkolnej. Odtąd uczniowie z niej korzystający zaczęli stołować się w internacie[1].

Sala gimnastyczna

W warunkach konieczności pozyskiwania oszczędności budżetowych okazało się, że w r. szk. 1992/93 jednym ze sposobów było wynajmowanie sali gimnastycznej o wymiarach 12×24m z węzłem sanitarnym i dwiema rozbieralniami raz w tygodniu (godz. 16.00-17.30) szkole społecznej do gry w siatkówkę[2]. Sala ta posiadała zaplecze w postaci szatni wydzielonej wiosną 1992 r. i sanitariatów. Pomieszczenia te w latach dziewięćdziesiątych nie spełniały już wymogów technicznych, jednak przyczyną ciągłego odkładania remontu był zbyt duży jego koszt[3]. Udała się natomiast w 1993 r. przebudowa magazynku – pokoju nauczycieli WF (zamurowanie połowy wejścia do sali gimnastycznej i wykucie nowego od strony korytarza)[4].

Podłoga w sali gimnastycznej (parkiet) była wówczas (1998 r.) w bardzo złym stanie technicznym (lakier wytarty, powierzchnia niestabilna)[5]. W sali gimnastycznej ciągle było zimno, mimo że przeprowadzane było odpowietrzanie kaloryferów.

Dłuższy czas niedogrzane były sale lekcyjne jesienią roku szkolnego 2000/2001. Zepsuł się wtedy piec centralnego ogrzewania. Nowy został uruchomiony dopiero 20 listopada[6]

Sale dydaktyczne

Podłoga korytarza II piętra (parkiet) pamiętała jeszcze narodziny gmachu szkolnego. W roku 1992/93 była ona jednak już w bardzo złym stanie[7]. To samo można było powiedzieć o gumolicie, który też zapewne pochodził jeszcze z połowy

[1]Protokóły kontroli. Prot. z 6.IV.1993 r.
[2]A II, sygn. 34/I. Prot. z 22.IX.1993 r.
[3]Protokóły kontroli z 20.IV.1993 r.
[4]Książka budynku. Prot. z 16.VI.1993 r.
[5]Protokóły kontroli z 6.IV.1993 r.
[6]Kronika szkoły.
[7]Protokóły kontroli. Prot. z 6.IV.1993 r.

lat sześćdziesiątych i on to właśnie musiał być sukcesywnie wymieniany w najbliższej przyszłości[1]. Ściany sal lekcyjnych i korytarzy wymagały już odświeżenia. Chodziło o pomalowanie pomieszczeń, wymianę okien i remont 2/3 części dachu. We własnym zakresie szkoła zdołała pomalować dwie sale i pokój nauczycielski (wnętrze tego ostatniego estetycznie urządziła p. K. Kabas), kuchnię, gabinet stomatologiczny. Zakupiono także stoliki i krzesła do jednej z sal. W odnawianiu pozostałych klas uczestniczyli rodzice (klasa II f – sala nr 6 oraz sala nr 23). Uczniowie kl. II f założyli akwarium i w nagrodę od dyrektora otrzymali firanki. Zmienił się też dzięki rodzicom wygląd klasy I b (parapety oklejone białą tapetą, białe doniczki na kwiaty, nowe firanki)[2].

W połowie lat dziewięćdziesiątych w szkole było już tak ciasno, że lekcje odbywały się również w internacie[3]. Mimo iż celom dydaktycznym służyły wówczas 24 sale lekcyjne (16 sal lekcyjnych i 8 klasopracowni), to jednak zajęcia organizowano wtedy w stołówce internatu oraz w małej salce oznaczonej numerem 01. Dowcipni czwartoklasiści, nawiązując do niedawnej wówczas jeszcze konspiracyjnej działalności „Solidarności", mawiali o sobie, że są „internowani"[4].

Szczególnie wiele dobrego, jeśli chodzi o powiększenie bazy lokalowej szkoły, dokonało się w r. szk. 1996/97. Nastąpiła wtedy adaptacja części korytarza do celów dydaktycznych[5]. Coraz trudniejsze warunki lokalowe skutkowały tym, że w ciągu ostatnich czterech lat (1992-1996), ze względu na wyż demograficzny, tylko część spośród ośmiu klas pierwszych mogła się uczyć rano[6]. W szkole były wówczas 32 oddziały i 26 sal lekcyjnych, z czego 7 w wygospodarowanych pomieszczeniach zastępczych (2 sale zrobione z korytarza, 3 – w podpiwniczeniu i 2 – w internacie)[7].

W grudniu 1996 r. trwały prace adaptacyjne w byłej szatni, zamienionej na dwie sale lekcyjne. Pozostała część szatni miała być użytkowana zgodnie z pierwotnym przeznaczeniem.Z dotychczasowej sali nr 4 powstała zastępcza sala

[1]Protokóły kontroli. Prot. z 13.XI.1996 r.
[2]A II, sygn. 38. Prot. z 20.VI.1996 r.
[3]A II, sygn. 36. Prot. z 23.VI.1994 r.
[4]A II, sygn. 35. Prot. z 26.IV.1994 r.
[5]A II, sygn. 38. Prot. z 23.I.1997 r.
[6]Kronika szkoły. Zapis z 2.IX.1996 r.
[7]Prot. kontroli. Wyniki wizytacji 18.XI.–19.XII.1996 r.

gimnastyczna. W przygotowaniu były dwie nowe pracownie komputerowe. Nauczyciele języka angielskiego i francuskiego otrzymali pracownię językową. Został również kupiony nowy telewizor dla sali nr 21, a dawny z tej sali przekazano do internatu[1]. Równocześnie trwały prace przy zmianie wystroju kancelarii szkoły i gabinetu dyrektora. Zapadła też decyzja, aby na terenie szkoły powstał sklepik dla młodzieży (w pomieszczeniu archiwum, które z kolei zajmie lokal radiowęzła szkolnego). Wynajęcie tego lokalu miało się odbyć w drodze przetargu. W trakcie prowadzonej przebudowy (do końca października 1997 r.) pojawiła się możliwość wynajmu pomieszczeń innym instytucjom[2].

Wszystkie te zmiany nie zawsze zyskiwały akceptację rodziców. Zwłaszcza adaptacja pomieszczeń szatni w podpiwniczeniu na dwie sale lekcyjne wywołała w 1997 r. gwałtowny ich sprzeciw. Mieściły się tam wówczas trzy sale lekcyjne (nr 45, 47 i 51 (sala komputerowa)), natomiast kolejne dwie miały być wynajmowane na różnego rodzaju kursy (metoda pozyskiwania środków finansowych na potrzeby niedoinwestowanej szkoły). Rzeczywiście na 33 klasy tylko 13 nie miało zajęć na tzw. niskim parterze. Pozostałe uczyły się tam w wymiarze kilku godzin dziennie. W układzie tygodniowym natomiast wymiar godzin przypadający na poszczególne oddziały wynosi 1-19 godzin (7 oddziałów ma zajęcia powyżej 2 godzin tygodniowo, przy czym 2 klasy – po 15 i 19 godzin w ciągu tygodnia). W szkole została przeprowadzona kontrola sprawdzająca warunki, w jakich przebywali uczniowie. We wnioskach pokontrolnych znalazło się zalecenie wprowadzenia poprawek do rozkładu zajęć oraz wymóg przeznaczenia (w miarę możliwości) sal usytuowanych najniżej na zajęcia z wychowania muzycznego, plastycznego i technicznego oraz godzin wychowawczych[3]. W marcu 1998 r. kontrola szkoły zakończyła się zaleceniem, aby liczba godzin lekcyjnych w podpiwniczeniu dla poszczególnych oddziałów była zmniejszona do maksymalnie 3 godzin w tygodniu[4].

[1]A II, sygn. 39. Prot. z 15.XII.1997 r.
[2]Prot. kontroli z 2.XII.1997 r.
[3]Prot. kontroli. Zapis z 2.XII.1997 r.
[4]Prot. kontroli budynku z 3.III.1998 r.

W roku szkolnym 1999/2000 nauka odbywała się w 25 salach (13 lekcyjnych i 12 pracowni), w tym 5 sal w podpiwniczeniu wykorzystywano w systemie rotacyjnym. Dwie sale komputerowe miały 16 i 18 stanowisk[1].

Szatnia

W październiku 1999 r. szatnia była w trakcie urządzania. Młodzież trzymała odzież wierzchnią w klasach[2]. Pół roku później szatnia nie była użytkowana ze względu na brak obsługi i pełnego zabezpieczenia ubrań przed kradzieżą[3]. Kolejny protokół pokontrolny z 2000 r. stwierdzał, że nie ma możliwości wydzielenia pomieszczenia na szatnię. Sprawę odłożono na rok następny, licząc, że – wraz ze zmniejszeniem się liczby oddziałów– znajdzie się lokal na szatnię[4].

Biblioteka

Na progu lat osiemdziesiątych, gdy w budynku szkoły stawało się coraz ciaśniej, dyrekcja myślała o jak najszybszym powiększeniu lokalu na bibliotekę. Księgozbiór, liczący w 1984 r. blisko 18 tys. woluminów, stłoczono w jednej sali lekcyjnej, będącej zarazem magazynem, wypożyczalnią i miejscem do opracowywania zbiorów[5].Sprawa biblioteki pojawiła się jednak w 1984 roku z całkiem innego powodu. Otóż tym razem chodziło o zorganizowanie czytelni połączonej z biblioteką, czynnej po lekcjach. Mówiło się nawet o konieczności „budowy" biblioteki[6]. Poprawa warunków lokalowych biblioteki, i to przede wszystkim ze względu na bezpieczeństwo zbiorów, a nie na ciasnotę, dokonała się dopiero sześć lat później (1991 r.) – przeniesienie z sali nr 36 do sali nr 9[7].

Na otwarcie czytelni przy bibliotece trzeba było jeszcze czekać kolejne 2 lata. Stało się to możliwe jesienią 1993 roku.Nie trzeba też było nosić opasłych tomów do domu. W czytelni można było odrabiać prace domowe i odbywały się lekcje biblioteczne[8].

---

[1]Prot. kontroli z 8.X.1999 r.
[2]Prot. kontroli z 18.IX.2000 r.
[3]Prot. kontroli z 10.IV.2000 r.
[4]Prot. kontroli z 18.IX.2000 r.
[5]Prot. kontroli, brak sygnatury. Prot. z 16.XI.1984 r.
[6]A II, sygn. 27/I. Prot. z 25.I.1985 r.
[7]A II, sygn. 32/I. Prot. z 25.I.1991 r.
[8]Kronika szkoły. Wpis z 27.X.1993 r.

Otoczenie szkoły

Murowane ogrodzenie od strony północno-zachodniej (ok. 250 m) było bardzo stare i zniszczone, wymagało pilnego remontu[1]. W 1975 roku przewidziane było powiększenie terenu szkoły[2]. Całe boisko, chodniki i drogi wewnętrzne na terenie szkolnym zostały wyasfaltowane dopiero wiosną 1979 r., czyli 14 lat po oddaniu szkoły do użytku[3].

W 1984 roku zaczęła się budowa nowej arterii komunikacyjnej, któraobejmowała ówczesną Aleję Lenina (obecnie ulica Stefana Wyszyńskiego), ulicę Odrodzenia, ulicę Orląt Lwowskich, przechodzącą przez plac szkolny, ulicę Lipską. 17 maja 1984 r. spotkali się w szkole architekci Wydziału Budownictwa, Urbanistyki i Architektury w Zamościu (główny architekt województwa Jan Dzieciątkowski, kierownik wydziału Budownictwa, Urbanistyki i Architektury Urzędu Miejskiego Jan Babij), główny projektant planu zagospodarowania przestrzennego Zamościa Tadeusz Rajski i kierownik Miejskiego Zarządu Terenami – J. Czujkowski. Szkołę reprezentowali przedstawiciele rady pedagogicznej. Budowa tej trasy przelotowej, odciążającej ruch docelowy śródmieścia, wynikała z planu przebudowy Nowego Miasta. Dzięki niej miał się zmniejszyć ruch na ulicy Partyzantów. W zamian za część terenu szkolnego otrzymała szkoła działkę w kierunku południowym do ulicy Zakamarek. Możliwa też była rozbudowa szkoły w kierunku ulicy Orlej. Budowa ww. arterii będzie realizowana dopiero za kilka lat. W 1984 roku przewidywano tylko wykonanie kanalizacji burzowej i wodociągowejoraz dalsze uzbrajanie terenu (wydzielenie pasa roboczego, wyburzenie elementów muru szkolnego i likwidacja części zieleni). Ustalono, że należy opracować naukową analizę uciążliwości hałasu i zabezpieczenia przed nim szkoły. Jeśli poziom hałasu przekroczy 80 decybeli, inwestor (Wojewódzki Związek Spółdzielni Mieszkaniowych) zobowiązał się do wymiany stolarki okiennej[4]. Pięć lat później (1989 r.) nowa arteria była w trakcie budowy, a termin

[1] A II, sygn. 25. Prot. zbiorczy z inwentaryzacji przeprowadzonej w ZSO 5–22.XI.1975 r.
[2] A II, sygn. 19/I. Prot. z 30.VIII.1973 r.
[3] A II, sygn. 24/I. Prot. z 29.VIII.1980 r.
[4] A II, sygn. 27/I. Prot. z 17.V.1984 r.

zakończenia robót drogowych upływał w 1990 r. Wówczas miało być wykonane trwałe ogrodzenie terenu szkoły od nowej ulicy[1].

Dwa lata później (1993 r.) został uporządkowany wjazd na teren szkoły od ulicy Orlej (remont bramy i wykonanie furtek)[2]. Estetykę podwórza szkolnego od strony południowej znacznie poprawiło wykonanie 24-metrowego murowanego ogrodzenia. Wykorzystano do tego starą cegłę ze zburzonych fragmentów dawnego grubego muru (otaczał on stojący niegdyś w tym miejscu zakład oczyszczalni spirytusu)[3]. Mimo tych działań przez następne trzy lata działka szkolna była tylko częściowo ogrodzona. Brakująca część płotu miała być uzupełniona wiosną 1998 r.[4]. Dopiero w 1999 r. działka szkolna była ogrodzona w całości, częściowo zadrzewiona i zagospodarowana (wydzielone asfaltowe boisko do gry w kosza). Oprócz internatu, drugi budynek zajmował Ośrodek Szkolno-Wychowawczy[5].

W tym samym mniej więcej czasie pojawiły się nowe schody zewnętrzne do budynku szkoły (od dziedzińca)[6] oraz w następnym roku – ozdobny ogródek skalny[7].

Remonty

Od 1964 r. (oddanie do użytku budynku szkoły), poza doraźnymi naprawami, nie były przeprowadzane do 1976 r. żadne większe remonty i modernizacje. Dziesięć lat po przeniesieniu do nowego budynku wymagała naprawy elewacja frontowa od ulicy Partyzantów[8].

W roku szkolnym 1976/1977wykonany został remont kapitalny kotłowni centralnego ogrzewania (instalacja dwóch nowych kotłów „Eca–4”), wymieniono posadzki w salach i korytarzach, pokryto dach na budynku, naprawiono rynny i instalację odgromową, urządzenia kuchenne, zakupiono termometry zaokienne i sprzęt szkolny (ławki, krzesła, stoliki, regały) na ogólną kwotę ponad 600 tys. zł[9]. Doczekały się remontu pomieszczenia sanitarne i łaźnia, parkiet w sali

[1]Protokoły kontroli... Prot. z 25.XI.1989 r.
[2]Książka budynku. Prot. z 16.VI.1993 r.
[3]Książka budynku. Wpis z lipca 1994 r.
[4]Prot. kontroli II LO. Wpis z 3.III.1998 r.
[5]Prot. kontroli budynku z 8.X.1999 r.
[6]Książka budynku. Wpis z sierpnia 1994 r.
[7]A II, sygn. 37. prot. z 3.IV.1995 r.
[8]A II, sygn. 25, k. 2. Prot. zbiorczy z inwentaryzacji przeprowadzonej w ZSO 5–22.XI.1975 r.
[9]A II, sygn. 26, k. 175. Informacje o pracy dydaktyczno–wychowawczo–opiekuńczej ZSO w r. szk. 1976/77

gimnastycznej został wycyklinowany, a dach nad tą salą naprawiony (smarowanie dachu lepikiem i położenie nowej papy). Szkoła otrzymała etat elektryka-konserwatora oraz ślusarza.

Kolejny większy remont został wykonany wiosną 1979 r. (wymiana spróchniałych futryn okiennych, rynien i rur spustowych, zwiększenie liczby „żeberek" w kaloryferach parteru)[1]. W 1982 r. wykonany został kapitalny remont sali gimnastycznej (zerwanie starego parkietu i ułożenie nowego wraz z wymianą legarów i instalacji oświetleniowej, pokrycie dachu papą, wymurowanie ścianki działowej w natryskach)[2].

Pięć lat później (1987 r.) najpilniejsza okazała się naprawa instalacji elektrycznej w sali nr 33 i w pracowni biologicznej (instalacje w ścianach). Do pracowni chemicznej należało doprowadzić instalację gazową niezbędną do przeprowadzania doświadczeń. Dawał się wówczas odczuć brak sali ze sprzętem audiowizualnym[3]. Poprawił się także wygląd pracowni historycznej, w której na ścianach powieszono portrety królów Polski[4]. Zostały też wykonane elewacje szkoły, solidne drzwi wejściowe oraz dokładnie oznakowano wyjścia ewakuacyjne w budynku. Uzupełniono też brakujące punkty oświetleniowe.

W 1985 roku, w ramach Funduszu Narodowego Czynu Pomocy Szkole, Techniczna Szkoła Wojsk Lotniczych pomalowała szkolną pracownię biologiczną (wartość prac ok. 50.000 zł). Dwa lata później Spółdzielnia Rzemieślnicza wyremontowała i pokryła papą dach budynku gospodarczego (wartość prac ok. 300 tys. zł). Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej wyasfaltowało w 1988 r. obrzeża internatu i sąsiednie ścieżki (100 tys. zł). Cech Rzemiosł Różnych pokrył dach budynku szkoły własnym materiałem (wartość prac – ok. 1 mln. zł). Przedsiębiorstwo Ogrody i Zieleńce dokonało wycinki starych drzew rosnących wokół szkoły i internatu (wartość prac ok. 600 tys. zł)[5].

Wiele prac użytecznych wykonywali rodzice oraz dorośli uczniowie Liceum dla Dorosłych, bo szkoła nie otrzymała pieniędzy z kuratorium. W 1991 r., dzięki

[1]Książka budynku. Prot. z 28.IV.1979 r.
[2]Książka budynku. Prot. z 6.V.1982 r., 11.VI.1982 r., 9.XII.1982 r.
[3]A II, sygn. 30/I. Prot. z 28.III.1987 r.
[4]Książka budynku. Prot. z 25.VI.1987 r.
[5]Prot. kontroli z 25.XI.1989 r.

inicjatywie dyrektora Kazimierza Chrzanowskiego, absolwenta Marka Tęczy oraz grupy rodziców z klasy II „a”, zostało wykonane oświetlenie otoczenia szkoły oraz wymiana podłóg w trzech salach. Natomiast uczniowie Liceum dla Dorosłych przygotowali wieszaki do szatni przy sali gimnastycznej i pospawali 121 zniszczonych krzeseł w szkole i internacie, przybijali listwy drewniane przyścienne dla zabezpieczenia lamperii oraz wyłożyli boazerią sosnową ścianę poświęconą patronce szkoły i ścianki w holu szkolnym[1].

Dotkliwe zimno w ośmiu salach lekcyjnych oraz sali gimnastycznej wymagało naprawy instalacji odpowietrzającej centralne ogrzewanie, co zostało wykonane zimą 1991 r.[2]. Wiosną następnego (1992) roku nastąpiła: wymiana podłóg w trzech salach; pojawiły się ławeczki w korytarzach; wykonano „ścianę” patronki szkoły i narożniki drewniane we wszystkich klasach[3].

Kolejny większy remont szkoły wartości 340 mln. zł wykonały podczas wakacji w 1994 r. Pracownie Konserwacji Zabytków SA, które wygrały przetarg. Remont obejmował:

- wykonanie nowych izolacji, betonowego podłoża oraz ułożenia posadzki z płytek, terakoty o IV klasie ścieralności na podłogach korytarzy parteru i I piętra, przy toaletach i łącznikach do sali gimnastycznej (łączna powierzchnia ok. 480 m²)[4];
- odmalowanie korytarzy (drzwi, okna, lamperie i ściany);
- pomalowanie kuchni i zaplecza w internacie.

Ów remont sfinansowała m.in. Rada Rodziców (150 mln. zł), dyrekcja szkoły dołożyła 31 mln. zł z konta specjalnego. Rada Słuchaczy Liceum dla Dorosłych przeznaczyła na to 30 mln. zł, natomiast kuratorium wsparło kwotą 50 mln. zł[5]. W planie było dokończenie odtworzenia ogrodzenia szkoły od strony zachodniej.

W 1995 r. zmobilizowali się rodzice i wykonali remont dachów nad salą gimnastyczną oraz nad trzecią częścią budynku szkoły. Przez cały 1996 rok Rada

[1]A II, sygn. 32/I. Prot. z 25.I.1991 r.
[2]Kronika szkoły 1984–1991 r.
[3]A II, sygn. 33/I. Prot. z 1.VII.1992 r.
[4]Prot. kontroli budynku z 23.VIII.1994 r. oraz Książka budynku z lipca–sierpnia 1994 r.
[5]A II, sygn. 36. Prot. z 30.VIII.1994 r.

Rodziców finansowała zakup środków czystości, krzesełek i stolików do sali nr 42 oraz malowanie kilku sal[1]. W 1997 roku okazało się, iż z powodu niemożności udrożnienia skorodowanej instalacji wodno-kanalizacyjnej w zachodniej części budynku szkoły należy ją natychmiast wymienić oraz podłączyć do nowej ulicy Orląt Lwowskich. Do remontu nadawała się także instalacja grzewcza oraz przestarzałe kotły[2]. Wielu zwolenników miało również podłączenie szkoły do ciepłowni miejskiej, co nastąpiło jesienią 1999 r.[3].

Do końca 2000 r. przewidziano jeszcze następujące prace: wymiana stolarki budowlanej (okna, drzwi); wymiana instalacji elektrycznej; malowanie sal lekcyjnych; remont podłóg (wymiana w salach); modernizacja sal lekcyjnych (sprzęt); elewacja budynku oraz prace poza budynkiem (boisko szkolne, dojazdy, parking).Szacunkowa wycena tychże robót modernizacyjnych wyglądała następująco: roboty malarskie, tynkowe, murowe – 150 tys. zł; naprawa podłóg – 320 tys. zł; stolarka okienna – 371 tys. zł; stolarka drzwiowa – 65 tys. zł; elewacja szkoły i internatu – 90 tys. zł; opracowanie dokumentacji – 200 tys. zł; roboty zewnętrzne (parking, chodniki) – 300 tys. zł; nadzór budowlany – 30 tys. zł; wymiana sieci c. o. szkoły i internatu – 444 tys. zł; wymiennikownia ciepła – 30 tys. zł; przyłącza ciepła – 40 tys. zł. Razem remont kosztował 2.040 tys. zł.

Pierwsze wyraźne symptomy postępującego kryzysu finansów państwa wyrażające się, jak to wówczas ujmowano, w „braku tendencji inwestycyjnych w oświacie”, pojawiły się na początku 1985 roku[4]. Paraliżowało to wszelkie próby poprawy bazy materialnej szkoły. Na domiar złego, ale to już po kilku latach (1997r.), utrwalił się zwyczaj dofinansowywania przez kuratorium przede wszystkim tych szkół, w których przeprowadzane były generalne remonty (w roku szkolnym 1996/97 zakończenie prac budowlanych i wykończeniowych w III LO i w Zespole Szkół Elektrycznych)[5].Dopiero w 1998 r. szkoła otrzymała fundusze 143.932 zł na pełne oddłużenie z poprzednich lat[6].

[1]Kronika szkoły 1994–1997 r.
[2]A II, sygn. 39. Prot. z 15.XII.1997 r.
[3]Prot. kontroli budynku. Wpis z 8.X.1999 r.
[4]A II, sygn. 27/I. Prot. z 25.I.1985 r.
[5]A II, sygn. 38. Prot. z 29.VIII.1997 r.
[6]A II, sygn. 39. Prot. z 23.I.1998 r.

Z pomocą finansową i inną przychodzili również rodzice (Komitet Rodzicielski). Była ona szczególnie znacząca w r. szk. 1991/92[1]. Rodzice uczniów wykonali między innymi: podłogi w dwóch salach; drzwiczki metalowe (5 sztuk) zamykające otwory do zsypywania węgla; tablice do dekoracji (4 sztuki) i 2 drzwi do sal lekcyjnych; ściankę działową w sali nr 24; listwy do zawieszania dekoracji na korytarzu do sali WF; wykonali 4 ławki na korytarze oraz ławkę do rozmów z rodzicami; zakupiono także materiał na zasłony do 4 sal.

Budynek szkoły w latach 1994-1997

Pierwotny projekt zadań remontowych (wynikających z potrzeb ZSO), wymagał wydatków rzędu 145 tys. zł. Wydatki musiały być jednak zredukowane do minimum (budżet pokryłby zaledwie 15% potrzebnych środków). Zasada gospodarności podyktowała również posunięcia przynoszące wymierne oszczędności, bądź wpływy na konto specjalne. Należą do nich:sprzedaż drewna (wycięto trzy grożące upadkiem drzewa);wynajem sali gimnastycznej I LO Społecznemu;sprzedaż zlewek z kuchni;zawieszanie na ferie i wakacje numeru telefonicznego w internacie;racjonalna eksploatacja kotłowni[2].

Liceum pracowało w budynku nie w pełni dostosowanym do potrzeb. Był on zaprojektowany w latach sześćdziesiątych dla trzech ciągów klas licealnych z łączną ilością 12 oddziałów. Obecnie (r. szk. 1996/97) uczą się 32 oddziały (do roku 1995 liczba ta była zwiększona o 9-11 oddziałów Liceum dla Dorosłych). Sytuacja ta spowodowała już w latach poprzednich konieczność adaptacji części korytarzy
na izby lekcyjne, bibliotekę i pomieszczenia administracyjne, lokalizację klas w podpiwniczeniu, a od roku 1994 wprowadzenie dwóch klas do internatu.

Rozwiązanie ZSO i przeniesienie od roku szkolnego 1995/96 Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych do Centrum Kształcenia Ustawicznego obniżyło stopień wykorzystania sal i pracowni w godzinach popołudniowych, natomiast nie wpłynęło na poprawę warunków nauki w godzinach rannych. Stąd też, w związku

[1]Kronika szkoły 1991–1992 r.
[2]A II, sygn. 37. prot. z 22.VI.1995 r.

z brakiem dostatecznej ilości izb lekcyjnych, nauka dla kilku klas odbywała się także w godzinach popołudniowych, nawet do godziny 18.35. Było to poważnym utrudnieniem prawidłowej organizacji procesu dydaktycznego i wychowawczego.

W budynku daje się zauważyć duży stopień technicznego zużycia pomieszczeń, szczególnie ciągów komunikacyjnych, sanitariatów, łazienek w internacie, otworów okiennych i duży stopień zużycia sprzętu i wyposażenia pracowni. Przeprowadzone przez dyrektora remonty (wymiana nawierzchni korytarzy, bieżące odmalowywanie sal lekcyjnych, sypialni w internacie, pokrycia dachu w sali gimnastycznej, usprawnienie działania centralnego ogrzewania) poprawiły częściowo warunki nauki i pracy[1].

Funkcjonowanie szkoły w latach 1970-2000

Od 1970 r. szkoła stanowiła bazę w dziedzinie nowatorstwa pedagogicznego dla 9 liceów ogólnokształcących w województwie lubelskim: I LO w Zamościu, liceów w Tyszowcach, Tomaszowie, Szczebrzeszynie, Biłgoraju, Grabowcu, Józefowie oraz dwóch zamojskich liceów dla dorosłych[2].

Szkołę zreorganizowano w 1975 roku.Najpierw odpowiednie zarządzenie ówczesnego Kuratora Oświaty i Wychowania w Zamościu z dnia 15 lipca 1975 r. powołało 1 sierpnia Zespół Szkół Ogólnokształcących w następującycm składzie: II Liceum Ogólnokształcące, Liceum dla Pracujących i Liceum Ogólnokształcące Zaoczne, zwane Korespondencyjnym. Odtąd nasza szkoła nazywała się Zespół Szkół Ogólnokształcących – Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej w Zamościu. Kierował owym nowym zbiorowym tworem Wacław Frączek, dotychczasowy dyrektor Zespołu Szkół Zawodowych Nr 2 w Zamościu. Cieszył się on opinią bardzo dobrego organizatora i gospodarza szkoły[3]. Zastępcami nowego dyrektora zostali mianowani Antoni Huszalak, Henryk Poździk i Eleonora Tymosz.

W pierwszym roku działalności zespołu rozpoczęło w nim naukę 1529 uczniów(w tym: LO – 751; Liceum dla Pracujących – 512; Liceum dla Pracujących

[1]Prot. kontroli. Wyniki wizytacji z 18–19.XII.1996 r.
[2]Kronika szkoły 1963–1975, r. szk. 1970/71
[3]A II, sygn. 26, k. 126. Sprawozdanie z wizytacji problemowej Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Zamościu przeprowadzonej od 19.I.–19.III.1977 r.

Zaoczne – 266).W uroczystości rozpoczęcia pierwszego wspólnego roku szkolnego uczestniczyli: sekretarz Komitetu Wojewódzkiego PZPR – Barbara Lecyk, zastępca Kuratora Oświaty i Wychowania J. Wazia oraz inspektor Wydziału Oświaty – Czesław Rycyk[1].

Dwa lata później (r. szk. 1977/78) liczba uczniów zmniejszyła się do 683. Funkcjonowały 22 oddziały, 51 nauczycieli i 6 pracowników fizycznych[2]. Przed powołaniem zespołu w trzech wymienionych jednostkach pracowało o 13% więcej osób, w tym 5 – w administracji i 8 – w obsłudze[3].

Rok ten władze oświatowe nazywały „szczególnie ważnym, bo miał poprzedzać okres reformy systemu edukacji narodowej”[4]. Nie był to jakiś wyjątkowy czas, bo na żywym organizmie szkoły bez przerwy eksperymentowano i gdyby nic się w tej dziedzinie nie działo, to owszem, nauczyciele i uczniowie mogliby mieć nawet powód do niepokoju.Tym razem jednak do kolejnej „reformy systemu edukacji narodowej” dojść nie mogło i nie doszło. W końcu lat siedemdziesiątych zaczęła się bowiem pamiętna destrukcja socjalizmu. Szło nowe, z oporami, bo zaskorupiały stary ustrój dzielnie się bronił.Były więc nadal lata, kiedy nauczyciele „studiowali” dokładnie uchwały kolejnych zjazdów PZPR dotyczące szkolnictwa, a następnie uszczęśliwiali nimi uczniów klas starszych.

W 1986 r., po X zjeździe partii, do najistotniejszych zagadnień należały:poprawa wyposażenia szkół;podniesienie rangiwychowania;wprowadzenie elementów politechnizacji;pomoc organizacjom młodzieżowym;poprawa systemu płac;zwiększenie nakładów na oświatę; troska o to, aby szkoła polska była socjalistyczna i świecka[5].

W tym samym roku 1985/86 władze oświatowe zaprezentowały nowe, dość zaskakujące spojrzenie na aktualne wówczas potrzeby kadrowe w szkolnictwie średnim. Stwierdzono brak wielu nauczycieli, mimo iż połowa uprawnionych do emerytury (22.000 osób) nie wycofała się z pracy, bądź z przyczyn materialnych, bądź z umiłowania zawodu, i pracowała nadal. Taki stan rzeczy władze oświatowe

[1]Kronika szkoły 1974–1983 r.
[2]A II, sygn. 26, k. 100. Protokół kontroli sanitarnej szkoły z 25.I.1978 r.
[3]A II, sygn. 26, k. 126. Informacja o stanie organizacyjnym ZSO, r. szk. 1976/77
[4]A II, sygn. 2/I. Prot. z 30.VIII.1977 r.
[5]A II, sygn. 29/I. Prot. z 27.VIII.1986 r.

uznały za niezadowalający, bowiem potrzeby kadrowe miały według nich charakter nie tyle ilościowy, co jakościowy[1].

Dwa lata później (1988) na spotkaniu dyrektorów z nową panią minister Edukacji Narodowej Izabelą Cywińską zapowiedziano zmiany w zarządzaniu szkołami. Wciąż miała obowiązywaćKarta Nauczyciela. Eksperci zaś przystąpili do opracowania nowego modelu oświaty, z którym wkrótce miała się zapoznać cała Polska[2].

W kończącym się 1988 roku znane były niektóre elementy tego nowego modelu:nowelizacja głównych kierunków wychowania;zmiana skali ocen[3].

Nowy rok 1989 zainaugurowało spotkanie przedstawicieli Ministerstwa Edukacji Narodowej z dyrektorami szkół. Uczestniczący w nim dyrektor Tadeusz Staniszewski dowiedział się, że prowadzone są właśnie na szczeblu centralnym „permanentne prace nad reformowaniem oświaty" i pojawiły się konkretne propozycje dotyczące m.in.:

- objęcia obowiązkiem szkolnym dzieci sześcioletnich;
- nauczania podstawowego i średniego według jednego z czterech wariantów:
  a) obecnego;
  b) szkoła podstawowa – 5 lat, gimnazjum – 5 i liceum – 2 lata;
  c) szkoła podstawowa – 9 lat i 3 lata – średnia ogólnokształcąca;
  d) „4×3": 3 lata – nauczanie początkowe, 3 lata – podstawowe, 3 lata – gimnazjum i 3 lata – liceum[4].

Nieco inaczej planował „reformowanie szkolnictwa" na swoim terenie kurator zamojski. Według jego opinii w polityce oświatowej popełniono liczne błędy. Programy są przeładowane, wiadomości uczniów encyklopedyczne, brakuje wykwalifikowanej kadry do języka polskiego, matematyki, chemii i języków obcych. W szkołach podstawowych uczyli absolwenci liceów. Aby w tej dziedzinie poprawić sytuację, postanowiono wymienić kadry metodyków w kuratoriach i poszukiwać wybitnych nauczycieli, którzy zechcieliby podjąć się funkcji

[1]A II, sygn. 28/I. Prot. z 13.I.1986 r.
[2]A II, sygn. 30/I. Prot. z 29.I.1988 r.
[3]A II, sygn. 30/I. Prot. z 28.XI.1988 r.
[4]A II, sygn. 30/I. Prot. z 23.I.1989 r.

instruktażowej. Wwystąpieniu gospodarza zamojskiej oświaty zadźwięczała równieżnuta ekonomiczna zapowiadająca nowe czasy. Kurator zasygnalizował spodziewaną zmianę wyposażenia szkół w pomoce naukowe, które miałyby produkować spółki w warsztatach szkolnych[1].

Dyrektor naszego liceum podał do wiadomości nauczycielom, że będą pracowali w coraz trudniejszych warunkach lokalowychz powodu blokady środków finansowych na remonty i rozbudowę (powód – zadłużenie województwa zamojskiego na 40 mld. zł)[2].

W ostatnim dniu wakacji poprzedzających rok szkolny 1991/92 dyrektor szkoły – uczestnik narady w kuratorium – zapisał sobie takie oto wytyczne dla nauczycieli:

- dążenie do „uczłowieczenia szkoły”;
- autonomia szkoły;
- zmiana systemu nauczania z encyklopedycznego na użyteczny;
- wprowadzenie nowego regulaminu oceniania i promowania;
- wychowanie przez przykład[3].

Najbliższe lata przyniosły jedną, ale za to jakże ważną zmianę – przekazywanie szkół samorządom. Takich placówek na początku 1994 roku było już 26%.A tymczasem system oświatowy przestawał być jednolity i centralnie kierowany. Pojawiła się konieczność decentralizacji zarządzeń. Ruch służbowy w roku szkolnym 1994/95 odbywać się miał w oparciu o Kartę Nauczyciela. Kuratoryjny nadzór pedagogiczny miał być rozszerzony o nadzór szkolny nad procesem dydaktycznym, polityką kadrową i finansami. W polityce kadrowej najwyżej oceniano wykształcenie, moralność i zachowanie pedagoga.

Nauczyciele dowiedzieli się, że do roku 1998 są zobowiązani do uzupełnienia kwalifikacji, by nie wygasły imumowy o pracę. Najbliższe lata miały przynieść „całościową reformę kształcenia ogólnego, zawodowego i ustawicznego”[4].

---

[1]A II, sygn. 31/I. Prot. z 20.IV.1989 r.
[2]A II, sygn. 31/I.Prot. z 22.III.1990 r.
[3]A II, sygn. 32. Prot. z 29.VIII.1991 r.
[4]A II, sygn. 35. Prot. z 28.III.1994 r.

Najbardziej dokuczliwym zjawiskiem w szkole połowy lat dziewięćdziesiątych był brak środków finansowych. W r. szk. 1994/95 na wydatki szkoła otrzymała tyle samo pieniędzy, co rok wcześniej.W tym samym roku uległa zmianie struktura kształcenia w szkołach średnich zwiększająca zadania szkół ogólnokształcących kosztem zawodowych.

Ze względu na to, że do 1998 r. wchodził do szkół wyż demograficzny, w liceach ogólnokształcących utworzono wówczas (r. szk. 1994/95) 11 nowych oddziałów dla blisko 300 nowych uczniów rocznie.Po raz pierwszy przewidziano większe wsparcie w codziennej pracy szkoły ze strony Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej (egzaminy wstępne, trudni uczniowie).

Większa swoboda, którą otrzymali dyrektorzy szkół w zatrudnianiu nowych nauczycieli sprawiła, iż było o połowę więcej osób niż dotychczas z wyższym wykształceniem (na zatrudnienie nauczyciela nieposiadającego kwalifikacji do nauczania w szkole średniej potrzebne było pozwolenie kuratorium). Pojawiły się też pierwsze tendencje zmierzające do ograniczania zatrudniania nauczycieli emerytów. W świetle nowelizowanych wówczas przepisów i zmieniającej się rzeczywistości rosły oczekiwania i wymagania wstosunku do nauczycieli bez wyraźnego wsparcia finansowego[1].

Najważniejszym trendem utrzymującym się w oświacie od 1990 r. był stały brak środków finansowych na utrzymanie szkół. W sierpniu 1994 roku władze oświatowe zapowiedziały, że wydatki na ten cel utrzymane będą na poziomie ubiegłego roku[2]. Złą sytuację w tej dziedzinie pogarszał jeszcze wyż demograficzny w szkołach średnich (w II liceum uczyło się wówczas 946 uczniów w 29 oddziałach: 8 klas pierwszych, 7 – drugich, 6 – trzecich i 8 – czwartych)[3].

Województwo zamojskie było jednym z dwunastu o najwyższych kosztach utrzymania szkół.Wszyscy, i władze, i dyrektorzy, obsesyjnie poszukiwali oszczędności. Sytuacja stawała się coraz trudniejsza (w 1994 r.zabrakło pieniędzy dla nauczycieli na miesięczne pobory). Szkoła nie mogła przekroczyć limitu środków, jaki otrzymała w 1995 r. (budżet na ten rok był o 25% niższy

[1]A II, sygn. 38. Prot. z 15.XI.1996 r.
[2]A II, sygn. 36. Prot. z 30.VIII.1994 r.
[3]A II, sygn. 36. Prot. z 22.IX.1994 r.

od ubiegłorocznego), a nawet powinna była spłacić 50% zadłużenia z roku poprzedniego. Każdą zmianę w organizacji szkoły należało ponadto zatwierdzić w kuratorium (np. w przypadku zatrudnienia emeryta).

Nowe drakońskie przepisy oszczędnościowe dotknęły również zajęcia dydaktyczne. Pozostał wprawdzie dotychczasowy podział na grupy z wychowania fizycznego i informatyki, ale musiały być w tych grupach górne limity uczniów, czyli 30 osób, a nie 15. W przypadku pozostałych przedmiotów (języki obce, biologia, fizyka i chemia) można było wydzielać grupy, ale tylko wtedy, gdy szkoła będzie miała zabezpieczenie finansowe oraz laureatów olimpiad przedmiotowych.

Od 1 września 1995 roku wprowadzono (na technice) tematy z bezpieczeństwa ruchu drogowego.Powiększona została liczebność grup w internacie (35-40 osób). Kuratorium zabezpieczało fundusze tylko na realizację ramowego planu nauczania na poziomie minimum.W 1995 roku wprowadzono dalsze obostrzenia w polityce kadrowej (zatrudnianie specjalistów oraz zgłoszonych w Rejonowym Biurze Pracy w ramach prac interwencyjnych). Pojawiło się też zalecenie rozwiązywania stosunku pracy z nauczycielami w wieku emerytalnym oraz nieopłacania pedagogom wyjazdów służbowych, czyli tzw. delegacji[1].

Tymczasem wyż demograficzny coraz bardziej dawał znać o sobie. W roku szkolnym 1995/96 zaczynało w szkole naukę 9 klas pierwszych, a 32 ogółem w szkole (25-35 uczniów w klasie). Na drugą zmianę uczyły się trzy klasy pierwsze i dwie drugie[2].Mimo rzeczywiście trudnych warunków lokalowych, szkoła należała u progu 3. tysiąclecia do najbardziej prestiżowych w regionie. O wysokim poziomie kształcenia świadczył wielce wymowny fakt, że ponad 90% absolwentów podejmowało studia na renomowanych państwowych wyższych uczelniach kraju – Szkole Głównej Handlowej (SGH), Wojskowej Akademii Technicznej (WAT), Wojskowej Akademii Medycznej (WAM), Akademiach Ekonomicznych, Uniwersytecie Jagiellońskim (UJ), Uniwersytecie Warszawskim (UW), Katolickim Uniwersytecie Lubelskim (KUL), UMCS w Lublinie i Akademiach Medycznych.

[1]A II, sygn. 37. Prot. z 3.IV.1995 r.
[2]A II, sygn. 38. Prot. z 30.VIII.1996 r.

Na coraz lepszą opinię szkoły pracowali skutecznie liczni finaliści i laureaci olimpiad przedmiotowych szczebla centralnego. Liceum było też najwyżej punktowaną placówką oświatową na Lubelszyźnie w ogólnopolskim rankingu prowadzonym przez Szkołę Główną Handlową (w 1998 r. 37. miejsce na 196 szkół w Polsce, natomiast rok później miejsce 19. na 200 szkół średnich)[1].

Likwidacja Zespołu Szkół Ogólnokształcących

Pierwszy sygnał o zamiarze likwidacji ZSO pochodził z września 1989 r.[2]. Wówczas Ministerstwo Edukacji Narodowej ogłosiło owe „twory epoki gierkowskiej" niepotrzebnymi gigantami. Podano również ostateczny termin podjęcia lokalnych decyzji w tej sprawie do końca stycznia 1990 r.

W przypadku naszego zespołu rozważano tę kwestię na posiedzeniu plenarnym Rady Pedagogicznej 25 stycznia 1990 r. Sformułowano wtedy wniosek do kuratorium o rozwiązanie zespołu i powrót do poprzedniej nazwy szkoły w brzmieniu: II Liceum Ogólnokształcące im. M. Konopnickiej w Zamościu. Podczas głosowania 30 nauczycieli II Liceum poparło ten projekt, a 4 wstrzymało się od głosu. Wszyscy swoje zdanie motywowali zgodnie powrotem do tradycji, chcieli, aby obowiązywała dawna nazwa szkoły[3].Wniosek trafił do kuratorium i 9 marca 1990 r. władze oświatowe przychylnie ustosunkowały się do propozycji, ale pod pewnymi warunkami:

- przeprowadzenie rozdzielenia szkół we własnym zakresie finansowym i kadrowym;
- szkoły mogą przejąć pierwotne nazwy, ale sprawy finansowe i gospodarcze prowadzone będą przez jedną administrację i księgowość;

Całkowite rozdzielenie obu szkół z oddzielną administracją, finansami i dyrekcją przekraczało możliwości finansowe kuratorium, które nie posiadało ponadto odpowiednich warunków lokalowych, by dokonać tego w drodze administracyjnej.

Podczas dyskusji we własnym gronie nauczyciele stwierdzili, że jak długo licea dla dorosłych będą w jednym budynku z II Liceum, nie da się rozdzielić

[1]Kronika szkoły, Nr 8 oraz Prospekt 2000-2001
[2]A II, sygn. 30/I. Prot. z 6.IX.1989 r.
[3]A II, sygn. 31/I. Prot. z 25.I.1990 r.

całkowicie obu typów szkół, bowiem te pierwsze nie posiadały właściwie ani lokalu, ani własnego wyposażenia.W konkluzji zgadzano się, że na razie można wrócić do oddzielnych dyrekcji, pozostawiając sprawy finansowe i gospodarcze dyrektorowi liceum dziennego[1].

Sprawa rozdzielenia szkół ucichła następnie na kilka miesięcy, aby powrócić znowu na konferencji plenarnej w połowie grudnia 1990 r. Tym razem szeregi zwolenników rozdzielenia szkół wyraźnie stopniały „ze względu na trudności techniczne, konsekwencje kadrowe, koszty ewentualnego podziału i możliwe późniejsze konflikty między podzielonymi szkołami". Rada pedagogiczna w tajnym głosowaniu odrzuciła „aktualność sprawy rozdziału szkół" (na 34 głosujących „za" było 10, „przeciw" – 14, pozostałe głosy nieważne)[2].

I znowuminęło cztery i pół roku. Rozdzielenie szkół musiało się wówczas dokonać na polecenie Ministerstwa Edukacji Narodowej po wizytacji zamojskiego zespołu w 1994 roku. Kuratorium było tylko urzędowym wykonawcą. Postanowieniem władz centralnych zespół formalnie przestał istnieć 31 sierpnia 1995 roku. Liceum im. M.Konopnickiej stało się wówczas samodzielną jednostką organizacyjną. Licea dla dorosłych kształcące na podbudowie programowej szkoły podstawowej i zasadniczej szkoły zawodowej weszły 1 września 1995 r. do Centrum Kształcenia Ustawicznego w Zamościu przy ul. Akademickiej 8 (gmach dawnej Akademii – 12 sal na parterze po Technikum Elektrycznym). Centrum skupiało szkoły kształcące dorosłych na poziomie techników z obsługi ruchu turystycznego, żywienia i nauki na podbudowie zasadniczej szkoły zawodowej.Takie rozwiązanie zadowalało obie strony. Szczególnie korzystną okolicznością był jednak fakt, że wszyscy nauczyciele dawnego zespołu mieli pracę, co w obliczu coraz liczniejszych już wówczas zwolnień nauczycieli przekonało wszystkich do tej koniecznej choć niemiłej operacji[3].

We wrześniu 1992 r. komisja nauczycielska opracowała projekt statutu szkoły i odczytała wszystkim zebranym.Podczas dyskusji wniesiono kilka poprawek. Omawiano m.in. punkt dotyczący kontroli przez wychowawców stancji

[1]A II, sygn. 31/I. Prot. z 22.III.1990 r.
[2]A II, sygn. 32. Prot. z 14.XII.1990 r.
[3]A II, sygn. 37. Prot. z 19.V.1995 r.

uczniowskich. Zwrócono uwagę, że znacznie większe korzyści wychowawcze daje utrzymywanie systematycznych kontaktów z właścicielami stancji i tej treści zmianę wniesiono do projektu[1].Statut został uchwalony przez Radę Szkoły i zatwierdzony przez Kuratorium 21 grudnia 1992 r. Postanowienia statutu po trzech latach straciły na aktualności z powodu rozwiązania Zespołu Szkół Ogólnokształcących 31 sierpnia 1995 r. W ślad za tym Rada Pedagogiczna i Rada Szkoły przedłożyły kuratorowi drugi statut samodzielnej już szkoły[2].

Opracowany również został regulamin Rady Pedagogicznej oraz Rady Szkoły. W skład Rady Szkoły weszło we wrześniu 1992 r. po trzech przedstawicieli Rady Pedagogicznej, Rady Rodziców i Rady Uczniów.Spośród uczniów w pierwszej historycznej Radzie znaleźli się:Grzegorz Nowosad – kl. IV a, Anna Wawrzyszko – kl. III d, Anna Zielińska – kl. II e[3].

Cele sformułowane przez władze oświatowe w r. szk. 1972/73:

- Profilować nauczanie w dwóch ostatnich latach nauki;
- Stosować więcej pomocy naukowych;
- Nie stosować nowych metod bez odpowiedniego zaplecza;
- Zmienić podręczniki;
- „Odchudzić" program. (Było to tym pilniejsze, że w 11-letniej szkole ogólnokształcącej został skrócony czas nauki);
- Na lekcjach wychowawczych organizować dyskusje nad uchwałami VII Plenum KC PZPR, raportem o stanie oświaty w PRL i projektem stopniowego wprowadzania powszechnego wykształcenia średniego;
- Zapoznać nauczycieli z instrukcją w sprawie organizacji kształcenia i wychowania socjalistycznego w r. szk. 1973/74[4].

Cele przyjęte przez grono pedagogiczne naszej szkoły:

- od r. szk. 1973/74 wprowadzamy własny system wychowawczy (rozszerzenie systemu samorządności młodzieży, proces wychowawczy powiązany ściśle

[1]A II, sygn. 33. Prot. z 29.IX.1992 r.
[2]Prot. kontroli szkoły, brak sygnatury. Wyniki wizytacji 18.XI.–19.XII.1996 r.
[3]Kronika szkoły. Zapis z 23.X.1992 r.
[4]A II, sygn. 18. Prot. z 16.IV.1973 r.

z domem rodzinnym, organizacjami społecznymi i instytucjami zajmującymi się wychowaniem);

- uaktywnienie kół naukowych;
- udział w olimpiadach przedmiotowych;
- prowadzenie starannej preorientacji przy wyborze klasy profilowanej;
- zwiększenie budżetu na zakup lektur;
- przedłużenie okresu dożywiania na cały rok.

W perspektywicznym planie rozwoju szkoły na lata 1972-1975 podkreślano, że należy kontynuować pracę nad zmianą funkcji nauczyciela z podającego na kierującego procesem nauczania, uczyć młodzież posługiwania się słownikami, encyklopediami, czasopismami itp.[1].

Liceum ogólnokształcące już stało się szkołą powszechną, ale aktualna instrukcja Ministerstwa Oświaty i Wychowania mówi, że należy przygotowywać młodzież do podejmowania nauki na studiach wyższych, w związku z tym należy określić zadania, które będą przyjęte przez nauczycieliw r. szk. 1978/79 i 1979/80:

- prowadzić właściwą selekcję uczniów w czasie rekrutacji do klas pierwszych. Jest to bardzo ważne, bowiem wyniki egzaminów wstępnych na studia wr. szk. 1977/78 świadczą o tym, że z naszej szkoły dostało się na studia najwięcej uczniów z klas profilowanych (nasza szkoła zajęła 4. miejsce w województwie zamojskim pod względem liczby przyjętych na studia). Wdrażając to zadanie w szkole wr. szk. 1978/79,uważnie i starannie prowadzono selekcję uczniów do klas pierwszych profilowanych zgodnie z ich życzeniami;
- zwracać większą uwagę na pracę w kołach zainteresowań i przygotowanie do olimpiad;
- wprowadzić system klasopracowni[2].

W tym samym r. szk. 1978/79 obowiązywały nauczycieli takie oto wytyczne władz oświatowych:

- stosować współpartnerstwo z uczniami;
- wprowadzić przedmiot przygotowanie do życia w rodzinie;

[1]A II, sygn. 20/I. Prot. z 23.V.1975 r.
[2]A II, sygn. 22. Prot. z 1.IX.1978 r.

- postęp pedagogiczny winien iść w trzech kierunkach:realizacji polityki rządu;ujednolicania postaw i poglądów poszczególnych nauczycieli;dążenie do zgodności nauczania z zainteresowaniami i zamiłowaniami[1].

Każdy nowy rok szkolny przynosił nowe zalecenia ministerialne. I tak w r. szk. 1980/81 były to:

- zmniejszenie ilości oddziałów w liceach ogólnokształcących i zwiększenie w szkołach zawodowych;
- wprowadzenie nowego przedmiotu – informatyki;
- uzasadnianie pisemne przez nauczyciela ocen niedostatecznych;
- systematyczne prowadzenie kroniki szkoły (w naszej szkole odpowiedzialna za to była klasa III e i polonistka Maria Markiewicz);
- nauczyciele historii urządzą izbę pamięci w sali nr 21[2].

W roku szkolnym 1979/80 szkoła przesunęła się o dwa miejsca do przodu pod względem liczby absolwentów liceów w województwie zamojskim, którzy otrzymali indeksy[3].Według statystyki krajowej w roku szk. 1980/81 przyjęć na studia
w województwie zamojskim:

I miejsce zajęło I LO Zamość – 71 % absolwentów;
II miejsce – II LO Zamość – 69 %;
III miejsce – LO Hrubieszów – 65 %;
IV miejsce – LO Józefów – 61 %[4].

W kolejnym roku szkolnym 1981/82 okazało się, że tendencja do likwidacji liceów ogólnokształcących na rzecz szkół zawodowych jest trwała, bowiem ubyło 11 liceów.

W r. szk. 1982/83nauczyciele mieli do wyboru dwa modele składające się na „Założenia programowo-organizacyjne" nowego liceum ogólnokształcącego:

I – modyfikacja planów nauczania. Zwrócenie szczególnej uwagi na działalność samorządu szkolnego, prowadzenie na szerszą skalę preorientacji zawodowej

[1]A II, sygn. 23. Prot. z 26.I.1979 r.
[2]A II, sygn. 23. Prot. z 29.I.1980 r.
[3]A II, sygn. 23. Prot. z 29.I.1980 r.
[4]A II, sygn. 25. Prot. z 2.XII.1981 r.

i wprowadzenie praktyk zawodowych, nauczanie dwóch języków obcych i rozszerzanie wiedzy poza podręczniki szkolne;

II – profile po drugiej klasie, wprowadzenie praktyk zawodowych, uaktywnienie samorządu i organizacji młodzieżowych.

Większość nauczycieli opowiedziała się za II modelem umożliwiającym ujednolicenie klas pod względem poziomu intelektualnego uczniów (likwidacja profilów w I i II klasach), uznali, że w klasie III uczniowie świadomie jako bardziej dojrzali wybiorą tzw. fakultety.Nauczyciele postulowali nauczanie dawnymi metodami i zorganizowanie solidnie przygotowanej bazy praktyk dla studentów. Natomiast za zjawisko niepokojące uznali zmianę ilości godzin z przedmiotów zawodowych oraz podstawowych[1].

Zadania szkoły w r. szk. 1983/84 zostały określone przez kuratorium:

1. Stosować wychowanie przez pracę, zachęcając młodzież do aktywności na rzecz szkoły i środowiska.
2. Ograniczyć dopłaty z Funduszu Komitetu Rodzicielskiego na wycieczki szkolne.
3. Uwzględnić w pracy wychowawczej ważne rocznice 40-lecia LWP i 40-lecia Krajowej Rady Narodowej
4. Przy rekrutacji uczniów do liceum preferować młodzież pochodzenia robotniczego i chłopskiego.
5. Należy tworzyć Koła Towarzystwa Krzewienia Kultury Świeckiej.
6. Należy uaktywnić rekrutację chłopców do szkół oficerskich.
7. Planowo wykorzystywać budżet na remonty kapitalne.
8. Organizować zbiórki pieniędzy na „Dar Młodzieży".
9. Wytypować biedną młodzież klas czwartych na bezpłatne kursy przygotowawcze do egzaminów na wyższe uczelnie.
10. Prawidłowo realizować nowy regulamin egzaminu dojrzałości[2].

W r. szk. 1983/84 wytyczne władz szkolnych zalecały nauczycielom m.in. jednolitość kształcenia i wychowania;stałe podnoszenie i wyrównywanie poziomu

[1]A II, sygn. 26. Prot. z 3.V.1983 r.
[2]A II, sygn. 26/I. Prot. z 30.III.1983 r.

nauczania (zajęcia pozalekcyjne, sprawdziany wiadomości, pomoc uczniom biednym);przygotowanie obchodów 40-Lecia PRL[1].

W roku szkolnym 1984/85 wskazywano, aby zwrócić uwagę na indywidualizowanie procesu nauczania i rozpropagowanie olimpiad, zwłaszcza z przedmiotów ścisłych[2].

W r. szk. 1987/88 ministerstwo i dyrektorzy szkół proponowali:

- utworzenie rejonów szkolnych;
- niewprowadzanie istotnych zmian w szkolnictwie w ciągu najbliższych 2-3 lat;
- przesunięcie egzaminów do klas pierwszych na koniec czerwca;
- dokonywanie wyboru profilu klasy dopiero w klasie II[3].

Podczas narady dyrektorów szkół w Kuratorium Oświaty i Wychowania 27 sierpnia 1990 r. wśród zadań szkoły w r. szk. 1990 /91 znalazły się m.in.następujące wytyczne:

- należy wypracować własny styl pracy i odrębny regulamin;
- tworząc szkołę o oryginalnym obliczu, wykorzystywać ciekawe pomysły innych szkół;
- organizować spośród rodziców Rady Społeczne Szkół o dużych uprawnieniach;
- dać nauczycielom możliwość wyboru najciekawszej propozycji programowej;
- wdrażać nowy regulamin oceniania (rozszerzenie skali ocen o dwa dodatkowe stopnie: celujący – 6 oraz mierny – 2);
- zmienić oceny ze sprawowania, uwzględniając wynikające z tych ocen uprawnienia ucznia;
- wprowadzić nowe zasady klasyfikowania ucznia (należy go klasyfikować nawet wtedy, gdy z powodu ciągłej lub bardzo częstej nieobecności nie da się ustalić oceny bądź ocen okresowych)[4].

Mimo restrykcji oszczędnościowych w następnych latach (likwidacja godzin wychowawczych, zmniejszenie liczby godzin z niektórych przedmiotów) wyniki

[1]A II, sygn. 27/I. Prot. z 27.VIII.1984 r.
[2]A II, sygn. 27. Prot. z 27.VI.1984 r.
[3]A II, sygn. 30. Prot. z 20.VI.1988 r.
[4]A II, sygn. 32. Prot. z 28.VIII.1990 r.

kształcenia nie były złe[1].Wśród nowych treści dydaktycznych w r. szk. 1991/92 akcentowano m.in.:

- wdrażanie reformy szkolnej i informatyki;
- doskonalenie języka ojczystego i języków obcych (po 21 latach powrócił język francuski i nasza szkoła jako druga w Zamościu kształciła w trzech językach – niemieckim, angielskim, francuskim);
- zwiększenie rangi egzaminu dojrzałości;
- udzielanie stypendiów dla studiujących zaocznie nauczycieli[2].

Rok szkolny 1993/94 był przełomowym dla struktury kształcenia w liceach ogólnokształcących w tym sensie, że centralne władze szkolne zwiększyły zadania szkół ogólnokształcących, a zmniejszyły zawodowych.Dużym osiągnięciem prowadzonej wówczas właściwej polityki kadrowej przez kuratorium i dyrektorów zamojskich szkół był wzrost o 50% liczby nauczycieli z wyższym wykształceniem.

Równocześnie pojawiły się zalecenia Ministerstwa Edukacji Narodowej, by na lekcjach techniki wprowadzić zagadnienia z bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez m.in. nawiązanie kontaktów z policją.

Nastąpiła także zmiana utrudniająca zawieszenie ucznia w prawach obowiązku szkolnego (mogło to mieć miejsce jedynie w najbardziej drastycznych sytuacjach). Dokonywał tego dyrektor wyłącznie w toku decyzji administracyjnej[3].

Trudności finansowe szkoły

Kryzys gospodarczy i polityczny końca lat siedemdziesiątych i następnych utrudniał rozwój szkolnictwa. Znalazło to wyraz w niedostatku środków finansowych, załamaniu możliwości inwestycyjnych i częściowym uchyleniu przez sejm 26.I.1982 r. wcześniejszej uchwały z 1973 r. o realizacji „reformy strukturalnej systemu edukacji narodowej”. Ze względu na brak warunków umożliwiających jej skuteczne przeprowadzenie postanowiono jednak,

[1]A II, sygn. 33. Prot. z 1.VII.1992 r.
[2]A II, sygn. 33. Prot. z 28.VIII.1992 r.
[3]A II, sygn. 36. Prot. z 30.VIII.1994 r.

że od września 1986 r. zostaną wprowadzone jedynie nowe programy nauczania i podręczniki[1].

Trwający kryzys gospodarczy dał o sobie znać w 1989 r. m.in. w internacie, gdzie zaczęłobrakować w jadłospisie owoców i warzyw, co wynikało z wysokich ich kosztów i niskich stawek żywieniowych[2].Na początku lat dziewięćdziesiątych brakowało pieniędzy nawet na utrzymanie czystości w szkole. Sytuacja stawała się poważna, powołano Komitet Pomocy Szkole. Wsparcia finansowego udzielili rodzice i parafia św. Krzyża oraz zakład opiekuńczy „Delia" (remont sali nr 6)[3].

Oryginalnym sposobem na pokrycie niedoborów finansowych miał być projekt zorganizowania sklepiku nauczycielskiego na zasadzie ajencji, przy czym szkoła miałaby zysk z opłaty za wynajęcie pomieszczenia[4].

W tym samym 1991 r. szkoły otrzymały polecenie zaoszczędzenia w ciągu 4 miesięcy 92 mln ówczesnych złotych. Nasza szkoła miała dać 10,7 mln z funduszu socjalnego „na wyrównanie oszczędności" czynionej na naszej szkole. Aby sprostać temu zadaniu, dyrekcja podjęła szereg drastycznych decyzji:

- etat nauczycielski zmniejszono do 18 godzin tygodniowo;
- uległa redukcji ilość godzin z poszczególnych przedmiotów;
- zlikwidowano godziny wychowawcze i lekcje przysposobienia do życia w rodzinie;
- zmniejszono liczbę godzin opiekuńczo-wychowawczych w internacie oraz o jedną godzinę zajęcia z języka polskiego i matematyki[5].

W kolejnych latach brak środków finansowych był nadal dla szkoły najważniejszym problemem (w województwie zamojskim oświata zadłużona była wówczas na 35 miliardów zł)[6]. Wydatki w 1994 r. nie mogły wzrosnąć, lecz musiały się utrzymać na poziomie roku ubiegłego. Budżet całego resortu edukacji wzrósł wprawdzie wtedy o 10%, ale inflacja wynosiła 38%. W budżecie

[1]A II, sygn. 27. Prot. z 14.XII.1984 r.
[2]A II, sygn. 31. Prot. z 20.IV.1989 r.
[3]A II, sygn. 32. Prot. z 20.IV.1989 r.
[4]A II, sygn. 32. Prot. z 21.XI.1991 r.
[5]A II, sygn. z 29.VIII.1991 r.
[6]A II, sygn. z 28.VIII.1994 r.

wystarczało na płace nauczycielskie, ale już nie zawsze na pochodne płac, z tym jednak, że fundusz na energię i opał miał pełne zabezpieczenie[1].

W pierwszym kwartale 1995 r. sytuacja finansowa szkoły była wyjątkowo zła. Na wydatki rzeczowe można było przeznaczyć tylko 10% pieniędzy budżetowych przy dwukrotnie większych potrzebach[2].Było to oczywiste przy założeniu, że budżet każdej szkoły w tymże roku będzie niższy o 25% od ubiegłorocznego. Oburzeni nauczyciele głośno protestowali przeciwko posunięciom władzingerujacym
w fundusz socjalny[3].Doszło nawet do tego, że za rok 1995 nauczyciele nie otrzymali przydziału ręczników, mydła i herbaty (ich zdaniem należało pożyczyć na to z części funduszu świadczeń socjalnych – np. z puli mieszkaniowej)[4].Pedagodzy dokształcający się (np. germanistka uczestnicząca w kursie zorganizowanym przez ambasadę szwajcarską) nie otrzymywali delegacji z powodu braku pieniędzy[5].

Kolejne niekorzystne zmiany to:pozabudżetowy system finansowania zajęć sportowych;spłacanie zadłużenia szkoły środkami pozyskanymi (spoza budżetu); zapas opału ma być tylko do 31.XII.1995 r.; zobowiązania (długi) mogą dotyczyć jedynie opału i energii elektrycznej; należy ograniczyć korzystanie z telefonu służbowego[6] (2 lata później został przeniesiony do pokoju zastępców dyrektora). Kolejny 1996 r. też nie był pod względem finansowym korzystny. Szkoła ciągle szukała zamożnego sponsora[7]. Brakowało pieniędzy na pomoce naukowe, które w 1996 r. kupiono „z prowizji Państwowego Zakładu Ubezpieczeń”[8].

Równocześnie zadłużona w poprzednich latach szkoła spłacała sukcesywnie dług. Dalsze „zaciskanie pasa” związane było z klęską powodzi i reformą oświatową[9]. Przyznane szkole środki budżetowe zabezpieczały wówczas tylko potrzeby płacowe (nawet bez pełnego pokrycia wydatków pochodnych – ZUS). Na funkcjonowanie szkoły w miarę normalnie pozwalało finansowanie części

[1]A II, sygn. 35. Prot. z 28.III.1994 r.
[2]A II, sygn. 37. Prot. z 5.I.1995 r.
[3]A II, sygn. 37. Prot. z 3.IV.1995 r.
[4]A II, sygn. 37. Prot. z 5.XII.1995 r.
[5]A II, sygn. 37. Prot. z 3.IV.1995 r.
[6]A II, sygn. 37. Prot. z 31.VIII.1995 r.
[7]A II, sygn. 38. Prot. z 30.VIII.1996 r.
[8]A II, sygn. 38. Prot. z 30.VIII.1996 r.
[9]A II, sygn. 38. Prot. z 29.VIII.1997 r.

kosztów przez Radę Rodziców oraz kredytowanie u kontrahentów (zobowiązania z tytułu dostaw towarów i usług)[1].

Niezależnie od przyznanych środków budżetowych szkoła prowadziła działalność pozabudżetową:

- internat dla uczniów (opłata stała od uczniów w ciągu roku – 5560 zł), przyjęcie tamże podczas wakacji r. szk. 1996/97 czterech grup wycieczkowych (2000 zł wykorzystane na doposażenie internatu);
- wpisowe od uczniów – 5660 zł;
- darowizny – 6370 zł;
- wynajem sal – 1389 zł;
- fundusz prewencyjny PZU – 1000 zł;
- znaczki do świadectw i inne – 1851 zł.

Budżet szkoły (1993-1997)

Rok szkolny 1992/93

Kwota przeznaczona na stypendia wyniosła 30.000.000 zł. W sezonie grzewczym 1991/92 zużyto do ogrzania szkoły 195 ton węgla i koksu. W następnym sezonie 1992/93 zużyto 119 ton koksu i 20 ton węgla – mniej niż poprzednio o 55 ton. Oszczędność wynikała ze zmiany sposobu ogrzewania. Wcześniej na sobotę i niedzielę wygaszano piece, a w następnym sezonie palacze pracowali w systemie ciągłym, nie wygaszając pieców. Skutek był taki, że zaoszczędzono na opale 90.000.000 zł i w szkole było ciepło.

Dodatkowe środki szkoła pozyskała od zakładów opiekuńczych „Delia" – 3.000.000 zł i „Gracja" – 3.000.000 zł. Szkoła wzbogaciła się o:

- sprzęt muzyczny (wieża, magnetofon, adapter i 4 mikrofony) – z funduszu Rady Rodziców;
- 4 komputery typu Macintosh Classic; 1 komputer z Ministerstwa Edukacji Narodowej;
- telewizor Sharp; magnetowid;drugi magnetowid ofiarował ojciec ucznia;

[1]A II, sygn. 38. Prot. z 24.I.1997 r.

- programy komputerowe przywiezione przez nauczycieli z różnych konferencji(wartość 2.000.000 zł);
- gitara (2.000.000 zł) dla koła muzycznego;
- tablice do języka angielskiego (1.500.000 zł);tablice do biblioteki (600.000 zł).

Remonty przeprowadzone były w lutym 1993 r. – pomalowano pokój nauczycielski, kuchnię w internacie, wymieniono człony jednego pieca c. o. (14.746.900 zł).

Rok szkolny 1993/94

Budżet szkoły zasilił dochód z wynajmu sali gimnastycznej, z pokazów chemicznych. Przeprowadzono remonty, m.in. sali gimnastycznej, kuchni, użytkowanej wcześniej przez Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy.

Sfinansowano m.in.: wczasy indywidualne nauczycieli; paczki dla dzieci nauczycielskich; upominki dla odchodzących na emeryturę. Dodatkowe kwoty przeznaczono na: studniówkę (sala, orkiestra); gabinet dentystyczny; koncerty filharmonii; delegacje uczniów na olimpiady. Zakupiono m.in.:

- 4 tablice do klas (biała bezkredowa i 3 obrotowe);
- 58 stolików; 168 krzeseł (czytelnia, świetlica i 2 sale);
- szafę metalową do sekretariatu;16 regałów bibliotecznych;
- rzutnik „Diopa”; radiomagnetofon Sony;
- 2 generatory Van der Graffa do pracowni fizycznej;
- 2 tablice do kosza i 4 obręcze (nowe stanowisko gry w sali gimnastycznej).

W formie darowizny szkoła otrzymała:

- komputer Macintosh (monitor, klawiatura) za 45.000.000 zł;
- urządzenie pomiarowe PC-LABO (16.000.000 zł);
- kserokopiarkę.

W sezonie grzewczym zakupiono 138 ton koksu – zużyto 120 ton. Do kuchni internatu kupiono 10 ton węgla.W ramach działalności gospodarczej:

- przed sezonem grzewczym wykonano remont kapitalny pomp wodnych, izolacji ciepłochronnej w szkole i internacie oraz uzupełniono termometry w wodnej instalacji kotłowni;

- przywrócono do użytkowania 3 nieczynne od dwóch lat toalety;
- urządzono kserownię oraz klasy lekcyjne w internacie;
- wykonano remont ogrodzenia przy internacie;
- załatwiono formalności związane z usunięciem niebezpiecznych drzew na dziedzińcu internatu;
- wykonano siedziska przy boisku szkolnym oraz letnią klasę;
- uporządkowano strych w internacie ogromnie zagracony;
- utrzymywano na bieżąco odpowiedni stan sanitarny, unikając w ten sposób epidemii żółtaczki;
- wynajmowano odpłatnie salę gimnastyczną i inne pomieszczenia dla szkoły społecznej i na kurs prawa jazdy;
- zakończono proces o rekompensatę podłączenia zdroju „Zakamarek" do instalacji wodociągowej Zespołu Szkół Ogólnokształcących (zwrot 30.000.000 zł).

Rok szkolny 1994/95

Przyznany budżet nie pokrył w pełni wydatków. Niedobór funduszu na płace nauczycieli w wys. 238.264.000 zł pokryto z innych źródeł, ale powstało zadłużenie. Pieniądze przeznaczone na wydatki rzeczowe wystarczyły tylko do kwietnia. Obawiano się, że jeśli kuratorium nie zwiększy planu wydatków rzeczowych, nie będzie z czego wydzielić funduszu zdrowotnego dla nauczycieli. Inne niezbędne wydatki były finansowane przez Radę Rodziców.

Rok szkolny 1996/97

Niektóre wydatki finansowe szkoły: instalacja dzwonka przy wejściu; udział młodzieży w zawodach brydżowych; zakup biurka do pracowni informatycznej; kolorowego monitora – 938 zł; szafy audio-video – 388 zł.

Na dzień 10 maja 1997 r. zadłużenie szkoły wynosi 37.332 zł (tylko ten rok) i dotyczy energii, opału, usług wodno-kanalizacyjnych i Rady Rodziców. Zadłużenie za rok 1996 wynosi 72.203 zł.

ORGANIZACJA PRACY SZKOŁ Y

Pięciodniowy czy sześciodniowy tydzień nauki

W połowie lat osiemdziesiątych obowiązywał system pięciodniowy (wprowadzony w r. szk. 1981/82[1]) czyli nauka na dwie zmiany z wolnymi sobotami. Przemawiała za tym m.in. potrzeba właściwej organizacji życia rodzinnego i złe funkcjonowanie komunikacji w wolne soboty.

Jednakże, zgodnie z instrukcją Ministerstwa Oświaty i Wychowania w sprawie organizacji kształcenia w r. szk. 1985/86, zajęcia dydaktyczne zaplanowane zostały na 200 dni. Aby zabezpieczyć owe 200 dni szkoła musiała dodatkowo pracować w ciągu ośmiu wolnych sobót[2]. Również w województwie zamojskim większość szkół wybrała system pięciodniowy (w ciągu całego tygodnia czynnych było tylko 18 szkół)[3].

Stan taki utrzymał się do początku lat dziewięćdziesiątych. W drugim okresie roku szkolnego 1990/91 planowano sześciodniowy tydzień pracy, uzależniając to od powrotu szkoły do pełnego wymiaru godzin (wówczas zmniejszonego)[4]. Jednakże
w następnych latach znowu uczyliśmy się 5 dni w tygodniu. Dopiero od roku szkolnego 1997/98 została wprowadzona jedna zmiana w godzinach 8.00-16.55 i sześciodniowy tydzień pracy[5].

Sale lekcyjne i pracownie

W 1974 r. było 16 sal lekcyjnych oraz sala gimnastyczna, w tym 5 pracowni: fizyki, chemii (dwie), biologii, wychowania technicznego. Cztery sale zajmowały klasopracownie: matematyki, geografii, języka rosyjskiego i języka polskiego.

[1]A II, sygn. 25. Prot. z 22.VI.1981 r.
[2]A II, sygn. 28. Prot. z 5.VI.1985 r.
[3]A II, sygn. 28. Prot. z 28.VIII.1985 r.
[4]A II, sygn. 32. Prot. z 25.IX.1991 r.
[5]A II, sygn. 38. Prot. z 29.VIII.1997 r.

Oprócz tego miała swoje jedno pomieszczenie biblioteka i półinternat[1]. Półtora roku później odnotowano w protokole rady pedagogicznej: siedem pracowni – po dwie fizyki, chemii, zajęć technicznych oraz biologiczną. Były też cztery klasopracownie (po dwie): języka polskiego i języka rosyjskiego oraz matematyczna, geograficzna
i historyczna, a także świetlica (półinternat) i sala gimnastyczna.

W roku szkolnym 1975/76 planowano urządzenie nowoczesnych klasopracowni: chemicznej, biologicznej, wychowania plastycznego oraz klasopracowni przysposobienia obronnego[2].

Stan posiadania szkoły ulegał, jak widać, zmianom. W listopadzie tego samego 1975 roku było 8 pracowni: chemiczna, dwie fizyczne, matematyczna, języka angielskiego, dwie pracownie techniczne i pracownia PO. Pojawiły się też gabinety (zapewne inna nazwa klasopracowni): historyczny, biologiczny, muzyczny, języka polskiego, geograficzny i języka rosyjskiego[3].

Rok później znowu było nieco inaczej, siedem pracowni – biologiczna, dwie chemiczne, dwie fizyczne, dwie zajęć technicznych oraz cztery klasopracownie: historyczna, dwie języka rosyjskiego i geograficzna. W planie była pracownia języka polskiego i języków zachodnioeuropejskich[4]. Zapowiedź urządzenia pracowni języków zachodnioeuropejskich została zrealizowana dopiero w r. szk. 1979/80[5]. Wtedy też odnotowano wydatek na oszklenie 20 kabin w pracowni języka języka niemieckiego oraz jest wzmianka o urządzeniu Szkolnej Izby Pamięci Narodowej[6]. W październiku 1978 r. pracowni było siedem: po dwie – fizyczne, chemiczne
i techniczne oraz biologiczna, a także8 klasopracowni: geograficzna, historyczna, języka niemieckiego, matematyki, języka angielskiego, rosyjskiego, polskiego, przysposobienia do życia w rodzinie oraz gabinet PO[7]. Klucze do sal lekcyjnych

[1]A II, sygn. 19/I. Prot. z 30.I.1974 r.
[2]A II, sygn. 20/I. Prot. z 4.IV.1975 r.
[3]A II, sygn. 25, k. 2. Prot. zbiorczy z inwentaryzacji w ZSO od 22.XI.1975 r.
[4]A II, sygn. 26, k. 123. Inf–ja o pracy dydaktyczno–wychowawczej i opiekuńczej ZSO w r. szk. 1976/77
[5]A II, sygn. 24/I. Prot. z 20.VI.1980 r.
[6]Książka budynku szkolnego, dokument z 30.VI.1980 r.
[7]A II, sygn. 25, k. 52. Prot. zdawczo-odbiorczy z przekazania majątku ZSO w Zamościu 26.X.1978 r.

i pracowni przedmiotowych przechowywano w gablocie w pokoju nauczycielskim[1].

W 1984 roku była pracownia biologiczna, dwie fizyczne, zajęć praktyczno-technicznych, laboratorium języków obcych, dwie biblioteki (LO młodzieżowa i LO dla Pracujących) oraz dwie pracownie chemiczne. Były też trzy klasopracownie: języka rosyjskiego, geografii i historii. W roku szkolnym 1984/85 nastąpiła rezygnacja z pełnego prowadzenia lekcji systemem pracownianym[2].

Profile klas

Rok szkolny 1971/72

Są dwie klasy profilowane: I a – matematyczna; I c – humanistyczna. Klasy „b" i „d" – podstawowe[3].

Rok szkolny 1973/74

Było 5 klas pierwszych, do których przyjęto 200 uczniów. Powstał wówczas nowy profil biologiczno-chemiczny (klasa I d: wychowawczynią była ucząca biologii Henryka Rycyk, a chemii uczyła Maria Cichoń)[4]. Ciekawym doświadczeniem stał się konkurs na najlepsze wyniki nauczania dla klas profilowanych i nieprofilowanych. Pewną nowością był podział roku na dwa okresy, a nie na cztery, zakończenie I okresu przy końcu stycznia (dawne półrocze czyli II okres). Wyniki nauczania okazały się następujące:

- w grupie klas o profilu podstawowym najlepsza klasa IV c;
- klasy o profilu matematyczno-fizycznym – II a ze średnią 3,882 najwyższą w szkole;
- w grupie klas o profilu humanistycznym i biologiczno-chemicznym – klasa IIc
- najlepsza frekwencja – klasa I a.

Dyrekcja i grono pedagogiczne ustanowiło w tym roku proporczyki przechodnie za najlepsze wyniki nauczania i frekwencję. Proporczyki zostały

[1]A II, sygn. 23/I. Prot. z 26.I.1979 r.
[2]Prot. kontroli z 16.XI.1984 r.
[3]A II, sygn. 18/I. Prot. z 14.IV.1972 r.
[4]Kronika szkoły 1963-1975 r.

wręczone przewodniczącym samorządów klasowych na jednym z lutowych apeli z udziałem całej szkoły przez zastępcę dyrektora Henryka Poździka[1].

W drugim półroczu tego samego roku dotychczasowi liderzy, rzecz prosta, trochę się zmienili, oczywiście na lepsze i w czerwcu czołówka szkolna wyglądała następująco:

- w klasach o profilu podstawowym – klasa III d – średnia ocen 3,54;
- w klasach o profilu matematyczno-fizycznym – klasa II a – średnia ocen 4,01;
- w klasach o profilu humanistycznym i biologiczno-chemicznym – klasa I d – średnia ocen 4,01;
- najlepsza frekwencja – klasa I d.

Wszystkie wymienione klasy otrzymały proporczyki przechodnie projektowane przez nauczycielkę Danutę Mierzwę.

Promowani do następnych klas stanowili 97,8 % ogółu uczniów[2], natomiast drugoroczność wynosiła niecałe 2 %.

Rok szkolny 1974/75

Wyniki klasyfikacji i najlepsze klasy w poszczególnych profilach na I okres i na koniec tego roku:

	I okres	Średnia ocen	Koniec roku	Średnia ocen
I. Profil podstawowy	I b	3,54		3,65
II. Profil matematyczno-fizyczny	III a	3,94		4,03
III. Profil humanistyczny	IV c	3,80	II c	3,90
IV. Profil biologiczno-chemiczny	I d	3,91		4,10
Najlepsza frekwencja	I a	90,0		98,5

Uczniowie tych klas tradycyjnie już otrzymali proporczyki przechodnie, przy czym klasie III a wręczono je po raz trzeci[3].

Rok szkolny 1976/77

[1]Kronika szkoły 1963-1975 r. R. szk. 1973/74 (styczeń).
[2]Kronika szkoły 1963-1975 r.
[3]Kronika szkoły, r. szk. 1974/75–1983/84.

Są cztery profile w 22 oddziałach:

- podstawowy – 10 oddziałów
- matematyczno-fizyczny – 4 oddziały
- biologiczno-chemiczny – 4 oddziały
- humanistyczny–4 oddziały[1].

Rok szkolny 1977/78

Uległo zmianie profilowanie oddziałów w szkołach województwa zamojskiego. Polegają one na tym, że w liceach niżej zorganizowanych był tylko profil podstawowy, a pełne profilowanie w liceach wielociągowych. Profile: podstawowy, matematyczno-fizyczny, biologiczno-chemiczny, humanistyczny, sportowy i językowy[2]. W szkole były 22 oddziały: 4 o profilu matematycznym, 4 – biologiczno-chemicznym, 4 – humanistycznym i 10 o profilu podstawowym[3].

Rok szkolny 1978/79

W trzech klasach pierwszych podział na grupy – 5 grup fakultatywnych ze względu na przedmioty najczęściej zdawane przez uczniów na studia wyższe[4].

Rok szkolny 1981/82

Wprowadza się do naszego liceum klasę o profilu klasycznym. Nauczyciele nie wyrazili zgody na klasę o profilu sportowym[5]. W tym roku czterech uczniów złożyło podania z prośbą o zmianę profilu na humanistyczny[6], natomiast było takich pięciu w roku szkolnym 1984/85[7].

Rok szkolny 1994/95

Obowiązywał wówczas następujący przydział godzin dodatkowych pozostawiony do dyspozycji dyrektora dla poszczególnych profili (tylko dla przedmiotów kierunkowych): np. klasa matematyczno-fizyczna – godziny „dyrektorskie" dodatkowe otrzymała matematyka i fizyka, profil ogólny – godziny „dyrektorskie" rozdzielone na wszystkie przedmioty, przy czym określona jest dokładnie ilość godzin minimum na określony przedmiot.

---

[1]A II, sygn. 26, k. 130. Sprawozdanie z wizytacji... 1977 r.
[2]Prot. kontroli, r. szk. 1977/78. Sprawozdanie z inspekcji liceów ogólnokształcących z 21.I.1980 r.
[3]A II, sygn. 22. Prot. z 21.XII.1977 r.
[4]A II, sygn. 38. Prot. z 28.V.1996 r.
[5]A II, sygn. 24. Prot. z 10.IV.1981 r.
[6]A II, sygn. 25. Prot. z 22.VI.1981 r.
[7]A II, sygn. 28. Prot. z 27.VI.1985 r.

Owe nowe ramówki również były ustalane przez dyrektora po uwzględnieniu sytuacji kadrowej szkoły[1].

Rok szkolny 1995/96

Uczniowie mieli wówczas do wyboru profile: ogólny z rozszerzonym językiem angielskim; ekologiczny[2], nie licząc istniejących od lat matematyczno-fizycznego, biologiczno-chemicznego, humanistycznego i ogólnego z językiem rosyjskim, angielskim, niemieckim i francuskim (wdrożonym po dłuższej przerwie przez dyrektora H. Poździka)[3].

Rok szkolny 2000/2001

Dyrekcja szkoły zamierza utworzyć 8 klas pierwszych o profilach: matematycznym, przyrodniczym, humanistycznym oraz ogólnym. Profilowanie nauki – od klasy drugiej (wg zainteresowań), jedynie klasy matematyczne profilowane będą już od klasy pierwszej spośród przyjętych kandydatów, którzy wyrażą taką wolę i osiągną największą liczbę punktów.

Klasy – profile – języki – organizacja:

Klasa I A – matematyczno-fizyczno-informatyczny – język angielski, język rosyjski – od klasy I

Klasa I B – matematyczno-geograficzny – język angielski, język niemiecki – od klasy I

Klasa I C – humanistyczny – język angielski, język francuski – od klasy II

Klasa I D – przyrodniczy – język angielski, język niemiecki – od klasy II

Klasa I E – ogólny (integracja europejska) – język angielski, język włoski – od klasy II

Klasa I F – ogólny – język angielski, język niemiecki – od klasy II

Klasa I G – ogólny – język angielski, język francuski – od klasy II

Klasa I H – ogólny – język angielski, język rosyjski – od klasy II

Profil matematyczno-fizyczno-informatyczny – przygotowuje uczniów do studiów na kierunkach ekonomicznych, technicznych, uniwersyteckich, gdzie przedmiotem egzaminacyjnym jest fizyka i matematyka.

[1]A II, sygn. 37. Prot. z 22.VI.1995 r.
[2]A II, sygn. 38/I. Prot. z 28.V.1996 r.
[3]A II, sygn. 38. Prot. z 15.XI.1996 r.

Profil matematyczno-geograficzny – przygotowuje uczniów do studiów na kierunkach ekonomicznych, zarządzania i biznesu, SGH, uniwersyteckich, gdzie przedmiotem egzaminacyjnym jest matematyka, geografia i języki.

Profil przyrodniczy – przygotowuje uczniów na studia medyczne, ochronę środowiska, rolnicze, uniwersyteckie (biologia, biotechnologia, mikrobiologia, chemia itp.), gdzie przedmiotem egzaminacyjnym jest biologia, chemia, język obcy.

Profil humanistyczny – przygotowuje uczniów na studia uniwersyteckie (prawo, filologia, dziennikarstwo, socjologia, psychologia, pedagogika), gdzie przedmiotem egzaminacyjnym jest język polski, historia, języki obce[1].

Pomoce naukowe

W połowie lat siedemdziesiątych pomoce naukowe były przechowywane w klasie dobudowanej na parterze[2]. Nie było jeszcze wówczas wielu pracowni. W roku szkolnym 1973/74 miała powstać klasopracownia historyczna i języka rosyjskiego, a w następnym roku druga pracownia fizyki, geograficzna, matematyki, biologii i unowocześniona chemiczna[3].

Odczuwało się wówczas brak pomocy naukowych do przedmiotów humanistycznych[4]. Preferowano metody aktywne poprzez wypożyczanie filmów (wr. szk. 1974/75 było ich pięćdziesiąt), audycje telewizyjne i korzystanie z kilku szkolnych magnetofonów[5].

Cała szkoła przechodziła na nowy system klasopracowni, a ich opiekunowie przygotowywali plany stopniowego ich wyposażenia[6]. Jednocześnie dyrektor apelował o ograniczenie zakupu nowych pomocy naukowych, argumentując, że nie należy gromadzić zbędnych i bezużytecznych pomocy.We wrześniu 1978 r. były w szkole 2 pracownie fizyczne, 2 chemiczne, biologiczno-geograficzna, historyczna i zajęć technicznych, a rok później języka niemieckiego[7].

---

[1]Prospekt dla kandydatów na uczniów klas pierwszych II LO, opracowany na potrzeby Zamojskich Targów Edukacyjnych w Technikum Elektrycznym przy ul. Wyszyńskiego w Zamościu.
[2]A II, sygn. 21. Prot. z 21.VI.1976 r.
[3]A II, sygn. 19. Prot. z 30.VIII.1974 r. oraz Prot. z 20.VI.1974 r.
[4]A II, sygn. 26, k. 163. Informacja o pracy dydakt.-wychowawczej i opiekuńczej ZSO w r. szk. 1976/77.
[5]A II, sygn. 20. Prot. z 4.IV.1975 r.
[6]A II, sygn. 23. Prot. z 9.X.1978 r.
[7]A II, sygn. 24. Prot. z 29.VIII.1980 r.

Planowano doposażenie niektórych klasopracowni w nowe środki dydaktyczne (fizyczna, chemiczna, języka polskiego) oraz urządzenie pracowni przysposobienia obronnego i języka angielskiego. Zdaniem dyrekcji, zaopatrzenie szkoły w środki dydaktyczne było dobre, ale mało nowoczesne[1].

Sprawą wielokrotnie dyskutowaną była likwidacja systemu klasopracowni (z wyjątkiem fizycznej, chemicznej i biologicznej), przy czym projekt taki wyszedł od młodzieży[2], która chciała mieć swoją salę, a nie jakąś klasopracownię.

W r. szk. 1985/86 wydano na pomoce naukowe 800.000 zł, w kolejnym planowano wydać 1.300.000 zł, ale ostatecznie było to 700.000 zł. Nie były to naówczas wielkie sumy, a to z powodu dużych podwyżek cen węgla, elektryczności i telefonów[3].

W r. szk. 1991/92 rodzice naprawili magnetofony szkolne, radioodbiorniki, wzmacniacz, telewizor z internatu i wykonali szafkę pod video[4]. Zakupiono sprzęt nagłaśniający, piłki, książki, mapy, mikroskopy. Gdyby zostały pieniądze, to należy kupić komputery i zorganizować drugą pracownię komputerową[5].

W r. szk. 1992/93 zakupiono za 11 mln zł z funduszu Rady Rodziców sprzęt muzyczny: wieżę, magnetofon, adapter, cztery mikrofony. Wartość radiowęzła szkolnego – 31 mln zł, ale zapłacono tylko 11,4 mln za głośniki, wzmacniacz i instalację. Kupiono też gitarę za 2 mln zł dla koła muzycznego.

O ile w 1987 r. rzadkością było wykorzystywanie na lekcjach środków audiowizualnych[6], o tyle w 1992 r. nauczyciele korzystali już z video, taśm z języka języka polskiego (wiedza o sztuce) i magnetowidowych do nagrywania potrzebnych materiałów do lekcji[7].

Począwszy od tego właśnie roku dyrektor postanowił „kompletować" corocznie jedną pracownię, a na pierwszy ogień miała pójść informatyczna[8]. Jej opiekunem był wtedy Jarosław Łaszcz – uczestnik II ogólnopolskich warsztatów

[1]A II, sygn. 25. Prot. z 28.VIII.1981 r.
[2]A II, sygn. 27. Prot. z 22.XI.1984 r.
[3]A II, sygn. 28. Prot. z 31.I.1986 r.
[4]Kronika szkoły, r. szk. 1991/92.
[5]A II, sygn. 33/I. Prot. z 1.VII.1992 r.
[6]A II, sygn. 29. Prot. z 29.I.1987 r.
[7]A II, sygn. 32. Prot. z 12.II.1992 r.
[8]A II, sygn. 33. Prot. z 28.VIII.1992 r.

komputerowych 5-10 lipca 1993 r. w Toruniu (zorganizował je Uniwersytet M. Kopernika). Dzięki temu szkoła otrzymała do pracowni informatycznej (sala nr 45) interface służący do wykonywania interesujących doświadczeń z fizyki przy wykorzystaniu komputera IBM. Było to „wyposażenie komputerowo wspomaganego laboratorium fizycznego" dzięki fundacji Ministerstwa Edukacji Narodowej[1].

Druga pracownia komputerowa wyposażona w najnowocześniejsze komputery firmy Apple–Macintosh typu PC (sala nr 32) była chlubą szkoły. Planowano kurs komputerowy dla nauczycieli. Dzięki staraniom dyrekcji, szkołę podłączono we wrześniu 1996 r. do światowej sieci internetowej. Zakupiony też został sprzęt nagłaśniający oraz telewizor kolorowy do pracowni biologicznej.

W ramach określonych zakupów na początku września szkoła zakupiła 11 sztuk kaset video, 10 map, biurko pod monitor, monitor kolorowy, szafę do zestawu audio na ogólną sumę 2200 zł[2]. W tym czasie były w naszej szkole 2 pracownie chemiczne, fizyczna, biologiczna, laboratorium językowe i 2 pracownie komputerowe. Pozostałe pracownie komputerowe i klasopracownie wykorzystywane były z braku sal lekcyjnych przez nauczycieli innych przedmiotów[3].

Najbardziej potrzebne pomoce naukowe, zgłoszone przez nauczycieli:

- język polski – telewizor, video, komplety słowników, zwłaszcza ortograficznych;
- język angielski – literatura angielska pod kątem lektur, zorganizowanie sali językowej z zapleczem (telewizor, video);
- katecheza – Pismo święte – Stary i Nowy Testament (15 sztuk);
- WF – uprzątnąć i ogrodzić boisko szkolne, zakupić podstawowy sprzęt sportowy;
- historia – mapy;
- biologia – mikroskop z telewizorem, video, preparaty trwałe;
- czytelnia – kserokopiarka;

[1]A II, sygn. 34. Prot. z 15.XI.1993 r.
[2]A II, sygn. 38. Prot. z 30.VIII.1996 r.
[3]Prot. kontroli. Wyniki wizytacji 18.XI.–19.XII.1996 r.

- biblioteka – oprogramowanie komputera dla biblioteki;
- pracownia komputerowa – komputer typu IBM i skaner;
- język francuski – słowniki do francuskiego, książki[1].

Przed rozpoczęciem roku szkolnego dyrektor Jadwiga Socha kupiła:

- magnetowid Philips (pracownia językowa) – 1459 zł;
- zestaw telewizyjny Studar video (pracownia biologiczna) – 7643 zł;
- kopiarkę Canon – 6075 zł;stoliki i krzesła (sala nr 35) – 2821 zł;
- szafa audiowizualna, szafy oszklone (sale 22, 25, 35) – 1311 zł;
- mapy (6 sztuk) – 639 zł;słowniki francusko-polskie (10 egz.) – 540 zł;
- książki francuskie – 1145 zł;książki angielskie – 1193 zł;
- książki historyczne (czytelnia) – 48 zł;słowniki języka polskiego (czytelnia) – 450 zł;
- książki religijne (czytelnia) – 1503 zł;książki (czytelnia i biblioteka) – 985 zł;
- księga pamiątkowa, kronika – 240 zł;artykuły szkolne dla powodzian –298 zł;
- antyramy – 401 zł;taśmy i tusz do pracowni komputerowej – 245 zł[2].

Działalność eksperymentalna i innowacyjna(1970-2000 r.)

Działalność eksperymentalna (innowacyjna) w szkole była tak stara jak ona sama. Co kilka lat odradzała się z młodzieńczą siłą, przybierając oczywiście za każdym razem zupełnie nowe oblicza, formy i zasady. Na początku lat siedemdziesiątych był to tzw. eksperyment lubelski. Kto z nauczycieli chciał się do niego włączyć, zgłaszał swój akces dyrektorowi. Ten zachęcał do niego wszystkich, reklamując jako „bardzo cenny". Nie mógł się udać, bo barierą nie do przeskoczenia okazał się „brak zaplecza materialnego i pomocy naukowych w CZSach" (Centrala Zaopatrzenia Szkół)[3].

W połowie lat siedemdziesiątych dyrektor przekonywał nauczycieli do zmiany tradycyjnej funkcji nauczyciela z podającego wiedzę na organizatora

[1]A II, sygn. 38. Prot. z 19.VI.1997 r.
[2]A II, sygn. 38. Prot. z 29.VI.1997 r.
[3]A II, sygn. 18. Prot. z 23.IX.1971 r.

procesu nauczania (nauka korzystania z encyklopedii, słowników, literatury fachowej itp.)[1].

Dziesięć lat później na mocy uchwały kolegium kuratora oświaty i wychowania oraz komisji konsultacyjno-opiniodawczej oddziału Zarządu Głównego Związku Nauczycielstwa Polskiego z dnia 27.XII.1979 r. została powołana Wojewódzka Rada Postępu Pedagogicznego w Zamościu. Celem owej rady było szerzenie ruchu nowatorstwa pedagogicznego wśród nauczycieli i wychowawców naszego województwa. Dyrektorka p.Eleonora Tymoszowa zaapelowała o aktywne uczestnictwo naszej rady pedagogicznej, ale trudno powiedzieć, czy był jakiś szerszy odzew[2]. Modne było wtedy nauczanie problemowe i rozwijany na lekcjach proces aktywizacji. Jego teoretyczne podstawy opracowali profesorowie Kupisiewicz i Bartelski[3].

Faktem jest natomiast, że kilka lat później istniał w województwie zamojskim Klub Przodujących Szkół, zrzeszający uczestników na zasadzie dobrowolności. Rada pedagogiczna „po dokładnym zapoznaniu się z regulaminem" miała podjąć decyzję, czy do niego przystąpi[4]. Jedną ze stosowanych nowatorskich form dydaktycznych było wówczas m.in. stosowanie metod nauczania w klasach trzecich i czwartych typowych dla studiów wyższych (konsultacje, wykłady, konwersatoria) oraz obecność w szkole centrum informatycznego w bibliotece[5].

W drugiej połowie lat osiemdziesiątych (r. szk. 1986/87) działalnością dydaktyczno-innowacyjną objęto klasy pierwsze. W ramach 33 godzin tygodniowo znalazły się 3 nowe przedmioty uzupełniające wybrane przez radę pedagogiczną:

- pedagogika i psychologia (nauczycielka Halina Goch);
- wybrane zagadnienia z informacji naukowej z elementami naukoznawstwa (Ewa Chudoba);
- ochrona środowiska (Antoni Huszalak).

Były też praktyki uczniowskie w szkole lub miejscowych zakładach pracy[6].

---

[1]A II, sygn. 20/I. Prot. z 4.IV.1975 r.
[2]A II, sygn. 23. Prot. z 17.III.1980 r.
[3]A II, sygn. 26. Prot. z 14.X.1982 r.
[4]A II, sygn. 29. Prot. z 25.IV.1986 r.
[5]A II, sygn. 29. Prot. z 27.VIII.1986 r.
[6]A II, sygn. 29/I. Prot. z 27.VIII.1986 r.

Zgodnie z zarządzeniem Ministerstwa Edukacji Narodowej z listopada1989r. w sprawie zasad prowadzenia działalności innowacyjnej w szkołach, były to nowe rozwiązania programowe, organizacyjne lub metodyczne mające na celu rozszerzenie lub modyfikację zakresu realizowanych treści kształcenia, wychowania lub opieki.

Na taką działalność szkoła otrzymywała dodatkowe środki budżetowe z kuratorium. Rekrutacja do szkół, w których prowadzona była innowacja, odbywała się na zasadzie powszechnej dostępności, a udział nauczycieli w innowacji lub eksperymencie był dobrowolny.

Innowacje dotyczące programów nauczania mogły polegać na:

- modyfikacji zachowującej cele kształcenia oraz wiedzę i umiejętności ucznia, określane w programach Ministerstwa Edukacji Narodowej, dopuszczonych do użytku szkolnego;
- łącznym (blokowym) nauczaniu dwóch lub więcej przedmiotów pokrewnych na podstawie jednego programu nauczania;
- realizowanie własnego autorskiego programu nauczania[1] (dla przedmiotów kierunkowych program według inwencji autorów, dla pozostałych – minimum programowe).

Jednym z głównych założeń programu nauczania klas autorskich było zapewnienie uczniom możliwości wszechstronnego ogólnego wykształcenia średniego w trakcie trzech pierwszych lat nauki i przeznaczenie klasy czwartej na zapoznanie ich z kierunkową wiedzą specjalistyczną w ramach zajęć fakultatywnych. Należało zacząć od opracowania programów autorskich poszczególnych przedmiotów. Dzięki kontaktom z ośrodkami działalności innowacyjnej w Krakowie i w Warszawie nauczyciele mogli uzyskać wszechstronną pomoc (m.in. zapoznanie się z planami pracy innych szkół realizujących już programy autorskie). Prof. Roman Reszel z Akademii Rolniczej w Zamościu również zaoferował wsparcie i kontakty szkoły z Akademią[2].

[1] A II, sygn. 34. Prot. z 22.IX.1993 r.
[2] A II, sygn. 34. Prot. z 1.VII.1993 r.

Jako pierwsi zgłosili się do przygotowania programu autorskiego dla klasy o profilu biologiczno-chemicznym – Zofia Orzechowska (chemia i wychowawstwo klasy), Henryka Rycyk (biologia) i Kazimierz Musiał (fizyka). Zmiany innowacyjne w programach tej klasy mieli wprowadzić: Katarzyna Batorska (matematyka), Teresa Konior (geografia), Maria Markiewicz (język polski). Ta innowacja po opinii Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego, akceptacji Rady Szkoły, doradcy przedmiotowego z kuratorium i rady pedagogicznej miała zostać przesłana przez dyrekcję do kuratorium. Zanim zaczęło się jej wdrażanie nastąpiło unowocześnienie pracowni biologicznej, chemicznej i fizycznej (pracownia biologiczna otrzymała pomieszczenie obok pokoju sprzątaczek przeznaczone na magazyn pomocy naukowych)[1].

Klasa ta nazwana przyrodniczą klasą autorską powstała w r. szk. 1994/95 i przygotowywała do studiów medycznych i rolniczych. Program autorski miał obejmować sześć przedmiotów kierunkowych: chemię, biologię, fizykę, matematykę, geografię i język polski.

W czteroletnim cyklu nauczania suma tygodniowego wymiaru godzin dla ucznia miała wynosić: biologia – 13; chemia – 12; fizyka – 12; matematyka – 13; geografia – 5, godziny do dyspozycji wychowawcy – 4.

Łącznie tygodniowy wymiar godzin dla ucznia w poszczególnych klasach miał wynosić: klasa I – 31; klasa II – 30; klasa III – 28; klasa IV – 29. Ogółem w czteroletnim cyklu nauczania wypadało więc dla ucznia 118 godzin.

Rekrutacja do tej klasy autorskiej (I d) odbyła się na ogólnie przyjętych zasadach. W trakcie realizacji programu autorskiego uczniowie mieli przebywać na krótkich obozach ekologicznych w okresie ferii lub wakacji. Czas pobytu ucznia w szkole w klasie autorskiej był dłuższy niż w klasach normalnych, o czym rodzice i młodzież byli uprzedzeni. Oprócz klasy autorskiej przyrodniczej, mogła być klasa równoległa normalna o tym samym profilu. Ostatecznie ustalono następującą siatkę godzin:

Przedmiot	Tygodniowy wymiar nauczania w klasach			
	I	II	III	IV
Język polski	4	4	4	4

[1]A II, sygn. 35. Prot. z 28.I.1994 r.

Język angielski	3	3	3	3
Język niemiecki	2	2	2	2
Matematyka	4	3	3	3
Wiedza o społeczeństwie	-	-	-	2
Historia	1	1	2	2
Przedmiot	Tygodniowy wymiar nauczania w klasach			
	I	II	III	IV
Geografia	1	2	2	-
Biologia	3	3	3	4
Fizyka	3	3	3	3
Chemia	3	3	3	3
Technika (el. informatyki)	1	2	-	-
Plastyka (muzyka)	2	-	-	-
PW	1	1	-	-
WF	2	2	2	2
Godziny do dyspozycji wychowawcy	1	1	1	1
Zajęcia fakultatywne	-	-	-	-
Ogółem	***31***	***30***	***28***	***29***

Nauczyciele mieli opracować rozkład materiału do 31.VIII.1994 r. Pod koniec każdego okresu przewidziano organizowane z przedmiotów kierunkowych badania wyników nauczania. Owe badania kompletował dyrektor szkoły, który po czterech latach nauki w tej klasie przekazywał je do kuratorium, aby ocenić wyniki innowacji[1].

Zamierzenia i nadzieje związane z wprowadzeniem działalności innowacyjnej w przyrodniczej klasie autorskiej I d bardzo szybko zweryfikowało życie. Ostatecznie udało się tylko opracować programy autorskie w tej klasie z czterech przedmiotów kierunkowych: fizyki, chemii, biologii, matematyki i wychowawczy oraz wprowadzić zmiany innowacyjne w programach języka polskiego, historii i języków obcych[2].

Po roku wdrażania innowacji ocena eksperymentu nie była jednoznaczna. O ile, zdaniem dyrekcji, pierwsza klasa autorska to zaszczyt dla szkoły i należałoby jeszcze dodatkowo utworzyć nowy program autorski w klasie I c, o tyle, w odczuciu nauczycieli, „były to ciągłe przepychanki i nieporozumienia”[3]. Mimo tego,

[1]A II, sygn. 35. Prot. z 28.III.1994 r.
[2]A II, sygn. 36. Prot. z 23.VI.1994 r.
[3]A II, sygn. 37. Prot. z 22.VI.1995 r.

przyrodnicza klasa autorska III d wciąż istniała (5 przedmiotów kierunkowych: chemia, biologia, fizyka, godziny wychowawcze oraz zmiany innowacyjne w programach: matematyki, historii, języka polskiego i języka łacińskiego)[1].

Większa liczba godzin chemii i podział na grupy pozwoliło na szersze i pogłębione przerobienie materiału. Uczniowie przygotowywali się do ogólnokrajowej olimpiady chemicznej, specjalizując się w badaniach składników trujących w powietrzu lub wodzie. Ważną formą kształcenia były lekcje terenowe w Zwierzyńcu (badanie czystości wód, gleby i powietrza)[2]. Nawiązany został kontakt ze Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną, Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska, zamojską Oczyszczalnią Ścieków, mleczarnią w Szczebrzeszynie i Łuskarnią nasion leśnych w Zwierzyńcu. Prowadzono lekcje łączące tematy z biologii i chemii. Średnia nauczania chemii w klasie autorskiej wynosiła w r. szk. 1995/96 – 4,01.

Materiał zoologiczny był realizowany przy pomocy różnorodnych środków dydaktycznych wykonanych głównie przez uczniów (foliogramy, tablice, plakaty). Na dziedzińcu szkoły była tzw. zielona klasa do prowadzenia lekcji w ciepłej porze roku. Prowadzono zajęcia terenowe w Zwierzyńcu 19-21 września (rozpoznawanie i oznaczanie zwierząt bezkręgowych w stawie oraz rozpoznawanie nasion drzew iglastych). Średnia ocen – 3,9.Średnia ocen z fizyki 3,9 (w kl. I – 3,2). Uczniowie byli na pokazach fizycznych na UMCS w Lublinie. Młodzież interesowała się astronautyką[3].

Działalność innowacyjna szkoły realizowana w przyrodniczej klasie autorskiej zbiegła się z organizowaniem w r. szk. 1995/96 i 1996/97 tzw. tygodni różnych przedmiotów, zwiększających efektywność kształcenia.

Tydzień geografii 11-18 marca 1996 r.

Organizatorem i prowadzącym był nauczyciel geografii dr Ryszard Molas:

- 3 spotkania z prodziekanem Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego, redaktorem naczelnym „Geografii w szkole”,

[1]A II, sygn. 38. Prot. z 15.XI.1996 r.
[2]A II, sygn. 38. Prot. z 26.I.1996 r.
[3]A II, sygn. 38. Prot. z 20.VI.1996 r.

autorem podręcznika geografii dla klas VI i VII – profesorem dr hab. Florianem Plitem. Na jednym z tych spotkań była obecna grupa 15 nauczycieli geografii ze szkół podstawowych Zamościa i okolic;

- komputerowy konkurs geograficzny „World Map". Startowało 80 uczniów. Należało się wykazać znajomością mapy świata (rozmieszczenie państw) oraz podstawowymi umiejętnościami obsługi komputera. Zwyciężył uczeń klasy III a Krzysztof Sobczuk. Dyrektor szkoły ufundował 8 nagród książkowych i 26 map;
- wystawa „Skały naszego regionu", ciekawe wydawnictwa geograficzne;
- filmy: „Ognie Ziemi" (o wulkanach), „Nadejście epoki lodowej" (słowo wstępne – R. Molas), „Pustynie w Afryce i Azji Środkowej", „Najpiękniejsze zjawiska przyrody", „Chiński mur", „W krainie wiatru i słońca – Sahara", „Efekt cieplarniany" (wizja przyszłości w czasie ewentualnego ocieplenia klimatu);
- „Tajemnice Sahary" (dr Ryszard Molas, wykład ilustrowany przeźroczami);
- przeźrocza z różnych regionów Europy i Afryki wykonane przez Ryszarda Molasa podczas własnych podróży – „Maghreb – arabski Zachód" (Tunezja, Algieria, Maroko);
- „Obrazy satelitarne" – Ziemia widziana z kosmosu (komentarz dr Ryszard Molas).

W czasopiśmie „Geografia w szkole" nr 3/1996 ukazało się sprawozdanie z Tygodnia geografii[1].Program *Międzynarodowego Dnia Ziemi 22 kwietnia 1996 r.*:

- Referat na ten temat ucznia Łukasza Wójtowicza;
- spotkanie z dr. P. Gradziukiem z Akademii Rolniczej w Zamościu w ramach preorientacji zawodowej;
- 3 akademie o tematyce ekologicznej;
- uczestnictwo w wykładach pracowników naukowych Akademii Rolniczej podczas Otwartych Dni tej uczelni;
- apel i 3 akademie;

[1]A II, sygn. 38. Prot. z 30.VIII.1996 r.

- wystawy plastyczne: „Ekologia” i „Zwierzyniec wiosną”, „Studium drzewa – ołówek”, plakat „Tydzień biologii w szkole”;
- dzień filmów przyrodniczych: „Porozumiewanie się zwierząt”, „Ratujmy naszą planetę”. Pokaz specjalny filmu „Mikrokosmos” odznaczonego licznymi nagrodami;
- sadzenie drzewek w ogrodzie szkolnym i przed szkołą;
- sprawozdanie z wykładu prof. Andrzeja Leonowicza (UMCS) na temat „Grzyby a człowiek”;
- dzień wycieczek przyrodniczych:ZOO w Zamościu, Roztoczański Park Narodowy, Oczyszczalnia Ścieków w Zamościu, Zagroda w Guciowie – skansen wsi zamojskiej, Krasnobród – Muzeum.
- XI Wojewódzka Olimpiada Ekologiczna w III LO w Zamościu;
- wystawa kwiatów doniczkowych z podstawowymi informacjami o pochodzeniu i pielęgnacji roślin w domu;
- biologia na wesoło w poezji i rysunku – wystawa prac;
- wywiady z mieszkańcami Zamościa na temat stanu ochrony środowiska na naszym terenie;
- wystawa zwierząt hodowanych przez uczniów klas I;
- finał konkursu przyrodniczego dla klas pierwszych.

Tydzień biologii w szkole 22-27 kwietnia 1996 r.

Program przygotowany przez autorską klasę przyrodniczą II d we współpracy z Ośrodkiem Edukacyjno-Muzealnym Roztoczańskiego Parku Narodowego
i Akademią Rolniczą w Zamościu.

Tydzień języka polskiego 10-14 czerwca 1996 r.

- Wystawa książek i nowości wydawniczych;
- Konkurs na najlepszy reportaż z pobytu we Francji;
- Konkurs o Henryku Sienkiewiczu z okazji 150. rocznicy urodzin i 80. – śmierci;
- Wycieczki – śladami poetów i pisarzy:

a) w Zamościu – Leśmian i Młodożeniec,
b) Czarnolas – Kochanowski,
c) Nałęczów – Prus i Żeromski;

- Spotkania z poetami zamojskimi – ks. Krzysztofem Guzowskim i Jerzym Szternem;
- Apel podsumowujący Tydzień, część artystyczna „Powtórka materiału" w oparciu o teksty Mickiewicza, Wyspiańskiego, Szymborskiej, Gałczyńskiego i teksty własne uczniów;
- Oprawa plastyczna – plakaty z sentencjami, wykonane przez młodzież z Samorządu Uczniowskiego[1].

Tydzień chemii w szkole 4-8 listopada 1996 r.

Jego program był w znacznym stopniu dziełem klasy autorskiej i obejmował m.in.:

- eliminacje szkolne i finał na najlepszego chemika klas pierwszych (został nim Szymon Maziarz) i klas drugich (Michał Piróg). Otrzymali nagrody w postaci słowników chemicznych;
- 4 spotkania z cyklu informacyjno-edukacyjnego na temat ochrony środowiska i profilaktyki AIDS. Na zakończenie podsumowanie i konkurs z nagrodami;
- wyświetlenie 15 filmów (np. „Budowa materii", „Węglowodany nasycone", „Śmierć czai się w metalach", „Substancje chemiczne i ich przemiany");
- wykłady (np. „Mendelejew i jego wielki dzień", „Maria Skłodowska-Curie", „Alfred Nobel i jego największy wynalazek", „Efekt cieplarniany", „Dziura ozonowa");
- wycieczki – Zakład Przemysłu Tłuszczowego Bolmar w Bodaczowie (kl. IIIa), Cukrownia Klemensów w Szczebrzeszynie (kl. III a), Miejska Oczyszczalnia Ścieków (kl. III a i II d), UMCS w Lublinie – pokazy z chemii (kl. II d).

Na zakończenie tygodnia odbył się konkurs w postaci pytań i odpowiedzi (I miejsce – Agnieszka Magryta, II – Rafał Pakuła, III – Monika Kicińska).Podczas

[1]A II, sygn. 38. Prot. z 20.VI.1996 r.

tygodnia chemii uczniowie klasy II d autorskiej przeprowadzili w klasach I-III czterdzieści wykładów[1].

Ścisły związek z działalnością innowacyjną w postaci klasy autorskiej przyrodniczej miała realizacja w szkole dwóch międzynarodowych programów: GREEN i Kampanii Ozonowej. Pierwszy z nich „służył wzrostowi świadomości ekologicznej młodzieży i jej uwrażliwieniu na poszczególne elementy środowiska oraz wyrobieniu nawyku dbałości o środowisko" .Uczniowie mieli badać czystość wód, a sponsor zainwestowałby w szkolne pracownie chemiczne.

Program GREEN (Global Rivers Environmental Education Network) realizowany był jako wieloetapowy w 123 krajach. W Polsce opracowany został przez Krajowe Centrum Edukacji Ekologicznej Narodowej Fundacji Ochrony Środowiska i dotyczył badania jakości wód przez uczniów szkół średnich i podstawowych. We wrześniu 1993 r. odbyła się ogólnokrajowa konferencja w Dębnie dla nauczycieli – opiekunów tego programu. W naszej szkole zajmowała się nim i była jego inicjatorką Zofia Orzechowska. Uczestnikami zaś byli uczniowie klas I a, I d i III d. Pośrednio brała w nim udział młodzież wszystkich klas, próbując swych sił w konkursie plastycznym na ekologiczny znaczek programu GREEN.

W roku szkolnym 1993/94 uczniowie naszej szkoły przebadali wodę w Łabuńce w dwóch punktach: przed miastem i za miastem, aby określić wpływ aglomeracji miejskiej. Badania dotyczyły tylko strony biologicznej, chemiczne badania nie były prowadzone ze względu na brak odczynników. Uczeń klasy III d Tomasz Kraczkowski opracował bardzo wartościowy, nagrodzony referat o stanie ochrony środowiska w województwie zamojskim. Był on wykorzystywany nawet przez nauczycieli na lekcjach[2].

Po raz drugi badali uczniowie czystość wód Łabuńki wiosną 1994 r. Do badań biologicznych młodzież samodzielnie wykonała niezbędny sprzęt, natomiast do chemicznych szkoła otrzymała specjalne zestawy z Warszawy. Uczniowie pobrali najpierw próbki wody rzecznej, a później dokonali jej analizy w pracowni chemicznej. Wykonano klasyfikację zebranych nad Łabuńką

[1]Kronika szkoły, 1994-1997 r.
[2]A II, sygn. 34. Prot. z 15.XI.1993 r.

stawonogów w zależności od ich przynależności do grupy organizmów o określonej odporności na zanieczyszczenie. Badanie chemiczne polegało na analizie próbek wody pod kątem rozpuszczonego tlenu, pH, temperatury, mętności, zawartości azotanów i fosforanów. Wyniki badań szkoła przedstawiła na sesji popularno-naukowej. Uczestniczyło w niej około stu gości – przedstawiciele kuratorium, instytucji zajmujących się ochroną środowiska, dyrektorzy i młodzież szkół województwa. Konferencja została wysoko oceniona za ciekawy wystrój plastyczny i część artystyczną.

Badania wód Łabuńki wykazały, że ich stan jest tragiczny. O ile temperatura, pH, zawartości azotanów i fosforanów zasadniczo nie odbiegała od normy, to ilość bakterii Coli świadczących o obecności niebezpiecznych organizmów chorobotwórczych, około 500 razy przekraczała normy. Z tego względu kontakt z wodą Łabuńki uznano za niebezpieczny.

W czasie trwania programu GREEN uczniowie nakręcili film na kasecie magnetowidowej, wydali kronikę i informator. Podsumowanie działalności GREEN odbyło się na ogólnopolskiej konferencji w Tarnowie. Nasza szkoła wypadła najlepiej, mimo obecności przedstawicieli specjalnie profilowanych liceów ekologicznych współpracujących z uniwersytetami. Otrzymaliśmy także cenne nagrody za II miejsce w konkursie plastycznym inspirowanym przez GREEN[1].

Drugim międzynarodowym programem ekologicznym realizowanym w Polsce i w naszej szkole w 1994 r., a nadzorowanym przez Krajowe Centrum Edukacji Ekologicznej (KCEE), Lubelski Klub Przyrodników oraz 20 Centrów Edukacji Ekologicznej była Kampania Ozonowa. Finansował ją Światowy Fundusz Ochrony Zdrowia oraz Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej.

Od 30 marca 1994 r., równocześnie w Niemczech, Belgii, Luksemburgu i w Polsce, prowadzono liczne doświadczenia mające na celu wykazanie wpływu poziomu ozonu w atmosferze na życie organizmów. Po otrzymaniu nasion i odpowiedniej literatury uczniowie wysiali na specjalnie przygotowanym podłożu nasiona pewnej odmiany tytoniu BEL–B i BEL–W3. Nastąpiło to jednocześnie w całej Polsce. 27 kwietnia rośliny zostały przepikowane do osobnych doniczek.

[1]A II, sygn. 36. Prot. z 23.VI.1994 r. oraz Prot. kontroli... od 1995 r. Prot. z 6.I.1995 r.

25 maja sadzonki posadzono w zaplanowanym miejscu i dokonano pierwszej obserwacji.1, 8 i 15 czerwca prowadzono dalsze obserwacje. Każdy uczeń otrzymał 5 roślinek. Zaobserwowane zmiany na liściach były wpisywane do specjalnych arkuszy sprawozdawczych. 20 czerwca uczniowie zebrali wyniki badań, określili współrzędne geograficzne miejsc gdzie obserwowano rośliny (Zamość, Łabunie, Udrycze, Radecznica, Cześniki). Sprawozdanie wysłano do Centrum Edukacji Ekologicznej w Warszawie. Wyniki badań były wykorzystane do opracowania obrazu szkód powodowanych przez ozon na terenie całego kraju.

W szkole odbył się cykl spotkań edukacyjno-informacyjnych o zanieczyszczeniu wód i środowiska. Celem tych prelekcji było uświadomienie słuchaczom, że „Ziemia nie należy do nas, lecz my do Niej”[1].Zaangażowanie uczniów w kampanię ozonową zaprocentowało w przyszłości. Oto na I Ogólnopolski Konkurs „Fizyka a ekologia” młodzież naszej szkoły przygotowała 24 prace[2].

W końcu lat osiemdziesiątych szkoła była trzykrotnym zdobywcą przechodniego pucharu Kuratora Oświaty i Wychowania za zajęcie I miejsca w Wojewódzkiej Olimpiadzie Wiedzy o Zdrowiu[3].

[1]A II, sygn. 36. Prot. z 23.VI.1994 r.
[2]Protokóły kontroli... od 1995 r. Prot. z 6.I.1995 r.
[3]Prot. kontroli 1-21.III.1989 r.

Pokazy z fizyki

28.IX.1990 r., wzorem lat ubiegłych, 89 uczniów naszej szkoły z klas IV a,III a, II a w całości oraz z kl. IV d i III d obejrzało XXI pokazy z fizyki organizowane przez Lubelski Oddział Polskiego Towarzystwa Fizycznego wspólnie z Instytutem Fizyki UMCS. W programie były m.in. zasady dynamiki Newtona, siły bezwładności, oddziaływania elektromagnetyczne, niskie temperatury, barwy, wysokie napięcia. Szczególnie atrakcyjne pokazy to te wykonywane przez samych obserwatorów – uczniów. Całość trwała ponad dwie godziny, przerywana była częstymi brawami[1].

Ważnym wydarzeniem o dużym znaczeniu dydaktycznym były w naszej szkole pokazy z fizyki zorganizowane 2-10 kwietnia 1992 r. Inicjatorem był nauczyciel Andrzej Śnieżko, który z uczniami klasy III a wybrał działy fizyki do doświadczeń. Każdym tematem zajęła się inna grupa: prawo Bernoulliego; niskie temperatury; ciśnienie; złudzenia optyczne; światło; wyładowania w substancjach; spalanie.

Przygotowania trwały kilka miesięcy (poszukiwanie materiałów, wprawa w wykonywaniu doświadczeń oraz przygotowanie właściwego komentarza). Doświadczenia były ciekawe, więc oglądały je liczne szkoły zamojskie i z okolic.

2 i 3 kwietnia uczestniczyło w pokazach blisko 500 uczniów naszego liceum, natomiast w dniach 6-10 kwietnia w tej specyficznej lekcji wzięło udział 1670 osób.Ogromnemu zainteresowaniu towarzyszącemu pokazom nie przeszkodziły nawet opłaty 5000 zł od osoby. Ogółem zebrano 8.345.000 zł (na organizację pokazów wydano 1.358.000 zł, więc zysk wyniósł 6.987.000 zł). Pieniądze te przeznaczone zostały na zakup niezbędnego sprzętu do szkolnej pracowni fizycznej. Pokazy oraz prezenterów doświadczeń utrwalono na kasecie video[2].

Oprócz tego, co roku uczniowie uczestniczyli w pokazach fizycznych w UMCS w Lublinie (np. w końcu września 1997 r.grupa chętnych z 12 klas wzięła

[1]Kronika szkoły 1984-1991 r.
[2]Kronika szkoły, 2-10.IV.1992 r.

udział w pokazach zorganizowanych w Instytucie Fizyki UMCS). W tym samym roku po raz pierwszy młodzież obejrzała pokazy chemiczne w Lublinie[1].

Wychowanie fizyczne

W protokole z zebrania rady pedagogicznej ze stycznia 1985 r. podkreślano, że: „Młodzież jest słaba fizycznie, 31 osób jest zwolnionych przez lekarza z WF, dużo więcej – z pewnego typu ćwiczeń. Trudności sprawiają często najprostsze ćwiczenia. Stan szatni, pryszniców nie odpowiada żadnym normom higienicznym i zdrowotnym.

Zajęcia wychowania fizycznego mają na celu podnieść przede wszystkim zdrowotność uczniów i ich sprawność fizyczną. Ocena z przedmiotu nie jest wystawiana za wyczyn, ale za stosunek do przedmiotu, za możliwości i chęci. 26 uczniów należy do różnych klubów sportowych i ma wiele zajęć treningowych oraz osiąga liczące się wyniki.

W sali gimnastycznej jest bardzo zimno i prowadzić dodatkowe lekcje z WF jest niemożliwością. Jedna z nauczycielek WF zgłosiła chęć prowadzenia zajęć z młodzieżą otyłą[2].

Zwracano uwagę na katastrofalny stan bazy do wychowania fizycznego. Sala gimnastyczna była bardzo zimna, wymagała rozbudowy, a prysznice przy niej były nieczynne[3]. Po likwidacji boiska szkolnego stan bazy, i tak skromny, został jeszcze bardziej uszczuplony. Zdarza się, że równolegle trzech nauczycieli w grupach mieszanych prowadzi zajęcia w jednej sali gimnastycznej. Nie ma też terenu, gdzie można by było prowadzić lekcje bez nakładania się grup. Korzystanie z bazy szkoły nr 6 też nie zawsze jest możliwe, jako że ilość klas tamtejszych ćwiczących jednocześnie jest tam też duża. Należałoby wykorzystać propagowaną przez Patriotyczny Ruch Odrodzenia Narodowego akcję pomocy szkole, a także uwzględniając fakt, że baza szkoły została okrojona i zwrócić się do władz oświatowych z odpowiednią argumentacją w wymienionej sprawie. Jest jeszcze możliwość adaptacji jednego z pomieszczeń szkoły na cele wychowania fizycznego

[1]A II, sygn. 38. Prot. z 24.IX.1997 r.
[2]A II, sygn. 27/I. Prot. z 25.I.1985 r.
[3]A II, sygn. 28/I. Prot. z 25.X.1985 r.

(świetlica), ale ze względów lokalowych byłoby to trudne. Nauczyciele WF obawiają się o stan bezpieczeństwa ćwiczących. Z konieczności zajęcia się upraszcza, dając ćwiczenia łatwe[1]. Lekcje WF muszą być prowadzone na dworze tak długo jak to możliwe, bo w sali gimnastycznej nie ma warunków.[2]

Na dziedzińcu znajdowało się boisko do piłki ręcznej o nawierzchni bitumicznej. Drugie boisko do piłki siatkowej uległo likwidacji podczas wytyczania ulicy Orląt Lwowskich. W takiej sytuacji młodzież korzystała z obiektów sportowych sąsiedniej szkoły podstawowej nr 6[3].

Cztery lata później (1989) szkoła posiadała boisko do piłki koszykowej i drugie zaniedbane boisko o nawierzchni asfaltowej do piłki ręcznej (porozrzucane kawałki cegieł i szkła, bramka nieprzymocowana do podłoża zagrażająca bezpieczeństwu zawodników)[4].

Jak ważna jest kultura fizyczna w ogóle, a w szkole w szczególności, świadczy m. in. fakt ścisłego wzajemnego powiązania tejże kultury ze zdrowiem fizycznym i psychicznym. Dla młodzieży szkolnej jest to odtrutka na współczesne stresy, depresje i załamania powodowane wymogami szkoły. Ponieważ w naszej szkole w drugiej połowie lat osiemdziesiątych co trzeci uczeń miał jakąś dolegliwość zdrowotną, stąd prosty wniosek, że z tą kulturą nie było u nas najlepiej.

Mimo nienajlepszych warunków i skromnej bazy sportowej młodzież w r. szk. 1976/77 mogła się pochwalić dużymi osiągnięciami:

- VI miejsce w wojewódzkim biegu przełajowym
- V miejsce w biegach lekkoatletycznych
- III miejsce dziewcząt w koszykówce
- I miejsce chłopców w koszykówce
- II miejsce w rozgrywkach siatkówki.

[1]A II, sygn. 28/I. Prot. z 27.VI.1985 r.
[2]A II, sygn. 32. Prot. z 29.VIII.1991 r.
[3]Protokóły kontroli
[4]Protokóły kontroli... Prot. z 1–2.III.1989 r.

W mistrzostwach Polski w gimnastyce akrobatycznej uczennica kl. III e Mirosława Biłant zajęła III miejsce, a Jerzy Kolano z kl. II b uzyskał 2 złote medale[1].

Oprócz lekcji organizowane były zajęcia popołudniu w ramach Szkolnego Klubu Sportowego oraz w wolne soboty. Zwłaszcza w soboty przychodziło wielu uczniów nie tylko na zajęcia praktyczne, ale i teoretyczne przygotowujące tzw. organizatorów sportu. Sporo młodzieży należało do klubów sportowych, a nawet do kadry narodowej (II miejsce w zawodach lekkoatletycznych, I miejsce w koszykówce). Nauczyciele innych przedmiotów, widząc sukcesy sportowe chętnie zwalniali uczniów z lekcji na zawody[2].

W połowie lat osiemdziesiątych przeważał pogląd, że zajęcia z wychowania fizycznego winny być dwojakiego rodzaju: programowe i nadobowiązkowe. Lansowano także w szkole gimnastykę leczniczą rehabilitacyjno-kompensacyjną[3].

Wśród szkół zamojskich jedynie Technikum Mechaniczne i Szkoła Podstawowa Nr 9 miały wtedy znośną bazę sportową. W pozostałych szkołach było źle lub bardzo źle. Nowe szkoły oddawano bez bazy, albo robiło się ją później, czasem całymi latami. W naszej szkole brakowało wyposażenia i boiska. W jednej sali gimnastycznej trzeba było jednocześnie wbrew przepisom prowadzić lekcje w trzech grupach (2 grupy dziewcząt i chłopcy). Obydwie niewielkie szatnie w czasie zmiany grup zawsze przepełnione uniemożliwiały uczniom szybkie przebranie się na lekcję czy po lekcji, zwłaszcza gdy sami nauczyciele (przedmiotów teoretycznych), przetrzymując młodzież na lekcjach w czasie przerwy, wprowadzali niepotrzebne zdenerwowanie i bałagan w szatniach. Propozycje rozbudowy bazy sportowej w postaci nadbudowy drugiej sali gimnastycznej nad istniejącą były nierealne ze względu na słabe fundamenty. Wyjście było jedynie takie, żeby wybudować drugą salę od podstaw[4].

[1]A II, sygn. 26. Inf. o pracy dydaktyczno–wychowawczej i opiekuńczej ZSO w r. szk. 1976/77
[2]A II, sygn. 25. Prot. z 27.II.1982 r.
[3]A II, sygn. 29. Prot. z 30.IV.1986 r.
[4]A II, sygn. 30. Prot. z 7.XII.1987 r.

W kolejnych latach nie było lepiej, co więcej, nauczyciele tego przedmiotu twierdzili wręcz, że nasza baza sportowa jest najgorsza w porównaniu z innymi średnimi szkołami zamojskimi. Składało się na to wiele czynników:

- niska temperatura w sali gimnastycznej w okresie zimowym (+1°C – -4°C),
- obecność w sali często 100 osób, więc trudno realizować niektóre tematy,
- dostępność boiska dla osób trzecich (ogrodzenie zostało rozebrane za zgodą kuratorium w związku z budową drogi publicznej. Przedsiębiorstwo drogowe zobowiązało się, że po zakończeniu prac ogrodzi teren szkoły)[1],
- zamiast wyczynu ma być rekreacja (spacer)[2].

Był jednak taki czas, kiedy i w naszej szkole można było ćwiczyć w idealnych wręcz warunkach. Podczas ferii zimowych 31.I.–11.II.2000r. w ramach tzw. „otwartej szkoły" trwały zajęcia sportowo-rekreacyjne w sali gimnastycznej od godz. 8.30 do 17.30 (różnie w poszczególnych dniach). Prowadzili je nauczyciele WF (gra w kosza, siatkę i karate). Dziennie korzystało z tego typu wypoczynku około 20 uczniów z różnych klas[3].

Programy nauczania do 1990 r.

W związku z modernizacją programu nauczania zwłaszcza historii, Kuratorium Oświaty i Wychowania zaleca, aby nauczyciele posługiwali się materiałami wydawanymi wyłącznie przez Ministerstwo Oświaty i Wychowania. Aby pomóc nauczycielom w pracy, Polskie Radio i Telewizja przygotowują odpowiednie programy. Służyć ma temu również poradnictwo metodyczne, które realizują dawni wizytatorzy-metodycy[4].

Od połowy lat osiemdziesiątych władze oświatowe coraz częściej odgórnie wprowadzały zmiany w programach wielu przedmiotów. Znamienne, że w warunkach stanu wojennego, w 1982 r., również zdecydowano się na to w przedmiotach humanistycznych. Nauczyciele ocenili je jednak wówczas jako

[1]A II, sygn. 31. Prot. z 20.IV.1989 r.
[2]A II, sygn. 33. Prot. z 28.VIII.1992 r.
[3]Prot. kontroli z 9.II.2000 r.
[4]A II, sygn. 25/I. Prot. z 5.X.1981 r.

korzystne (program historii urealniony poprzez likwidację tematów drażliwych, czyli tzw. białych plam, a program języka polskiego stał się „naprawdę humanistyczny”[1]).

19 grudnia 1984 r., podczas narady dyrektorów, padła zapowiedź rychłej zmiany programów nauczania. Pojawiła się też propozycja wprowadzenia od nowego roku szkolnego 1986/87 w szkołach średnich pedagogiki, psychologii, prawa, filozofii, ekonomii i elementów naukoznawstwa (przedmioty te miały być realizowane w ciągu 4 lat)[2].Ostatecznie dyrektor zdecydował, że w programie szkoły znajdą się dwa nowe przedmioty obowiązkowe: religioznawstwo i przygotowanie do życia w rodzinie oraz cztery przedmioty uzupełniające wybrane z ośmiu następujących:

- informacje naukowe z elementami naukoznawstwa;
- wybrane zagadnienia z pedagogiki i psychologii;
- wybrane zagadnienia z filozofii i etyki;
- prawo;
- ekonomia;
- elementy informatyki;
- ochrona i kształtowanie środowiska;
- główne problemy współczesnej cywilizacji.

Dyrektor został zobowiązany do wytypowania czterech nauczycieli na kursy szkoleniowe. Były to rzeczywiście ogromne zmiany w pracy szkoły, więc rozwinęła się na ten temat tyleż gwałtowna, co rzeczowa dyskusja w radzie pedagogicznej. Najmocniej i najbardziej przekonywująco zabrzmiał głos Eleonory Tymoszowej: „Jak nauczyciele mogą wybierać przedmioty – mówiła – skoro nie znają programów i siatki godzin. Czy kosztem dotychczasowych przedmiotów będziemy wprowadzać nowe? Nie ma podręczników, programy i tak są przeładowane. Proponuję, by wybór przedmiotów uzupełniających (fakultatywnych) odłożyć do

[1]A II, sygn. 25. Prot. z 27.II.1982 r.
[2]A II, sygn. 27. Prot. z 25.I.1985 r.

czasu, gdy poznamy siatkę godzin i zakres treści. W naszej szkole brak warunków, by dzielić klasy na dodatkowe grupy”[1].

W kwietniu 1985 r. wiadomo już było, że w szkole będą nie cztery lecz trzy przedmioty uzupełniające:

- elementy informatyki (nauczyciel Andrzej Śnieżko);
- wybrane zagadnienia z pedagogiki i psychologii (Halina Goch);
- ochrona i kształtowanie środowiska (Antoni Huszalak)[2].

Taki to był początek wielkiej reformy programów nauczania, mającej wprowadzić młode pokolenie w XXI wiek[3].Zanim zaczęło się jej wdrażanie, przyjechał do szkoły dyrektor departamentu kadr Ministerstwa Oświaty Jerzy Kołodziejczyk i w towarzystwie Kazimierza Owsickiego z zamojskiego kuratorium uczestniczył w konferencji rady pedagogicznej. Na wstępie gość z Warszawy (rodem ze Szczebrzeszyna) przypomniał, że przeszło 20 lat temu był inspektorem oświaty w Zamościu, a żona Anna – polonistką w I Liceum im. Jana Zamoyskiego. Wtedy, wspólnie z panią wizytator Heleną Sierpińską z Lublina – „postrachem wszystkich nauczycieli”, przeprowadzał w naszej szkole tzw. frontalną kilkutygodniową wizytację. Obecnie przybył do Zamościa na spotkania i konsultacje z nauczycielami odnośnie reformy programowej w szkołach średnich. Temat tych spotkań – „Robić reformę czy nie robić?”. Cofając się do początku lat sześćdziesiątych, dyrektor Kołodziejczyk przypomniał, że reforma szkolnictwa miała wtedy raczej charakter strukturalny, natomiast inne liczne zmiany w programach posiadały zazwyczaj charakter wycinkowy, nie obejmując ani wszystkich szczebli kształcenia, ani wszystkich przedmiotów. Reforma programowa połowy lat osiemdziesiątych miała zdaniem przedstawiciela Ministerstwa Oświaty program spójny – poczynając od przedszkola, a kończąc na wchodzeniu młodzieży w wiek dojrzały. Jednakże,w związku z kryzysem ekonomicznym, Sejm w 1982 r., chcąc stać na gruncie realiów, musiał zastopować reformę oświaty. Sejm wyszedł z założenia, że w tym trudnym okresie przynajmniej reformę programową można uratować, bo jej koszty wydają się daleko niższe.

[1]A II, sygn. 27. Prot. z 18.III.1985 r.
[2]A II, sygn. 28. Prot. z 19.IV.1985 r.
[3]A II, sygn. 28. Prot. z 13.I.1986 r.

Niestety, realia ekonomiczne i tak dały o sobie znać. „Wąskim gardłem” reformy programowej okazała się poligrafia. Brakowało podręczników. Do nowych przedmiotów w ogóle miało ich nie być w r. szk. 1986/87, a do pozostałych było tylko około 50%. Dyrektor Kołodziejczyk zapowiedział, że wszystkie programy dotrą do szkół średnich najpóźniej do marca 1986 r. Reforma programowa miała być wprowadzana „klinowo” w tych szkołach i przedmiotach, gdzie były do tego warunki (kadra i zabezpieczenie). W następnym zaś roku szkolnym (1986/87) powinna się ograniczyć tylko do przedmiotów ogólnokształcących mających charakter obowiązkowy. Pozostałe (elementy etyki, prawa, filozofii itd.) powinny być uzależnione od możliwości szkoły i jej samodzielnie podjętej decyzji.

W drugiej części konferencji rozwinęła się ciekawa dyskusja. Nauczyciele prosili wysłannika ministerstwa, aby przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego uściślić projektowane zmiany programowe.Uczący języka rosyjskiego narzekali, że ciągle zmniejsza się wymiar godzin, a program jest taki sam. Powoduje to stopniowe pogarszanie znajomości tego języka wśród absolwentów szkoły.

Tygodniowe wymiary godzin języków zachodnioeuropejskich również się zmniejszyły, a programy rozszerzyły. Podczas egzaminów wstępnych na wyższe uczelnie wymagania wzrastały (absolwent szkoły średniej winien biegle władać językiem obcym). Nauczycieli niepokoił tzw. „klinowy” sposób wprowadzania nowych programów (nie obowiązkowo) we wszystkich szkołach. Stwarzało to bowiem w przyszłości prawdopodobieństwo nierównego startu młodzieży na wyższe uczelnie. Nauczyciele chcieli wiedzieć, jakimi kryteriami kierowało się ministerstwo, wprowadzając zmiany w istniejących przedmiotach i programach.

Gość z Warszawy musiał wysłuchać ostrej i rzeczowej krytyki obowiązujących podręczników. Były one coraz gorsze i niedostosowane do zmieniających się programów. Zawierały zbyt mało tekstów oraz zupełnie zbędne, mało pogłębione ich interpretacje. Wyjątkowo nieudolnym podręcznikiem był od kilku lat do klas humanistycznych. Brakowało w nim chronologicznie ułożonego materiału, co utrudniało pracę uczniowi. Podręczniki – mówili nauczyciele – powinny zawierać duży wybór tekstów oraz informacje typu encyklopedycznego z teorii i historii literatury. Dziwna była także polityka programowa (programy

przeładowane, ale niektóre pozycje omawiało się dwukrotnie – w szkole podstawowej i w średniej, np. „Niemcy” L. Kruczkowskiego).

Wszyscy byli zgodni, że pożyteczne byłoby zniesienie profilowania od klasy pierwszej, natomiast korzystne – wprowadzenie zajęć fakultatywnych od klasy trzeciej. Profile były niepotrzebne, a jeśli już nie można się bez nich obejść, to trzeba je tworzyć po drugiej klasie[1].

Takie to nieobowiązujące nikogo dyskusje toczyły się w radzie pedagogicznej w obecności wysokiego urzędnika Ministerstwa Oświaty, a trzy miesiące później, w końcu kwietnia tego samego 1986 roku wprowadzone zostały od nowego roku szkolnego 1986/87 nowe programy do historii, biologii z higieną, geografii, matematyki, chemii, wychowania plastycznego, muzyki i kultury fizycznej. Dotychczasowy program fizyki został utrzymany, ale przy nowej siatce godzin. Zapowiedziano też osiem nowych podręczników (m.in. z biologii, geografii i matematyki). Jednocześnie padły słowa zachęty pod adresem doświadczonych nauczycieli, aby pisali podręczniki. Zmiana profilu (z wyjątkiem humanistycznego) miała się odbywać po klasie pierwszej. Nastąpić też miały zmiany w trzech przedmiotach uzupełniających: elementy informatyki zostały uzupełnione zagadnieniami naukoznawstwa (nauczyciel Ewa Chudoba).

Zapadła też decyzja w sprawie upraktycznienia liceum poprzez wprowadzenie praktyk zawodowych (np. pisanie na maszynie – w klasie I miało to być 70 godzin)[2]. Niemniej bogaty w zmiany zapowiadał się kolejny rok szkolny 1987/88. Przede wszystkim planowano zwiększenie z trzech do pięciu liczby przedmiotów uzupełniających:

- wiedza o prawie (nauczyciel – sędzia p. Daca);
- propedeutyka wiedzy ekonomicznej (nauczyciel – p. Mianowski).

Ożywioną dyskusję wywołała w radzie pedagogicznej propozycja wprowadzenia religioznawstwa w klasach czwartych. Dyrektor Tadeusz Staniszewski uzasadniał to zaleceniami kuratorium, mimo, że Dziennik Urzędowy Ministerstwa Oświaty i Wychowania pozostawiał decyzję radom pedagogicznym.

[1] A II, sygn. 28. Prot. z 13.I.1986 r.
[2] A II, sygn. 29. Prot. z 30.IV.1986 r.

Nauczyciele zwracali uwagę, że w zaleceniach ministerstwa brakowało konsekwencji. Mówiło się mianowicie o konieczności odciążenia uczniów i równocześnie wprowadzało nowe przedmioty, gdy tymczasem myślą oni o maturze i egzaminach na studia. Była zdaniem nauczycieli jeszcze jedna przyczyna – brak nauczyciela do religioznawstwa. Wówczas dyrektor Staniszewski zapewnił, że kuratorium dysponuje specjalistą do tego przedmiotu. Nauczyciele ciągle obstawali przy swoim, mówiąc, że wprowadzone przedmioty uzupełniające nie dawały uczniom korzyści praktycznych. Byłoby znacznie lepiej ich zdaniem, żeby wprowadzić przedmiot, który by interesował młodzież i przydał się na studiach czy w pracy zawodowej (np. rysunek techniczny). Nie zyskało aprobaty pedagogów także i to, że w okresie narzekań na brak pieniędzy w oświacie, wprowadza się nowe przedmioty i specjalistów spoza środowiska nauczycielskiego, opłacanych z budżetu szkoły[1].

A tymczasem w r. szk. 1986/87 dokonało się prawidłowe wdrożenie założeń reformy programowej w klasach pierwszych. Nauczycieli odpowiednio przeszkolono, a uczniowie otrzymali nowe podręczniki. Ostatecznie do klas I i II wprowadzono trzy nowe przedmioty: ochrona i kształtowanie środowiska; informacja naukowa z elementami naukoznawstwa; wybrane zagadnienia z pedagogiki i psychologii[2].

W kolejnym r. szk. 1987/88 był realizowany nowy program w klasach drugich (przeszkolenie nauczycieli i nowe podręczniki)[3]. A tymczasem, gdy zostały wprowadzone przedmioty uzupełniające oraz religioznawstwo w klasach czwartych, młodzież przejawiała duże zainteresowanie ich treścią[4].

W związku z zaleceniem Ministerstwa Oświaty, aby zmniejszać obciążenie uczniów zajęciami dydaktycznymi, od r. szk. 1988/89 na specjalnym temu poświęconym posiedzeniu rady pedagogicznej (29.III.1988 r.) rozwinęła się niezmiernie interesująca i burzliwa dyskusja. Eleonora Tymoszowa zapytała wprost, po co stawia się nauczycieli w sytuacji, gdy każe się im wyrażać własne

[1]A II, sygn. 29. Prot. z 22.V.1987 r.
[2]A II, sygn. 30. Prot. z 25.VI.1987 r.
[3]A II, sygn. 30. Prot. z 23.VI.1988 r.
[4]A II, sygn. 30. Prot. z 26.I.1988 r.

sądy, skoro nikt później się z tym nie liczy i już wcześniej zaplanowano te działania. Jej zdaniem nie wolno zmniejszać godzin dydaktycznych przedmiotów podstawowych i tak już okrojonych (język polski, matematyka, historia).

– Co będzie z naszym szkolnictwem, do czego ono zmierza, jeśli proponuje się nam zmiany nie do przyjęcia? – pytała oburzona wybitna polonistka.

Wtórowała jej Anna Sokołowska:

– W ogóle nie powinniśmy się nad tym zastanawiać, bo ten, kto niewiele wie o uczniu i jego możliwościach oraz o warunkach, w jakich prowadzony jest proces dydaktyczny, nie może zmieniać ciągle programów nauczania.

Z kolei zabrał głos Henryk Poździk, przedstawiając następujące propozycje:

- nie zmniejszać godzin plastyki i muzyki w klasach trzecich;
- przedmiot praca-technika winien być realizowany tylko w klasach pierwszych i drugich;
- język łaciński w profilu humanistycznym realizować po 2 godziny w każdej klasie.

Polonistka Maria Markiewicz zwróciła uwagę na wyraźny spadek czytelnictwa, brak zainteresowania teatrem i koncertami, pytając: Dlaczego tak się dzieje?

Po dyskusji postawiono taki oto jeden zbiorowy wniosek: Tygodniowy czas dydaktyczny ucznia winien być zmniejszony kosztem przedmiotów uzupełniających we wszystkich klasach i profilach, a nie kosztem plastyki, muzyki, języka polskiego, matematyki i języków zachodnioeuropejskich.

W szczegółach tak to miało wyglądać:

- zmniejszyć o 2 godziny tygodniowy czas dydaktyczny kosztem przedmiotów uzupełniających w klasach I-IV;
- przedmiot praca-technika powinien być tylko w klasach I-II;
- wiedza o społeczeństwie – jedynie w czwartych klasach, po 2 godziny we wszystkich profilach;
- nie redukować geografii w klasach czwartych w profilu biologiczno-chemicznym;
- religioznawstwo realizować w klasach trzecich;

- język łaciński w profilu humanistycznym – po 2 godziny w każdej klasie[1].

Jak w rzeczywistości wyglądało wówczas nauczanie przedmiotów podstawowych po zmianach programowych, świadczy relacja trzech nauczycieli (biologia, fizyka, język polski)[2].

Programy biologii zwłaszcza do klas biologicznych są przeładowane. Zmiana programu dotyczyła tylko zmniejszenia ilości godzin w siatce godzin, np. w klasie III dodano treści z anatomii i fizjologii człowieka oraz wiadomości z higieny przy równoczesnym zmniejszeniu godzin z 5 tygodniowo do 3. W klasie IV biologicznej ambitny program trzeba realizować w 3 godziny, a było 5 godzin tygodniowo. 2 godziny skreślono w październiku b. r. W klasie IV nie ma czasu na powtórkę, nie wystarczy czasu na realizację materiału rzeczowego. Brak podręczników utrudnia realizację programu.

W czasopiśmie „Nowy Medyk" rozwiązanie testów egzaminacyjnych z biologii podaje korzystanie z podręczników uczelni wyższych: np. zadanie 18, odpowiedź: „Podstawy cytofizjologii" (I rok wydziału lekarskiego), zadanie 22, odpowiedź: „Podręcznik histologii" (II rok lekarskiego) itp. Jest to przecież absurdalne.

W klasach o profilu matematyczno-fizycznym zmniejszono czas na realizację o 30%, a dorzucono jeszcze nowe działy, tym samym dochodzi do absurdów w propozycjach rozkładu materiału – na dany temat wraz z ćwiczeniami, wnioskami i zadaniami rachunkowymi przeznacza się tylko 1 godzinę. Czasowo nie można zrealizować programu fizyki w klasie I i II. Oprócz obszernych programów są kłopoty z dostępem do pomocy naukowych oraz bałagan z podręcznikami, a właściwie z ich brakiem. Podręczniki nie zawierają wszystkich treści przewidzianych programem. Niektóre trzeba podawać z innych źródeł. Brak zbioru zadań do klasy I, ale tego nie uwzględnia się przy sprawdzaniu wiadomości uczniów.

Brak powtórek z języka polskiego i brak przygotowania do klasówek jest spowodowany brakiem czasu na realizację programu. Reforma programu polega na

[1]A II, sygn. 30. Prot. z 29.III.1988 r.
[2]A II, sygn. 31. Prot. z 20.IV.1989 r.

dołączeniu nowych treści przy równoczesnym zmniejszeniu liczby godzin przeznaczonych na jego realizację. Nauczyciele muszą dokonywać dramatycznego wyboru: albo realizować nowe treści, albo powtarzać. Rozkład materiału np. do klasy II z języka polskiego podany w „Polonistyce" przewiduje omówienie „Nad Niemnem" w czasie 3 jednostek lekcyjnych, co jest absurdem. Nie uwzględniono w nim, że liczba godzin do realizacji tego tematu może być faktycznie mniejsza – choroba nauczyciela i inne przypadki losowe. Jeśli ktoś twierdzi, że można zrealizować program i powtórzyć go, tzn. że nie ma o nim pojęcia. Wyższy wskaźnik niepromowania w szkole ma ścisły związek z programami szkoły średniej, które są coraz obszerniejsze i trudniejsze[1].

Zmiany programowe po 1990 roku

Mimo fali krytyki ze strony nauczycieli wszelkich poczynań ministerstwa oświaty związanych z wprowadzaniem reformy programowej, w r. szk. 1989/90 trwało jej dalsze wdrażanie we wszystkich czwartych klasach (przedmioty uzupełniające, praca z uczniem zdolnym, realizacja procesu nauczania w kołach zainteresowań, przygotowanie ponad 20 uczniów do eliminacji centralnych olimpiad przedmiotowych)[2].

Jak zapewniały władze oświatowe, nowe programy nauczania miały charakter wariantowy, dając nauczycielom możliwość wyboru najciekawszej propozycji programowej[3]. Jeszcze jaśniej i dokładniej wytłumaczyła to metodyk kuratorium Halina Krasnowska. Otóż nowy sposób wykształcenia ogólnego będzie polegać na odejściu od propedeutyczno-encyklopedycznego charakteru na rzecz „użytkowego", potrzebnego w życiu. Stąd powstała konieczność tworzenia programu złożonego z dwóch części:

- minimum programowe dla każdego ucznia;
- program rozszerzony, uzależniony od uzdolnień i aspiracji ucznia[4].

[1] A II, sygn. 31/I. Prot. z 20.IV.1989 r.
[2] A II, sygn. 31. Prot. z 20.VI.1990 r.
[3] A II, sygn. 32. Prot. z 28.VIII.1990 r.
[4] A II, sygn. 32. Prot. z 25.IX.1991 r.

Stało się zatem oczywiste, że przy opracowaniu rozkładów materiału i ramowych planów nauczania będzie brane pod uwagę minimum programowe. Przy jego zaś opracowaniu należy uwzględniać profile klas i poziom młodzieży w tych klasach[1].Minimum programowe trzeba rozumieć jako coś, co konieczne. Był to także trzon do rozbudowanego programu autorskiego oraz podstawa dla przyszłej reformy dla tych nauczycieli, którzy modyfikują program nauczania. Poza tym minimum programowe winno być realizowane tylko w takiej sytuacji, gdy wymiar godzin z danego przedmiotu nie został zmniejszony[2].O tym, jak wielką wagę przywiązywało ministerstwo do „minimum programowego", świadczy fakt, że w jesieni 1993 r. został zatwierdzony nowy termin na jego oznaczenie – „podstawa programowa".Tworzone też były zespoły robocze do opracowania jej projektów. Odbył się nawet zjazd współautorów oraz konsultantów podstaw programowych.

Nauczyciele mieli być przygotowani do reformy programowej poprzez: cykl kursów; lekturę protokołów ze zjazdów „twórców nowej reformy" rozsyłanych do wszystkich szkół; rozpowszechnianie biuletynu „Reforma Szkolna"; spotkania doradców metodycznych z autorami „podstaw programowych" oraz programy telewizji edukacyjnej[3].

W kolejnych latach dyrekcja zachęcała nauczycieli do twórczej pracy wokół zmian programowych. Ostatecznie podstawy programowe zostały podpisane przez ministerstwo 28.IV.1997 r., natomiast szkoły winny zadecydować o chęci ich wdrożenia do 5.V.1997 r. Realizacja tych podstaw programowych była traktowana jako innowacja pedagogiczna. Nauczyciele angażujący się w tę działalność mogli liczyć ze strony kuratorium na możliwość dokształcania, natomiast szkoła – na poprawę bazy (np. pomoce naukowe) i na zaniechanie uszczuplania budżetów dużych szkół na rzecz mniejszych. Filozofią tych zmian było odchodzenie od pojedynczych przedmiotów na rzecz bloków przedmiotowych. Reforma programowa dotyczyła innego spojrzenia na relacje uczeń - nauczyciel, zaś ocena informowała o rozwoju ucznia, a nie, jak kiedyś, była czynnikiem represyjnym[4].

[1]A II, sygn. 33. Prot. z 29.IX.1992 r.
[2]A II, sygn. 33. Prot. z 5.I.1993 r.
[3]A II, sygn. 34. Prot. z 15.XI.1993 r.
[4]A II, sygn.38. Prot. z 22.IV.1997 r.

W r. szk. 1993/94 był realizowany szkolny program nauczania obejmujący wiedzę o życiu seksualnym człowieka, zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia poczętego oraz o metodach i środkach świadomej prokreacji. Za realizację tego programu odpowiedzialny był wychowawca klasy, a wdrażali go nauczyciele wychowania fizycznego, biologii, historii, geografii i wiadomości o społeczeństwie. Program ustaliła rada pedagogiczna, a wychowawcy – tematy i terminarz. Został on przedstawiony rodzicom, a po zatwierdzeniu wdrożony do realizacji[1].

Znacznych zmian dokonano w programie przedmiotu praca-technika. Wprowadzono tam bowiem zagadnienia z informatyki, aby uczeń jak najwcześniej mógł posługiwać się komputerem. Miało to pierwszorzędne znaczenie, bo liczne opracowania naukowe były przełożone na programy komputerowe. Dotyczyło to szczególnie opracowań na dyskietkach ćwiczeń z fizyki, chemii, biologii, a także pewnych zagadnień z matematyki[2].

Zatrudnienie w szkole

Rok szkolny 1944/45 (II Liceum): 22 nauczycieli, w tym 10 bez kwalifikacji (wszyscy bezpartyjni).

Rok szkolny 1961/62 (II Liceum): 22 nauczycieli, w tym 1 bez kwalifikacji, 3 partyjni (PZPR), 12 ukończyło studia po 1945 r., 9 posiada stopień magistra[3].

Rok szkolny 1971/72 (II Liceum): 35 nauczycieli, w tym 28 na pełnych etatach, 3 osoby nie mają pełnych kwalifikacji do nauczania w szkole średniej[4].

Rok szkolny 1973/74: 38 nauczycieli, w tym 34 na pełnych etatach i 4 w niepełnym wymiarze godzin[5].

Rok szkolny 1974/75 (ZSO): wszystkich nauczycieli jest 42, w tym 29 nauczycieli na pełnych etatach, 3 wychowawców w internacie

[1]A II, sygn. 34. Prot. z 30.VIII.1993 r.
[2]A II, sygn. 37. Prot. z 3.IV.1995 r.
[3]Kronika szkoły 1962–1966 r.
[4]Księga Protokółów nr 18. Prot. z 14.IV.1972 r.
[5]A II, sygn. 19. Prot. z 28.III.1974 r.

i półinternacie, 3 wizytatorów, 3 nauczycieli „godzinowych”, 6 nauczycieli uzupełnia etat, 1 nauczyciel uzupełnia etat w innej szkole[1].

Rok szkolny 1976/77 (ZSO): 51 pracowników pedagogicznych, w tym 28 nauczycieli (4 emerytów, 4 „dochodzących”, 7 uzupełniających kwalifikacje – tytuł magistra, 2 odbywających kursy, 8 ukończyło studia podyplomowe, 3 wizytatorów). Pozostali pracownicy: 4 administracyjnych, 15 obsługi na całym etacie i 3 na pół etatu[2]. Brakowało jeszcze: kierownika administracyjno-gospodarczego, woźnego, stróża nocnego, konserwatora urządzeń c. o., wodno-kanalizacyjnych i elektrycznych, 2 szatniarzy, 4 sprzątaczek i środka transportu.

Rok szkolny 1977/78[3](ZSO): łącznie w trzech szkołach pracuje 54 pracowników, w tym 49 etatowych, 5 na godzinach, 7 administracyjnych i 15 obsługi.

Rok szkolny 1978/79[4] (ZSO): zmniejszona liczba oddziałów. 51 etatów pedagogicznych i 21 obsługi i administracji. Władze nie zatwierdziły 7 etatów.

Rok szkolny 1979/80[5] (ZSO): w szkole pracuje 59 osób personelu pedagogicznego, administracyjnego i gospodarczego.

Rok szkolny 1988/89 (ZSO): ogółem 64 nauczycieli, w tym 51 na całych etatach i 13 w niepełnym wymiarze godzin (58 osób ma tytuł magistra, 5 – wyższe zawodowe i 1 – studium nauczycielskie). Wszystkie przedmioty mają specjalistów. Trzynastu nauczycieli zatrudnionych w niepełnym wymiarze godzin to za dużo (opinia przeprowadzających kontrolę szkoły 1-21.III.1989 r.). Część nauczycieli ma za dużo godzin nadliczbowych, pracując w trzech szkołach ZSO. Są miesiące, że godziny nadliczbowe przekraczają nawet dwa etaty[6].

Rok szkolny 1993/94 (ZSO): jest 47 nauczycieli i 16 osób personelu pomocniczego[7].

---

[1]A II, sygn. 20. prot. z 4.IV.1975 r.
[2]A II, sygn. 26, k. 160 i 162. Informacja o stanie organizacyjnym ZSO w Zamościu, r. szk. 1976/77.
[3]A II, sygn. 22. Prot. z 21.XII.1977 r.
[4]A II, sygn. 22. Prot. z 1.IX.1978 r.
[5]Protokoły kontroli z lat 1980–1994. Prot. z 29.III.1980 r.
[6]Prot. kontroli z 1–21.III.1989 r.
[7]Prot. kontroli z 7.XII.1993 r.

Rok szkolny 1994/95: jest 15 młodych nauczycieli, a w tym: z zerowym stażem pracy – 3 osoby, z rocznym – 4 osoby, z 2-letnim – 6 osób, z 3-letnim – 2[1]. Uczą 53 osoby oraz pracuje 20 osób personelu gospodarczego[2].

Rok szkolny 1995/96: 1 września 1995 r. przestał istnieć ZSO. Jest 57 nauczycieli, 3 dyrektorów, 4 osoby pracują na pół etatu, jedna na ćwierć etatu, 2 bibliotekarki, 4 nauczycieli internatu[3]. Grono liczy 26 osób, ma średni staż pracy 21 lat, od 35-41 lat – 15 nauczycieli, od 1-5 lat – 11 nauczycieli[4].

Rok szkolny 1996/97: 51 nauczycieli czynnych, 21 obsługi, czyli ogółem 72 osoby. Emerytów jest 45, co stanowi 62% pracujących czynnie[5].

19.XII.1996 r. Ogółem 54 nauczycieli, w tym 50 zatrudnionych w pełnym wymiarze godzin i 4 osoby na część etatu. 35 osób (spośród 50) posiadało status nauczyciela mianowanego, 12 osób pracowało na podstawie umów na czas nieokreślony i 3 na umowach terminowych (zatrudnieni na zastępstwo, w niepełnym wymiarze godzin, dla jednej osoby praca w naszej szkole jest dodatkowym źródłem dochodu oraz 2 nauczyciele emeryci)[6].

[1]A II, sygn. 37. Prot. z 22.VI.1995 r.
[2]Protokół kontroli szkoły z 5.X.1994 r.
[3]A II, sygn. 38. Prot. z 30.VIII.1996 r.
[4]A II, sygn. 38. Prot. z 20.VI.1996 r.
[5]A II, sygn. 38. prot. z 26.IX.1996 r.
[6]Protokóły kontroli. Sprawozdanie z wizytacji 18.XI.–19.XII.1996 r.

Zakończenie roku szkolnego 1981/82 . prof. J. Rączka, prof. A.Sokołowska , Dyr. E.Tymosz, wicedyr. H. Barańska

Grono Pedagogiczne II LO 1987r.

Wychowawcy i nauczyciele klas maturalnych w 1987r.

Grono pedagogiczne w roku szkolnym 1990/1991.

Grono pedagogiczne podczas uroczystego zakończenia roku szkolnego klas czwartych 8.06.1993r. (p. G. Rubaj, p.I. Hajduk, p. J. Wawer, p. H. Krasnowska, p.M. Markiewicz, p. T. Konior, p. Dyrektor J. Socha, p. K.Batorska, p. E. Chudoba, p. H. Kawałko, p. T. Przybylska, p.F. Kapłun

Dyrekcja oraz grono pedagogiczne w czasie uroczystości rozdania świadectw maturalnych- 1995 r.

Grono pedagogiczne na zakończeniu roku szkolnego 1994/95. Od lewej: ks. P.Ciećkiewicz, p. B.Zgnilec, p. T.Przybylska, p. H.Rycyk, p. J.Wawer, p.H.Mazurek, p.H.Kawałko, p. Dyrektor J.Socha, p. I.Hajduk, p. E.Łysiak, p. K.Czrzanowski, p. T.Konior.

Grono pedagogiczne na zakończeniu roku szkolnego 1994/95

Rozpoczęcie roku 1995/96. Od lewej: P. K.Chrzanowski, p. Dyrektor J.Socha, p. R.Molas, p. K.Barczuk.

Zakończenie roku 1995/96. Od lewej: P. Dyrektor J.Socha, p. K. Barczuk, p. I Hajduk, p. F.Kapłun, p. M.Śledź, p. K.Chrzanowski, p. K.Stawiarz, p. K.Musiał –wychowawcy klas IV

Grono pedagogiczne podczas uroczystości rozpoczęcia roku szkolnego 2.09.1996r.

Zakończenie roku 1998/99

Grono Pedagogiczne II LO 2001

Nauczyciele

Rok szkolny 1971/72:

Język polski:	Lucyna Kniaziowa, Eleonora Tymosz, Jan Tymosz, Anna Karbownik
Język rosyjski:	Wanda Sokołowska, Zofia Żbikowska, Franciszek Kapłun
Język angielski:	Grażyna Zaleśna, Teresa Glinka, Marian Śmiałkowski
Język łaciński:	Janina Deczkowska
Historia:	Zofia Machowska, Janina Wawer
Propedeutyka i nauki o społeczeństwie:	Zdzisław Bielecki
Biologia:	Lucyna Ogórek, Henryka Rycyk
Geografia:	Józefa Jakoniewska
Matematyka:	Katarzyna Batorska, Bogdan Szulżyk, Henryk Poździk

Fizyka:	Stanisław Filipowicz, Kazimierz Musiał, Józef Mróz
Chemia:	Maria Cichoń, Lech Szymański
Wychowanie plastyczne:	Krystyna Kabas
Wychowanie muzyczne:	Ewa Miklińska
Wychowanie techniczne:	Krystyna Kabas, Wiesław Kucharczyk
Wychowanie fizyczne:	Maria Kunowa, Urszula Malcew, Henryk Stadnik
Przysposobienie obronne:	Tadeusz Kiełbiński
Biblioteka:	Janina Deczkowska
Kierownik internatu:	Maria Kunowa
Wychowawca internatu:	Emilia Musiał

W roku szkolnym 1972/73 nastąpiły ważne zmiany w składzie rady pedagogicznej. Przede wszystkim odeszli na emeryturę nauczyciele zaczynający pracę jeszcze w latach czterdziestych: Jan Tymosz, Józefa Jakoniewska, Janina Deczkowska i Lucyna Kniaziowa. Janina Deczkowska, pracująca wówczas w bibliotece szkolnej, pozostała jeszcze w szkole, ucząc języka łacińskiego, a później niemieckiego. Bibliotekę przyjęła po niej Ewa Chudoba. Matematyk Henryk Poździk został zastępcą dyrektora, więc zatrudniono nowego matematyka – Wiesława Pawelca. W roku tym zaczęła pracę Danuta Mierzwa (wychowanie techniczne). Przestała uczyć wychowania fizycznego, przechodząc na emeryturę Maria Kunowa, natomiast zaczął popularny i lubiany Stanisław Szymanik.

W następnym roku szkolnym 1973/74 przyszło kilkoro nowych nauczycieli: polonistka, a zarazem absolwentka szkoły Teresa Brzuś-Przybylska, kierownik internatu Mikołaj Cichoń (z Zamojskiego Technikum Mechanicznego, na miejsce Marii Kunowej) oraz wychowawczyni internatu Elżbieta Horoch – absolwentka geografii UMCS.

Ze względu na oszczędności w oświacie, uległ ograniczeniu dotychczasowy podział na grupy w niektórych przedmiotach. Odczuła to m.in. Danuta Mierzwa (wychowanie techniczne), która przeszła na etat wychowawcy szkolnego półinternatu, który mieścił się wówczas w budynku szkoły (etat ten był wtedy nowością).

Trzy osoby z grona podejmują studia wyższe: Marian Śmiałkowski i Teresa Glinka – filologia angielska w Krakowie oraz Danuta Mierzwa – wychowanie techniczne w Wyższej Szkole Nauczycielskiej w Lublinie, natomiast w tejże WSN kontynuuje studia Wiesław Kucharczyk. Uzupełniają kwalifikacje na studiach podyplomowych: Katarzyna Batorska i Mikołaj Cichoń[1].

W kolejnym roku szkolnym 1974/75 zaczynają pracę: polonistka Krystyna Kimak z Liceum Ekonomicznego, matematyk Józef Rączka z Technikum Elektrycznego, Barbara Kiecana i Marian Szewera (wychowanie muzyczne) – z Powiatowego Domu Kultury w Zamościu. Po kilka godzin tygodniowo mają wizytatorzy metodycy: Maria Pawlik (język rosyjski) i Marian Batorski (historia), 2 godziny tygodniowo geografii Ernest Aurzecki. Izabela Majdan z Liceum Sztuk Plastycznych uczy „przysposobienia do życia w rodzinie" (nowy przedmiot w szkole). Józefa Jakoniewska (już będąca na emeryturze) uczyła jeszcze języka niemieckiego, który, po dwudziestu latach nieobecności, znowu pojawił się w szkole.

Po przeniesieniu Liceum dla Pracujących z Akademii do II Liceum przy Partyzantów, kilkoro tamtejszych nauczycieli: Józef Flis, Bożena Szymańska, Halina Ziubrynowicz i Eliza Huszalak uzupełniali sobie etaty w naszej szkole, ucząc biologii, chemii, geografii i propedeutyki nauki o społeczeństwie.

W tymże 1973/74 r. szk. kilka osób odeszło do innych szkół i instytucji w Polsce: Teresa Glinka do Technikum Lotniczego w Dęblinie, Tadeusz Kiełbiński do Liceum Ogólnokształcącego w Kołobrzegu oraz Wiesław Pawelec do Instytutu Maszyn Liczących w Gliwicach.

Po wakacjach w roku szkolnym 1976/77 etat nauczyciela przysposobienia obronnego otrzymał major E. Bondar. Oprócz zwykłych obowiązków dydaktycznych pedagodzy obowiązani byli jak dawniej pełnić społecznie różnego rodzaju dodatkowe, zazwyczaj bardzo czasochłonne, obowiązki. I tak w r. szk. 1977/78 Teresa Brzuś przewodniczyła Komisji przedmiotowej humanistycznej, Zofia Żbikowska – Komisji wychowawców klas, Józef Rączka – Komisji przedmiotowej matematycznej, a Maria Cichoń – Komisji chemicznej.

[1]Kronika szkoły 1963-1975 r. (rok szkolny 1973/74).

Przebieg posiedzeń plenarnych rady pedagogicznej protokołowała wówczas polonistka Anna Karbownik, natomiast nauczycielka języka angielskiego Grażyna Wójtowicz odpowiedzialna była za Kronikę Szkoły. Preorientację zawodową prowadził germanista Edward Brogowski, historyk Helena Borowiec organizowała Olimpiadę Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym, Henryk Poździk opiekował się Spółdzielnią Uczniowską, Henryka Rycyk – Związkiem Harcerstwa Polskiego, Krystyna Kabas była odpowiedzialna za estetykę wnętrz i oprawę plastyczną uroczystości, Józef Rączka został pełnomocnikiem do spraw podręczników, natomiast Kazimierz Musiał czuwał nad radiofonizacją szkoły.

Ważną funkcję prezesa Rady Zakładowej ZNP pełniła Lucyna Ogórek, Kazimierz Musiał był I sekretarzem Podstawowej Organizacji Partyjnej, a II sekretarzem – Henryka Rycyk.

W tymże roku 1977/78 szkoła pożegnała: Bogdana Szulżyka (przeszedł do pracy w Ochotniczych Hufcach Pracy), Mariana Śmiałkowskiego, majora E. Bondara i Kazimierza Sowińskiego (odszedł do Technikum Rolniczego). Nie wznowiono też umowy z nauczycielkami-emerytkami: niezapomnianą Zofią Machowską i Marią Kunową[1].

Nauczyciele pracujący w szkole w roku szkolnym 1978/79:

Dyrektor	– Huszalak Antoni
Zastępca dyrektora	– Tymosz Eleonora
Zastępca dyrektora	– Lalik Marian
Batorska Katarzyna	– matematyka
Borowiec Helena	– historia
Boryta Wiesław	– historia
Brogowski Edward	– język niemiecki
Brzuś Teresa	– język polski
Chełmiński Tomasz	– wychowanie fizyczne
Chudoba Ewa	– historia, biblioteka
Cichoń Maria	– chemia
Deczkowska Janina	– język łaciński

[1]A II, sygn. 22/I. Prot. z 30.VIII.1977 r.

Halska Alfreda	– wychowanie fizyczne
Gąska Danuta	– język polski
Kabas Krystyna	– wychowanie plastyczne
Kapłun Franciszek	– język rosyjski
Karbownik Anna	– język polski
Kobylańska Kazimiera	– wychowawca internatu
Konior Teresa	– geografia
Krasnowska Halina	– wizytator metodyk
Kucharczyk Wiesław	– wizytator metodyk
Malcew Urszula	– wychowanie fizyczne
Markiewicz Maria	– język polski
Mierzwa Danuta	– wychowanie techniczne, kierownik świetlicy
Mróz Józef	– fizyka
Musiał Kazimierz	– fizyka
Ogórek Lucyna	– biologia
Orzechowska Zofia	– chemia
Pendyk Teresa	– kierownik internatu
Piasecka Jadwiga	– matematyka, wizytator metodyk
Poździk Henryk	– matematyka
Rączka Józef	– matematyka
Rubaj Grażyna	– matematyka
Rycyk Henryka	– biologia
Sokołowska Anna	– język angielski
Sokołowska Wanda	– język rosyjski
Stanek Teresa	– komendant HSPS
Stawiarz Krystyna	– przysposobienie obronne
Wawer Janina	– historia
Wierzchowiak Zygmunt	– pedagog szkolny
Wójtowicz Grażyna	– język angielski
Ziubrynowicz Halina	– geografia
Żbikowska Zofia	– język rosyjski

W tymże roku szkolnym 1978/79 zaczęli pracę: Anna Sokołowska (język angielski) i Tomasz Chełmiński (wychowanie fizyczne). Po dłuższym urlopie wróciła do szkoły Krystyna Kabas, a ze zniżki godzin korzystał Edward Brogowski. Pozostał nieobsadzony etat wychowania muzycznego[1].

W końcu lat siedemdziesiątych grono pedagogiczne powiększyło się o dwie nauczycielki, które długo pracowały w naszej szkole: Jadwiga Socha (biologia) i Marta Śledź (język polski).

Wykaz nauczycieli w roku szkolnym 1980/81:

Dyrektor	– Antoni Huszalak
Zastępca dyrektora	– Eleonora Tymosz
Zastępca dyrektora	– Halina Barańska
Batorska Katarzyna	– matematyka
Bojanowski Piotr	– przysposobienie obronne
Borowiec Helena	– historia
Boryta Wiesław	– historia
Brogowski Edward	– język niemiecki
Brzozowski Andrzej	– wychowanie techniczne
Brzuś Teresa	– język polski
Chudoba Ewa	– historia, biblioteka
Cichoń Maria	– chemia
Filipowicz Stanisław	– fizyka
Gąska Danuta	– język polski
Hajduk Ireneusz	– wychowanie fizyczne
Kabas Krystyna	– wychowanie plastyczne
Kalita Wiesława	– język łaciński
Kapłun Franciszek	– język rosyjski
Karbownik Anna	– język polski
Konior Teresa	– geografia
Kozyra Maria	– chemia

[1]A II, sygn. 22/I. Prot. z 1.IX.1978 r.

Kucharczyk Wiesław	– wizytator metodyk
Malcew Urszula	– wychowanie fizyczne
Markiewicz Maria	– język polski
Mierzwa Danuta	– wychowanie techniczne, kierownik świetlicy
Mróz Józef	– fizyka
Musiał Kazimierz	– fizyka
Ogórek Lucyna	– biologia
Orzechowska Zofia	– chemia
Pendyk Teresa	– kierownik internatu
Piasecka Jadwiga	– wizytator metodyk
Poździk Henryk	– matematyka
Rączka Józef	– matematyka
Rubaj Grażyna	– matematyka
Rycyk Henryka	– biologia
Sokołowska Anna	– język angielski
Stanek Teresa	– język rosyjski
Śledź Marta	– język polski
Wawer Janina	– historia
Wierzchowiak Zygmunt	– pedagog szkolny
Wójtowicz Grażyna	– język angielski
Ziubrynowicz Halina	– geografia
Żbikowska Zofia	– język rosyjski

Od nowego roku 1985/86 przeszła na emeryturę po trzydziestu dwóch latach nieprzerwanej pracy w naszej szkole nauczycielka chemii Maria Kołodziejczyk-Cichoń, ale pracowała jeszcze na pół etatu. Nastąpiła też wtedy zmiana kierownika administracji (nowy przyszedł z Technikum Budowlanego). Podwyższono również wymagania wobec nauczycieli przysposobienia obronnego, którzy zobowiązani zostali do odbycia specjalnego kursu[1].

W roku szkolnym 1986/87 zaczęli pracę: Janusz Skwarek (praca technika), Ryszard Guzowski (wybrane zagadnienia z psychologii i pedagogiki), Ryszard

[1]A II, sygn. 28/I. Prot. z 28.VIII.1985 r.

Polski (wiedza o prawie), J. Mianowski (propedeutyka wiedzy ekonomicznej), B.Tanowska (religioznawstwo). Danuta Mierzwa została kierowniczką internatu na miejsce Teresy Pendyk, która przeszła na emeryturę[1].

W 1990 r. odeszła ze szkoły nauczycielka języka angielskiego Anna Sokołowska, obejmując obowiązki dyrektora Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych w Zamościu.

Na początku lat dziewięćdziesiątych, gdy Polska przekroczyła próg transformacji ustrojowej i... światopoglądowej, grono nauczycielskie po raz pierwszy od półwiecza powiększyli księża, traktowani jak pozostali nauczyciele podlegający dyrektorowi. Jako pierwsi uczyli religii w roku szkolnym 1990/91 ks.kanonik Czesław Galek z parafii św. Krzyża i ks. Jan Sobiło[2]. Ten ostatni pracował tylko rok, po czym został oddelegowany do pracy misyjnej w ZSRR, a jego miejsce zajął ks. Julian Brzezicki[3].

Nauczyciele w roku szkolnym 1992/93:

Dyrektor	– Jadwiga Socha
Zastępca dyrektora	– Halina Krasnowska
Zastępca dyrektora	– Zofia Barczuk
Barańska Halina	– matematyka
Barczuk Zofia	– matematyka
Batorska Katarzyna	– matematyka
Borowiec Helena	– historia
Brzezicka Anna	– religia
Ks. Julian Brzezicki	– religia
Charkiewicz Bożena	– religia
Chrzanowski Kazimierz	– chemia, WOS
Chudoba Ewa	– historia
Dziuba Maria	– chemia
Hajduk Ireneusz	– wychowanie fizyczne
Halska Alfreda	– wychowanie fizyczne

[1]A II, sygn. 29. Prot. z 27.VIII.1986 r.
[2]Kronika szkoły 1984-1991 r.
[3]A II, sygn. 32. Prot. z 27.VIII.1986 r.

Jakubowska Mirosława	– język angielski
Kabas Krystyna	– wychowanie plastyczne
Kalita Wiesława	– język łaciński
Kapłun Franciszek	– język rosyjski
Kawałko Henryka	– język polski
Kobylańska Kazimiera	– kierownik internatu
Konior Ryszard	– geografia
Konior Teresa	– geografia
Krasnowska Halina	– fizyka
Krawczuk Danuta	– język polski
Kubala Elżbieta	– język niemiecki
Kucharski Jacek	– wychowanie fizyczne
Kuna Ewa	– wychowawca internatu
Latymowicz Maria	– język polski
Łaszcz Jarosław	– fizyka
Łysiak Ewa	– biologia
Malcew Urszula	– wychowanie fizyczne
Markiewicz Maria	– język polski
Mazurek Halina	– fizyka
Musiał Kazimierz	– fizyka
Opalińska Bogusława	– bibliotekarz
Orzechowska Zofia	– chemia
Paszko Bernarda	– język francuski
Pich Helena	– wychowanie fizyczne
Podhajny Mirosława	– język łaciński
Poździk Henryk	– matematyka
Przekocińska Joanna	– wychowawca internatu
Przybylska Teresa	– język polski
Rubaj Grażyna	– matematyka
Rycyk Henryka	– biologia
Skorupka Ewa	– język niemiecki

Skwarek Janusz – wychowanie techniczne
Socha Jadwiga – biologia
Sołowiej Andrzej – wychowanie muzyczne
Sołowiej Hanna – wychowawca internatu
Stawiarz Krystyna – geografia, przysposobienie obronne
Stopyra Anna – biologia
Stroczyńska Irena – matematyka
Szostek Grażyna – język polski
Śledź Marta – język polski
Tymosz Eleonora – język polski
Wawer Janina – historia
Welhan Grażyna – język rosyjski
Włoszczyńska Alina – historia
Zgnilec Barbara – bibliotekarz
Żbikowska Zofia – język rosyjski

Pracownicy administracji (r. szk. 1992/93):

Barczuk Jadwiga – specjalista d/s finansów
Bucior Krystyna – pomoc kuchenna
Bzdyra Janina – sprzątaczka
Czapka Elżbieta – kierownik administracji
Czugała Marianna – sprzątaczka
Drabik Roman – elektryk
Gidziński Henryk – woźny
Gruźdź Maria – sprzątaczka
Kopciewska Mieczysława – pomoc kuchenna
Kostrubiec Dariusz – palacz
Lichota Stefan – woźny
Marmucka Teresa – sekretarka
Nowosad Janusz – palacz
Pazur Krystyna – magazynier-intendent
Rycaj Małgorzata – sprzątaczka

Siwiło Józef	– palacz-konserwator
Ściborska Halina	– sprzątaczka internatu
Tomaszewska Maria	– kierownik gospodarczy
Wojczuk Halina	– główna księgowa
Wrzesińska Elżbieta	– pomoc kuchenna

W roku szkolnym 1992/93 nastąpiły duże zmiany personalne w radzie pedagogicznej. Zaczęli pracę: polonistka Grażyna Szostek, Anna Stopyra (biologia), Anna Brzezicka (katecheza), Jarosław Łaszcz (fizyka), ks. Jerzy Tworek (religia).

Odeszli: Piotr Bojanowski, bo zabrakło godzin z przysposobienia obronnego, Andrzej Śnieżko do Liceum Społecznego, Krzysztof Linek i Wanda Sokołowska (język rosyjski) po blisko czterdziestu latach pracy w naszej szkole. Dwie nauczycielki: Grażyna Wójtowicz (język angielski) i Krystyna Stawiarz (geografia) miały wielomiesięczne zwolnienia lekarskie[1].

Przychodzący wówczas do szkoły młodzi nauczyciele otrzymywali „z urzędu" tzw. opiekunów – starszych, doświadczonych kolegów. I tak na przykład polonistka p.Magdalena Lis mogła liczyć na pomoc p.Marii Markiewicz, dr nauk przyrodniczych p.Ryszard Molas na p.Teresę Konior, p.Bernarda Prościńska (wychowanie fizyczne) na p.Urszulę Malcew, natomiast matematyczka p.Krystyna Piasecka miała aż trzech opiekunów[2].

W tym roku 1994/95 oprócz wymienionych rozpoczęli jeszcze pracę: ks. Piotr Ciećkiewicz, siostra Barbara Dłużewska (religia) i Joanna Korona (język angielski). Dwie nauczycielki: Wiesława Kalita (język łaciński i wychowawczyni w internacie) oraz Bronisława Opalińska (bibliotekarka) wróciły z urlopów wychowawczych, natomiast poszła na taki urlop Ewa Kuna, która podczas wakacji szczęśliwie urodziła syna.

W samym roku 1994/95 zgłosili się do odbycia praktyk pedagogicznych studenci filologii angielskiej (6 osób), wychowania fizycznego (3 osoby), geografii, wiadomości o świecie i historii (3 osoby). Rok później „praktykowało" jedenastu

[1]A II, sygn. 33. prot. z 28.VIII.1992 r.
[2]A II, sygn. 36. Prot. z 30.VIII.1994 r.

studentów. Dyrektor starał się angażować ich w życie szkoły, zapoznał ze statutem i ustawą o systemie oświaty. Każdy z nich był dwukrotnie hospitowany (jedną lekcję oceniał dyrektor, a drugą zastępca)[1].

W roku szkolnym 1994/95 pracowało w szkole 55 nauczycieli:

- język polski, matematyka – po 6 osób,
- język angielski, biologia, fizyka, wychowanie fizyczne, internat – po 4 osoby,
- historia, chemia, geografia, religia – po 3 osoby,
- język rosyjski, język niemiecki, język francuski – po 2 osoby,
- język łaciński, wiadomości o świecie, przysposobienie obronne, informatyka, plastyka – technika – po jednej osobie.

Opiekunem duszpasterstwa nauczycieli był wówczas ks. Krzysztof Guzowski (wziął m.in. udział w symbolicznym dzieleniu się jajkiem przed świętami wielkanocnymi, aby poznać grono nauczycielskie naszej szkoły)[2].

W drugiej połowie lat dziewięćdziesiątych (r. szk. 1996/97) odeszli na emeryturę: p.Franciszek Kapłun (język rosyjski) – 34 lata pracy w naszej szkole, p.Maria Markiewicz (język polski), p.Janina Wawer (historyk) i p.Halina Mazurek (fizyka). Do innych szkół przenieśli się: p.Bernarda Prościńska (Wrocław), p.Janusz Skwarek, siostra Barbara Dłużewska. Zrezygnowała z pracy ze względów zdrowotnych p.Maria Misztal.

W roku szkolnym 1995/96 prawie połowa nauczycieli (na 26 ogółem – 11) była młoda (od 1-5 lat pracy)[3].

Kronika szkoły (nr 8. 5.IV.2000 r.) podaje skład Grona Pedagogicznego II LO w Zamościu w roku szkolnym 1999/2000:

Dyrektor szkoły	– Ireneusz Hajduk
Zastępca dyrektora	– Krystyna Stawiarz, Grażyna Szostek
Język polski	– Marta Śledź, Henryka Kawałko, Teresa Przybylska, Małgorzata Antosiak, Joanna Kawala, Grażyna Szostek, Beata Chmura

[1]A II, sygn. 38. Prot. z 20.VI.1996 r.
[2]A II, sygn. 37. prot. z 3.IV.1995 r.
[3]A II, sygn. 38. Prot. z 20.VI.1996 r.

Matematyka	– Katarzyna Batorska, Henryk Poździk, Zofia Barczuk, Halina Barańska, Grażyna Rubaj, Witold Taczała
Język francuski	– Bernarda Paszko, Anna Dziubińska
Język angielski	– Małgorzata Gajewska, Ewa Kołodziejczyk, Katarzyna Romaszko, Agnieszka Zygmunt, Joanna Korona, Joanna Sudak, Elżbieta Paszko
Język niemiecki	– Elżbieta Kubala, Ewa Skorupka
Język rosyjski	– Zofia Żbikowska, Teresa Stanek
Język łaciński	– Wiesława Kalita
Historia	– Ewa Chudoba, Marek Kołcon, Adam Kurnik
WOS	– Kazimierz Chrzanowski
Fizyka	– Kazimierz Musiał, Andrzej Mazurkiewicz, Elżbieta Grzybek, Halina Krasnowska
Chemia	– Maria Dziuba, Dorota Sowińska
Geografia	– Teresa Konior, Ryszard Molas, Krystyna Stawiarz
Biologia	– Henryka Rycyk, Jadwiga Socha, Urszula Jarocka, Ewa Łysiak
Przysposobienie obronne	– Piotr Bojanowski
Muzyka	– Andrzej Sołowiej
Informatyka	– Krystyna Misztal, Renata Niańko
Plastyka	– Krystyna Kabas
Wychowanie fizyczne	– Ireneusz Hajduk, Barbara Gaca, Alfreda Halska, Tomasz Pociennik, Beata Pociennik, Urszula Sękowska, Jacek Kucharski, Rafał Lebiedowicz
Psycholog szkolny	– Mariusz Sawa

Wykształcenie nauczycieli

Na przestrzeni 30 lat (1970-2000) poziom wykształcenia nauczycieli przedstawiał się następująco:

Marzec 1974 r.: na 38 nauczycieli – trzech nie miało magisterium, a cztery osoby ukończyły studia podyplomowe[1].

Kwiecień 1975 r.: wszyscy – wykształcenie wyższe, 5 bez stopnia magisterskiego, 4 osoby – studium podyplomowe, 2 – w trakcie studiów podyplomowych, 2 – podnosi kwalifikacje[2] (?).

Maj 1975 r.: Studia podyplomowe ukończyli:

E. Tymosz – język polski

K. Kimak – język polski

Z. Bielecki – wychowanie obywatelskie

K. Batorska – matematyka

M. Cichoń – chemia.

Kontynuuje studia podyplomowe Zofia Żbikowska – język rosyjski. Kontynuuje dzienne studia magisterskie – M. Śmiałkowski – filologia angielska. Studia z wychowania technicznego ukończyli Danuta Mierzwa i Wiesław Kucharczyk[3].

Marzec 1977 r.: ogółem uczy w szkole 51 nauczycieli, z czego 39 legitymuje się wykształceniem magisterskim, 10 osób nie ma tytułu magistra, 2 osoby ukończyły Studium Nauczycielskie. Studium podyplomowe posiada 9 osób, a jedna je kontynuuje. Podnosi kwalifikacje w zakresie wyższych studiów magisterskich – 6 osób i w zakresie wyższych studiów zawodowych 1 osoba[4]. Od 31.VIII.1982 r. wszyscy nauczyciele mianowani posiadali pełne przygotowanie pedagogiczne.

Listopad 1984 r.: wyższe wykształcenie magisterskie – 48 osób, wyższe zawodowe – 1, średnie pedagogiczne – 1[5]. W latach dziewięćdziesiątych upowszechniają się

[1] A II, sygn. 19/I. Prot. z 28.III.1974 r.
[2] A II, sygn. 20. Prot. z 4.IV.1975 r.
[3] A II, sygn. 20. Prot. z 25.V.1975 r.
[4] A II, sygn. 26, k. 132. Sprawozdanie z wizytacji. Marzec 1977 r.
[5] A II. Protokóły kontroli, 16.XI.1984 r.

wśród nauczycieli różnego rodzaju kursy przedmiotowe. Było to wówczas ważne, bo zbliżająca się reforma w oświacie stawiała wyższe wymagania nauczycielom.

19.III.1996 r. Szkoła posiadała wówczas pełną obsadę specjalistyczną, dwóch nauczycieli z tytułem doktora, 47 z wykształceniem magisterskim i 5 osób z przygotowaniem wyższym zawodowym (z tej ostatniej grupy, dwie nauczycielki były przed obroną pracy magisterskiej)[1].

Ponadto cztery osoby ukończyły dodatkowe kursy:

p.Katarzyna Batorska – kurs informatyczny

p.Ewa Skorupka – kurs Teacher Freing języka niemieckiego

p.Kazimierz Chrzanowski – kurs gospodarki rynkowej

p.MariaDziuba – studium podyplomowe z ochrony środowiska

Dyrektor J. Socha – kurs dla dyrektorów szkół[2].

SYLWETKI NAUCZYCIELI

Eleonora Tymosz

Urodziła się 31 sierpnia 1935 r. w Starej Wsi, powiat Kutno, w rodzinie robotniczej. Podczas II wojny światowej zginął ojciec, a matka wróciła z robót przymusowych w Niemczech ciężko chora i wkrótce zmarła. Eleonorę wychowywała babcia. W 1949 r. skończyła szkołę podstawową w Kutnie, a w 1953r. Państwowe Liceum Pedagogiczne w Zgierzu koło Łodzi. Otrzymawszy odroczenie obowiązujących wówczas nakazów pracy, rozpoczęła studia wyższe. W czerwcu 1957 r. otrzymała absolutorium, a w styczniu następnego roku uzyskała stopień magistra z zakresu filologii polskiej na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Warszawskiego.

[1]Prot. kontroli. Sprawozdanie z wizytacji 18.XI. – 19.XII,1996 r.
[2]A II, sygn. 38. Prot. z 20.VI.1996 r.

Roczną praktykę nauczycielską rozpoczęła w październiku 1957 r. w Szkole Podstawowej nr 62 w Warszawie, po czym przeniosła się do Zamościa ze względów rodzinnych. Krótko uczyła w dwóch podstawowych szkołach zamojskich, nr 5 i nr 3, a następnie od 1961 roku pracowała nieprzerwanie przez trzydzieści kilka lat w II Liceum Ogólnokształcącym. W ciągu dziesięciu lat (1975-1985) pełniła funkcję zastępcy dyrektora szkoły, natomiast przez pół roku (9 stycznia - 31 lipca 1982 r.) była dyrektorem szkoły. Jak wspaniałą była nauczycielką, świadczy wymownie ta oto opinia władz oświatowych sporządzona podczas jednej z wizytacji:

„Duże doświadczenie pedagogiczne, bogata wiedza merytoryczna i metodyczna oraz łatwość jej przekazywania sprawia, że lekcje są starannie przygotowane i ciekawie organizowane. Potrafi maksymalnie zainteresować wszystkich uczniów przedmiotem. Młodzież wykazuje dużą wiedzę, ciekawą interpretację utworów i bogate słownictwo. Jest nauczycielką lubianą i szanowaną przez uczniów, rodziców i nauczycieli".

Lucyna Zbucka-Ogórkowa

Urodziła się 11 grudnia 1924 roku w majątku Woroniec, powiat Biała Podlaska, w rodzinie chłopskiej. W 1950 r. ukończyła Wyższą Szkołę Pedagogiczną w Łodzi – Wydział Przyrodniczo-Geograficzny. Przez rok pracowała jako nauczycielka w Liceum Pedagogicznym w Leśnej Podlaskiej, a od 1 września 1951r. w Liceum Pedagogicznym w Zamościu. W II Liceum Ogólnokształcącym uczyła
29 lat (1.IX.1955–1.IX.1984). Przez sześć lat pełniła funkcję zastępcy dyrektora. Odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi (1975) i Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1980) i Krzyżem Kawalerskim Odrodzenia Polski (1988).

Maria Kołodziejczyk-Cichoń

Urodziła się 14 lipca 1930 r. w Tarnogórze, powiat Krasnystaw. Do szkoły podstawowej uczęszczała w Stryjowie, gmina Izbica, gdzie ojciec pracował jako nauczyciel. W 1939 r. przeniosła się z rodzicami do Zamościa, lecz w grudniu

1942r. pod groźbą wysiedlenia wrócili do Tarnogóry. Po wyzwoleniu znowu mieszkała w Zamościu, gdzie ukończyła w 1950 r. gimnazjum i liceum typu przyrodniczego. Następnie studiowała chemię w UMCS w Lublinie (Wydział Matematyczno-Fizyczno-Chemiczny), po czym w 1953 r. rozpoczęła pracę w II Liceum im. M.Konopnickiej i w tej szkole uczyła 32 lata. Stopień magistra chemii uzyskała w 1968 roku. W 1972 roku została profesorem szkoły średniej.

Jej uczniowie co roku, począwszy od r. szk. 1973/74, brali udział w olimpiadach chemicznych, osiągając duże sukcesy. W przeprowadzonych w 1974 roku ogólnopolskich badaniach wyników nauczania chemii, jej klasa o profilu biologiczno-chemicznym zajęła I miejsce w skali kraju. Zorganizowała nowoczesną pracownię chemiczną w szkole. Przez wiele lat pełniła funkcję przewodniczącej Zespołu Samokształceniowego nauczycieli chemii. Wielokrotnie była członkiem Komisji Rekrutacyjnej na wyższe uczelnie. Często prowadziła praktyki pedagogiczne studentów UMCS.

W 1975 r. Maria Cichoń ukończyła podyplomowe trzy semestralne Studium w Instytucie Chemii UMCS w Lublinie. W tym samym czasie otrzymała Złoty Krzyż Zasługi, a w roku następnym nagrodę Ministra Oświaty i Wychowania II stopnia. W 1984 r. otrzymała Medal 40-lecia Polski Ludowej. W następnym roku przeszła na emeryturę.

Katarzyna Batorska

Urodziła się 15 listopada 1941 r. w Kadłubiskach, powiat Hrubieszów, województwo lubelskie. Po wojnie wraz z rodzicami zamieszkała w Tyszowcach. Tam też otrzymała w 1959 r. świadectwo dojrzałości w Liceum Ogólnokształcącym im. Stefana Czarnieckiego. Po pomyślnie zdanych egzaminach z matematyki i fizyki rozpoczęła pięcioletnie studia na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie – wydział matematyczno-fizyczno-chemiczny, kierunek matematyka. Studia ukończyła w 1964 r. i otrzymała tytuł magistra matematyki. Napisała pracę magisterską „Abstrakcyjna teoria funkcji holomorficznych w pierścieniu Banacha w zastosowaniu równań całkowych”.

Pracę nauczycielską rozpoczęła w r. szk. 1964/65 w II Liceum Ogólnokształcącym w Zamościu. Jednocześnie przez 5 lat pracowała w Korespondencyjnym Liceum Ogólnokształcącym. W r. 1968 zdała egzamin kwalifikacyjny uprawniający do nauczania matematyki w liceach ogólnokształcących. W 1972 r. otrzymała tytuł profesora szkoły średniej. Prowadziła pierwszą klasę matematyczną w województwie zamojskim. W 1982 r. ukończyła z wynikiem bardzo dobrym Studium Podyplomowe w zakresie matematyki z informatyką na UMCS w Lublinie. W 1995 r. w Ośrodku Edukacji Informatycznej i Zastosowań Komputerów w Warszawie ukończyła odpłatny kurs „20 lekcji matematyki z komputerem".

W r. 1995 pierwszy raz nasza szkoła brała udział w Międzynarodowym Konkursie Matematycznym „Europejski Kangur '95". Uczeń p. Katarzyny Batorskiej – Paweł Wierzbicki uzyskał najlepszy wynik w woj. zamojskim i w nagrodę pojechał na wycieczkę do Francji. W 1996 r. w wojewódzkich zawodach matematycznych dla szkół średnich I miejsce również uzyskał Paweł Wierzbicki. W 1997 r. w Wojewódzkich Zawodach Matematycznych pierwsze trzy miejsca zdobyli jej uczniowie:

I – Paweł Wierzbicki z kl. III d

II – Zbigniew Kawalec z kl. III a

III – Marcin Grela z kl. III a.

W 1997 r. w Międzynarodowym Konkursie Matematycznym „Kangur '97" w grupie juniorów I miejsce w województwie zdobył Grzegorz Łasocha z kl. II a (nagroda – wycieczka do Francji). W grupie student – I miejsce uzyskał Zbigniew Kawalec z kl. III a (nagroda – obóz matematyczny w Czechach). W 1997 r. Paweł Wierzbicki, uczeń kl. III d został finalistą Centralnej XLVIII Olimpiady Matematycznej. W 1998 r. ten sam uczeń kl. IV d zajął I miejsce w Konkursie Matematycznym „Europejski Kangur '98" (nagroda – wycieczka do Paryża).

W r. 2001 Krystyna Batorska otrzymała Medal Komisji Edukacji Narodowej. Przepracowała 39 lat w II Liceum Ogólnokształcącym w Zamościu. Na emeryturę przeszła w 2002 r.

Henryka Rycyk

Urodziła się 2 stycznia 1940 r. w podzamojskim Sitańcu. Z naszą szkołą związana była od 1953 r. najpierw jako uczennica i absolwentka (1953-1957), a później przez 42 lata jako nauczycielka biologii (1963-2005). Ukończyła w 1963 r. Wydział Biologii i Nauk o Ziemi UMCS w Lublinie. Należała zawsze do najlepszych nauczycieli województwa lubelskiego i zamojskiego. Dziesięciu uczniów przygotowanych przez Panią Profesor to finaliści Centralnej Olimpiady Biologicznej. W 1970 roku jej wychowankowie zajęli III miejsce w ogólnopolskim konkursie przyrodniczym. Była przewodniczącą zespołu samokształceniowego nauczycieli biologii. Zawsze prowadziła kółko biologiczne i szkolne koło Ligi Ochrony Przyrody. Dla dobra uczniów i wykładanego przedmiotu nawiązała długoletnią współpracę z naukowcami z Poznania i Lublina oraz z Instytutem Nauk Rolniczych w Zamościu.

W 1994 r. opracowała program autorski dla klasy przyrodniczej, wysoko oceniony przez Krakowski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli. Jednocześnie podjęła współpracę z Ośrodkiem Edukacyjno-Muzealnym Roztoczańskiego Parku Narodowego, gdzie uczniowie klasy przyrodniczej uczestniczyli w niektórych terenowych lekcjach biologii. Przez dwanaście lat była opiekunką szkolnej drużyny harcerskiej.

Jako młoda trzydziestoczteroletnia nauczycielka otrzymała nagrodę Ministra Oświaty i Wychowania II stopnia, a w kolejnych latach Medal Komisji Edukacji Narodowej, Złoty Krzyż Zasługi, Złotą Odznakę Olimpiady Biologicznej oraz Medal Komitetu Głównego Olimpiady Biologicznej[1].

Jadwiga Socha

Uczennica i absolwentka naszej szkoły, nauczycielka biologii i dyrektorka w latach 1993-1997. Wdniu 23 marca 1993 r. odbył się konkurs na stanowisko dyrektora szkoły i p. Jadwiga Socha jako jedyna kandydatka go wygrała. W pierwszym roku kierowania szkołą wprowadziła m.in. specjalną księgę, do której wpisywano zarządzenia oraz wytyczne narad Rady Pedagogicznej. Nauczyciele

[1]Kronika Szkoły nr 8

mieli obowiązek się z nimi zapoznać i potwierdzić ów fakt własnoręcznym podpisem[1].

Aby dobrze sprawować swoją funkcję, uczestniczyła w dwóch kursach: dla dyrektorów szkół (sześćdziesięciogodzinny) – zorganizowany przez Ośrodek Dokształcania Nauczycieli w Zamościu (1995 r.) oraz dla dyrektorów liderów w zakresie organizacji i zarządzania oświatą (czterdziestogodzinny) – w Tarnobrzegu (1996 r.)[2]. Była bardzo dobrym gospodarzem szkoły: w 1993 r. przeprowadziła remont sali gimnastycznej i korytarza II piętra, w 1994 r. – wymieniona została powierzchnia korytarzy, parteru i I piętra oraz okna w internacie; w 1995 r. – wymiana dachu nad salą gimnastyczną i trzeciej części dachu nad szkołą; w 1996 r. pomalowano tzw. sposobem gospodarczym kilka sal w szkole i internacie.

Pani dyrektor odkryła nielegalne podłączenie zdroju ulicznego sąsiedniej uliczki Zakamarek do szkolnego ujęcia wody i na drodze sądowej uzyskała odszkodowanie za trzy lata wstecz. Wiosną 1997 r. na posiedzeniu rady pedagogicznej przegłosowany został wniosek o odwołanie dyrektorki (jej kadencja wygasała przy końcu tego roku szkolnego)[3]. Mimo iż był to wewnętrzny szkolny problem chroniony przepisami i obowiązujący tzw. tajemnicą Rady Pedagogicznej o sprawie głośno było w Zamościu („o rewolcie w II LO" pisał „Tygodnik Zamojski").

Franciszek Kapłun

Urodził się 27 października 1930 roku w Białokrynicy, powiat Podhajce województwa tarnopolskiego (obecnie Ukraina) w rodzinie średniorolnego chłopa. Jesienią 1945 r. wrócił z rodzicami do Polski na Ziemie Odzyskane. Rodzina otrzymała czterohektarowe gospodarstwo w Rochowicach Starych koło Bolkowa, powiat Jawor na Dolnym Śląsku.

Uczył się w szkole podstawowej w Wałbrzychu i w gimnazjum kamieniarskim w Jaworze. W 1950 r. ukończył Liceum Pedagogiczne w Szklarskiej

[1]A II, sygn. 34. Prot. z 22.IX.1993 r.
[2]A II, sygn. 38. Prot. z 19.VI.1997 r.
[3]A II, sygn. 38. prot. z 4.III.1997 r.

Porębie. W latach 1952-1956 studiował filologię rosyjską na Uniwersytecie Wrocławskim. Po ukończeniu podjął pierwszą pracę w Szkole Podstawowej w Kowarach. W 1962 r. przeniósł się do Zamościa i od tego roku uczył w II Liceum Ogólnokształcącym nieprzerwanie przez 34 lata. Ma dwóch synów: Krzysztofa i Dariusza, przy czym ten ostatni urodził się już w Zamościu.

W 1978 r. odbył studia podyplomowe w Piotrkowie Trybunalskim. Od 1985r. posiada III stopień specjalizacji zawodowej. Aktywnie uczestniczył we wszystkich działaniach szkoły związanych z przygotowaniem Jubileuszowego Zjazdu Absolwentów w 1986 r.

Jego uczniowie byli laureatami i finalistami Olimpiady Języka Rosyjskiego. Blisko 20 uczniów wzięło udział w eliminacjach stopnia centralnego olimpiady języka rosyjskiego, za co p. Franciszek Kapłun otrzymał w r. szk. 1983/84 Złoty Medal V Międzynarodowej Olimpiady Języka Rosyjskiego. Był wieloletnim opiekunem Samorządu Uczniowskiego, organizował z młodzieżą zbiórkę surowców wtórnych. Samorząd otrzymał w r. szk. 1975/76 II miejsce w województwie za zebraną makulaturę, dyplom oraz 20.000 zł. w nagrodę.

Za zasługi dla szkoły otrzymał odznaczenia i nagrody: Medal Komisji Edukacji Narodowej (1974), Nagrodę Ministra Oświaty i Wychowania, Złoty Krzyż Zasługi (1975), Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1985).

Zastępca dyrektora p. Zofia Żbikowska w r. szk. 1990/91 tak oceniła pracę p.Kapłuna: „Ogromne doświadczenie pedagogiczne, bardzo dobra znajomość języka rosyjskiego oraz świetne podstawy metodyczne sprawiają, że jego lekcje są starannie przygotowane i ciekawie organizowane. Wyniki egzaminów dojrzałości świadczą o solidnej i systematycznej pracy jego oraz uczniów. Swoim bogatym doświadczeniem pedagogicznym chętnie służy młodszym kolegom. Jest lubiany i szanowany w gronie pedagogicznym”.

Kazimierz Musiał

Urodzony 29 lipca 1938 r., nauczyciel fizyki całe zawodowe życie przepracował w naszej szkole (od 1962 r.). Chętnie dzielił się swoją wiedzą i umiejętnościami. W latach siedemdziesiątych opracował trzy rodzaje testów

(dla klasy pierwszej z zakresu programu fizyki szkół podstawowych, testy wyboru z nauczania mechaniki dla ośrodka metodycznego, testy luk i uzupełnień z elektryczności dla wizytatorów fizyki). Szczególny walor poznawczy i praktyczny posiadały referaty przygotowane przez niego dla nauczycieli: „Praca z młodzieżą szczególnie uzdolnioną" oraz „Metody i zasady nauczania fizyki".

W latach 1972-74 był przewodniczącym szkolnej komisji przedmiotów matematyczno-przyrodniczych. W 1976 r. ukończył studia podyplomowe z fizyki w UMCS w Lublinie. Przygotował kilku olimpijczyków stopnia II i centralnego. Za całokształt pracy pedagogicznej otrzymał nagrodę II stopnia Ministra Oświaty i Wychowania.

Ksiądz Jan Sobiło

Od 1990 r. zostały przywrócone lekcje religii w naszej szkole. Uczyli tego przedmiotu księża, siostry zakonne bądź świeckie katechetki. Jednym z pierwszych duchownych, który pozostawił trwały ślad w pamięci uczniów, nauczycieli oraz w... archiwum szkolnym był młody kapłan Jan Sobiło. Nauczycielem był krótko. Będąc później proboszczem parafii Mańkowce w diecezji kamienieckiej na Ukrainie, kilkakrotnie odwiedzał naszą szkołę. Opowiadał o swojej pracy i biedzie parafian. Przywiózł 18 adresów rodzin najbardziej potrzebujących pomocy. Samorząd szkolny zorganizował zbiórkę odzieży i wysłano im paczki[1].

W połowie 1993 r. wyjechał do Zaporoża na Ukrainie i został misjonarzem na prośbę biskupa kamieńsko-podolskiego Jana Olszańskiego. Jadąc na nową placówkę, zabrał ze sobą jedynie małą walizkę z przedmiotami potrzebnymi do sprawowania posługi duszpasterskiej. W Zaporożu utworzył pierwszą parafię rzymskokatolicką. Mieszkał tymczasowo przy rodzinie baptystów. W zamian za lokum i skromny posiłek wykonywał różne prace fizyczne. Niedzielna msza święta odbywała się w sali wynajmowanej na dwie godziny, przy czym składka wiernych na to nie wystarczała. Wprawdzie zaproponowano księdzu Janowi kupno dużego domu, który mógłby pomieścić około 300 osób, ale cena była zbyt wysoka (25 000 dolarów).

[1]Kronika szkolna 1991/92 r. Grudzień 1991 r.

Jesienią 1993 roku ks. Jan napisał taki oto list do grona pedagogicznego II LO z okazji Dnia Edukacji Narodowej: „*Drodzy. Pozdrawiam wszystkich, którzy pamiętają jeszcze Sobiłę z czasów, gdy „pałętał się" po II LO, jak również tych, którzy przyszli po moim odejściu. Pozdrowienia te przysyłam z Zaporoża, które jest milionowym miastem i wraz z całym województwem stanowi obszar mojej parafii. Parafia sięga do morza Azowskiego. Nie mam ani jednego kościoła, nie mam też mieszkania ani samochodu. Samochód zostawiłem w parafii poprzedniej. Mieszkam u ludzi w bloku na 8. piętrze. Trochę ciężko, bo nie mam swojego pokoju ani swojego kąta. Gdy mi bardzo to doskwiera, staram się wpatrywać w postać Pana Jezusa, który jako Bóg był w jeszcze gorszym położeniu. On daje moc i dlatego jeszcze tu jestem. Odprawiam mszę świętą w różnych punktach miasta i... w różnych językach.*

Tu problem. Bywa, że wyciskam ostatnie poty z siebie, żeby poprawnie przeczytać np. w języku czeskim. Staram się, żeby wszystko było po rosyjsku, bo tu wszyscy mówią w tym języku.

Przesyłam życzenia na Dzień Nauczyciela – niech Duch Święty ciągle Was umacnia. Szczęść Wam Boże. Ks. Jan".

Ryszard Molas

Ryszard Molas był jednym z kilku nauczycieli w powojennej historii szkoły z tytułem naukowym doktora (tytuł doktora posiadał także np. Kazimierz Chrzanowski). Został zatrudniony w 1995 r. na etacie zastępcy dyrektora, przydzielonego szkole w związku z utworzeniem wówczas dwóch dodatkowych klas pierwszych.

Był magistrem geografii UMCS i absolwentem afrykanistyki Uniwersytetu Warszawskiego, ukończonej w ramach studiów doktoranckich w 1987 r. Pracował naukowo w Polsce i za granicą, publikując 40 prac naukowych z zakresu geografii. Współpracował z takimi czasopismami jak „Poznaj Świat", „Widnokręgi", „Czasopismo Geograficzne". Był autorem kilku poważnych prac naukowych: „Climatic changes in the Sahara (Africana Bulletin)" oraz „Teoria Miłankowicza a zmiany środowiska geograficznego Sahary" (w: „Afryka, Azja, Ameryka

Łacińska – próba rekonstrukcji zmian granic klimatycznych Sahary dla okresu 70-20 tysięcy lat temu", Annales UMCS).

Dr Molas zna kilka języków obcych (angielski, hiszpański, francuski, niemiecki i norweski). Odbył wiele podróży zagranicznych do 20 krajów w Europie i Afryce. Posiadał bogaty zestaw własnych pomocy dydaktycznych wykorzystywanych w spotkaniach Klubu Geograficznego w naszej szkole. Jest doświadczony w organizowaniu wycieczek geograficznych dla studentów i młodzieży szkolnej.

Przed podjęciem pracy w II Liceum Ogólnokształcącym w Zamościu zajmował się monitoringiem środowiska w Ministerstwie Ochrony Środowiska oraz uczestniczył w specjalistycznych konferencjach międzynarodowych w kraju i za granicą.

Tadeusz Staniszewski

Urodził się 21 sierpnia 1936 r. w Miętkiem, powiat Hrubieszów, w rodzinie gajowego. Liceum Ogólnokształcące ukończył w Tyszowcach, a następnie podjął pracę instruktora (1955-1956) w Zarządzie Powiatowym Związku Młodzieży Polskiej w Tomaszowie Lubelskim.

W 1956 roku został oddelegowany przez Polską Zjednoczoną Partię Robotniczą na stacjonarne studia historyczne w UMCS w Lublinie. Ukończył je w 1961 r., uzyskując stopień magistra na podstawie pracy „Samorząd gminny w Towarzystwie Rolniczym Hrubieszowskim w latach 1822-1864" ocenionej jako bardzo dobra.

Podczas studiów pełnił funkcję sekretarza Komitetu Uczelnianego Związku Młodzieży Socjalistycznej oraz był członkiem egzekutywy Podstawowej Organizacji Partyjnej (członek partii od 1956 r.). Przez dwa lata po ukończeniu studiów (1961-1963) był nauczycielem w rodzinnej miejscowości, a następnie (1963-1967) dyrektorem Szkoły Podstawowej (tzw. Tysiąclatki) w Białopolu. Szkoła ta została wtedy jako pierwsza w powiecie hrubieszowskim szkołą wiodącą w ramach pedagogicznego eksperymentu lubelskiego.

Tadeusz Staniszewski pełnił wówczas w komitecie Gminnym PZPR funkcję sekretarza propagandy. Przez kolejnych pięć lat (1967-1972) pracował jako inspektor w Wydziale Oświaty i Kultury Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Hrubieszowie, po czym został sekretarzem propagandy Komitetu Powiatowego PZPR. Następne lata (1975-1982) przynoszą mu awans w karierze partyjnej – zostaje zastępcą kierownika Wydziału Propagandy Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Zamościu. Do szkolnictwa wrócił po dziesięcioletniej przerwie.

W tym czasie (1976r.) ukończył z oceną bardzo dobrą roczne studium „System organizacji społeczeństwa socjalistycznego w Polsce" w Wieczorowym Uniwersytecie Marksizmu-Leninizmu przy Komitecie Wojewódzkim PZPR w Zamościu oraz w 1980 r. podyplomowe jednosemestralne studia (również z wynikiem bardzo dobrym) z zakresu nauk politycznych w Wyższej Szkole Nauk Społecznych przy Komitecie Centralnym PZPR w Warszawie.

W 1982 roku został mianowany dyrektorem Zespołu Szkół Ogólnokształcących przy ul. Partyzantów. Funkcję tę pełnił do 1990 r., następnie był nauczycielem wiedzy o Polsce i świecie współczesnym oraz historii. Od 1990r., jako porucznik rezerwy, Tadeusz Staniszewski przeszedł na emeryturę, do 1991 r.,uczył jeszcze historii na pół etatu.

Za swoja pracę został odznaczony: Odznaką Tysiąclecia – 1966 r, Srebrnym Krzyżem Zasługi – 1969 r., Złotym Medalem – Zasłużony dla powiatu hrubieszowskiego przyznany przez Towarzystwo Regionalne Hrubieszowskie – 1975 r., Medalem im. dra Henryka Jordana nadanym przez Zarząd Główny Towarzystwa Przyjaciół Dzieci – 1978 r., Złotym Krzyżem Zasługi – 1979 r., Odznaką „Przyjaciel Szkoły" za wybitne osiągnięcia w rozwijaniu społecznej pomocy szkole w wychowaniu młodego pokolenia – 1979 r., Medalem Komisji Edukacji Narodowej – 1979 r., Medalem 40-lecia PRL – 1984 r., Odznaką za Zasługi dla Województwa Zamojskiego – 1984 r., Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski – 1988 r.

Zdzisław Bielecki

Urodził się 30 stycznia 1927 r. w Nieliszu, powiat Zamość. Ukończył w 1949 r. Liceum Pedagogiczne w Zamościu, a następnie pracował jako nauczyciel w Gruszce Małej i w Wielączy. W 1952 r. przeszedł do pracy w Inspektoracie Oświaty w Zamościu. Od 1958 roku był nauczycielem w Szkole Podstawowej nr 6 w Zamościu, a następnie przez pięć lat (1964-1968) – kierownikiem praktyk pedagogicznych oraz wykładowcą metodyki nauczania początkowego w Zamojskim Studium Nauczycielskim. Równocześnie uzupełniał wykształcenie w Studium dla Pracujących Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie – Wydział Filologiczno-Historyczny. Ukończył je w 1965 r. ze stopniem magistra nauk pedagogicznych.

W latach 1968-1975 pełnił funkcję dyrektora II Liceum, za tę pracę wyróżniony został Złotą Odznaką Związku Nauczycielstwa Polskiego. Jednocześnie w roku szkolnym 1973/74 uczestniczył w dziewięciomiesięcznym samokształceniu kadr kierowniczych oświaty (7.I.1974–5.X.1974 r.). Zakończył je z wynikiem pomyślnym na podstawie uczestnictwa w sesjach wprowadzającej i podsumowującej, w kolokwium oraz pisemnego opracowania badań. We wrześniu 1975 r. odszedł ze szkoły do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

Henryk Poździk

Urodził się 9 lutego 1939 r. na Zamojszczyźnie i tutaj spędził dzieciństwo. W 1952 r. ukończył Szkołę Podstawową w Ruskich Piaskach (do 1948 r. była to Szkoła Powszechna im. Juliusza Słowackiego). W latach 1952-1956 uczył się w I Liceum Ogólnokształcącym im. Jana Zamoyskiego w Zamościu, a po maturze, zmuszony do podjęcia pracy, wybrał zawód nauczyciela. Pierwszą placówką oświatową była Szkoła Podstawowa w Sąsiadce koło Szczebrzeszyna. Wtedy też zaocznie w Liceum Pedagogicznym w Chełmie uzyskał kwalifikacje do nauczania w szkole.

W roku 1961 ukończył naukę w Studium Nauczycielskim w Częstochowie – kierunek matematyka. Rok później zaczął studia matematyczne w systemie zaocznym na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, wieńcząc je

w1967 roku tytułem magistra matematyki. Fakt ów przesądził o zakończeniu pracy nauczycielskiej w szkolnictwie podstawowym(ostatnią placówką oświatową w tym systemie była szkoła w Chomęciskach Dużych, gdzie pod okiem znakomitego pedagoga, a zarazem jej kierownika, Franciszka Wolskiego, doskonalił umiejętności pedagogiczne). W kolejnym roku szkolnym 1963/64 uczył matematyki i fizyki w zamojskich szkołach średnich: macierzystym I Liceum im. Jana Zamoyskiego i w wieczorowym Liceum dla Pracujących. Od 1 grudnia 1964 r. zaczął nowy czteroletni okres aktywności pedagogicznej na stanowisku podinspektora szkolnego w Inspektoracie Oświaty Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Zamościu.

W latach 1968-1971 pracował w Studium Nauczycielskim w Zamościu, skąd po likwidacjiszkoły przeszedł do zamojskiego II Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Konopnickiej. Przez 5 lat pełnił w tej szkole funkcję zastępcy dyrektora (1.IX.1972–31.VIII.1976 r. i 1.IX.1979–30.IX.1980 r.) natomiast od 1.IX.1990 r. do 31.VIII.1992 r. był dyrektorem Zespołu Szkół Ogólnokształcących z siedzibą w Zamościu przy ul. Partyzantów.

W tym właśnie okresie awansu zawodowego, Henryk Poździk podnosił w dalszym ciągu kwalifikacje pedagogiczne drogą kursów i studiów podyplomowych. Niewątpliwym ukoronowaniem kilkuletniego wysiłku stało się ukończenie w 1988 roku w Lublinie studium podyplomowego metodyczno-przedmiotowego na kierunku matematyka – analiza z topologią oraz uzyskanie drugiego stopnia specjalizacji zawodowej w zakresie nauczania tego przedmiotu.

Po 45 latach pracy w zawodzie nauczycielskim przeszedł na emeryturę w 2001 r. Wówczas to, 7 czerwca, pan profesor Henryk Poździk dokonał ostatniej już czynności zawodowo-dydaktycznej, wręczając świadectwa dojrzałości kolejnemu rocznikowi swoich wychowanków.Nauczanie matematyki wypełniło prawie całe jego życie zawodowe. Doświadczył ponadto satysfakcji budzenia u uczniów ponadprzeciętnego „zainteresowania królową nauk” (o czym sam wspominał). Był matematykiem z wykształcenia, ale pedagogiem i humanistą z zamiłowania. Cenił sobie zwłaszcza pracę wychowawcy klasowego i na tym właśnie polu osiągał dobre wyniki. Z pełną determinacją kształtował właściwe postawy życiowe młodych ludzi. Przy każdej okazji, a najczęściej podczas

wycieczek i imprez terenowych, uczył hymnu „Święta miłości kochanej Ojczyzny”. W ciągu trzydziestoletniej pracy w naszej szkole zorganizował około 75 wycieczek i imprez jednodniowych bądź dłuższych, w tym 3 obozy wędrowne, 5 zimowisk feryjnych. A wszystkie te imprezy turystyczne zostały znakomicie udokumentowane przez młodzież w kronikach, niezrównanych pod względem treści, formy i młodzieńczej fantazji (vide – rozdział wycieczki).

Obowiązkowym punktem programu wielu wycieczek było obejrzenie spektaklu teatralnego, wysłuchanie operetki, opery bądź koncertu w filharmonii. Na godzinach wychowawczych, głównie w klasach pierwszych, pan profesor ukazywał przeszłość Zamościa i regionu oraz podkreślał unikalność zabytków (lekcje na zamojskim Rynku Wielkim, w katedrze, w muzeum). Zawsze cierpliwie i skutecznie przekonywał uczniów, a bywało, że i kolegów nauczycieli, do korzyści płynących z codziennego obcowania z kulturą i sztuką.

„Barwni” WF-iści (we wspomnieniach matematyka Henryka Poździka)

W 1972 r. zaczął uczyć wf mgr **Stanisław Szymanik** (przeniesiony do II LO z Technikum Mechanicznego). Od razu został polubiony przez chłopców, później i przez dziewczęta, a od października już uwielbiany przez młodzież szkolną i bardzo lubiany oraz szanowany przez grono nauczycielskie i dyrekcję. Był to człowiek kochający swą pracę, a naszą szkołę pokochał szczególnie.

Z racji obiektywnych szkolnych warunków do prowadzenia zajęć wf prof. Szymanik preferował w swojej pracy (i koleżanek) gry zespołowe. Odchodząc ze szkoły 16 listopada 1974 r. (konieczna zmiana miejsca pracy jego żony – lekarza psychiatry) do Łukowa, został pożegnany na uroczystym apelu trzy dni wcześniej. Nawet chłopcy byli wzruszeni. W „testamencie” zachęcał do uprawiania w naszej szkole właśnie tych dyscyplin sportowych (piłka siatkowa i koszykowa głównie), fundując kryształowy puchar przechodni dla najlepszej drużyny chłopięcej w piłce siatkowej. Rozgrywki o ten puchar następcy jego prowadzili przez 4 kolejne lata, do czasu, kiedy puchar się zbił.

W r. szk. 1973/74 w naszej szkole, dzięki poparciu dyrektora Z. Bieleckiego oraz wuefisty i prof. Szymanika, zorganizowano sekcję gimnastyczną ćwiczących

na batucie. Po kilku miesiącach (7) ćwiczeń młodsi gimnastycy pokazali zdobyte umiejętności w czasie turnieju szkół średnich (I i II Liceum). Było już kogo podziwiać, m.in. ucznia Mirka Piwkowskiego. Sekcję tę prowadził mgr Tomasz Sałek, etatowy nauczyciel wf Technikum Elektrycznego. Warto wspomnieć, że wychowanka naszej szkoły, Mirka Biłant, uczennica z lat 1974-1978, daleko zaszła w sporcie, rozpoczynając od batutu. Tomasz Sałek przez kilka tygodni pracował w II LO po odejściu prof. Szymanika.

W roku 1977 zaczął chłopców uczyć młody człowiek, absolwent poznańskiej WSWF – mgr Tomasz Chełmiński. Dobrze zapowiadający się nauczyciel wyjechał z Zamościa w sierpniu 1980 r. z powodu braku mieszkania. Oprócz dobrych wspomnień jako wuefista zostawił po sobie wspaniałego następcę. W styczniu1980 r. przygotował zespół 16 par maturzystów do pokazowego poloneza i rzeczywiście na „studniówce" 80 uczniów – ku radości swych mam – pokazało umiejętności zdobyte pod okiem Tomka Chełmińskiego (pierwszą parę prowadził Boguś Skóra z IV b), a sam Tomek poprowadził uroczystego poloneza rozpoczynającego studniówkę w 1980 r.

Po p.Tomku Chełmińskim przyszedł p.Irek Hajduk – także dobry nauczyciel, bo lubiany przez młodzież i przez grono nauczycielskie.

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

Stanisław Józef Filipowicz

Urodził się 12.III.1928 r. w Porycku na Wołyniu. Ojciec był kowalem w majątku hrabiów Czackich. Miał czworo rodzeństwa. Do szkoły powszechnej uczęszczał najpierw w rodzinnej miejscowości, a później we Lwowie. Podczas wojny zginęła matka i dwie siostry. Osierocona rodzina zamieszkała w Dębicy. Tam złożył Stanisław w 1950 roku egzamin dojrzałości w Gimnazjum i Liceum im. Władysława Jagiełły. W tym samym 1950 roku został przyjęty do Państwowej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie, wybierając kierunek matematyczno-fizyczny. Trzy lata później (czerwiec 1953) otrzymał dyplom ukończenia studiów wyższych pierwszego stopnia oraz kwalifikacje zawodowe do nauczania fizyki w liceach ogólnokształcących i zakładach kształcenia nauczycieli.

Po studiach, z nakazem pracy w kieszeni, starał się o posadę w Zamościu, motywując to względami rodzinnymi (ojciec mieszkał w Hrubieszowie). W r. szk. 1953/54 otrzymał etat nauczyciela fizyki w zamojskim Liceum Pedagogicznym.

W naszej szkole uczył nieprzerwanie 34 lata (1954-1991). Co więcej, ożenił się w 1961 r. ze swoją uczennicą, lekarzem medycyny Józefą Bożeną Szewczyk, maturzystką z 1956 r. Był ojcem dwojga dzieci: Joanny i Piotra.W 1971 r. został zobowiązany na piśmie przez ówczesne władze szkolne do złożenia egzaminu magisterskiego.

Nauczycielem był nietuzinkowym. Należał do nielicznej grupy najbardziej oryginalnych, a więc i kontrowersyjnych profesorów. Nieprzeciętnie zdolny, obdarzony iście ognistym temperamentem, wprowadzał w monotonne szkolne życie dużo fantazji i swoistego kolorytu. Kiedy w latach pięćdziesiątych maszerował szkolnym korytarzem wielkimi zamaszystymi krokami, dzierżąc w dwóch palcach jeden z rogów dziennika lekcyjnego, był centralną postacią na tle przestraszonych i zgarbionych uczennic z nosami utkwionymi w zeszytach i książkach.

Ubrany wtedy bywał niezmiennie w masywne brązowe buty narciarskie z kwadratowymi „nosami" i obcasami, zwężające się ku dołowi wpuszczone dobutów i ogromnie „wyświecone" na siedzeniu granatowe spodnie oraz jaśniejszą, tzw. wówczas samodziałową marynarkę. Miał jeszcze wtedy ciemne sztywne włosy, które sterczały w różnych kierunkach.

Wzbudzał w uczennicach paniczny lęk. Oczekiwanie na pana profesora pod drzwiami pracowni fizycznej na zimnym pełnym przeciągów parterze budynku, wywoływało w każdej dodatkowe nieprzyjemne uczucie dotkliwego chłodu, a u niektórych nawet dreszcze. Na lekcjach panowała zawsze grobowa cisza. Atmosfera strachu powodowała większe zaangażowanie i nawet mniej uzdolnione do przedmiotów ścisłych uczennice, dla których rozwiązanie zadania równało się zdobyciu Mont Everestu, przyswoiły sobie sporo fizyki teoretycznej.

Autorka do dzisiaj pamięta czarną ebonitową pałeczkę, której właściwości demonstrowane były na lekcji tak sugestywnie przez pana profesora, że śmiało

mogła i wówczas, i tym bardziej po latach, konkurować nawet z „cudowną” laseczką iluzjonisty.

Stosował też pan profesor oryginalne metody dydaktyczne, żądając na przykład od nas odpowiedzi chóralnych, do których prowokował, wymawiając pierwszą sylabę. Zdarzało się, że wzywał do tablicy po kilka uczennic jednocześnie, przy czym jednej zadawał pytania, a pozostałe poprawiały i uzupełniały. W dzienniku lekcyjnym stawiał dużo zagadkowych znaczków, dla niego tylko zrozumiałych, skomponowanych z kropek, kresek poziomych i pionowych.

Kiedyś dostrzegł u mnie (autorki) brak guzika przy fartuchu i niemal natychmiast usłyszałam: „Z ciebie Sawa to taka panna, jak ze mnie ksiądz”. Wtedy było mi bardzo przykro. Patrząc jednak z perspektywy minionych czterdziestu lat, wyniosłam nie tylko z jego lekcji umiejętność definiowania wielu praw fizycznych, ale i pożyteczny nawyk przyszywania brakujących guzików.

Bywało, że zdolne uczennice prowadziły lekcje podczas jego nieobecności w szkole. Często występowała w tej roli niezrównana Zosia Filipowicz, do której kiedyś tak powiedział: „Ja Filipowicz i ty Filipowicz, więc jakoś się pogodzimy”.

Władze oświatowe oceniały pana profesora różnie, jak przystało na tak nieprzeciętną, a zarazem pełną sprzeczności osobowość. Otrzymywał więc najwyższe oceny, jako że liczba maturzystów wybierających fizykę uniwersytecką i składających pomyślnie egzamin wstępny na studia, była rzeczywiście w niektórych latach imponująca. W pracowni fizycznej panował zawsze nienaganny porządek i czystość. W sposób zajmujący prowadził kółko fotograficzne i fizyczne. Zorganizował w szkole Ochotniczy Hufiec Pracy i był jego wieloletnim komendantem (ukończył trzy kursy przygotowujące do tej funkcji).

Z drugiej jednak strony, budził niepokój wizytatorów jego zbyt oschły i rygorystyczny stosunek do uczniów. Koronnym zaś zarzutem stale powtarzającym się w zaleceniach powizytacyjnych był brak w dzienniku dostatecznej liczby ocen śródokresowych, co utrudniało zdaniem wizytującego obiektywne ocenianie pracy ucznia.

Największe kłopoty osobiste i zawodowe przeżywał pan profesor wiosną 1978 roku. Wówczas to został zawieszony w czynnościach służbowych, toczyło się

przeciwko niemu postępowanie dyscyplinarne i było w perspektywie postępowanie karne[1].Przypadek Stanisława Filipowicza był ogólnie znany w Zamościu. Perspektywa jego powrotu do szkoły budziła ogromne zainteresowanie i oburzenie, zwłaszcza rodziców.

W informacji o jego pracy pedagogicznej z dnia 18 maja 1984 r. poważne zastrzeżenia budził wizerunek ideologiczny, zapisano m.in.: „Bezpośrednie kontakty nauczyciela z kolegami ujawniają wyraźny negatywny stosunek do współczesnych stosunków polsko-radzieckich". Naganne było również i to, że „nie wziął udziału w manifestacji pierwszomajowej". W tym samym 1984 r. lekarz laryngolog stwierdził u pana profesora chorobę zawodową, co niewątpliwie było skutkiem ponad trzydziestoletniej pracy w szkole. Przepracował jeszcze kolejnych siedem lat, by w grudniu 1991 r. przejść na emeryturę.

Wiesław Boryta (26.VIII.1930–11.IV.1984)

Wiesław Boryta był nauczycielem historii. W 1953 r. ukończył studia wyższe I stopnia na wydziale filologiczno-historycznym Państwowej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Warszawie. Pracę rozpoczął w naszej szkole w r. szk. 1953/54.

Po odbyciu trzyletniej służby wojskowej uczył historii w Korespondencyjnym Liceum Ogólnokształcącym w Zamościu. Od 1969 r. był zastępcą dyrektora tej szkoły. W 1976 r. został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi[2].

Helena Tymoszowa (1899-28 maja 1989)

Wychowawczyni i przyjaciel wielu pokoleń młodzieży, wybitna nauczycielka matematyki, uczestnicząca w tajnym nauczaniu, prawy i szlachetny człowiek. Odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Edukacji Narodowej i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski[3].

[1]A II, sygn. 22. prot. z 28.IV.1978 r.
[2]Kronika Szkoły 1974-1984 r.
[3]Kronika Szkoły 1984-1991 r.

Wacław Frączek

Urodził się 16 września 1926 r. w Stryjnie, powiat Krasnystaw, w rodzinie średniorolnego chłopa. Szkołę powszechną ukończył w Turobinie, a następnie Liceum Pedagogiczne dla Dorosłych w Lublinie. Od 1948 do 1952 r. był członkiem Związku Młodzieży Polskiej i równocześnie (1949-1955 r.) należał do Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego. W 1956 r. zapisał się do Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Był m.in. sekretarzem Urzędu Miejskiego i zastępcą członka Plenum KC PZPR. Przez rok (1950) pracował w Państwowym Domu Dziecka w Teodorówce, a następnie w Szkole Podstawowej w Kozicach, powiat Lublin. Stamtąd przeniósł się do Zamościa, gdzie w 1952 roku pełnił funkcję zastępcy dyrektora Państwowej Szkoły Przemysłowej. Wówczas złożył egzamin z zakresu wiadomości objętych obowiązkiem samokształcenia ideologicznego (odpowiednik kursu pedagogicznego). Odbył również pięciomiesięczny Państwowy Wyższy Kurs Nauczycielski z języka rosyjskiego przy Liceum Pedagogicznym Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Inowrocławiu. Zdał tam egzaminy: język i literatura rosyjska z metodyką, psychologia, filozofia, pedagogika ogólna z dydaktyką, socjologią i historią wychowania, nauka o Polsce i świecie współczesnym z elementami ekonomii. Po ukończeniu WKN zobowiązał się do pracy nauczycielskiej w ciągu 3 lat od jego ukończenia. W listopadzie 1955 roku złożył uproszczony egzamin państwowy na nauczyciela szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli w zakresie Nauki o Polsce i Świecie Współczesnym w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Łodzi. W 1955 r. był krótko wychowawcą internatu Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Zamościu, a następnie również kilka miesięcy jego kierownikiem. Od 1956 do 1965 r. pełnił funkcję dyrektora Zasadniczej Szkoły Zawodowej i Technikum Mechanicznego w Zamościu.

W 1966 r. studiował na wydziale Humanistycznym UMCS w Lublinie i uzyskał tytuł magistra pedagogiki na podstawie pracy „Organizacja procesu dydaktyczno-wychowawczego w Zasadniczej Szkole Zawodowej w Zamościu”. Od 1972 r. był dyrektorem Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 w Zamościu.

Dwa lata później zdobywał specjalistyczną wiedzę (od 22.XI.1973 do 6.IV.1974 r.) w ramach powszechnego samokształcenia kadr kierowniczych oświaty. Zaliczył je z wynikiem pomyślnym, opracowując badania na temat „Przystosowanie młodego i nowego nauczyciela do pracy w szkole". W 1973 r. otrzymał tytuł profesora szkoły średniej. W 1976 r. ukończył z wynikiem bardzo dobrym trzysemestralne Studium Podyplomowe Organizacji i Zarządzania Oświatą dla wojewódzkiej kierowniczej kadry oświatowej w Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Sulejówku. Dyrektorem naszej szkoły został 1 września 1975 r. W swoim pierwszym wystąpieniu powiedział, że funkcję dyrektora będzie się starał pełnić „godnie i niezawodnie".

Był wielokrotnie odznaczany: Złotym Krzyżem Zasługi – 1966 r, Odznaką Tysiąclecia za działalność społeczną w obchodach Tysiąclecia Państwa Polskiego – 1966 r., Odznaką „Za zasługi dla Zamojszczyzny" – 1970 r., Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski – 1972 r., Medalem 30-lecia Polski Ludowej – 1974 r., Medalem Komisji Edukacji Narodowej – 1974 r.

Józef Rączka

Wybitny nauczyciel matematyki. W naszej szkole pracował od 1973 r. (poprzednio w zamojskim Technikum Elektrycznym). W latach siedemdziesiątych ukończył kurs dla nauczycieli zorganizowany przez Centralny Ośrodek Metodyczny. Był laureatem konkursu zadań czasopisma dla nauczycieli „Matematyka", gdzie opublikował 40 zadań oraz 12 rozwiązań dla kółek matematycznych i dla nauczycieli. W 1973 r. został wyróżniony nagrodą I stopnia Ministra Oświaty i Wychowania.

Antoni Huszalak

Urodził się 24 stycznia 1929 r. w Uścimowie Nowym w powiecie włodawskim w rodzinie małorolnego chłopa. Siedem klas ukończył w rodzinnej miejscowości podczas okupacji. Po wyzwoleniu wstąpił jako ochotnik do Ludowego Wojska Polskiego. W 1945 r. był słuchaczem w Centralnej Szkole Oficerskiej Polityczno-Wychowawczej w Łodzi, ale jej nie ukończył. Po zwolnieniu

z wojska uczęszczał do Liceum Pedagogicznego w Lublinie i po tzw. małej maturze pracował przez rok jako nauczyciel w rodzinnej wsi. Następnie uczęszczał do Studium Wstępnego przy Państwowej Wyższej Szkole Pedagogicznej w Gdańsku, a po jego ukończeniu w 1954 r. kontynuował studia w tejże uczelni na Wydziale Geograficzno-Biologicznym. Ukończył je w 1954 r., a następnie jako eksternista w UMCS w Lublinie otrzymał w 1968 r. tytuł magistra biologii. Jednocześnie uzupełniał wiedzę w trzysemestralnym Studium Podyplomowym Organizacji i Zarządzania Oświatą dla dyrektorów szkół ogólnokształcących (4.XI.1974–18.II.1976 r.). Studium to zorganizowało Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Sulejówku przy Instytucie Kształcenia Nauczycieli w Warszawie. W połowie lat siedemdziesiątych wziął także udział w zorganizowanym przez Instytut Kształcenia Nauczycieli i Badań Oświatowych w Lublinie powszechnym samokształceniu kadr kierowniczych oświaty (7.I.1974–5.X.1974 r.).

W latach1954-1961 pracował jako nauczyciel biologii w I Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Zamoyskiego w Zamościu, następnie w Liceum Pedagogicznym w Zamościu w latach 1961-1968. Od roku 1968 do 1976 był dyrektorem Liceum dla Pracujących w Zamościu, a następnie dyrektorem Liceum Sztuk Plastycznych w Zamościu w latach 1976 -1978.Od roku 1978 do 1981 pełnił funkcję dyrektora Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Zamościu.

Andrzej Tokarski – ówczesny kurator Oświaty i Wychowania w Zamościu – skierował do Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Zamościu wniosek o akceptację powołania przez kuratorium A. Huszalaka na dyrektora ZSO. W Komitecie Wojewódzkim PZPR w Zamościu aż dwóch sekretarzy KW PZPR rozpatrywało ten wniosek i zaakceptowało decyzję Kuratorium.

7 stycznia 1982 r. kurator Andrzej Tokarski odwołał z upoważnienia wojewody Antoniego Huszalaka ze stanowiska dyrektora Zespołu Szkół Ogólnokształcących ze względu na utratę zdolności kierowania placówką podczas stanu wojennego. W latach 1982-1985 był nauczycielem biologii w ZSO w Zamościu, a 1985-1990 – zastępcą dyrektora w ZSO w Zamościu. Zachorował 30 listopada 1991 r. (wylew krwi do mózgu). Zmarł 2 stycznia 1992 r. w wieku 63 lat.

Za swoją pracę został nagrodzony: Złotym Krzyżem Zasługi (1975), Nagrodą Ministra Oświaty i Wychowania II stopnia (1976), Medalem 400-lecia Zamościa (1980), Medalem 40-lecia PRL (1984); Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1985), Odznaczeniem „Za zasługi dla województwa zamojskiego" (1985). W 1968 roku jako dyrektor Liceum Ogólnokształcącego dla Pracujących otrzymał od Inspektora Oświaty nagrodę w wys. 1000 zł za ukończenie studiów ze stopniem magistra. Otrzymał również wówczas 10 dni urlopu na przygotowanie się do egzaminu magisterskiego.

Maria Margol (19.I.1908–9.III.1992 r.)

9 marca 1992 r. zmarła długoletnia sekretarka i księgowa, główny księgowy II LO, urodzona 19 stycznia 1908 r. w Zwierzyńcu. W 1929 r. rozpoczęła pracę jako sekretarka Państwowego Gimnazjum i Liceum Żeńskiego im. M. Konopnickiej w Zamościu. We wrześniu 1939 r. zabezpieczała przed zniszczeniem dokumentację szkoły, księgozbiór, pomoce naukowe (budynek szkoły zajmowało gestapo). Przez pewien czas przechowywała sztandar szkoły, po czym przekazała go dyrektorce szkoły – p. Marii Kaczyńskiej. W czasie okupacji współpracowała z grupą nauczycieli pracujących w tajnym nauczaniu. Po wojnie wróciła do pracy jako sekretarka szkoły, później księgowa, starszy księgowy i główny księgowy i pracowałado 1969 r., a więc przez lat czterdzieści. Oprócz tego w r. szk. 1947/48społecznie pełniła obowiązki wychowawczyni internatu. Uczennicom poświęcała wiele swojego wolnego czasu, organizując imprezy turystyczne (rajdy i biwaki) w okolice ukochanego Zwierzyńca. Bywała opiekunką podczas wycieczek szkolnych, obozów wędrownych itp. Uczyła dziewczęta sztuki pisania na maszynie. Kochała młodzież, była jej i wszystkim zawsze bardzo życzliwa. Szczytem poświęcenia dla innych było rozpoczęcie opieki nad Kazią, sierotą z sierocińca wojennego ze Zwierzyńca i „matkowanie" jej i jej dzieciom aż do śmierci. Dopilnowała wykształceniaKazi, jej synowi pomagała w czasie studiów politechnicznych, pilnowałajego siostry,gdy dziewczynka chodziła do naszej szkoły.

Była sercem związana ze szkołą, często do niej zachodziła przy nadarzającej się okazji. Bardzo dużo pomogła grupie nauczycieli w rekonstrukcji historii naszej szkoły z okresu międzywojennego. Jej zawdzięczamy – jako szkoła – pełną identyfikację grona nauczycielskiego na najstarszym zamojskim tableau szkolnym. Ostatni raz była w szkole 6 marca 1992 r. z okazji Dnia Kobiet. Nikt nie przypuszczał, że to już ostatnie spotkanie z p. Marią. Pogrzeb odbył się w Zwierzyńcu, 12 marca o 13.00. Szkołę reprezentował poczet sztandarowy, dyrektor szkoły, nauczycielka geografii – p. Krystyna Stawiarz oraz dwoje emerytowanych nauczycieli kiedyś z nią pracujących – p. Wanda Sokołowska i p. Stanisław Filipowicz. Na cmentarzu pożegnał p. Marię dyrektor szkoły. Słońce przyjmowało p. Marię do niebios. Następnego dnia w szkole odbył się apel poświęcony p. Marii. Jej sylwetkę, pracę, zalety charakteru przedstawił młodzieży dyrektor szkoły.

Był to trzeci już taki apel: 3.I.1992 r. pożegnaliśmy w ten sposób Antoniego Huszalaka, zaś 13.XII.1980 r. – zmarłą w wyniku wypadku samochodowego prof. Marię Markuszewską (uległa wypadkowi na przejściu dla pieszych przy przejeździe kolejowym na ul. Partyzantów, idąc – jak co dzień – do kościoła św. Mikołaja). Sylwetkę zmarłej prof. M. Markuszewskiej przedstawiła wówczas młodzieży zastępca dyrektora p. Eleonora Tymosz i zrobiła to w sposób wspaniały.

Halina Grymuza

12 maja 1989 r. zmarła długoletnia sekretarka szkolna. Funkcję tę pełniła przez 30 lat (od 1 września 1956 do 31 grudnia 1986 r.).

Wanda Sokołowska

Zamieszczam wypowiedź p. Wandy Sokołowskiej zatytułowaną: „Jak godzę pracę nauczycielską z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych?”

„W 1950 roku, otrzymawszy świadectwo dojrzałości ukończenia Liceum Pedagogicznego im. Estkowskiego w Lublinie, z dniem 1 lutego objęłam pracę nauczycielską w Szkole Podstawowej w Brzezicach w województwie lubelskim. Szkoła była położona w pięknym parku, znajdowały się tam stawy, niedaleko rzeka

wśród łąk, a za nią piękny sosnowy las. Malownicza ta miejscowość zachęcała wprost do pracy. Z wielkim więc zapałem i energią zabrałam się do niej. Jako młodą niedoświadczoną nauczycielkę otoczono mnie troskliwą opieką. Otrzymałam także mieszkanie w szkole, a to było dla mnie najważniejsze. Przydzielono mi wychowawstwo I klasy i nauczanie takich przedmiotów, jak: geografia i historia w klasie VII-ej. Pracę swoją bardzo polubiłam, zdobyłam zaufanie wśród maluchów.

Oprócz pracy w szkole zaczęłam udzielać się pracy społecznej. Organizowałam z dziećmi przedstawienia dla publiczności, zaczęłam pracować dodatkowo z młodzieżą wiejską, która opuściła mury szkolne, a należała do ZMP. Osiągając dobre wyniki, miałam większy zapał do pracy.

W wolnych chwilach pogłębiałam i utrwalałam język rosyjski, którego uczyłam się w szkole średniej, a który szczególnie polubiłam. Bardzo mnie interesowała literatura rosyjska i radziecka. Dużo czasu poświęcałam na czytanie utworów Puszkina, Czechowa, Gorkiego i innych pisarzy. Aby lepiej opanować konwersację języka, postanowiłam się specjalizować. W związku z tym, w 1951 roku, w czasie wakacji, pojechałam na 3-tygodniowy kurs do Tarnowskich Gór. Celem kursu było uzupełnienie i unowocześnienie wiedzy metodycznej, doskonalenie językowe oraz omówienie form i metod pracy nauczycieli języka rosyjskiego, a przede wszystkim pogłębienie znajomości zagadnień językowo-gramatycznych i umiejętności praktycznego posługiwania się językiem. Wykłady profesorów były ciekawe, ale język rosyjski nastręczał mi trudności w mowie i piśmie. Z początku trudno mi było przyzwyczaić się do ciągłego mówienia, przez kilka godzin, w języku rosyjskim. Nowością dla mnie była intonacja języka rosyjskiego, z czym się nie spotkałam w szkole. Intonacja zdań pytających, wymowa samogłosek nieakcentowanych, sprawiała mi największe trudności. Wykłady
i zajęcia prowadzone były w języku rosyjskim, co pozwoliło mi osłuchać się, rozumieć mowę rosyjską i poszerzyć zasób słów. Sprawdzianem korzyści praktycznych, wyniesionych z programowych wykładów i ćwiczeń, w grupach językowych, było kolokwium dla wszystkich słuchaczy kursu. Dzięki

systematycznej pracy na kursie, kolokwium zdałam. Otrzymałam zaświadczenie z pozytywnym wynikiem i to mnie zachęciło do dalszej pracy. Marzyłam o dostaniu się na studia, ale na razie musiałam to odłożyć. Przynajmniej przez 3 lata odpracowywałam stypendium, które pobierałam w czasie nauki w szkole.

Postanowiłam jednak pogłębić swoją wiedzę przez kontynuowanie nauki języka rosyjskiego. Zgłosiłam się więc na WKN Warszawie (kurs roczny, dwukierunkowy). Po złożeniu egzaminu z działu A oraz z grupy działu B, a mianowicie: języka rosyjskiego i historii zostałam przyjęta, jednocześnie otrzymałam roczny urlop w szkole. W czasie pobytu na WKN zdobyłam dużo wiadomości. Z działu A w zakresie psychologii, filozofii, pedagogiki ogólnej z dydaktyką, socjologią i historią wychowania, oraz pogłębiłam naukę o Polsce i świecie współczesnym z elementami ekonomii politycznej. Z działu B grupy: język rosyjski i historia, zdobyłam wiadomości metodyki nauczania języka rosyjskiego
i metodyki nauczania historii. Po tym kursie wykorzystałam wszystkie zdobyte tam wiadomości do codziennej pracy nauczycielskiej. Skorzystałam szczególnie z zajęć poświęconych ćwiczeniom w czytaniu, mówieniu, redagowaniu sprawozdań z przebiegu uroczystości szkolnych, wspólnemu układaniu planów. Koledzy dzielili się swoimi doświadczeniami. Urozmaiceniem naukowego programu kursu, wypoczynkiem po wytężonej pracy, były wycieczki: do Otwocka, nad rzekę Świder, zwiedzanie Starówki i Domu Kultury Radzieckiej, oglądanie filmów w wersji rosyjskiej, sztuk rosyjskich, np. „Ożenek" Gogola, „Eugeniusz Oniegin" Puszkina.

Po ukończeniu WKN w 1951 roku, chciałam wrócić na swoją pierwszą placówkę. Władze oświatowe, widząc, że brak jest rusycystów w szkołach średnich, zaproponowały mi pracę w Kazimierzu, Lublinie albo Zamościu. Wybrałam Zamość – historyczny zabytek z przepięknym rynkiem i parkiem. Nawiasem mówiąc, tego miasta nie znałam, ponieważ nigdy w nim nie byłam. Tutaj, w szkole średniej (liceum ogólnokształcące), spadły na mnie większe obowiązki i wymagania. Młodzież była już starsza, trzeba było wyrabiać sobie autorytet, aby ją ująć i zachęcić do solidnej pracy. Powyższe trudności mogły być przezwyciężone

jedynie w drodze systematycznej pracy samokształceniowej. Otrzymałam przydział nauczania historii starożytnej w VIII-ch klasach i języka rosyjskiego w klasach od VIII-ej do XI-ej oraz wychowawstwo w klasie VIII-ej. Czułam się nawet dość dobrze w tej szkole. Atmosfera wśród grona nauczycielskiego była przyjemna, koleżanki i koledzy pomagali mi w rozwiązywaniu różnych problemów, które nastręczały mi trudności.

Po pierwszym okresie mojej pracy spotkało mnie rozczarowanie. Dyrekcja zabrała mi wychowawstwo VIII-ej klasy, do której zaczęłam się już przyzwyczajać, a dała mi najsłabszą klasę IX-tą, która była ostatnia w szkole pod względem nauczania. Gdy pierwszego dnia wkroczyłam do klasy na godzinę wychowawczą, usłyszałam szlochanie uczennic. Domyślałam się, że młodzież opłakuje moją poprzedniczkę. Jako młoda nauczycielka, z małą praktyką pedagogiczną, nie wiedziałam, jakie mam zająć stanowisko w takiej sytuacji. Stanęłam bezradna, nie wiedziałam, co robić – krzyczeć na nich nie będę, wyjść z klasy nie wypada. Użyłam więc fortelu. Wiedząc o tym, że ich wychowawczyni była godna naśladowania jako wzorowy, doświadczony pedagog, cieszyła się dobrą opinią i zaufaniem wśród młodzieży, uzbroiłam się w odwagę i wyjaśniłam, że zamiana jest chwilowa. Jeżeli zlikwidują chociaż częściowo dwójki, to była wychowawczyni wróci do nich, a ja wrócę do swojej klasy. To je uspokoiło, w klasie zapanowała cisza z wyjątkiem jednej uczennicy, która szlochała do końca lekcji. I tak zaczęła się moja współpraca z klasą, która zajmowała ostatnie miejsce w szkole. Nakreśliłam sobie taki plan: na pierwszym miejscu nauka, a na drugim praca społeczna klasy i od tego zaczęłam.

Nawiązałam bliski kontakt z rodzicami. Zorganizowałam pomoc koleżeńską. Wprowadziłam dzienniczki ucznia, do którego nauczyciele wpisywali wszystkie oceny niedostateczne. O każdej otrzymanej dwójce wiedzieli rodzice. Sprawdzałam stancje oraz warunki domowe uczennic, to wszystko mobilizowało młodzież do nauki, a w nagrodę za to organizowałam wieczorki, wieczornice i inne rozrywki. Z uzdolnionymi uczennicami zorganizowałam kółko dramatyczne, które wystąpiło w wieczorze humoru i satyry na Rocznicę Rewolucji Październikowej, a później sztukę Fredry „Posażna jedynaczka”, która cieszyła się powodzeniem wśród

młodzieży szkolnej, a z której 12 tys. zł dochodu przeznaczyliśmy na wycieczkę szkolną szlakiem Lenina po Polsce. Wystawialiśmy tę sztukę nie tylko w Zamościu, ale i w powiecie zamojskim: np. Krasnobrodzie i Zwierzyńcu. Zaangażowali się także rodzice. Nawet goście radzieccy ze Lwowa oglądali występy naszej młodzieży, a w nagrodę zaprezentowali album Lwowa, a pozostawili inne upominki.

Dzięki sztuce zbliżyłam wychowanki do siebie, rozmawiałam z nimi szczerze na wszystkie tematy. Poznałam wiele tajników ich życia, nurtujące ich troski i kłopoty, rozwiązywałam wiele problemów nasuwających się im właśnie w młodocianym wieku. To wszystko dawało mi dużą satysfakcję, uwierzyłam we własne siły, więc z tym większym zapałem oddawałam się sprawom młodzieży. Nie przestając myśleć o studiach wyższych, w miarę możliwości, starałam się pogłębiać swoją wiedzę przez samokształcenie. Po roku, gdy moja poprzedniczka zapytała swe dawne wychowanki, czy chcą, aby do nich wróciła, w klasie zapanowała cisza. I tak swoją pierwszą klasę doprowadziłam do matury. Jedna tylko uczennica nie zdała egzaminu dojrzałości.

W klasach, w których objęłam naukę języka rosyjskiego, poziom był niski, ponieważ nauczycielka, która je poprzednio uczyła nie miała kwalifikacji potrzebnych do tego przedmiotu. Nie było w szkole żadnych pomocy naukowych, trudno było nawet wykorzystać adapter, jeden dla wszystkich. Warunki pracy były ciężkie. Jedynymi pomocami były kreda i książka. Od początku roku postawiłam przed sobą zadanie maksymalnego zainteresowania klasy nauką języka rosyjskiego. Starałam się dobierać materiał urozmaicony i ciekawy. Na lekcjach zauważyłam, że prawidłowe akcentowanie w czytaniu i mówieniu wyrazów rosyjskich sprawia uczniom ogromne trudności. Toteż nawyki prawidłowego akcentowania zaczęłam wyrabiać od początku, przy każdej okazji. Metody dawniej stosowane, obecnie należą już do tradycyjnych, jak: gramatyczno-tłumaczeniowa, bezpośrednia kombinowana, nie dawały rezultatów nauczania, należało szukać form bardziej skutecznych.

Dyrekcja szkoły pozwoliła dobierać metody, aby osiągać dobre wyniki w nauczaniu, zaczęłam więc obserwować na lekcjach i notować sobie

zainteresowania młodzieży. Na pierwszym planie zastosowałam metodę konwersacji i prowadziłam lekcje dostosowane do danej sytuacji. Młodzież układała dialogi na tematy sytuacyjne, jak: w szkole, w domu, mieście, pociągu, na poczcie, stadionie, statku itp. Rozbudziłam u młodzieży zainteresowanie lekturą dodatkową, zaczynając od bajek. Z każdej przeczytanej pozycji uczniowie pisali bądź krótkie recenzje czy streszczenie, bądź wypisywali ciekawe fragmenty, wszystko w specjalnych zeszytach, które regularnie sprawdzałam i w których stawiałam stopnie. Przed każdą lekcją w starszych klasach wprowadziłam prasówkę, którą młodzież wygłaszała w języku rosyjskim, na podstawie czasopism radzieckich. Czytając gazety i czasopisma radzieckie, uczniowie zapoznawali się z osiągnięciami Kraju Rad w dziedzinie życia gospodarczego, kulturalnego i politycznego. Borykając się jednak z wieloma trudnościami, wynikającymi ze specyfiki przedmiotu i ze zmiany celów i metod nauczania, musiałam stale podnosić sprawności językowe.

Postanowiłam więc pracować nad sobą. Systematycznie słuchałam rosyjskiego dziennika radiowego, zawierającego informacje ze wszystkich dziedzin życia codziennego. Wykorzystywałam każdą okazję, aby rozmawiać po rosyjsku, np. będąc na 3-dniowej wycieczce w Łucku, względnie oprowadzając gości z ZSRR po Zamościu, wymieniałam swoje doświadczenia z kolegami pedagogami-rusycystami. Słuchałam radiowych kursów języka rosyjskiego, płyt szkoleniowych. Korzystałam z rosyjskich słowników, gramatyki, czasopism, książek. W 1956 roku, dla podniesienia dalszych kwalifikacji, podjęłam studia wyższe zaoczne na Uniwersytecie Warszawskim, kierunek – filologia rosyjska. Przyjęta zostałam na II rok z tym, że miałam uzupełnić egzaminy z przedmiotów kierunkowych. Samodzielna nauka w domu dawała duże rezultaty.

Z roku na rok przybywało zadań coraz więcej. Z jednej strony studia, z drugiej praca nauczycielska oraz inne zajęcia dodatkowe, jak: wychowawstwo w internacie, gdzie trzeba było organizować różne imprezy i zajęcia, prowadzenie kursów wieczorowych z dorosłymi, wykłady 4 razy w tygodniu w Szkole Oficerskiej oraz w Technikach: Rolniczym i Mechanicznym. Musiałam to wszystko jakoś razem pogodzić. Chwilami zdawało mi się, że nie dam rady podołać temu,

że zrezygnuję ze studiów, bo tak dłużej intensywnie pracować nie podobna, a jednak żal mi było porzucić naukę. Często wracałam do domu zmęczona, ale zawsze zadowolona. Każdy dzień przynosił mi coś nowego i ciekawego, nie załamywałam się, pracowałam i uczyłam się niekiedy do późna w nocy.

Celem nauczania języka rosyjskiego w Szkole Oficerskiej było opanowanie przez oficerów praktycznej znajomości języka w mowie i piśmie, w zakresie życia codziennego i pracy w wojsku na stanowisku oficera odpowiedniej specjalności. Wymagało to dużo pracowitości, gdyż bez przyswojenia podstawowych wyrazów ogólnowojskowych nie było mowy o prowadzeniu zajęć z taktyki i musztry czy łączności w języku rosyjskim oraz w prowadzeniu konwersacji czy czytaniu literatury wojskowej, a brak było podstawowej pomocy naukowej, jaką jest podręcznik. Musiałam więc wyszukiwać odpowiednie teksty, opracowywać je, odpowiednio podawać nowe słownictwo i utrwalać je, stosując ułożone przez siebie różnorodne ćwiczenia.

Oprócz normalnej nauki w szkole i poza szkołą, prowadziłam przez 4 dni w tygodniu zajęcia pozalekcyjne z młodzieżą szkolną. Niekiedy zajęcia te przeciągały się do godziny 17-tej lub 18-tej, a dopiero resztę czasu poświęcałam na sprawy domowe i naukę. Jedynie do swojej dyspozycji miałam popołudnie w sobotę i niedzielę.

Czas szybko upływał. Od roku 1959 do pracy mojej dydaktyczno-wychowawczej dochodzą obowiązki rodzinne. Warunki do nauki były trudne, przytulny, ale bardzo mały pokoik, tapczan, stolik, a na środku wózek, w którym spało dziecko. Więcej już czasu musiałam poświęcać sprawom domowym, w niektórych pracach i opiece nad dzieckiem dopomagał mi mąż. Ulgą dla mnie było jadanie obiadów w internacie. Z życia towarzyskiego, jak też innych rozrywek kulturalnych, siłą rzeczy, zmuszona byłam zrezygnować. Wszystko to nie stwarzało odpowiedniej atmosfery do pracy naukowej, a mimo to zmobilizowałam wszystkie swoje siły, aby zaczęte studia ukończyć. W takich warunkach zaczęłam pisać pracę magisterską. Kilkakrotnie mąż mnie wyręczał, dowożąc pracę do sprawdzenia promotorce. Chwila radości nastała w 1960 roku, kiedy otrzymałam tytuł magistra filologii rosyjskiej.

W 1965 roku szkoła nasza przeniosła się do nowego budynku, o większej ilości pomieszczeń. Oczywiście mnie, jako rusycystkę, zainteresowała najpierw sprawa klasopracowni. Wyposażenie pracowni jest sprawą wciąż otwartą i nigdy niekończącą się. Do posiadanego już adaptera zaczęłam kompletować płyty z piosenkami rosyjskimi, np. *Podmoskiewskie wieczory, Czy Rosjanie wojny chcą.* Zaprenumerowałam płytowy miesięcznik „Krugozor", w którym było dużo ciekawych wypowiedzi pisarzy radzieckich. Żywa mowa rosyjska na aktualne tematy i bogaty materiał literacki czyniły z niego jedną z najcenniejszych pomocy naukowych. Stałą pomocą w klasopracowni była mapa ZSRR, przydatna na każdym poziomie nauczania, ponadto na co dzień wykorzystywałam biblioteczkę podręczną dla nauczyciela i uczniów, lektury, encyklopedie, czasopisma radzieckie, albumy o różnej tematyce, tablice gramatyczne i ortograficzne. Na ścianach wisiały portrety rosyjskich i radzieckich pisarzy oraz tablice ilustrujące życie i twórczość Puszkina iaktualne życie ZSRR. Młodzież prowadziła teczki z ilustracjami o osiągnięciach ZSRR w dziedzinie życia gospodarczego, kulturalnego i politycznego.

Na lekcjach stosowałam również pomoce audialne: magnetofon, płyty, radio. Ułatwiały one naukę rozumienia mowy obcej ze słuchu i służyły do przeprowadzania różnych ćwiczeń kształtujących nawyki językowe. Na niektórych lekcjach wykorzystuję też pomoce wizualne, jak: przeźrocza i epidiaskop. Pod względem doskonalenia zawodowego dużo pomaga ZNP, organizując konferencje, na których omawiane są wybrane zagadnienia społeczne, wychowawcze i dydaktyczne. Ośrodek Metodyczny języka rosyjskiego również pomaga, doskonaląc w kierunku zawodu przez organizowanie konferencji przedmiotowych, kursów wakacyjnych i śródrocznych.

Dla pogłębienia, uatrakcyjnienia i doskonalenia pracy dydaktyczno-wychowawczej, w związku z realizacją nowych programów nauczania, w oparciu o nowe podręczniki, Ośrodki Metodyczne zaczęły organizować zespoły samokształceniowe. W 1965 r. przydzielono mi funkcję kierownika zespołu samokształceniowego szkół średnich, zadaniem którego było doskonalenie językowe i metodyczne w oparciu o środki audiowizualne. Zebrania zespołu miały również charakter praktyczny, odbywały się bowiem na nich lekcje

z zastosowaniem pomocy audiowizualnych w klasach od VIII do IX. W dyskusji nad każdą z przeprowadzonych lekcji udział brali wszyscy członkowie zespołu, podkreślając jej zalety i braki. Mając na uwadze to, że dobrze zorganizowana praca w zespole ma poważny wpływ na podnoszenie poziomu nauczania i wychowania, jako przewodnicząca zespołu, starałam się być zawsze przygotowana. Starałam się dobrze zorganizować pracę w zespole – aktywizowałam nauczycieli, przydzielając im zadania do opracowania na kolejne zebrania, oraz kontrolowałam wykonanie planu pracy. Takie samokształcenie wpływało na kształtowanie twórczego stosunku do pracy, a wymiana doświadczeń oraz hospitacja lekcji ułatwiały porównanie własnych metod i osiągnięć z pracą kolegów, co z kolei wpływało na osiąganie lepszych wyników w szkole.

W 1956 r., dla podniesienia dalszych kwalifikacji, zostałam wytypowana na miesięczny kurs języka rosyjskiego do Moskwy. Podstawowym założeniem kursu było pogłębianie wiadomości i umiejętności konwersacyjnych oraz zapoznanie się z problemami i osiągnięciami budownictwa komunistycznego, a także zwiedzanie zabytków historycznych Moskwy i innych miejscowości, jak: Jasnej Polany, Gorek, Leningrad. Program kursu obejmował zajęcia praktyczne z języka rosyjskiego, fonetyki, zajęcia polityczno-społeczne, oraz wykłady z historii literatury radzieckiej, językoznawstwa i gramatyki opisowej. Wykładowcy radzieccy prowadzili ćwiczenia językowe, konwersację, szczególnie zajęli się poprawą fonetycznej wymowy uczestników kursu, a również wygłaszali szereg wykładów z dziedziny języka i kulturoznawstwa.

Na podobnym kursie, w jakim brałam udział, uczestniczyli także koledzy-rusycyści z innych krajów demokracji ludowej. Nawiązane z nimi kontakty sprowadzały się do urządzania wieczorków tanecznych i dyskusyjnych, na których wymienialiśmy swoje doświadczenia i uwagi na temat realizacji programów nauczania języka rosyjskiego oraz warunków, w których ten cel realizujemy. Z kursu i pobytu w Moskwie i Leningradzie byłam bardzo zadowolona, przyswojone wiadomości i umiejętności okazały się niezbędne w mojej dalszej pracy zawodowej.

Po powrocie z Moskwy i Leningradu, przekazywałam uczniom swoje wiadomości o stolicy Kraju Rad, o młodzieży radzieckiej, o szkołach radzieckich. Zapoznałam ich z życiem, kulturą, techniką i nauką ZSRR. Członkinie Szkolnego Koła Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej zaczęły korespondować z pionierami. Na podstawie obserwacji stwierdziłam, że ożywiona korespondencja członkiń SK TPPR, którego jestem opiekunką od 1954 roku, przyczyniła się do podnoszenia wyników nauczania języka rosyjskiego.

Praca w Kole Miłośników Języka Rosyjskiego wpływała pozytywnie na stosunek uczniów do nauki. Swoimi spostrzeżeniami i osiągnięciami koła dzieliłam się z koleżeństwem na zebraniach zespołu samokształceniowego i konferencjach przedmiotowych. Na jednym takim zajęciu pozalekcyjnym „Z pieśnią i tańcem po republikach ZSRR" wzięli udział nauczyciele rusycyści z województwa lubelskiego. Organizowanie w SK TPPR wycieczek, konkursów recytatorskich oraz zespołu wokalnego pieśni rosyjskiej spełniło bardzo ważną rolę w moim doskonaleniu zawodowym.

W 1970 roku wzięłam udział w jednotygodniowym kursie języka rosyjskiego w Lublinie. Zadaniem tego kursu przede wszystkim była nauka obsługiwania i zastosowania na lekcjach środków audiowizualnych oraz wykorzystywanie przeźroczy i filmów. Częste wyjazdy moje na Krym i zwiedzanie miast, jak: Jałta, Ałuszta, Symferopol, Sewastopol, Kiercz i inne, w dużej mierze przyczyniły się do większych zainteresowań młodzieży, a mnie również wniosło wiele nowych wiadomości, rozszerzając krąg zainteresowań związanych z codzienną praktyką nauczycielską. Przy każdej okazji na lekcjach, a także w pracy pozalekcyjnej opowiadałam im, co widziałam, i przez to wzbudzałam większe zainteresowanie młodzieży Krajem Rad.

Kwalifikacje swoje podnosiłam nie tylko przez pracę zawodową, ale również przez uczestnictwo w pracy organizacji zawodowych, społecznych i politycznych. Jestem opiekunką Szkolnego Koła TPPR, prowadziłam Koło przedmiotowe Miłośników Języka Rosyjskiego. Od 1967 roku należę do prezydium Zarządu Powiatowego TPPR oraz jestem członkiem w Zarządzie Wojewódzkim TPPR. Cenną pomocą dla mnie z ramienia TPPR było branie udziału w spotkaniach

z przedstawicielami narodu radzieckiego na różnych zjazdach sprawozdawczo-wyborczych. Od 1960 roku pracuję dodatkowo w charakterze lektora języka rosyjskiego na UMCS, filia oddziału zaocznego w Zamościu. Spotkania, narady, sesje naukowe z profesorami, również przyczyniły się niewątpliwie do skoordynowania, a następnie do wzbogacenia treści i formy mojej pracy. Z roku na rok wzrasta zamiłowanie młodzieży do języka rosyjskiego i sporo uczniów rozpoczyna wyższe studia filologii rosyjskiej".

Absolwenci, którzy pracują jako nauczyciele w naszej szkole lub innych zamojskich szkołach

Dobrze o atmosferze panującej w szkole świadczy fakt, że jej absolwenci po latach chcą wrócić do niej i pracować jako nauczyciele. Pierwszy kontakt po dłuższej przerwie nawiązują już jako studenci-praktykanci[1].

W r. szk. 1991/92 pracowało w naszej szkole 12 absolwentów[2]. W r. szk. 1996/97 było to 14 osób[3] W latach dziewięćdziesiątych w II LO uczyli: Jadwiga Malinowska-Kopyś, Henryka Szałacha-Rycyk (biologia), Maria Kołodziejczyk-Cichoń (chemia), Halina Andrzan-Barańska (matematyka), Teresa Brzuś-Przybylska (j. polski), Jadwiga Socha (biologia), Ewa Łysiak(biologia), Józefa Jakoniewska, Zofia Machowska (historia), Krystyna Stawiarz[4] oraz Anna Kiecana-Sokołowska
(j. angielski), Grażyna Wójtowicz (j. angielski), Teresa Wiater-Stanek (j. rosyjski), Monika Tukiendorf, Małgorzata Antosiak (j. polski), Joanna Churzępa (język polski), Teresa Grabowska (Konior) (geografia, 1959 r.), Kazimiera Kobylańska, Jadwiga Hajduk-Łońska (1960 r.), Barbara Brzuchal-Mazurkiewicz (1959 r.), Irena Surmacz-Grzywacz (1959 r.), Ewa Czujkowska-Filip (1960 r.), Maria Woszak (1959 r.), Teresa Bednarczuk (1959 r.).

[1]Sygn. 28/I. 17.III.1986 r.
[2]Relacja ustna Henryka Poździka
[3]A II, sygn. 38. Prot. z 19.VI.1997 r.
[4]A II, sygn. 37. Prot. z 16.VI.1995 r.

Trzy nasze absolwentki, po ukończeniu filologii rosyjskiej, wróciły do Zamościa i uczyły tego języka w innych zamojskich szkołach średnich. Były to: Halina Chwiejczak (I LO im. J. Zamoyskiego) oraz Maria Bartoń i Grażyna Piętka (obie – Liceum Ekonomiczne). Jedna absolwentka filologii rosyjskiej – Halina Rycyk – uzyskała w UMCS w Lublinie stopień naukowy doktora.

Dyrekcja

Na początku lat osiemdziesiątych uporządkowana została w nowym regulaminie rady pedagogicznej sprawa kompetencji rady pedagogicznej i dyrekcji. Dyrektor naczelny mógł m.in. zwalniać nauczycieli z lekcji i rozstrzygać wszystkie drażliwe kwestie. Zachęcał też podwładnych do częstszych z nim kontaktów (nawet codziennych) już od godziny siódmej rano[1]. W latach osiemdziesiątych zostały również sformułowane obowiązki dyrekcji: dyrektora i dwóch jego zastępców, przy czym te same obowiązki ujęte w 16 punktach dotyczyły naczelnego i zastępców[2].

Od r. szk. 1989/90 obowiązywało nowe zarządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej, ustalające skład zespołu kierowniczego szkoły (dyrektor, dwaj zastępcy oraz przewodniczący związków zawodowych)[3]. Dyrektora głównego wybierano wówczas na wiosnę poprzedzającą wygaśnięcie 4-letniej kadencji (31 sierpnia) dotychczasowego zespołu kierowniczego po uprzedniej jego ocenie.

Obowiązywałazasada, że osoby pełniące funkcje kierownicze, a niemające zaufania w gronie koleżanek i kolegów, nie powinny tej funkcji pełnić. „Uwiarygodnieniu" kadry kierowniczej musiała towarzyszyć odpowiednia atmosfera, przy czym prawo do niej przysługiwało zarówno całej radzie pedagogicznej, jak i poszczególnym jej członkom. Ocena, która miała odbyć się 22 marca 1990 r. na posiedzeniu plenarnym rady, nie doszła do skutku, bowiem zarówno aktualny dyrektor Tadeusz Staniszewski, jak i jego dwaj zastępcy podjęli decyzję o rezygnacji z zajmowanych stanowisk od nowego roku szkolnego. Rada pedagogiczna natomiast w ciągu najbliższego miesiąca (do 30.IV.1990 r.) miała zgłosić spośród grona swojego kandydata na dyrektora naczelnego. W przeciwnym

[1]A II, sygn. 25. Prot. z 28.VIII.1981 r.
[2]A II, sygn. 29. Prot. z 21.XI.1986 r.
[3]A II, sygn. 31. Prot. z 24.XI.1989 r.

razie kuratorium oświaty powinno ogłosić konkurs na to stanowisko[1]. Ostatecznie, dopiero 15 czerwca 1990r. odbyły się wybory dyrektora przez radę pedagogiczną. Uczestniczyło w nich 48 osób oraz ówczesny kurator mgr Jan Kazimierczuk. Zgodnie z uchwałą rady pedagogicznej przyjęto głosowanie tajne przy 2/3 głosów za kandydatem. Jeden z nauczycieli zgłosił kandydaturę Henryka Poździka, wskazując na jego predyspozycje umożliwiające piastowanie tego stanowiska. Kandydat podziękował obecnym za zaufanie, po czym kurator złożył mu gratulacje i życzył owocnej pracy. Dyrektor dobrał sobie spośród grona dwóch zastępców (Zofia Żbikowska i Kazimierz Chrzanowski), zatwierdzonych następnie przez głosowanie. Zofia Żbikowska była już przedtem zastępcą, natomiast Kazimierz Chrzanowski był dyrektorem Szkoły Podstawowej nr 3, później zaś – wicedyrektorem Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego. Jako nauczyciel propedeutyki, otrzymał propozycję wyjazdu do Moskwy na studia doktoranckie.

Skład kadry kierowniczej ulegał zmianie. W 1989 r. tworzył ją dyrektor, 2 zastępcy i przewodniczący związków zawodowych[2] oraz od 1996 r. kierownik internatu. Sześć lat później jeden z zastępców zajmował się sprawami organizacyjno-dydaktycznymi, a drugi wychowawczo-opiekuńczymi[3]. Jeden z zastępców musiał posiadać umiejętność posługiwania się komputerem[4].

<u>Wykaz Dyrektorów Szkoły w latach 1970-2000 r.:</u>

1972 r. – Zdzisław Bielecki

1978 r. – Wacław Frączek. Zmarł 10 września 1978 r. Szczerze oddany szkole i uczniom. Zawsze miał na względzie dobro ucznia[5]

1978-1982 r. – Antoni Huszalak

1982 r. – Eleonora Tymosz

1982-1987 r. – Tadeusz Staniszewski

1990-1992 r – Henryk Poździk

1992-1997 r. – Jadwiga Socha

[1]A II, sygn. 31. Prot. z 22.III.1990 r.
[2]A II, sygn. 31. Prot. z 24.XI.1989 r.
[3]A II, sygn. 38. prot. z 26.IX.1996 r.
[4]A II, sygn. 38. Prot. z 23.IV.1996 r.
[5]Kronika szkoły 1974/75–1983/84 r.

1997-2007 r. – Ireneusz Hajduk

***<u>Zastępcy dyrektora 1970-2000 r.</u>*:**

1966-1972 r. – Lucyna Zbucka-Ogórek

1972-1976 r. – Henryk Poździk

1976-1977 r. – Ryszard Guzowski

1976-1977 r. – Jadwiga Piasecka

1977-1979 r. – Marian Lalik

1978-1985 r. – Eleonora Tymosz

1979-1986 r. – Halina Barańska

1985-1990 r. – Antoni Huszalak (po E. Tymosz)

1987-1988 r. – Zofia Żbikowska (po H. Barańskiej)

1990 r. – Kazimierz Chrzanowski

1992 r. – Halina Krasnowska

1992-1996 r. – Zofia Barczuk

1995 r. – Ryszard Molas

1996 r. – Janusz Skwarek

1997 r. – Krystyna Stawiarz

1997 r. – Grażyna Szostek

<u>Dyrekcja szkoły</u>:

1972/73 r. szk. – dyrektor Zdzisław Bielecki
– zastępca Henryk Poździk

1978/79 r. szk. – dyrektor Antoni Huszalak
– zastępca Eleonora Tymosz
– zastępca Marian Lalik

1983/84 r. szk. – dyrektor Tadeusz Staniszewski

1983/84 r. szk. – zastępca Eleonora Tymosz
– zastępca Halina Barańska

1986/87 r. szk. – dyrektor Tadeusz Staniszewski
– zastępca Antoni Huszalak
– zastępca Zofia Żbikowska

1991/92 r. szk. – dyrektor Henryk Poździk
– zastępca Kazimierz Chrzanowski
1992/93 r. szk. – dyrektor Jadwiga Socha
– zastępca Halina Krasnowska
– zastępca Zofia Barczuk
1995/96 r. szk. – dyrektor Jadwiga Socha
– zastępca Zofia Barczuk
– zastępca Ryszard Molas
1999/2000 r. szk. – dyrektor Ireneusz Hajduk
– zastępca Krystyna Stawiarz
– zastępca Grażyna Szostek

Nagrody i odznaczenia

Na przełomie lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych nauczyciele otrzymywali zazwyczaj odznaczenia i nagrody w dniu 14 października z okazji Dnia Edukacji Narodowej (dawny Dzień Nauczyciela). Były wówczas dwa rodzaje premiowania pedagogów: państwowe i resortowe.

Państwowe:

1. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (zwano go „chlebowym", bo związany był z comiesięcznym dodatkiem do pensji. Do 1994 r. otrzymywali go obligatoryjnie wszyscy nauczyciele po 30 latach pracy)
2. Złoty Krzyż Zasługi
3. Srebrny Krzyż Zasługi
4. Brązowy Krzyż Zasługi.

Resortowe:

1. Medal Komisji Edukacji Narodowej I i II stopnia
2. Nagroda Ministra
3. Nagroda Kuratora
4. Nagroda Dyrektora.

Nagrody Ministra były przyznawane początkowo na wniosek dyrekcji spośród zgłoszonych kandydatów przez radę pedagogiczną. Jeśli rada pedagogiczna uzna, że

typowanie dyrektora do nagród jest niezgodne z jej odczuciem, powinna złożyć pismo do kuratorium[1]. W styczniu 1984 r. zaczął obowiązywać nowy regulamin nagradzania. Najważniejsza zmiana to stosowanie innych kryteriów przyznawania Krzyża Kawalerskiego Orderu Odrodzenia Polski i Złotego Krzyża Zasługi. Dotychczas otrzymywali je wszyscy pedagodzy o określonym stażu, natomiast od 1984 r. obowiązywał jeden warunek – wyróżniająca ocena pracy. Nauczyciel dwa lata wcześniej musiał się jej poddać, przy czym winna być ona zbieżna z odczuciami społecznymi (kolegów, uczniów i rodziców)[2]. Zdarzało się, że wnioski o nagrody dla nauczycieli zgłaszały dyrekcji i radzie pedagogicznej instytucje pozaszkolne, takie jak Zarząd Główny Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej i Zarząd Wojewódzki Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego[3]. Od czasu do czasu odstępowano od ogólnie przyjętych przepisów. W 1990 r. szkoła otrzymała z okazji Dnia Edukacji Narodowej fundusz na nagrody. Dyrektor zapytał grono pedagogiczne, czy ma to być jednakowy dodatek dla wszystkich, czy tylko dla wybranych. Rada pedagogiczna orzekła wówczas zgodnie, że odpowiada jej pierwsza propozycja[4].

W tym samym roku dyrektor wytypował kandydatury do Nagrody Kuratora – osoby, które w głosowaniu tajnym otrzymały najwięcej głosów ze względu na sukcesy uczniów w olimpiadach przedmiotowych oraz te, które, mając duży staż pracy, zamierzają odejść na emeryturę. Brana też była pod uwagę opinia Delegatury Wojewódzkiej „Solidarności" skierowana do rady pedagogicznej. Opinia ta dotyczyła nauczyciela fizyki, członka „Solidarności" posiadającego długi staż pracy, który nie otrzymał dotychczas żadnej nagrody.

Jak wielki był wówczas „głód nagród" wśród nauczycieli, świadczy fakt, że dwie nauczycielki o dużym stażu (niewytypowane przez dyrektora) wystosowały pisemną prośbę o nagrodę, motywując tym, że właśnie zadeklarowały odejście na emeryturę. Na nic się to jednak nie przydało. W głosowaniu tajnym jedna otrzymała

[1]A II, sygn. 24/I. Prot. z 26.II.1981 r.
[2]A II, sygn. 27/I. Prot. z 27.I.1984 r.
[3]A II, sygn. 30. Prot. z 24.X.1988 r.
[4]A II, sygn. 32. prot. z 19.IX.1990 r.

5 głosów „za” i 17 „przeciw”, a druga odpowiednio 8 i 17, przy sześciu wstrzymujących się[1].

Wiosną 1990 r. zabrał głos „w sprawie kierunków realizacji polityki odznaczeniowej w ogóle” Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej. Pismo z kancelarii prezydenta miało zastosowanie również wobec nauczycieli i spowodowało m.in.:zmniejszenie liczby nadawanych odznaczeń, wnikliwą analizę wniosków, uwzględnianie osób pomijanych z przyczyn politycznych i światopoglądowych, zniesienie odznaczeń zbiorowych[2].

Znana jest dokładnie procedura przyznawania nagród w 1991 r., świadcząca o zakorzenieniu dawnych nawyków i omijaniu nowych przepisów w tej kwestii. Otóż pod koniec lutego tego roku rada pedagogiczna zaakceptowała wykaz 33 kandydatów do odznaczeń w głosowaniu jawnym łącznie dla wszystkich osób:

5 osób – Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski
8 osób – Złoty Krzyż Zasługi
8 osób – Medal Komisji Edukacji Narodowej
3 osoby – Srebrny Krzyż Zasługi
7 osób – Nagroda Kuratora Oświaty i Wychowania
2 osoby – Nagroda Ministra.

Do sprawy typowania wrócono powtórnie po dwóch miesiącach, kierując się obowiązującymi innymi kryteriami (art. 52 ustawy o Karcie Nauczyciela). Było to głosowanie tajne i oddzielne na każdego kandydata, przy czym mogły być typowane tylko te osoby, których praca w ostatnich dwóch latach została poddana ocenie (z wyjątkiem emerytów). Biorąc to pod uwagę, wyłoniono nową listę 11 kandydatów (3 osoby do Krzyża Kawalerskiego, tyleż do Złotego Krzyża Zasługi i 5 osób do Nagrody Kuratora). Rada pedagogiczna zgłosiła też kandydaturę emerytki Lucyny Kniaziowej do tytułu honorowego „Zasłużony Nauczyciel Rzeczypospolitej Polskiej”[3].

Najbliższa przyszłość pokazała, że nowe przepisy przyznawania nagród i odznaczeń respektowano coraz bardziej. Liczyły się więc przede wszystkim takie

[1]A II, sygn. 32. Prot. z 21.IX.1990 r.
[2]A II, sygn. 31/I. Prot. z 3.IV.1990 r.
[3]A II, sygn. 32. prot. z 22.IV.1991 r.

osiągnięcia, jak udział wychowanka w olimpiadzie przedmiotowej stopnia okręgowego i centralnego (stąd Nagroda Ministra dla Jadwigi Sochy w 1992 r.) czy za przygotowanie pokazów z fizyki (zobaczyło je łącznie 1596 osób, szkoła uzyskała 6.987.000 zł, za które kupiono kamerę video) – Nagroda Kuratora dla Andrzeja Śnieżko w 1992 r.[1]. Prestiżowym odznaczeniem resortowym był w dalszym ciągu Medal Komisji Edukacji Narodowej I i II stopnia (kryteria: staż pracy i osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze, pozytywna opinia związku zawodowego). W 1994 r. otrzymały go Maria Markiewicz (36 lat pracy) i Ewa Chudoba (34 lata)[2]. Według znowelizowanej w 1992 r. Karty Nauczyciela nie były już odtąd przyznawane obligatoryjnie Złote Krzyże Zasługi i Krzyże Kawalerskie Orderu Odrodzenia Polski. Pojawiły się natomiast w zamian Ordery Odrodzenia Polski i Krzyże Zasługi[3]. W 1994 r. 5 osób otrzymało Nagrodę Ministra za pokazy chemiczne i przygotowanie w szkole sesji naukowej wieńczącej badania GREEN oraz osiągnięcia w pracy z młodzieżą[4].

Niemałe znaczenie ekonomiczne przy stosunkowo niskich uposażeniach nauczycielskich miały tzw. nagrody jubileuszowe. W 1996 r. otrzymało je 6 osób:

2 – po 35 latach pracy (200% wynagrodzenia miesięcznego)

2 – po 30 latach (150% wynagrodzenia miesięcznego)

1 – po 25 latach (100% wynagrodzenia miesięcznego)

1 – po 20 latach (75% wynagrodzenia miesięcznego)[5].

Jeszcze w tym samym 1996 roku wprowadzona została dodatkowa nagroda po 40 latach pracy, w wys. 250% wynagrodzenia miesięcznego. Poza tym, nauczyciel o odpowiednich kwalifikacjach, zaczynający pracę w szkole, mógł otrzymać jednorazowy zasiłek „na zagospodarowanie" w wysokości dwumiesięcznego wynagrodzenia[6]. W dokumentacji szkoły jest podana kwota nagrody pieniężnej przyznawana przez dyrektora „za wzorowe wypełnianie obowiązków, przejawianie inicjatywy w pracy i podnoszenie jej jakości oraz

[1]A II, sygn. 33. prot. z 17.VI.1992 r.
[2]A II, sygn. 35. prot. z 28.III.1994 r.
[3]A II, sygn. 35. Prot. z 8.III.1994 r.
[4]A II, sygn. 35. prot. z 24.V.1994 r.
[5]A II, sygn. 38. Prot. z 30.VI.1996 r.
[6]A II, sygn. 38. prot. z 26.IX.1996 r.

autorytetu i rangi szkoły w środowisku" u schyłku lat dziewięćdziesiątych. Otóż w 1998 r. otrzymały ją ogółem 24 osoby spośród grona pedagogicznego i 11 pracowników administracji szkolnej (1 osoba – 500 zł, dwoje zastępców dyrektora po 400, 15 osób po 300 i 6 osób po 200 zł, główna księgowa dostała 300 zł).

W ciągu omawianego 30-lecia historii szkoły nagrodzeni byli m.in. następujący pedagodzy:

Rok	Nagroda	Nazwisko i imię
1973	Nagroda Ministra Edukacji	Franciszek Kapłun
1974	Nagroda Ministra Edukacji	Henryka Rycyk
	Nagroda Kuratora Oświaty	Katarzyna Batorska
1975	Złoty Krzyż Zasługi	Lucyna Ogórek, Franciszek Kapłun
	Nagroda Ministra Edukacji	Henryk Poździk
1976	Nagroda Ministra Edukacji	Ewa Chudoba, Maria Markiewicz, Kazimierz Musiał, Zofia Orzechowska
	Medal KEN	Franciszek Kapłun
1977	Nagroda Ministra Edukacji	Halina Barańska, Krystyna Kabas, Anna Karbownik, Helena Borowiec, Halina Mazurek
	Złoty Krzyż Zasługi	Henryk Poździk,
1978	Nagroda Ministra Edukacji	Katarzyna Batorska, Franciszek Kapłun, Henryka Kawałko, Halina Krasnowska, Janina Wawer
	Złoty Krzyż Zasługi	Maria Markiewicz
	Nagroda Kuratora Oświaty	Zofia Żbikowska
1979	Nagroda Ministra Edukacji	Marian Lalik, Józef Mróz, Zofia Barczuk, Teresa Konior, Urszula Malcew, Teresa Przybylska, Henryka Rycyk
	Brązowy Krzyż Zasługi	Zofia Żbikowska

1980	Złoty Krzyż Zasługi	Ewa Chudoba, Zofia Orzechowska
	Medal KEN	Lucyna Ogórek
	Nagroda Ministra Edukacji	Henryk Poździk
1982	Nagroda Ministra Edukacji	Halina Ziubrynowicz, Ireneusz Hajduk
	Brązowy Krzyż Zasługi	Zofia Barczuk
	Srebrny Krzyż Zasługi	Halina Barańska, Krystyna Kabas
1983	Krzyż Kawalerski	Wanda Sokołowska, Janina Deczkowska, Zofia Machowska, Józefa Jakoniewska, Janina Tchórzewska, Julia Kabas, Eleonora Tymosz, Jan Tymosz
	Nagroda Ministra Edukacji	Maria Cichoń, Wanda Sokołowska
	Nagroda Kuratora Oświaty	Anna Sokołowska, Grażyna Wójtowicz
1984	Nagroda Kuratora Oświaty	Henryka Kawałko
1985	Krzyż Kawalerski	Franciszek Kapłun
1986	Złoty Krzyż Zasługi	Kazimierz Musiał, Henryka Rycyk
	Nagroda Kuratora Oświaty	Halina Barańska
	Srebrny Krzyż Zasługi	Kazimierz Chrzanowski
1987	Złoty Krzyż Zasługi	Helena Borowiec, Ireneusz Hajduk, Krystyna Kabas, Janina Wawer
	Nagroda Kuratora Oświaty	Henryka Rycyk,
1988	Krzyż Kawalerski	Tadeusz Staniszewski, Lucyna Ogórek
	Złoty Krzyż Zasługi	Zofia Żbikowska, Katarzyna Batorska, Teresa Konior, Halina Ziubrynowicz, Urszula Malcew
	Medal KEN	Henryka Rycyk
	Nagroda Kuratora Oświaty	Ireneusz Hajduk, Zofia Żbikowska,
1989	Złoty Krzyż Zasługi	Urszula Malcew
	Medal KEN	Eleonora Tymosz
	Nagroda Kuratora Oświaty	Zofia Barczuk, Zofia Żbikowska
1990	Medal KEN	Antoni Huszalak

	Złoty Krzyż Zasługi	Anna Karbownik, Grażyna Wójtowicz, Kazimiera Kobylańska, Krystyna Stawiarz
	Krzyż Kawalerski	Henryk Poździk, Józef Rączka, Maria Cichoń
	Srebrny Krzyż Zasługi	Krystyna Stawiarz
	Nagroda Ministra Edukacji	Halina Krasnowska
	Nagroda Kuratora Oświaty	Helena Borowiec, Kazimierz Musiał, Zofia Orzechowska, Jadwiga Socha
1991	Nagroda Ministra Edukacji	Kazimierz Musiał
	Nagroda Kuratora Oświaty	Maria Markiewicz, Teresa Konior
1992	Nagroda Ministra Edukacji	Jadwiga Socha
	Nagroda Kuratora Oświaty	Halina Barańska, Henryka Rycyk
1993	Medal KEN	Grażyna Wójtowicz, Henryk Poździk
	Nagroda Kuratora Oświaty	Krystyna Kabas, Irena Stroczyńska
1994	Nagroda Ministra Edukacji	Zofia Orzechowska, Eleonora Tymosz Zofia Barczuk, Katarzyna Batorska
	Medal KEN	Ewa Chudoba, Maria Markiewicz
	Nagroda Kuratora Oświaty	Halina Mazurek
1995	Brązowy Krzyż Zasługi	Maria Dziuba, Henryka Kawałko, Elżbieta Kubala
	Nagroda Ministra Edukacji	Maria Markiewicz
	Nagroda Kuratora Oświaty	Halina Krasnowska
1996	Nagroda Ministra Edukacji	Henryk Poździk, Henryka Rycyk, Janina Wawer
	Nagroda Kuratora Oświaty	Krystyna Kabas
1998	Nagroda Kuratora Oświaty	Elżbieta Kubala, Kazimierz Musiał, Zofia Orzechowska, Henryka Rycyk, Krystyna Stawiarz
2000	Złoty Krzyż Zasługi	Krystyna Stawiarz

	Srebrny Krzyż Zasługi	Elżbieta Kubala
	Medal KEN	Katarzyna Batorska, Krystyna Kabas, Kazimierz Musiał

Fundusze nauczycielskie

W czasie, kiedy oświata otrzymywała niewystarczające środki na codzienną działalność (lata osiemdziesiąte i dziewięćdziesiąte), szkoła uzupełniała dotkliwe niedobory m.in. ze środków pozabudżetowych (z kuratorium), zwanych niezbyt trafnie, jak się później okaże, tzw. funduszem motywacyjnym. Pieniądze te zwane też premią motywacyjną znajdowały się w gestii dyrektora i przeznaczane były na dodatki do wynagrodzenia zasadniczego dla nauczycieli, przy czym przydzielano je na pół roku, a następnie korzystali z nich inni. W roku szkolnym 1993/94 fundusz motywacyjny wynosił 7,3 mln zł i został podzielony w następujący sposób: 15 osób po 400.000 zł, 4 osoby po 200.000 zł, 2 osoby po 300.000 zł. Premię motywacyjną otrzymali nauczyciele prowadzący koła zainteresowań i samorząd uczniowski. Kto zgodził się pracować społecznie w kole zainteresowań, mógł liczyć na nagrodę dyrektora szkoły[1]. Wkrótce jednak okazało się, że jest to poważne źródło konfliktów między dyrekcją i gronem pedagogicznym. Z tego też powodu zasady podziału funduszu ulegały często zmianie. W roku szkolnym 1995/96 np. otrzymywali go nauczyciele mający rok do emerytury (był to 20% dodatek dla trzech osób, za prowadzenie kół zainteresowań – 15%, za opiekę nad Samorządem Uczniowskim – 20%)[2]. W kolejnym roku szkolnym liczba beneficjentów funduszu została poszerzona (opiekun samorządu – 20%, stały protokolant posiedzeń plenarnych – 15%, trzy osoby z programem autorskim – po 15%, pracownik d/s BHP, zajęcia sportowo-rekreacyjne i koło historyczne – po 5%, koła zainteresowań: matematyczne, j. rosyjskiego, koło młodych politologów,

[1]A II, sygn. 34. prot. 22.IX.1993 r.
[2]A II, sygn. 37. Prot. z 5.XII.1995 r.

plastyczne, chemiczne, geograficzne – po 13%, oprawa muzyczna uroczystości szkolnych – 13% oraz konsultant do ułożenia podziału godzin – 13%)[1].

Inną propozycję podziału funduszu motywacyjnego przygotowała zastępca dyrektora Krystyna Stawiarz[2]:

- nauczyciel z ponad 3-letnim stażem – 4% dodatku
- osoby odchodzące na emeryturę w najbliższym czasie – 15%
- prowadzący koło zainteresowań oraz stały protokolant – 6%.

Jak bardzo była to sprawa kontrowersyjna, wynikająca oczywiście z niskich wynagrodzeń, świadczy fakt przygotowania przez K. Stawiarz jeszcze innej wersji podziału, mającej obowiązywać tylko przez rok 1996/97:

- nauczyciel, który ukończył 5 lat pracy – 5%
- trzy osoby ze względu na odejście na emeryturę – 14%. Będą ci nauczyciele prowadzić koła zainteresowań
- opiekun Samorządu Uczniowskiego i stały protokolant otrzymają jeszcze dodatkowo po 5%, a pozostałe 2% przyznane zostało pełnomocnikowi d/s BHP[3].

Oprócz funduszu motywacyjnego, nauczyciele korzystali z kilku funduszy budżetowych. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych wynosił 8% od planowanych wynagrodzeń. Z pieniędzy tych finansowano: wczasy indywidualne (częściowo), zapomogi dla emerytów i czynnych zawodowo, noworoczne paczki dla dzieci nauczycielskich, imprezy okolicznościowe, upominki dla odchodzących na emeryturę, zasiłki na zagospodarowanie dla młodych nauczycieli, talony żywnościowe z okazji świąt. Nie zawsze na koncie tego funduszu były środki (np. w 1993 r., jak zapisano w budżecie, „wykonanie zerowe z powodu braku wpływu pieniędzy"). Nauczyciele w 1995 r. protestowali przeciwko „coraz wyraźniejszej ingerencji władz oświatowych w zarządzanie funduszem, a przecież były to ich pieniądze, przez nich wypracowane"[4].

[1] A II, sygn. 38. prot. z 30.VIII.1996 r.
[2] A II, sygn. 38. Prot. z 29.VIII.1997 r.
[3] A II, sygn. 38. Prot. z 29.VIII.1997 r.
[4] A II, sygn. 37. Prot. z 3.IV.1995 r.

Duże znaczenie miał również fundusz mieszkaniowy (przydzielała je komisja wybrana przez radę pedagogiczną[1], w 1997/98 r. 9 nauczycieli otrzymało takie pożyczki[2]) oraz fundusz zdrowotny (w 1994 r. o przyznaniu pomocy na ten cel decydowała m.in. Zakładowa Komisja Związków Zawodowych „Solidarność”[3]). Czynna była także w szkole Kasa Zapomogowo-Pożyczkowa, w której miesięczna składka wynosiła w 1989 r. 5000 zł[4].

Nauczycielskie pobory

Nieczęsto nauczyciele otrzymywali podwyżki pensji. Zdarzyło się tak przy końcu wakacji roku szkolnego 1981/82 (około 600 zł). Radość była tym większa, że od 1 stycznia 1982 r. był zapowiedziany dodatek za wysługę lat[5].

We wrześniu 1989 r. nauczyciele mieli zdecydować, czy pobory mają być motywacyjne, czy tzw. „średnie widełkowe” dla poszczególnych grup. Za „średnią widełkową” opowiedzieli się wszyscy, uzasadniając to tym, że „do nagradzania za dobrą pracę służą nagrody i premie, a nie zasadnicze pobory”. Później nauczyciele zaczęli się domagać najwyższych pensji, mimo że wyrazili zgodę na „średnie widełkowe”. Panowało wśród nich przekonanie, że najwyższe pobory w danej grupie winni otrzymywać po 30 latach pracy. W sprawie płac zorganizowano 9 listopada tego samego roku kolejne nadzwyczajne posiedzenie rady pedagogicznej. Rozgoryczeni i niezadowoleni ze sposobu wynagradzania prosili Kuratora Oświaty o przyznanie dodatkowych środków na podwyżki do górnej stawki w widełkach, mimo że wcześniej zgodzili się na najwyższe pobory dopiero po 30 latach pracy[6].

W 1982 r. zastępstwa doraźne nie były płatne, w przeciwieństwie do zorganizowanych[7]. Od nowego roku szkolnego 1996/97 zastępstwa były płatne (zwłaszcza gdy dotyczyły przedmiotów maturalnych)[8].

---

[1]A II, sygn. 35. Prot. z 28.I.1994 r.
[2]A II, sygn. 39. Prot. z 23.I.1998 r.
[3]A II, sygn. 35. Prot. z 28.I.1994 r.
[4]A II, sygn. 31. Prot. z 24.XI.1989 r.
[5]A II, sygn. 25. Prot. z 28.VIII.1981 r.
[6]A II, sygn. 31. prot. z 18.IX.1989 r.
[7]A II, sygn. 26. Prot. z 3.XI.1982 r.
[8]A II, sygn. 38. Prot. z 29.VIII.1997 r.

Pewien wpływ na wysokość wynagrodzenia miały też różnego rodzaju dodatki (za zastępstwa, w 1985 r. za analizy i oceny prac z j. polskiego, wychowawstwa i zajęcia pozalekcyjne)[1], godziny nadliczbowe[2] (najpierw nauczyciele etatowi, a dopiero później emeryci), premie motywacyjne i premie uznaniowe (w 1986 r.)[3].

Ocena pracy nauczyciela

Był to stały element nauczycielskiego życia i pracy. W drugiej połowie lat siedemdziesiątych każdy nauczyciel podlegał określonej ocenie co cztery lata. Składało się na to wizytowanie dwóch przedmiotowych lekcji, lekcji wychowawczej (z wyjątkiem opiekunów organizacji młodzieżowych), zajęć kółka przedmiotowego oraz badanie wyników. Ostateczną ocenę formułował zespół w składzie: dyrektor, sekretarz Podstawowej Organizacji Partyjnej, prezes Rady Zakładowej Związku Nauczycielstwa Polskiego oraz wizytator. Ocenę zatwierdzał Inspektorat Oświaty[4].

Podczas wizytacji wiosną 1977 roku rada pedagogiczna i dyrekcja otrzymali bardzo dobrą zbiorową ocenę pracy[5].

Z dniem 30 sierpnia 1980 r. ukazało się nowe zarządzenie Ministerstwa Oświaty i Wychowania w sprawie oceny pracy nauczycieli. Ocenę tę ustalał organ do tego upoważniony na podstawie opinii zespołu opiniującego oraz po zapoznaniu nauczyciela z propozycją oceny i wysłuchaniu jego uwag. W skład tego zespołu wchodzili: dyrektor szkoły, jego zastępcy oraz prezes odpowiedniego ogniwa ZNP. Uzyskaną przez nauczyciela w formie opisowej ocenę wpisywało się do arkusza spostrzeżeń o pracy nauczyciela. Ocena pracy nauczyciela musiała być wyrażona jednym z trzech sformułowań: *zadowalająco wykonuje pracę, wyróżnia się w pracy, niezadowalająco wykonuje pracę*[6].

[1]A II, sygn. 28. Prot. z 28.VIII.1985 r.
[2]A II, sygn. 28. Prot. z 13.I.1986 r.
[3]A II, sygn. 28. Prot. z 27.I.1986 r.
[4]A II, sygn. 21/I. Prot. z 19.I.1977 r.
[5]A II, sygn. 21. prot. z 19.III.1977 r.
[6]A II, sygn. 24/I. Prot. z 26.II.1981 r.

Podczas wizytacji w roku szkolnym 1984/85 ocenę najlepszego nauczyciela otrzymali: Maria Markiewicz, Eleonora Tymosz, Franciszek Kapłun, Halina Barańska, Ewa Chudoba, Krystyna Kabas, Zofia Orzechowska, Henryk Poździk, Henryka Rycyk, Kazimierz Musiał, Ireneusz Hajduk i Józef Rączka[1]. Nauczyciele sami zgłaszali się do oceny.

W pierwszym półroczu roku szkolnego 1986/87 poddali się ocenie: Franciszek Kapłun – na III stopień specjalizacji zawodowej, p. Goch i A.Włoszczyńska – do mianowania oraz M. Markiewicz, K. Musiał, I. Hajduk, H.Rycyk, H. Krasnowska, J. Rączka,Z. Żbikowska i M. Matuszewska.W styczniu 1987 r. ubiegali się o ocenę H. Poździk, H. Mazurek, K. Batorska, K. Kabas, J.Wawer, H. Borowiec i Z. Orzechowska[2].

Kilka lat później (1991 r.) poszczególne stopnie specjalizacji (I-III) zdobywali nauczyciele, którzy okazali się mistrzami w zawodzie: I stopień uzyskiwał najlepszy pedagog w szkole, II stopień – najlepszy w województwie, III stopień – najlepszy w kraju[3].

W roku szkolnym 1994/95 poddało się ocenie 6 nauczycieli, z których jeden zdobył I stopień specjalizacji zawodowej[4]. Pięć lat później jeden nauczyciel posiadał trzeci stopień specjalizacji, pięciu – II stopień i 1 – I stopień specjalizacji zawodowej[5].

Do oceny pracy nauczyciele mogli zgłaszać się co roku. Po raz pierwszy należało się jej poddać do końca pierwszego półrocza w drugim roku pracy[6]. Nauczyciel, który uzyskał ocenę dobrą lub zadowalającą w czwartym roku pracy musiał się poddać ocenie w takim terminie, aby w razie wniesienia odwołania od ustalonej oceny postępowanie odwoławcze mogło być zakończone na miesiąc przed końcem roku szkolnego. Uległ również zmianie sposób przeprowadzania oceny pracy. W latach siedemdziesiątych brano pod uwagę opinię Podstawowej Organizacji Partyjnej i związkowej, należyte pełnienie i wywiązywanie się

[1]A II, sygn. 27. prot. z 22.XI.1984 r.
[2]A II, sygn. 29/I. Prot. z 29.I.1987 r.
[3]A II, sygn. 32. prot. z 25.IX.1991 r.
[4]A II, sygn. 37. prot. z 22.VI.1995 r.
[5]A II, sygn. 38. Prot. z 15.XI.1996 r.
[6]A II, sygn. 38. prot. z 26.IX.1996 r.

z obowiązków i funkcji w szkole oraz uczestnictwo w zebraniach otwartych POP (dotyczyło nauczycieli bezpartyjnych)[1].

W drugiej połowie lat osiemdziesiątych na ocenę wyróżniającą miały wpływ m.in.: zajęcie przez wychowanka czołowego miejsca w centralnej olimpiadzie przedmiotowej oraz dobre przygotowanie absolwentów do egzaminów wstępnych na wyższe uczelnie. Ponadto wysokie notowania mieli nauczyciele oddający swój wolny czas dla sprawnego funkcjonowania szkoły w środowisku; ci, którzy uzyskali wysoką ocenę hospitowanych lekcji oraz podejmowali czynności ważne dla szkołynp. rozprowadzanie podręczników, zaangażowanie w przygotowanie Zjazdu Absolwentów z okazji 70-lecia szkoły w 1986 r., I miejsce w wojewódzkim współzawodnictwie szkolnych komend OHP, działalność społeczną w przygotowaniu młodzieży do udziału w eliminacjach Piosenki Radzieckiej lub recytatorskich, zajęcie czołowego miejsca przez internat w konkursie wojewódzkim, rozwijanie ruchu krajoznawczo-turystycznego[2].

Kryteria oceny nauczyciela uległy częściowo zmianie w 1997 r. Według nowej Karty Nauczyciela nauczyciel musiał przedstawić jeszcze opinię członków Samorządu Uczniowskiego. W praktyce wyglądało to tak, że zredagowano odpowiednią ankietę, która została przedłożona ocenianym nauczycielom. Ankiety otrzymali do wypełnienia uczniowie klas, w których uczyli oceniani pedagodzy, następnie mieli przekazać je dyrektorowi. Decyzja dyrekcji nie spotkała się ze zrozumieniem nauczycieli, w radzie pedagogicznej „zawrzało", w rezultacie czego zmieniono formę opiniowania na opisową[3].

Dodatkowe niepłatne obowiązki nauczycieli

Zgodnie z sugestią Urzędu Miejskiego nauczyciele, jak wynika z dokumentacji w roku szkolnym 1974/75, powinni się włączyć do akcji rozpoznawczej środowisk przestępczych. Polegać to miało m.in. na wytypowaniu jednego nauczyciela do pełnienia funkcji kuratora społecznego oraz zaplanowania

[1]A II, sygn. 21/I. Prot. z 24.XI.1976 r.
[2]A II, sygn. 30. prot. z 6.XI.1987 r.
[3]A II, sygn. 38. prot. z 19.VI.1997 r.

dyżurów w miejscach publicznych pełnionych przy współudziale pracowników Sądu i Prokuratury oraz działaczy Frontu Jedności Narodu[1].

Protokół z marca 1979 r. określa dydaktyczne obowiązki nauczycieli:[2]

1. Wszystkich uczących obowiązuje obecność w szkole przed godziną 8.00.
2. Nauczyciele dyżurni – kilkanaście minut przed lekcjami oraz w czasie przerw.
3. Wychowawcy dopilnują prawidłowych zapisów w dziennikach (numery lekcji, wpisywanie tematów na bieżąco, obliczanie frekwencji, uwzględnianie zmian w podziale godzin). Zarówno w dziennikach i w arkuszach ocen ma być stan aktualny.

[1]A II, sygn. 20/I. Prot. z 2.XII.1975 r.
[2]Sygn. 23/I. Prot. nr 8 z dn. 21.III.1979 r.

Regulamin rady pedagogicznej

Na początku lat siedemdziesiątych (rok 1972 i 1973) Ministerstwo Oświaty podjęło szereg kroków likwidujących szkolną biurokrację. Wskazano, że:

- narady rad pedagogicznych będą się odbywać tylko w uzasadnionych przypadkach i trwać nie dłużej niż półtorej godziny;
- sposób i forma przygotowywanych indywidualnie planów pracy dydaktyczno-wychowawczej zależy wyłącznie od nauczyciela bez obowiązku okazywania ich dyrektorowi lub przedstawiania administracji szkolnej;
- nauczyciele są zwolnieni z obowiązkowego posiadania jednostkowych planów pracy;
- zwolnienie z okazywania pisemnego konspektu lekcji na żądanie dyrektora lub przedstawiania nadzorowi pedagogicznemu.

Prawa i obowiązki nauczycieli

Od 1 września 1981 r. wszedł w życie nowy regulamin rady pedagogicznej oraz nowe zasady klasyfikowania i promowania uczniów. Zmiany dotyczyły m.in. składu rady pedagogicznej, liczby posiedzeń w ciągu roku i podejmowania uchwał. Rada pedagogiczna stała się odtąd najwyższym organem władzy w szkole[1]. Niektóre przepisy tego ważnego dokumentu przedstawiła na posiedzeniu rady pedagogicznej 26 lutego 1981 r. Maria Markiewicz.

- Kolegialne kierowanie szkołą przez radę pedagogiczną wyrażało się w prawie do podejmowania uchwał na zebraniach plenarnych, które to uchwały miały moc obowiązującą dla dyrektora szkoły i pozostałych członków rady pedagogicznej i innych pracowników szkoły.
- Stanowisko dyrektora szkoły oraz jego zastępcy mogło być obsadzone przez kandydata wysuniętego przez radę pedagogiczną.
- Rada pedagogiczna wyrażała swoją opinię aprobującą lub negatywną o kandydacie w toku dyskusji zakończonej tajnym głosowaniem.

Uczniowie domagali się uczestniczenia w radach pedagogicznych, ale dopiero 5 lat później, w 1986 r. przyjęto w radzie pedagogicznej wniosek, że w posiedzeniach

[1] A II, sygn. 25. prot. z 28.VIII.1981 r.

na semestr I i koniec roku uczniowie będą referować działalność organizacji szkolnych[1].

Dodatkowo zapisy regulaminu brzmiały:

- Członek rady pedagogicznej ma prawo przedstawić swoje stanowisko dyrektorowi szkoły na zebraniu rady pedagogicznej w sprawie zarządzania szkołą, które jego zdaniem jest niezgodne z obowiązującymi przepisami lub dobrem szkoły.
- Czas zebrania rady pedagogicznej nie powinien przekraczać 3 godzin.
- Uchwały rady zapadają zwykłą większością głosów.

Ten regulamin niedługo jednak obowiązywał. Część uprawnień była zawieszona w warunkach stanu wojennego. O nowym regulaminie mówiło się już we wrześniu 1983 r., ale sprawa się przeciągała i kolejny termin jego opracowania został wyznaczony na koniec grudnia 1986 r.[2].

Nauczyciele świadomi większych uprawnień danych im przez nowy regulamin rady pedagogicznej bardzo się uaktywnili. Na jednym z posiedzeń plenarnych (13.I.1987 r.) doszło do ostrej wymiany poglądów między radą pedagogiczną i dyrekcją. Protestowano m.in.:

- przeciwko prawu dyrektora do wnioskowania o cofnięciu dodatku nauczycielowi z tytułu specjalizacji zawodowej,
- zwrócono uwagę, iż dyrektor winien otrzymać konkretne uprawnienia, aby ukarać nauczyciela za ujawnianie treści posiedzeń rady osobom postronnym,
- sprzeciwiano się jednocześnie stosowaniu dodatków motywacyjnych kosztem funduszu rewaloryzacji corocznej nauczycielskich płac,
- wskazywano, że dyrektor nie może ograniczać kompetencji rady pedagogicznej, zatwierdzając jednoosobowo przyznawanie nagród[3].

Raz na pięć lat (w 1984 roku) odbywała się w szkole wizytacja z udziałem wizytatorów z Kuratorium Oświaty i Wychowania w Zamościu. Trwała czternaście dni roboczych (17.X.–5.XI.). Było trzech wizytatorów do trzech grup

[1]A II, sygn. 28. Prot. z 27.I.1986 r.
[2]A II, sygn. 29. Prot. z 30.IV.1986 r.
[3]A II, sygn. 29. Prot. z 13.I.1987 r.

przedmiotowych: matematyczno-fizyczno-chemiczna; geograficzna i propedeutyki nauki o społeczeństwie; humanistyczna[1].

Od 1996 r. każdy nauczyciel musiał być hospitowany raz w ciągu roku[2] i tak jak dawniej, jeśli pracował w szkole pierwszy rok, obowiązany był pisać konspekty lekcji[3].

W październiku 1981 r. mówiło się, że niedługo wejdzie w życie Karta Praw i Obowiązków Nauczyciela[4], ale był to czas kryzysowy, niespokojny i nie wszystkie zawarte w niej ustalenia mogły być zrealizowane od razu, głównie ze względów finansowych (m.in. etat nauczyciela obniżony do 18 godzin). Taki właśnie finansowy wydźwięk miało również omawianie w końcu 1986 r. podczas plenarnego posiedzenia rady pedagogicznej trzech dokumentów (projektów) Ministerstwa Oświaty i Wychowania dotyczących m.in. zasady podziału funduszu nagród i koncepcji motywacyjnego systemu płac (dodatki za pracę)[5].

Podobny cel (finansowy) przyświecał również zamojskiemu Kuratorium wiosną 1990 roku. W podjętej wówczas uchwale postulowano rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielami, którzy osiągnęli wiek emerytalny (kobiety 55 lat, mężczyźni 60 oraz staż zawodowy: kobiety 25 lat, mężczyźni 30 lat), „jeżeli ich dalsze pozostanie w zawodzie nie jest niezbędne".

Wśród nauczycieli naszej szkoły zawrzało, gdy decyzje o przejściu na emeryturę otrzymało sześć osób. Zwołane na tę okoliczność zebranie rady pedagogicznej miało burzliwy przebieg. Nauczyciele uznali, że uchwała krzywdzi ich starszych kolegów, a kuratorium nie broni należycie swoich pracowników. Uczestniczący w spotkaniu uznali, że przyczyną takiego stanu jest fakt masowego składania podań o zatrudnienie w naszej szkole, zwalnianych z kuratorium wizytatorów i metodyków oraz administracji kuratoryjnej. Była to więc reakcja w obronie starszych kolegów. Rada pedagogiczna wybrała delegację na spotkanie z kuratorem oświaty 30 czerwca 1990 r. w sprawie ponownego nawiązania stosunku pracy z nauczycielami zaproponowanymi do zwolnienia. Zebrani uważali,

[1]A II, sygn. 27. Prot. z 16.X.1984 r.
[2]A II, sygn. 38. Prot. z 30.VIII.1996 r.
[3]A II, sygn. 38. Prot. z 24.IX.1997 r.
[4]A II, sygn. 25. Prot. z 5.X.1981 r.
[5]A II, sygn. 29. Prot. z 13.I.1987 r.

że uchwała nie jest zgodna z Kartą Nauczyciela i z intencjami Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz pozostaje w sprzeczności z ideą samorządności i podmiotowości społeczeństwa. Rada pedagogiczna zwróciła się do kuratorium o uchylenie zwolnień nauczycieli niezbędnych w naszej szkole oraz wyraziła nadzieję, że w przyszłości nie będzie zaskakiwana takimi decyzjami kadrowymi. Ostatecznie kuratorium zwolniło tylko dwóch nauczycieli (zamiast sześciu)[1].

Po kilku latach okazało się, iż tendencja władz do zwalniania nauczycieli, którzy osiągnęli wiek emerytalny, nie tylko nie zanikła, ale się nasiliła[2].

Etat pedagoga szkolnego

Przez trzy lata (1978/79–1980/81) był zatrudniony w szkole etatowy pedagog p.Zygmunt Wierzchowiak. Zakres jego obowiązków był nadzwyczaj szeroki,
a mówiąc wprost – niemożliwy do wykonania dla jednego człowieka.

W sprawozdaniu z roku szkolnego 1978/79 można przeczytać, że Z. Wierzchowiak realizował następujące zadania:

- poradnictwo zawodowe,
- pomoc uczniom mającym kłopoty rodzinne lub w nauce,
- kontrole stancji (w r. szk. 1979/80 na 39 trzy były nieodpowiednie),
- prelekcje przez szkolny radiowęzeł dla uczniów i rodziców o szkodliwości nikotyny i alkoholu (Z. Wierzchowiak założył Koło Antyalkoholowe),
- sporządzanie opinii dla uczniów kl. IV b mających zamiar kontynuować naukę w szkołach wojskowych,
- założenie kart ewidencyjnych dla uczniów trudnych,
- zawiadamianie rodziców o trudnościach poszczególnych uczniów,
- ułożenie ankiety zawodoznawczej dla trzecich i czwartych klas,
- zastępstwa na lekcjach nieobecnych nauczycieli,
- uczestnictwo w czynach społecznych (jako opiekun młodzieży),

[1]A II, sygn. 31. prot. z 11.V.1990 r.
[2]A II, sygn. 37. Prot. z 3.IV.1995 r.

- opracowanie i wykonanie gazetek zawodoznawczych i wystaw grafiki (sporządził 5 gazetek i 7 wystaw),
- współpraca z sądem dla nieletnich, prokuraturą i Wojewódzką Poradnią Wychowawczo-Zawodową oraz z Zespołem Profilaktyki i Resocjalizacji przy Wydziale Oświaty i Wychowania w Zamościu,
- uczestnictwo w inwentaryzacji szkoły,
- prowadzenie szkoleń partyjnych i szkoleń Związku Nauczycielstwa Polskiego[1].

W roku szkolnym 1979/80 pedagog szkolny dokonał przeglądu 42 stancji uczniowskich. Prowadził też indywidualne rozmowy z uczniami uciekającymi z lekcji i mającymi dużo ocen niedostatecznych. Przyczyną słabej frekwencji były trudności komunikacyjne, zgubne wpływy grup rówieśniczych i trudności w nauce[2].

Mimo tak rozlicznych obowiązków pedagoga szkolnego nauczyciele uznali, że nie jest on potrzebny i w roku szkolnym 1981/82 etat ten został zlikwidowany[3].

Po likwidacji przez kuratorium etatu pedagoga szkolnego w 1981 roku na wniosek Rady Pedagogicznej, Zygmunt Wierzchowiak otrzymał propozycję zatrudnienia w charakterze wychowawcy w naszym internacie. Nie przyjął jej jednak, motywując tym, że po 22 latach pracy w szkolnictwie i uzyskaniu stopnia naukowego doktora pedagogiki nie może się zgodzić na trzydziestosześciogodzinny etat, często do godziny 22.00 z dyżurami nocnymi[4].

Komisje i zespoły przedmiotowe nauczycieli

W celu doskonalenia kwalifikacji nauczycieli powołano zespoły przedmiotowe:

a) przedmiotów humanistycznych (przewodnicząca Eleonora Tymosz)
b) przedmiotów ścisłych (przewodniczący Kazimierz Musiał)
c) przedmiotów artystycznych (Krystyna Kabas)[5].

Funkcjonowały też komisje przedmiotowe:

[1]A II, sygn. 23. Prot. z 26.I.1979 r.
[2]A II, sygn. 23. Prot. z 29.I.1980 r.
[3]A II, sygn. 25. Prot. z 22.VI.1981 r.
[4]A II, sygn. 25. Prot. z 28.VIII.1981 r.
[5]A II. Sygn. 18/I. Prot. z 31.III.1971 r.

a) humanistyczna (opiekun T. Brzuś)
b) matematyczno-fizyczna (opiekun J. Rączka)
c) wychowawców klasowych (opiekun Z. Żbikowska)
d) biologiczno-chemiczna (opiekun M. Cichoń)
e) wychowania fizycznego i przysposobienia obronnego (opiekun U. Malcew)[1].

Jeden zespół tworzyli bibliotekarze, katecheci i nauczyciele przedmiotów artystycznych. Po wspólnym wystawieniu Jasełek zdecydowali kontynuować formę pracy pozalekcyjnej w oparciu o wychowanie w chrześcijańskim systemie wartości. By prowadzić dalej pracę teatralną z uczniami, siostra Barbara Dłużewska z uczniami dwóch klas trzecich i z osobami starszymi wystawiła sztukę z okazji Świąt Wielkanocnych „Znak Krzyża". Bibliotekarze skupili w czytelni uczniów piszących wiersze (ukazały się w szkolnej gablotce przy bibliotece)[2].

Szkolenia

Szkolenia odbywały się głównie podczas zebrań Rady Pedagogicznej kilka razy w roku. Ciekawsze, godne odnotowania, to referat zastępcy dyrektora E.Tymoszowej „Źródła konfliktów w zespole nauczycielskim". Podczas dyskusji wszyscy zgodnie wyrazili opinię, iż „była to wnikliwa i interesująca analiza tego zagadnienia"[3].Ogólną aprobatę zyskało również wprowadzenie do dyskusji na temat „Podmiotowość w kształceniu i wychowaniu oraz konsekwencje tej zasady". Jeden z wniosków ogólnych przyjętych po jej zakończeniu: „Należy tak kierować procesem dydaktycznym, by uczeń chciał zdobywać wiedzę przez samokształcenie"[4].

W tym samym 1985 roku lekcje pokazowe (też w ramach szkolenia) przeprowadzili: Zofia Orzechowska z chemii i Ireneusz Hajduk z wychowania fizycznego. Temat pierwszej, typowo doświadczalnej, to „Budowa i właściwości kwasu salicylowego". Uczniowie na podstawie doświadczeń oraz wcześniejszych wiadomości sami określili właściwości tego kwasu.

[1]Sygn. 23/I. Protokół nr 1 (1978/79 r. szk.) 19.IX.1978 r.
[2]Sygn. 37. 22.VI.95 r.
[3]A II, sygn. 23/I. Prot. z 14.XI.1978 r.
[4]A II, sygn. 27/I. Prot. z 18.III.1985 r.

Lekcja gimnastyki „Nauka, przyjęcie i odbicie piłki sposobem dolnym i górnym w pozycjach niskich oraz sposoby zbicia przez siatkę” miała pokazać specyfikę lekcji tego przedmiotu (zastosowanie indywidualnego nauczania każdego ucznia).

Bywały też szkolenia przypominające (zapracowanym) nauczycielom o aktualnych i nie zawsze im znanych przywilejach gwarantowanych przez państwo. Temu celowi służyło np. posiedzenie szkoleniowe rady pedagogicznej w październiku 1985 r. „Prawa i obowiązki w Karcie Nauczyciela”[1]. Młodzi pedagodzy dowiedzieli się wówczas, że tylko pięć lat można pracować w innej instytucji (pozaszkolnej), by nie utracić praw nauczycielskich oraz o rocznym lub w wyjątkowych wypadkach dwuletnim urlopie płatnym dla poratowania zdrowia (tylko raz w ciągu 30 lat pracy)[2].

W drugiej połowie lat osiemdziesiątych (w okresie odwrotu socjalizmu) zdarzały się jeszcze, ale już tylko incydentalnie, typowe dla poprzednich dziesięcioleci tematy ideologiczne np. „Rola i znaczenie pracy w ustroju socjalistycznym” (rok 1986), „Kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego kraju w świetle programu i uchwały X Zjazdu PZPR”.

Na początku lat dziewięćdziesiątych nauczyciele wysłuchali bardzo interesującego wykładu zamojskiego długoletniego nauczyciela wychowania fizycznego dra Władysława Pańczyka – „Czynniki rozwoju fizycznego młodzieży”. Autor mówił o fatalnym stanie zdrowotnym uczniów i o sposobach jego poprawy, przeprowadzania niektórych lekcji poza dusznymi klasami. Prelekcje ilustrował krótki film na video z lekcji języka polskiego w parku.

Na początku marca 1993 r. odbyła się w naszej szkole konferencja pod hasłem „Edukacja ekologiczna – warunkiem życia”. Uczestnicy – nauczyciele biologii z ochroną i kształtowaniem środowiska naturalnego – przybyli z całego województwa zamojskiego. Konferencja odbyła się w sali gimnastycznej udekorowanej pracami plastycznymi uczniów (wystawę przygotowała Krystyna Kabas) oraz kwiatami (Henryka Rycyk i Elżbieta Łysiak). Techniczną pomocą

[1] A II, sygn. 28. Prot. z 25.X.1985 r.
[2] A II, sygn. 28/I. Prot. z 25.X.1985 r.

służył nauczycielkom Ireneusz Hajduk. Organizatorem spotkania był Zarząd Główny Stowarzyszenia Oświatowców Polskich. W roli prelegentów występowali profesorowie Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie oraz Polskiej Akademii Nauk. Najważniejsze referaty to: „Etyka ekologiczna", „Wpływ czynników środowiskowych na stan zagrożeń mieszkańców Polski", „Ochrona wielkoobszarowa w województwie zamojskim".

Za przygotowanie konferencji szkoła otrzymała 3 miliony (ówczesne) z przeznaczeniem na kształcenie ekologiczne. Odpowiednie gratyfikacje otrzymały również współorganizatorki konferencji: Krystyna Kabas za przygotowanie wspaniałej wystawy oraz Henryka Rycyk i Ewa Łysiak za prelekcje ekologiczne. Oprócz nauczycieli i uczniów naszej szkoły w zebraniu wzięła udział młodzież szkoły podstawowej nr 6 i I Liceum Ogólnokształcącego z Zamościa (łącznie 815 osób).

Turystyka nauczycieli

W lutym 1972 r. wicedyrektor – pani L. Ogórek mianowała prezesem ogniska ZNP nr 11 (w skład którego wchodzili nauczyciele II LO i Liceum dla Pracujących) nauczyciela matematyki H. Poździka, ten zaś mianował sekretarzem ogniska p. G.Wojtowicz, zaś skarbnikiem p. K. Batorską. W ten sposób dokonano „wyborów" nowego zarządu ogniska ZNP. Te trzy osoby postanowiły, że jedną z form pracy ogniska będzie organizacja wycieczek pracowników szkół do teatru. I tak już w marcu 1972 r. zorganizowano pierwszą dwudniową wycieczkę do Warszawy. Uczestnicy obejrzeli spektakl w Teatrze Wielkim na małej scenie (w sali E. Młynarskiego), zwiedzali stolicę (m.in. Muzeum Narodowe). Następna wycieczka była bardziej udana pod kątem doznań teatralnych – uczestnicy obejrzeli „Carmen" na scenie Teatru Wielkiego (2.XI.1973 r.), wiosną 1974 r. wyprawiono się do Łodzi (pełne dwa dni, zwiedzano Łódź, Radogoszcz, zaś w tamtejszym Teatrze Wielkim oglądano „Aidę"). W listopadzie 1975 r. – znowu Warszawa była celem wycieczki nauczycieli, a przede wszystkim spektakl „Borys Godunow" z B. Ładyszem w roli głównej. Na tego typu imprezy jeździli głównie ci sami ludzie, wśród nich prof. J. Deczkowska – już emerytka, ale osoba młoda duchem.

Wycieczki na „Carmen” i „Borysa Godunowa” były jednodniowe. Wysiłek fizyczny związany z podróżą był znaczny, ale młodzi duchem nauczyciele II LO znosili to dobrze.

W styczniu 1976 r. nastąpiła zmiana zarządu ogniska ZNP, nowym prezesem została p. L. Ogórkowa, która zapisała się w historii ogniska organizacją w kwietniu 1978 r. wycieczki do stolicy i teatru „Syrena”, gdzie uczestnicy obejrzeli wesoły spektakl w wykonaniu gwiazd polskiej estrady (m.in. Krystyny Sienkiewicz i Andrzeja Szczepkowskiego).

Do zwyczaju organizowania tego typu imprez dla pracowników szkoły wrócono w latach osiemdziesiątych. I tak, w listopadzie 1986 r., znowu odbyła się wycieczka do stolicy, nauczyciele obejrzeli „Zemstę” w „Teatrze Polskim” ze Świderskim i J.Gogolewskim, rok później – spektakl w „Powszechnym” z Ludwikiem Benoit i Bronisławem Pawlikiem (Wyjazd zapamiętano także dlatego, że p. M. Markiewicz zostawiła w pokoju Domu Turysty pamiątkowy pierścionek – upominek imieninowy od grona II LO).

W marcu 1988 r. obejrzano „Gałązkę rozmarynu” w Lubelskim Teatrze Dramatycznym, zaś w 1990 r. – też wiosną – „Dziewczę z Holandii” w Lubelskim Teatrze Muzycznym. Jednym z dwójki organizatorów ostatnich czterech imprez był profesor Ireneusz Hajduk. Wiosną 1989 r. próbowano zorganizować 2½-dniową wycieczkę do Łodzi (Teatr Wielki i operetka), ale zgłosiło się tylko 18 osób, podobnie – wiosną 1991 r. – do Warszawy – tu tylko zgłosiło się 15 chętnych.

POLITYKA A SZKOŁA

Związki zawodowe stare i nowe

Na początku 1972 r. IV Zjazd PZPR nałożył na szkoły obowiązek opracowania nowego programu rozwoju każdej z nich. Miały być w nim uwzględnione funkcje dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze. Aby zrealizować to zadanie, powstał w naszej szkole specjalny zespół w składzie: dyrektor Zdzisław Bielecki, zastępca dyrektora Lucyna Ogórkowa, przewodnicząca komisji przedmiotowej Eleonora Tymoszowa, Kazimierz Musiał, sekretarz Podstawowej Organizacji Partyjnej – Wiesław Kucharczyk oraz prezes ogniska Związku Nauczycielstwa Polskiego – Henryk Poździk. Rada pedagogiczna zatwierdziła plan 27 kwietnia 1972 r. Znalazło się w nim m.in. stwierdzenie, że nauczyciele mają prawo do dumy z osiągniętych już sukcesów, a co za tym idzie do podwyżki wynagrodzenia. Postanowienia zawarte w tym nowym planie, obowiązującym od maja 1972 r., miały być podsumowane i rozliczone przy końcu 1975 r.[1].

Nauczyciele co jakiś czas brali udział w tzw. dniu czynu partyjnego (np. w niedzielę, 15 maja 1977 r., wszyscy partyjni i bezpartyjni pracowali przy urządzaniu bulwaru nad Łabuńką począwszy od ul. Okrzei)[2]. Do dodatkowych nauczycielskich obowiązków należały także: pedagogizacja rodziców, udział w szkoleniach ideowo-politycznych organizowanych przez szkolną Podstawową Organizację Partyjną (POP) dla członków PZPR oraz otwartych dla wszystkich nauczycieli. Pedagodzy chwalili Podstawową Organizację Partyjną z jej I sekretarzem Kazimierzem Musiałem „za pomoc w pracy ideowo-wychowawczej". Program obowiązujących szkoleń opierał się wtedy głównie na popularyzacji uchwał V i IX Plenum KC PZPR oraz wytycznych VII Zjazdu Partii. POP służyła radą i doświadczeniem organizacjom młodzieżowym, a najbardziej Harcerskiej Służbie Polsce Socjalistycznej[3].

W warunkach zaostrzającej się walki politycznej (luty 1981 r.), na jednym z posiedzeń rady pedagogicznej, zebrani zapoznali się z protokołem ustaleń w sprawie postulatów nauczycieli i pracowników placówek oświatowo-

[1] A II, sygn. 18. Prot. z 9.III.1972 r.
[2] A II, sygn. 21. Prot. z 14.V.1977 r.
[3] A II, sygn. 23. Prot. z 26.I.1979 r.

wychowawczych w Międzyresortowym Komitecie Strajkowym w Stoczni Gdańskiej oraz w Komitecie Założycielskim NSZZ „Solidarność” w Gdańsku. Ogółem było 148 postulatów, a wśród nich:

- zmniejszenie ilości godzin nauczycielom i pracownikom przedszkoli i płatne godziny nadliczbowe;
- weryfikacja podręczników historii, literatury i propedeutyki;
- weryfikacja, wspólnie z komendą Związku Harcerstwa Polskiego, dotychczasowej działalności tej organizacji[1].

Szkoła w stanie wojennym

Już półtora roku wcześniej, na początku września 1980 r., dyrektor Eleonora Tymoszowa apelowała do nauczycieli „o zajęcie uczciwej i odpowiedzialnej postawy w obliczu skomplikowanej sytuacji politycznej w kraju”. „Nauczyciel w chwili obecnej – mówiła – zdaje egzamin dojrzałości politycznej i odpowiedzialności za młodzież”. Aby osiągnąć te trudne cele, zalecała wzbogacenie pracy wychowawczej, szczególnie w kultywowaniu form ceremoniału szkolnego, poszanowania symboli narodowych oraz tworzenia i rozwijania szkolnej obrzędowości i tradycji[2].

W połowie września tego roku, na naradzie dyrektorów szkół, sekretarz Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Zamościu – Barbara Lecyk przedstawiła aktualną, niespokojną sytuację społeczno-polityczną. Rada pedagogiczna, doceniając powagę chwili, przyjęła następujące wnioski:

- uwzględniać na lekcjach wychowawczych aktualną tematykę społeczno-polityczną,
- wykorzystywać w rozmowach z młodzieżą artykuły z prasy codziennej i tygodników społeczno-kulturalnych,
- nie dopuszczać do szerzenia niepokoju i przenikania wrogiej nam ideowo propagandy.

[1] A II, sygn. 24. Prot. z 26.II.1981 r.
[2] A II, sygn. 24/I. Prot. z 29.VIII.1980 r.

O tym, że sytuacja w kraju jest złożona, świadczyły m.in. ówczesne posunięcia władz oświatowych, które zaowocowały wydaniem zarządzeń: Ministra Oświaty i Wychowania z 12.IX.1980 r. w sprawie wynagrodzenia nauczycieli, z 10.VIII.1980 r. w sprawie oceny pracy nauczycieli, z 30.VIII.1980 r. w sprawie ochrony czasu pracy nauczycieli[1]. W dniu 9.IV.1981 r. odbyła się narada dyrektorów w sprawie nowelizacji Karty Praw Nauczyciela[2].

13.XII.1981 – 27.II.1982 r.

W dniu 13 grudnia 1981 r. ogłoszony został stan wojenny. Zarządzenie w tej sprawie, wydrukowane w „Trybunie Ludu" z 14 grudnia, weszło w życie cztery dni później. W szkole zaczęła obowiązywać zaostrzona dyscyplina (punktualne rozpoczynanie i kończenie zajęć lekcyjnych, skrupulatne pełnienie dyżurów przed lekcjami i w czasie przerw oraz częsta hospitacja lekcji przez dyrektora i jego zastępców). Zawieszone zostały zwolnienia i urlopy okolicznościowe, a zwolnić z lekcji nauczyciela mógł tylko dyrektor szkoły. Wprowadzono jednoosobową odpowiedzialność dyrektora za pracę szkoły. Miał on prawo zlecić każdemu pracownikowi dodatkowe zajęcia wykraczające poza normy obowiązków, mogły również ulec zmianie siatki godzin. Szkoły w zasadzie pracowały w systemie pięciodniowym, ale mogły być organizowane w soboty dodatkowe zajęcia o charakterze rekreacyjnym. Nauczyciele mieli obowiązek zapoznać uczniów z przepisami stanu wojennego. Dzieci mogły przebywać w miejscach publicznych do godziny 18.00, a młodzież do 21.00. Świetlica mogła zwiększyć wydawanie posiłków w okresie zimowym uczniom dojeżdżającym lub mieszkającym na stancji.

Komitet Rodzicielski mógł przeznaczyć część funduszy na zakup odzieży i obuwia dla biednej młodzieży. Rady pedagogiczne musiały ściślej współpracować z rodzicami. Samorząd szkolny oraz inne organizacje młodzieżowe mogły działać, ale pod nadzorem nauczycieli i dyrekcji. Została wstrzymana organizacja wszelkich imprez szkolnych z wyjątkiem olimpiad[3].

[1] A II, sygn. 24/I. Prot. z 19.IX.1980 r.
[2] A II, sygn. 24/I. Prot. z 10.IV.1981 r.
[3] A II, sygn. 25. Prot. z 5.I.1982 r.

Stan wojenny miał wpływ na zmianę treści w pracy wychowawczej. Według zaleceń, akcent był położony na wychowanie uczniów w duchu patriotycznym. Nauczyciele zgodzili się, iż łatwo jest ocenić wyniki nauczania, a o wiele trudniej pracę ideowo-wychowawczą nauczyciela. Wychowanie czy postawy patriotyczne i internacjonalistyczne należało realizować nie tylko na języku polskim i historii czy geografii, ale też na lekcjach przysposobienia obronnego, upowszechniając np. wiedzę o zawodzie wojskowego i zachęcając uczniów, aby go wybierali.

W regionie lubelskim dało się zauważyć zjawisko obojętności i lekceważenia grobów żołnierzy radzieckich. Zdaniem wizytatora kuratorium Kazimierza Owsickiego, przezwyciężenie zaistniałego kryzysu powinno się dokonać nie w sferze ekonomicznej, a w postawach nauczycieli, bo oni są najważniejszym elementem istniejącego systemu. Zadaniem szkoły powinno być wychowanie patrioty i człowieka moralnego, a jest to możliwe na każdej lekcji i na każdym przedmiocie.

Po wprowadzeniu stanu wojennego nauczyciele zapoznali młodzież z normami postępowania w tym okresie i wyjaśnili motywy, którymi kierowała się Rada Państwa przy podejmowaniu tej decyzji. W szkole nie zauważało się ani napiętej atmosfery, ani antypaństwowej działalności. Rada Pedagogiczna po zakończeniu pierwszego półrocza dążyła, jak co roku, do uzyskania w drugim okresie jak najlepszych wyników nauczania i wychowania.

Podczas stanu wojennego w Dniu Nauczyciela 14 października 1982 r. odbyło się okolicznościowe posiedzenie rady pedagogicznej połączone z wręczeniem nagród, informacjami o aktywizujących metodach nauczania i tworzeniu nauczycielskich nowych związków zawodowych oraz szkoleniem ideologicznym. Zebrani wysłuchali dwóch referatów:

- „Główne kierunki i zadania w pracy wychowawczej z młodzieżą szkolną” (zastępca dyrektora Eleonora Tymoszowa)
- „Historyczna świadomość narodu – elementem kształtowania postaw patriotycznych i obywatelskich”(Ewa Chudoba).

Pierwszy referat prezentował oficjalne stanowisko władz szkolnych w okresie ostrego kryzysu politycznego – integracja rady pedagogicznej, ochrona

uczniów przed inspiracjami politycznymi, propagowanie szacunku dla pracy i odpowiedzialności za swoje czyny, przygotowanie młodzieży do obrony kraju i służby wojskowej, konieczność poznawania historii ziemi zamojskiej (artykuły z „Tygodnika Zamojskiego"). Podstawową powinnością nauczycieli miało być przestrzeganie na co dzień zasady świeckiego charakteru szkoły.

Referat szkoleniowy został opracowany przez nauczycielkę historii Ewę Chudobę. W dyskusji podkreślano, iż każde pokolenie wykorzystuje dorobek przeszłości, ale nie zawsze jest to w pełni możliwe. Pokolenie początku lat osiemdziesiątych oraz wcześniejsze nie mogły tego robić ze względu na brak całościowych naukowych opracowań niektórych wydarzeń historycznych. Fakt ów sprzyjał powstawaniu wielu „niezdrowych" zainteresowań, jak choćby np. brak opracowań na temat Armii Krajowej zmniejszał świadomość narodową młodego pokolenia. Nauczyciele sugerowali, że istniejące w nauce historii „białe plamy" (np. Katyń) powinny być poruszane na lekcjach, choćby dlatego, że istniało w społeczeństwie duże zapotrzebowanie na informacje o wydarzeniach historycznych dotychczas pomijanych. Dyrektor Tadeusz Staniszewski zaapelował do rozsądku nauczycieli – jeśli nie są przygotowani do jakiegoś „trudniejszego" zagadnienia pozbawionego dodatkowej poza podręcznikowej literatury, należy takowe pomijać. Zaoferował również udostępnianie uczącym niektórych publikacji na tematy tabu, które sam posiada. W końcowej fazie dyskusji zastanawiano się, jak przekonać uczniów, że właściwie rozumiana postawa patriotyczna i obywatelska w czasach pokoju i względnej stabilizacji, będąca przecież elementem historycznej świadomości narodu, to przed wszystkim solidna nauka w szkole[1].

Gdy w następnym 1983 roku powstał Patriotyczny Ruch Odrodzenia Narodowego (PRON), zarówno szkolna POP, jak i oddział zamojski Związku Nauczycielstwa Polskiego zostały zobligowane do „podjęcia działań w zakresie poparcia dla jego inicjatyw i działań oraz przystępowania do PRON-u nauczycieli i uczniów"[2].

[1]A II, sygn. 26. Prot. z 14.X.1982 r.
[2]A II, sygn. 26. Prot. z 11.II.1983 r. oraz A II, sygn. 27. Prot. z 23.III.1984 r.

Stan wojenny.

Podstawowa Organizacja Partyjna i szkoła

W dniu 23 lutego 1982 r. odbyło się w szkole zebranie POP, na którym dokonano oceny pracy zawodowej i postaw ideowo-wychowawczych nauczycieli. Zebrani jednogłośnie zatwierdzili opinię na ten temat wyrażoną przez dyrektora E. Tymoszową oraz ocenę egzekutywy POP konsultowaną z przedstawicielami Kuratorium dotyczącą pracy zawodowej i postawy ideowo-politycznej kierownictwa szkoły. Egzekutywa POP wysoko oceniła postawę i pracę tego kierownictwa oraz osobiste zaangażowanie, takt i wyczucie pedagogiczne pań dyrektorek. Wspólna praca dyrekcji szkoły z POP przyczyniła się do poprawy dyscypliny młodzieży, podnoszenia wyników nauczania i efektywności wychowania. Mimo ostatnich napięć, praca nauczycieli i młodzieży przebiegała prawidłowo. Organizacja partyjna włączyła się aktywnie w nurt kampanii sprawozdawczo-wyborczej, poprzedzającej IX nadzwyczajny zjazd partii. Program działalności organizacji partyjnej był w zasadniczych punktach realizowany. Wystąpiły jednak zjawiska negatywne, niezależne od członków. W ciągu trzech miesięcy (wrzesień-listopad 1980 r.) wystąpiło z partii 5 osób, które następnie zostały skreślone z listy członków. Zgodnie ze statutem miały one prawo powrotu do organizacji. Żaden z członków nie łamał ani norm etycznych, ani statutowych, nikt nie prowadził działalności rozłamowej i nikt nie został z partii wydalony. Egzekutywa POP była przekonana, że żaden nauczyciel uczący wówczas w szkole nie prowadził działalności antysocjalistycznej czy antypaństwowej zarówno wśród uczniów, jak i wśród uczących. Nauczyciele starali się w kontaktach z młodzieżą wyjaśniać aktualne wydarzenia w kraju, podkreślając znaczenie solidnej nauki i pracy, spokoju i dyscypliny. POP zdawała sobie sprawę, że nie jest to dla nich łatwe, bo obecnie są pozostawieni sami sobie. Byłoby lepiej, gdyby kompetentny pracownik Regionalnego Ośrodka Pracy Partyjnej informował nauczycieli o trudnych dyskusyjnych problemach. POP w podjętej uchwale zalecała zwiększenie efektywności ideologicznego oddziaływania na młodzież i nauczycieli w myśl zdania wypowiedzianego naVII plenum KC PZPR: „Szkoła musi być miejscem nie tylko kształcenia, ale i wychowania w duchu patriotycznym”.

Równolegle działała Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność”. Jej działalność ograniczała się do spraw związkowych. Dzięki zrozumieniu nadrzędnych celów wychowawczych, przez dyrekcję, egzekutywę POP i Komisję Zakładową „Solidarność” została utrzymana jedność grona nauczycielskiego oraz atmosfera wewnętrznego ładu, spokoju i rzetelnej pracy, czego dowodem był np. stosunek do akcji strajkowych[1].

Wypowiedź dyrektora Eleonory Tymoszowej[2]:

„Środowisko nauczycielskie nie tylko w ciągu kilku ostatnich lat, ale zwłaszcza w ciągu kilku ostatnich miesięcy ulegało stresom wynikającym z tego, że nastąpiło zahamowanie rozwoju oświaty. Było ono rezultatem niedoinwestowania, rosnącej biurokracji w kierowaniu szkołami, formalizowania pracy wychowawczej, obciążania nauczycieli nieuzasadnionymi obowiązkami przy ograniczeniu osobistej odpowiedzialności i inwencji, przy spadającej pozycji społecznej, zawodowej i bytowej. Do tych negatywnych zjawisk doszły inne, związane z reformą szkolną, tworzeniem szkół gminnych, niepewnością co do losów szkół średnich. Wywołało to niezadowolenie wśród nauczycieli i niewiarę w poczynania ZNP. W tej sytuacji większość nauczycieli przeszła do „Solidarności”. W środowisku nauczycielskim naszej szkoły odbywały się gorące dyskusje, w których dominowała autentyczna troska o los młodzieży, o przyszłość polskiej szkoły. Komisja Zakładowa „Solidarności” nie stawiała żądań płacowych, nie przyczyniła się do podziału grona. Najbardziej dramatycznym wyrazem rozdarcia środowiska nauczycielskiego był czynny strajk w szkołach lubelskich. Nasza rada pedagogiczna nie podjęła strajku solidarnościowego, uważając, iż nawet o słuszne żądania naszego środowiska trzeba walczyć samemu i ze względów wychowawczych nie wolno stwarzać fermentu wśród młodzieży. Szkoła musi być socjalistyczna i demokratyczna, tzn. przygotowująca młodzież do roli konstruktorów i budowniczych tego ustroju oraz poddająca się wpływom i kontroli społecznej, a wewnętrznie kierowana przez nauczycielski zespół przy zachowaniu takich uprawnień państwa, które gwarantują realizację ogólnonarodowych celów szkolnictwa. Nauczyciel musi być obdarowany

[1]A II, sygn. 25. Prot. z 27.II.1982 r.
[2]Sygn. 25/I. Prot. z 27.II.1982 r.

maksymalną dozą zaufania ze strony władz i społeczeństwa, musi spełniać zatem szczególne wymagania etyczne. Trzeba sobie jednak uświadomić, że na postawy i poglądy nauczycieli wpłynęły różnorakie zjawiska, takie jak biurokratyzm, ograniczenie samodzielności szkoły, formalizowanie pracy ideowo-wychowawczej. Konsekwentna działalność władz prowadząca do uzasadnionych przemian w oświacie może prowadzić do wyprostowania poglądów tych nauczycieli, którzy zachwiali się w swej lojalności wobec państwa, czy też rozgoryczenie swoje wyrazili w skrajnym krytykowaniu wszystkiego i wszystkich".

Dyrektor Tymoszowa powołała się na ostatnie zebranie POP, na którym przyjęto wniosek, że nasza rada pedagogiczna ma dostateczne siły polityczne i społeczne, by dokonać rzeczowej, sprawiedliwej i obiektywnej oceny sytuacji w celu większej integracji. Nigdy zresztą nasze grono nie było rozbite, mimo iż działały dwa związki: ZNP i „Solidarność", co potwierdza sytuacja z 12 listopada ubiegłego roku. Na kształtowanie postaw nauczycieli wpływa również korzystnie polityka władz równająca nauczyciela z kadrą inżynieryjną w przemyśle.

Stan wojenny.

Atmosfera wychowawcza w szkole na tle ostatnich wydarzeń politycznych w kraju[1]

Dyrektor Tymoszowa przypomniała niedawne zajścia uliczne w dniach 1, 2 i 3 maja i udział w nich znacznej liczby uczniów z różnych typów szkół średnich. Po tych wydarzeniach dziennikarz PAP przeprowadził rozmowę z dyrektorem Departamentu Wychowania i Kultury Fizycznej w Ministerstwie Oświaty i Wychowania – Wiesławem Krauze, który powiedział, że m.in. w Warszawie, Gliwicach, Szczecinie, Elblągu, Gdańsku, Toruniu, Krakowie i Lublinie, w nielegalnych zgromadzeniach, pochodach i zamieszkach ulicznych, zatrzymano liczne grupy młodzieży: w Warszawie około 50 uczniów, w Szczecinie około 30, w Elblągu około 50, w Toruniu około 70. Zdaniem MOiW powinni oni ponieść odpowiedzialność za zakłócanie porządku publicznego i czyny niezgodne

[1]Sygn. 25/I. Prot. z 27.V.1982 r.

z obowiązującym prawem, a konsekwencje w stosunku do tej młodzieży powinna wyciągnąć szkoła. Dorastająca młodzież musi mieć świadomość odpowiedzialności za swe nierozważne czyny, za łamanie przepisów.

Podstawowym obowiązkiem szkoły w chwili obecnej musi być chronienie młodzieży przed niebezpiecznymi i groźnymi wpływami z zewnątrz, zakłócającymi normalny rytm nauki i pracy wychowawczej. Każdy z nauczycieli i wychowawców powinien w jak największym stopniu czuć się odpowiedzialny za wychowanków i osobiście oddziaływać na sposób ich postępowania. Z wypowiedzi przedstawiciela MOiW wynika, że ci nauczyciele, którzy nie zajmują takiej postawy, nie spełniają oczekiwań społecznych. Zaś ci nauczyciele, którzy inspirują młodzież do udziału w zakłócaniu porządku publicznego, nie powinni pozostawać w szkole. W tej trudnej i skomplikowanej sytuacji szkoły nauczyciele muszą wykazać własną inicjatywę, sięgać do wypróbowanych metod wychowawczych. Polegają one przede wszystkim na bliskiej więzi z młodzieżą, na prowadzeniu z nią szczerych i otwartych rozmów na wszystkie trudne tematy.

Rada pedagogiczna naszej szkoły, zdając sobie sprawę z napiętej atmosfery w kraju, od dawna podejmuje wysiłki w celu ochrony uczniów przed grożącymi im niebezpieczeństwami, czuwa także, aby nad rozumem i rozwagą nie wzięły górę emocje. Nauczyciele podejmują rozmowy w klasach, rozmowy indywidualne z uczniami, z rodzicami, informują na bieżąco dyrekcję o problemach wychowawczych. W naszej szkole obchody związane z 1, 3, 9 maja miały charakter uroczysty, spokojny. W wiecu 1-majowym uczniowie wzięli masowy udział, byli również wszyscy nauczyciele. Poważnego charakteru tych uroczystości nie zakłóciły żadne nieprzewidziane ekscesy. Postawa nauczycieli, rozsądek, autentyczny niepokój o los młodzieży dają pozytywne rezultaty.

Dyrektor Tymoszowa wyraziła opinię, że nasi nauczyciele należycie spełniają rolę przewodników i wychowawców młodzieży. Mimo tego, zdarzają się wypadki niewłaściwych zachowań uczniów poza szkołą. W dniu 30 kwietnia b. r. został internowany uczeń klasy II a Robert Gątnicki. Jego częste nieobecności dużo wcześniej budziły niepokój wychowawcy. Do szkoły był wzywany ojciec ucznia, którego informowano o postępowaniu syna. Dyrektor Tymoszowa stwierdziła,

że decyzję w sprawie dalszych losów ucznia Gątnickiego należy podjąć na dzisiejszym posiedzeniu. Wyraziła opinię, że skreślenie go z listy uczniów byłoby zbyt uproszczonym wyjściem z sytuacji i w pewnym sensie ułatwieniem sobie życia. Kiedy władze porządkowe podejmą decyzję o jego zwolnieniu, powinien wrócić do szkoły, a zadaniem nauczycieli i rodziców będzie otoczenie go szczególną opieką, która na pewno przyniesie pożądane efekty.

Stan wojenny. POP w szkole[1]

Sekretarzem POP był Kazimierz Musiał. Omówił on na wstępie działalność organizacji partyjnej. W roku szkolnym 1981/82 odbyły się cztery zebrania otwarte, poświęcone tematyce aktualnej. Uczestniczyli w nich także nauczyciele bezpartyjni, przedstawiciele Komitetu Miejskiego i Komitetu Wojewódzkiego PZPR. W tych trudnych czasach nauczyciele byli świadomi ciążącej na nich odpowiedzialności, dlatego już od dawna podejmowali odpowiednie działania. Wynikiem tych działań był niewątpliwie masowy udział młodzieży i grona pedagogicznego w uroczystościach 1,3 i 9 maja oraz panujący wtedy nastrój spokoju i powagi. Zorganizowane zostały spotkania młodzieży z prokuratorem, na którym omawiane były przepisy stanu wojennego. To zagadnienie było omawiane również na spotkaniach z rodzicami. Podczas zebrania stwierdzono, że dobrze układa się współpraca POP z dyrekcją szkoły, nie ma rozłamu ani fermentu wśród członków rady pedagogicznej i to daje dobre rezultaty wychowawcze. Niestety, trafiają się sporadyczne wypadki nagannych zachowań, dlatego obowiązkiem nauczycieli jest chronić młodzież przed szkodliwymi wpływami, wyjaśniając jej skomplikowane sprawy polityczne. Za słabo oddziałuje na młodzież ZHP, jego praca odznacza się zbyt słabą aktywnością. Kolega Musiał przedstawił wniosek, aby POP i dyrekcja zebrały w najbliższym czasie aktyw szkolny i ustaliły program działania harcerstwa.

Oficjalne stanowisko władz, czyli Kuratorium Oświaty i Wychowania, wyraził wizytator mgr Kazimierz Owsicki. Przypomniał on niedawne zajścia uliczne, w których uczestniczyli uczniowie, a nawet nauczyciele. Jest to zjawisko wielce niepokojące i nakładające na nauczycieli ogromną odpowiedzialność

[1]Sygn. 25/I. Prot. z 12.V.1982 r.

za wychowanków. Nauczyciele tej szkoły wiedzą, czemu służą i czym jest wychowanie. Podejmują działania właściwe i skuteczne. Niepokojące zachowanie uczniów jest po części rezultatem kryzysu rodziny i nieprzemyślanych działań, które wypaczyły piękną ideę harcerstwa. Ma na to wpływ niewątpliwie ogólny kryzys moralny, który przeżywa całe nasze społeczeństwo. Szkoła, która jest instytucją usługową w stosunku do państwa i ucznia, powinna wpoić młodzieży podstawowe zasady moralne i wiedzę polityczną, zapewniającą normalne funkcjonowanie społeczeństwa. Należy pomóc odnalezieniu się i zaktywizowaniu organizacji młodzieżowych. Młodzież jest w swoich reakcjach gwałtowna, żarliwa, podlegająca różnym wpływom, dlatego należy uczyć ją rozwagi, rozsądku i kompromisu, dawać przykłady budujących wzorów osobowych, dyskutować z nią na trudne tematy, utrzymywać kontakt z rodzicami. Owsicki stwierdził, że decyzję Rady Pedagogicznej dotyczącą Roberta Gątnickiego przekaże KOiW oraz wyraził satysfakcję, że nauczyciele naszej szkoły zdołali ustrzec młodzież przed złem.

Dyrekcja szkoły wydała zalecenia dla wychowawców klas i internatu w związku z wydarzeniami, jakie ostatnio miały miejsce:

- w czasie obowiązywania stanu wojennego zabronione jest zwoływanie i odbywanie wszelkiego rodzaju zgromadzeń bez uprzedniego zezwolenia organu administracji;
- zabronione i zagrożone karą jest sporządzanie i upowszechnianie bez zgody upoważnionego organu wszelkich wydawnictw, ulotek i plakatów;
- kierowanie akcją protestacyjną bądź jej organizowanie jest ścigane w trybie doraźnym i zagrożone karą na czas nie krótszy niż trzy lata pozbawienia wolności;
- trybowi doraźnemu podlegają m.in.: przestępstwa, czynne napaści na funkcjonariuszy publicznych i osoby przez nich przyjęte do pomocy oraz niszczenie mienia;
- zagrożenie karą aresztu lub grzywny w postępowaniu przyśpieszonym za wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu.

Wskazano także, że należy przeprowadzić rozmowy z rodzicami uczniów, których postawa bądź zachowanie budzą jakikolwiek niepokój. Wychowawcy klas

i wszyscy nauczyciele są zobowiązani do wzmożonej czujności politycznej i intensywnego oddziaływania wychowawczego na młodzież, aby zapewnić jej bezpieczeństwo i właściwe funkcjonowanie szkoły w warunkach zaostrzonych konfliktów społecznych. Należy kontrolować często noszenie tarcz w szkole i poza szkołą.

Sytuacja społeczno-polityczna w kraju i zadania dla szkół i nauczycieli z niej wynikające[1]

W związku z drugą rocznicą rejestracji NSZZ „Solidarność", ekstremiści tej organizacji działający w podziemiu usiłują wywołać niepokoje społeczne, nawołując do strajku w dniu 10 listopada, wzywając do bojkotu nowych związków zawodowych. Często do tych celów wykorzystuje się młodzież szkolną, która np. uczestniczyła w rozruchach ulicznych 31 sierpnia b.r. Naturalna pobudliwość młodzieży, brak doświadczenia życiowego i wyrobienia politycznego, staje się nader często przyczyną dramatycznych wyborów. Nauczyciele zatem powinni tym zjawiskom skutecznie przeciwdziałać i nie dopuścić, by młodzież była wykorzystywana do rozgrywek politycznych. W związku z zaistniałą sytuacją, KOiW w Zamościu przesyła zalecenie Ministerstwa Oświaty i Wychowania aktywizujące pracę szkoły w I semestrze 1982 r. Dyrektor Staniszewski omówił najważniejsze zadania dotyczące aktualnych świąt i rocznic:

1. Porządkowanie grobów i miejsc pamięci narodowej w związku ze świętem zmarłych (uporządkowano w tym roku, jak zwykle, Rotundę – podlegające szkole kwatery i celę G. Kierszniewskiej);
2. Na lekcjach wychowawczych omówić 64. rocznicę odzyskania niepodległości 11 listopada 1918 r., uwzględniając powstanie rządu lubelskiego 6/7 listopada 1918 r., tradycje walki o niepodległość w okresie rozbiorów, udział lewicy społecznej ruchu robotniczego i znaczenie rewolucji październikowej. Równocześnie należy też omówić rolę Związku Radzieckiego w odzyskaniu

[1]Sygn. 26/I. Prot. z 3.XI.1982 r.

niepodległości w 1945 r. oraz znaczenie naszych sojuszów z ZSRR i krajami socjalistycznymi dla zachowania pokoju i niepodległości Polski;

3. W celu przeciwdziałania przenikaniu na teren szkoły obcych ideowo wpływów oraz próbom wciągania młodzieży do działalności antysocjalistycznej lub sprzecznej z przepisami stanu wojennego, należy zapewnić pełną realizację zadań dydaktyczno-wychowawczych szkoły, wzmocnić dyscyplinę pracy, planowo zorganizować niezbędne zastępstwa.

Zajęcia pozalekcyjne winny być organizowane bez zakłóceń, również praca świetlicy, biblioteki i stołówki musi być sprawna. Należy zwrócić uwagę na organizację dyżurów, zapewnienie opieki nad organizacjami młodzieżowymi, pilnowanie frekwencji uczniów na poszczególnych zajęciach oraz otoczyć opieką uczniów sprawiających trudności wychowawcze.

Zadania szkoły i nauczycieli wynikające z aktualnej sytuacji społeczno-politycznej w kraju i w województwie[1]

W zwołanym nadzwyczajnym posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 3 listopada 1982 r. uczestniczyli: przedstawiciel KW PZPR – Mieczysław Urban, sekretarz Komitetu Miejskiego PZPR – Roman Biskup i naczelnik Kuratorium Oświaty i Wychowania w Zamościu – Kazimierz Owsicki. Dyrektor szkoły omówił niepowodzenia akcji strajkowej w kraju, która miała miejsce 10 listopada 1982 r. w Warszawie, Wrocławiu i Krakowie, a która ograniczyła się do ekscesów niewielkich grup młodzieży. Poinformował też o próbie podjęcia strajku w zamojskiej „Delii". Uczestniczyło w nim 30 osób. Strajk trwał około 5 minut. Również w tym dniu uczniowie Technikum Elektrycznego z klasy kolejowej byli nieobecni na lekcjach. W naszej szkole zajęcia odbywały się zgodnie z planem, panował spokój i pełne zdyscyplinowanie.

Dyrektor poinformował też, że w dniu 10 listopada odbyła się msza w jednym z kościołów zamojskich w intencji internowanych i „Solidarności" oraz przypominał o planowanej mszy w dniu 11 listopada o godzinie 17-tej

[1]Sygn. 26/I. Prot. z 3.XI.1982 r.

za internowanego ucznia II Liceum – Radosława Sarnickiego. W swojej wypowiedzi podkreślił, że nie stwierdza się żadnych przygotowań w formie zorganizowanego wyjścia młodzieży naszej szkoły na wspomnianą mszę. Aby uchronić młodzież przed skutkami nierozważnych poczynań, nauczyciele i wychowawcy powinni podjąć zadania, mające na celu opanowywanie emocji i niepokojów poprzez prowadzenie rozmów, udzielanie uczniom informacji oraz właściwe kierowanie ich poczynaniami.

Następnie zabrał głos towarzysz Urban, który wyjaśnił, iż wiadomości o strajku w „Delii" nie znalazły potwierdzenia, jak również niewyjaśniona jest sprawa strajku uczniów w Technikum Elektrycznym. Prawdopodobnie powodem nieobecności w szkole były zapowiedziane w tym dniu trzy klasówki. Fakt ten pozbawiony jest więc motywacji politycznej. Przedstawiciel Kuratorium K.Owsicki zaapelował do zebranych nauczycieli o czujność i odpowiedzialne sprawowanie opieki nad młodzieżą. Oficjalne oceny pracy szkół w okresie stanu wojennego zamieszczane w pismach pedagogicznych stwierdzały wprawdzie poprawę dyscypliny, wzrost frekwencji uczniów, poprawę organizacji zajęć, głębsze zainteresowanie nauczycieli pracą wychowawczą szkoły, ale ten proces stabilizacji wydawał się być krótkotrwały. Szkoły otrzymały wytyczne dotyczące pracy ideowo-wychowawczej, a także zalecenia zapobiegające udziałowi uczniów w nielegalnej działalności. Podjęto prace doskonalące program nauczania języka polskiego, historii, propedeutyki w taki sposób, by lepiej służyły zrozumieniu przez młodzież zachodzących zjawisk. Istniała wówczas konieczność wpajania uczniom miłości do swojej szkoły i jej zewnętrznych materialnych symboli: sztandaru i tarczy.

Praca szkoły w okresie zawieszenia stanu wojennego[1]

W protokole z Rady Pedagogicznej z dnia 11 lutego 1983 r. znalazły się wnioski, dotyczące zapewnienia realizacji zadań dydaktyczno-wychowawczych i opiekuńczych szkoły:

[1]Sygn. 26/I. Prot. z 11.II.1983 r.

1. utrzymać rytmiczność wszystkich zajęć dydaktycznych, zachowując wysoki poziom merytoryczny i metodyczny,
2. koncentrować główny wysiłek na przedsięwzięciach wychowawczych i opiekuńczych,
3. przeciwdziałać nieuzasadnionej absencji uczniów,
4. wzmocnić dyscyplinę pracy nauczycieli, a w przypadku absencji organizować zastępstwa,
5. reagować na nieprawidłowości w postępowaniu uczniów, nauczycieli i innych pracowników szkoły.

W celu przeciwdziałania próbom wciągania uczniów do antysocjalistycznej działalności, terenowe władze oświatowe i dyrektorzy szkół powinni:

1) w stosunku do nauczycieli, którzy naruszyli przepisy prawa z 18 grudnia 1982 r., należy postępować zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z 29.XII.1982 r. W trakcie postępowania wyjaśniającego należy zasięgać opinii dyrektora szkoły;
2) decyzję o rozwiązaniu stosunku pracy z nauczycielem za przewinienia podejmuje inspektor Oświaty i Wychowania lub kurator;
3) sprawy dyscyplinarne wszczęte do 30.XII.1982 r. w trybie postępowania dyscyplinarnego winny być w tym trybie kontynuowane;
4) wyciągając w trybie pilnym konsekwencje wobec wszystkich uczniów, którzy brali czynny udział w nielegalnych przedsięwzięciach, stosować przepisy przewidziane regulaminem szkolnym i Kodeksem Ucznia;
5) w szkołach, w których pojawiły się szczególne trudności wychowawcze, należy organizować zebrania komitetów rodzicielskich oraz zebrania klasowe rodziców w celu ustalenia współpracy oraz zapoznania ich z konsekwencjami, jakie szkoła będzie wyciągać wobec niezdyscyplinowanych uczniów;
6) Kuratorzy Oświaty i Wychowania zostali zobowiązani do informowania Ministerstwa o wszelkich naruszeniach prawa.

Nauczyciele. Stan wojenny[1]

Posiedzenie Rady Pedagogicznej w dniu 14 kwietnia 1983 r. było poświęcone konsultacji z nauczycielami realizacji 42. i 88. artykułu Karty Nauczyciela. Pierwszy dotyczy 18-godzinnego tygodnia pracy, drugi – wcześniejszej realizacji emerytur nauczycielskich. Uczestniczyli goście: płk Czesław Petrykowski – przedstawiciel Ministerstwa Oświaty i Wychowania, płk J.Stępień – pełnomocnik Komitetu Obrony Narodowej do spraw oświaty województwa zamojskiego oraz wicekurator Zofia Piłat.

Czesław Petrykowski przypomniał Radzie Pedagogicznej, że Karta Nauczyciela była uchwalona w burzliwym okresie. Nie wszystkie z nadesłanych do Ministerstwa postulatów były możliwe do wprowadzenia. Według danych, jakie posiada Ministerstwo, zmniejszenie liczby godzin i wcześniejsze emerytury wymagają 60 tys. nowych nauczycieli. Aby uzupełnić te braki trzeba 5 lat. Na razie zatrudniono 30 tys. absolwentów po liceach ogólnokształcących. Nie są to nauczyciele kwalifikowani. Aby zapewnić im zdobycie odpowiedniego wykształcenia, założono w 45 województwach 49 Studiów Nauczania Początkowego. Od 1981 r. wzrosła liczba etatów o 42 tys., co związane jest z wyżem demograficznym. Tak więc, jak widać, realizacja tych dwóch punktów Karty Nauczyciela jest niemożliwa głównie ze względów kadrowych. Ministerstwo popiera propozycję poprawy sytuacji materialnej, ekonomicznej nauczycieli i jest świadome tego, że system płac wymaga doskonalenia. Należy dążyć do tego, by podstawowe wynagrodzenie było miernikiem pracy, a nie o jej jakości świadczyły różne dodatki. Kryzys nie ominął także oświaty. Decyzje rządowe odnośnie realizacji Karty Nauczyciela dotychczas nie zapadły. Konsultacje i sondaże są przeprowadzone we wszystkich województwach. Petrykowski zaproponował, by zgłaszać postulaty i propozycje, apelował o wypowiedzenie się w sprawie realizacji art. 42 i 48 Karty Nauczyciela. Petrykowski jako uzupełnienie swojej wypowiedzi podał ilość godzin pracy nauczyciela w innych krajach.

E. Tymoszowa ustosunkowała się do stwierdzenia Petrykowskiego, że sprawy kadrowe, a nie finansowe, uniemożliwiają realizację tych dwóch

[1]Sygn. 26/I. Prot. z 14.IV.1983 r.

punktów. Stwierdziła, że zawód nauczyciela jest jak każdy inny i sprawy finansowe są także istotne. Jeśli wynagrodzenie się nie zwiększy, to starszych nauczycieli uda się zatrzymać w zawodzie, ale czy pozostaną młodzi i energiczni? Powodem rozgoryczenia nauczycieli, zdaniem p.Tymoszowej, jest chaos, zbyt powolne wprowadzanie poszczególnych punktów Karty Nauczyciela, szereg decyzji już uchwalonych z czasem okazuje się mylnych, tak jakby były bez konsultacji z nauczycielstwem. E.Tymoszowa wnioskowała, by po 25-30 latach pracy były podwyżki. Fr. Kapłun i P. Bojanowski stwierdzili, że jedynie sprawy finansowe, a nie kadrowe, mają uzdrowić sytuację w nauczycielstwie. Nowych potrzebnych kadr można się dopracować, zakładając licea pedagogiczne, które kiedyś cieszyły się uznaniem.

Płk Petrykowski stwierdził, że niektóre punkty Karty nie są przestrzegane, np. art. 9 informujący o tym, że nauczycielem winien być tylko nauczyciel wykształcony. Nasze województwo ma 820 nauczycieli bez żadnych kwalifikacji, z czego wynika, że co czwarty nauczyciel ich nie posiada. Gdyby zmniejszono godziny etatu do 18, to trzeba by zatrudnić około 2 tysięcy osób niewykwalifikowanych. Jego zdaniem, przesunięcie tych dwóch punktów na okres dwuletni jest posunięciem doraźnym. Jedna z nauczycielek stwierdziła, że powinny być godziwe płace, by była solidna praca. Obecnie większość skarg kierowanych do Kuratorium dotyczy niskiego poziomu nauczania. Obniżają go nie tylko płace, ale i bieżący kryzys polityczny, chaos w zarządzeniach i decyzjach. Niewykwalifikowani nauczyciele nie są w stanie dobrze nauczyć. Na zakończenie płk Petrykowski podsumował dyskusję, mówiąc, że uwagi i propozycje będą uwzględniane w miarę możliwości państwa.

Franciszek Kapłun. Opinia nauczycieli o szkole[1]

„Szkoły średnie obecnie są nijakie, nie mają indywidualnego charakteru. W latach 40-tych miały swój profil, który nadawali wybitni nauczyciele, prawdziwi entuzjaści swojego zawodu, najczęściej przedwojenni. Obecne szkoły średnie są bardzo liczne i to jest przyczyną ich nijakości. W klasach liczących 30 uczniów nie

[1]Sygn. 26/I. Prot. z 9.XII.1983 r.

można indywidualizować procesu nauczania. Niektóre szkolne zespoły liczą do 2 tys. osób. Kierowanie takim kolosem jest wprost niemożliwe. Programy szybko się zmieniają, ale podręczniki są te same od lat".

Po stanie wojennym w 1983 r. powstała przybudówka PZPR – Patriotyczny Ruch Odrodzenia Narodowego (PRON). Znalazły się w nim szkolna POP i „nowy" ZNP. Jesienią tego roku poparcie dla PRON-u wyraziła Rada Pedagogiczna oraz młodzież. Członkowie PRON-u otrzymali zadanie agitacji nauczycieli bezpartyjnych [1].

W połowie lat osiemdziesiątych odbywały się „posiedzenia szkoleniowe" rady pedagogicznej. Oprócz tematyki ideologicznej (np. „Rozwój i osiągnięcia oświaty w 40-leciu PRL"– referentka Teresa Konior), bywały też zagadnienia teoretyczne z zakresu pedagogiki (np. „Podmiotowość w kształceniu i wychowaniu" – opracowała Maria Markiewicz)[2]. Stosunkowo często, zwłaszcza w okresach poprzedzających kolejne zjazdy PZPR, organizowano w szkole dyskusje nad problemami.

Nowe związki zawodowe w szkole (tekst H. Poździka)

O potrzebie tworzenia nowego związku zawodowego w naszej szkole poinformował nauczycieli w październiku 1982 r. sekretarz Podstawowej Organizacji Partyjnej, Kazimierz Musiał. Obligowała do tego stosowna uchwała Rady Państwa oraz uchwały sejmowe. Rada Pedagogiczna musiała zapoznać się z treścią owych dokumentów i towarzyszącą im problematyką do 1 stycznia 1983 r. Z kolei należało powołać w szkole grupę inicjatywną, spośród której wyłoniony komitet miał opracować statut i dokonać rejestracji[3].

Następnym krokiem w kierunku tworzenia nowych związków zawodowych w szkole było zebranie plenarne Rady Pedagogicznej 27 stycznia 1983 r. Uczestniczył w nim członek 64-osobowej Grupy Inicjatywnej Nowych Związków Zawodowych Nauczycieli w Zamościu, Wiesław Kuśmider. Grupa ta dokonała 28 grudnia 1982 r. rejestracji nowego ZNP oraz powołała Komitet Założycielski

[1] A II, sygn. 26. Prot. z 11.II.1983 r. oraz A II, sygn. 27. prot. z 23.III.1984 r.
[2] A II, sygn. 27. Prot. z 14.XII.1984 r.
[3] A II, sygn. 26. Prot. z 14.X.1982 r.

i 5-osobowe Prezydium. W lokalu dawnego związku w Rynku Wielkim czynny był punkt informacyjny dla nauczycieli[1]. Organizacja nowego związku mimo tego przebiegała opornie. Jeszcze w grudniu 1983 r. w ZSO nie został on reaktywowany, a w kolejce do załatwienia czekało wiele ważnych spraw[2].

„Solidarność" w szkole

W sobotę po południu 24 listopada 1980 r. gościł w szkole dr Zygmunt Łupina, członek ówczesny zarządu regionu NSZZ „Solidarność" w Lublinie. Na zebranie przybyło około 20 osób (zbyt późno zawiadomiono o tym, bo w sobotę dopiero). Po przedstawieniu sytuacji w kraju, roli nowego związku w jej kształtowaniu, postanowiono podjąć próbę jego utworzenia na terenie szkoły. Próba powiodła się i w następnym tygodniu wyłoniono już (nie bez kłopotów) Komitet Założycielski. Jego przewodniczącym został Henryk Poździk, w skład weszli m.in. Fr. Kapłun, A. Włoszczyńska, D. Gąska, E. Brogowski. W grudniu należało już do nowego związku 56 pracowników ZSO w Zamościu. Związek zorganizował np. uroczysty apel poświęcony 10-tej rocznicy wydarzeń grudniowych na Wybrzeżu, okolicznościowe wystąpienie wygłosił przewodniczący Komitetu Założycielskiego.

W sobotę 29.XII.1980 r. (wtedy były lekcje w czasie przerwy świątecznej) przeprowadzono statutowe wybory, przewodniczącą Komisji Zakładowej została p.Maria Markiewicz, członkami – p. E. Chudoba, p.E. Brogowski, p.I. Hajduk, p.A. Włoszczyńska.

Szkolna „Solidarność" prowadziła normalną pracę związkową, czynnie włączając się w życie polityczne kraju. Np. mocno przeżywano tzw. konflikt bydgoski, wzięto udział w strajku ostrzegawczym dnia 25.II.1981 r., przygotowano ewentualny strajk okupacyjny szkoły (ale bez angażowania młodzieży). Akces do takiego strajku wyraził także ówczesny dyrektor Antoni Huszalak, który członkiem „Solidarności" nie był. Chciał być razem ze wszystkimi. Dwóch członków „Solidarności" przed strajkiem ostrzegawczym „czmychnęło"

[1]A II. Prot. z 27.I.1983 r.
[2]A II, sygn. 26. Prot. z 9.XII.1983 r.

na urlopy zdrowotne mimo wyraźnie dobrego stanu zdrowia. „Solidarność" odegrała właściwą rolę w dniu 12 listopada – dniu aresztowania Radka Sarnickiego. W stanie wojennym nikt z nauczycieli nie został internowany. Skończyło się na przesłuchaniach (M.Markiewicz – 3 razy, H. Poździk – 2 razy, E. Brogowski – 2 razy). Przesłuchiwał por. SB – Kazimierz Jargieło – mgr matematyki. Skonfiskowano nam dokumentację oraz pieniądze ze składek – 37000 zł, równowartość 247 kg szynki (relacja Henryka Poździka).

Przy końcu 1989 r. powstało w szkole koło „Solidarności"[1]. Pierwszym przewodniczącym Komisji Zakładowej został Kazimierz Musiał. Wkrótce okazało się, iż dyrekcja nie konsultuje z „Solidarnością" ważnych spraw dotyczących życia szkoły, mimo że miała taki obowiązek. Zdaniem przewodniczącego, Rada Pedagogiczna „często jest zmuszana do podejmowania decyzji bez uprzedniego rozeznania" (np. obsadzenie stanowiska kierownika internatu po przejściu na emeryturę Danuty Mierzwy czy likwidacja Zespołu Szkół Ogólnokształcących). Zarzut postawiony dyrektorowi został przyjęty ze zrozumieniem. Co więcej, dyrekcja zgodziła się, że w przyszłości będzie zasięgać opinii „Solidarności"[2].

W następnym, 1991 roku, przewodniczącą szkolnej „Solidarności" została Jadwiga Socha. Na jednym z zebrań plenarnych w listopadzie 1991 r. zapoznała ona zebranych z pismem Kuratorium w sprawie strajku nauczycieli. Z treści wynikało, iż rady pedagogiczne nie mają prawa podejmowania decyzji w tej kwestii. Wprawdzie nie było w szkole październikowego strajku, ale wzburzenie wywołała wiadomość, że Kuratorium zażądało podania nazwisk nie tylko strajkujących, lecz nawet sympatyków. „Wraca stare!" – mawiano z goryczą tu i ówdzie[3].

Półtora roku później szkolna „Solidarność" zwołała zebranie w sprawie strajku. Do Komitetu Strajkowego weszli: Zofia Orzechowska, Andrzej Sołowiej, Ireneusz Hajduk, Alina Włoszczyńska i Maria Markiewicz. 23 osoby głosowały za strajkiem, a 6 wstrzymało się od głosu[4].

[1]A II, sygn. 31. Prot. z 22.VI.1989 r.
[2]A II, sygn. 32. Prot. z 11.XII.1990 r.
[3]A II, sygn. 32. Prot. z 21.XI.1991 r.
[4]A II, sygn. 33. Prot. z 27.IV.1993 r.

Powoływanie zastępcy dyrektora szkoły

Okres schyłkowy starego ustroju w latach osiemdziesiątych znalazł w naszej szkole swój osobliwy wyraz. Po złożeniu rezygnacji na piśmie przez zastępcę, ówczesny dyrektorją przyjął, a do kuratorium wysłał pismo z nazwiskiem nowego kandydata na to stanowisko. Kandydatura została przedyskutowana z sekretarzem szkolnej Podstawowej Organizacji Partyjnej i związkami zawodowymi, ale nie przedstawiona do zaopiniowania Radzie Pedagogicznej. Dotychczasowy zastępca – p.E. Tymoszowa –była osobą powszechnie szanowaną za wiedzę i takt, a powodem rezygnacji była okazywana przez zwierzchnika niechęć oraz brak konsultacji w wielu sprawach związanych ze szkołą oraz zastrzeżenia dyrektora dotyczące braku przynależności do Związku Nauczycielskiego.

Kilku członków rady pedagogicznej (Henryk Poździk, Grażyna Rubaj, Anna Sokołowska) było jednak przekonanych, że nazwisko kandydata zgłoszone przez dyrektora do kuratorium bez uzgodnienia z radą mogło być w przyszłości precedensem do ewentualnych zmian personalnych bez konsultacji z radą pedagogiczną. Na wniosek Kazimierza Musiała rada przyjęła w tej sprawie stosowne oświadczenie skierowane do Kuratorium Oświaty i Wychowania w Zamościu. W obronie zastępcy stanął zdecydowanie członek rady Ireneusz Hajduk, niewyobrażający sobie pracy szkoły bez dotychczasowego zastępcy. Zapytał dyrektora Staniszewskiego, czy rada może zwrócić się do władz zwierzchnich z prośbą o przywrócenie p. E.Tymoszowej na stanowisko. Głos zabrała także sama zainteresowana, stwierdzając, że w panującej wówczas w szkole atmosferze braku zaufania do niej ze strony dyrektora, pracować jako zastępca nie może. Odpowiedź kuratora w sprawie wniosku rady z kwietnia 1986 r. zapowiadała, że właściwa decyzja w tej sprawie będzie poprzedzona konsultacją kuratorium z Radą Pedagogiczną zgodnie z art. 17 Karty Nauczyciela.

W dniu 28 czerwca 1986 r. odbyło się zebranie Rady Pedagogicznej w sprawie wyboru kandydatów na nowego zastępcę dyrektora. W zebraniu wzięła udział naczelnik kuratorium – J. Malec. Na wstępie Kazimierz Musiał zwrócił się z pytaniem, jakie konkretne zarzuty ma kuratorium wobec byłego zastępcy. Pani naczelnik odpowiedziała zdziwiona, że nic na ten temat nie wie i nie została

upoważniona do wyrażania opinii na ten temat. Gotowa była natomiast wysłuchać propozycji rady pedagogicznej, a kandydatury przedstawić w kuratorium. Następnie zapoznała obecnych z warunkami, które powinien spełniać kandydat na zastępcę: musi być członkiem ZNP, członkiem PZPR oraz posiadać zgodę Komitetu Miejskiego PZPR.

W toku dyskusji p.Henryk Poździk uznał, iż zebranie rady nie ma sensu, skoro w sprawach personalnych szkoły decyduje Komitet Miejski PZPR, a głos rady pedagogicznej był tylko głosem formalnym. P.Krystyna Kabas natomiast wyraziła zdziwienie, że o zatwierdzeniu kandydatury na stanowisko kierownicze nie decyduje praca, lecz przynależność do organizacji.

„Jak to się stało – zapytała dalej ta sama nauczycielka – że w najtrudniejszym czasie stanu wojennego władze oświatowe powierzyły byłemu zastępcy pełnienie obowiązków dyrektora naczelnego, a teraz jest on niewygodny jako zastępca i składa rezygnację z powodu braku zaufania do niego ze strony zwierzchnika?”

Zgłoszono następnie 5 kandydatów, w głosowaniu tajnym najwięcej (12) głosów otrzymała Krystyna Stawiarz.

Etat fikcyjny w szkole

Warto wspomnieć o anachronizmie „czasów aroganckiego traktowania szkoły i nauczycieli”. Chodzi mianowicie o tzw. etat fikcyjny, który pojawił się w naszej szkole pod koniec lat osiemdziesiątych na starcie zmian ustrojowych w 1990 r. Już z nazwy budził skojarzenia negatywne. Jeden z nauczycieli został oddelegowany na trzyletnie studia doktoranckie, jednocześnie otrzymał urlop z zachowaniem prawa do etatu. Był nauczycielem II LO tylko na papierze, można rzec fikcyjnym, w rzeczywistości przez kilka lat nie wykonywał obowiązków nauczyciela naszej szkoły. Grono pedagogiczne uważało, iż blokowanie etatu przez trzy lata to dawny przywilej pracowników Komitetu Wojewódzkiego partii. Atmosfera oczyściła się, kiedy nauczyciel po powrocie do Zamościa, złożył podanie o pracę i został przyjęty. Jednak, gdy nowy dyrektor zaproponował mu stanowisko zastępcy, jego decyzja nie spotkała się z przychylnym przyjęciem grona

pedagogicznego. Dopiero po oświadczeniu nowego zastępcy, że wbrew woli nauczycieli tej funkcji pełnić nie będzie, w przeprowadzonym powtórnym głosowaniu grono wyraziło zgodę, by objął to stanowisko.

Liczba uczniów w szkole

Uczniowie II Liceum i Zespołu Szkół Ogólnokształcących

W 1977 roku we wszystkich trzech szkołach było 1332 uczniów:

1) w II Liceum – 713 uczniów, klas 22;
2) w Liceum Ogólnokształcącym dla Pracujących – 445 uczniów, klas 13
3) w Liceum Ogólnokształcącym Zaocznym – 174 uczniów, klas 4[1].

W r. szk. 1978/79 (stan z 1.IX.1978 r.) Liceum dla Pracujących liczyło 387 uczniów, II Liceum – 678 uczniów, Liceum Zaoczne – 51 uczniów. Razem – 1016 uczniów[2].

Liczba uczniów w II LO w Zamościu w latach 1972-2000:

Rok szkolny	Ogółem uczniów
1971/72[3]	695
1974/75[4]	739
1977/78[5]	683
1978/79[6]	678
1979/80[7]	700
1981/82[8]	695
1983/84[9]	650
1989/90[10]	771
1991/92[11]	850
1992/93[12]	890
1993/94[13]	946
1994/95[14]	950
1995/96[15]	1034

[1]A II, sygn. 26, k. 130. Sprawozdanie z wizytacji, 1977 r.
[2]A II, sygn. 22/I. Prot. z 1.IX.1978 r.
[3]A II, sygn. 18. Prot. z 14.IV.1972 r.
[4]Kronika szkoły, 1963–1975 r.
[5]A II, sygn. 22. Prot. z 21.XII.1977 r.
[6]A II, sygn. 22. Prot. z 1.IX.1978 r.
[7]Kronika szkoły, r. szk. 1974/75–1983/84
[8]Protokóły kontroli. Prot. z 11.I.1982 r.
[9]A II, sygn. 27. Prot. z 27.I.1984 r.
[10]Prot. kontroli z 5.III.1990 r.
[11]Prot. kontroli z 11.III.1992 r.
[12]Prot. kontroli z 6.IV.1993 r.
[13]Prot. kontroli z 5.X.1994 r.
[14]Prot. kontroli z 21.IX.1995 r.
[15]Protokóły kontroli... Wyniki wizytacji 18.XI.–19.XII.1996 r. Klasy I–IV. Struktura organizacyjna w r. szk. 1995/96:
kl. I – 9 oddziałów – 290 uczniów
kl. II – 8 oddziałów – 268 uczniów

1996/97[1]	1020
1997/98[2]	1077
1999/2000[3]	1140

W latach osiemdziesiątych, prawie każdego roku, kilkudziesięciu uczniów przenosiło się z różnych powodów z naszej szkoły do innych. Np. w roku szkolnym 1981/82 takich uczniów było 32, natomiast w r. szk. 1984/85 – 40, z czego 25 uczniów (12 – z klas III, 12 – z klas II i 1 – z klasy I) chciało się przenieść do Liceum dla Pracujących w Zamościu, z którym nasze Liceum oraz Liceum Korespondencyjne tworzyły Zespół Szkół Ogólnokształcących, mieszczący się w jednym budynku. W tym przypadku było to niemożliwe, gdyż uczniowie Liceum dla Dorosłych musieli mieć ukończone 18 lat i przedstawić zaświadczenie z miejsca pracy. Poza tym jednak wśród pozostałych: 2 osoby chciały uczyć się w LO w Rejowcu, 1 – w I LO im. J. Zamoyskiego w Zamościu, 3 – w LO w Hrubieszowie, 1 – w LO w Józefowie, 1 – w LO w Szczebrzeszynie, 2 – w Liceum Ekonomicznym w Zamościu, 3 – w Zasadniczej Szkole Zawodowej w Zamościu, 3 – w innych szkołach[4].

W dniu 3 września 1979 r. naukę w klasach pierwszych rozpoczęło 231 uczniów, w klasach drugich – 174, w trzecich – 152, a w czwartych – 142, czyli razem było 699 uczniów[5]. Natomiast pięć lat później (r. szk. 1983/84) były ogółem 22 klasy (650 osób): 5 klas pierwszych – 168 uczniów; 5 klas drugich – 147 uczniów; 6 klas trzecich – 168 uczniów; 6 klas czwartych – 168 uczniów[6].

Lata dziewięćdziesiąte – to wyż demograficzny w szkole. W roku szkolnym1995/96 w II LO w 32 oddziałach uczy się 1034 uczniów[7]: w klasach I – 9 oddziałów – 290 uczniów, w klasach II – 8 oddziałów

kl. III – 8 oddziałów – 258 uczniów
kl. IV – 7 oddziałów – 218 uczniów
[1]Prot. kontroli z 13.XI.1996 r., w tym klasy IV – 210 uczniów, a klasy I–III na koniec roku 781 uczniów (Kronika szkoły, nr 8, 1997–2000 r.)
[2]A II, sygn. 38. Prot. z 29.VIII.1997 r.
[3]Prot. kontroli z 8.X.1999 r.
[4]A II, sygn. 28. Prot. z 27.VI.1985 r.
[5]Kronika szkoły, r. szk. 1974/75–1983/84.
[6]A II, sygn. 27. Prot. z 27.I.1984 r.
[7]A II, protokóły kontroli. Wyniki wizytacji od 18.XI. do 19.XII.1996 r.

– 268 uczniów, w klasach III – 8 oddziałów – 258 uczniów, w klasach IV – 7 oddziałów – 218 uczniów.

Trudna sytuacja od połowy lat dziewięćdziesiątych (przede wszystkim lokalowa) utrudniała pracę wszystkim szkołom średnim w Zamościu. Pewne nadzieje wiązano wówczas z utworzeniem liceów technicznych (np. przy Zespole Szkół Elektrycznych)[1].

Struktura organizacyjna naszej szkoły była różna w poszczególnych latach i zależała od ogólnej liczby uczniów. W roku szkolnym 1974/75 liczba uczniów w klasach wahała się od 25 do 48[2]. Siedem lat później przeciętna klasa liczyła 30 osób[3], natomiast w r. szk. 1996/97 –25-35 osób.

Nauka trwała od 8.00 do 18.35. W roku szkolnym 1996/97 na drugiej zmianie uczyły się 3 klasy pierwsze i 2 drugie, przy następującej długości przerw: 3 przerwy po 10 minut, 6 przerw po 5 minut, 1 przerwa – 15 minut, 1 przerwa – 20 minut[4].

W latach szkolnych 1994/95–1999/2000 nauka odbywała się na dwie zmiany. Budynek zaprojektowany był na 15 oddziałów, a uczyły się w tym czasie 30-35[5]. Dyrekcja szkoły podjęła duży wysiłek organizacyjny, aby młodzież z Zamościa nie musiała dojeżdżać do Szczebrzeszyna czy Tarnogóry.

W roku szkolnym 1991/92 do naszej szkoły uczęszcza 850 uczniów. Z odległości powyżej 5 km dojeżdża 380 uczniów, na stancjach mieszka 11 uczniów, w internacie – 68 uczniów. 40 uczniów korzysta odpłatnie z obiadów w stołówce internackiej[6]. W roku szkolnym 1989/90 szkoła liczy 771 uczniów. Nauka odbywa się na jedną zmianę, dojeżdża 10% uczniów, na stancjach mieszka 24 uczniów[7].

Według danych ze sprawozdania z wizytacji, skład socjalny uczniów II LO w Zamościu w roku szkolnym 1976/77 kształtuje się następująco[8]:

---

[1]A II, sygn. 38. Prot. z 30.VIII.1996 r.
[2]A II, sygn. 20. Prot. z 4.IV.1975 r.
[3]A II, protokoły kontroli. Prot. z 11.I.1982 r.
[4]Prot. kontroli z 8.X.1999 r.
[5]A II, sygn. 38. Prot. z 15.XI.1996 r.
[6]Prot. kontroli z 11.III.1992 r.
[7]Prot. kontroli z 5.III.1990 r.
[8]A II, sygn. 26, k. 130. Sprawozdanie z wizytacji, marzec 1977 r.

- Pochodzenie robotnicze – 174 osób (24,4%)
- Pochodzenie chłopskie – 168 osób (23,56%)
- Pochodzenie inteligenckie – 336 osób (47,14%), w tym dzieci nauczycielskich 120 osób[1]
- Pochodzenie inne – 35 osób (4,9%).

Regulamin uczniowski

Regulamin samorządu uczniowskiego powstał w oparciu o kodeks ucznia. W październiku 1990 r. był już gotowy projekt i wówczas zyskał on pozytywną opinię Prezydium Komitetu Rodzicielskiego. Kolejny etap – analiza projektu i zgłaszanie uwag przez młodzież całej szkoły na godzinach wychowawczych – miał miejsce w listopadzie. 13 grudnia przedstawiciele samorządu uczniowskiego i zespół wychowawczy na wspólnym posiedzeniu wprowadzili do projektu poprawki. W dyskusji wzięli udział wszyscy nauczyciele i uczniowie. Ostatecznie przyjęto regulamin z datą 2 stycznia 1991 r. z możliwością modyfikacji w przyszłości. Za szczególnie ważne sprawy uznano m.in.:

- powołanie instytucji rzeczników praw ucznia;
- estetykę codziennego wyglądu ucznia[2].

Nowelizacja Statutu Szkoły i regulaminu Samorządu Uczniowskiego miała miejsce w grudniu 1995 roku. Uczniowie proponowali wówczas m.in.:

- wprowadzenie sprawdzianów z trzech ostatnich lekcji;
- zwrot prac pisemnych w ciągu 14 dni;
- przeprowadzania tylko jednego sprawdzianu w ciągu dnia;
- ustalenie trzynastego każdego miesiąca dniem bez ocen niedostatecznych;
- ustanowienia prawa ucznia do zakwestionowania oceny niedostatecznej, jeśli nie został w terminie o niej poinformowany, gdyż to w konsekwencji pozbawia go możliwości złożenia egzaminu sprawdzającego.

Młodzież skarżyła się, że niektórzy nauczyciele stawiają bardzo dużo ocen niedostatecznych (np. na jednej z lekcji były to 24 jedynki). Niedopuszczalne jest

[1] A II, sygn. 21. Prot. z 14.VI.1977 r.
[2] A II, sygn. 32. Prot. z 14.XII.1990 r.

także jej zdaniem przezywanie uczniów jako sprzeczne z podstawowymi zasadami kształcenia i wychowania oraz wzajemnego zaufania i szacunku[1]. Aby prawa uczniów były chronione, w roku 1992 powołano jednoosobową instytucję rzecznika praw ucznia[2]. W 1995 r. rzecznikiem została polonistka p.Henryka Kawałko. Zgodnie z uchwałą Rady Pedagogicznej z października 1996 r., nauczyciel pełniący funkcję opiekuna samorządu szkolnego był jednocześnie rzecznikiem praw ucznia[3].

Kodeks ucznia

We wrześniu 1975 r., na spotkaniu dyrekcji z przedstawicielami samorządu i organizacjami młodzieżowymi, uczniowie zwrócili się z prośbą do nauczycieli, aby – zgodnie z prawami gwarantowanymi im przez Kodeks – przestrzegali:

- organizowania ćwiczeń śródlekcyjnych (przez 2-3 minuty);
- nie przedłużali lekcji;
- zapowiadali sprawdziany przedmiotowe kilka dni wcześniej[4].

Pierwszy etap wdrażania po opublikowaniu kodeksu (rok szkolny 1996/97) polegał na popularyzacji i właściwej interpretacji jego postanowień przez młodzież, nauczycieli i rodziców. Analiza kodeksu była przedmiotem obrad Samorządu Uczniowskiego, Rady Szczepu Harcerskiej Służby Polsce Socjalistycznej, posiedzenia Komisji Wychowawców Klasowych, narad z poszerzonym aktywem młodzieżowym oraz zebrań Komitetu Rodzicielskiego. Podsumowaniem i oceną rocznego wdrażania kodeksu zajął się sejmik harcerski, obradujący w październiku 1976 r. pod hasłem „Jesteśmy współgospodarzami szkoły”[5].

Po trzynastu latach kodeks ten stał się na tyle nieaktualny, że zastąpiono go nowym. Projekt został opublikowany w „Głosie Nauczycielskim” i każda szkoła, wzorując się na nim, opracowała sobie własny[6].

[1]A II, sygn. 37. Prot. z 5.XII.1995 r.
[2]A II, sygn. 33. Prot. z 28.VIII.1992 r.
[3]A II, sygn. 38. Prot. z 23.I.1997 r.
[4]A II, sygn. 20. Prot. z 21.VI.1975 r.
[5]A II, sygn. 26, k. 169. Informacja o pracy dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej w r. szk. 1976/77.
[6]A II, sygn. 30. Prot. z 29.VII.1988 r.

Stypendia i pomoc materialna uczniom niezamożnym

W roku szkolnym 1973/74 – 55 uczniów otrzymywało stypendia, a Komitet Rodzicielski przydzielał zapomogi doraźnie na podstawie opinii wychowawców i rad klasowych. Najbiedniejsi otrzymywali bezpłatne drugie śniadania i obiady[1].Duże znaczenie miał także bezpłatny gabinet lekarski i dentystyczny[2].

Stypendia przyznawano komisyjnie (zespół wychowawców oraz przedstawiciele rodziców i organizacji młodzieżowych)[3], przy czym, pierwszeństwo miały dzieci kombatantów[4].Limit miesięczny stypendiów (r. szk. 1976/77) wynosił 12 672 zł, którą to sumę podzielił zespół wychowawczy (przedstawiciele rodziców) między 42 uczniów (dla porównania, w tym samym roku na nagrody dla wyróżniających się w nauce i pracy społecznej przeznaczono z Funduszu Komitetu Rodzicielskiego 14 915 zł)[5]. Oprócz zespołu wychowawczego, przydziałem stypendiów i zapomóg zajmowali się 3 razy w ciągu roku przedstawiciele rodziców, organizacji młodzieżowych i zakładu opiekuńczego szkoły, czyli wówczas Zakładów Mięsnych[6].

Oryginalną formą pomocy materialnej była fundacja uczniom-sierotom książeczki mieszkaniowej. Pieniądze pochodziły ze sprzedaży butelek (inicjatywa szkolnej Komendy OHP w porozumieniu i za zgodą dyrekcji szkoły).Podobny przypadek miał miejsce w roku szkolnym 1979/80. Wówczas zakład opiekuńczy szkoły – odzieżowa „Delia" – ufundowała książeczkę uczennicy kl. IV b[7].

Również Komitet Rodzicielski fundował uczniom zapomogi (w 1979 r. przeznaczono na to 5000 zł). Obowiązywała zasada, że stypendystom opuszczającym lekcje, palącym papierosy lub mającym niedostateczne stopnie pomoc była odbierana. Na początku lat osiemdziesiątych wysokość stypendium zależała od średniej zarobków przypadającej na członka rodziny, a stypendia były przyznawane 2 razy w roku[8]. Jedną z form pomocy uczniom ubogim były bezpłatne

[1]A II, sygn. 19/I. Prot. z 28.III.1974 r.
[2]A II, sygn. 19. Prot. z 28.III.1974 r.
[3]A II, sygn. 21. Prot. z 21.VI.1976 r.
[4]A II, sygn. 21. Prot. z 24.XI.1976 r.
[5]A II, sygn. 26, k. 174. Informacja o pracy dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej w r. szk. 1976/77.
[6]A II, sygn. 21. Prot. z 21.VI.1976 r.
[7]A II, sygn. 23. Prot. z 29.I.1980 r.
[8]A II, sygn. 25. Prot. z 14.II.1982 r.

bezpłatne talony na zeszyty[1]. W połowie lat osiemdziesiątych istniał fundusz stypendialny dla wybitnie uzdolnionych uczniów[2].

W roku szkolnym 1990/91 uczniowie otrzymywali 2 rodzaje stypendiów: socjalne i premie za naukę. Socjalne otrzymywało 17 osób: jedna – w wysokości 90.000 zł, 16 – w wysokości 60.000 zł. Stypendystów naukowych było 40, a w tym:

- 5 osób (średnia ocen 5) – po 50.000 zł
- 5 osób (średnia ocen 4,9) – po 45.000 zł
- 2 osoby (średnia ocen 4,8) – po 40.000 zł
- 7 osób (średnia ocen 4,7) – po 35.000 zł
- 6 osób (średnia ocen 4,6) – po 30.000 zł
- 15 osób (średnia ocen 4,5) – po 25.000 zł[3].

W roku szkolnym 1991/92 otrzymało pomoc stypendialną 30 uczniów[4], a w następnym (1992/93) 7 uczennicom za bardzo dobre wyniki w nauce (średnia ocen 5) przyznano po 272.000 zł. Były to 2 osoby z kl. I d, 2 – z kl. III g, 2 – z kl. IV c i jedna – z kl. IV a[5]. Oprócz tego, 33 uczniów z rodzin biednych, wielodzietnych i rozbitych otrzymało do podziału 3.060.000 zł (18 osób stypendium pełne i 15 – połówkowe)[6].

W roku szkolnym 1993/94 przydzielono łącznie 22 stypendia (15 socjalnych i 7 naukowych)[7].W kolejnym roku szkolnym 1994/95 pula pieniędzy na stypendia socjalne wynosiła 4.103.250 zł i byliśmy jedyną szkołą w województwie zamojskim, która te pieniądze „znalazła" w budżecie szkolnym. Najwyższe stypendium wynosiło 334.000 zł, otrzymała je Teresa Krzywicka z kl. IV f, 12 osób otrzymało po 205.000 zł, a 13 – po 100.000 zł[8].

[1]A II, sygn. 25. Prot. z 23.VI.1982 r.
[2]A II, sygn. 28. Prot. z 5.VI.1985 r.
[3]A II, sygn. 32. Prot. z 20.VI.1991 r.
[4]A II, sygn. 33. Prot. z 1.VII.1992 r.
[5]Kronika szkoły.
[6]A II, sygn. 34. Prot. z 1.VII.1993 r.
[7]A II, sygn. 36. Prot. z 23.VI.1994 r.
[8]A II, sygn. 37. Prot. z 22.VI.1995 r.

Po raz pierwszy zabrakło pieniędzy na stypendia w roku szkolnym 1996/97. Jedynie Rada Rodziców przyznała dwie jednorazowe zapomogi dla uczniów klas czwartych[1].

Wśród stypendystów naukowych (w r. szk. 1997/98) znajdowali się przede wszystkim olimpijczycy i uczniowie reprezentujący szkołę na zewnątrz. Stypendium to wynosiło 120 zł miesięcznie, natomiast stawka miesięczna socjalnego nie mogła przekraczać 58 zł[2].

W końcu lat dziewięćdziesiątych (po 1997 r.) było w szkole dwóch uczniów uhonorowanych stypendium Prezesa Rady Ministrów. Jako pierwszy dostąpił tego zaszczytu Piotr Wierzbicki[3]. Stypendium w wysokości 170 zł od premiera Jerzego Buzka otrzymała także Sylwia Szostek z klasy czwartej (jedna z 48 osób ze szkół naszego regionu). Uroczystość odbyła się 29 października 2000 r. w zamojskim ratuszu z udziałem prezydenta Zamościa i wicekuratora lubelskiego Andrzeja Zielińskiego. Sylwia, uczennica klasy czwartej, zamierzała studiować medycynę.

Stypendium to otrzymywali tylko uczniowie szkół ponadpodstawowych, przy czym, średnia ocen musiała wynosić minimum 4,8. Procedura wyłaniania była następująca: typowanie najlepszych przez samorząd szkolny, prezentowanie ich radzie pedagogicznej i wybór jednej osoby. Kandydata akceptował następnie dyrektor, który składał wniosek do kuratorium[4].

Osiągnięcia artystyczne uczniów (1970-2000)

Konkursy

Duże znaczenie w ujawnianiu skrywanych często ambicji i talentów uczniowskich spełniały liczne konkursy organizowane przez różne instytucje, najczęściej pozaszkolne.

W 1987 r. odbył się konkurs na najlepsze wypracowanie szkolne pod kierunkiem polonistki Marii Markiewicz. Wyniki konkursu zostały ogłoszone na apelu[5]. W tym samym roku z inicjatywy Kuratorium Oświaty i Wychowania,

[1]A II, sygn. 38. Prot. z 19.VI.1997 r.
[2]A II, sygn. 39. Prot. z 15.XII.1997 r.
[3]A II, sygn. 39. Prot. z 23.I.1998 r.
[4]Kronika szkoły nr 8.
[5]A II, sygn. 29. Prot. z 29.I.1987 r.

Towarzystwo Wisła-Odra zorganizowało konkurs „Akcja wysiedleńcza na Zamojszczyźnie. Zamość we wspomnieniach i pamiątkach rodzinnych". Zwyciężyła uczennica klasy Ia – Marzena Sokołowska. Za zajęcie pierwszego miejsca uzyskała dyplom i wysoką nagrodę pieniężną.

Z okazji 50-lecia powstania Stronnictwa Demokratycznego odbył się w szkole turniej przeprowadzony przez Komitet Wojewódzki tej partii. Najlepsze okazały się Aneta Sudak i Małgorzata Kosidło. Były dyplomy i nagrody rzeczowe[1].

Dziewięć konkursów (m.in. recytatorski, plastyczny) wiedzy o Zamojszczyźnie, wiedzy ekologicznej, wiedzy o Hiszpanii odbyło się w roku szkolnym 1992/93. Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zamościu ufundowała 11 nagród w konkursie „Zapobiegania patologiom społecznym". W zmaganiach poetyckich o tej tematyce najwięcej uczniów rywalizowało z klas IV e, III a i II f[2].

Nieco inny charakter miał konkurs „Z antykiem za pan brat", w którym trzy pierwsze miejsca zajęli: Marta Flak – I f, Piotr Jędzura – I a, Sylwia Szostek – I d[3].

Osiągnięcia artystyczne do 1990 r.

Na początku lat siedemdziesiątych dużą popularnością nie tylko w szkole, lecz także w mieście, powiecie, a później w województwie, cieszyły się dwa dziewczęce zespoły wokalne: „Bieriozki" z klasy IV c i konkurencyjne „Margerytki" z III c[4].

Zwłaszcza te pierwsze okazały się bardzo żywotne i wciąż prezentowały wysoki poziom artystyczny. W roku szkolnym 1983/84 „Bieriozki" – uczennice klasy IIIc: Liliana Karczmarczyk, Anna Kupiec i R. Bednarz zajęły czwarte miejsce w wojewódzkim konkursie piosenki radzieckiej[5]. Wkrótce zespół ten podwoił liczbę solistek (doszły jeszcze: Beata Ławnik, Wioletta Gocko, Marzena Pieczykolan i Barbara Kozak[6]).

[1]Kronika szkoły 1984–1991 (listopad 1987 r.).
[2]Kronika szkoły (czerwiec 1993) oraz A II, sygn. 34 Prot. z 1.VII.1993 r.
[3]Kronika Szkolna Nr 8 (czerwiec 1997 – 2000 r.).
[4]Kronika szkoły 1963–1975 (Rok 1970).
[5]A II, sygn. 28, prot. z 24.VI.1984 r.
[6]A II, sygn. 29, prot. z 2.VI.1986 r.

Pod koniec lat osiemdziesiątych doczekała się szkoła artystki śpiewaczki z prawdziwego zdarzenia. Była to Urszula Bożena Palonka, absolwentka z 1980 r. Po ukończeniu zamojskiej Szkoły Muzycznej II stopnia studiowała w Wyższej Szkole Muzycznej w Warszawie, ucząc się kunsztu wokalnego u wybitnej śpiewaczki prof. Aliny Bolechowskiej. Studia ukończyła w maju 1988 r. jako magister sztuki. W dniu 10 czerwca 1988 r. zamojscy melomani mogli podziwiać jej talent w kolegiacie zamojskiej, gdzie zaśpiewała partię sopranową *Mszy Koronacyjnej* Wolfganga Amadeusza Mozarta. We wrześniu tegoż roku została zatrudniona jako solistka w Operze Kameralnej w Warszawie[1].

Duży sukces odniosła, w czerwcu 1992 r., Beata Kryszczuk – absolwentka szkoły 1991 r. Zaszczytny tytuł „Najpiękniejszej Dziewczyny Zamojszczyzny" ucieszył wszystkich uczniów. Beata otrzymała w nagrodę lodówkę i ekspres do kawy[2]. Po maturze uczyła się intensywnie języka angielskiego i niemieckiego w zamojskim college'u. Oprócz języków lubiła sport i podróże.

Nieprzeciętny talent poetycki ujawniła na początku lat dziewięćdziesiątych uczennica kl. IVe – Agnieszka Gałan. Kiedy Terenowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zamościu ogłosiła konkurs poetycki na temat „Zapobieganie patologiom społecznym", została jedną z laureatek. Uroczy wierszyk „Obudźcie się!" zachwycił wszystkich lekką formą i poważną treścią:

[1]Kronika Szkoły 1984–1991 r.
[2]Kronika Szkoły 1991/1992 r.

Czyste góry, woda, las?
Nie! To już odległy czas,
Dziś niestety jest inaczej,
Oto mały Jasio płacze:
„Mamo, pójdę dziś nad morze”
Mama: Nie kąp się broń Boże.

Biedny żywot ma Jaś mały,
Tylko ścieki mu zostały,
Brudna jest na świecie woda
Cóż poradzić? Jasia szkoda
Cała ludzkość głowy sili...
Jest! Jest! Proszek wymyślili,

Persil Color, Ariel, Omo!
Który wybrać – nie wiadomo,
Lecz choć wszystkie są bez wady
Raczej tu nie dadzą rady,
A nasz Jasio nadal płacze –
„Nigdy morza nie zobaczę”

Jaki morał moi mili:
Byście się już obudzili
Gdzieś działali! Coś robili!
Do stracenia nie ma chwili,
No bo żaden Jasio przecie,
Nie chce żyć na takim świecie
– Czyste góry, woda, las?
– Będą
Lecz nie będzie nas!!![1]

[1]Kronika Szkoły. Grudzień 1992 r.

Monika Mudrecka – jako uczennica klasy III f (1992/93 r.) uczestniczyła na początku czerwca 1993 r. w eliminacjach do Zespołu Pieśni i Tańca „Mazowsze" (wcześniej tańczyła i śpiewała w zespole Pieśni i Tańca „Zamojszczyzna" przy Wojewódzkim Domu Kultury w Zamościu). Długie i męczące egzaminy zaczęły się w siedzibie „Mazowsza" w Karolinie pod Warszawą 6 czerwca. Było siedem sprawdzianów z tańca i śpiewu. Ze 120 kandydatów wybrano dwie dziewczyny i trzech chłopców. Jedną z dziewcząt była właśnie Monika, podtrzymywana na duchu przez dwóch kolegów z klasy – Mariusza Rynia i Piotra Hildebranda. Radość z oszałamiającego sukcesu przyćmił nieco... regulamin obowiązujący w „Mazowszu". Otóż warunkiem przyjęcia było ukończenie szkoły średniej i 19 lat, a więc marzenie Moniki mogło się spełnić dopiero za rok. Po maturze dziewczyna zgłosiła się i przyjęto ją do chóru. Zamieszkała w bursie w Karolinie. Jako początkująca artystka zarabiała w czerwcu 1996 r. około 300 zł. Praca w „Mazowszu" jej imponowała. Była dumna zwłaszcza z oryginalnych ludowych kostiumów (łowicki strój tkany z wełny ważył 14kg, a bluzeczka haftowana pochodziła z 1929 r.). Mimo to nie była pewna, czy wytrzyma w zespole 20 lat, jak jej koleżanki. Na wszelki wypadek zaczęła studia dziennikarskie.

Recytacje (1974 r.)

W połowie lutego odbyły się w Powiatowym Domu Kultury eliminacje międzyszkolne do X Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego. 5 uczniów zakwalifikowało się do eliminacji powiatowych: Katarzyna Dublicka, Bernarda Łukaszyk, Maria Oryszczak, Stanisław Przytuła, Tadeusz Kuna.

Katarzyna Dublicka doszła do eliminacji wojewódzkich, które odbyły się 20 i 21 marca w Puławach. Za pracę koła recytatorskiego liceum otrzymało dyplom i pamiątkowy flakon[471].

[471] Kronika szkoły 1963-1975 r.

Uczniowie – rewolucjoniści

Przed wprowadzeniem stanu wojennego 13 grudnia 1981 r. kilku uczniów prowadziło pozaszkolną działalność polityczną w Konfederacji Polski Niepodległej. Byli to: Radosław Sarnicki z kl. III c (r. szk. 1981/82), Robert Gątnicki z kl. II a (r. szk. 1981/82) oraz Przemysław Bednarczuk z kl. IV b (r. szk. 1981/82).

Najbardziej znana była w szkole sprawa i sylwetka **Radosława Sarnickiego**. Według relacji z 15 maja 1992 r. nauczyciela matematyki Henryka Poździka, 12 listopada 1981 r. funkcjonariusz SB – por. Andrzej Potrzyszcz wraz ze swoim kolegą o 10.30 zgłosili się do zastępcy dyrektora szkoły – p. Eleonory Tymosz i poprosili ją o spotkanie z Radosławem Sarnickim – uczniem klasy III c, członkiem i „działaczem" KPN. Przeprowadzili z nim rozmowę i aresztowali. O 10.55, kiedy rozpoczynała się czwarta lekcji, wyprowadzali go ze szkoły, trzymając pod ręce i prowadząc do wyjścia. Scenę tę widziało kilka osób z grona nauczycielskiego i uczniowie. Ci ostatni nie zdawali sobie sprawy z rozgrywającego się wydarzenia. Słowa „aresztują chłopaka" wypowiedział jeden z nauczycieli, powtórzyła je jedna z nauczycielek, wieść „poszła w szkołę", potwierdziła ją p. E. Tymosz. Szkoła zareagowała: koleżanki aresztowanego – płaczem, grono pedagogiczne – działaniem. Pani Maria Markiewicz – przewodnicząca Komisji Zakładowej „Solidarności" – udała się na posiedzenie Zarządu Regionu – odbywało się akurat w świetlicy Zamojskich Fabryk Mebli, sekretarz POP – p.Kazimierz Musiał oraz p.Edward Brogowski udali się do KW PZPR, p.Ireneusz Hajduk i p.Piotr Bojanowski – do KWMO, gdzie rozmawiali z zastępcą do spraw bezpieczeństwa – pułkownikiem Tadeuszem Postko. Okazało się wtedy, że wśród uczniów jest pewna liczba członków KPN, którzy oznakowali się znaczkami i zorganizowali manifestację, uczniom przewodził Krzysztof Kazana z kl. III a. Manifestacja rozpoczęła się po 5-tej lekcji, trwała po zakończonych lekcjach. Bardzo mała liczba uczniów poszła do domu, zostali prawie wszyscy, nawet dojeżdżający, mimo że ci byli przez nauczycieli wysyłani do domów. Stołówki, internacka i szkolna, dały uczniom chleb. Nastrój wyczekiwania trwał, seria rozmów początkowo nie dawała rezultatu, czekali więc uczniowie i prawie wszyscy nauczyciele. O godzinie 16.00 Sarnicki został przyprowadzony do szkoły przez pracowników SB, był więc wolny. Podziękował manifestującym za udzielone

mu poparcie, wszyscy rozeszli się do domów (tego dnia aresztowany był także Ryszard Teterycz – uczeń kl. IV Liceum Sztuk Plastycznych, ale w jego obronie nikt nie podjął działań).

13.XII.1981 r. Radosław Sarnicki został aresztowany, internowany, więziony był w kilku ośrodkach. Ostatnim miejscem jego aresztowania był Kwidzyń, gdzie brał udział w proteście internowanych. Został bardzo dotkliwie pobity przez służbę więzienną (do odbicia nerek i uszkodzeń głowy – mózgu włącznie). Wskutek tego pobicia – przez trzy miesiące lekarze próbowali przywrócić go do życia, młody organizm zwalczył skutki bestialstwa, po pobycie w szpitalach klinicznych wrócił do Kwidzynia. Zwolniono go w grudniu 1982 r. Na I półrocze w klasie IV miał obniżoną ocenę ze sprawowania z poprawnej na odpowiednią za działalność polityczną pozaszkołą[472]. Do szkoły wrócił od 2.I.1983 r. – do klasy IV, zdał egzamin dojrzałości w czerwcu 1983 r. Został przyjęty na historię na KUL, na II roku studiów ożenił się, wkrótce wyjechał do USA, stąd do Kanady (pod presją ówczesnej władzy), gdzie przebywa do dziś.

Robert Gątnicki z klasy II a, w opinii wychowawcy Franciszka Kapłuna, był uczniem dość zdolnym, koleżeńskim, kulturalnym, lubianym przez rówieśników. Dużo lekcji opuścił w okresie zimowym. Rodzice wiedzieli o tym i usprawiedliwiali je. W pierwszym semestrze roku szkolnego 1981/82 miał z tego powodu obniżoną ocenę ze sprawowania, ale z przedmiotów uzyskał wszystkie stopnie pozytywne. Interesował się sportem i należał do klubu sportowego. Wiosną 1982 r. został internowany i w związku z tym opuścił bardzo dużo godzin lekcyjnych (jego ojciec nic o tym nie wiedział).

Franciszek Kapłun postawił wniosek na zebraniu Rady Pedagogicznej, aby zezwolono mu na powrót do szkoły po internowaniu, argumentował, że rada pedagogiczna „roztoczy nad nim opiekę, umożliwiającą zerwanie ze zgubnymi wpływami z zewnątrz". Intensywny dozór pedagogiczny miał mu umożliwić ukończenie szkoły. Nauczyciel Kazimierz Musiał poparł wniosek wychowawcy, aby umożliwić Robertowi powrót do szkoły. W głosowaniu nad wnioskiem poparło go

[472]A II, sygn. 25. Prot. z 14.II.1982 r.

46 osób obecnych na posiedzeniu[473]. Po powrocie do szkoły we wrześniu 1982 r. Robert otrzymał na pierwsze półrocze cztery oceny niedostateczne z: matematyki, historii, fizyki, chemii[474].

Trzeci z internowanych uczniów – **Przemysław Bednarczuk** z kl. IV b (rok szkolny 1981/82) po powrocie do szkoły zachowywał się nienagannie i w terminie złożył egzamin dojrzałości[475].

Meandry dojrzewania

Należy też wspomnieć o niechlubnych czynach młodzieży, co można przypisać burzliwemu okresowi dojrzewania.

Palenie papierosów

W latach osiemdziesiątych sprzyjała rozwojowi tego nałogu w szkole rannej palarnia dla uczniów Liceum dla Pracujących[476]. Coraz więcej młodzieży sięgało po papierosy[477]. Najczęściej robili to w szatni, zwiększając ryzyko zaprószenia ognia. W 1982 r. za palenie papierosów na terenie szkoły obniżono oceny z zachowania 12 uczniom (było wśród nich kilka dziewcząt). Palacze otrzymali wówczas oceny nieodpowiednie, naganne i poprawne[478].

Kradzieże

W klasie II d (rok szkolny 1974/75) „zniknęły" ze ścian ozdobne talerze i oprawione rogi, ale to jeszcze nic wobec faktu zaginięcia na korytarzu I piętra portretu patronki szkoły Marii Konopnickiej (dyrekcja zawiadomiła o tym milicję)[479].

Pitawal uczniowski

„Wyczynu" nie lada dokonał uczeń klasy II c, upijając się na wycieczce i w stanie ciężkiego zatrucia został przewieziony do szpitala. Wychowawca napiętnował jego występek w klasie, wezwał matkę i sprawa omawiana była na apelu[480].

---

[473]A II, sygn. 25. Prot. z 12.V.1982 r.
[474]A II, sygn. 26. Prot. z 27.I.1983 r.
[475]A II, sygn. 25. Prot. z 12.V.1982 r.
[476]A II, sygn. 27. Prot. z 27.VI.1984 r.
[477]A II, sygn. 28. Prot. z 27.VI.1985 r.
[478]A II, sygn. 25. Prot. z 14.II.1982 r.
[479]A II, sygn. 20. Prot. z 4.IV.1975 r.
[480]A II, sygn. 32. Prot. z 21.XI.1991 r.

Samowolne zbiorowe ucieczki z lekcji

Tego typu przewinień nie było wiele. Feralnym dniem okazał się 11 kwietnia 1974 r. Dwie klasy: III b i III d „poszły sobie" z lekcji (III b – z czterech ostatnich, a III d – z ostatniej). Pierwsza odpracowała opuszczone godziny w niedzielę (uczniowie – „dobry" ze sprawowania), natomiast druga z klas – obniżony stopień z zachowania dla każdej uczennicy o jeden, od tego jaki wypadałby na koniec roku[481].

Podobne incydenty powtórzyły się siedem lat później. Wyjątkowo niezdyscyplinowana klasa III f uciekła 2 października 1981 r. po drugiej lekcji przed sprawdzianem z języka polskiego. Dyrektor Tymoszowa zawiesiła klasę w obowiązkach uczniowskich od piątej lekcji 5.X. do godziny 13.00 6.X. Było też zwołane nadzwyczajne zebranie uczniów tej klasy, ich rodziców i członków rady pedagogicznej[482].

Okazją do masowej ucieczki z lekcji klas młodszych był w tym samym roku pierwszy dzień wiosny. I w tym przypadku „poleciały w dół" ocenyze sprawowania[483]. Najczęściej, a przynajmniej raz w roku, był taki dzień (21 marca), kiedy to wykroczenie nagminnie się powtarzało. Miał ów dzień różne nazwy: „Pierwszy dzień wiosny", „Topienie Marzanny" lub „Dzień wagarowicza". W 1994 r. uczniowie klas II e, III e i III h nie byli na lekcjach, a w pozostałych klasach przyszły tylko jednostki. Sprawę tę mieli „załatwić" sami wychowawcy, natomiast kl. II e przeprosiła nauczycieli, a podczas spotkania z p. dyrektor uczniowie wyrazili dezaprobatę dla tego typu wybryków[484].

Bójka

W dniu 9 grudnia 1994 r. w godzinach przedpołudniowych (duża przerwa) na boisku szkolnym uczeń klasy IV b doznał ogólnych obrażeń ciała oraz złamania palca prawej ręki. Po udzieleniu pierwszej pomocy został przewieziony pod opieką dyr. Z. Barczuk do szpitalnej izby przyjęć. O wydarzeniu zostali powiadomieni rodzice i policja. Sprawcą pobicia okazał się uczeń klasy II Mariusz S. Obaj oraz

[481]A II, sygn. 19. Prot. z 24.IV.1974 r.
[482]A II, sygn. 25. Prot. z 5.X.1981 r.
[483]A II, sygn. 25. Prot. z 17.VI.1981 r.
[484]A II, sygn. 35. Prot. z 28.III.1994 r.

świadkowie zostali przesłuchani przez policjantów z grupy do spraw nieletnich, po czym sprawa trafiła do sądu. Konflikt między tymi uczniami istniał wcześniej, a wywołany został zachowaniem starszego czwartoklasisty wobec młodszego kolegi. Uczeń IV klasy otrzymał zwolnienie lekarskie (powyżej 7 dni), a młodszy ma prawą rękę w gipsie[485]. 12 grudnia chłopcy w obecności wychowawców i dyrektorki pogodzili się. Samorząd Uczniowski stwierdził, że obie strony są winne, bo nie powinny sięgać po przemoc fizyczną w rozstrzyganiu sporu. Ostatecznie młodszy otrzymał naganę od dyrekcji i Rady Pedagogicznej z ostrzeżeniem, że jeśli do końca jego pobytu w szkole weźmie jeszcze raz udział w podobnym incydencie, zostanie skreślony z listy uczniów. Nagana będzie odczytana wszystkim uczniom.

Lepiej na stadionie niż w szkole

30 lutego 1994 r. był w Zamościu historyczny mecz miejscowego „Hetmana" z „Legią" (Warszawa). Mogła pójść wybrana grupa 10-15 uczniów – aktywistów Szkolnego Klubu Sportowego. W razie większej liczby chętnych miało szansę wyjść dalszych 15 osób pod opieką nauczycieli p.Kazimierza Chrzanowskiego lub p.Henryka Poździka. Bliżej było terminu meczu, chciała już iść cała szkoła. Młodzież zaczęła w klasach zbierać pieniądze na bilety, ale dyrekcja stanowczo się temu sprzeciwiła (zachodziła obawa o ich bezpieczeństwo). Zakazu nie posłuchała jedna klasa i poszła na mecz samowolnie. Później okazało się, że tylko nieliczni byli na stadionie. Nie zależało im na meczu, lecz na tym, by nie być na lekcjach[486].

Przypadki wandalizmu

W szkole aktywnie działało (r. szk. 1992/93) koło plastyczne „Studium Ruchu Postaci". Opiekunka Krystyna Kabas przygotowała dużym nakładem pracy i czasu wystawę szkiców z natury. Symbolizowały one taniec, gimnastykę, zabawy, gry sportowe, walki judo itp. Barwne i czarnobiałe, wykonane tuszem, pędzlem, patykiem i flamastrem budziły zrozumiałe zainteresowanie uczniów i nauczycieli. Budziły... do 13 stycznia, kiedy niezidentyfikowany złośliwy osobnik zniszczył

[485]Sygn. 37. 5.I.1995 r.
[486]A II, sygn. 37. Prot. z 6.XII.1994 r.

żmudną pracę kilkudziesięciu osób. Krystyna Kabas zwołała w pracowni plastycznej zebranie autorów prac z klas trzecich. Wszyscy byli zgodni, że trzeba znaleźć formę oddziaływania wychowawczego na tego typu wandali. Na ścianach pozostały tylko prace zniszczone, a wolne plansze wypełniły teksty piętnujące nikczemnika napisane na pięćdziesięciu kartkach. Oto niektóre z nich:

- *W starożytności żyło plemię Wandali, teraz rośnie następne*
- *Stop, nie tędy droga do sławy*
- *Ulżyło?*
- *Kultura, ale to trudne*
- *Zniszczyłeś prace, na których wykonanie ludzie poświęcili wiele godzin – tobie zajęło to kilka minut*[487].

Aby zapobiec wybrykom młodzieży, w 1978 r. dyrektor zaostrzył dyscyplinę szkolną[488]poprzez: egzekwowanie dyżurów nauczycieli; eliminację odwiedzin uczniów przez osoby obce; nieopuszczanie klasy przez młodzież w czasie wolnych lekcji; zakaz odwiedzin na stancjach po godzinie 20-tej;dyżury uczniów w szatniach o godzinie 7.30.

Wybryki uczniów

W 1986 r. uczeń kl. II a Rafał W., nie ucząc się matematyki, „zapracował" w I okresie na ocenę niedostateczną. Poszukując ostatniej deski ratunku prosił nauczyciela o pozytywny stopień. Ten postawił warunek: dostaniesz dostateczny, ale gdy otrzymasz dwie dwóje w ciągu II półrocza, będzie niedostateczny na koniec roku. Rafał przyjął warunki i z radości postanowił to uczcić. I tak to w trzeciej dekadzie stycznia zdumiona Łabuńka oglądała gromadkę szaleńców, z których jeden wykąpał się w jej falach. Na brzegu kibicowali Rafałowi ubrani koledzy i ... fotoreporter. Oto jak wielką wagę miała dostateczna ocena z królowej wszechnauk[489].

[487]Kronika szkoły, 15.I.1993 r.
[488]A II, sygn. 22. Prot. z 3.II.1978 r.
[489]Kronika szkoły, 1986 r.

Szkolne przestępstwo pospolite czyli niszczenie dzienników

W maju 1972 r. podczas pierwszej lekcji weszła do pokoju nauczycielskiego uczennica i nie zauważona przez nikogo wzięła dziennik. Na korytarzu czekała na nią koleżanka z tej samej klasy. Poszły do domu jednej z nich i dziennik spaliły. Obydwie otrzymały ocenę niedostateczną ze sprawowania, dyrektor przeniósł je do innej szkoły i wszyscy dowiedzieli się o tym na apelu. Rok wcześniej, w tej samej klasie, również zginął dziennik i sprawców nie wykryto[490].

Dwa dzienniki zaginęły też w roku szkolnym 1985/86[491]. W 1993 r. na lekcję języka polskiego w klasie III c. wszedł chłopak i poprosił o dziennik. Nauczycielka dopiero po przekazaniu dziennika zorientowała się, że nie jest on uczniem naszej szkoły. Aby zapobiec podobnym przypadkom, dyrektor wprowadził zarządzenie, by nauczyciele nie polecali uczniom przynosić dzienniki[492].

Skreślenie z listy uczniów

Charakterystyczny był brak dokładnie sprecyzowanych przepisów wykonawczych dotyczących tego rodzaju kary. Dopiero w 1997 r. sprawa została ostatecznie uregulowana. Wcześniej skreślenia z listy uczniów dokonywano na podstawie uchwały Rady Pedagogicznej. Znane są tego rodzaju przypadki po 1990 roku, przy czym, czynnikiem decydującym była ciągła nieobecność w szkole przez ponad 6 tygodni. W tym czasie rodzice byli zawiadamiani listownie i wzywani do szkoły przez kancelarię i wychowawcę[493].

W 1992 r. skreślano tych, którzy mieli kłopoty w nauce i opuszczali zajęcia. Nowym rozwiązaniem był okres jednego miesiąca dany uczniowi na poprawę[494]. Dalsza konkretyzacja warunków, pozwalających na skreślenie z listy uczniów, nastąpiła w 1996 r. za:

- wybryki chuligańskie – stosowanie przemocy fizycznej wobec kolegów i innych osób;
- dokonanie kradzieży w szkole (ubranie, sprzęt, dziennik);

[490]A II, sygn. 18. Prot. z 13.V.1972 r.
[491]A II, sygn. 28. Prot. z 31.I.1986 r.
[492]A II, sygn. 33. Prot. z 22.II.1993 r.
[493]A II, sygn. 32. Prot. z 29.V.1991 r. oraz prot. z 21.XI.1991 r.
[494]A II, sygn. 32. Prot. z 12.II.1992 r.

- dewastację mienia szkoły;
- ciągłe wagarowanie[495].

W drugiej połowie lat dziewięćdziesiątych uległ zmianie jeden z zapisów Statutu Szkoły dotyczący warunków skreślenia z listy uczniów. Dotychczasowy „*...niespełniania obowiązujących norm moralnych oraz prawnych*” został zastąpiony wyszczególnieniem zachowań, za które uczeń mógł być usunięty ze szkoły: „*palenie papierosów, spożywanie alkoholu, zażywanie czy dystrybucja narkotyków, nagminne wagarowanie, rozboje, kradzieże, duże ilości ocen niedostatecznych, kolizja z prawem*”. Tryb uchwalenia owej zmiany sprowadzał się do wyboru kilkuosobowej komisji, która przygotowała treść tego aneksu, a następnie Rada Rodziców i Rada Szkoły go przegłosowała[496].

Regulamin ocen i promowania

W końcu lat siedemdziesiątych, oprócz ocen w dzienniku, prowadzone były przez wychowawców tzw. zeszyty spostrzeżeń ucznia (pomoc w ustaleniu obiektywnej oceny, zwłaszcza w klasach czwartych)[497]. Obowiązywała wówczas jawność oceny uzasadniona krótkim komentarzem. Ważnym czynnikiem ocenotwórczym było również sprawdzanie i ocena zeszytów ze wszystkich przedmiotów[498].

Na początku lat osiemdziesiątych utrwalił się obyczaj, iż 13 dzień każdego miesiąca był dniem bez ocen niedostatecznych[499]. Podczas wizytacji władz oświatowych w naszej szkole, stwierdzono dysproporcję między ilością ocen niedostatecznych w ciągu roku, a na koniec roku[500]. Niektórzy nauczyciele stosowali niedopuszczalną metodę egzekwowania wiadomości przez nadmierne wystawianie ocen niedostatecznych[501]. Zdaniem dyrektora Tadeusza Staniszewskiego, nauczyciele wystawiający oceny niedostateczne do dziennika powinni to gruntownie przemyśleć,

[495] A II, sygn. 38. Prot. z 20.VI.1996 r.
[496] A II, sygn. 38. Prot. z 24.IX.1997 r.
[497] A II, sygn. 23. Prot. z 9.X.1978 r.
[498] A II, sygn. 23. Prot. z 26.I.1979 r.
[499] A II, sygn. 26. Prot. z 11.XI.1982 r.
[500] A II, sygn. 27. Prot. z 22.XI.1984 r.
[501] A II, sygn. 29. Prot. z 29.I.1987 r.

bo istnieje wiele dowodów, że oddziałują one bardzo ujemnie na dalszą pracę ucznia, jego postawę itp.[502].

Z kolei nauczyciele uważali, że nie ma potrzeby uzasadniania oceny niedostatecznej, jeśli jest ona wystawiona na podstawie ocen cząstkowych, czyli prac klasowych i odpowiedzi[503]. Rodzice uczniów klas pierwszych byli wówczas bardzo niezadowoleni ze zbyt dużej liczby ocen niedostatecznych i prosili o zorganizowanie zespołów wyrównawczych z przedmiotów ścisłych[504]. Rodzice uczniów klas czwartych byli przeciwni temu, że szkoła odrywa młodzież od zajęć szkolnych, np. do przeprowadzenia spisu powszechnego.

Na przestrzeni ośmiu lat (1985-1993) w sprawie ocen doszło do kilku ważnych zmian. O ile przy końcu r. szk. 1984/85 nauczyciele mieli obowiązek poinformowania uczniów na 3 dni przed konferencją klasyfikacyjną rady pedagogicznej o przewidywanych dla nich ocenach okresowych (rocznych), przy czym osobiście winni te oceny końcowe wpisywać do arkuszy ocen, a stopnie niedostateczne uzasadniać[505],
o tyle w r. szk. 1992/93 taką informację uczący winni byli przekazywać uczniom na tydzień przed klasyfikacyjnym posiedzeniem, a o ocenie niedostatecznej – na miesiąc wcześniej[506] (potwierdzenia o zawiadomieniu znajdowały się w dzienniku)[507].

Na początku r. szk. 1992/93 został wprowadzony nowy regulamin oceniania i promowania[508]. Przy sześciostopniowej skali ocen istotnym elementem przy kryterium stopni jest uwzględnienie wymagań zawartych w minimum programowym[509].

Od 1985 r. obowiązywała zasada, że świadectwo z czerwonym paskiem otrzymywał uczeń mający średnią ocen co najmniej 4,6[510]. Taką samą średnią wszystkich stopni z egzaminu dojrzałości musiał uzyskać maturzysta, jeśli chciał mieć

[502]A II, sygn. 30. Prot. z 28.XI.1988 r.
[503]A II, sygn. 31. Prot. z 20.IV.1989 r.
[504]A II, sygn. 30. Prot. z 28.XI.1988 r.
[505]A II, sygn. 28. prot. z 24.VI.1985 r.
[506]A II, sygn. 34. Prot. z 15.XI.1993 r.
[507]A II, sygn. 37. Prot. z 22.VI.1995 r.
[508]A II, sygn. 33. Prot. z 28.VIII.1992 r.
[509]A II, sygn. 33. Prot. z 5.I.1993 r.
[510]A II, sygn. 28. Prot. z 24.VI.1985 r.

świadectwo dojrzałości z wyróżnieniem[511]. Stopień z zachowania ustalał w połowie lat dziewięćdziesiątych wychowawca klasy, przy czym uczeń mógł się odwołać do rady pedagogicznej[512] w ciągu trzech dni od daty klasyfikacji.

W połowie lat dziewięćdziesiątych uczeń był klasyfikowany na okres lub koniec roku, jeśli posiadał roczne oceny według skali stopni szkolnych ze wszystkich przedmiotów i zajęć obowiązkowych. Natomiast nie mógł być klasyfikowany, jeśli miał 50% nieobecności nieusprawiedliwionych w okresie lub nie uczestniczył co najmniej w połowie zajęć lekcyjnych. Natomiast oceny z przedmiotów okresowe lub roczne nie mogły być ustalane jako średnie arytmetyczne stopni cząstkowych.

Egzaminy sprawdzające

W r. szk. 1973/74 ogromny sukces odniosła klasa I d i nauczycielka p.Maria Cichoń, zwyciężając w ogólnopolskim sprawdzianie z chemii[513]. Był to już jednak ostatni rok, w którym procentowy wskaźnik promocji uczniów był stosunkowo wysoki i wyniósł 97,1%. W następnych latach było już tylko gorzej: r. szk. 1974/75 – 94,8%;r. szk. 1975/76 – 95,5%. To, że dzieje się coś niedobrego w poziomie kształcenia szkoły, potwierdzały rosnące ilości egzaminów poprawkowych: r. szk. 1973/74 – 38; r. szk. 1974/75 – 60; r. szk. 1975/76 – 98[514].

Również ze zdawaniem poprawek nie było dobrze:

r. szk. 1973/74 – 38 (zdało 30, nie zdało 8)

r. szk. 1974/75 – 60 (zdało 50, nie zdało 10)

r. szk. 1975/76 – 98 (zdało 92, nie zdało 6)

r. szk. 1979/80 – 76 (zdało 70, nie zdało 6).

W r. szk. 1979/80 poprawki w poszczególnych klasach:

I a – 2	II a – 1	III a – 6
I b – 8	II b – 6	III b – 3
I c – 3	II c – 4	III d – 4
I d – 7	II d – 10	III e – 7

[511]A II, sygn. 34. Prot. z 15.XI.1993 r.
[512]A II, sygn. 35. Prot. z 24.I.1994 r.
[513]A II, sygn. 20/I. Prot. z 4.IV.1975 r.
[514]A II, sygn. 26, k. 140. Sprawozdanie z wizytacji, marzec 1977 r.

I e – 3 II e – 6

I f – 7

Razem: 77 poprawek[515]

W tym samym roku szkolnym egzamin poprawkowy z przedmiotów wybranych na maturze składało 6 osób, po 2 przedmioty każda. Zdali wszyscy[516].

W r. szk. 1981/82zostały zniesione egzaminy poprawkowe, a to przekreślało szanse tych uczniów, którzy z jednego przedmiotu nie potrafili uzyskać oceny pozytywnej[517]. Odbywały się także sporadycznie egzaminy klasyfikacyjne.

W połowie lat osiemdziesiątych uczniowie mający na koniec roku i w styczniu (po pierwszym semestrze) jedną ocenę niedostateczną oraz pozytywną ocenę ze sprawowania mogli skorzystać z egzaminu sprawdzającego zwanego też komisyjnym. Jeśli złożyli go pomyślnie, otrzymywali promocję do następnej klasy[518].

W r. szk. 1984/85 skorzystały z tego przywileju 54 osoby. Egzamin odbył się 26 czerwca. Zdało go 41 osób. Dyrektor przysłuchujący się wypowiedziom uczniów ocenił je jako dobre. Płynął stąd oczywisty wniosek, że nauczyciele podchodzili często do klasyfikacji zbyt ostro i bezwzględnie. Otrzymali też wówczas zalecenie, aby każdą ocenę, a zwłaszcza końcową, dokładnie przemyśleć[519].

Egzaminy sprawdzające zdarzały się różnym uczniom i różny, a często zaskakujący był ich efekt końcowy. Oto w końcu lat osiemdziesiątych trzy uczennice zdawały egzamin sprawdzający z matematyki. Wszystkie miały bardzo dobrą opinię (nie uciekały z lekcji, pracowite, a jedna należała nawet do najlepszych w klasie). Egzaminu jednak nie zdały, ale wychowawczyni prosiła radę pedagogiczną i przekonała wszystkich, aby mimo to przeszły do czwartej klasy[520].

Na progu lat dziewięćdziesiątych zmienił się nieco regulamin tych egzaminów. Można je było zdawać nie z jednego przedmiotu, jak dotąd, lecz z dwóch. Ocena ze sprawowania nie miała odtąd wpływu na dopuszczenie do egzaminu. Szkoła koniecznie musiała powiadomić rodziców ucznia[521].

---

[515]A II, sygn. 24. Prot. z 29.VIII.1980 r.
[516]A II, sygn. 24. Prot. z 10.IX.1980 r.
[517]A II, sygn. 25/I. Prot. z 23.VI.1982 r.
[518]A II, sygn. 27. Prot. z 22.VI.1984 r.
[519]A II, sygn. 28. Prot. z 24.VI.1985 r.
[520]A II, sygn. 30. Prot. z 23.VI.1988 r.
[521]A II, sygn. 32. Prot. z 19.IX.1990 r.

Jeszcze inaczej wyglądał egzamin sprawdzający (komisyjny) w połowie lat dziewięćdziesiątych. Korzystali z niego uczniowie wówczas, gdy ustalona przez nauczyciela ocena okresowa (roczna) była ich zdaniem wyraźnie zaniżona. Najpierw pisali podanie do dyrektora (nie później niż na tydzień przed zakończeniem zajęć w danym okresie lub roku szkolnym), zaznaczając na jaką ocenę chcą zdawać, bo od tego zależał stopień trudności pytań pisemnych i ustnych. Jeśli się zdarzyło, że wynik egzaminu był niedostateczny, uczeń mógł się odwołać w ciągu trzech dni od daty egzaminu i zdawać go powtórnie.

Egzamin sprawdzający przysługiwał wówczas uczniowi mającemu tylko dwie oceny niedostateczne. Protokół z egzaminu sprawdzającego wraz z pracą pisemną i charakterystyką odpowiedzi ustnych był załącznikiem do arkusza ocen[522].

W połowie lat dziewięćdziesiątych uczeń był klasyfikowany na okres lub koniec roku, jeśli posiadał oceny według skali stopni szkolnych ze wszystkich przedmiotów
i zajęć obowiązkowych. Natomiast nie mógł być klasyfikowany, jeśli posiadał 50 % nieobecności nieusprawiedliwionych lub nie uczestniczył co najmniej w połowie zajęć lekcyjnych[523]. W takim przypadku mógł jednak skorzystać z egzaminu klasyfikacyjnego, jeśli rada pedagogiczna wyraziła na to zgodę.

Egzaminy takie odbywały się przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego lub przed zakończeniem półrocza. W styczniu 1995 r. ubiegało się o egzamin klasyfikacyjny 21 uczniów[524]. Ostatecznie zdawało go 14 osób i wszyscy zdali. Czternaście pozostało na drugi rok (ogółem było wówczas w szkole w klasach I-III 692 uczniów, klasyfikowanych 688)[525].

Sprawdziany przedmiotowe (1986-1995)

Uczestniczyli w nich dyrektor i zastępcy. W r. szk. 1985/86 w styczniu odbył się sprawdzian w pięciu klasach (język polski, historia, propedeutyka i fizyka). Wyniki były obiektywne, a uzyskane oceny pokrywały się z ocenami z odpowiedzi. W drugim

[522]A II, sygn. 35. Prot. z 24.I.1994 r.
[523]A II, sygn. 35. Prot. z 24.I.1994 r.
[524]A II, sygn. 37. Prot. z 23.I.1995 r.
[525]Kronika szkoły, r. szk. 1994/95.

półroczu tego roku sprawdziany przeprowadzono w tych klasach i z tych przedmiotów, z których uczniowie uzyskiwali najsłabsze oceny. Dyrektor zachęcał nauczycieli, by prowadzili badania efektów własnej pracy przy pomocy testów[526].

Brak synchronizacji sprawdzianów w niektórych klasach powodował ich spiętrzenie do 3-4 w tygodniu, a powinno być 1-2[527]. W połowie lat pięćdziesiątych były 2 sprawdziany w ciągu okresu, a we wrześniu z języka polskiego w klasach pierwszych w celach rozpoznawczych dyktando i sprawdzian gramatyczny[528].

Badania wyników nauczania

Uwagi pohospitacyjne dyrektora T. Staniszewskiego zawierały stwierdzenia: „Cele lekcji realizowane były w różnym stopniu. Często aspekty wychowawcze były pomijane, a ich rola w kształtowaniu podstaw jest duża. Można i wskazane jest zapoznanie uczniów na początku lekcji z celem tejże lekcji. Budowę lekcji należy dostosować do przedmiotu, niekiedy lekcje są schematyczne. Zastrzeżenie budziło rozplanowanie czasowe (np. zadawanie pracy domowej po dzwonku). Dyrektor zachęcał do prowadzenia lekcji problemowych i do wykorzystania pomocy naukowych. Oceny winny być jawne. Jeśli ze sprawdzianu jest 50% ocen niedostatecznych, nie należy wstawiać do dziennika. Nie przynosi to chluby nauczycielowi, który też jest na dwóję”.

Rodzice apelowali, że jest niski poziom nauczania w niektórych klasach z przedmiotów maturalnych. Za dużo jest ocen niedostatecznych z języka rosyjskiego i matematyki[529].

Niepokojącym zjawiskiem jest brak dostatecznej ilości ocen na koniec semestru i dodatkowe, często po lekcjach, przepytywanie uczniów. Należy ocenę końcową dobrze uzasadnić[530].

Niektóre sprawdziany, np. stosowane podczas wizytacji, miały charakter subiektywny (np. zadania dla klasy matematycznej ograniczały się tylko do dwóch

[526]A II, sygn. 28. Prot. z 31.I.1986 r.
[527]A II, sygn. 30. Prot. z 26.I.1988 r.
[528]A II, sygn. 37. Prot. z 22.VI.1995 r.
[529]A II, sygn. 30/I. Prot. z 27.I/1983 r.
[530]A II, sygn. 27/I. Prot. z 27.VI.1984 r.

zadań). Trzeba wprowadzić testy ułożone przez instytuty naukowe i lustrujące prawdziwy stan wiedzy[531].

Dyrektor i zastępcy przeprowadzili hospitacje 92 lekcji. Nauczyciele mają trudności w określeniu celu wychowawczego, zwłaszcza podczas omawiania przebiegu lekcji z grupy przedmiotów matematyczno-przyrodniczych. Jest to ważne, bo przyczynia się do kształtowania odpowiednich postaw ideowo-moralnych, patriotycznych i obywatelskich młodzieży[532].

Hospitowano 89 jednostek zajęć dydaktyczno-wychowawczych (w tym 18 lekcji w liceum dla pracujących). O ile formułowanie celu poznawczego i kształcącego nie nastręcza nauczycielom kłopotów, o tyle cel wychowawczy, zwłaszcza w przedmiotach matematyczno-przyrodniczych – tak. W związku z tym należy je głęboko przemyśleć. Wymaga poprawy rytmika oceniania i eliminacje metod werbalnych[533].

W dalszym ciągu jest kontynuowana reforma szkolna. Potrzeba dokładnej analizy zadawanych uczniom prac domowych. W soboty pracujące mogą być organizowane zajęcia pozalekcyjne (kółka zainteresowań) itp. Sprawy, które będą brane pod uwagę podczas hospitacji lekcji, to: skrupulatnie przemyślane cele lekcji (zwłaszcza cel wychowawczy), pełny dobór metod nauczania, pełny dobór środków dydaktycznych, maksymalne wykorzystanie godzin na realizację programu nauczania, rytmika oceniania, zwracanie uwagi na przeciążenie uczniów pracami pisemnymi[534].

Badanie wyników nauczania odbywało się podczas wizytacji przy pomocy testów, które nauczyciele krytykowali ze względu na ich subiektywny charakter. Uważali oni, że badania te nie mają większego znaczenia. Należałoby badać wyniki nauczania przy pomocy takich testów, które byłyby rzetelne, ułożone przez instytuty naukowe, ilustrujące prawdziwy stan wiedzy uczniów. Natomiast testy wykorzystane przy wizytacji były przygotowywane przez nauczycieli metodyków w kuratorium zamojskim. Były one niewłaściwe, bo zawierały same zadania tekstowe, a przecież nauczanie fizyki polega nie tylko na rozwiązywaniu zadań. W testach nie było treści

[531] A II, sygn. 27/I. Prot. z 22.XI.1984 r.
[532] A II, sygn. 28/I. Prot. z 27.VI.1985 r.
[533] A II, sygn. 28/I. Prot. z 31.I.1986 r.
[534] A II, sygn. 30/I. Prot. z 29.VIII.1988 r.

teoretycznych i doświadczalnych. Testy takie nie są miarodajne. Np. sprawdzanie w kl. I f przeprowadzone przez metodyka fizyki pod nieobecność nauczyciela (długa choroba) rozpoczęto 15 min. po rozpoczęciu lekcji. Młodzież dostała 5 zadań tekstowych do rozwiązania w czasie 25 min. Wynik – same oceny niedostateczne. Podejście metodyka było więc niewłaściwe[535].

Nauczyciele stwierdzili, że zadania były nieprzemyślane, wybrane z zadań na egzaminy wstępne na politechnikę. Na rozwiązanie było tylko 45 minut, gdy nawet na politechnice jest więcej czasu[536].

[535]A II, sygn. 30/I. Prot. z 28.II.1989 r.
[536]A II, sygn. 31/I. Prot. z 22.VI.1989 r.

Niepowodzenia dydaktyczne

Przemęczenie uczniów

W roku szkolnym 1972/73 uczeń pracował w domu od 3,4-7,2 godzin, a w roku szkolnym 1974/75 – 2-7 godzin. Praca domowa nie powinna uczniom zabierać więcej niż pół godziny. Musi być ona celowa i uzasadniona[537]. Wskazane byłoby ograniczenie zadawania prac domowych pisemnych i ustnych (niezadawanie ich w sobotę i nieodpytywanie w poniedziałek)[538].

W r. szk. 1974/75, w związku ze złymi wynikami w nauce, w klasach pierwszych przeprowadzono w szkole ankietę, z której można się zorientować, dlaczego w tych klasach młodzież tak często się załamuje, rezygnuje ze szkoły albo przenosi się do innych szkół.

Okazało się, że niektórzy nauczyciele są postrachem. Oceny niedostateczne stawiane masowo nie wpływają na podniesienie wyników nauczania. Niektórzy nauczyciele w ogóle nie stawiają ocen bardzo dobrych, a to też jest niewłaściwe, bo ocena bardzo dobra pozwala często uwierzyć we własne siły i uczeń mobilizuje się do pracy. Są przedmioty, których uczeń nie lubi i boi się.

We wnioskach zapisanych w protokole stwierdzono, że sprawdziany i klasówki (z języków polskiego i obcych było od 4-6 w roku, a z matematyki – 4-5)[539] należy zapowiadać tydzień wcześniej. Zorganizować czytelnię obok biblioteki. Na lekcjach fizyki wyjaśniać trudniejszy materiał i nie traktować go jako samodzielnej pracy z podręcznikiem[540]. Stosować przerwy śródlekcyjne z zestawami ćwiczeń[541]. Ułatwiać naukę i zapewnić opiekę dojeżdżającym (np. w klasie I d w roku szkolnym 1979/80 na 36 uczniów – 24 dojeżdżało lub mieszkało na stancji)[542].

Należałoby zorganizować pomoc uczniom słabym, mającym trudności w nauce z poszczególnych przedmiotów. W r. szk. 1986/87 pomoc taka miała miejsce z matematyki, chemii, fizyki i języka rosyjskiego. Zajęcia odbywały się w zespołach uczniowskich (2 zespoły z matematyki i po jednym z pozostałych przedmiotów)

[537] A II, sygn. 20. prot. z 4.IV.1975 r.
[538] A II, sygn. 19. Prot. z 30.VIII.1974 r.
[539] A II, sygn. 23. Prot. z 10.XII.1979 r.
[540] A II, sygn. 21. Prot. z 24.XI.1976 r.
[541] A II, sygn. 23. Prot. z 10.XII.1979 r.
[542] A II, sygn. 24. Prot. z 17.VI.1980 r.

pod kierunkiem nauczycieli wyżej wymienionych przedmiotów dla wyrównania zaległości w materiale nauczania[543]. Dziesięć lat później (r. szk. 1997/98), w warunkach gospodarki rynkowej, pomoc uczniom słabym nabrała innego zupełnie charakteru. Douczanie (korepetycje odbywały się w grupach 10-12 osobowych) było płatne. Lekcje takie prowadzono na podstawie umowy ze szkołą o wynajem sal, a nauczyciele sami ustalali stawkę za godzinę[544].

W r. szk. 1987/88tylko z tytułu zwolnienia lekarskiego nauczyciele opuścili 1038 dni – to jest tyle, co ciągła nieobecność pięciu nauczycieli przez cały rok szkolny. Natomiast w I semestrze roku szkolnego 1988/89 liczba zwolnień lekarskich wynosi 538 dni, t. j. o 145 dni więcej niż w roku ubiegłym. Od września do stycznia 1988 i 1989 r. zorganizowano 105 godzin zastępstw płatnych, co stanowi około 17 dni (na 538 dni zwolnień lekarskich). Miało to z pewnością negatywny wpływ na realizację programu i uzyskiwane efekty.

Przyczyną niepowodzeń szkolnych w końcu lat osiemdziesiątych były zbyt liczne klasy, programy nauczania na miarę uczniów najzdolniejszych, brak dostatecznej ilości pomocy naukowych, powielarni do przygotowania odpowiedniej liczby zróżnicowanych ćwiczeń oraz konserwatora do sprzętu technicznego[545].

W likwidacji niepowodzeń szkolnych po roku 1993 miała swój udział Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zamościu. Mogła ona obniżyć wymagania w zakresie wiedzy i umiejętności z nauczanego przedmiotu w stosunku do uczniów, u których stwierdzono wady rozwojowe oraz np. zwolnić ucznia niedosłyszącego z nauki jednego języka obcego[546].

Na niepowodzenia szkolne miały wpływ różnorodne czynniki:

- rzadkie odpytywanie uczniów;
- niesprawdzanie przez nauczyciela prac domowych;
- patologiczny dom rodzinny;
- niekulturalne zachowanie nauczycieli wobec uczniów słabych. Uczniowie, którym się w szkole nie wiodło, często przenosili się do innych szkół.

[543]A II, sygn. 29. Prot. z 20.III.1987 r.
[544]A II, sygn. 38. Prot. z 24.IX.1997 r.
[545]A II, sygn. 30. Prot. z 18.III.1988 r.
[546]A II, sygn. 34. Prot. z 15.XI.1993 r.

W r. szk. 1984/85 dwudziestu czterech uczniów złożyło podania z prośbą o przeniesienie do Liceum dla Pracujących w Zamościu (połowa – z klas III, 11 – z klas II i 1 – z klasy I, a ponadto 2 – do LO w Rejowcu, 1 – do I LO w Zamościu, 3 – do LO w Hrubieszowie, 1 – do LO w Józefowie, 1 – do LO w Szczebrzeszynie, 2 – do Liceum Ekonomicznego w Zamościu, 3 – do Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Zamościu). Przeniesienie do Liceum dla Pracujących często było niemożliwe, bo uwarunkowane ukończeniem 18 lat i przedstawieniem zaświadczenia z miejsca pracy[547]. Trzy lata wcześniej (r. szk. 1981/82) 36 uczniów złożyło podanie o przeniesienie do innych szkół[548], natomiast w roku szkolnym 1994/95 – 22 uczniów, a w roku szkolnym 1995/96 – 16 uczniów[549];

- pozostawienie słabych uczniów samym sobie (obojętność wobec nich). Zainteresowanie się ich losem przejawiał np. wychowawca kl. III b (rok szkolny 1995/96), osiągając znaczny sukces wychowawczy i dydaktyczny (organizowanie sprawdzianów poprawkowych, kierowanie ich do pracy w czytelni, zlecanie opracowania referatów czy opieki np. nad akwarium szkolnym)[550];
- niepowodzenia dydaktyczne prowadziły nawet do wypadków samobójstw uczniów szkół średnich Zamościa (kilka takich tragedii – w latach 1996-1997)[551].

Egzaminy do klas pierwszych

W r. szk. 1972/73 przybyło 160 nowych uczniów klas pierwszych, z których utworzono 4 oddziały: „a" – profil matematyczno-fizyczny; „b" – profil podstawowy; „c" – profil humanistyczny; „d" – profil podstawowy[552].

W r. szk. 1974/75 zgłosiło się 134 uczniów, przy czym 127 przyjęto na podstawie świadectw. Było wśród przyjętych 38 dzieci nauczycielskich[553].

Trzy lata później rozpoczęło naukę w naszej szkole 176 uczniów, przy czym 127 zostało przyjętych bez egzaminu wstępnego (bardzo dobre oceny na świadectwie

[547]A II, sygn. 28. Prot. z 27.VI.1985 r.
[548]A II, sygn. 25. Prot. z 23.VI.1982 r.
[549]A II, sygn. 34. Prot. z 15.XI.1993 r. oraz A II, sygn. 38. Prot. z 20.VI.1996 r.
[550]A II, sygn. 38. Prot. z 20.VI.1996 r.
[551]A II, sygn. 38. Prot. z 24.IX.1997 r.
[552]Kronika szkolna, 1963–1975 r.
[553]Kronika szkolna, 1974/75–1983/84 r. szk.

z klasy VIII). Spośród przyjętych dwóch nie uzyskało promocji do klasy II, a dwóch wyznaczono do egzaminu poprawkowego (jedna osoba zdała, a druga się nie zgłosiła). 28 uczniów z najlepszymi ocenami – to przyjęci bez egzaminu[554].

Przed egzaminami wstępnymi szkoła nasza prowadziła cykl spotkań z absolwentami szkół podstawowych w sprawie zasad rekrutacji[555] i kontaktowała się z poradnią pedagogiczno-psychologiczną. W trzech klasach pierwszych planowano podział na 5 grup fakultatywnych z uwagi na przedmioty najczęściej zdawane na studia[556].

O przyjęciu do klas I decydowała w r. szk. 1981/82 szkolna komisja rekrutacyjna oraz ilość uzyskanych punktów i średnia ocen ze wszystkich przedmiotów. Zwolnieni z egzaminu wstępnego byli tylko laureaci olimpiad szczebla II (wojewódzkiego). Zdawano wówczas egzamin pisemny z języka polskiego, matematyki i przedmiotu wybranego. Do ustnego dopuszczony był tylko ten, kto na pisemnym otrzymał ocenę co najmniej dostateczną. Możliwość poprawy miał wyłącznie uczeń z jedną oceną niedostateczną z egzaminu pisemnego, jeśli na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej miał ocenę co najmniej dobrą. Tematy egzaminów ustnych przygotowywała szkolna komisja rekrutacyjna. Tematy egzaminów pisemnych stanowiły tajemnicę służbową do czasu egzaminu.

Egzamin pisemny z języka polskiego był 21 czerwca, a z matematyki – 22 czerwca. W czasie egzaminów pisemnych trwających 90 minut powoływano komisję przynajmniej trzyosobową. Wszelkie odwołania od decyzji tejże komisji można było zgłaszać w ciągu 7 dni[557].

Jak wielkim przeżyciem były egzaminy do klas pierwszych, świadczy m.in. choćby taki fakt. Z matematyki nie zdały pisemnego 32 osoby, a poprawkowy ustny 10 z nich zdało na dobry. Z języka polskiego, spośród 7 osób zdających poprawkowy, jedna zdała na bardzo dobry[558].

Do roku szkolnego 1981/82 obowiązywał w naszej szkole limit 25 uczniów w każdej klasie pierwszej. W następnym roku (1982/83) dyrektor zwrócił się

[554]A II, sygn. 26, k. 141. Sprawozdanie z wizytacji, marzec 1977 r.
[555]A II, sygn. 22. Prot. z 1.IX.1978 r.
[556]A II, sygn. 22. Prot. z 1.IX.1978 r.
[557]A II, sygn. 25. Prot. z 29.IV.1982 r.
[558]A II, sygn. 25. Prot. z 23.VI.1982 r.

do zamojskiego kuratora oświaty z prośbą o zwiększenie liczby uczniów w klasie pierwszej z 25 do 30 osób (miało tych klas być 5). Dyrektor prosił również o wyrażenie zgody na przyjęcie tych uczniów, którzy z egzaminu pisemnego z języka polskiego i matematyki otrzymali oceny pozytywne. Zdarzyło się wówczas tak, że ustnych egzaminów z tych przedmiotów nie zdało 8 uczniów. Byli wśród nich tacy, którzy pisemny egzamin złożyli, uzyskując ocenę dobrą, a więc rokowali nadzieję, że poradzą sobie z nauką w liceum (prawdopodobnie nie wytrzymali dużego napięcia nerwowego, a pochodzili głównie ze szkół wiejskich)[559].

Zdarzało się wówczas, że uczniowie klas pierwszych wybierający łacinę, rezygnowali z tego języka w klasie II i dlatego rada pedagogiczna przyjęła zasadę, że jest to niedozwolone.

W r. szk. 1982/83 egzamin z języka polskiego odbył się 13 czerwca o godzinie 10.00, zaś z matematyki – 14 czerwca. W skład komisji rekrutacyjnej wchodzili nauczyciele języka polskiego i matematyki. Kandydaci zdawali w grupach po 30 osób. Egzaminy odbywały się w salach na parterze (poprawkowe – 15 czerwca)[560].

W r. szk. 1983/84 o przyjęcie ubiegało się 218 kandydatów.

W r. szk. 1985/86 klasy pierwsze były bardzo liczne i myślano o utworzeniu nowego oddziału (np. klasa I d o profilu biologiczno-chemicznym liczyła 43 uczniów). Również klasy I b i I e uważano za „przeludnione”[561].

W r. szk. 1986/87 egzaminy odbyły się 18 czerwca (pisemny z języka polskiego i z matematyki). Kandydaci pisali wypracowanie, a następnie, po krótkiej przerwie – test z języka polskiego złożony ze sprawdzianu wiadomości z historii literatury i teorii literatury. Jeśli chodzi o matematykę, to kandydaci do klasy o profilu humanistycznym rozwiązywali trzy wybrane przez siebie zadania (spośród pięciu). Zdający do klasy o profilu podstawowym lub biologicznym – 4 zadania, natomiast do klasy matematyczno-fizycznej – 5 zadań z testem.

Do egzaminu z języka polskiego przystąpiło 201 kandydatów. Zwolniono: 2 olimpijczyków, 3 – przez poradnię pedagogiczno-zawodową. W przypadku matematyki – dokładnie jak wyżej. Oceny pozytywne otrzymało: z języka polskiego –

[559] A II, sygn. 25. Prot. z 2.XII.1981 r. oraz Prot. z 28.VI.1982 r.
[560] A II, sygn. 26. Prot. z 3.V.1983 r.
[561] A II, sygn. 28. Prot. z 27.I.1986 r.

196 uczniów, z matematyki – 156. Zaś oceny negatywne: z języka polskiego – 5, zaś z matematyki – 45.

Na uwagę zasługuje zwiększenie ilości ocen dobrych i bardzo dobrych z matematyki i jednoczesny wzrost ocen niedostatecznych z tego przedmiotu do 22,4%. Trzech kandydatów otrzymało po dwie oceny niedostateczne z egzaminu pisemnego, a pozostali poprawiali wynik w sposób ustny. Spośród nich 36 osób uzyskało stopień pozytywny, a 6 – negatywny. W dniu 21 czerwca kandydaci zdawali z przedmiotu wybranego. Najwięcej uczniów wybrało biologię, język polski, historię, zaś bardzo nieliczni – geografię. Stosunkowo dużo osób zdawało do klasy o profilu matematycznym.

Po egzaminach ustnych odbyło się posiedzenie szkolnej komisji rekrutacyjnej, która, biorąc pod uwagę różne sytuacje życiowe (np. śmierć ojca jednej z kandydatek 20 czerwca), opinię poradni pedagogiczno-zawodowej, postanowiła przyjąć do szkoły 163 osoby. Pozostało 35 kandydatów, którzy zdali egzamin, ale nie zostali uczniami klasy pierwszej z braku miejsc. Nie zdało ogółem 9 osób. Jeden uczeń został przyjęty na podstawie orzeczenia lekarskiego (złamanie, gips).

Komisja wystąpiła z wnioskiem do kuratorium o przydzielenie dodatkowej klasy dla nieprzyjętych z braku miejsc. W większości były to dziewczęta (31 + 5 chłopców). Spośród 36 – 23 osoby mieszkały w Zamościu. Prośba nie została uwzględniona i ogółem było 5 klas pierwszych.

W r. szk. 1987/88 kandydaci byli podzieleni na 5 grup. Laureaci olimpiad byli zwolnieni z tego przedmiotu, z którego startowali w zawodach. Do egzaminu dopuszczono 202 osoby, zdało – 141 osób. Zwolnionych z egzaminu ustnego – 5 osób, dopuszczono do poprawkowego – 56 (otrzymali jedną ocenę niedostateczną na egzaminie pisemnym). Zdało egzamin poprawkowy 40 osób. Ostatecznie zdało egzamin 179 osób i tyleż przyjęto[562].

W r. szk. 1991/92egzamin pisemny z języka polskiego i matematyki złożyły 233 osoby. 3 kandydaci otrzymali po dwie oceny niedostateczne, 11 – niedostateczne z języka polskiego, 28 – niedostateczne z matematyki. Egzaminu poprawkowego nie zdały 3 osoby z języka polskiego i 4 – z matematyki.

[562]A II, sygn. 30. Prot. z 22.VI.1987 r.

Komisja rekrutacyjna zadecydowała, że nie będzie egzaminów ustnych. Następnie komisja ustaliła średnią punktów, jaką zdobył każdy kandydat po egzaminie. Brano pod uwagę wyniki w klasie ósmej z języka polskiego, matematyki oraz oceny z tychże przedmiotów na egzaminie pisemnym. Po uwzględnieniu sugestii poradni wychowawczo-zawodowej ustalono liczbę przyjętych kandydatów zgodnie z otrzymaną punktacją. Przy założeniu, że będzie sześć klas po 32 osoby, dało to 192 uczniów. Tak więc 81 kandydatów, mimo że zdało egzamin, nie zostało przyjętych. Komisja, biorąc pod uwagę, że większość z nich mieszka w Zamościu, prosiła Kuratorium i uzyskała zgodę na zwiększenie liczby klas do ośmiu, po 33 osoby[563].

W r. szk. 1993/94 nastąpiły zmiany w regulaminie. Egzamin poprawkowy dla uczniów, którzy otrzymali jedną ocenę niedostateczną z części pisemnej, był zdawany w formie ustnej. Na ogólną sumę punktów, według której będzie się przyjmować kandydatów do klasy pierwszej, składały się punkty z pisemnego (język polski i matematyka) i punkty za oceny na świadectwie (język polski i matematyka).

Za świadectwo:

stopień celujący – 4 punkty;
stopień bardzo dobry – 3 punkty;
stopień dobry – 2 punkty;
stopień dostateczny – 1 punkt.

Za egzamin pisemny lub ustny poprawkowy:

stopień celujący – 6 punktów;
stopień bardzo dobry – 5 punktów;
stopień dobry – 4 punkty;
stopień dostateczny – 3 punkty;
stopień mierny – 2 punkty.

Maksymalnie uczeń mógł zdobyć 20 punktów. Zwolnieni z egzaminów byli laureaci wojewódzkich konkursów przedmiotowych oraz na podstawie wniosków wystawionych przez poradnię wychowawczo-zawodową. Egzaminy były anonimowe.

[563] A II, sygn. 32. Prot. z 26.VI.1991 r.

Przyjęto ogółem 203 uczniów. Nie zdały 3 osoby. Szkoła starała się o jeszcze jedną klasę pierwszą[564].

W r. szk. 1994/95 było 284 kandydatów, w tym do klasy: z językiem niemieckim – 12; przyrodniczej – 60; matematyczno-fizycznej – 43; humanistycznej – 41; z językiem angielskim – 128.

Orzeczeń kwalifikujących z poradni psychologiczno-pedagogicznej – 23, bez względu na wynik zdanego egzaminu powinny być te osoby przyjęte do szkoły. Wśród kandydatów było 32 dzieci nauczycielskich[565]. Przystąpiło do egzaminu 271 absolwentów szkół podstawowych, sześciu było laureatami konkursów przedmiotowych, 14 uczniów otrzymało oceny celujące z języka polskiego, a 10 – z matematyki. Bardzo dobre oceny z obydwu przedmiotów otrzymało 7 uczniów. Oprócz tego, było 29 ocen bardzo dobrych z języka polskiego i 15 – z matematyki[566].

Jeśli chodzi o stopnie na świadectwach z klasy ósmej, było 11 ocen celujących z języka polskiego, a 7 – z matematyki. Nie zdarzył się ani jeden przypadek oceny celującej z obydwu przedmiotów egzaminacyjnych (język polski i matematyka).

Ten rok szkolny był kolejnym rokiem wyżu demograficznego. Ze względu na dużą liczbę kandydatów, którzy zdali pozytywnie egzamin, kurator zgodził się na utworzenie dwóch dodatkowych klas pierwszych – „g" i „h". To już drugi przypadek w historii szkoły (po raz pierwszy w r. szk. 1991/92). Klasa I d, dotąd o profilu biologiczno-chemicznym, w tym roku stała się przyrodniczą z programem autorskim (biologia – Henryka Rycyk, chemia – Zofia Orzechowska, fizyka – Kazimierz Musiał, język polski – Maria Markiewicz, matematyka – Katarzyna Batorska, geografia – Teresa Konior).

Wychowawczynią klasy i autorką programu była Zofia Orzechowska – inicjatorka pierwszej w województwie zamojskim innowacji pedagogicznej[567].

Dwie dodatkowe klasy pierwsze „g" i „h" musiały się uczyć w godzinach popołudniowych (od godz. 14.30 do 19.30)[568]. Sześciu kandydatów było laureatami

[564]A II, sygn. 34. Prot. z 28-30.VI.1993 r.
[565]A II, sygn. 36. Prot. z 23.VI.1994 r.
[566]A II, sygn. 36. Prot. z 30.VIII.1994 r.
[567]A II, sygn. 37. Prot. z 22.IX.1994 r.
[568]Kronika szkolna.

konkursów przedmiotowych:z fizyki – 1, z matematyki – 1, z chemii – 2, z geografii – 1, z historii – 1.

Jednym z laureatów konkursu chemicznego był Wojciech Kuśmierczuk ze szkoły nr 3, syn Włodzimierza Kuśmierczuka, absolwenta I LO w Zamościu z1974 r. Włodzimierz Kuśmierczuk był trzykrotnym laureatem ogólnopolskiej olimpiady chemicznej w roku 1972, 1973 i zwycięzcą(I miejsce) w 1974 r. W tym samym roku zdobył medal brązowy na Międzynarodowej Olimpiadzie Chemicznej w Bukareszcie.

W r. szk. 1995/96 przystąpiło do egzaminów 300 osób. Przyjęto bez egzaminu: 8 laureatów olimpiad przedmiotowych; 8 – według orzeczeń poradni wychowawczo-zawodowej; 29 – miało poparcie poradni, zdało egzamin i zostało przyjętych w pierwszej kolejności; 37 – nieprzyjętych. Utworzono 8 klas liczących łącznie 268 osób. Uczniowie (188) rekrutowali się z 10 zamojskich szkół podstawowych. Najwięcej pochodziło ze szkół nr 2 i nr 4 (po 49 osób). Pozostali kandydaci ze szkół w Skierbieszowie, Krynicach, Jarosławcu i innych[569]. Do szkoły „wrócił" po wielu latach język francuski[570].

W r. szk. 1996/97 było 218 kandydatów i tylko 1 nie zdał egzaminu. Dodatkowo z innych szkół zamojskich przyjęliśmy 74 uczniów nieprzyjętych tam z braku miejsc. Zwolnione z egzaminu były 4 osoby. Z orzeczeniami z poradni psychologiczno-pedagogicznej – 20 osób. Najwięcej punktów z egzaminów – 18, otrzymało 2 kandydatów, 17 punktów – 8 osób,16 punktów – 12 osób, 15 punktów – 22osoby, 14 punktów – 22 osoby, 13 punktów – 26 osób, 12 punktów – 16 osób, 11 punktów – 23 osoby, 10 punktów – 21 osób, 9 punktów – 18 osób, 8 punktów – 14 osób, 7 punktów – 10 osób[571].

Zasady przyjmowania kandydatów do klasy pierwszej w r. szk. 2000/2001

Szkoła posiadała: internat dla dziewcząt z całodziennym wyżywieniem, możliwość korzystania z obiadów przez pozostałych uczniów, salę gimnastyczną, klasopracownie językowe i przedmiotowe, dwie pracownie komputerowe z dostępem do internetu, gabinet lekarski.

[569]A II, sygn. 37. Prot. z 31.VIII.1995 r.
[570]A II, sygn. 37. Prot. z 3.IV.1995 r.
[571]A II, sygn. 38. Prot. z 30.VIII.1996 r.

W r. szk. 2000/2001 powstanie 8 klas pierwszych dla 240 uczniów[572]. Dyrekcja zamierza utworzyć klasy pierwsze o profilu matematycznym, przyrodniczym, humanistycznym oraz ogólnym. Profilowanie nauki – od klasy drugiej (według zainteresowań), jedynie klasy matematyczne profilowane będą już od klasy pierwszej spośród przyjętych kandydatów, którzy wyrażą taką wolę i osiągną największą liczbę punktów.

Klasy, profile, języki, organizacja:

- kl. I a – matematyczno-fizyczno-informatyczny z językiem angielskim i rosyjskim od klasy I;
- kl. I b – matematyczno-geograficzny z językiem angielskim i niemieckim od klasy I;
- kl. I c –humanistyczny z językiem angielskim i francuskim od klasy II;
- kl. I d –przyrodniczy z językiem angielskim i niemieckim od klasy II;
- kl. I e –ogólny (integracja europejska) z językiem angielskim i włoskim od klasy II;
- kl. I f –ogólny z językiem angielskim i niemieckim od klasy II;
- kl. I g –ogólny z językiem angielskim i francuskim od klasy II;
- kl. I h –ogólny z językiem angielskim i rosyjskim od klasy II.

Szkoła umożliwia uczniom połączenie egzaminu dojrzałości z egzaminem wstępnym na wyższe uczelnie AGH, UMCS, Politechnika Rzeszowska.

[572]Prospekt dla kandydatów do klas pierwszych na Targach Edukacyjnych w Zamościu w Technikum Elektrycznym przy ul. Wyszyńskiego.

Analiza wyników nauczania (1970-1980 r.)

W r. szk. 1969/70 w klasach I było 178 uczniów, ukończyło szkołę – 138,68% absolwentów dostało się na studia, 8% – do szkół pomaturalnych. Dane przekonują, że prawie co czwarty uczeń zostawał po drodze[573].

W r. szk. 1971/72 (stan na 24.VI.1972 r.) na koniec roku tylko 5% uczniów nie otrzymało promocji[574]. Według innych danych – 3,6%[575].

W r. szk. 1972/73 wyniki nauczania całoroczne – dobre. Promowani stanowią 96,5% ogółu uczniów. Najlepsza w dalszym ciągu klasa I a – średnia ocen – 4 (listopad 1972 r. – średnia ocena arytmetyczna – 3,784, najwyższa w szkole na półrocze – 3,886)[576]. Braki w wiadomościach uczniów klas I starano się wyrównać na dodatkowych zajęciach w ramach Uniwersytetu Robotniczego. Tam również przygotowywano młodzież do matury[577].

*W r. szk. 1973/74*niepromowanych – 3,2%[578]. 80% absolwentów dostało się na studia[579]. Był to pierwszy rok z podziałem na dwa okresy, a nie na cztery. W r. szk. 1973/74 wyniki sprawdzianów 2,9-3,9. Ogółem 777 uczniów, klasyfikowanych – 735, bez ocen niedostatecznych – 521 (70, %), z 1 oceną niedostateczną – 108 (14,7%), z 2 ocenami niedostatecznymi – 56 (7,6%), z 3 ocenami i więcej – 50 (6,9%), średnia frekwencja – 99%[580]. Wyniki nauczania są nieco gorsze niż w roku ubiegłym[581]. Nie otrzymało promocji 4%, a jest jeszcze sporo poprawek i zapewne procent ten wzrośnie(dotychczas nie przekraczał 4%).

W r. szk. 1975/76 w klasach I-III było 584 uczniów, promowano 553(94,6%), egzamin poprawkowy – 98 osób (16,8%), egzamin poprawkowy zdały 92 osoby[582]. Są duże dysproporcje między wynikami uzyskanymi przez klasy czwarte i znacznie niższymi w klasach młodszych. Na 705 uczniów nie otrzymało promocji 4,56%,

[573]A II, sygn. 20. Prot. z 4.IV.1975 r.
[574]A II, sygn. 18. Prot. z 24.VI.1972 r.
[575]A II, sygn. 20. Prot. z 4.IV.1975 r.
[576]Kronika szkoły 1963–1975 r.
[577]A II, sygn. 18/I. Prot. z 20.VI.1973 r.
[578]A II, sygn. 20. Prot. z 4.IV.1975 r.
[579]A II, sygn. 20. prot. z 21.VI.1975 r.
[580]A II, sygn. 20. Prot. z 4.IV.1975 r.
[581]A II, sygn. 20. Prot. z 21.VI.1975 r.
[582]A II, sygn. 22. Prot. z 21.XII.1977 r.

a 11,2% to poprawki[583]. Jest dość wysoka liczba ocen niedostatecznych z przedmiotów ścisłych. Przyczyny tego stanu są następujące:

- częste i liczne, lecz uzasadnione nieobecności nauczycieli (tylko przez 22 dni co roku nie było zastępstw);
- niewłaściwy dobór młodzieży w klasach „e", gdzie jest najwięcej poprawek.

Środki zaradcze – podnieść rangę ustnych egzaminów maturalnych bez podwyższania ocen[584].

W r. szk. 1976/77 frekwencja w klasach pierwszych w pierwszym półroczu (IX.1976–I.1977 r.)[585]:klasa I a – 96,3%, klasa II a – 90,8%, klasa III a – 94,0%, klasa IV a – 89,2%.

W klasach I-III było 539 uczniów, promocję otrzymało 518, co stanowi96,1%. Egzamin poprawkowy zdawało 8 uczniów (14,8%). Najwięcej ocen niedostatecznych z języków obcych – 20, z fizyki –17, z matematyki –13, z języka polskiego – 10.Krajowy wskaźnik niepromowanych wynosi 4,7%, w województwie – 3,8%, w naszej szkole – 3,8%.Wskaźnik procentowy uczniów klas czwartych, którzy nie otrzymali świadectwa dojrzałości wynosi w kraju 1,2%, a w województwie – 1,4%[586].

W r. szk. 1977/78 sprawozdanie z przeprowadzonej lustracji liceów ogólnokształcących (młodzieżowych) w województwie zamojskim (Zamość, 22 listopada 1977 r.)[587]:

	II Liceum	I Liceum
Liczba uczniów przy końcu roku	541	622
Liczba promowanych	510	567
Niepromowani	21 (3,8 %)	15 (2,4 %)
Poprawki	8 (1,5 %)	39 (6,3 %)
Oceny niedostateczne z języka polskiego	10	5
Oceny niedostateczne z języków obcych	20	7
Oceny niedostateczne z matematyki	13	29

[583]A II, sygn. 21. Prot. z 21.VI.1976 r.
[584]A II, sygn. 21. prot. z 21.VI.1976 r.
[585]A II, sygn. 26, k. 143. Sprawozdanie z wizytacji, marzec 1977 r.
[586]A II, sygn. 22. Prot. z 21.XII.1977 r.
[587]A II, sygn. 26, k. 104.

Oceny niedostateczne z fizyki	17	23
Liczba uczniów klas czwartych	160	189
Złożyło egzamin dojrzałości	157 (98,7 %)	184 (97,3 %)
Starało się na studia	128 (81,5 %)	141 (76,6 %)
Przyjęci na studia	54 (42,1 %)	81 (57,4 %)
Miejsce w województwie na 13 liceów starających się na studia	I	III
Miejsce według przyjętych na studia	XI	VI

W pierwszym półroczu r. szk. 1977/78 ogólna liczba ocen niedostatecznych wynosi 328. Najwięcej (103) było w klasach pierwszych. Uczniowie, którzy je otrzymali, w szkole podstawowej mieli oceny dobre i bardzo dobre[588]. Na koniec roku szkolnego w klasach I-III (bez klas czwartych) na 496 uczniów promocję uzyskało 462, nie promowano 6. Poprawki–28 (w tym 4 uczennice z dwiema ocenami niedostatecznymi), z języka polskiego–5 ocen niedostatecznych, z języków obcych – 12, z matematyki–12, z fizyki–5, z chemii–13. Razem –51. Oceny wzorowe ze sprawowania –110, sprawowanie odpowiednie –16 uczniów. Przyznano 32 osobom świadectwa z wyróżnieniem.

- Brakuje klasopracowni, które stopniowo należy organizować.
- Przewidzieć w miarę możliwości podział klas na grupy (przedmioty ścisłe).
- Profilowania klas dokonywać po pierwszym lub drugim roku pracy z młodzieżą.
- Zajęcia fakultatywne wprowadzać w klasie trzeciej[589].

Wyniki nauczania w pierwszym półroczu (średnia):

Klasy najlepsze:

I – kl. IV d – 3,88

II – kl. IV a – 3,87

III – kl. II d – 3,84.

Klasa najgorsza – XVII miejsce (ostatnie) – I b – 3,3.Frekwencja:I – kl. I d – 96,9%; II – kl. I a – 96,8%; III – kl. II a –96,1 %. Najgorsza klasa – IV f – 84%[590].

[588]A II, sygn. 22. Prot. z 26.I.1978 r.
[589]A II, sygn. 22. Prot. z 24.VI.1978 r.
[590]A II, sygn. 22. Prot. z 3.II.1978 r.

W pierwszym półroczu spośród 683 uczniów – 154 otrzymało oceny niedostateczne, przy czym 41 uczniów miało 3 i więcej ocen niedostatecznych, co stanowi 6%. Najwięcej ocen niedostatecznych: z matematyki – 98; z fizyki – 56; z języka rosyjskiego – 40; z chemii – 36; z języka polskiego – 30.

Klasy I – 172 uczniów – 103 oceny niedostateczne

Klasy II – 161 uczniów – 78 ocen niedostatecznych

Klasy III – 171 uczniów – 94 oceny niedostateczne

Klasy IV – 179 uczniów – 53 oceny niedostateczne.

21 uczniów otrzymało odpowiednią ocenę ze sprawowania, co stanowi 3% w stosunku do ogółu uczniów. Procent jest stosunkowo niski, ale świadczy o tym, że są w szkole problemy wychowawcze zmuszające do poważnych przemyśleń, w jaki sposób nauczyciele wywiązali się ze swoich zadań wychowawczych[591].

R. szk. 1978/79 – I semestr (półrocze)[592]:

Klasa	Ilość uczniów (w nawiasach nieklasyfikowani)	Średnia ocena na ucznia	Ilość ocen niedostatecznych	Średnia frekwencja, %
I a	34	3,67	23	97,5
I b	37	3,37	41	95,9
I c	35	3,47	35	95,0
I d	37	3,5	27	97,5
I e	40	3,34	41	96,0
II a	32	3,45	27	92,9
II b	34	3,4	41	89,0
II c	31 (1)	3,64	10	92,3
II d	36	3,68	7	93,7
II e	35	3,14	82	94,3
III a	28	3,68	19	95,5
III b	35	3,33	47	87,0
III c	30	3,63	11	94,5
III d	27	3,83	1	93,2
III e	33	3,35	35	91,4
IV a	23	3,58	14	90,0
IV b	30	3,65	16	91,0
IV c	20	3,27	9	90,1
IV d	28	3,74	9	89,0
IV e	30	3,51	11	94,0
IV f	27	3,36	21	89,3

[591]A II, sygn. 22. Prot. z 3.II.1978 r.
[592]A II, sygn. 23. Prot. z 24.I.1979 r.

Uczniowie wyróżnieni listem pochwalnym do rodziców: Jędrych Mirosław (4,5), Prokop Grażyna (4,8), Smolińska Agnieszka (4,7), Ruda Joanna (4,3), Sarnecka Małgorzata, Wiśniewska Bożena, Radomska Maria, Sowińska Małgorzata, Bondar Paweł, Szpinda Barbara, Zając Zbigniew, Strzelec Bożena (4,7), Trojanowska Halina (4,7), Małysiak Małgorzata, Prokop Jacek, Szponar Jarosław, Chudoba Piotr, Kapuścińska Małgorzata, Mróz Urszula, Szala Beata, Dybko Krzysztof, Mierzwa Andrzej, Dziubińska Anna, Kędrak Elżbieta, Jasica Bożena.

Analiza wyników nauczania w pierwszym półroczu[593]

Uczęszczało do II LO 664 uczniów. Ogółem 520 ocen niedostatecznych (matematyka – 140, fizyka – 77, język rosyjski – 72). 70 uczniów otrzymało 3 i więcej ocen niedostatecznych, co stanowi 8,9% ogółu młodzieży. Najlepsza klasa – III d – profil biologiczno-chemiczny (wychowawca Kazimierz Musiał), średnia na ucznia 3,83, jedna ocena niedostateczna. II miejsce zajęła klasa IV d – profil biologiczno-chemiczny (wychowawczyni Maria Markiewicz), średnia ocen 3,74, 9 ocen niedostatecznych
w klasie. III miejsce – klasa II d – profil biologiczno-chemiczny (wychowawczyni Henryka Rycyk), średnia ocen 3,68, 7 ocen niedostatecznych w klasie.

Frekwencja: kl. I a – 97,5%; kl. I b – 95,91%; kl. I d – 97,5%; kl. III a – 95,5%. Najgorsza klasa w szkole – II e – profil podstawowy (wychowawczyni Lucyna Ogórek), 85 ocen niedostatecznych, średnia ocena na ucznia 3,14.

R. szk. 1978/79 – stan na koniec roku[594]:

Klasa	Wychowawca	Stan klasy (w nawiasach nieklasyfikowani)	Średnia ocena	Średnia frekwencja, %	Uczniowie ze sprawo-waniem wzorowym	Z obniżoną oceną do odpowiedniej	Bez promocji	Z poprawkami
I a	J. Rączka	33	3,8	94,9	4	2	-	-

[593]A II, sygn. 23. Prot. z 24.I.1979 r.
[594]A II, sygn. 23. Prot. z 22.VI.1979 r.

I b	K. Batorska	38 (2)	3,51	95,0	8	-	2	3
I c	T. Stanek	34	3,5	91,1	4	4	1	3
I d	J. Wawer	37	3,7	95,0	6	-	-	6
I e	D. Mierzwa	39	3,5	95,0	4	-	1	4
II a	Z. Orzechowska	31	3,55	91,8	11	4	-	3
II b	G. Rubaj	33 (1)	3,49	86,5	1	3	2	3
II c	M. Markiewicz	30	3,78	90,75	9	3	-	4
II d	H. Rycyk	36	3,77	92,5	9	-	-	-
II e	L. Ogórek	37	3,28	90,0	3	4	4	19
III a	T. Brzuś	28	3,88	94,0	10	1	-	2
III b	H. Poździk	35 (1)	3,49	83,7	3	3	-	8
III c	G. Wójtowicz	30	3,81	93,3	10	1	-	1
III d	K. Musiał	27	3,91	90,0	12	1	-	-
III e	H. Borowiec	34	3,36	90,7	6	1	-	2

Uczniowie ze świadectwem z wyróżnieniem: Prokop Grażyna, Smolińska Agnieszka, Jędrych Mirosław, Ruda Joanna, Lubaś Małgorzata, Sarnecka Małgorzata, Berdzik Barbara, Hałas Renata, Magryta Anna, Smoluch Małgorzata, Wiśniewska Bożena, Sowińska Małgorzata, Bondar Paweł, Nowaczek Piotr, Szpinda Barbara, Antoni Bobrowski, Bałdyga D., Bryk U., Korona R., Różycka Elżbieta, Strzelec B., Trojanowska H., Prokop Jacek, Hałasa Mirosław, Chudoba Piotr, Szponar Jarosław, Nieścior Małgorzata, Usidus Joanna, Snieżewski Stanisław, Kapuścińska Małgorzata, Trześniowski Dariusz, Szala Beata, Żołyńska Teresa.

Analiza wyników nauczania na koniec roku szkolnego[595]

Uczęszczało do szkoły ogółem 656 uczniów. W klasach I-III klasyfikowano 499 osób. Promocję uzyskało 432, bez promocji 10, co stanowi 2,4% ogółu uczniów. Poprawek było 57, w tym 16 z dwiema ocenami niedostatecznymi. Najwięcej niedostatecznych z matematyki – 33, z języka polskiego – 15, z fizyki – 14, z języków obcych – 18. Najlepsze klasy – I a, I d, III d – wszyscy promowani. Najgorsze klasy – II e (19 poprawek, 4 – nie promowani), III b (8 poprawek).

Klasy o najwyższej średniej ocenie – III d – 3,9; I a i II d – 3,8; III c – 3,8.

Najlepsza frekwencja – kl. I d, I c, III a – 95%, II d – 92%.

Najgorsza frekwencja – kl. I c i II b – 91%, III b – 83,7%.

[595] A II, sygn. 23. Prot. z 26.VI.1979 r.

Wystawiono 98 ocen wzorowych ze sprawowania, 26 odpowiednich, 1 nieodpowiednią. 34 uczniów otrzymało świadectwa z wyróżnieniem.

Analiza wyników nauczania za I półrocze r. szk. 1979/80[596]

Ogółem – 678 uczniów, klasyfikowanych 674. Ocen niedostatecznych – 563 (język polski – 59, język rosyjski – 27, język angielski – 17, język niemiecki – 35, łacina – 6, historia – 49, geografia – 24, matematyka – 153, fizyka – 78, chemia – 76, biologia – 18, przysposobienie obronne – 4, wychowanie plastyczne – 3, wychowanie fizyczne – 14).

Oceny ze sprawowania: wzorowe – 94, odpowiednie – 27.Najwyższa średnia ocen – kl. IV a – 3,86.Najniższa – kl. I b, II b, II d – 3,3.Najlepsza frekwencja – kl. I a – 98%.Najgorsza frekwencja – kl. III b – 83%.

Analiza wyników nauczania na koniec r. szk. 1979/80[597]

Klasy I:	Liczba uczniów	Liczba ocen niedostatecznych
I a	30	3
I b	36	14
I c	28	4
I d	36	15
I e	38	12
I f	35	3
Razem:	*203*	*51*

Sprawowanie we wszystkich klasach:
wzorowe – 39, odpowiednie – 6.

Klasy II:	Liczba uczniów	Liczba ocen niedostatecznych
II a	27	8
II b	37	16
II c	31	15
II d	37	17

[596]A II, sygn. 23. Prot. z 29.I.1980 r.
[597]A II, sygn. 24. Prot. z 20.VI.1980 r.

II e	41	7
Razem:	*173*	*63*

Oceny ze sprawowania we wszystkich klasach:

wzorowe – 28, odpowiednie – 8.

Klasy III:	Liczba uczniów	Liczba ocen niedostatecznych
III a	29	13
III b	28	3
III c	26	-
III d	38	11
III e	28	10
Razem:	*149*	*37*

Oceny ze sprawowania we wszystkich klasach:

wzorowe – 35, odpowiednie – 6.

Klasy IV:	Liczba uczniów	Liczba ocen niedostatecznych
IV a	26	-
IV b	33	-
IV c	27	-
IV d	27	-
IV e	30	-
Razem:	*143*	-

Analiza wyników nauczania (1980-1990 r.)

Klasyfikacja uczniów klas I-III w *r. szk. 1980/81* (na koniec roku):

Klasa	Liczba uczniów	Liczba ocen niedostatecznych	Oceny wzorowe (zachowanie)	Średnia ocena	Średnia frekwencja, %	Oceny odpowiednie (zachowanie)
I a	37	-	-	3,8	91	1
I b	35	11	-	3,4	94	3
I c	33	18	2	3,3	89	4

Klasa	Liczba uczniów	Liczba ocen niedostatecznych	Oceny wzorowe (zachowanie)	Średnia ocena	Średnia frekwencja, %	Oceny odpowiednie (zachowanie)
I d	36	9	6	3,7	96	-
I e	34	32	-	3,5	91	2
I f	37	16	3	3,5	94	-
Razem	*212*	*86*	*11*			*10*
II a	25	3	6	3,9	92	1
II b	40	20	-	3,1	90	1
II c	27	7	1	3,5	89	1
II d	34	23	6	3,4	89	4
II e	37	16	-	3,9	89	-
II f	28	22	3	3,3	90	1
Razem	*191*	*91*	*16*			*8*
III a	26	1	7	4,0	91,5	1
III b	33	5	-	3,4	89	-
III c	29	11	1	3,5	85	5
III d	30	8	7	3,7	91	-
III e	34	8	4	3,4	90	5
Razem	*152*	*33*	*19*			*11*
Razem w szkole	***555***	***210***	***46***			***29***

Klasyfikacja uczniów klas I-III w r. szk. 1981/82:łącznie 18 klas: I – 6, II – 6, III – 6.

Na początku roku było w tych wszystkich klasach 554 uczniów. Na koniec roku – 534, klasyfikowanych – 533, promowanych – 526. 2 poprawki, 8 powtarza rok, 31 ocen niedostatecznych (w tym język polski – 5, języki obce – 5, matematyka – 7, fizyka – 3, chemia – 3, biologia – 2).

Najlepsze wyniki w nauce otrzymały klasy:kl. III a – średnia ocena 3,96; kl. II a – średnia 3,85; kl. I d – średnia 3,84.Najgorsze wyniki:kl. I e – średnia 3,33; kl. III f – średnia 3,36.

Najwyższa średnia frekwencja w szkole:kl. III a – 95,3%; kl. II d – 96,1%, kl. I d – 94%.Najniższą frekwencję mają klasy:kl. II c – 84,8%, kl. I e – 86,6%, kl. III c – 87,7%.

Wyniki klasyfikacji za I półrocze r. szk. 1981/82 są zadowalające, bo 12 klas wśród 23 ma średnią ocenę powyżej lub około 3,5. Na taki niezły wynik ma wpływ frekwencja, której średnia w całej szkole wynosi 91,6%[598].

Obowiązywał przepis, że należy dokonać klasyfikacji na 3-4 dni przed zakończeniem semestru, aby umożliwić uczniowi dodatkowe sprawdzenie wiadomości[599].

Klasyfikacja klas czwartych w r. szk. 1982/83[600]:

Klasa	Liczba uczniów	Oceny niedostateczne	Średnia ocen	Średnia frekwencja, %
IV a	24	-	4,04	90,2
IV b	26	-	3,4	91,4
IV c	28	-	3,9	82,5
IV d	23	-	3,73	88,0
IV e	25	-	3,7	86,0
IV f	19	-	3,41	86,6

Łącznie w szkole 17 klas, na początek roku 507 uczniów, na koniec roku – 490, klasyfikowanych – 490, promowanych – 477. Powtarzało klasę z 1 oceną niedostateczną 2 osoby, z dwoma niedostatecznymi – 3 osoby, z trzema niedostatecznymi – 8 osób. Ilość ocen niedostatecznych: język polski – 7; języki obce – 6; historia – 4; matematyka – 9; fizyka – 8; chemia – 7; ogółem ocen niedostatecznych – 51. Średnia ocen wszystkich klas 3,58, średnia frekwencja – 91,9%[601].

W r. szk. 1983/84 wszystkich uczniów – 651:bez ocen niedostatecznych – 481, z jedną oceną niedostateczną – 79, z dwoma – 41z trzema i więcej – 49. Uczniowie zdający egzamin sprawdzający – 1.

Oceny niedostateczne z: języka polskiego – 49; języków obcych – 69; historii – 28; matematyki – 85; fizyki – 57; chemii – 24. Ilość ocen niedostatecznych ogółem – 361.Średnia ocena – 3,46, średnia frekwencja – 92,2%[602].Klas pierwszych było 5, drugich – 5, trzecich – 6.Wszystkich uczniów 486: bez ocen niedostatecznych – 471,

[598]A II, sygn. 25. Prot. z 27.II.1982 r.
[599]A II, sygn. 25. Prot. z 5.X.1981 r.
[600]A II, sygn. 26/I. Prot. z 30.IV.1983 r.
[601]A II, sygn. 26/I. Prot. z 27.VI.1983 r.
[602]A II, sygn. 27/I. Prot. z 27.I.1984 r.

z dwoma ocenami niedostatecznymi – 1, z trzema – 14.Egzamin sprawdzający zdawało 24 uczniów (zdało 20, nie zdało 4).Oceny niedostateczne: język polski – 12, języki obce – 18, historia – 8, matematyka – 7, fizyka – 14, chemia – 2. Średnia ocen – 3,57, średnia frekwencja 91%[603].

W r. szk. 1984/85 ogółem w szkole są 22 klasy, 664 osoby: bez ocen niedostatecznych – 447; z jedną oceną niedostateczną – 99; z dwiema – 56; z trzema i więcej – 62. Ocen niedostatecznych – 466: język polski – 56, język rosyjski i języki obce – 90, historia – 35, matematyka – 103, fizyka – 71, chemia – 55. Średnia ocen 3,38, średnia frekwencja 90,42%[604].

Klas pierwszych jest 6, w nich 207 osób: bez ocen niedostatecznych – 132; z jedną oceną niedostateczną – 36; z dwiema – 16; z trzema i więcej – 21. Nie było egzaminu sprawdzającego komisyjnego. Ocen niedostatecznych ogółem – 156:język polski – 17, język rosyjski i języki obce – 31, historia – 12, matematyka – 34, fizyka – 34, chemia – 20. Średnia ocen 3,37, średnia frekwencja 92,75%.

Klas drugich jest 5, w nich 158 osób: bez ocen niedostatecznych – 86, z jedną oceną niedostateczną – 28, z dwiema – 19, z trzema i więcej – 25. Liczba egzaminów sprawdzających – 3. Ocen niedostatecznych ogółem – 168:język polski – 15; język rosyjski i języki obce – 25; historia – 15; matematyka – 38; fizyka – 24; chemia – 29. Średnia ocen 3,37, średnia frekwencja 89,72%.

Klas trzecich jest 5, w nich 141 osób: bez ocen niedostatecznych –96, z jedną oceną niedostateczną – 21, z dwiema – 14, z trzema i więcej – 10. Liczba egzaminów sprawdzających – 4. Ocen niedostatecznych ogółem – 90: język polski – 15; język rosyjski i języki obce – 22; historia – 7; matematyka – 16; fizyka – 10; chemia – 7. Średnia ocen 3,3, średnia frekwencja 91,02%.

Klas czwartych jest 6, w nich 160 osób: bez ocen niedostatecznych –133, z jedną oceną niedostateczną – 14, z dwiema – 7, z trzema i więcej – 6.Ocen niedostatecznych ogółem – 52: język polski – 9; język rosyjski i języki obce – 12; historia – 1; matematyka – 15; fizyka – 3. Średnia ocen 3,47, średnia frekwencja 88,2%.

[603]A II, sygn. 27/I. Prot. z 27.VI.1984 r.
[604]A II, sygn. 27/I. Prot. z 25.I.1985 r.

Sprawozdanie z klasyfikacji na koniec roku szkolnego 1984/85[605]:

		Kl. I	Kl. II	Kl. III	*Ogół.*
1.	Stan uczniów na początek roku szkolnego	207	160	142	*509*
2.	Stan uczniów na koniec roku	205	156	139	*500*
3.	Klasyfikowani	205	156	136	*497*
4.	Bez ocen niedostatecznych	198	140	130	*468*
5.	Z jedną oceną niedostateczną	2	10	7	*19*
6.	Z dwiema ocenami niedostatecznymi	–	2	–	*2*
7.	Z trzema i więcej ocenami niedostatecznymi	5	4	1	*10*
8.	Przystąpiło do egzaminu sprawdzającego	2	18	23	*43*
9.	Zdali egzamin sprawdzający	1	14	16	*31*
10.	Oceny niedostateczne z języka polskiego	3	1	1	*5*
11.	Oceny niedostateczne z języków obcych	7	5	2	*14*
12.	Oceny niedostateczne z historii	4	1	2	*7*
13.	Oceny niedostateczne z matematyki	4	13	4	*21*
14.	Oceny niedostateczne z fizyki	4	3	2	*9*
15.	Oceny niedostateczne z chemii	1	7	2	*10*
16.	Ogółem ocen niedostatecznych	29	31	15	*75*
17.	Średnia ocen	3,48	3,6	3,52	*3,53*
18.	Średnia frekwencja, %	92,8	89,2	89,2	*90,4*

Sprawozdanie z klasyfikacji za I półrocze r. szk. 1985/86[606]:

	Kl. I	Kl. II	Kl. III	Kl. IV	*Ogół.*
Ilość klas	5	6	5	5	*21*
Liczba uczniów na początek roku	173	201	140	126	*640*
Liczba uczniów na półrocze	171	201	133	126	*631*
Klasyfikowani	171	199	133	126	*629*
Bez ocen niedostatecznych	120	112	73	108	*413*
Z jedną oceną niedostateczną	24	34	26	10	*94*

[605]A II, sygn. 28/I. Prot. z 27.VI.1985 r.
[606]A II, sygn. 28/I. Prot. z 31.I.1986 r.

Z dwiema ocenami ndst.	14	19	13	4	*50*
Z trzema i więcej ocenami ndst.	13	34	21	4	*72*
Oceny niedostateczne z j. polskiego	4	17	11	5	*37*
Oceny niedostateczne z j. obcych	17	33	18	7	*75*
Oceny niedostateczne z historii	10	28	19	7	*64*
Oceny niedostateczne z matematyki	36	37	36	7	*116*
Oceny niedostateczne z fizyki	19	39	13	3	*74*
Oceny niedostateczne z chemii	9	30	24	–	*63*
Ogółem ocen niedostatecznych	106	222	138	31	*497*
Średnia ocen	3,4	3,3	3,33	3,46	*3,37*
Średnia frekwencja, %	94,6	89,7	88,6	89,9	*90,7*

Sprawozdanie z klasyfikacji na koniec roku szkolnego 1985/86[607]:

	Kl. I	Kl. II	Kl. III	*Ogół.*
Ilość klas	5	6	5	*16*
Liczba uczniów na początek roku	173	201	140	*514*
Liczba uczniów na koniec roku	170	192	132	*494*
	Kl. I	Kl. II	Kl. III	*Ogół.*
Klasyfikowani	170	192	128	*490*
Bez ocen niedostatecznych	167	189	128	*484*
Z jedną oceną niedostateczną	–	1	–	*1*
Z dwiema ocenami niedostatecznymi	–	–	3	*3*
Z trzema i więcej ocenami ndst.	3	2	2	*7*
Uczniowie zdający egz. sprawdz. (zdało)	3 (3)	11 (10)	20 (14)	*34 (27)*
Oceny niedostateczne z j. polskiego	3	1	2	*6*
Oceny niedostateczne z j. obcych	5	4	5	*14*
Oceny niedostateczne z historii	1	1	4	*6*
Oceny niedostateczne z matematyki	3	3	8	*14*
Oceny niedostateczne z fizyki	2	2	2	*6*
Oceny niedostateczne z chemii	1	1	2	*4*

[607] A II, sygn. 29/I. Prot. z 26.VI.1986 r.

% niepromowanych	2,9	2,9	7,97	*4,59*
Ogółem ocen niedostatecznych	16	13	19	*48*
Średnia ocen	3,57	3,61	3,55	*3,58*
Średnia frekwencja, %	94,2	88,3	88,6	*90,4*

Sprawozdanie z klasyfikacji za I półrocze r. szk. 1986/87[608]:

	Kl. I	Kl. II	Kl. III	Kl. IV	*Ogół.*
Ilość klas	6	5	6	5	*22*
Liczba uczniów na początek roku	198	167	188	117	*670*
Liczba uczniów na koniec semestru	198	167	184	116	*665*
Klasyfikowani	194	167	184	116	*661*
Bez ocen niedostatecznych	112	102	120	103	*437*
Z jedną oceną niedostateczną	38	33	25	9	*105*
Z dwiema ocenami niedostatecznymi	19	9	15	3	*46*
Z trzema i więcej ocenami ndst.	29	23	24	1	*77*
Zdający egzamin sprawdz. (zdało)	– (–)	– (–)	1 (–)	1 (1)	*2 (1)*
Oceny niedostateczne z j. polskiego	16	27	15	1	*59*
Oceny niedostateczne z j. obcych	31	18	10	5	*64*
	Kl. I	Kl. II	Kl. III	Kl. IV	*Ogół.*
Oceny niedostateczne z historii	16	11	15	2	*44*
Oceny niedostateczne z matematyki	49	24	36	5	*114*
Oceny niedostateczne z fizyki	41	14	28	4	*87*
Oceny niedostateczne z chemii	27	34	25	–	*86*
Ogółem ocen niedostatecznych	191	154	150	18	*475*
Średnia ocen	3,43	3,46	3,39	3,63	*3,48*
Średnia frekwencja, %	95,5	91,22	90,54	90,54	*91,95*

W ostatnich dwóch latach (r. szk. 1988/89) zauważa się niepokojące zjawisko wzrostu wskaźnika niepromowania uczniów z 1,7 % w r. szk. 1985/86 i 3,9% w r. szk. 1986/87 do 4,12% w r. sz. 1987/88. Natomiast wyniki nauczania w procesie lekcyjnym i pozaszkolnym mierzone ilością absolwentów podejmujących studia

[608] A II, sygn. 29/I. Prot. z 29.I.1987 r.

wyższe utrzymują się od wielu lat na tym samym poziomie t. j. 65-67%, a w ostatnim roku nawet 70%[609].

Ogólna liczba uczniów – 568, klasy I – 200, klasy II – 203, klasy III – 165, pozostało na drugi rok 9 osób czyli 1,58%, bez ocen niedostatecznych – 540.86 uczniów uzyskało średnią ocenę 4 i więcej, 32 uczniów otrzymało świadectwo z wyróżnieniem[610].

W r. szk. 1989/90 w całej szkole jest 762 uczniów, bez ocen niedostatecznych – 556 (73%). Średnia ocena w szkole 3,52. Ze średnią oceną 4 i więcej jest77 uczniów (ok. 10%). Średnią 4,5-5 ma 32 uczniów, 2 uczniów ma średnią 5. Średnia frekwencja w szkole 88,6%[611].

W klasach I z trzema i więcej ocenami niedostatecznymi jest 28 uczniów, w klasach II – 22, w klasach III – 19. Główne przyczyny słabych wyników: niewłaściwy stosunek uczniów do obowiązków szkolnych, brak uzdolnień do kształcenia w liceum ogólnokształcącym, słaba frekwencja.

Środki zaradcze:

1. Zwrócenie większej uwagi przez nauczycieli na kształtowanie umiejętności uczenia się nauczanych przez nich przedmiotów. Wychowawcy tych klas przeznaczą po 1-2 godziny wychowawcze na technikę pracy umysłowej ucznia.
2. Wychowawcy klas przy pomocy samorządu zorganizują samopomoc koleżeńską uczniom mającym trudności w nauce.
3. Poprawa frekwencji – rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami, oddziaływanie samorządu uczniowskiego.
4. Apel ogólnoszkolny na ten temat.
5. Wychowawcy klas przy współudziale dyrektora lub zastępcy dyrektora przeprowadzą w lutym rozmowy z rodzicami uczniów nie rokujących nadziei na ukończenie liceum ogólnokształcącego.

Wyniki nauczania w r. szk. 1989/90 w klasach I-III: Klasyfikowanych – 602 (i 159 uczniów klas IV), nieklasyfikowanych – 1. Do egzaminu sprawdzającego przystąpiło 22 uczniów, zdało – 16. Nie przeszło do wyższych klas – 24 (w kl. I – 8,

[609]Protokóły kontroli 1–21.III.1989 r.
[610]A II, sygn. 31/I. Prot. z 22.VI.1989 r.
[611]A II, sygn. 31/I. Prot. z 25.I.1990 r.

w kl. II – 8, w kl. III – 8), w klasach IV – 1 nie ukończył szkoły średniej, 2 – nie zdały egzaminów ustnych. Średnia ocen w szkole – 3,68: w klasach I – 3,72; w klasach II – 3,62; w klasach III – 3,68. Średnia ocen 4 i więcej – 145 uczniów. Świadectwa z wyróżnieniem – 41. Średnia frekwencja w szkole – 88,15%[612].

Analiza wyników nauczania (1990-2000 r.)

W r. szk. 1990/91 było 618 uczniów (kl. I-III), na koniec roku – 597 (kl. I-III). Wszyscy klasyfikowani. Bez ocen niedostatecznych – 576. Z jedną oceną niedostateczną – 15. Z dwiema ocenami niedostatecznymi – 6. Z trzema i więcej ocenami niedostatecznymi – 10. Do egzaminu sprawdzającego przystąpiło 23 uczniów, zdało – 18. Ogółem ocen niedostatecznych – 82: w klasach I – 24; w klasach II – 33; w klasach III – 20. Najwięcej ocen niedostatecznych: języki obce – 15; matematyka – 13; fizyka – 9.

Średnia ocen w szkole – 3,57 (w kl. I – 3,56, w kl. II – 3,66, w kl. III – 3,56). 10 klas – średnia ocen powyżej średniej szkoły, 7 klas – poniżej. Ocen miernych – 897, średnia frekwencja – 89,8%. Sprawowanie: oceny wzorowe – 171; oceny obniżone – 49; oceny celujące – 42[613].

W r. szk. 1991/92 we wrześniu było 860 uczniów, a 25.I.1992 r. – 849, klasyfikowanych – 844. Bez ocen niedostatecznych – 664. Z jedną oceną niedostateczną – 84. Z dwiema ocenami niedostatecznymi – 47. Z trzema i więcej ocenami niedostatecznymi – 49. 5 uczniów zdawało egzamin sprawdzający, 5 uczniów zdawało egzamin klasyfikacyjny. Ocen miernych w szkole – 1113, ocen wzorowych z zachowania – 241, ocen obniżonych – 48[614].

3 klasy najlepsze: kl. II d – średnia ocena – 4,03, kl. III d – średnia ocena – 3,95 kl. I d – średnia ocena – 3,87.Średnia frekwencja: kl. I f – 97,1%; kl. I h – 95,9%; kl. I e – 95,3%. Średnia ocena w szkole – 3,54, średnia frekwencja w szkole – 91,9%.

Klasy najgorsze: kl. II b – średnia ocena – 3,21, kl. I f – średnia ocena – 3,00

[612]A II, sygn. 31/I. Prot. z 20.VI.1990 r.
[613]A II, sygn. 32. Prot. z 20.VI.1991 r.
[614]A II, sygn. 32. Prot. z 12.II.1992 r.

kl. III e – średnia ocena – 2,93.Średnia frekwencja: kl. III a – 89,4%; kl. III b – 88,8%; kl. III e – 83,0%[615].

Klas pierwszych było 8, uczniów 278 (270 klasyfikowanych), bez ocen niedostatecznych – 269, średnia ocena – 3,5, średnia frekwencja – 93,8%.

Klas drugich – 6, uczniów 204 (198 klasyfikowanych), bez ocen niedostatecznych – 186, średnia ocena – 3,55, średnia frekwencja – 91,5%.

Klas trzecich – 6, uczniów 203 (200 klasyfikowanych), bez ocen niedostatecznych – 194, średnia ocena – 3,57, średnia frekwencja – 90,4 %.

Klas czwartych – 6, uczniów 174 (174 klasyfikowanych), bez ocen niedostatecznych – 174, średnia ocena – 3,26.

W całej szkole – 850 uczniów[616].

W r. szk. 1992/93 na początek roku było 870 uczniów, klasyfikowanych 859, 11 uczniów opuściło szkołę. Bez ocen niedostatecznych – 667 (77,65%). Z jedną oceną niedostateczną – 88. Z dwiema ocenami niedostatecznymi – 52. Z trzema i więcej ocenami niedostatecznymi – 53. Średnia ocena na I półrocze – 3,45, średnia frekwencja – 91,59%[617].

Klasy I – najlepsze: kl. I d – śred. ocena – 4,21, kl. I d – średnia frekwencja – 94,6%.

Klasy II – najlepsze: kl. II a – śred. ocena – 4,08, kl. II d – śred. frekwencja – 94,0%.

Klasy III – najlepsze: kl. III d – średnia ocena – 4,06, kl. III a – średnia frekwencja – 90,7%[618].

Na zakończenie roku szkolnego najwyższą średnią ocen uzyskała klasa I d – 4,2, najlepsza frekwencja – klasa I d – 94,6%.41 uczniów otrzymało świadectwo z wyróżnieniem, 158 uczniów wyróżniono nagrodami książkowymi. Stanowi to ¼ ogólnej liczby uczniów.100% frekwencję uzyskali: Iwona Bajan (kl. II d), Monika Jakubiak (kl. II d), Jolanta Machuła (kl. II d), Agnieszka Lizun (kl. II g).

Do egzaminu sprawdzającego przystąpiło 40 osób, wszyscy zdali[619].Klasyfikacja klas I-III: klasyfikowanych – 663 uczniów, bez ocen niedostatecznych – 620, z jedną oceną niedostateczną – 31, z dwiema ocenami

[615]Kronika szkoły, czerwiec 1992 r.
[616]A II, sygn. 33. prot. z 1.VII.1992 r.
[617]A II, sygn. 33. Prot. z 22.II.1993 r.
[618]Kronika szkoły, czerwiec 1993 r.
[619]Kronika szkoły, 25.VI.1993 r.

niedostatecznymi – 8, z trzema i więcej ocenami niedostatecznymi – 4. 40 uczniów zdawało egzamin sprawdzający, zdali wszyscy. Średnia frekwencja – 90,8%, średnia ocena – 3,7, promowanych – 659 uczniów, niepromowanych – 4.Liczba ocen: celujące – 532; bardzo dobre – 2204; dobre – 2312; dostateczne – 2314; mierne – 1205; niedostateczne – 67.

Klas I – 6 (219 uczniów), klas II – 8 (263 uczniów), klas III – 6 (181 uczniów). W całej szkole (bez klas IV) na początek roku było 682 uczniów. 41 uczniów klas I-III otrzymało świadectwa z wyróżnieniem, 158 uczniów wyróżniono nagrodami książkowymi, stanowi to ¼ ogólnej liczby uczniów w szkole, 4 uczniów z klas II mają 100% frekwencji[620].

W r. szk. 1993/94 w szkole ogółem uczniów 887: bez ocen niedostatecznych – 693 (78,1%); z jedną oceną niedostateczną – 87 (9,8%); z dwiema ocenami niedostatecznymi – 48 (5,4 %); z trzema i więcej ocenami niedostatecznymi – 59 (6,6%).Oceny celujące – 539; bardzo dobre – 1855; dobre – 2844; dostateczne – 3446; mierne – 1550; niedostateczne – 426. Średnia ocena za I okres – 3,51. Ze sprawowania oceny wzorowe otrzymało 295 uczniów (33,3%), bardzo dobre – 355, obniżone oceny do nieodpowiednich – 45, naganne – 13. Średnia frekwencja w szkole – 90,6%[621].

W klasach I-III wszystkich uczniów na koniec roku 706, klasyfikowanych – 704, promowanych – 660, niepromowanych – 16. Egzamin sprawdzający zdawało 35 uczniów, zdało – 23, świadectwa z wyróżnieniem – 36, nagrody książkowe za bardzo dobre wyniki w nauce – 123, 15 nagród za udział w programie GREEN, 2 nagrody za pracę w samorządzie uczniowskim, 3 – za LOP, ogółem – 123 za naukę i 20 – za działalność społeczną[622].

Kuratoryjne badanie wyników:

Klasa	Przedmiot	Nazwisko nauczyciela	Średnia ocen z dziennika	Średnia ocen z badań
I a	chemia	Orzechowska	3,28	4,2
I b	chemia	Orzechowska	2,6	3,5
I f	chemia	Dziuba	3,0	2,7
I g	chemia	Dziuba	3,3	3,4
II a	historia	Borowiec	3,2	4,3

[620]A II, sygn. 34. Prot. z 1.VII.1993 r.
[621]A II, sygn. 35. Prot. z 28.I.1994 r.
[622]A II, sygn. 36. prot. z 23.VI.1994 r.

II b	historia	Borowiec	2,8	3,2
II e	historia	Borowiec	2,44	3,97
II f	historia	Wawer	3,4	4,0
III h	historia	Wawer	3,3	4,0
III a	historia	Chudoba	3,7	4,6
III b	historia	Chudoba	3,9	3,8
III g	historia	Chudoba	3,6	4,3
II c	matematyka	Batorska	2,44	3,2
II d	język polski	Śledź	3,66	3,7

Klasyfikacja klas I-III:

Liczba uczniów na początek roku – 711, na koniec roku – 706, klasyfikowanych – 704: klasy I – 241 uczniów (klasyfikowanych – 239); klasy II – 212 uczniów (klasyfikowanych – 205); klasy III – 259 uczniów (klasyfikowanych – 260).

Bez ocen niedostatecznych – 660; z jedną oceną niedostateczną – 18; z dwiema ocenami niedostatecznymi – 2; z trzema i więcej ocenami niedostatecznymi – 13. Egzamin sprawdzający – 30 osób, egzamin klasyfikacyjny – 7. Liczba ocen niedostatecznych ogółem – 111, średnia ocena – 3,54, średnia frekwencja – 90,95%

Średnia ocen klas I-III na koniec roku – 3,54, średnia frekwencja – 90,95%.

Liczba uczniów na koniec roku – 706, klasyfikowanych – 704, promowanych – 660, niepromowanych – 16. Świadectwo z wyróżnieniem otrzymało 36 uczniów, nagrody książkowe za naukę – 123, 15 – za udział w programie GREEN, 2 – za pracę w samorządzie uczniowskim, 3 – za pracę w LOP. Najwięcej nagród (11) otrzymała klasa I d[623].

W r. szk. 1994/95 w szkole uczy się 946 uczniów, jest 8 klas I, 7 klas II,6 klas III, 8 klas IV (razem 29 klas). Zwiększyła się ilość godzin WF i został przyjęty nowy nauczyciel do tego przedmiotu[624].

Klasyfikacja klas I-III: liczba uczniów klasyfikowanych – kl. I – 256; kl. II – 238; kl. III – 194; ogółem – 688.Liczba ocen celujących – 222, bardzo dobre – 1654, niedostateczne – 82.Oceny z zachowania wzorowe: kl. I – 95; kl. II – 88; kl. III – 71; odpowiednie – 22; naganne – 12. Średnia ocena szkoły – 3,47, średnia frekwencja – 89%[625].

[623]Kronika szkoły, czerwiec 1994 r.
[624]A II, sygn. 37. Prot. z 22.IX.1994 r.
[625]A II, sygn. 37. prot. z 22.VI.1995 r.

Wyniki klasyfikacji uczniów za I okres:Na początek roku było 949 uczniów, na koniec roku – 940 w 29 klasach, z czego2 klasy uczyły się w internacie. Bez ocen niedostatecznych – 781 uczniów (81%); z jedną oceną niedostateczną – 94 (10%); z dwiema ocenami niedostatecznymi – 24 (2,55%); z trzema i więcej ocenami niedostatecznymi – 41 (4,36%).Średnia ocen szkoły – 3,37, średnia frekwencja szkoły – 90,89%, 14 uczniów nie opuściło ani jednej godziny. Zachowanie wzorowe ma 362 uczniów (38%); bardzo dobre – 410 (43,6%); nieodpowiednie – 15; naganne – 9.

Najlepsi uczniowie szkoły (średnia ocen powyżej 4,5):

- Dębicka Ewa (średnia – 5,0)
- Brudnowski Dariusz (5,2)
- Kraczkowski Tomasz (5,1)
- Żbikowska Ewa (5,0)
- Pałczyński Sebastian (5,1)
- Słomiany Paweł (5,0).

W r. szk. 1995/96 na początek roku – 743 uczniów, klasyfikowanych – 739.Celujących stopni – 209; bardzo dobrych – 1853; dobrych – 2347; dostatecznych – 2560; miernych – 1498; niedostatecznych – 140.Z jedną oceną niedostateczną – 20; z dwiema ocenami niedostatecznymi – 7; z trzema i więcej ocenami niedostatecznymi – 17.Niepromowanych – 17. Egzamin sprawdzający – 40 uczniów. 12 osób chciało podwyższyć oceny, podwyższyło – 2. Nie zdały 4 osoby, z niedostatecznego na mierny – 23 osoby. Nie otrzymało promocji po egzaminie sprawdzającym i klasyfikacyjnym – 22 uczniów[626].Średnia frekwencja szkoły – 89,53%[627], średnia ocen w szkole – 3,52[628]. Najlepsza frekwencja: kl. I f – 94,7%; kl. II d – 94,0%; kl. I c i II a – 92,4%[629].

Uczniowie klas III są zainteresowani sobą, prywatkami (tzw. osiemnastkami), których rodzice nie chcą ograniczać, a to niekorzystnie odbija się na nauce. Przyczyną niepowodzeń jest często niewłaściwy stosunek rodziców do trudności uczniów. Szukają oni przyczyn tkwiących poza uczniem, np. niesprawiedliwy nauczyciel,

[626]A II, sygn. 38. Prot. z 20.VI.1996 r.
[627]Wg Kroniki szkoły jest to 88,5%.
[628]Wg Kroniki szkoły jest to 3,47.
[629]Kronika szkoły Nr 8, czerwiec 1997-2000.

choroba itd., za duże wymagania nauczyciela. W ślad za tym idą usprawiedliwiania przez rodziców nieobecności ucznia w szkole. Trudności ucznia wynikają też z braku kontroli przez rodziców, np. nad ilością pieniędzy, którymi dysponuje uczeń.

Kłopoty rodzinne – rozbicie rodzin, bezrobotni rodzice, nieakceptowanie dzieci przez rodziców, przez ojczyma. Choroby są też przyczyną niepowodzeń w szkole[630].

Wyniki wizytacji 18.XI.–19.XII.1996 r.

Wyniki nauczania mierzone promocją uczniów do klasy wyższej, ilością złożonych z wynikiem pozytywnym egzaminów dojrzałości, dla ostatnich 3 roczników przedstawiają się następująco:

	r. szk. 1993/94	r. szk. 1994/95	r. szk. 1995/96
Liczba uczniów w kl. I-III	704	692	743
	r. szk. 1993/94	r. szk. 1994/95	r. szk. 1995/96
Liczba klasyfikowanych	701	688	741
Liczba promowanych	676	677	721
Wskaźnik procentowy promocji	96 %	97,8 %	97 %
Wskaźnik wojewódzki			96,8 %

Wyniki egzaminu dojrzałości:

	r. szk. 1993/94	r. szk. 1994/95	r. szk. 1995/96
Liczba uczniów w klasach IV	179	245	191
Ukończyło liceum	179	244	191
Przystąpiło do egzaminu dojrz.	179	244	191
Złożyło egzamin dojrzałości	177	244	191
Wskaźnik w stosunku do ilości kończących	98,8%	100,0%	100,0%
Wskaźnik wojewódzki			97,2%

Sprawność nauczania:

Rocznik	1990-1994	1991-1995	1992-1996
Rozpoczęło naukę w klasie I	207	278	226
Ukończyło liceum	197	244	191

[630] A II, sygn. 38. Prot. z 20.VI.1996 r.

Złożyło egzamin dojrzałości	177	244	191
Wskaźnik w stosunku do liczby uczniów, którzy rozpoczęli naukę w liceum	85,5%	87,7%	84,5%

Przedstawione wyniki utrzymują się na prawie identycznym poziomie od kilku lat i należą do najwyższych w tego typu liceach w województwie. Podobnie wyniki liceum mierzone ilością absolwentów ubiegających się o przyjęcie na studia wyższe i przyjętych na studia należą do najwyższych w województwie – dotyczy to szczególnie absolwentów klas profilowanych (biologiczno-chemicznej i matematyczno-fizycznej).

W r. szk. 1996/97 najwyższa średnia ocen w szkole w klasach I d i IV a – po 3,84. Najwyższa frekwencja w szkole – klasa I d i I f – po 97%.Stosunek uczniów rozpoczynających i kończących naukę w szkole wynosi 85,5%; 87%[631].

	Klasy I	Klasy II	Klasy III	W szkole
Średnia ocena	3,5	3,5	3,4	3,47
Średnia frekwencja	89,8%	88,7%	87,0%	88,5%

Najlepsza klasa w szkole: kl. I f – średnia frekwencja 94,7%, kl. II a – średnia ocena 4,15.10 osób pozostaje na drugi rok[632].

Na początek r. szk. 1997/98 uczęszczało 1074 uczniów, na koniec I okresu – 1072 uczniów. Wszyscy klasyfikowani. Średnia ocena w szkole 3,24, średnia frekwencja 90,88%[633].

Matura (lata siedemdziesiąte)

R. szk. 1971/72:

Dopuszczono do egzaminu 148 osób, czyli 100%. Do egzaminu ustnego 138 + 7 z ubiegłego roku, czyli razem 145. Zwolniono z ustnego egzaminu: język polski – 14 osób, matematyka – 6 osób. Do egzaminu ustnego przystąpiło 145 osób, nie przystąpiło – 7. Nie zdało matury 5 uczniów (7%), a jedna się nie zgłosiła.

[631]A II, sygn. 38. Prot. z 23.I.1997 r.
[632]A II, sygn. 38. Prot. z 19.VI.1997 r.
[633]A II, sygn. 39. Prot. z 23.I.1998 r.

Ryszard Frączek z kl. IV a został wytypowany na studia bez egzaminu[634]. W tym roku został przyjęty nowy regulamin matur. Jest on korzystniejszy dla młodzieży, bo daje większe możliwości przygotowania do egzaminu na studia (przedmioty wybrane)[635].

R. szk. 1972/73:

Wszyscy uczniowie klas IV zostali dopuszczeni do matury. Zdało 131 osób, nie zdało 9 czyli 6%. Wytypowano na wyższe studia bez egzaminu:

- Alicję Pakułę – filologia serbo-chorwacka
- Marię Chwedeczko – fizyka, kierunek nauczycielski.

Nagrodę pieniężną w wysokości 1000 zł otrzymał Leszek Hurkała[636].

6% abiturientów nie zdało egzaminu dojrzałości, ale wszyscy złożyli go we wrześniu.

R. szk. 1973/74:

Wszedł w życie nowy regulamin egzaminu dojrzałości. Rada pedagogiczna mogła dopuścić do ustnego egzaminu ucznia z jedną oceną niedostateczną z egzaminu pisemnego.

Wszyscy uczniowie zostali dopuszczeni do egzaminu (155 osób) i otrzymali świadectwa ukończenia szkoły. Egzamin zdało 141 osób, nie zdało 2,6%.

Dorota Gorzkowska z kl. IV a bez egzaminu wstępnego będzie studiować w Akademii Medycznej. Na kierunek nauczycielski wytypowana została Anna Złomaniec z kl. IV d. Anna Rybczyńska z kl. IV c będzie bez egzaminu wstępnego studiować kierunek deficytowy – geologię. Na studia zagraniczne do ZSRR (biofizyka) wytypowano uczennicę kl. IV c – Aleksandrę Sopelak.

Elżbieta Paszkowska otrzymała specjalną Nagrodę Dyrektora i Komitetu Rodzicielskiego – książeczkę PKO z wkładem 1000 zł[637].

R. szk. 1974/75:

Do egzaminu przystąpiło 177 abiturientów, zdało – 173. Typowani na studia bez egzaminu:

- Dariusz Smyk – kierunek dowolny – informatyka i zarządzanie

[634]A II, sygn. 18. Prot. z 27.IV.1972 r.
[635]A II, sygn. 19/I. Prot. z 30.VIII.1973 r.
[636]A II, sygn. 18. Prot. z 30.IV.1973 r.
[637]A II, sygn. 19/I. Prot. z 7.VI.1974 r.

- Teresa Bobrowska – kierunek nauczycielski – filologia angielska
- Tadeusz Telejko – kierunek deficytowy – hutnictwo
- Michał Treliński – studia zagraniczne.

Nazwiska najlepszych absolwentów na wniosek wicedyrektora H. Poździka zostały wpisane do szkolnej Złotej Księgi oraz otrzymali nagrody książkowe. Barbara Skwarek otrzymała specjalną Nagrodę Dyrektora i Komitetu Rodzicielskiego – książeczkę PKO z wkładem 1000 zł[638].Egzaminy dojrzałości zakończyły się 2 czerwca, zaś uroczyste rozdanie świadectw dojrzałości połączone z przekazaniem sztandaru szkoły młodszym kolegom odbyło się 4 czerwca.

R. szk. 1975/76:

Spośród 119 uczniów klas czwartych dopuszczono do egzaminu dojrzałości w części pierwszej (pisemnej) 118 osób. Były dwie oceny niedostateczne z języka polskiego. Do drugiej części (egzamin ustny) dopuszczono 118 uczniów. Egzamin zdało 117 uczniów, jedna uczennica nie przystąpiła do matury[639].

Dyrektor szkoły Władysław Frączek wysoko ocenił poziom maturzystów:

I. Klasa IV a (profil matematyczno-fizyczny) – średnia ocen – 4,5. Z tej klasy na 26 maturzystów 24 dostało indeksy.
II. Klasa IV c (profil humanistyczny) – średnia ocen – 4,3.
III. Klasa IV b (profil podstawowy) – średnia ocen – 3,9.
IV. Klasa IV d (profil podstawowy) – średnia ocen – 3,7[640].

Wśród ówczesnych klas maturalnych klasa IV a wyróżniała się pod każdym względem, zostawiając po sobie opinię najzdolniejszej w dotychczasowej historii szkoły. Klasa ta liczyła przed maturą 26 osób. Wszyscy przystąpili do egzaminu dojrzałości. Stanowiła zwarty kolektyw, wyróżniała się zaangażowaniem w pracach społecznych (uzyskała np. I miejsce w szkole w zbiórce makulatury). Grzegorz Rybak i Tomasz Cichoń zradiofonizowali szkołę i wykonali urządzenia nagłaśniające do instrumentów muzycznych. Maria Oryszczak pełniła wzorowo funkcję przewodniczącej Samorządu Szkolnego w latach 1973-1976. Sporo uczniów wzięło udział w honorowej akcji krwiodawstwa. Średnia ocen 4,44.

[638]A II, sygn. 20/I. Prot. z 2.VI.1975 r.
[639]A II, sygn. 26, k. 142. Sprawozdanie z wizytacji, marzec 1977 r.
[640]Kronika szkoły, r. szk. 1974/75–1983/84.

Wyróżniający się uczniowie z ocenami bardzo dobrymi to: Tomasz Cichoń, Maria Stańczyk, Marek Tęcza i Krystyna Żukowska.

Bez ocen dostatecznych 15 uczniów. Wszyscy uczniowie brali udział w olimpiadach przedmiotowych: języka rosyjskiego, biologii, matematyki, fizyki, wiedzy o Polsce i świecie współczesnym. Osiągnięte wyniki potwierdzały zdolności, pracowitość i ambicje uczniów tej klasy[641].

Na świadectwach dojrzałości wychowawcy wpisywali osiągnięcia uczniów (olimpiady, mistrzostwa sportowe, pełnienie funkcji społecznych, odznaczenia i wyróżnienia) zatwierdzone przez radę pedagogiczną.

Klasa IV a[642]:

1. Andrzan E. – wyróżniona listem pochwalnym do rodziców, udział w olimpiadzie biologicznej (okręgowej), praca w Samorządzie Szkolnym.
2. Bondar A. – udział w Ogólnopolskiej Spartakiadzie Młodzieżowej, funkcja przewodniczącej Rady Nadzorczej w Spółdzielni Uczniowskiej, II miejsce w Mistrzostwach Okręgowych w akrobatyce sportowej.
3. Cichoń T. – przewodniczący Zarządu Szkolnego ZMS, udział w Okręgowej Olimpiadzie Matematycznej, list pochwalny do rodziców.
4. Ciuraszkiewicz P. – praca w Samorządzie Szkolnym, nagroda pieniężna.
5. Kapłun K. – udział w VI Centralnej Olimpiadzie Języka Rosyjskiego oraz w Olimpiadzie Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym.
6. Kukiełka M. – list pochwalny do rodziców.
7. Kuna G. – udział w Okręgowej Olimpiadzie Fizycznej.
8. Lipski T. – zastępca przewodniczącego Samorządu Szkolnego Koła ZMS.
9. Łygas J. – praca w Samorządzie Szkolnym, list pochwalny do rodziców.
10. Międlarz K. – praca w Spółdzielni Uczniowskiej.
11. Oryszczak M. – przewodnicząca Samorządu Szkolnego, list pochwalny do rodziców.
12. Rybak G. – udział w Okręgowej Olimpiadzie Matematycznej, członek Zarządu Szkolnego ZMS.

[641] A II, sygn. 20/I. Prot. z 29.IV.1976 r.
[642] A II, sygn. 20/I. Prot. z 28.V.1976 r.

13. Stańczyk M. – list pochwalny do rodziców.
14. Stępniak B. – list pochwalny do rodziców.
15. Tęcza M. – szczepowy, II miejsce w eliminacjach rejonowych Olimpiady Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym.
16. Żukowska K. – udział w Olimpiadzie Języka Rosyjskiego, list pochwalny do rodziców.

Nagrody książkowe z tej klasy otrzymały 22 osoby, oprócz wymienionych jeszcze: Kędrak Maria, Kiecana Maria, Polikowska Bogusława, Porębska Lidia, Surmacz Krzysztof i Tatarski Marek.

Klasa IV b:

1. Zapała Z. – list pochwalny Komendy Hufca, list pochwalny do rodziców.
2. Friedrich E. – praca w Samorządzie Szkolnym.
3. Barański M. – praca w Samorządzie Szkolnym.

Klasa IV c:

1. Budzyńska G. – udział w konkursie języka angielskiego.
2. Cieplechowicz B. – wyróżnienie za pracę w Samorządzie Internatu.
3. Dublicka K. – wyróżnienie za udział w Konkursie Recytatorskim.
4. Ogórek K. – wyróżnienie w konkursie języka angielskiego, list pochwalny do rodziców.
5. Duda W. – II miejsce w Olimpiadzie Wiedzy o Polsce, udział w Olimpiadzie Języka Polskiego.

Klasa IV d:

1. Mroczko B. – odznaka aktywisty TPPR, działalność społeczna w internacie.
2. Muzyczuk T. – wyróżnienie za udział w Wojewódzkiej Olimpiadzie Języka Rosyjskiego.
3. Pawlas M. – udział w olimpiadzie z geografii.

Uczniowie wytypowani przez Radę Pedagogiczną na studia bez egzaminów:

1. Tomasz Cichoń (kl. IV a) – prawo wyboru na wszystkie kierunki studiów.
2. Maria Oryszczak (kl. IV a) – kierunek deficytowy.
3. Krzysztof Ogórek (kl. IV c) – kierunek pedagogiczny[643].

[643] A II, sygn. 20/I. Prot. z 28.V.1976 r.

Na ogólną liczbę 117 absolwentów 100 wyraziło zamiar ubiegania się o indeksy. Dostało się na studia 65 osób (56%):uniwersytety – 45 osób, politechniki i wyższe szkoły pedagogiczne – 20 osób, technika i szkoły pomaturalne – 32 osoby, Pozostało w domu lub podjęło pracę – 20 osób. Wśród przyjętych na studia: w Lublinie – 53 osoby, w Warszawie – 10 osób, w Krakowie – 10 osób, w Zamościu – 30 osób, w Siedlcach – 4 osoby, w Gdańsku – 3 osoby, we Wrocławiu – 2 osoby, w Katowicach, Poznaniu, Jeleniej Górze, Białej Podlaskiej, Łodzi, Kielcach – po 1 osobie.

R. szk. 1976/77:

Na początku roku w klasach IV-tych było 167 uczniów. Szkołę ukończyło 160, co stanowi 95,8%. Do egzaminu dojrzałości przystąpiło 159 abiturientów, egzamin zdało 157. Średnia ocena na egzaminie maturalnym wynosiła 4,038. Najczęściej młodzież wybierała język rosyjski (39% ogólnie zdających), biologię (25,17%), geografię (24,7%), matematykę (23,9%). Struktura ocen z pisemnego egzaminu kształtowała się następująco:

- język polski – 18 bardzo dobra, 63 dobra, 62 dostateczna, 16 niedostateczna,
- matematyka – 17 bardzo dobra, 70 dobra, 71 dostateczna, 1 niedostateczna.

Przystąpiło do poprawienia ocen z języka polskiego 24 osoby, z matematyki – 9[644].

Uczniowie klas czwartych wytypowani do nagród za szczególne osiągnięcia w nauce i pracy społecznej:

Klasa IV a:

1. Bernarda Łukaszyk – za pracę społeczną, przewodnicząca Samorządu Szkolnego, brała udział w Ogólnopolskim Konkursie Recytatorskim.
2. Elżbieta Świś – za naukę i pracę społeczną.
3. Józef Małysz – za naukę i pracę społeczną.
4. Jolanta Trytek – za naukę i pracę społeczną w internacie, brała udział w eliminacjach II stopnia Olimpiady Biologicznej w 1977 r.
5. Anna Gruszka – za naukę i pracę społeczną, skarbnik Samorządu Szkolnego.
6. Zbigniew Żukowski – za naukę, otrzymał Srebrną Odznakę Honorowego Krwiodawcy.

[644]A II, sygn. 21/I. Prot. z 22.VI.1977 r.

7. Elżbieta Słupska – za naukę.
8. Andrzej Samborski – za naukę i pracę społeczną.

Klasa IV b:

1. Zbigniew Zając – szczepowy szczepu przy II LO przez 3 lata, brał udział w Olimpiadzie Biologicznej II stopnia.
2. Mirosław Godzisz – przyboczny szczepowego przez 3 lata, uzyskał I miejsce w Olimpiadzie Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym w eliminacjach szkolnych w r. szk. 1976/77.
3. Renata Strzęciwilk – za naukę i pracę społeczną.

Za pracę w Spółdzielni Uczniowskiej „Grosik”:

a) Elżbieta Zarzycka – przewodnicząca Zarządu Spółdzielni
b) Artur Jakubowski – przewodniczący Rady Nadzorczej
c) Tomasz Gorzkiewicz, Alina Galant, Grażyna Górska, Joanna Tymicka.

Klasa IV c:

1. Bożena Bronikowska – za naukę i pracę społeczną.
2. Joanna Bzówka – za naukę i pracę społeczną, instruktor w stopniu podharcmistrza (1973-1977), członek Młodzieżowego Teatru Aktualności ZHP, w latach 1975-1976 przewodnicząca Rady Drużyny i Zespołu, członek Wydziału Kultury Komendy Chorągwi w Zamościu, zastępca szkolnego komendanta OHP d/s propagandy.
3. Irena Mirska – za naukę i pracę społeczną, brała udział w Olimpiadzie Języka Polskiego oraz w XXI Ogólnopolskim Konkursie Recytatorskim w eliminacjach I i II stopnia w 1975 r., uczestniczyła w II Wojewódzkim Turnieju Krasomówczym Języka Rosyjskiego w 1975 r.
4. Ewa Jurczak – za naukę i pracę społeczną w OHP, zastępca szkolnego komendanta OHP d/s organizacyjnych przez 3 lata, komendant wyjazdowego szkolnego hufca pracy w 1976 r., 4 lata przewodnicząca samorządu klasowego.
5. Urszula Sakowicz – za naukę i pracę społeczną, przewodnicząca Sekcji Naukowej Młodzieżowej Rady internatu w 1975 r.
6. Elżbieta Grodzka – za naukę.

7. Elżbieta Juśkiewicz – za naukę, brała udział w eliminacjach okręgowych Olimpiady Literatury i Języka Polskiego, centralnych eliminacjach Olimpiady Języka Rosyjskiego, Konkursie Recytatorskim Języka Polskiego i Konkursie Krasomówczym Języka Rosyjskiego.
8. Krystyna Teterycz – za pracę w internacie, przez 3 lata przewodnicząca Sekcji Sanitarnej i Gospodarczej Młodzieżowej Rady Internatu.

Klasa IV d:

1. Anna Dziwura – za naukę i pracę społeczną.
2. Anna Lorentz – za naukę i pracę społeczną, udział w zawodach II stopnia Olimpiady Biologicznej, otrzymała Srebrną Młodzieżową Odznakę Ligi Ochrony Przyrody, w wyniku szkolenia na Strażnika Przyrody otrzymała legitymację Strażnika Przyrody, uczennica klasy o profilu biologiczno-chemicznym, średnia ocen w klasie I – 4,7; II – 4,6; III – 4,6; IV – 4,9.
3. Grażyna Gil – za naukę.
4. Anna Koba – za naukę i pracę społeczną.
5. Barbara Król, Barbara Kowalczuk, Anna Lachowiec, Elżbieta Matysiewicz, Danuta Żołnierczuk, Małgorzata Żołnierczuk, Andrzej Zastąpiło, Tadeusz Łubiarz – za naukę i pracę społeczną.

Klasa IV e:

1. Małgorzata Belina, Jadwiga Kuźmińska, Janina Pardas, Bożena Świdka, Alicja Osłowska – za wyniki w nauce.
2. Maria Popowicz – za pracę w internacie.
3. Krystyna Szarzyńska – za pracę w internacie[645].

Uczniowie typowani na wyższe uczelnie bez egzaminu:

1. Anna Dziwura (kl. IV d) – na kierunek wybrany – Akademia Medyczna.
2. Bożena Bronikowska (kl. IV c) – na kierunek pedagogiczny – filologia angielska.
3. Józef Małysz (kl. IV a) – kierunek deficytowy.

Dziwura Anna przyjęta na podstawie bardzo dobrych ocen. Otrzymała z egzaminu dojrzałości wszystkie oceny bardzo dobre. Średnia wszystkich ocen na świadectwie dojrzałości – 4,95. Była w klasie o profilu biologiczno-chemicznym,

[645]A II, sygn. 21/I. Prot. z 14.V.1977 r.

zgodnie ze swoimi zainteresowaniami i uzdolnieniami. Brała udział w zawodach II stopnia Olimpiady Biologicznej. Za pracę w LOP otrzymała Srebrną Młodzieżową Odznakę. W wyniku szkolenia na Strażnika Ochrony Przyrody otrzymała legitymację Strażnika Przyrody. Brała udział w konkursie Recytatorskim Języka Rosyjskiego w 1975 r. i zajęła III miejsce w eliminacjach wojewódzkich. W 1976 r. była organizatorem Nieobozowej Akcji Letniej dla dzieci z terenu miasta Zamościa. Aktywny członek kółka biologicznego. Od klasy pierwszej brała udział w akademiach i uroczystościach szkolnych: w turnieju szkół II LO i I LO, występy w amfiteatrze, Domu Dziecka, Zakładach Mięsnych, GKO, dwukrotnie podczas pobytu delegacji z Bułgarii i z Łucka. Była uczennicą o bogatym życiu wewnętrznym, dużej wrażliwości i licznych zainteresowaniach. Była drużynową drużyny im. Wł. Szafera. Drużyna otrzymała pochwałę z Komendy Hufca i prowadzących kontrolę członków Wojewódzkiej Komisji Nauki i Oświaty. Drużynę, którą prowadziła, dwukrotnie odwiedzali reporterzy z „Kuriera Lubelskiego" i ze „Świata Młodych", zachęcając w artykułach do naśladowania pracy tej drużyny. Wchodziła w skład pocztu sztandarowego Komendy Hufca Zamość. W roku szkolnym 1976/77 przepracowała 72 godziny na rzecz szkoły i miasta. Średnie oceny w poszczególnych klasach: I – 4,2; II – 4,4; III – 4,5; IV – 4,95. Taktowna, kulturalna i koleżeńska. Otrzymywała zawsze oceny wzorowe ustalone przez aktyw klasowy.

Bożena Bronikowska – wszystkie oceny bardzo dobre z egzaminu dojrzałości. Brała udział w eliminacjach okręgowych Olimpiady Literatury i Języka Polskiego w 1976 r., w okręgowych eliminacjach Olimpiady Języka Angielskiego w 1977 r. Brała udział w Konkursie Krasomówczym Języka Rosyjskiego w 1975 r., w latach 1976-1977 pełniła funkcję zastępcy przewodniczącej Samorządu Szkolnego. 19.II.1979 r. UMCS, kierunek filologia angielska, zawiadomił dyrekcję i radę pedagogiczną naszej szkoły, że Bożena zaliczyła I rok studiów ze średnią ocen 4,00.

Józef Małysz – oceny z egzaminu dojrzałości – ocena dobra z pisemnego egzaminu z języka polskiego, dwie oceny dobre: z języka angielskiego i biologii w zestawie ocen końcowych przed egzaminem dojrzałości.

Wśród przyjętych na studia absolwentów szkoła zajmuje 5. miejsce w województwie[646].

R. szk. 1977/78:

Rada Pedagogiczna ustaliła dane wpisywane na świadectwie dojrzałości: uzyskane miejsce w eliminacjach przedmiotowych na szczeblu szkoły i województwa, udział w konkursach i olimpiadach wojewódzkich, centralnych i międzynarodowych, pełnienie funkcji społecznych w szkole, uzyskane odznaczenia i wyróżnienia.

Kryteria przyznawania nagród:

- dobre wyniki w nauce (średnia ocen – 4,5)
- nienaganna postawa
- aktywność społeczna.

Ustalono, że w klasach słabszych nie należało brać pod uwagę oceny dostatecznej, o ile wychowawca uzna, że uczeń ze względu na sumienną pracę, wysiłek i ambicje, zasługuje na nagrodę[647].

Najlepsi absolwenci otrzymali świadectwa dojrzałości i odznakę Złota Tarcza z Laurem. Warunki, które musieli spełnić, to: w klasie trzeciej – świadectwo z wyróżnieniem, świadectwo dojrzałości – średnia ocen 4,8 oraz najwyższe oceny ze sprawowania[648].

Wyróżniający się maturzyści klas czwartych w różnych dziedzinach:

Klasa IV a:

1. Jacek Walawender – uczestnictwo w Ogólnopolskiej Spartakiadzie Młodzieży Szkolnej w 1976 r., zdobycie mistrzostwa województwa.
2. Piotr Łyś – I miejsce w mistrzostwach m. Zamościa w judo (waga lekka).
3. Dariusz Skóra – I miejsce w mistrzostwach m. Zamościa (waga ciężka).
4. Ewa Denys – I miejsce w mistrzostwach szkół ponadpodstawowych w piłce siatkowej.

Najlepsi uczniowie:

Urszula Czerska Mirosława Dudek

[646]A II, sygn. 22/I. Prot. z 21.XII.1977 r.
[647]A II, sygn. 22/I. Prot. z 28.IV.1978 r.
[648]A II, sygn. 22/I. Prot. z 28.IV.1978 r.

Jerzy Kokoć
Andrzej Harczuk
Anna Sarzyńska
Ewa Kulesza
Adam Bondar
Jacek Walawender
Karol Obst

Klasa IV b:

Krzysztof Mróz – I miejsce w wojewódzkich zawodach w biegach przełajowych.

Najlepsi uczniowie:

Małgorzata Łokaj
Piotr Machałek
Renata Nowak

Klasa IV c:

Najlepsi uczniowie:

Lidia Łopuszyńska
Elżbieta Bosiak
Barbara Gwiazdowska
Elżbieta Momot
Jolanta Krukowska
Anna Kalinowska
Bożena Jaszczyk
Ewa Olejniczak
Elżbieta Hacia
Zofia Magdziak
Jolanta Badach

Klasa IV d:

1. Sławomir Bartnik – uczestnik XXV Olimpiady Chemicznej III stopnia.
2. Danuta Jarosławska – uczestnik Olimpiady Języka Rosyjskiego III stopnia.
3. Małgorzata Karbownik – wybitna recytatorka szkolna.
4. Anna Kuśmierzak – uczestnik Olimpiady Języka Rosyjskiego III stopnia w1977 r., dyplom za udział w Konkursie Krasomówczym Języka Rosyjskiego, Harcerski Laur Naukowy.
5. Jerzy Sokołowski – udział w finale wojewódzkiej Olimpiady Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym.
6. Iwona Tymosz – finalistka Olimpiady Biologicznej III stopnia w 1978 r.
7. Anna Stańczyk – przewodnicząca Samorządu Szkolnego w 1977 r.

Najlepsi uczniowie:

Tymosz Iwona
Jaworska Dorota
Karbownik Małgorzata
Bartnik Sławomir

Bielecki Krzysztof
Cichoń Ryszarda
Maciocha Barbara
Niecharz Alfred
Paszkowska Izabela
Sokołowski Jerzy
Wawer Marzena
Górski Leszek
Kuśmierzak Anna
Jarosławska Danuta
Kołodziej Marzena
Misztal Jolanta
Palonka Ewa
Pędzierski Janusz
Stańczyk Anna
Semczuk Barbara
Zapała Aleksandra

Klasa IV e:

Mirosława Biłant – zawodniczka w ścisłej czołówce krajowej w akrobatyce sportowej, zdobyła tytuł II wicemistrzyni Polski w I klasie sportowej. W r. szk. 1976/77 – dwukrotnie złoty medal w Pucharze Polski w zawodach akrobatycznych.

Najlepsi uczniowie:

Grażyna Bilska
Mirosława Biłant
Barbara Dobromilska
Zdzisława Lipska
Janina Maziarczuk
Anna Warchoł

Klasa IV f:

1. Andrzej Górny – uczestnik ogólnopolskich eliminacji II olimpiady artystycznej w sekcji plastyki (V miejsce i wyróżnienie).
2. Krzysztof Baj – uczestnik ogólnopolskich eliminacji XIII turnieju marynistycznego.
3. Leszek Górski – za czteroletnią pracę artystyczną w szkole i środowisku otrzymał nagrodę w wysokości 1000 zł w książeczce oszczędnościowej[649].

Uczniowie typowani przez radę pedagogiczną na studia bez egzaminu:

Studia zagraniczne:

- Urszula Czerska – średnia ocen z dwóch ostatnich lat – 4,5; z języków obcych miała oceny bardzo dobre[650].

[649] A II, sygn. 22/I. Prot. z 30.V.1978 r.
[650] A II, sygn. 22/I. Prot. z 4.I.1978 r.

Studia krajowe:

- Iwona Tymosz – Akademia Medyczna, kierunek lekarski. Wszystkie oceny bardzo dobre. Wybitnie zdolna, ambitna i pracowita. Wielka kultura osobista.
- Grażyna Bilska – geografia, kierunek nauczycielski.
- Jacek Walawender – politechnika, transport. Systematyczny, ambitny, zainteresowania i uzdolnienia techniczne[651].

Świadectwa z wyróżnieniem i odznaką „Złota tarcza z laurem" otrzymali absolwenci: Jerzy Kokoć – kl. IV a, Urszula Czerska – kl. IV a, Iwona Tymosz – kl. IV d, Ryszarda Cichoń – kl. IV d, Marzena Wawer – kl. IV d[652].

R. szk. 1978/79:

Absolwenci typowani na wyższe uczelnie bez egzaminu:

Kierunek deficytowy:

- Krzysztof Dybko (średnia ocen na maturze 4,90)
- Ireneusz Rączka (średnia ocen na maturze 4,73)

Kierunek nauczycielski:

- Anna Jeziorkowska (średnia ocen 4,76)
- Halina Tymosz – filologia angielska (średnia ocen 4,76)

Kierunek dowolny:

- Elżbieta Kędrak (średnia ocen 4,73)
- Bożena Jasica – bibliotekarstwo (średnia ocen 4,75)[653].

Świadectwo z laurem otrzymali: Krzysztof Dybko, Marta Fornal, Elżbieta Kędrak, Janina Ogórek.Świadectwo „Złota Tarcza z Laurem" – Bożena Jasica[654].

Krzysztof Dybko – uczeń klasy IV b, ur. 23.VIII.1960 r. w Zamościu. Średnie oceny roczne: kl. I, r. szk. 1975/76 – 4,5,kl. II, r. szk. 1976/77 – 4,8, kl. III, r. szk. 1977/78 – 4,7, kl. IV, r. szk. 1978/79 – 5.Sprawowanie wzorowe. W klasie IV otrzymał świadectwo z wyróżnieniem „Złota Tarcza". Po ukończeniu Politechniki Warszawskiej w 1984 r. zaczął pracować w Instytucie Fizyki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. Pod kierunkiem prof. T. Micielskiego zrobił doktorat z zakresu fizyki

[651]A II, sygn. 22/I. Prot. z 30.V.1978 r.
[652]A II, sygn. 22/I. Prot. z 30.V.1978 r.
[653]A II, sygn. 23/I. Prot. z 4.VI.1979 r.
[654]A II, sygn. 23/I. Prot. z 30.V.1979 r.

w 1987 r. Uczestnik wielu międzynarodowych sympozjów naukowych. Dwa razy był wyróżniony nagrodą naukową sekretarza Polskiej Akademii Nauk.

Osiągnięcia maturzystów:

- Marta Fornal (średnia ocen – 4,83) – uczestniczka Olimpiady Literatury i Języka Polskiego na szczeblu centralnym.
- Andrzej Mierzwa – zdobył złoty medal w Mistrzostwach Polski Juniorów.
- Leszek Smyk – aktor Młodzieżowego Teatru Aktualności.
- Dariusz Tokarzewski (późniejszy członek słynnej grupy wokalnej „VOX") – uczestniczył w międzywojewódzkim i centralnym Festiwalu Piosenki Radzieckiej w latach 1977/78. Pierwsze miejsce w eliminacjach międzywojewódzkich Festiwalu Zespołów Młodzieżowych w 1977 r.
- Andrzej Flis – I miejsce w eliminacjach międzywojewódzkich Festiwalu Zespołów Młodzieżowych w 1977 r. Obaj uczestniczyli we wszystkich muzycznych imprezach szkolnych i pozaszkolnych.

R. szk. 1979/80:

Konferencja klasyfikacyjna klas czwartych 28.IV.1980 r.[655]. Ocenę ze sprawowania proponował wychowawca po uzgodnieniu z klasą.

Klasa IV a – wychowawca Teresa Brzuś. 26 uczniów, bez ocen niedostatecznych, średnia ocen – 4,1; średnia frekwencja 92%.

Klasa IV b – wychowawca Franciszek Kapłun. 33 uczniów, bez ocen niedostatecznych, średnia ocen – 3,9; średnia frekwencja 88%.

Klasa IV c – wychowawca Grażyna Wójtowicz. 27 uczniów, bez ocen niedostatecznych, średnia ocen – 3,94.

Klasa IV d – wychowawca Kazimierz Musiał. 27 uczniów, bez ocen niedostatecznych, średnia ocen – 4,08; średnia frekwencja 89,4%.

Klasa IV e – wychowawca Helena Borowiec. 30 uczniów, bez ocen niedostatecznych, średnia ocen – 3,8; średnia frekwencja 91,5%.

Ogółem złożyło egzamin dojrzałości 137 absolwentów. Egzaminy poprawkowe po pierwszej części matury (pisemnej) z języka polskiego zdawało 8 osób,

[655] A II, sygn. 24. Prot. z 28.IV.1980 r.

a 14 poprawiało się na wyższy stopień. Z matematyki poprawkowy zdawała 1 osoba, a 5 poprawiało stopień[656].

Maturzyści typowani przez Radę Pedagogiczną na wyższe uczelnie bez egzaminu:

1. Jacek Prokop (kl. IV a) – podczas nauki w naszej szkole otrzymał oceny roczne: kl. I (r. szk. 1976/77) – 4,83, kl. II (r. szk. 1977/78) – 4,75, kl. III (r. szk. 1978/79) – 4,91, kl. IV (r. szk. 1979/80) – 5,00, matura – 5,00.

   Jacek już w I klasie odnotował niemały sukces. W czasopiśmie „Matematyka" prowadzony był konkurs zadań dla blisko 60 nauczycieli polskich i obcych. Prokop również wziął w nim udział i rozwiązał poprawnie zadanie 996, za co otrzymał

   5 punktów. Będąc uczniem naszej szkoły brał udział w licznych olimpiadach i konkursach: finał Centralnej Olimpiady Matematyki w r. szk. 1979/80,finał Centralnej Olimpiady Języka Rosyjskiego w r. szk. 1978/79,ogólnopolski konkurs marynistyczny 1978/79.

   Był wybitnym recytatorem na akademiach szkolnych. W klasie IV uzyskał świadectwo z wyróżnieniem „Złota tarcza". Ze względu na niepospolite zdolności i wybitne osiągnięcia w nauce uzyskał wolny wstęp na dowolną uczelnię (wybrał Szkołę Główną Planowania i Statystyki w Warszawie, kierunek – handel zagraniczny). Absolwent SGPiS w Warszawie, rok 1985, a następnie asystent na tej uczelni, później stypendysta w Stanach Zjednoczonych. Doktorat tamże w 1991 r.
2. Małgorzata Kapuścińska (kl. IV d) – wytypowana na dowolny kierunek pedagogiczny. Średnia ocen z czterech lat – 4,94. Podczas czterech lat pobytu w naszej szkole otrzymała tylko jedną czwórkę. Otrzymała trzy świadectwa ze złotą tarczą.
3. Piotr Chudoba (kl. IV b) – otrzymał prawo wstępu bez egzaminu na wybrany kierunek deficytowy[657].

[656] A II, sygn. 24/I. Prot. z 15.V.1980 r.
[657] A II, sygn. 24. Prot. z 31.V.1980 r.

Maturzystów pożegnali uroczyście uczniowie klas trzecich, przygotowując krótką część artystyczną. Była oczywiście piosenka:

„…Dziękujemy za matury
za wykute trudne wzory
już nie dzieci
my dojrzałe „stare konie”...
oraz
„…To są nasze profesorze pożegnania
a niełatwo nam się rozstać, co tu kryć
przyrzekamy rozwiązywać Twe zadania
jak uczciwie i najmądrzej żyć...”

Pożegnalna uroczystość zakończyła się miłym akcentem. Oto 137 absolwentów (byłych uczniów klas czwartych) dostało małe bukieciki wiosennych kwiatów[658].

Losy absolwentów na tle województwa w latach 1976-1980:

Rok szkolny		1976/77	1977/78	1978/79	1979/80
Liczba absolwentów	osób	160	179	157	143
w tym zdali egzamin dojrzałości	osób	157	179	156	137
Starający się na studia	osób	128	134	118	104
Starający się na studia	%	81,5	74,8	75,6	75,9
Dostali się na studia	osób	54	74	76	71
W stosunku do tych, którzy zdali egzamin	%	34,4	41,3	48,8	51,8
W stosunku do starających się na studia	%	42,2	55,2	64,4	68,2
Wskaźnik wojewódzki w stosunku do tych, którzy zdali egzamin	%	34,5	33,1	36,3	59,1
Wskaźnik wojewódzki w stosunku do starających się na studia	%	55,5	55,7	64,0	64,7

Matura (lata osiemdziesiąte)

R. szk. 1980/81:

Najlepsi uczniowie, którzy otrzymali świadectwa z wyróżnieniem i wpisem osiągnięć[659]: Paweł Bondar, Barbara Szpinda, Antoni Bobrowski, Ryszard Korona,

[658]Kronika szkoły, r. szk. 1974/75–1983/84

Bożena Strzelec, Halina Trojanowska, Małgorzata Małyszak. Pozostali (wpis osiągnięć): Zbigniew Zając, Jolanta Pakuła, Ewa Pendyk, Marzena Litwiniuk, Elżbieta Różycka, Anna Radwańska. Specjalną nagrodę Rady Pedagogicznej za szczególne zaangażowanie w życie szkoły otrzymał Artur Kłapouchy.

Ogółem do matury przystąpiło 139 uczniów. 11 maja pisali prace z języka polskiego, a 13 – z matematyki. Egzaminy ustne trwały od 25 maja do 2 czerwca i przystąpiło do nich 138 uczniów. Matury nie zdało 7 osób[660].

Były też egzaminy poprawkowe. Z języka polskiego zdawało je 28 uczniów (oceny niedostateczne poprawiło 15, a 8 otrzymało wyższy stopień). Z matematyki poprawiało się 13 osób (10 poprawiło ocenę niedostateczną, a 3 otrzymały wyższy stopień)[661].

R. szk. 1981/82:

Uczniom klas czwartych ustalał ocenę roczną nauczyciel danego przedmiotu, ale w wyjątkowych przypadkach można było zarządzić egzamin komisyjny. Zajęcia klas czwartych odbywały się do końca kwietnia. W maju były organizowane konsultacje
z przedmiotów egzaminacyjnych w dniach wcześniej ustalonych. Termin egzaminów ustnych miał być wyznaczony na posiedzeniu Rady Pedagogicznej, zatwierdzającym oceny egzaminów pisemnych[662].

Do matury przystąpiło 143 uczniów. Po pisemnej części odpadło 5 osób, natomiast po ustnej – 6[663]. Świadectwa dojrzałości ze średnią ocen 4,8, z wyróżnieniem, odznaką „Złota Tarcza" oraz Laurem Naukowym: Mirosław Jędrych, Waldemar Mierzwa, Grażyna Prokop, Agnieszka Smolińska, Barbara Berdzik, Bożena Wiśniewska[664].

---

[659]A II, sygn. 24. Prot. z 3.VI.1981 r.
[660]Kronika szkoły, r. szk. 1974/75–1983/84
[661]A II, sygn. 24. Prot. z 20.V.1981 r.
[662]A II, sygn. 25. Prot. z 29.IV.1982 r.
[663]A II, sygn. 25. Prot. z 2.VI.1982 r.
[664]A II, sygn. 25. Prot. z 2.VI.1982 r.

Egzaminy pisemne odbywały się w świetlicy i sali gimnastycznej specjalnie udekorowanych na tę okoliczność przez nauczycieli Krystynę Kabas, Danutę Mierzwę, Ireneusza Hajduka i Franciszka Kapłuna[665].

Egzamin pisemny: 5 ocen niedostatecznych z języka polskiego i 15 niedostatecznych z matematyki. Po egzaminie poprawkowym ustnym z języka polskiego i z matematyki stopnie dostateczne uzyskało 12 osób. Oceny niedostatecznej nie poprawiło z języka polskiego i z matematyki 5 osób. Trzej uczniowie podwyższyli ocenę z języka polskiego z dobrej na bardzo dobrą (na dopuszczeniu do matury uczennice te miały ocenę bardzo dobrą). Z matematyki ocenę dostateczną na dobrą podwyższyły 2 osoby, zaś jedna zachowała ocenę dobrą[666]. Maturzyści otrzymywali wówczas nagrodę – książkę, jeśli średnia ocen wyniosła 4,5, lub świadectwo z wyróżnieniem – jeśli średnia ocen 4,8[667]. Uroczystość pożegnania maturzystów odbyła się 8 czerwca. Wystąpił wtedy nowy poczet sztandarowy z młodszych klas: Zwolan Piotr, Zubala Barbara i Zwolak.

Na początku września były egzaminy poprawkowe:

- pisemny – 2 osoby, w tym 1 z dwóch przedmiotów
- ustny – 4 osoby z przysposobienia obronnego, 1 – z przysposobienia obronnego i języka rosyjskiego, 1 – z geografii, 1 – z astronomii i geografii, 1 – z geografii. Zdali wszyscy, tj. 9 osób[668].Była to ostatnia matura tego typu (język polski i matematyka). Za rok miał obowiązywać inny, zaostrzony regulamin[669].

R. szk. 1982/83:

Obowiązywały nowe zasady egzaminu dojrzałości. Nową formą była praca pisemna z historii czy biologii. Po egzaminie pisemnym (dla wszystkich) z języka polskiego (10 maja) była druga część egzaminu pisemnego. Zależnie od profilu klasy, uczniowie pisali:

- klasa matematyczno-fizyczna i ogólna – matematykę,
- klasa biologiczno-chemiczna – matematykę lub biologię,
- klasa humanistyczna – historię.

[665]A II, sygn. 25. Prot. z 29.IV.1982 r.
[666]A II, sygn. 25. Prot. z 20.V.1982 r.
[667]A II, sygn. 25. Prot. z 20.V.1982 r.
[668]A II, sygn. 26. Prot. z 10.IX.1982 r.
[669]Kronika szkoły, 1974-1984 r.

Mimo, że nowe przeważnie budzi obawy, egzamin wypadł dość dobrze. Zaledwie pięciu pechowców (egzamin pisemny z języka polskiego) zaśpiewało sobie „Znów za rok matura”. Z matematyki, historii i biologii ocen niedostatecznych nie było.

Egzaminy ustne obowiązkowo uczniowie zdawali z języka polskiego i jednego z trzech języków obcych oraz przeprowadzono także egzamin z przedmiotu dodatkowego. Egzaminu ustnego nie zdały trzy osoby: dwie z języka polskiego i jedna z historii. Ogółem do matury przystąpiło 145 czwartoklasistów, a do ustnych dopuszczono 140. Świadectwa otrzymało 137 abiturientów[670].

Po wielu latach okazało się, że Jarosław Szponar, absolwent Akademii Medycznej w Lublinie (kardiolog) uzyskał tytuł doktora nauk medycznych.

Niektóre zmiany w nowym regulaminie egzaminu dojrzałości:

- klasy z językiem niemieckim mają prawo składać egzamin z przedmiotów obowiązujących w klasach o profilu podstawowym oraz z języka niemieckiego,
- należy brać pod uwagę znaczny stopień trudności w przebiegu egzaminów maturalnych, zwłaszcza pisemnych. Egzamin ustny przeprowadzić tak, aby nie miał charakteru selekcji uczniów[671],
- nauczyciele uczący w klasach profilowanych winni pamiętać, by zbytnio nie rozszerzać materiału z przedmiotów niematuralnych,
- nową formą egzaminu dojrzałości jest praca pisemna z historii czy biologii. Jest to trudne zadanie,
- o zniesieniu profilów w klasach nie może być mowy, bo zadaniem LO jest przygotować do studiów, co byłoby raczej utrudnione w profilu ogólnym,
- obecny regulamin przesuwa punkt ciężkości egzaminu maturalnego na pracę pisemną,
- zmieniła się punktacja maturzystów na studia medyczne. Uczniowie będą musieli wykazać ogromną wiedzę dla nadrobienia punktów za pochodzenie[672].

W imieniu absolwentów klas czwartych pożegnała szkołę uczennica kl. IV c Danuta Sachajko, a w imieniu klas trzecich Jerzy Molas z kl. III f. Z klas I i II

[670]Kronika szkoły, 1974-1983 r.
[671]A II, sygn. 26. Prot. z 11.XI.1982 r.
[672]A II, sygn. 26/I. Prot. z 27.I.1983 r.

uczestniczyło w uroczystości pożegnania maturzystów po 5 osób, natomiast z trzecich – po 10 uczniów[673].

R. szk. 1983/84:

Do egzaminu przystąpiło 178 abiturientów, w tym 3 osoby z ubiegłego roku. Nie zdało 19 osób (13 – pisemnego i 6 – ustnego) – 9 z matematyki, 9 z języka polskiego,
3 z historii, 1 z biologii i 1 z geografii[674]. Maturzyści otrzymali nagrody, wpisy w świadectwach i świadectwa z wyróżnieniem. Jerzy Molas był laureatem Centralnej Olimpiady Literatury i Języka Polskiego.

O indeksy ubiegało się 112 absolwentów. Egzaminy zdało i zostało przyjętych (na podstawie wstępnych danych znanych w końcu sierpnia 1984 r.) 56 absolwentów, co stanowi około 50%[675].

R. szk. 1984/85:

Ogółem przystąpiło do matury 171 osób z sześciu klas czwartych, w tym drugorocznych – 14. Do egzaminu pisemnego – 165 osób, w tym drugorocznych – 8. Zdało pisemny egzamin 161 osób, w tym drugorocznych – 7. Do ustnego egzaminu przystąpiło 167 osób, w tym drugorocznych – 13. Zdało ustny egzamin165 osób, w tym drugorocznych – 12.

Ogółem zdało egzamin maturalny 165 osób, w tym 12 osób z roku ubiegłego. Nie zdało egzaminu pisemnego 4 osoby, ustnego – 2[676].

Uwagi nauczycieli i uczniów o egzaminie dojrzałości:

- większość młodzieży jest przeciwna preferencjom. Winna się liczyć tylko wiedza. Należy jednak zostawić preferencje dla uczniów z małych miasteczek, miast i wsi (dziecko robotnicze z Warszawy posiada większe możliwości dokształcania niż inteligencja z Zamościa),
- władze oświatowe powinny przysyłać do szkół informacje z wyższych uczelni o wynikach egzaminów wstępnych[677].

[673]A II, sygn. 26/I. Prot. z 3.V.1983 r.
[674]A II, sygn. 27/I. Prot. z 4.VI.1984 r.
[675]A II, sygn. 27/I. Prot. z 27.VIII.1984 r.
[676]A II, sygn. 28/I. Prot. z 5.VI.1985 r.

R. szk. 1985/86:

Już w jesieni kuratorium w Zamościu poinformowało szkołę, że istnieje możliwość wytypowania jednego maturzysty na studia do Moskwy (uczeń „wyrobiony społecznie" i osiągający bardzo dobre wyniki)[678].

Egzamin przebiegał zgodnie z regulaminem. Tematy pisemnego egzaminu były dostosowane do poziomu przeciętnego ucznia. Do egzaminu pisemnego przestąpiło 125 abiturientów. Dwie uczennice otrzymały z języka polskiego ocenę niedostateczną. Do ustnego przystąpiły 123 osoby. Egzaminu ustnego z języka polskiego nie zdała jedna osoba[679]. Nowością był egzamin ustny z propedeutyki – nauki o społeczeństwie.

R. szk. 1986/87:

Do egzaminu pisemnego przystąpiło 116 osób. Wszyscy zdali pomyślnie. Do ustnego przystąpiło 117 osób (jedna z ubiegłego roku). Nie złożyły egzaminu 3 osoby (jedna z języka polskiego (profil podstawowy) i dwie z historii (z klasy humanistycznej). Będą mogli powtórzyć egzamin w końcu sierpnia. Komisja ustaliła treść wpisów na świadectwa, nagrody książkowe i świadectwa z wyróżnieniem.

Najlepsza klasa IV a:

- 5 świadectw z wyróżnieniem,
- 10 nagród książkowych,
- 9 wpisów na świadectwach.

Klasa IV b:

- 2 świadectwa z wyróżnieniem,
- 7 nagród książkowych,
- 2 wpisy na świadectwach.

Klasa IV c:

Brak świadectw z wyróżnieniem

- 3 nagrody książkowe,
- 10 wpisów na świadectwach.

---

[677]A II, sygn. 27/I. Prot. z 28.IX.1984 r.
[678]A II, sygn. 28/I. Prot. z 25.X.1985 r.
[679]A II, sygn. 29/I. Prot. z 2.VI.1986 r.

Klasa IV d:

- 1 świadectwo z wyróżnieniem
- 4 nagrody książkowe
- 3 wpisy na świadectwach.

Klasa IV e:

- 6 nagród książkowych,
- 2 wpisy na świadectwach[680].

Na 116 abiturientów ubiegało się o indeksy 99 osób, przyjęto 64, co stanowi 65%, a 55% wszystkich. 4 absolwentów podjęło pracę, 11 osób –nie wiadomo (7 – profil podstawowy, 1 – biologiczno-chemiczny, 3 – humanistyczny)[681].

Losy absolwentów:

	Profil podstawowy	Profil matematyczno-fizyczny	Profil biologiczno-chemiczny	Profil humanistyczny	**Razem**
Uniwersytety	18	2	2	6	**28**
Politechniki	2	12			**14**
Akademie Medyczne	2	4	3		**9**
Akademie Ekonomiczne	1	2			**3**
Akademie Rolnicze	4	1	3	1	**9**
Akademie Wychowania Fizycznego	1				**1**
Wyższa Szkoła Pedagogiczna				1	**1**
Szkoły pomaturalne	13	2	9	13	**37**

R. szk. 1987/88:

Akademia Rolnicza w Zamościu organizowała kursy przygotowawcze dla uczniów klas czwartych. Troje ubiegało się o studia zagraniczne (2 dziewczyny w ZSRR i chłopak w NRD). Rada pedagogiczna nie zgodziła się na ich typowanie, bo byli to uczniowie mierni[682].

[680] A II, sygn. 29. Prot. z 1.VI.1987 r.
[681] A II, sygn. 30/I. Prot. z 6.XI.1987 r.
[682] A II, sygn. 30/I. Prot. z 18.III.1988 r.

Spośród 168 absolwentów przystąpiło do egzaminu 167. Maturę pisemną z języka polskiego zdało 165 osób, a z drugiego przedmiotu – 164. Egzaminu pisemnego nie zdało 5 osób (z historii – 3, z języka polskiego – 2). Egzaminu ustnego nie zdały 2 osoby z geografii i 1 – z języka polskiego. Ogółem zdało 159 absolwentów. Szczególnie dobrze zdawano z języka angielskiego i propedeutyki[683].

O indeksy ubiegały się 134 osoby (80%), przyjęto – 95 (56% ogółu, 70% ubiegających się). Do szkół pomaturalnych zgłosiło się 49 osób, podjęło pracę – 12. Brak informacji o losach 13 absolwentów.

Uwzględniając profile klas, wyniki są następujące[684]:

	Profil podstawowy	Profil matematyczno-fizyczny	Profil biologiczno-chemiczny	Profil humanistyczny	**Razem**
Ubiegało się na studia	44	22	51	17	**134**
Przyjęto na studia	19	21	42	13	**95**
Przyjęto do szkół pomaturalnych	23	1	14	11	**49**
Pracujących	8	-	2	1	**11**
Losy nieznane	7	-	5	1	**13**
Razem	**57**	**22**	**63**	**26**	**168**

R. szk. 1988/89:

W kronice szkolnej napisano:

Przygotowanie ostatnich ściągawek, bielizny osobistej w czerwonym lub żółtym kolorze, pożyczenie długopisów, bo własnym pisać nie wolno. Rano wstać prawą nogą i nie ścielić łóżka. Z domu wylatuje się przez próg dzięki mocnemu kopniakowi (na szczęście) życzliwej rodziny. Wziąć na drogę kogoś z rodzeństwa. W razie spotkania czarnego kota brat lub siostra wychodzą do przodu, aby kocisko nie przeszło przed nami.

Przystąpiło do matury 150 abiturientów. Pisemnego nie zdały 2 osoby, ustny zdali wszyscy. Jeden abiturient zdawał chemię przed łączoną komisją (przedstawiciel

[683]A II, sygn. 30/I. Prot. z 3.VI.1988 r.
[684]A II, sygn. 30/I. Prot. z 24.X.1988 r.

UMCS). Zdał bardzo dobrze i został przyjęty na ten kierunek bez egzaminu wstępnego[685].

W uroczystości rozdania świadectw maturalnych w sali gimnastycznej, a nie na korytarzu I piętra, jak zazwyczaj, uczestniczyło 10 uczniów klas młodszych[686].

Najlepsi absolwenci:

Klasa IV a:

1. A. Kierepa (średnia ocen 4,9)
2. A. Poździk (4,8)
3. I. Pysiewicz (4,6)

Klasa IV b:

1. G. Pastuszak (4,9)
2. B. Duda (4,7)
3. A. Sudak (4,7)
4. C. Załoga (4,7)
5. A. Szerszon (4,6)

Klasa IV c:

1. G. Dzioch (4,7)
2. W. Magnowski (4,6)
3. G. Kosidło (4,6)
4. K. Piotrowska (4,5)
5. J. Zielińska (4,5)
6. A. Fusiara (4,5)
7. E. Rusztyn (4,5)
8. E. Maćkowiak (4,5)

Klasa IV d:

1. P. Kimak (4,9)
2. E. Szymanik (4,7)

[685] A II, sygn. 31/I. Prot. z 28.IV.1989 r.
[686] A II, sygn. 31/I. Prot. z 2.VI.1989 r.

Klasa IV e:

1. M. Obszański (4,6)
2. K. Kowal (4,6)
3. E. Jasiewicz (4,5)[687].

Uczniowie klas czwartych, którzy otrzymali świadectwo „Złota tarcza z laurem" (średnia ocen co najmniej 4,8):

- Aneta Kierepa – 4,88
- Andrzej Poździk – 4,8
- Grażyna Pastuszak – 4,9
- Paweł Kimak – 4,8[688].

Na świadectwie są wpisywane funkcje uczniów, miejsce zajęte przez nich na olimpiadach, w konkursach itp. Są klasy, których wszyscy uczniowie dostają się na studia. Na 134 ubiegających się o indeksy, 94 zostało przyjętych (70%).

R. szk. 1989/90:

Do egzaminu przystąpiło 159 abiturientów z bieżącego roku oraz jeden ubiegłoroczny. Egzamin pisemny wszyscy zdali pozytywnie, natomiast ustny – 158 osób (jeden nie zdał z języka polskiego i jedna z języka rosyjskiego, ale mogli poprawić oceny w ostatnim tygodniu sierpnia).

4 uczennice zdawały egzamin z chemii i ten egzamin był traktowany jako egzamin wstępny na chemię UMCS. Przedstawiciel tej uczelni ocenił ich poziom jako bardzo wysoki i dobry: 2 osoby – bardzo dobry, 1 – dobry, 1 – dostateczny. Uczennice te mają jeszcze złożyć egzamin z języka rosyjskiego (31.V.1990 r.) w naszej szkole według testów ułożonych przez UMCS w Lublinie[689].

Matura (lata dziewięćdziesiąte)

Kronika klasy matematyczno-fizycznej H. Poździka (1989-1993 r.)

Matematyka była do wyboru. Pisało ją 31 uczniów (na wszystkich 34 zdających maturę), a pozostali – biologię i historię. Język polski (11 maja) zdają wszyscy.

[687]Kronika szkoły, 1984-1991 r.
[688]A II, sygn. 31/I. Prot. z 2.VI.1989 r.
[689]A II, sygn. 31. Prot. z 30.IV.1990 r.

Wszyscy uczniowie klasy matematyczno-fizycznej zdali. Otrzymali stopnie: celujących – 24, bardzo dobrych – 59, dobrych – 48, dostatecznych – 37, miernych – 2. Średnia ocena z całości egzaminu dojrzałości 4,37. Średnia za całokształt nauki 4,2 (4 lata). Najlepsze wyniki 5,4 (średnia) otrzymało 4 uczniów: Wojciech Baran, Przemysław Huk, Andrzej Ignatowicz, Grzegorz Nalepa.

Wyniki 34 uczniów – egzamin na wyższe uczelnie (przyjęci):

1. Wojciech Baran – Szkoła Główna Handlowa.
2. Tomasz Bartoszek – Politechnika Częstochowska.
3. Marzena Chmielewicz – Uniwersytet Jagielloński (matematyka).
4. Piotr Cieślak – Politechnika Lubelska (zarządzanie i marketing).
5. Przemysław Czuk – Szkoła Główna Handlowa.
6. Jolanta Famirska – Akademia Ekonomiczna w Krakowie.
7. Sława Gąbka – Politechnika Warszawska (inżynieria lądowa).
8. Anna Górnik – Uniwersytet Jagielloński (matematyka).
9. Andrzej Ignatowicz – Politechnika Warszawska (informatyka).
10. Tomasz Kostecki – Wojskowa Akademia Techniczna.
11. Marek Ładniak – Wojskowa Akademia Techniczna.
12. Joanna Łaszcz – Akademia Rolnicza w Zamościu (ochrona środowiska).
13. Robert Małyszek – Politechnika Warszawska (inżynieria lądowa).
14. Jacek Mikuś – Politechnika Warszawska (zarządzanie i marketing).
15. Urszula Mulawa – Politechnika Warszawska (inżynieria lądowa).
16. Grzegorz Nalepa – Politechnika Warszawska (elektronika).
17. Artur Piłat – Politechnika Lubelska (kierunek elektryczny).
18. Marek Prystupa – Politechnika Warszawska (mechanika precyzyjna).
19. Ireneusz Socha – Akademia Ekonomiczna w Krakowie.
20. Krzysztof Stepanienko – Politechnika Lubelska (zarządzanie i marketing).
21. Rafał Tomaszewski – Politechnika Krakowska (architektura).
22. Marta Trawczyńska – Politechnika Warszawska (geodezja i kartografia).
23. Leszek Winniczuk – Uniwersytet Warszawski (informatyka).
24. Grzegorz Wypych – Politechnika Warszawska (fizyka i matematyka stosowana).

R. szk. 1990/91:

Na początku tego roku szkolnego uczniowie klas czwartych wystąpili z propozycją do dyrektora, aby w I okresie zakończyć realizację materiału z tych przedmiotów, które nie są maturalne, natomiast II okres poświęcić wyłącznie przedmiotom objętym egzaminem dojrzałości. W wyniku głosowania rady pedagogicznej, za projektem uczniowskim wypowiedziało się 12 osób, a za pozostawieniem dawnej organizacji pracy w II okresie – 22 osoby (klasy maturalne będą się uczyły pełne dwa semestry)[690].

W lutym 1991 r. jeszcze raz wrócono do tej sprawy, ustalając, że uczniowie klas czwartych muszą chodzić na wszystkie lekcje w II okresie, lecz z przedmiotów niematuralnych nie będą pytani, nie piszą klasówek i nie mają powtórek. Wystawia się im na końcu oceny z I okresu. W przypadku chęci poprawy oceny, odpowiadają po umówieniu się z nauczycielem[691].

Oceny z egzaminu pisemnego:

Przedmiot	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	mierna
Język polski	2	23	79	76	2
Matematyka	2	20	29	21	1
Historia	-	10	18	25	1
Biologia	1	23	28	4	-
Razem	**5**	**76**	**154**	**126**	**4**

Średnia ocena – 3,88.

Oceny z egzaminu ustnego: miernych – 10, dostatecznych – 115, dobrych – 195, bardzo dobrych – 210, celujących - 17. Średnia ocena – 4,2[692].

Po raz trzeci połączono w naszej szkole maturę z egzaminem wstępnym na UMCS w Lublinie. Przystąpiła do niego Małgorzata Pałka, uzyskując indeks. Uniwersytet reprezentował i przysłuchiwał się egzaminowi docent dr Bogusław Chmiel. Podziękował on za bardzo dobre przygotowanie uczniów do studiów

[690]A II, sygn. 32. prot. z 28.VIII.1990 r.
[691]A II, sygn. 32. Prot. z 28.II.1991 r.
[692]A II, sygn. 32/I. Prot. z 29.V.1991 r.

chemicznych.Absolwenci II Liceum (jak napisał p. B. Chmiel w kronice szkolnej) są przodującymi studentami, wyróżniają się sumiennością i aktywnością naukową[693].

Najlepsze wyniki na egzaminie maturalnym uzyskali (średnia 5,66): Paweł Szymański, Artur Żbikowski, Alicja Zielińska. Elżbieta Kobylak (średnia ocena 5,09) nie opuściła w ciągu czterech lat nauki w naszej szkole ani jednej godziny lekcyjnej. Paweł Sikorski zdobył I i III miejsce na wojewódzkim Festiwalu Piosenki Radzieckiej i wyróżniono go na Festiwalu Pieśni Religijnej[694].

Ogółem szkołę opuściło 182 abiturientów (w tym jeden z ubiegłego roku). Wszyscy uzyskali z egzaminów: ustnego i pisemnego oceny pozytywne (po raz pierwszy obowiązywała nowa skala ocen: celująca, bardzo dobra, dobra, dostateczna, mierna).

Średnia ocen w klasach czwartych: IV a – 4,1; IV b – 3,7; IV c – 3,53; IV d – 4,12; IV e – 3,6; IV f – 3,7.Najlepsi absolwenci: P. Szymański, A. Ciurysek, A. Żbikowski, A. Zielińska, T. Fusiara, E. Figielska, E. Zielińska, K. Bednarczuk.

Zgłosiło chęć do ubiegania się o indeksy 140 abiturientów: 80 osób – uniwersytety, 19 osób – medycyna, 18 osób – studia techniczne, 8 osób – Szkoła Główna Handlowa, 8 osób – studia rolnicze, 5 osób – Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, 2 osoby – Akademia Wychowania Fizycznego.

Absolwenci:

Klasa IV a: Zdawali na studia – 21 osób, przyjęci – 20 osób.

Politechnika Warszawska:

I miejsce wśród zdających – Damian Panasiuk

II miejsce – Andrzej Pikuziński

III miejsce – Kinga Skubisz.

Politechnika Lubelska:

I miejsce wśród zdających – Jarosław Sawa

Wyższa Szkoła Ekonomiczna we Wrocławiu:

I miejsce wśród zdających – Piotr Szafraniec.

Klasa IV b: Zdawali na studia – 20 osób, przyjęci – 12 osób.

[693]Kronika szkoły, 1984-1991 r.
[694]A II, sygn. 32/I. Prot. z 29.V.1991 r.

Klasa IV c: Zdawali na studia – 30 osób, przyjęci – 10 osób.

Klasa IV d: Zdawali na studia – 34 osoby, przyjęci – 23 osoby, w tym na Akademię Medyczną – 23 osoby, a dostało się w I terminie – 10.

Akademia Medyczna w Lublinie – I miejsce wśród zdających – Alicja Zielińska. Paweł Rycyk wstąpił do zakonu.

Klasa IV e: Zdawali na studia – 30 osób, przyjęci – 15 osób.

Klasa IV f: Zdawali na studia – 12 osób, przyjęci – 5 osób[695].

R. szk. 1991/92:

Jesienią 1991 r. dyrektor i rada pedagogiczna po raz trzeci wrócili do propozycji uczniów klas czwartych, dotyczącej zmiany organizacji nauczania w klasach maturalnych[696]. Dyrektor był zdania, żeby przedmioty niematuralne zakończyć w pierwszym półroczu, bo uczniowie je bagatelizują. Zajęcia fakultatywne w klasach czwartych byłyby w drugim półroczu tylko z przedmiotów maturalnych. Dyrektor zapowiedział, że uczniowie, którzy nie opanowali minimum programowego z przedmiotów niematuralnych i otrzymają oceny niedostateczne, będą musieli zdawać egzaminy sprawdzające.

Rada pedagogiczna podjęła uchwałę, że wszyscy uczniowie klas czwartych w II okresie będą uczęszczać obowiązkowo na lekcje języka polskiego, kultury fizycznej, wybranego języka obcego, a poza tym:

- uczniowie kl. IV a – na matematykę,
- uczniowie kl. IV c – na historię,
- uczniowie kl. IV d – na biologię lub matematykę.

Uczniowie klas IV b, IV e, IV f – na matematykę, biologię lub historię, czyli drugiego przedmiotu będącego w przyszłości (maj 1992 r.) drugą częścią pisemnego egzaminu dojrzałości.

Wszyscy uczniowie klas czwartych wybierają sobie dodatkowy przedmiot, który będzie trzecim przedmiotem na ustnym egzaminie dojrzałości lub na egzaminie wstępnym na wyższą uczelnię. Z wybranych przez siebie przedmiotów uczniowie

[695]Kronika szkoły oraz A II, sygn. 32/I. Prot. z 25.IX.1991 r.
[696]A II, sygn. 32/I. Prot. z 21.XI.1991 r.

będą klasyfikowani za I okres oraz za II okres, natomiast z pozostałych przedmiotów uczniowie będą klasyfikowani w końcu I okresu. Oceny wtedy wystawione będą wpisane na świadectwo dojrzałości. Ocena ze sprawowania będzie wystawiana dwukrotnie[697].

Wszyscy uczniowie uczęszczają w II okresie na język polski, wybrany przedmiot egzaminu maturalnego pisemnego i ustnego, język nowożytny oraz na zajęcia z kultury fizycznej. Ocena wystawiona w I okresie nie musi być oceną końcową, uczeń może ją zmienić, uczęszczając na zajęcia lub w formie egzaminu sprawdzającego. W II okresie uczniowie będą oceniani na nowo z zachowania i przedmiotów, na zajęcia z których będą uczęszczali.

Dyrektor przypomniał o egzaminach klasyfikacyjnych, które mogą uczniowie zdawać po opuszczeniu dużej liczby godzin, po uzgodnieniu terminu z rodzicami i uczniem. Natomiast egzamin sprawdzający będzie w formie pisemnej. W ustnej formie tylko wówczas, gdy wśród członków komisji będzie różnica zdań, co do stopnia.

Z powodu zmiany organizacji nauczania w klasach czwartych, co nastąpiło na prośbę uczniów i ich rodziców, zmniejszyła się ilość godzin nauczania w tych klasach. Postanowiono wykorzystać je na zwiększenie do normalnego wymiaru ilości godzin nauczania języka polskiego, matematyki, historii i fizyki w klasach młodszych. Nie zmniejszono przy tym ani o godzinę zatwierdzonego w projekcie organizacyjnym szkoły wymiaru godzin nauczania, zagwarantowano uczniom klas czwartych tę samą ilość godzin z poszczególnych przedmiotów, a także prawie wszystkim nauczycielom tę samą ilość godzin dydaktycznych[698].

Wybitni maturzyści:

- Kicińska Anna (średnia ocen 4,8) – w ciągu czterech lat nie opuściła ani jednej godziny,
- kilka uczennic, m.in. Marzena Gładysz i Dorota Lewandowska, zajęły w1989 r. I miejsce w mistrzostwach wojewódzkich w piłce siatkowej,

[697]A II, sygn. 32/I. Prot. z 6.XII.1991 r.
[698]A II, sygn. 32/I. Prot. z 20.I.1992 r.

- Jarosław Jakubiak – w kwietniu 1992 r. zajął I miejsce w XXI Centralnej Olimpiadzie Biologicznej w Warszawie i uzyskał dyplom laureata I stopnia, indeks na Akademię Medyczną oraz zakwalifikował się na Międzynarodową Olimpiadę Biologiczną w Słowacji (Bratysława, 6-12.VII.1992 r.). Musiał się tam wykazać wiedzą praktyczną (przygotowanie preparatów, mikroskopowanie itp.). Zajął wówczas II miejsce i zdobył Srebrny Medal. Brał udział w VI Centralnej Olimpiadzie Wiedzy Ekologicznej w Gdańsku i po raz drugi – w Świeradowie Zdroju,
- Pysiewicz Sylwester – VI Centralna Olimpiada Wiedzy Ekologicznej w Gdańsku,
- Kiełsznia Michał (razem z Sylwestrem Pysiewiczem) – członkowie drużyny koszykarskiej, reprezentanci szkoły od dwóch lat, zdobywcy pierwszych miejsc w województwie w r. szk. 1990/91, I miejsca w regionie i II – w województwie w r. szk. 1991/92,
- Marzec Piotr – brał udział w Centralnym Ogólnopolskim Turnieju Wiedzy o Sztuce,
- Cisło Marzena – na egzaminie kwalifikacyjnym na kurs języka angielskiego w Wielkiej Brytanii wykazała się ogromną wiedzą,
- Wojczuk Agnieszka – w r. szk. 1988/89 zajęła I miejsce w Ogólnopolskim Konkursie Poezji i Prozy Radzieckiej[699].

Do egzaminu przystąpiło 174 abiturientów naszej szkoły i jeden z Tomaszowa Lubelskiego. W pierwszym dniu wszyscy zdawali pisemny egzamin z języka polskiego. Maturzyści mieli do wyboru 4 tematy wypracowań, z których jeden dotyczył analizy wiersza. W drugim dniu zdawano pisemnie matematykę, biologię, historię lub język angielski. Ocenę niedostateczną na egzaminie pisemnym z języka polskiego otrzymał jeden uczeń.

[699] A II, sygn. 33/I. Prot. z 23.IV.1992 r.

Wyniki egzaminu pisemnego[700]:

	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	mierna	niedostateczna	**Razem**
Język polski	-	14	74	67	19	1	**174+1**
Język angielski	-	2	1	-	-	-	**3**
Matematyka	2	10	11	11	29	-	**63**
Historia	-	7	19	24	5	-	**54+1**
Biologia	1	14	25	12	2	-	**54**
Razem	**3**	**47**	**130**	**114**	**55**	**1**	**349+1**

Wyniki egzaminu ustnego:

	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	mierna	niedostateczna	**Razem**
Język polski	1	54	62	52	5	-	**174**
Język angielski	2	8	20	7	-	-	**37**
Język niemiecki	-	9	6	2	2	-	**19**
Język rosyjski	-	44	40	32	2	-	**118**
Historia	-	21	5	7	-	-	**33**
Biologia	1	25	19	7	-	-	**52**
Geografia	-	1	1	1	-	-	**3**
Matematyka	2	15	10	2	2	-	**31**
Chemia	-	3	2	-	-	-	**5**
Wiedza o społ.	1	14	16	19	-	-	**50**
Razem	**7**	**194**	**181**	**129**	**11**	**-**	**522**

Maturzyści oryginalni (r. szk. 1991/92):

Na pisemnym egzaminie dojrzałości pojawiły się trzy dziewczyny w spodniach. Były to uczennice z kl. IV b: Aneta Łapińska, Izabela Nabożna i Agnieszka Reder.

W roku tym uczniem klasy IV a był Jarosław Teterycz – pierwszy w historii szkoły brodaty uczeń. Ze swoją czarną brodą, stosunkowo krótką, przystąpił do egzaminu dojrzałości i zdał go. Miał aprobatę wychowawcy klasy i nauczycielki języka polskiego (i dezaprobatę dyrektora szkoły).

[700] A II, sygn. 33/I. Prot. z 27.V.1992 r.

Po raz pierwszy trzy uczennice (m.in. Marzena Cisło oraz Agnieszka Wojczuk z kl. IV f) zdawały pisemny egzamin dojrzałości z języka angielskiego i otrzymały: bardzo dobry, dobry.

Trzy uczennice – abiturientki z kl. IV c – Jakubiec Renata, Król Anna i Pieczykolan Barbara na pisemnym z języka polskiego wybrały interpretację wiersza W. Szymborskiej pod tytułem „Odejście Hioba". To była nowość na egzaminie dojrzałości – praca na czwarty temat.

W tym roku szkolnym pierwszy raz do szkoły uczęszczała mężatka, uczennica kl. III b – Agnieszka Znachowska – wyszła za mąż w kwietniu. Na prośbę matki rada pedagogiczna wyraziła zgodę na uczęszczanie córki do końca roku szkolnego.

R. szk. 1992/93:

Przypomnienie regulaminu egzaminu dojrzałości z 18.II.1992 r. z nowelizacją:

- Absolwent ma prawo przystąpić do egzaminu przed państwową komisją egzaminacyjną powołaną w szkole lub przy kuratorze oświaty;
- Wolę zdawania egzaminu przed wybraną komisją absolwent potwierdza w dniu ogłoszenia wyników końcowej klasyfikacji;
- Można zmienić przedmiot egzaminacyjny za zgodą rady pedagogicznej;
- Na egzaminie ustnym (przedmiot obowiązkowy) można wybrać język, którego uczeń uczył się poza szkołą, a zdał pozytywnie egzamin klasyfikacyjny;
- Na egzaminie pisemnym z języka polskiego absolwenci wybierają jeden z czterech tematów;
- Z biologii z higieną i ochroną środowiska oraz z historii – jeden z trzech tematów;
- Z języka łacińskiego i języka obcego nowożytnego – wszystkie tematy;
- Z matematyki – trzy z pięciu tematów;
- Pomoce naukowe na pisemnym egzaminie dojrzałości: tablice matematyczne, kalkulatory i słowniki języków obcych;
- W przypadku oceny niedostatecznej z drugiego przedmiotu pisemnego zdający ma prawo przystąpić do poprawkowego egzaminu ustnego, jeśli w ostatnich dwóch latach otrzymał z tego przedmiotu oceny co najmniej dobre;

- Absolwent może zrezygnować ze zwolnienia z egzaminu ustnego, ale musi napisać pisemną deklarację ze swych uprawnień po ogłoszeniu wyników z części pisemnej;
- Finaliści i laureaci olimpiad przedmiotowych zwolnieni z egzaminu dojrzałości zgodnie z przedmiotem olimpiady z oceną najwyższą w naszej szkole;
- Po wybraniu zmiana karty na inną jest niedozwolona;
- Zdający otrzymuje 20 min. na przygotowanie odpowiedzi, czas trwania egzaminu ustnego nie powinien przekraczać 20 min.[701];
- Można było wybrać inny przedmiot jako drugi do zdawania w części pisemnej egzaminu dojrzałości niż profil klasy, w której się uczą. Sprawa dotyczy 4 uczniów[702].

Zdawało ogółem 188 uczniów i 1 ubiegłoroczny. Zdało 187 absolwentów. Średnia ocen z pisemnego egzaminu dojrzałości – 3,75. Średnia ocen z ustnego – 4,35. Zwolnionych 2 uczniów, finalistów olimpiady centralnej.

Uczniowie zwolnieni z egzaminu ustnego (egzamin pisemny zdali oni na ocenę celującą lub bardzo dobrą): język polski – 22 uczniów; historia – 5 uczniów; biologia – 14 uczniów; matematyka – 20 uczniów; razem zwolnionych – 61 uczniów[703].

Wyniki pisemnego egzaminu dojrzałości[704]:

Przedmiot	celujący	bardzo dobry	dobry	dostateczny	mierny	niedostateczny	**Razem**
Język polski	-	22	65	82	20	-	**189**
Język angielski	-	-	5	1	-	-	**6**
Matematyka	9	17	31	18	-	-	**75**
Historia	-	8	30	21	2	-	**61**
Biologia	2	12	23	10	-	-	**47**
Razem	**11**	**59**	**154**	**132**	**22**	**-**	**378**

[701] A II, sygn. 33/I. Prot. z 27.IV.1993 r.
[702] A II, sygn. 33/I. Prot. z 18.XII.1992 r.
[703] A II, sygn. 34/I. Prot. z 4.VI.1993 r.
[704] A II, sygn. 34/I. Prot. z 4.VI.1993 r.

Wyniki ustnego egzaminu dojrzałości[705]:

	celu jący	bardzo dobry	dobry	dosta teczny	miernу	niedosta teczny	**Razem**
Język polski	5	90	55	28	9	2	**189**
Język angielski	6	17	20	11	3	-	**57**
Język niemiecki	11	15	10	3	-	-	**39**
Język rosyjski	-	40	26	20	7	-	**93**
Historia	13	22	15	9	-	-	**59**
Geografia	1	4	10	4	2	-	**21**
Matematyka	9	20	7	8	-	-	**44**
Biologia	4	23	11	10	-	-	**48**
Chemia	-	7	1	1	-	-	**9**
Język łaciński	4	1	1	1	-	-	**7**
Razem	**53**	**239**	**156**	**95**	**21**	**2**	**566**

Trzy osoby, wzorem lat ubiegłych, składały egzamin dojrzałości łącznie z egzaminem wstępnym na chemię w UMCS w Lublinie[706].

21 najzdolniejszych absolwentów otrzymało świadectwa z wyróżnieniem, kolejnych 49 – nagrody książkowe za bardzo dobre wyniki w nauce i 8 absolwentów za działalność sportową[707].

Najlepsi maturzyści:

- Radosław Brunowicz (średnia ocen 5,14),
- Piotr Kubicki (5,14),
- Michał Rybaczek (5,14),
- Leszek Winniczuk (4,55) – otrzymał specjalną nagrodę jako uczeń, który wr. szk. 1991/92 zrealizował i pomyślnie zdał, ucząc się indywidualnym tokiem nauczania w klasie II i III. W r. szk. 1991/92 był finalistą Centralnej Olimpiady Matematycznej, w r. szk. 1992/93 – laureatem Centralnej Olimpiady Matematycznej i zakwalifikował się do Międzynarodowej Olimpiady Matematycznej w Stambule[708].

[705] A II, sygn. 34. Prot. z 4.VI.1993 r.
[706] A II, sygn. 34/I. Prot. z 4.IV.1993 r.
[707] A II, sygn. 34/I. Prot. z 5.VII.1993 r.
[708] Kronika szkoły, czerwiec 1993 r.

Najlepsza klasa – IV a (wychowawca H. Poździk). Na 34 uczniów – 9 uczniów miało średnią ponad 4. Był wśród nich Leszek Winniczuk z indywidualnym tokiem nauczania. Chłopcy tej klasy odgrywali wielką rolę w organizacji życia sportowego szkoły. W klasie I i II stanowili trzon drużyny piłkarskiej – mistrzów miasta i województwa. Od klasy III grupa chłopców (W. Baran, T. Bartoszek, A. Ignatowicz, R. Małyszek, I.Socha) zwana „Heners 4a" stanowiła reprezentację szkoły w piłce koszykowej. W klasie II byli reprezentacją szkoły w siatkówce.

Uczniowie spędzili łącznie w ciągu 4 lat 21 dni i jedną noc na wycieczkach i rajdach. Klasa I – Zamość i Zamojszczyzna, Lublin oraz 2-dniowy rajd po Roztoczu. Klasa II – Karkonosze i Lwów. Klasa III – Bieszczady i rajd po Roztoczu[709].

Absolwenci – studenci i szkoły pomaturalne (153 osoby):

- Szkoła Główna Handlowa (inżynieria środowiska) – 2 osoby
- Politechnika Warszawska – 8 osób
- Uniwersytet Warszawski (geologia) – 2 osoby
- Uniwersytet Jagielloński w Krakowie (matematyka) – 2 osoby
- Uniwersytet Jagielloński w Krakowie (prawo) – 2 osoby
- Uniwersytet Jagielloński w Krakowie (filologia ukraińska)
- Akademia Ekonomiczna w Krakowie – 2 osoby
- Politechnika Krakowska (architektura) – 1 osoba
- UMCS (ekonomia, matematyka, politologia, germanistyka, filozofia, socjologia, chemia, mikrobiologia)
- UMCS (filologia polska) – 5 osób
- UMCS (prawo) – 2 osoby
- Wojskowa Akademia Techniczna – 2 osoby
- Politechnika Częstochowska
- SGA Zamość
- Studium Informatyczne (Biłgoraj) – 2 osoby
- Studium Ekonomiczne w Zamościu – 2 osoby
- Wyższa Szkoła Wojskowa we Wrocławiu

[709] A II, sygn. 33/I. Prot. z 27.IV.1993 r.

- Wojskowa Akademia Medyczna
- Akademia Rolnicza w Zamościu (ochrona środowiska) – 8 osób
- KUL (germanistyka) – 2 osoby
- KUL (teologia, psychologia, socjologia, pedagogika)
- Politechnika Lubelska – 4 osoby
- pomaturalne Technikum Ekonomiczne – 4 osoby
- szkoła pielęgniarska
- Wrocław (iberystyka) – 2 osoby
- Wrocław (inżynieria ekonomiczno-przemysłowa)
- Toruń (prawo) – 3 osoby
- UMCS Rzeszów (prawo) – 3 osoby
- Studium Handlowe w Zamościu
- Collegium w Zamościu (język obcy) – 2 osoby
- Collegium w Zamościu (język polski) – 2 osoby
- Katowice (politologia)
- Akademia Wojskowa w Toruniu
- Studium Administracyjne w Zamościu (kurs sekretarek)– 2 osoby
- Kraków (teatrologia)
- Studium Położnicze w Zamościu – 2 osoby
- Studium Medyczne w Zamościu
- Studium Prawnicze Socjalne w Krakowie – 2 osoby
- Instytut Wyższej Kultury Religijnej w Zamościu
- Rzeszów (filologia polska)
- Akademia Medyczna – 2 osoby
- Szkoła Wojskowa w Zamościu – 2 osoby
- Zamość (fizjoterapia) – 4 osoby
- Uniwersytet Śląski (prawo)
- Akademia Medyczna w Lublinie (farmacja) – 3 osoby
- Akademia Medyczna w Katowicach (lekarski)
- Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach

- Warszawska Akademia Medyczna (lekarski)
- Akademia Rolnicza w Lublinie (weterynaria)
- Seminarium duchowne – 2 osoby
- Studium Zawodowe w Zamościu (turystyka) – 2 osoby
- Studium Zawodowe w Zamościu (handel) – 3 osoby
- Politechnika Rzeszowska (budownictwo) – 2 osoby
- Studium Kupieckie w Zamościu – 2 osoby
- Studium taneczne
- Uniwersytet Katowicki (prawo) – 2 osoby
- Uniwersytet Wrocławski (ekonomia)
- pracują – 5 osób
- pozostało w domu – 5 osób[710].

R. szk. 1993/94:

Do 5 grudnia 1993 r. uczniowie klas czwartych zgłosili listy z wybranymi przedmiotami na maturę ustną i pisemną. Były organizowane repetytoria pogłębiające wiedzę dla klas IV. Nauczyciele, prowadząc je, mieli otrzymywać 150.000 zł miesięcznie[711]. Wychowawcy przygotowali listy uczniów chętnych do uczestniczenia w zajęciach fakultatywnych z matematyki, fizyki, biologii i geografii.

Najlepsi uczniowie w szkole:

- Dąbrowska Sylwia (kl. IV c) – średnia ocen 5,11
- Kierepa Monika (kl. IV c) – średnia ocen 5,11
- Ostrowska Agnieszka (kl. IV d) – średnia ocen 5,07.

Było zwoływane zebranie rodziców w sprawie robienia kanapek i dekoracji sal. Sugerowano zwrócenie uwagi na kwiaty, aby nie miały ostrego zapachu. Młodzież może mieć tylko niewielkie maskotki.

Przystąpiło do matury ogółem 179 osób, zdało 174 osoby. Średnia ocena z egzaminu pisemnego 3,3, z ustnego – 3,9. 13 absolwentów otrzymało świadectwo z wyróżnieniem, 49 – nagrody książkowe.

[710]A II, sygn. 34/I. Prot. z 22.IX.1993 r.
[711]A II, sygn. 34. Prot. z 22.IX.1993 r.

Z ustnego egzaminu dojrzałości z języka polskiego zwolnionych było 8 abiturientów, w tym z kl. IV c – 4 osoby, z kl. IV d – 1 osoba i z kl. IV e – 2 osoby. Z ustnego egzaminu dojrzałości abiturienci otrzymali 40 ocen celujących (w tym j. angielski – 9, j. niemiecki – 6). Najwyższą średnią ocen na egzaminie dojrzałości otrzymali: Ząbek Marcin (kl. IV a) – 5,6iKierepa Monika (kl. IV c) – 5,6.

Rada Pedagogiczna przyznała 50 nagród ufundowanych przez Radę Rodziców, 13 świadectw z wyróżnieniem za średnią ocen 4,75 i więcej. Z egzaminu dojrzałości średnia ocen 4,6 i zachowanie najniżej – ocena bardzo dobra. 6 osób nie zdało matury. Świadectwo z paskiem – 13 osób. Prymuski: Izabela Łach (kl. IV a) – średnia ocen 5,4 i Monika Kierepa (kl. IV c) – średnia ocen 5,6.

Losy absolwentów *(kl. IV a – 19 osób, kl. IV b – 16 osób)*:

- Politechniki: Gdańsk, Warszawa, Lublin
- Ekonomia: Katowice, Kraków, UMCS
- Wyższa Szkoła Handlowa w Warszawie
- Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Krakowie (matematyka)
- UMCS w Lublinie (matematyka, prawo, biologia)
- Collegium w Zamościu (język angielski, język polski)
- Uniwersytet Jagielloński w Krakowie (historia)
- Wojskowa Akademia Techniczna w Warszawie
- Wrocław (chemia, geodezja zaocznie)
- Lubelska Szkoła Biznesu
- KUL (teologia)
- Akademia Rolnicza w Zamościu – 4 osoby
- Studium Medyczne w Zamościu – 2 osoby
- Studium pomaturalne (ekonomia) – 3 osoby.

Klasa IV c (25 osób):

- UMCS w Lublinie (prawo, ochrona środowiska, bibliotekarstwo, filozofia)
- Uniwersytet Jagielloński w Krakowie (prawo, filologia angielska, filologia orientalna)
- Studium medyczne

- Katowice (prawo zaocznie) – 2 osoby
- Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Krakowie (filologia polska)
- Uniwersytet Warszawski (prawo, prawo zaocznie)
- KUL w Lublinie (dziennikarstwo, filologia klasyczna).

Klasa IV d (33 osoby):

- Warszawska Akademia Techniczna
- Studium medyczne w Zamościu – 5 osób
- Akademia Rolnicza w Zamościu – 4 osoby
- Akademia Rolnicza w Lublinie
- UMCS w Lublinie (prawo, chemia, pedagogika) – 5 osób
- Akademia Medyczna w Lublinie – 2 osoby
- Studium medyczne w Lublinie – 2 osoby
- Politechnika Wrocławska (chemia) – 2 osoby
- Studium Konserwacji Zabytków.

Klasa IV e (37 osób):

- UMCS w Lublinie (ekonomia, matematyka, chemia, język polski)
- Studium Administracyjne w Zamościu – 4 osoby
- Wyższa Szkoła Biznesu w Warszawie
- Prywatna Wyższa Szkoła Biznesu w Warszawie – 3 osoby
- Rzeszów (prawo zaoczne) – 2 osoby
- Akademia Ekonomiczna w Krakowie
- Prywatne Policealne Studium Zawodowe w Lublinie
- Akademia Rolnicza w Zamościu (ochrona środowiska) – 4 osoby
- Collegium w Zamościu (język polski, język angielski)
- Kraków (ekonomia zaoczna) – 2 osoby
- WSP w Sosnowcu (język rosyjski)
- KUL (historia)
- Poznań (farmacja)
- Studium medyczne w Zamościu
- Studium medyczne w Lublinie

- pracują – 3 osoby,
- wyszły za mąż – 2 osoby.

Klasa IV f (33 osoby):

- Szkoła oficerska
- Wojskowa Akademia Techniczna
- UMCS (prawo zaoczne, prawo administracyjne, filologia rosyjska, polonistyka) – 8 osób
- Uniwersytet Warszawski (prawo zaoczne) – 2 osoby
- Akademia Rolnicza w Zamościu – 4 osoby
- Uniwersytet w Poznaniu (prawo zaoczne)
- Gdańsk (prawo zaoczne)
- Studium medyczne w Zamościu
- Kraków (ochrona środowiska, geodezja, ekonomia)
- Studium pomaturalne – 2 osoby
- Zespół „Mazowsze”
- Średnia szkoła muzyczna
- KUL (germanistyka)
- Uniwersytet Śląski (prawo zaoczne)
- Politechnika Lubelska
- Studium ekonomiczne.

R. szk. 1994/95:

Do matury dopuszczono 244 uczniów, jedna osoba niedopuszczona.48 osób dostało nagrody: 37 – za wyniki w nauce, 1 – za frekwencję, 1 – za pracę społeczną, 5 – za udział w Olimpiadzie Fizycznej I stopnia, 4 – za osiągnięcia sportowe. 15 absolwentów otrzymało świadectwa z paskiem (średnia ocen z 4 lat – powyżej 4,75, średnia ocen z egzaminu dojrzałości – powyżej 4,6 oraz ocena bardzo dobra lub wzorowa z zachowania):

1. Marek Szczepanik (5,2 i 5,2)
2. Beata Pająk (4,86 i 5,2)

3. Iwona Gorzkiewicz (4,75 i 5,4)
4. Tomasz Kraczkowski (5,0 i 5,2)
5. Aneta Król (5,2 i 5,6)
6. Paweł Słomiany (5,2 i 5,6)
7. Jarosław Kostrubiec (4,9 i 5,2)
8. Monika Jakubiak (4,8 i 5,6)

Średnia ocen z języka polskiego – 3,4, z drugiego przedmiotu – 3,9. Pisemny egzamin dojrzałości – 3,65, ustny egzamin – 4,38. Wystawiono 46 ocen uprawniających do zwolnienia z ustnego egzaminu dojrzałości. Z trzech przedmiotów części ustnej zwolniony był Marek Szczepanik zkl. IV a. Z dwóch przedmiotów zwolnionych
7 abiturientów, z jednego przedmiotu – 28 osób.

Na egzaminie ustnym było 28 ocen celujących, 2 osoby otrzymały po 3 oceny celujące i 2 osoby – po 2 oceny celujące. Pojedyncze oceny celujące otrzymało 20 abiturientów. Rada pedagogiczna przyznała 44 nagrody za naukę, 6 nagród – za aktywność sportową i społeczną. Świadectwo z wyróżnieniem otrzymało 14 absolwentów.

R. szk. 1995/96:

Do matury dopuszczono ogółem 191 abiturientów. Wszyscy zdali. Egzamin łączny z egzaminem wstępnym na chemię złoży jedna osoba. 17 uczniów otrzymało świadectwo z wyróżnieniem (średnia powyżej 4,75 i średnia z egzaminu co najmniej 4,6, ocena z zachowania najmniej bardzo dobra).

W drugim dniu (8 maja) pisemną historię zdawało 49 osób (25,7%), matematykę – 85 osób (44,5%), biologię – 41 osób (21,5%), język angielski – 15 osób (7,85%), język niemiecki – 1 osoba (0,005%). Z języka polskiego w części ustnej zwolniono
11 abiturientów, z drugiego przedmiotu – 22 osoby. Średnia ocen z języka polskiego – 3,34, z drugiego przedmiotu – 3,68. Średnia ocen z pisemnego egzaminu dojrzałości – 3,51. Z dwóch przedmiotów części ustnej zwolniono 7 osób. Średnia ocena z egzaminu dojrzałości w części pisemnej i ustnej – 3,77.

Wręczono 27 nagród za naukę (średnia powyżej 4,5) i 3 nagrody za pracę społeczną. Najlepiej złożył egzamin dojrzałości Krzysztof Kiciński (średnia – 5,6), poza tym 5 osób miało średnią powyżej 5.

Abiturienci otrzymujący świadectwa dojrzałości z wyróżnieniem w roku szkolnym 1995/96: Andrzej Kwiatkowski, Piotr Wojczuk, Agnieszka Kalita, Dariusz Brudnowski, Marek Derkacz, Krzysztof Kiciński, Przemysław Skorupka, Magdalena Konior, Barbara Witkowska, Ewa Gruszka.

R. szk. 1996/97:

25 kwietnia był ostatnim dniem nauki klas czwartych. W bieżącym roku klasę czwartą ukończyło 210 uczniów i tyle samo przystąpiło do egzaminu. 3 nie zdało egzaminu pisemnego z historii. Egzamin ustny zdali wszyscy.

Nastąpił okres przygotowań do matury. Czas nam mijał teraz na rozmowach i rozważaniach, jakie będą zadania i tematy maturalne. Zapanowała już atmosfera grozy. Do matury było już tylko kilka dni. Byliśmy poważnie przestraszeni. Zaczęła się prawdziwa nauka i pisanie ściągawek.

Egzamin odbył się w sali gimnastycznej, w kilku klasach i na korytarzu II piętra ze względu na dużą ilość osób. Będzie większa swoboda w wyborze wersji egzaminu dojrzałości, np. z biologii (test lub rozprawka). Będą też na maturze przygotowane jednakowe pytania dla całego regionu południowo-wschodniego.

Ogólne wyniki egzaminu (część pisemna):

	celujący	bardzo dobry	dobry	dostateczny	mierny
Język polski	1	5	15	6	1
Matematyka	3	10	12	-	-
Język rosyjski	-	1	-	-	-
Biologia	-	2	-	-	-

Ogólne wyniki egzaminu (część ustna):

	celujący	bardzo dobry	dobry	dostateczny	mierny
Język polski	2	16	7	2	1
Język angielski	4	13	7	2	-
Język rosyjski	1	1	-	-	-
Matematyka	3	19	3	-	-
Historia	-	-	1	-	-
Biologia	-	2	-	-	-

W dniu 5 czerwca w sali gimnastycznej o godzinie 12.00 nastąpiło przekazanie pocztu sztandarowego, przemówienie pani dyrektor i rozdanie świadectw z wyróżnieniem, nagród książkowych za bardzo dobre wyniki. Później była część artystyczna i pożegnanie w klasie.

W bieżącym roku szkołę ukończyło 210 absolwentów, a egzamin złożyło 206. Rada pedagogiczna przyznała 41 nagród, w tym 3 – za pracę społeczną i 38 – za naukę dla tych, którzy otrzymali średnią powyżej 4,5.

Świadectwa z wyróżnieniem otrzymało 18 osób – średnia powyżej 4,75 i średnia z egzaminu dojrzałości powyżej 4,6. 14 absolwentów łączyło egzamin dojrzałości z egzaminem wstępnym na wydział chemii UMCS i jeden na Akademię Górniczo-Hutniczą w Krakowie. Najlepsi: Krzysztof Sobczuk (5,33), Arkadiusz Kustra (5,14), Izabela Flor (5,07), Agnieszka Ostrowska (5,07), Paweł Piątkowski (5,07), Magdalena Ząbek, Anna Reder, Iwona Wiśniewska i Maria Ziemińska. Razem ze świadectwem każdy otrzymał od pana profesora tarczę szkolną i tomik poezji Kazimierza Maciasa. Naszą wdzięczność wychowawcy wyraziliśmy koszem czerwonych róż i krótkim przemówieniem. „Wymagajcie od siebie – choćby inni od was nie wymagali. Dzisiejsza uroczystość jest ważnym sukcesem” – słowa dyrektora Jadwigi Sochy skierowane do absolwentów.

Trzy miesiące przed maturą (koniec stycznia 1997 r.): wszystkich uczniów – 27, średnia ocen – 3,84, średnia frekwencja – 88,4%:

1. Paweł Piątkowski – 4,86
2. Arkadiusz Kustra – 4,71
3. Tomasz Dyjak – 4,62
4. Krzysztof Sobczuk – 4,62.

Celujących ocen – 1, bardzo dobrych – 55, dobrych – 52, dostatecznych – 67, miernych – 8, niedostatecznych – 3.Oceny z zachowania: wzorowych – 6, bardzo dobrych – 22, nieodpowiednich – 1.

R. szk. 1997/98:

Uczniowie klasy autorskiej mają możliwość zdawania egzaminu pisemnego z fizyki lub chemii. Mogli zdawać maturę wraz z egzaminem wstępnym na UMCS i AGH.

R. szk. 1998/99:

Egzamin zdawały 234 osoby, w tym 2 osoby z ubiegłego roku. Matematykę wybrały 22 osoby z klasy matematyczno-fizycznej i 68 z klasy ogólnej i biologiczno-chemicznej, historię – 66 osób, biologię – 59 osób, język angielski – 13 osób, język francuski i rosyjski – po 3 osoby, niemiecki – 1 osoba.

Wyniki egzaminu pisemnego: celujący – 1, bardzo dobry – 99, dobry – 199, dostateczny – 136, mierny – 33. Do egzaminu przystąpiły 234 osoby. Egzaminy ustne w dniach 18-31 maja 1999 r. pomyślnie zdały 232 osoby, nie zdały 2 osoby (język polski, historia). Największym powodzeniem (matura pisemna) cieszyły się tematy z języka polskiego, historii, biologii, chemii, języków angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, matematyki.

Do egzaminu ustnego z wcześniej wybranych przedmiotów przystąpiło 234 abiturientów, zwolniono 75 osób.

Największym powodzeniem cieszyły się uczelnie: Politechnika Rzeszowska, Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie, UMCS w Lublinie. Na wydział chemii UMCS zdawało 5 osób – wszyscy zdali. Do egzaminu na Akademię Górniczo-Hutniczą w Krakowie przystąpiło 25 osób, z czego 13 zostało zaliczonych w poczet studentów
I roku.

Najlepsi absolwenci: Waśko Bartłomiej – 5,15, Socha Monika – 5,38, Figarska Magda – 5,2, Kicińska Monika – 5,6, Kalita Piotr – 5,2.

R. szk. 2000/2001:

Szkoła umożliwia uczniom połączenie egzaminu dojrzałości z egzaminem wstępnym na wyższe uczelnie (AGH, UMCS, Politechnika Rzeszowska). Ponad 90% absolwentów podejmuje studia na renomowanych państwowych wyższych uczelniach, takich jak: SGH, WAT, WAM, Akademie Ekonomiczne, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Warszawski, KUL, UMCS, Akademia Medyczna i inne.

Do egzaminu przystąpiło 250 uczniów oraz jedna osoba z ubiegłego roku.
I dzień – pisemny egzamin z języka polskiego, II dzień – pisemny egzamin z wybranego przedmiotu. Pluszak Kubuś Puchatek bił rekordy popularności na stołach.

Absolwenci szkoły są obecnie pracownikami naukowymi różnych instytutów w kraju i za granicą: J. Prokop – profesor na uniwersytecie w USA. T. Szczepanek i T. Kapłun – pracownicy naukowi Instytutu Biologii w Paryżu w stopniu doktora. A. Tukendorf – pracownik naukowy Instytutu Biochemii UMCS w stopniu profesora. R. Korona – pracownik naukowy Uniwersytetu Jagiellońskiego w stopniu doktora (obecnie w USA). I. Sokołowska – pracownik naukowy Instytutu Biotechnologii i Antybiotyków. P. Ignaciuk – pracownik naukowy Politechniki Lubelskiej. J. Czajka – pracownik naukowy Politechniki Wrocławskiej.

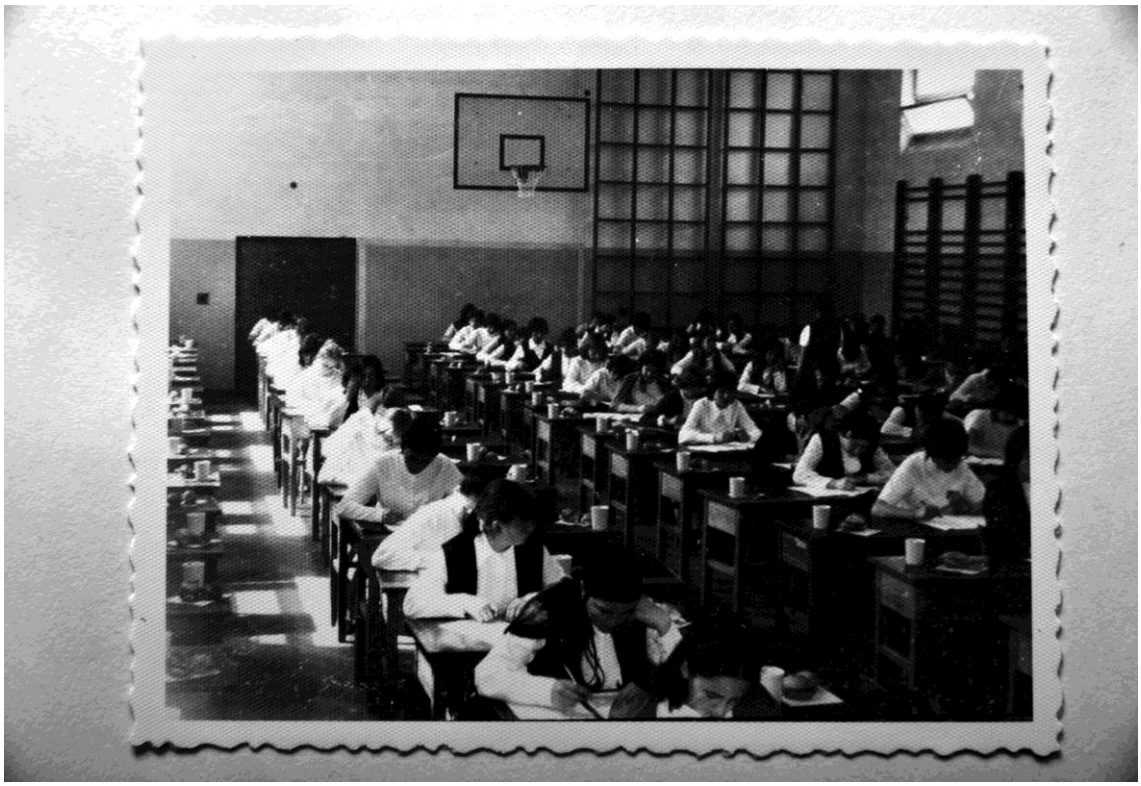

Matura 10-27.05.1971

Komisja maturalna 1972

Matura 1972

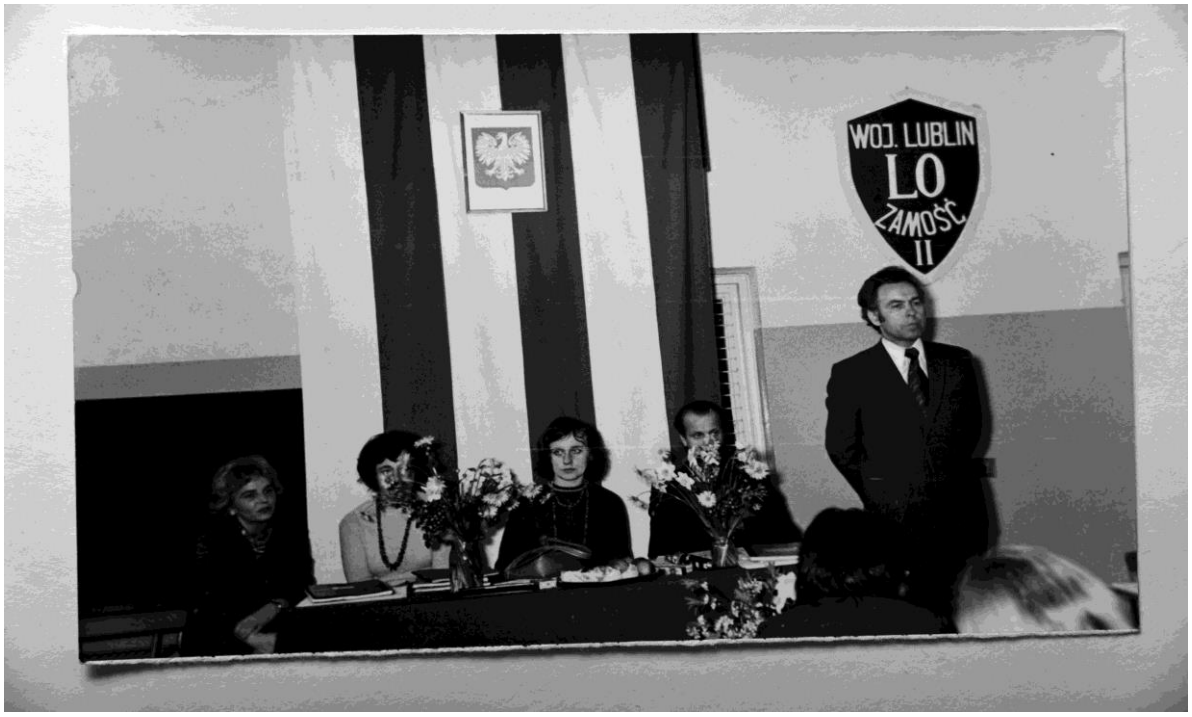

1975 Dyrektor szkoły Zdzisław Bielecki przemawia do abiturientów przed egzaminem maturalnym z języka polskiego.

Matura 1975

Matura 1978

Matura 1978

Matura 1981

1983 – maturzyści przed egzaminem dojrzałości

Matura 1984

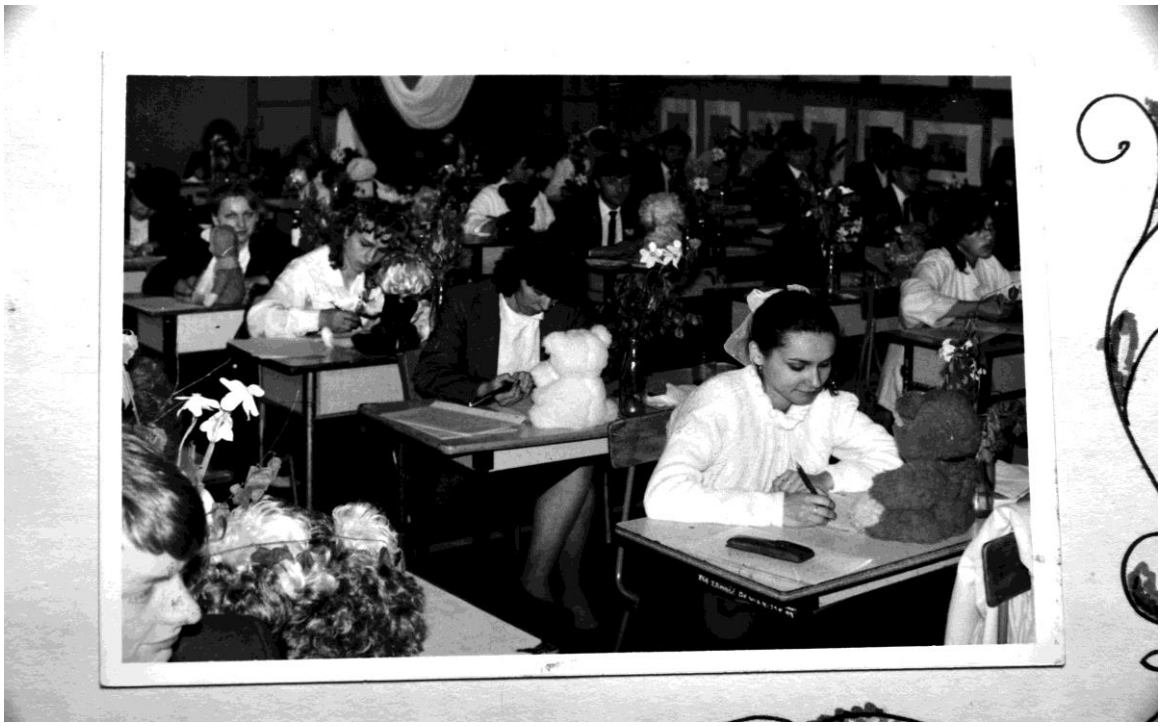

Uczniowie klasy IV d piszący egzamin dojrzałości. 1987r.

1987

1987

1988

1988

Pisemny egzamin dojrzałości z języka polskiego w 1988r.

1990

1991

Uczniowie klasy IV a piszący egzamin dojrzałości 5.05.1992r.

Matura 1995

Matura 1995

Matura 1996

Matura 1996

-

Matura 1998

Komisja egzaminacyjna w 1999 r.

Komisja egzaminacyjna w 1999 r.

Osiągnięcia uczniów II LO w Zamościu

Olimpijczycy Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Konopnickiej w Zamościu i ich losy

Na postawie Kroniki W. Sokołowskiej

Na Ogólnopolskim Konkursie Recytatorskim Elżbieta Janisławska zajęła II miejsce. Do Centralnego stopnia Olimpiady Języka Rosyjskiego zakwalifikowali się: Jadwiga Berdzik, Jolanta Skowron, Ryszard Frączek, Grażyna Prokop, Dorota Gorzkowska, Małgorzata Zakrzewska, Krystyna Żukowska, Krzysztof Kapłun, Jacek Prokop, Halina Oleszek, Stanisława Paszko, Małgorzata Trelińska.

Rok szkolny 1969/70

1. Jolanta Skowron – język rosyjski (w pierwszej dziesiątce etapu centralnego Olimpiady Języka Rosyjskiego). Ukończyła chemię na UW, tamże obroniła doktorat z chemii, pracuje w Zakładzie Chemii Uniwersytetu Warszawskiego.
2. Jadwiga Berdzik – język rosyjski (w pierwszej dziesiątce Olimpiady Centralnej). Ukończyła biologię na UMCS, pracuje w Zamościu w ochronie środowiska.

Rok szkolny 1970/71

3. Ryszard Frączek – język rosyjski. Udział w Olimpiadzie Języka Rosyjskiego. Ukończył Politechnikę Warszawską, doktoryzował się z nauk społecznych, studiował w Wiedniu, prowadzi własny biznes.
4. Małgorzata Zakrzewska – VII miejsce w etapie centralnym Olimpiady Języka Rosyjskiego.

Rok szkolny 1971/72

5. Anna Baj – biologia (udział w Olimpiadzie Biologicznej na szczeblu centralnym).
6. Wiesława Janeczko – biologia – finalistka Olimpiady Biologicznej.
7. Anna Pawluk – biologia (udział w Olimpiadzie Biologicznej).
8. Małgorzata Zakrzewska – język rosyjski (VII miejsce w olimpiadzie centralnej). Ukończyła filologię rosyjską na UMCS i uczy w szkole średniej.

Rok szkolny 1972/73

9. Alicja Pakuła – język rosyjski. Udział w Olimpiadzie Języka Rosyjskiego. Ukończyła filologię serbsko-chorwacką na UJ, pracowała w Belgradzie, obecnie pilot wycieczek zagranicznych, mieszka w Krakowie.

10. Stanisława Paszko – język rosyjski. Udział w Olimpiadzie Języka Rosyjskiego. Ukończyła studia w Bułgarii, wyszła za mąż za Libańczyka, mieszka w Bejrucie, pracuje tam na uniwersytecie jako wykładowca języków słowiańskich.

Rok szkolny 1973/74

11. Dorota Gorzkowska – język rosyjski. Udział w Olimpiadzie Języka Rosyjskiego. Ukończyła medycynę w Lublinie, wyszła za mąż za Szweda, pracuje w Szwecji.
12. Anna Kuśmierzak – język rosyjski. Udział w Olimpiadzie Języka Rosyjskiego. Ukończyła filologię rosyjską na UMCS, uczy w Zamościu, studiuje filologię polską.
13. Barbara Achuckiewicz – język rosyjski (Finalistka Olimpiady Języka Rosyjskiego, w pierwszej dziesiątce olimpiady centralnej).
14. Teresa Soroka – język rosyjski (Finalistka Olimpiady Języka Rosyjskiego, w pierwszej dziesiątce olimpiady centralnej).

Rok szkolny 1974/75

15. Krzysztof Kapłun – język rosyjski. Ukończył medycynę na AM w Lublinie, lekarz ortopeda traumatolog w Puławach.
16. Krystyna Żukowska – język rosyjski. Ukończyła chemię na PW, pracowała jako inżynier chemik w Zamościu, uczyła chemii w Liceum Zaocznym, studiuje filologię angielską w Kolegium Języków w Zamościu.

W marcu 1975 r. odbywały się eliminacje do Olimpiady Matematycznej. Szkołę naszą reprezentowali: Dariusz Smyk z kl. IV a i Grzegorz Rybak z kl. III a. Praca pierwszego z nich, wychowanka prof. Katarzyny Batorskiej, została wytypowana do oceny przez Komitet Główny Olimpiady, zaś przez Komitet Okręgowy uznana została jako trzecia. Komitet Główny odrzucił tę pracę, uznając, że tak pięknie, co do formy i treści, napisana praca nie może być samodzielna. Tłumaczenie niezwykłe, ale jakże

wysoko oceniające umiejętności matematyczne ucznia naszej szkoły i jego nauczycielki. Darek Smyk na spotkaniu olimpijczyków z kadrą naukową matematyczną prezentował rozwiązanie jednego z zadań konkursowych w sposób o wiele prostszy, a tym samym bardziej użyteczny w matematyce, aniżeli robił to pracownik naukowy[712].

Rok szkolny 1975/76

17. Anna Lorentz – biologia, finalistka olimpiady centralnej.

Rok szkolny 1976/77

18. Elżbieta Juśkiewicz – język rosyjski. Udział w Olimpiadzie Języka Rosyjskiego. Ukończyła filologię rosyjską w Krakowie, wyszła za mąż za Szweda, pracuje w bibliotece w Sztokholmie.

Rok szkolny 1977/78

19. Andrzej Górny – wychowanie plastyczne.
20. Iwona Tymosz – biologia. Lekarz w Zamościu, internista.
21. Sławomir Bartnik – chemia. Ukończył chemię na UMCS, księgarz w Zamościu.
22. Danuta Jarosławska – język rosyjski. Ukończyła filologię rosyjską na UMCS, nauczyciel bibliotekarz w Zamościu.
23. Anna Kuśmirek – język rosyjski.

Rok szkolny 1979/80

24. Jacek Prokop – język rosyjski. Absolwent SGH w Warszawie, asystent matematyki tamże, doktorat.
25. Halina Oleszek – język rosyjski.
26. Marek Kozłowski wraz z Jerzym Pilśniakiem (uczniem II klasy LO w Gliwicach) – astronomia, I miejsce w centralnej olimpiadzie astronomicznej. Absolwent UJ, kierunek – astronomia.
27. Małgorzata Trelińska – język rosyjski.
28. Ryszard Korona – biologia. Ukończył BiNoZ na UJ. Pracował jako asystent tamże, doktorat w 1990 r. Obecnie w USA – w Estlansing. Prowadzi badania z biologii w USA.
29. Anna Mazurkiewicz – język francuski.

[712]Kronika szkoły 1974/75–1983/84

30. Barbara Sawłuk (kl. IV b) – uzyskała wstęp na Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych UW.

Rok szkolny 1980/81

31. Antoni Bobrowski (kl. IV c) – laureat IV nagrody Centralnej Olimpiady Literatury i Języka Polskiego. Absolwent polonistyki na UJ, asystent tamże (nauczycielka – Maria Markiewicz).
32. Danuta Bałdyga – biologia (nauczycielka H. Rycyk).
33. Elżbieta Różycka – biologia (nauczycielka H. Rycyk).
34. Ewa Pendyk (kl. IV c) – geografia. Ukończyła geografię na UMCS, uczy w szkole ćwiczeń w Zamościu (naucz. H. Ziubrynowicz).
35. Halina Trojanowska – chemia (nauczycielka Z. Orzechowska).
36. Agnieszka Smolińska (kl. III a) – język rosyjski (WS). Ukończyła matematykę na UW, asystent na SGH (nauczyciel Fr. Kapłun).
37. Grażyna Prokop – język rosyjski.

Rok szkolny 1982/83

38. Jacek Droździel – chemia.
39. Anna Górska – wychowanie plastyczne. Ukończyła wychowanie plastyczne na UMCS, pracuje w PKZ w Zamościu.
40. Jerzy Molas – język polski. Ukończył polonistykę na UW, asystent tamże, pracował w Bułgarii, aktualnie – na UW.

Rok szkolny 1984/85

41. Marzena Borejczuk – język rosyjski.
42. Barbara Kanikuła – język rosyjski.

18.II.1984 r. odbył się etap wojewódzki XV Olimpiada Języka Rosyjskiego, w którym zwyciężyła Barbara Kanikuła i zakwalifikowała się do eliminacji centralnych.

Rok szkolny 1985/86

43. Piotr Kowalczyk – historia.

Rok szkolny 1986/87

44. Bogdan Duda – propedeutyka nauki o społeczeństwie, absolwent prawa na UW.
45. Mariusz Obszański – geografia. Student prawa na UMCS, wyjechał po I roku do USA.
46. Aleksander Matuszak – fizyka, finalista centralnej olimpiady. Student Politechniki Krakowskiej.
47. Jarosław Poździk – fizyka, finalista etapu centralnego Olimpiady Fizycznej. Student budownictwa na Politechnice Warszawskiej.
48. Barbara Orłowska – język rosyjski.

Rok szkolny 1988/89

49. Grażyna Pastuszak – język rosyjski. Studiuje go na UMCS.
50. Cezary Załoga – propedeutyka nauki o społeczeństwie, finalista XXX Olimpiady WoPiŚW.
51. Anna Przyczyna – finał w Ogólnopolskim Młodzieżowym Turnieju Wiedzy Religioznawczej.
52. Anna Podgórna – finał w Ogólnopolskim Młodzieżowym Turnieju Wiedzy Religioznawczej.

Rok szkolny 1989/90

53. Marzena Krawczyk (kl. III b) – finał V Olimpiady Ekologicznej.
54. Dorota Wikiera (kl. III b) – finał V Olimpiady Ekologicznej, ukończyła biologię na Uniwersytecie Łódzkim.
55. Ewa Krawczyk (kl. III f) – finał V Olimpiady Ekologicznej.
56. Damian Panasiuk(kl. III a) – finał V Olimpiady Ekologicznej, zajął I miejsce w wojewódzkim finale Olimpiady Ekologicznej ZMW. Razem z Kingą Skubisz uczestniczył w finale krajowym VI Olimpiady Ekologicznej ZMW w Kłobukowicach k. Częstochowy w czerwcu 1990 roku. Damian zajął w nim III miejsce, a jego praca pt. „Raport o stanie środowiska w miejscu zamieszkania lub szkoły” została wyróżniona w konkursie prac.
57. Damian Panasiuk(kl. III a) – zajął I miejsce w finale wojewódzkim Olimpiady Wiedzy o Zdrowiu

58. Kinga Skubisz(kl. III a) – finał V Olimpiady Ekologicznej, ukończyła inżynierię środowiska na Politechnice Warszawskiej.
59. Andrzej Kraczkowski – historia, student historii na UMCS.
60. Jan Lisiński – propedeutyka, student historii UMCS.
61. Alicja Zielińska – biologia – I miejsce na okręgowej olimpiadzie, finalistka centralnej olimpiady, studentka medycyny.
62. Roman Misiuta – historia.

Rok szkolny 1990/91

63. Robert Buchajski – ekonomia, laureat Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej (I miejsce), jako pierwszy uczeń naszej szkoły uczestniczył w spotkaniu z premierem rządu. Student ekonomii na WSE w Krakowie, przerwał studia, założył w 1993 r. własną dużą (150 osób) fabrykę obuwia w Jarosławiu.
64. Alicja Zielińska – biologia, finalistka olimpiady centralnej (IV miejsce). Zwolniona z egzaminu dojrzałości z biologii z oceną celującą z tego przedmiotu.

Rok szkolny 1991/92

65. Jarosław Jakubiak – biologia, I miejsce w Centralnej Olimpiadzie Biologicznej, I miejsce w wojewódzkiej Olimpiadzie Wiedzy Ekologicznej, reprezentant Polski na międzynarodowej Olimpiadzie Biologicznej ´92 w Bratysławie, zdobył srebrny medal w Słowacji.
66. Leszek Winniczuk (kl. III a) – uczestnik Centralnej Olimpiady Matematycznej, uzyskał tytuł kandydata do zawodów finałowych.
67. Piotr Marzec – uczestnik centralnego Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy o Sztuce (wrzesień 1991 r.), studiuje politologię na UMCS.

Rok szkolny 1992/93

68. Leszek Winniczuk– uczestnik centralnej Olimpiady Matematycznej, zakwalifikowany do zawodów międzynarodowych Olimpiady Matematycznej (Istambuł, 16-24.VII.1993 r.), gdzie uzyskał dyplom uznania za ciekawe rozwiązanie zadania. Wcześniej uczestniczył w obozie przygotowawczym w Zwardoniu koło Żywca (24.V.–3.VI.).
69. Teresa Podolak – język łaciński.

Rok szkolny 1993/94

70. Marek Szczepanik – język angielski (36. miejsce).
71. Dorota Zielińska – Olimpiada Artystyczna.

Rok szkolny 1994/95

72. Tomasz Kraczkowski (kl. IV d) – biologia.
73. Marek Szczepanik (kl. IV a) – język angielski. W Poznaniu zdał egzamin Certificate of Proficiency in English (stopień B) i uzyskał wstęp na większość uniwersytetów w Europie.
74. Ewa Dębicka – ekologia, etap centralny Olimpiady Ekologicznej w 1995 r.
75. Dariusz Brudnowski (kl. III d) – ochrona środowiska (IV miejsce), Międzynarodowy Konkurs Matematyczny „Kangur Europejski".
76. Wojciech Rozkres – ochrona środowiska (IX miejsce).
77. Paweł Wierzbicki (kl. I d) – matematyka. Uzyskał 120 punktów, nagrodzony dyplomem i wycieczką zagraniczną w Międzynarodowym Konkursie Matematycznym „Kangur Europejski".
78. Dorota Zielińska (kl. III f) – Olimpiada Artystyczna.
79. Aneta Król (kl. IV d) – jej badawcza pisemna praca z biologii wyróżniona w okręgu i przesłana na Konkurs prac do Warszawy.

Rok szkolny 1995/96

80. Paweł Wierzbicki – chemia.
81. Dariusz Brudnowski – „Kangur Europejski".

Rok szkolny 1996/97

82. Łukasz Bojanowski – wyróżnienie w III Ogólnopolskim Konkursie na pracę „Fizyka a ekologia".
83. Dariusz Bojanowski – „Kangur Europejski". Konkurs na pracę „Fizyka a ekologia", otrzymał wyróżnienie (nagroda I stopnia) za pracę „Energia jądrowa i alternatywna".
84. Paweł Wierzbicki – uczestnik olimpiad z chemii, matematyki, fizyki. Samorząd szkolny przygotował wniosek do Prezesa Rady Ministrów i Ministra Edukacji o przydzielenie mu stypendium naukowego i od września 1997 r. będzie je otrzymywać przez 10 miesięcy.

85. Marcin Misiągiewicz – Olimpiada Wiedza o Prawach Człowieka, otrzymał indeks na politologię UMCS i prawo w Szczecinie.
86. Grzegorz Łasocha – Konkurs matematyczny „Kangur Europejski" (I miejsce, grupa Junior, nagroda – wycieczka do Paryża).
87. Zbigniew Kawalec – „Kangur Europejski" (grupa Student, nagroda – obóz matematyczny Sei-Praga-Wiedeń).

Rok szkolny 1997/98

88. Maciej Zając – ochrona środowiska.

W latach 1997-1999 11 uczniów uzyskało tytuły finalistów i laureatów olimpiad przedmiotowych na szczeblu centralnym.

Ogólnopolskie konkursy, zawody

1. Bielecki Jacek – uczestnik Ogólnopolskich Zawodów Modeli Samochodowych 1979 r.
2. Mierzwa Witold – uczestnik Ogólnopolskich Zawodów Modeli Samochodowych 1979 r.
3. Musiał Wojciech – olimpiada szachowa 1986/87 r. szk.
4. Duda Bogdan – I miejsce w Ogólnopolskim konkursie literackim „Moje wakacje" 1986/87 r. szk.
5. Drużyna w składzie: Jadwiga Duras, Elżbieta Kawałko, Michał Hajduk(kl. III e) w olimpiadzie wiedzy o zdrowiu (1988/89 r. szk.) po raz trzeci zajęła I miejsce i wygrała na zawsze puchar przewodni kuratora.
6. Andrzej Rycak i Wojciech Rycak z kl. IV b byli członkami kadry olimpijskiej (r. szk. 1988/89).
7. Piotr Marzec (kl. I e) – Ogólnopolski Turniej Wiedzy o Sztuce (r. szk. 1988/89)
8. Jarosław Teterycz (kl. II a) – I miejsce w Międzynarodowym Turnieju Fizycznym (r. szk. 1988/89).
9. Paweł Sikorski (kl. III e) – VI miejsce w Centralnym Turnieju Religioznawczym (r. szk. 1988/89).
10. Elżbieta Mazurek – I miejsce w konkursie „Najlepszy uczeń Zamościa"(r. szk. 1988/89).

11. Żbikowski Artur – najlepszy uczeń w szkole, V miejsce w Olimpiadzie Wiedzy o Polonii (r. szk. 1988/89).
12. M. Jurczak i E. Dziura – wyróżnienia w Ogólnopolskim Konkursie Recytatorskim (r. szk. 1992/93).
13. Konrad Kończewski (kl. III d) – II miejsce w centralnych eliminacjach Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej w Piotrkowie Trybunalskim 17-18.IX.1995 r. (r. szk. 1994/95).

W roku szkolnym 1972/73 do olimpiad przygotowywali uczniów: Henryka Rycyk, Lucyna Ogórek, Franciszek Kapłun, Lech Szymański i Anna Karbownik. Najwięcej olimpijczyków było w klasach profilowanych. Bardzo dobrze opiekowała się młodzieżą Zofia Machowska, która została wyróżniona przez dyrektora za przygotowanie uczniów do Olimpiady Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym[713].

W dniach 11-13.IV.1986 r. nasza szkoła miała zaszczyt być organizatorem XII Centralnej Olimpiady Geograficznej III stopnia dla uczniów szkół średnich pod hasłem „Geografia jest nauką porozumienia i zgody pomiędzy narodami". Komitetowi Głównemu Olimpiady przewodniczyła prof. dr hab. Anna Dylikowa z Uniwersytetu Łódzkiego. Gościom bardzo się podobała dekoracja sali – estetyczna i ciekawa. Powszechne zainteresowanie budziła zwłaszcza wystawa fotografii historycznych Zamościa i obiektów po renowacji. Wyjątkowo życzliwą atmosferę i gościnność odczuwano na każdym kroku. W związku z olimpiadą zamojskie Kuratorium pozwoliło na zawieszenie zajęć w szkole 11 kwietnia 1986 r. (należało je odpracować indywidualnie, wykorzystując wolne godziny nieobecności chorobowej nauczycieli bądź organizując zastępstwa)[714].

W r. szk. 1988/89 szkoła mogła się poszczycić wyjątkowo licznym gronem naszych uczniów – 9 osób –laureatów w olimpiadach centralnych[715].

Dwa lata później (r. szk. 1990/91) odbyły się wyjątkowo pomyślne dla szkoły wojewódzkie eliminacje VI Olimpiady Wiedzy Ekologicznej. Spośród

[713]A II, sygn. 18. Prot. z 20.VI.1973 r.
[714]A II, sygn. 28. Prot. z 17.III.1986 r.
[715]A II, sygn. 31. Prot. z 20.IV.1989 r.

87 uczestników, reprezentantów szkół ponadpodstawowych aż 4 pierwsze miejsca zajęli nasi uczniowie, przygotowani przez nauczycielkę biologii Jadwigę Sochę:
I miejsce – Jarosław Jakubiak (kl. III d), nagroda – japoński aparat fotograficzny;
II miejsce – Damian Panasiuk (kl. IV a), nagroda – luneta;
III miejsce – Sylwester Pysiewicz (kl. III d), nagroda – lornetka;
IV miejsce – Michał Kiełsznia (kl. III d), nagroda – książka.

Trzech pierwszych uczniów reprezentowało nasze województwo na VI Centralnej Olimpiadzie Ekologicznej w Gdańsku-Sobieszewie 14-16 czerwca 1991 r. Znaleźli się oni wśród 111 uczniów z całej Polski. Wyróżniony został Damian Panasiuk z kl. IV a książką „Ziemia, rośliny, zwierzęta" Laroussa za test pisemny (na 50 pytań odpowiedział na 39 i to dało mu 7. miejsce po egzaminie pisemnym). Jarosław Jakubiak odpowiedział na 36 pytań i zajął 10. miejsce.

Ponadto we wrześniu w tym samym roku szkolnym 1990/91 zaplanowano jeszcze olimpiady: geograficzną, języka niemieckiego i angielskiego oraz konkursy: wiedzy o Zamościu i Zamojszczyźnie i wiedzy o zdrowiu[716]. Udział uczniów w olimpiadach i konkursach były efektem pracy szkolnych kół zainteresowań, indywidualizacji w procesie nauczania i pracy z uczniem zdolnym. Osiągnięcia w tych dziedzinach stały się widoczne w połowie lat 90-tych. Po ilości i jakości sukcesów uczniowskich w olimpiadach i konkursach środowisko oceniało szkołę oraz jej efektywność kształcenia. Był to również wymierny sposób oceny nauczyciela[717].

23 marca 1995 roku odbył się po raz pierwszy Międzynarodowy Konkurs Matematyczny „Kangur ´95". Jego organizacją w szkołach podstawowych i średnich zajmował się toruński oddział Polskiego Towarzystwa Matematycznego[718]. Laureatami tego konkursu byli m.in. Paweł Wierzbicki (nagroda – wycieczka do Francji) i Dariusz Brudnowski.

W r. szk. 1997/98 uczniowie brali udział w 14 olimpiadach i konkursach. Na uwagę zasługuje fakt, że w etapie szkolnym Olimpiady Wiedzy o Zdrowiu (6.X.1997 r.) uczestniczyło 60 uczniów[719].

[716]A II, sygn. 32. Prot. z 25.IX.1991 r.
[717]A II, sygn. 38. Prot. z 20.VI.1996 r.
[718]Kronika szkoły, r. szk. 1994/95.
[719]A II, sygn. 39. Prot. z 23.I.1998 r.

22 kwietnia 1995 r. w naszej szkole odbyły się eliminacje X Wojewódzkiej Olimpiady Ekologicznej. I miejsce po teście zajęła nasza Ewa Dębicka. Po eliminacjach ustnych I miejsce uzyskał Krzysztof Olszewski z I LO, II miejsce – Ewa Dębicka, III miejsce – Mariusz Surmacz z Technikum Leśnego w Zwierzyńcu. Wszyscy troje wzięli udział w centralnej olimpiadzie ekologicznej 8-11.VI.1995 r. w Zwierzyńcu[720].

Olimpiady w latach 1992-1997[721]:

Rok szkolny	Ilość olimpiad	Szczebel		
		szkolny	okręgowy	centralny
1992/93	9	24	18	3
1993/94	17	88	29	3
1994/95	13	147	41	4
1995/96	15	191	34	1
1996/97	13	181	39	2[722]
	max 17	***631***	***161***	***13***

[720]Kronika szkoły, r. szk. 1994/95.
[721]A II, sygn. 38. Prot. z 19.VI.1997 r.
[722]Kronika szkoły Nr 8, czerwiec 1996/97 r. szk.

MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ i SPORTU
Krystyna Łybacka

II Liceum Ogólnokształcące

im. M.Konopnickiej

Zamość

Szanowni Państwo, Drogie Młodzieży,

W 2003 r., w setną rocznicę otrzymania Nagrody Nobla przez Marię Skłodowską-Curie, w roku akcesji Polski do Unii Europejskiej, ukazała się cenna pozycja wydawnicza, ukazująca wysoce satysfakcjonujące wyniki polskiej młodzieży w międzynarodowych olimpiadach przedmiotowych i konkursach, w latach 1983-2003

Proszę przyjąć gratulacje i wyrazy uznania za zajęcie miejsca wśród tych 158 szkół w Kraju, z których przedstawiciele zdobyli medale w konkurencji z najlepszymi matematykami, fizykami, chemikami, biologami, geografami, informatykami, filozofami z około 80 krajów świata, z 5 kontynentów.

Słowa podziękowania kieruję również do Komitetów Głównych Olimpiad oraz do Towarzystwa Szkół Twórczych za opracowanie materiału i przygotowanie książki do druku

Jęczę serdeczne pozdrowienia

Krystyna Łybacka

Warszawa, 27 stycznia 2004r.

Podziękowanie MEN za osiągnięcia uczniów w olimpiadach przedmiotowych

/ otrzymały tylko dwie szkoły w naszym regionie /

Mundurki i tarcze

1971/72

Protokół z czerwca 1972 r. wskazuje na uchybienia w dyscyplinie uczniowskiej: chłopcy masowo nosili długie włosy[723]. Rada Pedagogiczna podjęła decyzję

o stopniowym wprowadzaniu jednolitego trzyczęściowego umundurowania w kolorze granatowym i stałym kontrolowaniu tegoż na lekcjach, natomiast poza szkołą kontrola tarcz[724]. Fason mundurka został zaprojektowany komisyjnie przez samorząd uczniowski (jeden mundurek umieszczono w gablocie, aby wszyscy się z nim zapoznali)[725]. Podczas wywiadówki po półroczu dwoje uczniów ubranych w kamizelki, spódnice, spodnie i marynarki zaprezentowały je zgromadzonym rodzicom w każdej klasie.

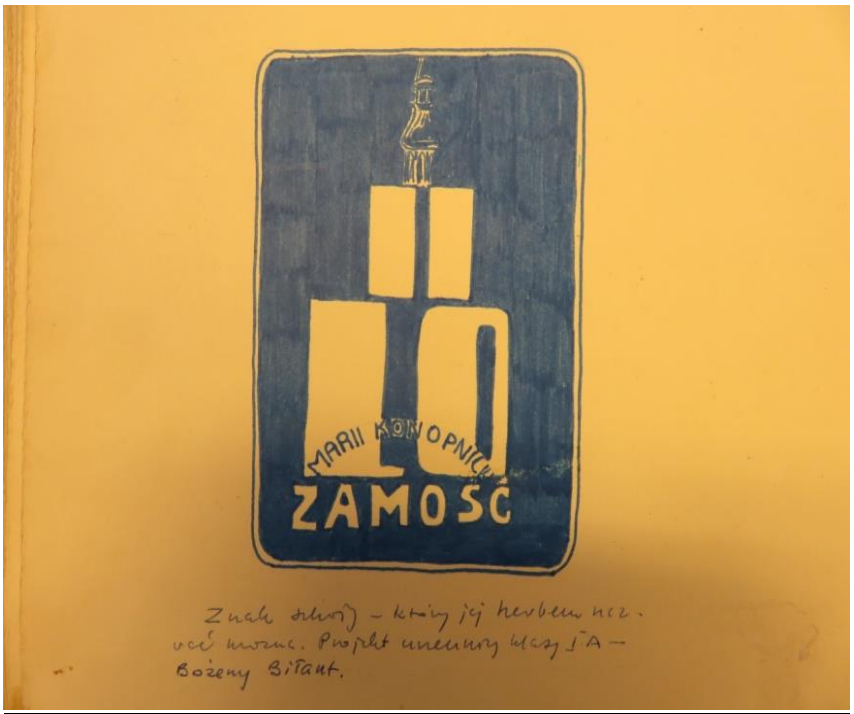

1972 r. Logo szkoły zaprojektowane przez uczennicę klasy I a – Bożenę Biłant

[723]A II, sygn. 18. Prot. z 24.VI.1972 r.
[724]A II, sygn. 18. Prot. z 23.IX.1971 r.
[725]A II, sygn. 18. Prot. z 31.VIII.1971 r. oraz A II, sygn. 18. Prot. z 30.XI.1971 r.

1974 r.

Kolejna próba wprowadzenia jednolitego umundurowania z początku lat siedemdziesiątych nie powiodła się mimo prowadzenia systematycznych kontroli (w I półroczu roku szkolnego 1978/79 samorząd przeprowadził 6 sprawdzianów połączonych ze sprzedażą tarcz). Nauczyciele wobec notorycznego łamania tego obowiązku przestali z tym walczyć. Jedna z nauczycielek proponowała, by w zimie zrezygnować z umundurowania[726].

Nie oznaczało to jednak całkowitej kapitulacji Rady Pedagogicznej, bowiem w roku szkolnym 1982/83 został wykonany nowy projekt tarczy szkolnej i samorząd zapoznał z nim wszystkie klasy. Co do egzekwowania mundurków, sprawa z oczywistych względów nie była taka prosta. Zwróciła na to uwagę dyrektor Eleonora Tymoszowa na posiedzeniu rady pedagogicznej 29 sierpnia 1983 r. Wobec upowszechniającej się pstrokacizny, ekstrawagancji i wzorowania na niebezpiecznych wzorcach (subkultury takie jak punki) pani dyrektor proponowała ustalenie pewnych zasad dotyczących stroju i konsekwentne ich przestrzeganie. Jej zdaniem rygorystyczne traktowanie stroju, wobec wielkiej tolerancji w tym względzie radia, telewizji oraz innych szkół, może okazać się nieskuteczne. W tego typu sprawy należy ingerować w sposób taktowny i uczyć raczej estetyki ubioru i wyglądu niż wydawać zakazy.

Za najbardziej odpowiednie uznała mówienie o tym na lekcjach wychowawczych[727].Mimo to znalazła się wśród nauczycieli grupa zwolenników systematycznego wprowadzania jednakowego umundurowania w klasach I i II[728], co zostało uchwalone na posiedzeniu rady pedagogicznej 28 sierpnia 1985 r.[729].Niestety i tym razem akcja się nie powiodła. Wprawdzie w r. szk. 1986/87 samorząd zakupił tarcze szkolne, ale trudności z egzekwowaniem noszenia zarówno tarcz, jak i mundurków nie wróżyły na przyszłość niczego dobrego w tej mierze.

W następnym roku szkolnym 1987/88 są już pierwsze oznaki „kapitulacji" (tarcze obowiązkowo, natomiast mundurki – w miarę możliwości)[730].Ostatnim

[726]A II, sygn. 20. Prot. z 19.I.1976 r.
[727]A II, sygn. 26. Prot. z 29.VIII.1983 r.
[728]A II, sygn. 28. Prot. z 27.VI.1985 r.
[729]A II, sygn. 28. Prot. z 28.VIII.1985 r.
[730]A II, sygn. 30. Prot. z 24.X.1988 r.

akordem tarczowo-mundurkowej inicjatywy było wykonanie projektu nowej tarczy przez uczennicę klasy III c Beatę Antos[731].

Prace społeczne

Kronika klasy I a (1985-1989 r.) 1987 r.

„Tuż przed końcem roku szkolnego, 24 czerwca, około godziny 9., wraz z innymi klasami, pod opieką grona nauczycielskiego, ruszyliśmy do arsenału. Obiecywano nam, że około godziny 14. przyjadą reporterzy z gazet, radia i telewizji, aby nas sfotografować przy pracy. Była to zachęta do pracy i próba zapobiegania ucieczkom. Nikt w te zapewnienia nie wierzył, a część chłopaków przywykła już do filmowań i reporterów przy kręceniu filmu „Przeprawa". Na miejsce pracy przybyliśmy już w uszczuplonym gronie. Po 15 minutach powitał nas dyrektor muzeum i objaśnił, co jest do roboty. Nauczyciele obiecali na zakończenie sprawdzić obecność, a pan prof. Poździk zapowiedział osobiście rozliczyć się z uciekinierami. Wydano nam narzędzia typu: tępe łopaty. Część chłopców zgłosiła się „na ochotnika" do jakiejś innej, nieznanej jeszcze pracy. Pozostali mieli wyrywać chwasty na południowy zachód od arsenału. Okazało się, że ochotnicy mają godzinę czekać na ciężarówkę. Wówczas

[731]Kronika szkoły, 1992 rok.

doszło do zwady między Mirkiem i Michałem. Pierwszy zranił drugiego nożem, zadając mu ranę ciętą w dłoni na głębokość kości. Po przyjeździe ciężarówki zabraliśmy się do ładowania i po wypracowaniu limitu – zwolnieni. Nie uznał tego zwolnienia pan prof. Poździk, traktując jako ucieczkę, a Tomkowi Makarze, to właśnie autorowi notatki nakazał pisać sprawozdanie w Kronice".

Czyny społeczne. Wychowanie przez pracę.

Teoria towarzysząca szkolnym czynom społecznym na początku lat siedemdziesiątych była nad wyraz racjonalna (nie iść na efekciarstwo, planować czyny musi sama młodzież, a nauczyciel wyłącznie jako doradca)[732]. Praktyka okazała się jednak zupełnie inna. Dyrekcja proponowała, by uczniowie poza lekcjami porządkowali szkolne zieleńce. Z większych prac należy odnotować budowę amfiteatru (1973 r.)[733]. Idea prac społecznych, choć w założeniu piękna, w praktyce nie spełniała oczekiwań ani młodzieży, ani grona pedagogicznego. Niepowodzeń w tej dziedzinie upatrywano w zaniechaniu właściwego wychowania przez pracę nie tylko w szkole, ale i w domu. Według ankiety przeprowadzonej w jednej z klas, większość chłopców, poza przyniesieniem wody i węgla, nie miała żadnych obowiązków. Rodzice wszystko właściwie robili za swoje dorosłe już dzieci[734].

Ten stan rzeczy próbowano zmienić poprzez nakazy administracyjne (każdy uczeń będzie wpisywał do dzienniczka wykonane prace społeczno-użyteczne)[735], a w 1980 r. wychowawcy wyliczali uczniom, ile godzin pracy społecznej wypada na każdego[736].

Na terenie szkoły wychowanie przez pracę realizowane było przy samoobsłudze w czasie wydawania drugich śniadań na dużej przerwie oraz podczas sprzątania klas i internatu, na dziedzińcu szkoły przy rozbiórce budynku gospodarczego, a w mieście przy budowie basenu nad Łabuńką[737], przed szkołą na osiedlu Promyk, grabieniu liści w parku i wykopków w Starym Zamościu[738].

[732]A II, sygn. 18. Prot. z 23.IX.1971 r.
[733]A II, sygn. 18. Prot. z 20.VI.1973 r.
[734]A II, sygn. 19. Prot. z 30.VIII.1973 r.
[735]A II, sygn. 19. Prot. z 30.VIII.1973 r.
[736]A II, sygn. 24. Prot. z 17.VI.1980 r.
[737]A II, sygn. 19. Prot. z 30.VIII.1974 r.
[738]Kronika klasy I c. Zapis z 20.IX.1975 r.

Aby podnieść rangę prac społecznych, w końcu lat siedemdziesiątych odbył się trwający cały tydzień (24-31.III.1979 r.) „powszechny czyn społeczny młodzieży na rzecz miasta". Nasza szkoła otrzymała zadanie uporządkowania ulicy Partyzantów na odcinku ul.Orla – kino Stylowy.

Jesienią tego samego roku, w ramach „planu aktywnego uczestnictwa w pracach społecznych", na prace społeczne wyznaczono miesiące: wrzesień i październik oraz jesienną przerwę w nauce (25-27 września). Klasy pod opieką wychowawców pracowały zgodnie z przygotowanym wcześniej harmonogramem. Młodzież dojeżdżająca była zwolniona ze względu na pomoc w gospodarstwach rodziców. Niestety, wielu uczniów zlekceważyło ten obowiązek i mieli być ukarani[739].

Niektórzy wychowawcy starali się zachęcać jesienią 1974 r. w swoich klasach do zbierania makulatury i złomu, połączonego z rywalizacją o tytuł najlepszej klasy pod tym względem. Ówczesna klasa I c w krótkim czasie zgromadziła 300 kg makulatury, zajmując trzecie miejsce w szkole (stare gazety przynosili z domów, od znajomych, z zaprzyjaźnionych sklepów i kiosków Ruchu, natomiast złom przywozili wózkami i sankami)[740].

Podobne „akcje" miały miejsce w następnych latach, ale liczba młodzieży uchylającej się samowolnie od pracy ciągle rosła. Nie pomagały nawet rozliczenia poszczególnych osób i nagany udzielane publicznie na apelu szkolnym[741]. Doszło w końcu do tego, że limit prac społecznych nie był narzucany „ze względu na obowiązującą ochronę pracy ucznia i nauczyciela". Decyzja w tej sprawie należała wyłącznie do dyrekcji, a nie np. do miasta. Ponadto nauczyciel opiekujący się uczniami otrzymywał 25 zł za godzinę[742]. Zmieniła się również postawa i stosunek młodzieży do narzuconej pracy za darmo. Uczniowie owszem chcieli sprzątać klasy, ale odpłatnie w ramach Ochotniczych Hufców Pracy[743].

A oto wykaz ważniejszych prac społecznych niepopularnych, bo narzuconych z góry i służących tylko w najlepszym razie ku pokrzepieniu serc, a nie uczniowskich kieszeni:

---

[739]A II, sygn. 23. Prot. z 19.IX.1978 r.
[740]Kronika klasy I c. R. szk. 1974/75.
[741]A II, sygn. 25. Prot. z 5.X.1981 r.
[742]A II, sygn. 25. Prot. z 5.X.1981 r.
[743]A II, sygn. 27. Prot. z 27.I.1984 r.

Wiosna 1974 r.:

- z okazji 30-lecia Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej porządkowanie przez uczniów i członków spółdzielni uczniowskiej „Grosik" obejścia przedszkola nr 2, malowanie płotów i urządzenie placu zabaw (200 godzin),
- cały rok szkolny 1973/74 sprzątanie sal lekcyjnych,
- praca przy budowie amfiteatru,
- 100 uczniów porządkowało teren pod budowę nowego ZOO,
- sadzenie drzew w otoczeniu Rotundy i lasku komunalnego obok zalewu.

Wszystkie powyższe prace miały wartość około 100 tys. zł[744].

Od 20 do 29 października 1974 r. wyjeżdżano 11 razy do gospodarstw indywidualnych w Szewni, Lipsku, Białobrzegach, Niedzieliskach, Starym Zamościu, Hubalach, Wysokiem oraz do Państwowego Gospodarstwa Rolnego w Jarosławcu (praca przy sortowaniu i ładowaniu ziemniaków).

Wojewódzka akcja „Zbiórka surowców wtórnych". Uczestniczył w niej samorząd szkolny, wówczas pod opieką p. Franciszka Kapłuna. I miejsce w województwie – 6 ton makulatury. Dochód przeznaczono na Dom Spokojnej Starości. Najwięcej zebrali uczniowie klasy III c – 1728 kg, II b – 1010 kg, III a – 920 kg. Nagroda dla szkoły – 3 piłki do siatkówki i 3 siatki.

Rok 1975:

Zbiórka makulatury, I miejsce w województwie w pionie szkół ogólnokształcących. Zebrano 6 ton. Cenne nagrody.

Rok 1976:

Wybory do Sejmu i Rad Narodowych 21 marca 1976 r. Harcerze ze szczepu harcerskiego HSPS roznosili wyborcom karty informacyjne, rozwieszali afisze, a w dniu wyborów pełnili dyżury w lokalach wyborczych w Wojewódzkim Domu Kultury, w Zakładach Mięsnych i w Osiedlu Mieszkaniowym nr 5.

Rok szkolny 1976/77–1978/79:

Przez trzy kolejne lata uczniowie klas I c, II c, III c prowadzili Kronikę szkolną pod kierunkiem wychowawczyni Grażyny Wójtowicz. Uczniowie szkoły przepracowali 14.430 roboczogodzin, biorąc udział w pracach porządkowych przy ul. H. Sawickiej,

[744]Kronika szkoły 1963-1975 r.

Lubelskiej, Królowej Jadwigi i na dworcu PKS. Wartość wykonanych prac wyniosła 149.160 zł.

Rok szkolny 1979/80–1983/84:

W ciągu tych czterech kolejnych lat kronikę szkolną prowadzili uczniowie klasy I a, II a, III a i IV a pod kierunkiem wychowawczyni Teresy Konior[745].

Rok 1980:

Dożynki ogólnopolskie połączone z obchodami 400-lecia powstania Zamościa, które się nie odbyły (14 września) i zostały zakończone na etapie wielomiesięcznych przygotowań.

Rok 1985:

Klasa I a – wychowankowie p.Franciszka Kapłuna: kilkakrotnie sprzątali szkołę podczas choroby sprzątaczki, naprawili zniszczone krzesła (systematycznie), prowadzą kronikę klasową. 10 uczniów-harcerzy opiekowało się nauczycielami emerytami (p. Kniaziową i p. Maciasem).

Rok 1987:

Uczniowie pracowali we wrześniu przy urządzaniu ekspozycji plenerowej „Uzbrojenie pancerne i artyleria Ludowego Wojska Polskiego" przy ciągu turystyczno-rekreacyjnym wiodącym ze Starego Miasta do ZOO niedaleko Arsenału, stadionu i parku w niezagospodarowanym dotąd lasku komunalnym (budowa okopów, transze i działobitni, ustawianie czołgów, transporterów opancerzonych, dział przeciwlotniczych i przeciwpancernych, haubic i moździerzy)[746].

Rok 1988:

W księdze honorowej fundacji niezrealizowanego pomnika Jana Zamoyskiego „Ad Perpetuam Rei Memoriam", pod pozycją 1349, wpisana suma 8121 zł od uczniów naszej szkoły.

Rok 1990:

Wrzesień. Zbiórka książek dla szkół polskich w ZSRR. Był to konkurs między klasami zorganizowany przez samorząd szkolny. Zwyciężyły ex aequo klasy III e i II b,

[745]A II, sygn. 31. Prot. z 30.VIII.89 r.
[746]Kronika szkoły 1984–1991 r.

zbierając po 900 książek. Nagrodą była wycieczka po Zamościu z bezpłatnym wstępem do muzeum i bastionu VII.

Uczniowie klasy I a wpłacili 21.050 zł na Fundusz Daru Narodowego, natomiast klasa I b – 12.000 zł. „Było to świadectwo obywatelskiej odpowiedzialności i zrozumienia sytuacji znajdującego się w potrzebie kraju" (lipiec i sierpień 1990 r.).

Prace społeczne po 1990 roku

Kwiecień 1991 r.

Z okazji miesiąca czystości wód i zadrzewiania lasów, klasa II e pod opieka p.Jadwigi Sochy posadziła w leśnictwie Zamość-Kąty 9 modrzewi, 5 dębów, 6 świerków. Sadzonki dostarczył W. Wiatrzyk, ojciec ucznia klasy II e J. Wiatrzyka.

Październik 1991 r.

Zbiórka pieniędzy w szkole w odpowiedzi na apel rektora kościoła św. Katarzyny ks.Zdzisława Ciżmińskiego o pomoc w ratowaniu świątyni, której grozi zawalenie[747].

Kwiecień 1993 r.

Klasa III b porządkowała ośrodek wczasowy w Krasnobrodzie należący do Zakładów Odzieżowych „Delia" w Zamościu sprawującego opiekę nad naszą szkołą[748].

Październik 1993 r.

5 uczennic klasy III h (członkowie Ligi Ochrony Przyrody) wraz z opiekunką uporządkowało dziesięć grobów nieżyjących nauczycieli (p.p. Kuna, J.Deczkowska, J.Miłoszeńska, A. Pieszko, W. Frączek, A. Huszalak, J. Kabas, J. i H. Tymoszowie, symboliczny grób W. Madlerowej). Stało się to już tradycją naszej szkoły.

17 września 1994 r.

W 80 krajach świata odbyła się jednocześnie akcja „Sprzątanie świata". Włączyła się do niej młodzież naszej szkoły, sprzątając teren wokół zalewu miejskiego i przyległe trasy turystyczne. Ogółem zebrali 275 m³ śmieci na powierzchni 25 ha.

Grudzień 1995 r.

Uczniowie klasy I f roznosili kartki świąteczne wykonane przez siebie na lekcji w szkole: nauczycielom emerytom II Liceum, byli także z kartami w Kuratorium, Kurii Biskupiej, parafii św. Krzyża i w Urzędzie Miejskim.

---

[747]A II, sygn. 32. Prot. z 25.IX.1991 r.
[748]A II, sygn. 34. Prot. z 1.VII.1993 r.

Rok 1997 r.

Podczas akcji „Sprzątanie świata” część klas pod nadzorem nauczycieli porządkowała sale lekcyjne. Pomalowano także pracownię „51”.

Dyżury uczniowskie

W połowie lat osiemdziesiątych, wzorem innych szkół średnich, zostały wprowadzone dyżury uczniowskie na korytarzu (m.in. po to, by służyć informacją osobom z zewnątrz). Początki, jak zawsze, były trudne, chociaż idea ze wszech miar potrzebna i słuszna. Stolik i dyżurni nie od razu zyskali aprobatę zwłaszcza nauczycieli. Jeden z nich, germanista E. Brogowski, twierdził, że uczniowie ci marnują tylko czas. Jego zdaniem, był to klasyczny sposób unikania lekcji („siedzą cały dzień i nic nie robią”) i należy się zastanowić nad sensem ich działalności[749]. W każdej klasie przed pierwszą lekcją młodzież składała raport[750]. Kilka lat później każda lekcja zaczynała się meldunkiem dyżurnego. Apel poranny był dla całej szkoły. Obowiązkiem gospodarza klasy było policzenie i zameldowanie obecnych wychowawcy. Podczas apelu dyżurni zostawali w klasie[751].

Ocena ze sprawowania (do lat 1990-tych)

Kryteria oceny ze sprawowania zmieniały sięco jakiś czas. W 1973 r. kształtowały ją trzy czynniki: stosunek ucznia do obowiązków szkolnych; aktywność społeczna ucznia; czynny udział w organizacjach młodzieżowych[752]. Wychowawcy prowadzili systematycznie zeszyt spostrzeżeń ucznia, co znacznie ułatwiało obiektywną ocenę wychowanków, zwłaszcza w klasach czwartych[753].

Siedem lat później (1980 r.) stopień z zachowania zależał głównie od ilości opuszczonych i nieusprawiedliwionych godzin, przy czym nie oznaczano go już cyframi arabskimi „5, 4, 3, 2” lecz terminami: „wzorowe”, „wyróżniające”, „poprawne”, „odpowiednie” czy „nieodpowiednie” (np. 130 czy 160 godzin

[749]A II, sygn. 28. Prot. z 27.VI.1985 r.
[750]A II, sygn. 19. Prot. z 30.I.1974 r.
[751]A II, sygn. 21. Prot. z 12.I.1977 r.
[752]A II, sygn. 19. Prot. z 30.VIII.1973 r.
[753]A II, sygn. 23. Prot. z 9.X.1978 r.

nieusprawiedliwionych). Dwie ostatnie kategorie nie mogły być oczywiście w klasach czwartych[754], gdzie ocenę proponował wychowawca po uprzednim uzgodnieniu z klasą.

Kolejna zmiana miała miejsce w 1987 r. Wówczas stopniowanie było następujące: wzorowe, wyróżniające, nieodpowiednie, naganne[755]. Konieczne stało się ustalenie limitu opuszczonych, nieusprawiedliwionych godzin, które nie miały wpływu na obniżenie oceny. Rada pedagogiczna po dyskusji zgodziła się, że będzie to 20 godzin, a powyżej będzie podstawa do sprawowania nieodpowiedniego (niektórzy nauczyciele uważali, że jest to zbyt tolerancyjna zasada)[756].

Mimo tych surowych przepisów, w szkole była bardzo słaba frekwencja. Wychowawcy próbowali stosować różne środki zapobiegawcze: próby zastępowania kar szczerymi rozmowami, dowartościowaniem ucznia poprzez pochwały i okazanie mu zaufania. Zgadzano się, że młodzież w okresie dorastania jest nastawiona do wszystkiego negatywnie, a szkoła te stresy tylko potęguje[757].

Ocena ze sprawowania (po 1990 r.)

W latach dziewięćdziesiątych nastąpiła kolejna zmiana w stopniowaniu oceny ze sprawowania oraz dwukrotnie obniżano limit opuszczonych i nieusprawiedliwionych godzin.

W 1994 r. obowiązywał schemat:

wzorowa – bez godzin nieusprawiedliwionych,
bardzo dobra – bez godzin nieusprawiedliwionych,
dobra – 1-10 godzin nieusprawiedliwionych,
nieodpowiednia – 11-30 godzin nieusprawiedliwionych,
naganna – powyżej 30 godzin nieusprawiedliwionych[758].

Urealnienia (zmniejszenia) wymagań pod tym względem dokonano już w następnym roku:

[754]A II, sygn. 24. Prot. z 17.VI.1980 r.
[755]A II, sygn. 29. Prot. z 26.I.1987 r.
[756]A II, sygn. 30. Prot. z 23.I.1989 r.
[757]A II, sygn. 32. Prot. z 14.XI.1990 r.
[758]A II, sygn. 36. Prot. z 17.VI.1994 r.

wzorowa – 5 godzin nieusprawiedliwionych,
bardzo dobra – 6-10 godzin nieusprawiedliwionych,
dobra – 11-20 godzin nieusprawiedliwionych,
naganna – powyżej 50 godzin nieusprawiedliwionych[759].

Opuszczanie lekcji, a w konsekwencji obniżanie poziomu nauczania, stawało się problemem i podstawą do dyskusji na zebraniach rad pedagogicznych. Uczniowie zamiast siedzieć w klasie często chodzili sobie po korytarzach. Zjawisko to nasilało się zwłaszcza u uczniów klas czwartych i w ostatnim tygodniu nauki. Przyjęte wtedy środki zaradcze sprowadzały się m.in. do: sprawdzania obecności na każdej lekcji, konsekwentnego analizowania nieobecności przez nauczyciela, kontroli szatni, radiowęzła i toalet[760]. Liczba opuszczonych i nieusprawiedliwionych godzin była nie jedynym, lecz jednym z kilku kryteriów przesądzających o ocenie. Pewien wpływ miały na nią samoocena ucznia i opinia zespołu klasowego. Jednak ostateczną decyzję podejmował zawsze wychowawca. Uczniowie natomiast mieli możliwość odwoływania się od ocen z zachowania w takim samym trybie jak od ocen przedmiotowych[761].

Nagradzanie wybitnych uczniów

Poczet sztandarowy (do 1990 r.)

Kilkanaście razy w roku szkołę reprezentował 3-osobowy poczet sztandarowy (uroczystości wewnętrzne, państwowe o charakterze patriotycznym i miejskie). Tworzący go uczniowie ze wszystkich równoległych klas III (dwie dziewczyny i chłopak)byli wybrani przez radę pedagogiczną, która traktowała tę funkcję jako wyróżnienie. Nauczyciele typowali nową „trójkę” co roku na początku czerwca. Nauczyciele zgodnie podkreślali, że podczas uroczystości szkolnej należy wyraźnie eksponować moment wchodzenia i wychodzenia pocztu ze sztandarem[762].

Do 1990 r. dostąpili tego zaszczytu m.in.:

Rok szkolny 1983/84

[759]A II, sygn. 37. Prot. z 23.I.1995 r.
[760]A II, sygn. 38. Prot. z 20.VI.1996 r.
[761]A II, sygn. 38. Prot. z 22.I.1997 r.
[762]A II, sygn. 20. Prot. z 19.I.1976 r.

Podolak Tadeusz – kl. III e, Orłowska Lidia – kl. III c, Maślana Marta – kl. III d[763].

W *roku szkolnym 1985/86* tak się złożyło, że poczet sztandarowy wyznaczono spośród uczniów jednej tylko klasy – III a: Poździk Jarosław, Orłowska Barbara, Mańkowska Barbara[764].

Bywało, że ze względów praktycznych wybierano nie trzy osoby, lecz sześć, na wypadek ewentualnego zastępstwa. Tak było np. w *roku szkolnym 1986/87*: Makohon Elżbieta, Kisielińska Małgorzata, Grabek Tomasz, Błotniak Katarzyna, Magryta Bożena, Krekora Piotr[765].

Ostatni w starym ustroju (PRL) poczet sztandarowy przedstawiał się następująco: Churzępa Joanna – kl. III c, Małyszek Małgorzata – kl. III d, Składaniec Dariusz – kl. III d[766].

Poczet sztandarowy (po 1990 r.)

Kilka razy do roku reprezentował szkołę na zewnątrz, podczas uroczystości miejskich o charakterze patriotycznym trzyosobowy poczet sztandarowy. Pierwszy poczet, wybrany już w nowym demokratycznym ustroju (rok szkolny 1989/90), miał następujący skład: Małgorzata Skorupska – kl. III b, Agnieszka Ciurysek – III c, Tomasz Bondyra – kl. III d, *rezerwowi:* Jarosław Sawa – kl. III a, Renata Krzysztofiak – kl. III e, Elżbieta Kobylas – kl. III f[767].

W roku szkolnym 1992/93 poczet sztandarowy ośmiokrotnie uczestniczył w uroczystościach poza szkołą[768]. Był obecny m.in. podczas akademii miejskiej 17 września1993 r. w rocznicę napaści ZSRR na Polskę i na patriotycznym koncercie Orkiestry Włościańskiej „Jeszcze Polska nie zginęła" 9 listopada 1993 r.[769].W tym samym roku sztandar szkoły wraz z delegacją młodzieży uczestniczył w obchodach czwartej rocznicy powołania Związku Sybiraków na Zamojszczyźnie oraz związanej z nią poświęceniem krypty w zamojskiej rotundzie ku pamięci pomordowanych, zaginionych i zmarłych na Wschodzie. Były to dwie tablice: na pierwszej znajdowały się miejscowości z byłego ZSRR, gdzie deportowano Polaków z dawnym ziem

[763]A II, sygn. 27. Prot. z 4.VI.1984 r.
[764]A II, sygn. 29. Prot. z 2.VI.1986 r.
[765]A II, sygn. 29. Prot. z 1.VI.1987 r.
[766]A II, sygn. 31. Prot. z 28.IV.1989 r.
[767]A II, sygn. 31. Prot. z 20.VI.1990 r.
[768]Kronika szkoły.
[769]A II, sygn. 36. Prot. z 23.VI.1994 r.

polskich w latach 1940-1941, a w latach 1944-1945 internowano żołnierzy AK (przeważnie w kopalniach Uralu). Druga tablica zawierała nazwiska oficerów uśmierconych w Katyniu oraz żołnierzy AK i BCh aresztowanych i skazanych na długoletnie łagry w Workucie, Peczorze, Kołymie i innych. Ze względu na obchodzony w roku szkolnym 1993/94 Rok Sybiraka, wszystkie klasy zobowiązały się na jednej godzinie wychowawczej przygotować 15-minutową okolicznościową prelekcję oraz 30-minutową część artystyczną na temat literatury zesłańczej i obozowej (proza, poezja, gitara, ewentualnie fragment video)[770].

Prymuski i prymusi

Różne były formy nagradzania pilnych i zdolnych uczniów:

- listy pochwalne wysyłane przez szkołę do rodziców (od r. szk. 1977/78)
- wyróżnienie na apelu
- stypendia naukowe
- nagrody książkowe (śr. ocen 4,5 w r. szk. 1990/91)
- nagrody pieniężne
- świadectwa: z czerwonym paskiem (od 1985 r. śr. ocen powyżej 4,8), z laurem, ze złotą tarczą
- wpis w Złotej Księdze
- wpis osiągnięć do arkuszy spostrzeżeń (m.in. za osiągnięcia w sporcie i w olimpiadach przedmiotowych)
- możliwość indywidualnego realizowania programu Liceum Ogólnokształcącego.

Od roku szkolnego 1977/78 Rada Pedagogiczna podjęła uchwałę, że zawsze na koniec I semestru będą wysyłane listy pochwalne do rodziców najlepszych uczniów (warunki: wzorowa ocena ze sprawowania, bez ocen dostatecznych, średnia ocen 4,5)[771].

Z tej bardzo prestiżowej formy nagrody skorzystali w roku szkolnym 1979/80[772]: Artur Migas, Janusz Chadam, Beata Borzęcka, Barbara Zubala, Grażyna

[770] A II, sygn. 34. Prot. z 1.VII.1993 r.
[771] A II, sygn. 22. Prot. z 26.I.1978 r.
[772] A II, sygn. 23. Prot. z 24.I.1980 r.

Prokop, Barbara Szpinda, Antoni Bobrowski, Jacek Prokop, Piotr Chudoba, Małgorzata Kapuścińska.

W roku szkolnym 1972/73 otrzymały od Komitetu Rodzicielskiego specjalne nagrody pieniężne na koniec roku dwie uczennice: Barbara Skwarek – kl. II c, Aleksandra Sopelak – kl. III c[773].

A oto nagrodzeni uczniowie m. in. świadectwem *Złota Tarcza* na koniec roku szkolnego *1976/77*[774]:

kl. I a Jacek Prokop (średnia 4,8), Mirosław Hałasa (średnia 4,6)

kl. I b Piotr Chudoba, Dorota Szewczuk

kl. I c Śnieżewski Stanisław (średnia 4,66), Trześniowski Dariusz (4,55)

kl. I d Kapuścińska Małgorzata (średnia 5,0), Mróz Urszula (średnia 4,83), Szala Beata (średnia 4,75), Żołyńska Teresa (średnia 4,66)

kl. I e Piech Małgorzata, Przeździecka Anna

Nagrody książkowe:

kl. II a Flis Joanna, Rączka Ireneusz, Sowiński Przemysław, Kita Krzysztof

kl. II b Jeziorkowska Anna, Dybko Krzysztof

kl. II c Przeździecka Ewa, Hybner Renata, Goch Halina, Kiszczak Teresa, Gawłowska Jadwiga, Grela Alicja, Bętkowska Marzena

Złota Tarcza:

kl. II d Dziubińska Anna, Fornal Marta, Kędrak Elżbieta, Ogórek Małgorzata, Tymosz Halina, Szuper Anna, Grygierzec Marzena

kl. II e Jasica Bożena

kl. II f Kryszczuk Zofia, Sochan Joanna

kl. III a Czerska Urszula (średnia 4,58), Kokoć Jerzy (średnia 4,58)

kl. III b Nowak Renata, Machałek Piotr

kl. III c B. Gwiazdowska

kl. III d Tymosz Iwona (średnia 5,0), Cichoń Ryszarda (średnia 4,8), Wawer Marzena (średnia 4,5), Karbownik Małgorzata (średnia 4,5), Bielecki Krzysztof (średnia 4,5), Jaworska Danuta (średnia 4,5), Zapała

[773]A II, sygn. 18. Prot. z 18.VI.1973 r.
[774]A II, sygn. 21. Prot. z 14.VI.1977 r.

Aleksandra (średnia 4,5), Maciocha Barbara (średnia 4,5), Palonka Ewa (średnia 4,5), Paszkowska Izabela (średnia 4,5)

kl. III e G. Bilska

kl. III f E. Miśkiewicz, B. Dziedzic

Świadectwa z wyróżnieniem z klas I-III otrzymali w r. szk. 1980/81:

kl. I a Migas A., Wiater J., Zwolan P.Zawiślak D., Bentkowska J., Michałkiewicz A.

kl. I c Zubala B.

kl. III a Prokop, Jędrych, Smolińska, Bielecki, Mierzwa W.[775].

Projekt założenia tzw. Księgi Pereł (nie wiadomo, czy powstała) pochodzi z roku szkolnego 1971/72. Miała ją prowadzić p. Woźniak, a była przeznaczona dla absolwentów kończących szkołę z wynikiem bardzo dobrym[776].

Natomiast *Złota Księga* stała się faktem w r. szk. 1973/74 (był to rok wyjątkowy ze względu na zreformowane egzaminy maturalne). Do księgi wpisano jednak tylko 26 nazwisk uczniów urodzonych w *latach 1955-1961*:

1. Dorota Gorzkowska
2. Elżbieta Paszkowska
3. Andrzej Rodzik
4. Teresa Soroka
5. Halina Marchwiana
6. Jadwiga Machowska
7. Lech Żdanowiecki
8. Urszula Wielgowska
9. Anna Rybczyńska
10. Aleksandra Sopelak
11. Jolanta Zabawska
12. Alina Złomaniec
13. Dariusz Andrzej Smyk
14. Michał Treliński

[775]A II, sygn. 25. Prot. z 22.VI.1981 r.
[776]A II, sygn. 18. Prot. z 24.VI.1972.

15. Tadeusz Władysław Telejko
16. Elżbieta Rodzik
17. Anna Skowyra
18. Teresa Bobrowska
19. Elżbieta Bronikowska
20. Barbara Bugała
21. Barbara Kamińska
22. Barbara Skwarek
23. Sławomir Kawka
24. Adam Niedobylski
25. Krzysztof Dybko
26. Jacek Prokop.

Później w Złotej Księdze jest przerwa. Kontynuacja nastąpiła w latach 1990-1992 z inicjatywy ówczesnego dyrektora szkoły Henryka Poździka.

Złota Księga 1990/91 r. szk.:

27. Buchajski Robert
28. Panasiuk Damian
29. Pikuziński Andrzej
30. Szymański Paweł
31. Sadowska Mariola
32. Ciurysek Agnieszka
33. Żbikowski Artur
34. Zielińska Alicja
35. Fusiara Teresa
36. Figielska Edyta
37. Bondyra Tomasz
38. Sikora Dorota (Centralna Olimpiada Ekologiczna)

Rok szkolny 1991/92:

39. Piotr Kuźnierski
40. Anna Kicińska
41. Małgorzata Radecka

42. Barbara Pieczykolan
43. Jarosław Jakubiak
44. Michał Kiełsznia
45. Sylwester Pysiewicz
46. Mariola Poświatowska
47. Joanna Zielińska
48. Marzena Cisło
49. Wioletta Figielska.

Kilka razy Dyrektor i Rada Pedagogiczna otrzymywali podziękowanie z wyższych uczelni „za współudział w wychowaniu wzorowego obywatela", czyli naszego absolwenta lub absolwentki. Jesienią 1985 r. cała szkoła dowiedziała się, że Dariusz Zawiślak, słuchacz wydziału elektroniki Wojskowej Akademii Technicznej im. Jarosława Dąbrowskiego w Łodzi, za sumienne wywiązywanie się z obowiązków służbowych, zdyscyplinowanie, godną postawę oraz bardzo dobre wyniki w nauce, zdobył brązową odznakę Wzorowego Podchorążego.

W roku szkolnym 1987/88 świadectwa z wyróżnieniem otrzymały: Renata Chmielewska i Elżbieta Makohon[777], a dwa lata później: Renata Bojanowska, Anna Podgórna i Anna Przyczyna, natomiast świadectwem z czerwonym paskiem (średnia ocen powyżej 4,8) cieszyła się Edyta Pilarczyk[778].

Wybitne zdolności Agnieszki Sajczyk z kl. III f i Marzeny Cisło z kl. III e zostały nagrodzone uczestnictwem w kursie językowym w hrabstwie Kent w Anglii 16-30 czerwca 1991 r.[779]

Nietypowym uczniem w najlepszym tego słowa znaczeniu był Marcin Jurczak z kl. II e, który w roku szkolnym 1991/92 wyjechał do Stanów Zjednoczonych[780] i tam w Burlington w stanie Nowa Karolina ukończył szkołę średnią. Po powrocie do Zamościa i naszej szkoły potrafił w jednym roku szkolnym 1993/94 zaliczyć dwa lata nauki i złożyć egzamin dojrzałości[781].

[777]A II, sygn. 30. Prot. z 3.VI.1988 r.
[778]A II, sygn. 31. Prot. z 30.IV.1990 r.
[779]Kronika szkoły 1984-1991 r.
[780]A II, sygn. 33. Prot. z 28.VIII.1992 r.
[781]A II, sygn. 36. Prot. z 23.VI.1994 r.

Na początku lat dziewięćdziesiątych była w szkole wyjątkowo zdolna klasa I a, która w pierwszym semestrze (półroczu) roku szkolnego 1993/94 wypracowała sobie średnią ocen 4,07.Żaden uczeń nie miał stopni dostatecznych, a do najlepszych należeli: Iza Flor – 4,86, Paweł Piątkowski – 4,69, Arkadiusz Kustra – 4,69, Tomasz Dyjak – 4,64, Bartek Flak – 4,5[782].

Niezły był dla całej szkoły rok 1994/95: w czerwcu świadectwa z wyróżnieniem otrzymało 29 osób (średnia ocen powyżej 4,75), nagrody książkowe za naukę – 77 osób (średnia powyżej 4,5)[783] i 4 nagrody za pracę w Lidze Obrony Kraju[784].

Jeszcze lepiej było w roku szkolnym 1996/97. W klasach I-III na koniec roku 10 uczennic i jeden uczeń otrzymali nagrody za naukę, przy czym średnia, to 5 i więcej:

- Monika Kicińska – 5,1
- Monika Socha – 5,0
- Piotr Kalita – 5,0
- Katarzyna Słowikowska – 5,0
- Magda Figarska – 5,0
- Ewa Żbikowska – 5,2
- Ewa Dębicka – 5,0
- Paweł Wierzbicki – 5,2
- Joanna Makara – 5,1
- Ewa Szczepanik – 5,1[785].

W roku szkolnym 1996/97 Rada Pedagogiczna przyznała 77 nagród książkowych za naukę (średnia 4,5 i wyżej), natomiast świadectwo z wyróżnieniem otrzymało 31 uczniów ze średnią powyżej 4,75. Najlepsze klasy to : II a – 4,15, I a – 3,96, III d – 3,95[786].

[782]Kronika klasy I a–IV a, r. szk. 1993/94–1996/97.
[783]A II, sygn. 37. Prot. z 22.VI.1995 r.
[784]Kronika szkoły, r. szk. 1994/95
[785]Kronika szkoły, nr 8 (VI.1997–2000).
[786]Kronika szkoły nr 8, czerwiec 1997-2000.

Wybitne zdolności i pracowitość ucznia klasy I a (r. szk. 1990/91**)** **LeszkaWinniczuka** zostały zauważone już na początku nauki w naszej szkole. Jako jedyny otrzymał wówczas **stypendium** na dalszy rozwój uzdolnień i zainteresowań, przyznane przez Zarząd Krajowego Funduszu na Rzecz Dzieci. Leszek rozpoczął, po **raz pierwszy w historii naszej szkoły, indywidualny tok nauczania** w drugim półroczu klasy pierwszej pod opieką nauczyciela matematyki Józefa Rączki. Zdolności w przedmiotach ścisłych zapewniły mu **I miejsce w eliminacjach wojewódzkich międzyszkolnego turnieju fizycznego i zwycięstwo w wojewódzkim konkursie matematycznym dla klas II**[787]. We wrześniu 1991 r., będąc uczniem klasy drugiej, zaliczył materiał programowy z historii, obowiązujący w tej klasie, z wynikiem dobrym, a na pozostałe przedmioty miał czas do stycznia roku 1992 r.[788]

Drugim uczniem, który rozpoczął **indywidualny tok nauki z fizyki, chemii i matematyki** w r. szk. 1994/95 był **Paweł Wierzbicki** uczący się w klasie autorskiej. Paweł był bardzo krytyczny i dociekliwy, posiadał pozytywny stosunek do nauki. Na lekcjach się nudził, ale ciągle pytał, prosząc, by mu wyjaśnić niektóre zagadnienia z matematyki wyższej. W indywidualnym toku nauczania Wierzbicki zdawał w ciągu roku egzaminy klasyfikacyjne: z klasy II – marzec 1996 r., z klasy III – październik 1996 r., z klasy IV – maj-czerwiec 1997 r. Kończąc klasę III, miał zrealizowany materiał z 4-letniego cyklu nauczania matematyki, fizyki i chemii. W r. szk. 1994/95 zajął I miejsce w turnieju fizycznym organizowanym przez Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Zamościu i **zwyciężył w Międzynarodowym Konkursie Matematycznym „Kangur Europejski" w województwie zamojskim**[789].

Paweł Wierzbicki jako stypendysta naukowy uczestniczył 3 września 1997 r. w spotkaniu z premierem Rzeczypospolitej Polskiej. Był wówczas jedynym przedstawicielem województwa zamojskiego[790]. Ponadto Paweł w r. szk. 1996/97 był **laureatem Centralnej Olimpiady Fizycznej** (przygotowywał go nauczyciel – Kazimierz Musiał), **Centralnej Olimpiady Matematycznej** (nauczyciel – Katarzyna Batorska) i **Centralnej Olimpiady Chemicznej** (nauczyciel – Zofia Orzechowska)[791].

[787]Kronika szkoły, 1984–1991 r.
[788]A II, sygn. 32. Prot. z 25.IX.1991 r.
[789]A II, sygn. 37. Prot. z 25.IX.1995 r.
[790]A II, sygn. 38. Prot. z 29.VIII.1997 r.
[791]Kronika szkoły nr 8, 1997-2000 r.

W latach 90-tych szkoła miała grupę uczniów uzdolnionych muzycznie i tanecznie. Ewa Gruszka z klasy I f (r. szk. 1992/93) ze średnią ocen 4,92 była skrzypaczką, a uczyła się w Państwowej Szkole Muzycznej w Zamościu i prywatnie w Krakowie. Rodzice zabiegali o indywidualny tok nauczania, ale było to niemożliwe, bo muzyka nie znajdowała się w programie szkoły średniej[792].

Monika Mudrecka z kl. III f po maturze w roku szkolnym 1994/95 miała zapewnione miejsce w zespole Pieśni i Tańca „Mazowsze" (wcześniej przeszła eliminacje)[793]. Rok później w jej ślady poszła Ida Malczewska z kl. III f[794].

W połowie lat dziewięćdziesiątych w zamojskim Zespole Muzyki Dawnej Capella all Antico (istniejącym od 1983 r.) występowały[795]: Beata Gęborys – kl. III f Magda Miszczak – kl. IV, Katarzyna Palonka – kl. IV h, Aneta Pakuła – kl. I c, Agnieszka Szewczuk – kl. I c, Katarzyna Stachurska – kl. IV c. Opiekunem zespołu był Krzysztof Obst – absolwent naszej szkoły.

[792]A II, sygn. 34. Prot. z 1.VII.1993 r.
[793]A II, sygn. 34. Prot. z 1.VII.1993 r.
[794]A II, sygn. 38. Prot. z 26.IX.1996 r.
[795]Kronika szkoły, r. szk. 1994/95.

1977 Dyrektor Szkoły Wacław Frączek wręcza nagrody najlepszym uczniom – uczestnikom olimpiad szczebla centralnego. Na zdjęciu uczennica Mirosława Biłant – akrobatyka sportowa.

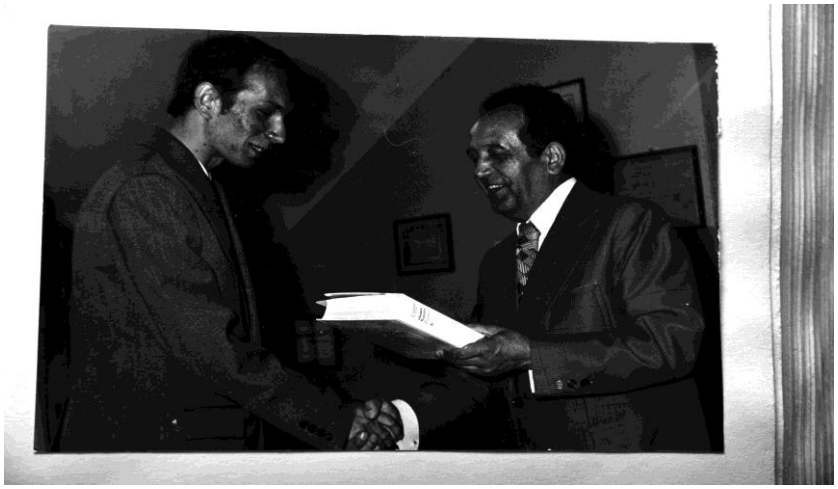

1977 Dyrektor Szkoły Wacław Frączek wręcza nagrody najlepszym uczniom – uczestnikom olimpiad szczebla centralnego. Na zdjęciu uczeń Sławomir Bartnik - chemia

1977 Dyrektor Szkoły Wacław Frączek wręcza nagrody najlepszym uczniom – uczestnikom olimpiad szczebla centralnego. Na zdjęciu uczennica Danuta Jarosławska – język rosyjski

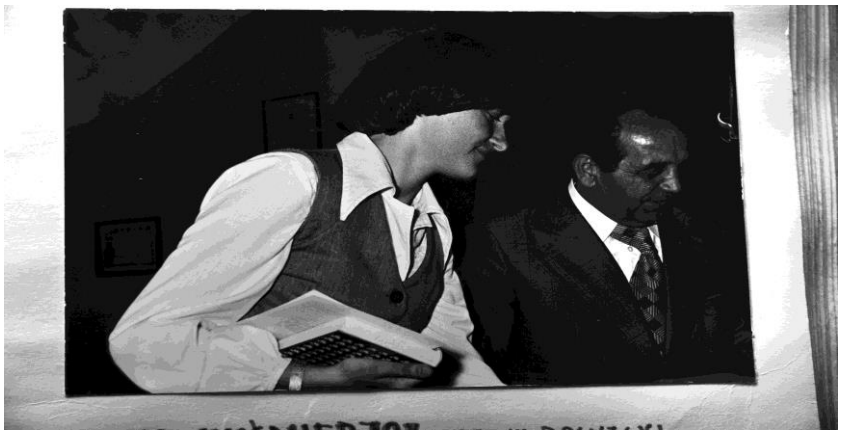

1977 Dyrektor Szkoły Wacław Frączek wręcza nagrody najlepszym uczniom – uczestnikom olimpiad szczebla centralnego. Na zdjęciu uczennica Anna Kuśmierzak – język rosyjski

1979 Olimpijczycy Ogólnopolskiej olimpiady z astronomii - wśród olimpijczyków uczeń naszej szkoły Marek Kozłowski z klasy IV – II miejsce (drugi od prawej, góra)

Jury konkursowezawodów III stopnia XIII Olimpiady Geograficznej dla szkół średnich zorganizowanych w naszej szkole w dniach 11.-13.04.1986

Reprezentanci SKKT PTTK Ulka Leszczyńska i Jacek Pieczonka odbierają nagrodę za zajęcia I miejsca w Przeglądzie pracy klubów za rok 1985. Krasnobród 16-17. 05.1986r.

Laureaci Finału Małej Olimpiady Matematycznej Województwa Zamojskiego pod opieką pana H.Poździka . 6.06.1986r.

Zespół ,,Kalinka" laureat IV miejsca eliminacji wojewódzkich XXVI Ogólnopolskiego Konkursu Piosenki Radzieckiej. 15.03.1987r.

Uczniowie (P.Kimak, A.Kierepa, J.Gruszczyńska, K.Kowal, M.Dzido, E.Szymaniak) laureaci czołowych miejsc IV Wojewódzkiej Olimpiady Matematycznej pod opieką nauczycieli pani K.Batorskiej i p.H.Poździka. 6.06.1987r.

Uczestnicy Sejmiku Matematycznego w Zwierzyńcu pod opieką p.J.Rączki 6-8.11.1987r.

Drużyna medyczno-sanitarna, która zajęła II miejsce w eliminacjach rejonowych -28 maja 1988 r.

Laureat Centralnej Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej Robert Buchajski i składający mu gratulacje dyrektor szkoły H.Poździk. Kwiecień 1991r.

Uczennica T. Podolak uczestniczka zawodów II stopnia XI Olimpiady Języka Łacińskiego wraz z p. M. Markiewicz 11- 12.02.1993r.

Uczeń K. Kończewski odbiera nagrodę za zajęcia II miejsca w centralnych eliminacjach Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej 17-18.09.1994r.

Najlepsi uczniowie w czasie uroczystości zakończenia roku szkolnego 1995/1996

Uczeń Łukasz Bojanowski odbiera wyróżnienie I stopnia w III Ogólnopolskim Konkursie na Pracę ,,Fizyka a ekologia”.Katowice 1997r.

Nagrodzeni uczniowie klas IV w roku szkolnym 1996/1997

Nagrodzeni uczniowie klas IV w roku szkolnym 1996/1997

Wychowawcza działalność szkoły

Rok 1971. Na początku lat siedemdziesiątych sekretarz szkolnej Podstawowej Organizacji Partyjnej – Wiesław Kucharczyk przedstawił Radzie Pedagogicznej uchwałę POP w sprawie laickiego wychowania uczniów (rozbudowa kół zainteresowań i kół przedmiotowych oraz wprowadzenie pogadanek i dyskusji religioznawczych na lekcje wychowania obywatelskiego)[796].

Koncerty Filharmonii w Lublinie. 1972 i 1974 r.

Z koncertów tych była zwolniona młodzież klas czwartych. W 1974 r. koncerty te odbywały się co miesiąc w Domu Kultury. Oprócz tego miały miejsce w szkole spotkania kameralne z artystami tejże filharmonii. Były one bardzo udane, bowiem dyrekcja otrzymała szereg nagród za ich organizację[797].

Akcja „Porządek". 1971 r.

- Powołanie „trójek" złożonych z nauczycieli i rodziców (kontrola miejsc najbardziej uczęszczanych przez młodzież),
- usprawiedliwianie nieobecności na lekcjach wyłącznie na podstawie zwolnień lekarskich,
- powołanie Komisji Porządkowej (ustalenie m.in. sankcji karnych za palenie papierosów w szkole – wzywanie rodziców, obniżenie stopni z zachowania),
- zadania wychowawcze rozłożone na wszystkich nauczycieli, a nie tylko na członków PZPR,
- Podstawowa Organizacja Partyjna zobowiązuje dyrektora do rozliczania nauczyciela z realizacji uchwał i postanowień rady pedagogicznej,
- młodzież bierze udział w posiedzeniach POP, na których są omawiane jej sprawy,
- samorządność młodzieży – jedna z zasad wychowania socjalistycznego,
- większe eksponowanie powagi uroczystości szkolnych związanych z wręczaniem uczniom nagród, odznak itp.,
- powołanie szkolnego koła foto, aby dokumentować pracę szkoły[798].

[796] A II, sygn. 18. Prot. z 31.VIII.1971 r.
[797] A II, sygn. 19. Prot. z 28.III.1974 r.
[798] A II, sygn. 18. Prot. z 23.IX.1971 r.

XXX-lecie PRL. 1974 r.

Jedną z okazji oddziaływania wychowawczego na młodzież były obchody XXX-lecia PRL w 1974 r. Główną imprezą był turniej „Nauka, Oświata, Kultura" oraz czyny społeczne: internat – na sumę 10.000 zł, szkoła – 63.000 zł. Za przygotowanie turnieju odpowiedzialni byli nauczyciele: Teresa Brzuś, Ewa Chudoba, Kazimierz Musiał, Lech Szymański i Grażyna Zaleśna[799]. W ramach obchodów tego samego jubileuszu pamiętano szczególnie o Milicji Obywatelskiej i Służbie Bezpieczeństwa (zorganizowanie izby pamięci, konkurs plastyczny „Milicjant naszym przyjacielem", spotkanie z funkcjonariuszem Milicji Obywatelskiej)[800].

W tym samym 1974 roku szkoła odnotowała niepowodzenia wychowawcze:

- nie został rozstrzygnięty konkurs na estetykę klas, mimo iż był ogłoszony,
- w II okresie nie było tradycyjnych proporczyków za bardzo dobrą frekwencję,
- podczas alertu harcerskiego harcerze zebrali małą ilość makulatury (6 kg),
- na zebranie Związku Młodzieży Socjalistycznej z udziałem działacza partyjnego przyszło tylko 12 uczniów zamiast pięćdziesięciu,
- półinternat w budynku szkolnym nie prowadził pracy wychowawczej, ograniczając się tylko do wydawania posiłków[801].

1975 rok

Szkoła włączyła się czynnie do akcji rozpoznawczej środowisk przestępczych poprzez przeznaczenie 1 godziny wychowawczej na tę problematykę (przewidziano udział w godzinach wychowawczych przedstawicieli Milicji i Sądu Opiekuńczego)[802].

1977 rok

Na godzinach wychowawczych uczniowie oglądali wystawy, byli w muzeum zamojskim, zwiedzali miejsca pamięci narodowej. Były to lekcje z udziałem kuratora oświaty i wychowania Czesława Dychy, sekretarzy Komitetu Wojewódzkiego i Miejskiego PZPR, prezydenta i wiceprezydenta Zamościa, inspektora oświaty

[799] A II, sygn. 19. Prot. z 28.II.1974 r.
[800] A II, sygn. 19. Prot. z 30.VII.1974 r.
[801] A II, sygn. 19. prot. z 20.VI.1974 r.
[802] A II, sygn. 20. prot. z 2.XII.1975 r.

i wychowania, delegacji z ukraińskiego Łucka, z Bułgarii, kapitana statku „Zamość" i radzieckich kombatantów którzy wyzwalali Zamojszczyznę[803].

1978 rok

Wychowawcy klas maturalnych mieli obowiązek zgłaszać nazwiska uczniów mających zamiar wstąpić do PZPR sekretarzowi szkolnej Podstawowej Organizacji Partyjnej – Kazimierzowi Musiałowi[804].

1982 rok

W związku z zajściami ulicznymi 31 sierpnia 1982 r. i udziałem w nich młodzieży szkolnej, szkoła otrzymała telefonogram wzywający wychowawców do szczególnej opieki nad uczniami. W odpowiedzi na apel Rada Pedagogiczna postanowiła:

- najbliższą lekcję wychowawczą poświęcić konsekwencjom, jakie poniesie młodzież za udział w nielegalnych manifestacjach,
- utrzymywać stałe kontakty z uczniami, którzy chcieliby w nich uczestniczyć,
- uaktywnić organizacje młodzieżowe, aby zajęły się bardziej problemami młodzieży[805].

Kiedy zaczął się stan wojenny (13.XII.1981 r.), omawiano na zajęciach z wychowania obywatelskiego funkcjonowanie szkoły w tych niecodziennych trudnych warunkach, wystąpienie gen. Wojciecha Jaruzelskiego na posiedzeniu Sejmu, wytyczne zjazdu PZPR oraz obowiązki obywatela wynikające z dekretu Rady Państwa z dnia 12.XII.1981 r.[806].

Listopad 1983 r.

Świecki charakter szkoły miały wówczas zapewnić kontakty wychowawców z rodzicami i wyjaśnianie im, na czym polega rozdziałKościoła od państwa oraz stosowanie w możliwie szerokim zakresie ceremoniału szkolnego i innych form obrzędowości świeckiej[807].Nie lepiej było w harcerstwie, gdzie zbiórki się wprawdzie odbywały, ale bardzo nieregularnie[808]. Wszystkie słabe strony w organizacji wynikały zdaniem dyrekcji z pasywnej postawy wychowawców. W 1987 r. zapisano

[803]A II, sygn. 21. Prot. z 22.VI.1977 r.
[804]A II, sygn. 22. Prot. z 26.I.1978 r.
[805]A II, sygn. 26. Prot. z 7.IX.1982 r.
[806]A II, sygn. 25. Prot. z 14.II.1982 r.
[807]Protokóły kontroli. Prot. z 7.XI.1983 r.
[808]A II, sygn. 27. Prot. z 25.I.1985 r.

w protokole Rady Pedagogicznej: „Działalność organizacji młodzieżowych jest prawie w szkole niewidoczna (brak gazetek i komunikatów co się w nich dzieje)”[809].

Trudno powiedzieć, czy zmiany na lepsze odnotowane w szkolnych dokumentach dokonały się pod wpływem niezbyt odkrywczych teorii pułkownika Wlazło, ale faktem jest, że „odbudowano skład wielu organizacji młodzieżowych (ZHP, ZMW) i doskonalono ich pracę”. Nadszedł też pierwszy umiarkowany jeszcze sukces – co trzeci uczeń był członkiem organizacji ideowo-wychowawczej[810]. Najgorzej rzecz się miała ze Związkiem Socjalistycznej Młodzieży Polskiej, do której wychowawcy zdołali zwerbować zaledwie kilku uczniów[811].

Październik 1983-1987 rok. Wychowanie w stanie wojennym

Związek ze stanem wojennym i wychowaniem młodzieży miała także kilkakrotna obecność pułkownika Wlazło na zebraniach Rady Pedagogicznej i Podstawowej Organizacji Partyjnej. Podkreślał on potrzebę autentyzmu nauczyciela i związanego z tym silniejszego oddziaływania wychowawczego na młodzież (nie można oddzielać nauczania od wychowania). Mówiąc o świeckim charakterze szkoły, wynikającym z faktu, że PRL to państwo socjalistyczne, zachęcał, aby lekcje wychowawcze wypełniała dyskusja o tolerancji religijnej, humanizmie i patriotyzmie. Miało to chronić uczniów przed nasiloną wówczas agresją propagandową wroga, a w konsekwencji przyczynić się do szybszego wyjścia z kryzysu. Zapewnienia ze strony dyrektora, że nauczyciele w jego szkole są lojalni wobec partii i rządu oraz posiadają fachowe wykształcenie, skłoniło gościa do złożenia deklaracji, że będzie także na kolejnych zebraniach szkolnego POP i Rady Pedagogicznej[812].

Godziny wychowawcze i wychowania obywatelskiego.

1984 r.

W latach osiemdziesiątych tematyka godzin wychowawczych – ZWO (zajęcia z wychowania obywatelskiego) miały być zgodne z potrzebami szkoły i z programem. Połowę tych godzin (tygodniowo) otrzymywał do dyspozycji wychowawca klasy,

[809] A II, sygn. 29. Prot. z 29.I.1987 r.
[810] A II, sygn. 27. Prot. z 22.XI.1984 r.
[811] A II, sygn. 28. Prot. z 27.VI.1985 r.
[812] A II, sygn. 26. Prot. z 7.X.1983 r.

a pozostałe zostały poświęcone na „przysposobienie do życia w rodzinie” (przeciętnie około 20 godzin należało przeznaczyć na każde z tych zagadnień w ciągu roku)[813].

1985 r.

Praktyka, jak to zwykle bywa, przeważnie rozmijała się z teorią. Często bywało tak, że zamiast przygotowywać do życia rodzinnego wychowawczyni przeprowadzała lekcje z przedmiotu, którego uczyła w danej klasie[814]. Część godzin ZWO w klasach trzecich i czwartych była przeznaczona na preorientację zawodową ze wskazaniem na zawody potrzebne, a mało atrakcyjne[815].

Jednym ze sposobów wyjścia z kryzysu ideowo-wychowawczego po 1981 roku było zagospodarowanie „wolnych” sobót. Początkowo była to tylko jedna sobota w miesiącu przeznaczona na bliżej niesprecyzowane „zajęcia patriotyczno-obronne”[816]. Później władze partyjne i oświatowe poleciły organizowanie zajęć ideowo-wychowawczych w szkole we wszystkie soboty[817].

W jednej z klas wychowawczyni przeprowadziła sondę na temat celów życiowych uczniów. Okazało się, że hierarchia upragnionych przez młodzież wartości wyglądała następująco: żyć wygodnie, założyć rodzinę, mieć dochodowy warsztat, posiadać dobrze płatną pracę. Dalej z ankiety wynikało, że duży wpływ na poszukiwanie ideałów przez młodzież mają nauczyciele oraz to że 20% jest za obecnym ustrojem, 20% przeciwko, a pozostali czekali na rozwiązanie sytuacji[818].

Niedostatek pracy wychowawczej potwierdzało niszczenie krzeseł i stolików, brak estetycznych dekoracji w klasach i na korytarzach.

Zadania stawiane do realizacji przed wychowawcami w drugiej połowie lat osiemdziesiątych (tzw. rozszerzony front wychowawczy szkoły) sprowadzały się m.in. do:

- praca organizacji szkolnych musi być bardziej widoczna w szkole,
- potrzebna jest większa samorządność uczniowska w zakresie odpowiedzialności młodzieży za wyniki nauczania i wychowania, za ład i porządek,

[813]A II, sygn. 29. Prot. z 27.VIII.1986 r.
[814]A II, sygn. 27. Prot. z 22.XI.1984 r.
[815]A II, sygn. 27. Prot. z 25.I.1985 r.
[816]A II, sygn. 28. Prot. z 28.VIII.1985 r.
[817]A II, sygn. 29. Prot. z 27.VIII.1986 r.
[818]A II, sygn. 27. Prot. z 28.IX.1984 r.

- należy podejmować dyskusję z młodzieżą na aktualne tematy społeczne i polityczne[819],
- włączenie przewodniczącego Komitetu Rodzicielskiego do Rady Pedagogicznej,
- aktyw uczniowski będzie się spotykał z władzami szczebla wojewódzkiego,
- programy wychowawcze będą poparte uchwałami partii,
- w pochodach 1-Majowych uczniowie winni maszerować razem z wychowawcami,
- przed 9 Maja należy uporządkować miejsca pamięci narodowej. Tego zaś dnia odbędą się „Biegi Zwycięstwa" (uczestnicy winni mieć zezwolenia lekarskie),
- uaktywnić oddziaływanie wychowawcze nauczycieli na młodzież poprzez ich doskonalenie (dokształcanie)[820].

Rok 1984-1987. Tematyka godzin wychowawczych.

Największy procent tematów stanowiły, jak dawniej, lekcje rocznicowe. W 1984 r. były to trzy: 40-lecia PRL, zwycięstwa nad faszyzmem i układu o przyjaźni i pomocy wzajemnej ze Związkiem Radzieckim[821]. Rok później wypadła 30. rocznica podpisania Układu Warszawskiego (13-14 maja). Kolejna grupa – to tematy aktualne – np. w klasach czwartych poświęcone wyborom do Sejmu 17 czerwca 1984 r., kwietniowemu zjazdowi absolwentów I i II LO w 70-lecie ich powstania. Nowym zwyczajem o dużym znaczeniu wychowawczym i emocjonalnym było coroczne porządkowanie grobów nauczycieli szkoły. Bardzo zaangażowana była w tej mierze p.Krystyna Kabas, wychowawczyni klasy II c, osobiście i rodzinnie związana z kilkoma pokoleniami naszych pedagogów (pokazała m.in. swoim wychowankom symboliczny grób pierwszej dyrektorki szkoły Wandy Madlerowej)[822].

Wychowawczy charakter miał też nieco komiczny spór w radzie pedagogicznej o upowszechniający się wówczas coraz bardziej nowy zwyczaj częstowania nauczycieli w klasie ciastkami przy różnych okazjach. Część wychowawców uważała,

[819]A II, sygn. 28. Prot. z 27.VI.1985 r.
[820]A II, sygn. 29. Prot. z 27.VIII.1986 r.
[821]A II, sygn. 27. Prot. z 23.III.1984 r.
[822]A II, sygn. 27. Prot. z 25.I.1985 r.

że jest to naganne, aby pedagog „jadł na oczach wszystkich" i jeśli już, to w poczęstunku powinni uczestniczyć wszyscy[823].

Aby urozmaicić, upraktycznić i zarazem zastosować się do aktualnych zaleceń władz oświatowych, szkoła podjęła współpracę z Towarzystwem Wiedzy Powszechnej. Począwszy od września 1987 r. we wszystkich klasach odbywały się na godzinach wychowawczych prelekcje i spotkania z prawnikami (prokurator, sędzia). Wśród zrealizowanych tematów znalazły się m.in.: organy władzy i administracji państwowej, małżeństwo, pokrewieństwo, stosunki między rodzicami a dziećmi, psychospołeczne uwarunkowania niedostosowania społecznego wśród młodzieży, postępowanie w sprawach nieletnich, ustawa o wychowaniu w trzeźwości i zapobieganiu alkoholizmowi i narkomanii[824].

Wychowanie przez pochwały i nagradzanie

W latach siedemdziesiątych założono tzw. „Księgę Pereł" uczniów kończących szkołę z wynikiem bardzo dobrym oraz myślano o ustanowieniu nagrody dyrektora dla najlepszych uczniów[825]. Inną formą wyróżniania uczniów stało się wysyłanie listów pochwalnych do rodziców i wyczytywanie nazwisk na apelach[826]. Prowadzone były (także w latach osiemdziesiątych) również i inne formy, np. nauczyciele-poloniści organizowali konkursy wypracowań. Laureaci tychże byli podawani do wiadomości powszechnej na apelu[827]. Wyłaniano także najlepszych w innych dziedzinach: np. w zbiórce surowców wtórnych, w czytelnictwie i w frekwencji.

Preorientacja zawodowa

Preorientacja zawodowa chłopców do szkół wojskowych odbywała się poprzez zwielokrotnienie kontaktów z Techniczna Szkołą Wojsk Lotniczych w Zamościu w 1976 r.[828]. Dowództwo szkoły umożliwiło zwiedzenie uczniom Sali Pamięci, a oficerowie brali udział w spotkaniach z uczniami w szkole i internacie.

[823]A II, sygn. 30. Prot. z 7.XII.1987 r.
[824]A II, sygn. 29. Prot. z 29.I.1987 r.
[825]A II, sygn. 18. Prot. z 24.VI.1972 r.
[826]A II, sygn. 26, k. 145. Sprawozdanie z wizytacji, marzec 1977 r.
[827]A II, sygn. 29. Prot. z 29.I.1987 r.
[828]A II, sygn. 26, k. 169. Informacja o pracy dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej w r. szk. 1976/77.

W rocznicę stanu wojennego 13.XII.1984 r. przedstawiciele wojska informowali chłopców o warunkach przyjęć do Wyższych Szkół Wojskowych. W zamojskiej Technicznej Szkole Wojsk Lotniczych była wystawa „Osiągnięcia techniki lotniczej" dla klas III a i IV a[829]. Spotkania uczniów z przedstawicielami różnych zawodów:

- kl. III i IV z lekarzem St. Bańczarowską na temat przyszłego macierzyństwa;
- kl. III e – z prokuratorem E. Froncem;
- kl. II – z sędzią J. Szcząchorem z poradni wychowawczo-zawodowej na temat psychologicznych podstaw wyboru zawodu[830].

Akt patronacki szkoły nad Rotundą

Miejski Obywatelski Komitet Ochrony Pomników Walki i Męczeństwa w Zamościu przyznał szkole w listopadzie 1990 r. akt patronacki nad dwoma rzędami kwater żołnierskich mogił po prawej stronie Alei Głównej Zamojskiej Rotundy od schodów do końca.

Szkoła zobowiązała się:

- porządkować wybrane miejsce, zapalać znicze, sadzić kwiaty, szczególnie przed obchodami rocznic i świąt państwowych,
- wystawiać warty honorowe,
- gromadzić, opracowywać i popularyzować materiały historyczne (opisy faktów i wydarzeń), wyszukiwać nazwiska osób nieznanych związanych z tym miejscem,
- utrzymywać stałe kontakty z Miejskim Obywatelskim Komitetem Ochrony Pomników Walki i Męczeństwa.

6 kwietnia 1991 r. uczniowie kl. II a – A. Nowosad i G. Nalepa – reprezentowali szkołę na Wojewódzkim Sejmiku opiekunów miejsc pamięci narodowej. Odbyła się też wycieczka szlakiem: Rotunda-Łabunie-Wolica-Komarów-Białowola-Szewnia-Zamość.

[829]A II, sygn. 27. Prot. z 14.XII.1984 r.
[830]A II, sygn. 26. prot. z 27.I.1983 r.

Szkoła wywiązywała się z przyjętych obowiązków bardzo sumiennie. Nauczycielka p. Wiesława Kalita odebrała w jej imieniu srebrną odznakę opiekuna miejsc pamięci narodowej od Rady Ochrony Pomników Walki i Męczeństwa[831].

Działalność charytatywna uczniów

Była to ofiarność wielokierunkowa. W pamiętnym roku zmiany ustroju (1990) młodzież zbierała dowolne datki na Fundusz Daru Narodowego Tadeusza Mazowieckiego[832]. Upowszechniają się również kwesty, zwłaszcza na leczenie dzieci. W 1992 r. przyniosła ona 500.000 ówczesnych złotych dla 7-letniego Andrzeja chorego na porażenie mózgowe. Wychowująca go samotnie matka z województwa zamojskiego potrzebowała na ten cel 70 mln. zł[833] dla kliniki we Wrocławiu.

Dla Dawida, ucznia I klasy szkoły podstawowej, mającego od urodzenia wadę obu kończyn, poruszającego się na wózku inwalidzkim, którego rodzice nie mieli pracy, Fundacja „Pomóż z serca" zebrała w naszej szkole 2677 zł 9 gr. na operację[834].Również Hospicjum dla Dzieci im. Małego Księcia w Lublinie otrzymało od młodzieży 150 zł na poprawę warunków opieki nad pacjentami[835].

Działalność charytatywną podejmowały również organizacje szkolne. Liga Ochrony Przyrody zebrała na Polski Związek Niewidomych 490 tys. zł, natomiast dla Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami ofiarowano 207 tys. zł[836], podczas akcji PCK „Wyprawka dla żaka" 4 klasy uzyskały dużo darów rzeczowych dla dzieci z najuboższych rodzin (zeszyty, podręczniki itp.)[837].

[831]A II, sygn. 28. Prot. 19.IV.1985 r. oraz Kronika szkoły 1984-1991 r.
[832]A II, sygn. 31. Prot. z 25.I.1990 r.
[833]Kronika szkoły nr 8, 1992 r.
[834]Kronika szkoły nr 8, listopad 2000 r.
[835]Kronika szkoły nr 8, kwiecień 2000 r.
[836]A II, sygn. 34. Prot. z 1.VII.1993 r.
[837]Kronika szkoły nr 8, wrzesień 2000 r.

Wychowanie w duchu poszanowania wartości chrześcijańskich (1999-2000)

Była to zupełnie nowa jakość w wychowaniu młodzieży. W roku szkolnym 1990/91 zostały wprowadzone lekcje religii. Wychowawcy klas pierwszych na początku roku zbierali deklaracje uczniów o chęci uczęszczania na lekcje religii (katechezę). Księża i siostry zakonne uczące tego przedmiotu weszli w skład Rady Pedagogicznej
i podlegali podobnie jak pozostali nauczyciele dyrektorowi szkoły.

Wiosną (18-20 marca) 1991 r. odbyły się po raz pierwszy rekolekcje wielkopostne. Ksiądz uczący religii był za tym, aby w tych dniach nie było zajęć lekcyjnych i dyrektor wyraził na to zgodę. Zachował się program trzydniowych rekolekcji (28-31 marca) z 1993 r. dla naszej szkoły w kościele parafialnym św. Krzyża. Obejmował on: msze z nauką rekolekcyjną, Drogę Krzyżową ulicami Zamościa od kościoła św. Krzyża do Rotundy, nabożeństwo pokutne dla młodzieży, koncert chóru i orkiestry z Niemiec w kościele św. Krzyża, wystawienie sztuki teatralnej w Wojewódzkim Domu Kultury: Roman Brandstaetter – „Grona gniewu" w wykonaniu młodzieży z Lubaczowa(na przedstawieniu obecny był ks. biskup J. Śrutwa), apel jasnogórski, program słowno-muzyczny, spotkanie z młodzieżą niemiecką, nabożeństwo dziękczynne na zakończenie rekolekcji.

Krzyże miały być w klasach, w których młodzież sobie tego życzyła[838]. Rozpoczęło działalność Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży, skupiające ponad 200 uczniów w 1992 r. (opiekun ks. Julian Brzezicki). Ponad 60 osób wstąpiło do Ruchu Światło-Życie. Obydwie organizacje współpracowały z parafią na Nowym Mieście pod wezwaniem św. Krzyża. W tym samym 1992 r. maturzyści uczestniczyli po raz pierwszy w pielgrzymce do Częstochowy połączonej ze zwiedzaniem Oświęcimia, Wadowic i Krakowa. Czwartoklasiści wzięli też udział w pielgrzymce do Krasnobrodu.

Nieco podobny charakter miało III Forum Młodych z diecezji zamojsko-lubaczowskiej w Tomaszowie Lubelskim (6-9 czerwca 1996 r.). W programie, oprócz konferencji, spotkań w grupach, codziennej mszy świętej i spotkań modlitewnych, był

[838] A II, sygn. 32. Prot. z 28.II.1991 r.

spektakl „Znak krzyża”, koncert piosenki religijnej, piknik i na zakończenie – spacer do Siwej Doliny[839].

W następnym 1997 roku uczniowie pojechali dwoma autokarami do Gniezna na spotkanie z papieżem (1-4 czerwca 1997 r.). Najliczniejszą reprezentację miała klasa III a – ponad 50%. Wycieczkę poprzedziła zorganizowana w szkole wystawa plakatów z Ojcem świętym oraz udekorowanie szkoły flagami narodowymi na czas wizyty Jana Pawła II (31.V.–11.VI.1997 r.)[840]. Uczniowie próbowali także swych sił w festiwalu pieśni religijnej[841].

Oprócz pielgrzymek i rekolekcji, tradycją stały się najpierw coroczne Jasełka, a później jasełkowe montaże słowno-muzyczne. Przygotowywali je uczniowie klas II i III pod opieką nauczycieli: Anny Brzezickiej i Andrzeja Sołowieja, a w drugiej połowie lat dziewięćdziesiątych – siostry zakonnej Barbary Dłużewskiej[842]. Uczniowie przebrani w „kostiumy z epoki”, po występach w kościele św. Krzyża i w szkole, kolędowali m.in. w Kuratorium Oświaty, u ks. biskupa Jana Śrutwy i w redakcji „Tygodnika Zamojskiego”[843]. Jasełka połączone były zazwyczaj ze spotkaniem w klasach wychowawców z młodzieżą przy opłatku[844].

W 1996 r. opłatek szkolny zorganizowała dyrektor Jadwiga Socha i komisja socjalna. „Opłatek” organizowano przeważnie 21 grudnia, a piękne zaproszenia dla nauczycieli wykonywała młodzież pod kierunkiem nauczyciela plastyki – p. Krystyny Kabas.

Bogaty program pracy duszpasterskiej zrealizował w r. szk. 1992/93 ks. Julian Brzezicki. Była to m.in. czytelnia prasy katolickiej w sali nr 6. Efektem tego stała się korespondencja dwóch uczennic z miesięcznikiem młodzieży katolickiej „Spojrzenie”. Ksiądz i młodzież przygotowali koncert „Bogaci młodością” i I Zlot Młodzieży połączony z rajdem po Roztoczu z udziałem 60 uczniów. Dużym przeżyciem dla maturzystów był udział w czuwaniu na Jasnej Górze. W ramach spotkań towarzyskich bawiono się na zabawie andrzejkowej i sylwestrowej.

[839]Kronika szkoły 1994-1997.
[840]A II, sygn. 38. Prot. z 19.VI.1997 r.
[841]A II, sygn. 33. Prot. z 1.VII.1992 r.
[842]A II, sygn. 38. Prot. z 24.I.1997 r.
[843]A II, sygn. 38. Prot. z 26.I.1996 r.
[844]A II, sygn. 34. Prot. z 1.VII.1993 r.

Uczennica kl. III d Grażyna Górska została wydelegowana na spotkanie z papieżem w październiku 1992 r. (dwutygodniowa pielgrzymka po Italii)[845].

Duży oddźwięk wśród młodzieży miał konkurs „Obecność Boga w moim życiu" przeprowadzony pod kierunkiem Krystyny Kabas[846].

Plan wychowawczy szkoły (1990-2000).

W 1990 r. nowy dyrektor Henryk Poździk zaapelował do wychowawców klas pierwszych, aby przeprowadzili na początku roku szkolnego cykl lekcji poświęconych patronce Marii Konopnickiej. Jesienią odbyła się wycieczka najmłodszych uczniów do Żarnowca, gdzie poetka mieszkała u schyłku życia. Młodzież była zachwycona muzeum autorki „Roty".

Pozostałe sugestie tematów lekcji wychowawczych w klasach pierwszych proponowanych przez dyrektora dotyczyły m.in.:

- statutu szkoły oraz regulaminu klasyfikowania i promowania oraz oceny z zachowania,
- przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy w szkole, a zwłaszcza w pracowniach przedmiotowych,
- kultury zachowania uczniów, historii i tradycji szkoły, symboli narodowych,
- praktycznej umiejętności korzystania z księgozbioru szkolnego,
- wychowania przez turystykę,
- uczestniczenia w koncercie kolęd w wykonaniu Zamojskiej Orkiestry Włościańskiej im. K. Namysłowskiego,
- kształcenia filmowego i teatralnego (zbiorowe wyjścia do kina lub teatru musiały być poprzedzone na lekcji wiadomościami o reżyserze czy autorze, a po seansie i spektaklu ich fabuła powinna być wykorzystana na zajęciach)[847].

Plan na rok 1990/91 różnił się z oczywistych powodów od planów z poprzednich lat. Zmiany te polegały wówczas np. na wykreśleniu „szumnych haseł" w rodzaju „kształtowanie postaw" oraz dopisaniu konkursu Ligi Ochrony Przyrody

[845]A II, sygn. 33. Prot. z 22.II.1993 r.
[846]A II, sygn. 38. prot. z 26.I.1996 r.
[847]A II, sygn. 32. Prot. z 19.IX.1990 r.

na najładniejszą klasę czy opiekę nad grobami nauczycieli (co roku jedna z klas przed świętem zmarłych porządkuje mogiły).

Zmniejszyła się liczba uroczystości szkolnych, przy czym wprowadzono zasadę, aby pozostawić jedynie takie, które odwołują się do autentycznych i szczerych zainteresowań uczniów. Każdy rok szkolny będzie odtąd rozpoczynać się i kończyć uczestnictwem młodzieży i nauczycieli we mszy świętej w parafialnym kościele św. Krzyża[848].

Równocześnie Wojewódzka Poradnia Wychowawczo-Zawodowa zaproponowała dyrekcji szkoły współpracę w zakresie adaptacji i integracji uczniów klas pierwszych. Pedagog z tejże poradni – Anna Ratajczyk proponowała przeprowadzenie 2-3–godzinnych treningów pomocnych w lepszym wzajemnym poznaniu, wyłonieniu liderów klasowych. Owe treningi to zabawy ruchowe, rozmowy o sobie i ćwiczenia wychowawcze prowadzone przez pedagoga. Zajęcia takie odbywały się w sali gimnastycznej, a młodzież miała odpowiedni strój. Pierwsze treningi odbywały się na godzinach wychowawczych, a następne w wolne soboty lub po południu[849].

Od nowego roku szkolnego 1993/94, w ramach godzin wychowawczych, weszły programy przygotowania uczniów do życia seksualnego. Wojewódzka Poradnia Wychowawczo-Zawodowa zaproponowała pomoc w prowadzeniu tych zajęć i zaprosiła wychowawców do Poradni przy ul. Okrzei[850]. W lekcjach wychowawczych zaczęli brać coraz liczniejszy udział lekarze, pielęgniarki, studentki studium medycznego w Zamościu, którzy wygłaszali prelekcje dotyczące antykoncepcji, anatomii, naturalnej regulacji poczęć, aids itp. W bibliotece szkolnej znajdowały się taśmy „O nas, dla nas, przez nas". Było to siedemnaście sfilmowanych spotkań młodzieży z lekarzem ginekologiem-położnikiem[851]. Wychowawcy zapraszali na lekcje wychowawcze prawników, policjantów i wojskowych.

W końcu lat dziewięćdziesiątych został zatrudniony w szkole etatowy psycholog Mariusz Sawa. W październiku 2000 r. odbył się w krasnobrodzkim

[848] A II, sygn. 31. Prot. z 20.VI.1990 r.
[849] A I, sygn. 34. Prot. z 22.IX.1993 r.
[850] A II, sygn. 34. Prot. z 22.IX.1993 r.
[851] A II, sygn. 34. Prot. z 15.XI.1993 r.

pensjonacie „Marta” wyjazd integracyjno-szkoleniowy związany z programem „Profilaktyki Uzależnień” do realizacji w naszej szkole. Zajęcia z 24-osobową grupą uczniów z różnych klas prowadził Mariusz Sawa oraz pracownicy z Poradni Uzależnień w Zamościu, a opiekę sprawował także p.Piotr Bojanowski. Przeszkolona młodzież przekazała później zdobyte informacje swoim rówieśnikom na godzinach wychowawczych[852].

Kronika klasy Ia-IVa (r. szk. 1993/94–1996/97). Dydaktyczna godzina wychowawcza

7 października 1994 r. p. H.Poździk zaprosił na godzinę wychowawczą wieloletniego dyrektora szkoły Kazimierza Maciasa, żołnierza 2. pułku ułanów strzelców górskich oraz inicjatora budowy nowego gmachu szkoły (urodzony w 1908 r. miał wtedy 86 lat). Opowiadał o swoim życiu, twórczości poetyckiej i pracy dydaktycznej. Na zakończenie gość poczęstował uczniów galaretkami w czekoladzie oraz wręczył kilka tomików wierszy i opowiadań. Dyrektor K.Macias wpisał się też do Kroniki Klasowej.

W roku szkolnym 1993/94 nastąpiła zmiana w częstotliwości godzin wychowawczych: klasy I i II – 1 godzina tygodniowo, klasy III i IV – 1 godzina co drugi tydzień[853]. Naturalnym sojusznikiem wychowawców byli rodzice uczniów. Ta współpraca zacieśniła się wyraźnie w połowie lat dziewięćdziesiątych. Nauczyciele wpisywali do dziennika spotkania i rozmowy z rodzicami, a nawet sporządzali notatki z rozmów telefonicznych. Ojcowie i matki wykonujące różne zawody włączali się do realizacji tematów godzin wychowawczych[854].

W połowie lat dziewięćdziesiątych plan wychowawczy szkoły uwzględniał kilka aktualnych wówczas bloków tematycznych:

- wychowanie dla demokracji (spotkania z posłami, wycieczka do sejmu),
- wychowanie proekologiczne (sadzenie lasu w maju, a zarobione pieniądze przeznaczano na wycieczki, prelekcje „Edukacja ekologiczna warunkiem życia”, apel szkolny 3.XI.1993 r. „Jak żyć ekologicznie”, udział w Międzynarodowym Rajdzie Ekologicznym, Tychy – wrzesień 1993 r., szkoła zajęła I miejsce – programy „GREEN”, „Kampania ozonowa”,

[852]Kronika szkoły nr 8
[853]A II, sygn. 34. Prot. z 30.VIII.1993 r.
[854]A II, sygn. 38. Prot. z 20.VI.1996 r.

- wychowanie prozdrowotne – „Tydzień dla serca”. Uczennice klasy III h ubrane w białe fartuchy z hasłami, jak zdrowo żyć, były w Kuratorium, u prezydenta Zamościa, u lekarza wojewódzkiego i w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej; organizowanie Szkolnego Dnia Sportu, zbiórka pieniędzy przez klasę III f na konto Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym[855].

Obowiązkowym tematem godzin wychowawczych we wszystkich klasach było zapobieganie alkoholizmowi wśród młodzieży. Dwie nauczycielki: p.Elżbieta Grzybek i p.Urszula Rorbach zostały wytypowane do przeszkolenia w tym zakresie (prowadzenie w klasach pogadanek na ten temat)[856].

Znaczenie wychowawcze miały również zabawy. Zmieniła się jednak ich nazwa. Nie były to już „choinki” w okresie zimowym, lecz dyskoteki. W roku szkolnym 1993/94 przewidziano trzy: andrzejkową – dla klas drugich, karnawałową – dla trzecich, półmetek – dla kl. II b i II f. Inny charakter (bardziej rozrywkowo-towarzyski) zyskało po 1990 r. Święto Kobiet – 8 Marca (np. wybór miss szkoły). Nowością stał się Dzień Chłopaka obchodzony 30 września, przy czym, w tym przypadku „gwoździem programu” był wybór Mistera Szkoły[857].

Komisja wychowawcza

Przewodniczyła jej w 1976 roku Maria Cichoń. Zadaniem komisji było opracowanie tematyki lekcji wychowawczych według następujących grup tematycznych, obejmujących: aktualne wydarzenia w kraju i na świecie, problemy środowiska lokalnego, rocznice historyczne oraz życie szkoły i klasy. Opierając się o te „wytyczne”, tematyka lekcji wychowawczych wyglądała następująco: VII Zjazd PZPR, XXV Zjazd KPZR, ordynacja wyborcza i wybory do Sejmu i Wojewódzkiej Rady Narodowej, III Plenum KC PZPR i realizacja jego zadań.

Rocznice historyczne omawiano na apelach i akademiach. Młodzież uczestniczyła w koncercie Orkiestry Włościańskiej im. K.Namysłowskiego. Klasy pojechały na wycieczkę do Osuch „Szlakiem partyzanckim”. W kilku klasach był na

[855]A II, sygn. 36. Prot. z 23.VI.1994 r.
[856]A II, sygn. 34. Prot. z 22.IX.1993 r.
[857]A II, sygn. 34. Prot. z 1.VII.1993 r.

lekcji przedstawiciel Milicji Obywatelskiej z pogadanką o ruchu drogowym. Miało też miejsce spotkanie ze skoczkiem narciarskim, olimpijczykiem, Stanisławem Marusarzem. Wszystkie klasy uczestniczyły raz w miesiącu w koncertach Filharmonii Lubelskiej[858].Komisja wychowawcza współpracowała z opiekunami i młodzieżą harcerską, z OHP oraz z pedagogiem szkolnym.

Najważniejszym zadaniem lekcji wychowawczych w r. szk. 1977/78 było ułatwienie uczniom wyboru zawodu i odpowiedniego kierunku studiów. Odbyła się lekcja koleżeńska w klasie III e prowadzona przez p. Zofię Żbikowską dla wszystkich wychowawców na temat „Psychologiczne podstawy wyboru zawodu". Klasa III e prowadziła eksperyment wychowawczy oparty na opracowanym przez siebie interesującym poradniku zawodowym. Ponadto komisja wychowawcza analizowała kryteria ocen ze sprawowania i treść Kodeksu ucznia[859] oraz przydzielała klasom czwartym zadania związane z przygotowaniem studniówki. Ważnym osiągnięciem Komisji Wychowawczej było skompletowanie przez wychowawców klas pierwszych „Teczki wychowawcy"[860].

Oprócz Komisji Wychowawczej działało w szkole podobne „ciało kolegialne" – Zespół Wychowawczy mający za zadanie koordynować pracę wychowawczą w szkole. W skład zespołu wchodzili: wszyscy wychowawcy, aktyw młodzieży, czyli przewodniczący wszystkich organizacji młodzieżowych, opiekunowie tychże organizacji, przedstawiciel Komitetu Rodzicielskiego, kierownik internatu, sekretarz Podstawowej Organizacji Partyjnej, przewodniczący organizacji związkowej ZNP. Przewodniczył dyrektor szkoły. Zespół ustalał tematykę godzin wychowania obywatelskiego dla wszystkich klas na cały rok szkolny[861]. Praca Komisji Wychowawczej i zespołu wychowawczego miała za zadanie opracowanie planu pracy wychowawczej szkoły. Dyrektor wymagał, aby był on konkretny. Każda klasa ustalała zakres prac i włączała do niego działalność organizacji uczniowskich[862].

[858]A II, sygn. 21. Prot. z 21.VI.1976 r.
[859]A II, sygn. 22. Prot. z 24.VI.1978 r.
[860]A II, sygn. 23. Prot. z 26.I.1979 r.
[861]A II, sygn. 18. Prot. z 31.VIII.1971 r.
[862]A II, sygn. 28. prot. z 27.VI.1985 r.

UROCZYSTOŚCI SZKOLNE,
WYDARZENIA KULTURALNE, ZABAWY
1970-2000

Początek roku szkolnego

W latach 1970-1990 program tej uroczystości opierał się na bardzo podobnym schemacie:

- W godzinach rannych w sali gimnastycznej gromadzili się uczniowie, grono pedagogiczne, przedstawiciele Komitetu Rodzicielskiego, władz partyjnych i oświatowych;
- Wprowadzenie pocztu sztandarowego. Odśpiewanie hymnu państwowego;
- Przemówienie radiowe ministra Oświaty i Wychowania (w 1974 r. był to Jerzy Kuberski);
- Wystąpienie dyrektora i prezentacja planu szkoły na nadchodzący rok;
- Część artystyczna wypełniona wspomnieniami z wakacji (praca w OHP i czynny wypoczynek na obozach wędrownych);
- Podział pierwszoklasistów;
- Godzina wychowawcza;
- Po południu wiec (capstrzyk) młodzieży przed ratuszem z okazji rocznicy rozpoczęcia II wojny światowej, a następnie apel poległych na Rotundzie.

Szczególnie pamiętny był początek roku 1981, kiedy dyrektor zapowiedział, że wszystkie soboty będą wolne od nauki.W następnym, 1982 roku,uroczystość była skromna ze względu na trwający stan wojenny, zamiast części artystycznej były ustne sprawozdania z działalności OHP, harcerstwa i z obozu przysposobienia obronnego. Poza tym zmieniła się wówczas dyrekcja. Nowym dyrektorem został Tadeusz Staniszewski. Podczas akademii głos zabrała kurator Zofia Piłat. Na pierwszej lekcji, czyli godzinie wychowawczej, uczniowie usłyszeli o obowiązujących przepisach stanu wojennego i o nowych zasadach rozprowadzania podręczników w szkole[863].

[863]A II, sygn. 26/I, Prot. z 30.VIII.1982 r.

W 1983 r., zamiast wiecu pod ratuszem, była zbiórka w szkole i przemarsz na Rotundę, gdzie o godz. 17.00 odbyła się uroczystość związana z rocznicą września 1939 r.

Począwszy od roku 1990, nowym elementem podczas uroczystości rozpoczęcia roku była msza święta koncelebrowana przez ks. Czesława Galka i katechetę ks. Jana Sobiłę. W nabożeństwie uczestniczyła młodzież, nowa dyrekcja w osobach p.Henryka Poździka, p.Kazimierza Chrzanowskiego i p.Zofii Żbikowskiej oraz grono pedagogiczne. Podniosłym momentem było poświęcenie sztandaru szkoły przez ks. Cz. Galka oraz jego dekoracja wizerunkiem Matki Bożej Częstochowskiej. Następnie zebrani odśpiewali hymn szkoły – „Rotę" do słów Marii Konopnickiej. Spotkanie dyrekcji i grona pedagogicznego na plebanii było ostatnim akcentem tego uroczystego dnia.

Ze względu na dużą ilość klas, w następnych latach, po wspólnej dla całej szkoły mszy świętej porannej, dwukrotnie odbywała się akademia z pocztem sztandarowym w szkole: o godz. 9. dla klas II-IV oraz o godz. 11. dla klas I.

W dzień rozpoczęcia roku szkolnego 1993/94 o godz. 9.00. pierwszoklasiści ubrani na galowo przyszli do szkoły. Spisy uczniów poszczególnych klas umieszczone były na parterze, by każdy wiedział, do jakiej należy klasy. Na korytarzu I piętra głos zabrała pani dyrektor. Przywitała uczniów, a później wyczytała nazwiska osób, które najlepiej napisały egzamin wstępny. Następnie wymieniła uczniów, którzy na konkursach przedmiotowych zajęli najlepsze miejsca. Po powitaniu przez dyrekcję wszyscy rozeszliśmy się do swoich klas. Nasza klasa otrzymała salę nr 24. Wychowawcą został Henryk Poździk. Było nas 38 osób. Pierwszego dnia wychowawca zaproponował zwiedzanie szkoły[864].

<u>Zakończenie roku szkolnego</u>

Również i ta uroczystość odbywała się według pewnego schematu:

- Wprowadzenie sztandaru;
- Część artystyczna;

[864]Kronika klasy Ia–IVa 1.IX.93 r. (l. 93/94–96/97, kl. I).

- Rozdanie przez dyrektora nagród książkowych za naukę najlepszym w szkole oraz pucharów i medali za pracę społeczną, udział w olimpiadach, konkursach oraz za wybitne osiągnięcia w sporcie;
- Wyprowadzenie sztandaru;
- Spotkania w klasach z wychowawcami, rozdanie świadectw i pozostałych nagród.

W 1975 r. w części artystycznej wystąpił nowo powstały w marcu zespół muzyczny prowadzony przez nauczyciela wychowania muzycznego Mariana Szewerę.

Zakończenie roku szkolnego w 1980 r. było szczególnie miłe. Nasze liceum zostało wyróżnione za wybitne osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze i przypadła mu w udziale organizacja wojewódzkiej uroczystości zakończenia roku. Szkołę zaszczycili wówczas swoją obecnością znamienici goście: sekretarz Wydziału Propagandy Komitetu Wojewódzkiego PZPR – Barbara Lecyk, I sekretarz Komitetu Miejskiego Partii – Wł. Zbylut, wicewojewoda zamojski –Tadeusz Ozimek i kurator Oświaty i Wychowania – Andrzej Tokarski. Rok ten podsumowała pełna humoru i piosenek część artystyczna. Dzierżąc świadectwa w rękach, mówili szczęśliwi uczniowie „Lato z ptakami nadchodzi".

Dwa lata później (1982 r.), w warunkach stanu wojennego, znikł optymizm i radość. 24 czerwca tego roku odbył się tylko uroczysty apel. W części artystycznej przygotowanej przez samorząd uczniowski rozbrzmiewała muzyka poważna i poezja Czesława Miłosza. Czas jednak płynął i sześć lat później (1988 r.) znowu nad szkołą zaświeciło słońce. Oto nasze liceum w uznaniu zasług, a konkretnie za pracę społeczną, Ochotnicze Hufce Pracy, Szkolny Klub Sportowy, a przede wszystkim za wyniki w nauce i udział w olimpiadach otrzymało na koniec roku z rąk wicewojewody prestiżowe odznaczenie „Za zasługi dla województwa zamojskiego".

W roku 1990 cała szkoła zgromadziła się rano na mszy świętej w kościele św. Krzyża na Nowym Mieście i tak już odtąd było co roku.

Ślubowanie i otrzęsiny klas pierwszych

Uroczyste przyjęcie pierwszoklasistów do społeczności uczniowskiej połączone ze ślubowaniem i świętem patronki szkoły po raz pierwszy odbyło się w 1973 roku[865]. Chłopcy byli odświętnie ubrani: w krawatach i muchach. Dwuosobowe delegacje z każdej klasy wystąpiły na środek. Każdy podniósł prawą rękę i składał przysięgę na sztandar szkoły.

„*Naszą klasę reprezentowali: przewodniczący samorządu klasowego i jego zastępca. Później były otrzęsiny, podczas których byliśmy poddani okrutnym próbom. Byliśmy wystawieni na drwiny. Całkowicie skruszeni i bezwolni zostaliśmy uznani za pełnoprawnych uczniów. Czekał nas co prawda nieciekawy rok bycia najmłodszymi w szkole, ale później odbijemy to sobie na kolejnych pierwszakach. Później była dyskoteka*”[866].

Na wstępie uroczystości w dniu 28 września 1982 r. dyrektor Zdzisław Bielecki zapoznał uczniów z historią liceum i jego tradycjami. W podniosłym akcie ślubowania na sztandar szkoły uczestniczyło dziesięciu przedstawicieli wszystkich pięciu klas pierwszych (po dwóch z każdej). Przysięgę odbierał dyrektor, a następnie delegaci klasowi całowali sztandar na znak swego oddania szkole. Z kolei przewodnicząca samorządu Maria Oryszczak życzyła najmłodszym uczniom dobrego samopoczucia i chęci do nauki. Następnie zaczęła się część artystyczna poświęcona patronce Marii Konopnickiej. Recytowano utwory poetki przeplatane muzyką Fryderyka Chopina, Jana Brahmsa i Franciszka Schuberta. W uroczystości udział wzięli rodzice, przedstawiciele Komitetu Rodzicielskiego, Komitetu Miejskiego PZPR oraz Wydziału Oświaty i Wychowania[867].

Tekst ślubowania brzmiał:

My, uczniowie klas pierwszych II Liceum Ogólnokształcącego im. M. Konopnickiej w Zamościu zgromadzeni na dzisiejszej uroczystości, ślubujemy naszej ukochanej Ojczyźnie Polsce Ludowej i Tobie Szkoło:

- *Sumienną nauką i uczciwą pracą pomnażać wielowiekowy dorobek naszej Ojczyzny – ślubujemy.*

[865]Monografia szkoły 1958-1987. Maszynopis.
[866]Kronika klasy Ia–IVa 13.X.93 r. (l. 93/94–96/97, kl. I).
[867]A II, sygn. 26, k. 167.

- *Przestrzeganiem zasad socjalistycznej moralności, nienagannym zachowaniem w szkole i poza szkołą, zasłużyć na miano ucznia socjalistycznej szkoły – ślubujemy.*
- *Kształcić wolę i charakter, nie poddawać się trudnościom, ale pracowitością i sumiennością pokonywać przeszkody – ślubujemy.*
- *W szkole i poza szkołą postępować tak, aby innym ludziom służyć pomocą i aby mogli oni na nas liczyć – ślubujemy.*
- *Ślubujemy, że nie zawiedziemy naszej Ojczyzny, naszej szkoły i naszych rodziców – ślubujemy.*

Od połowy października 1982 roku został zmieniony termin uroczystego ślubowania klas pierwszych i połączony w czasie ze Świętem Edukacji Narodowej. W następnych latach ta sama uroczystość przebiegała podobnie. Na początku odśpiewano hymn państwowy, a po nim hymn szkoły – wzruszającą „Rotę" do słów M. Konopnickiej:

„Nie rzucim ziemi skąd nasz ród
Nie damy pogrześć mowy
Polski my naród, polski lud
Królewski szczep piastowy.
Nie damy, by nas zniemczył wróg.
– Tak nam dopomóż Bóg!

Tekst przysięgi różnił się od tego z 1974 r.:

My, uczniowie klas pierwszych Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Konopnickiej w Zamościu zgromadzeni na dzisiejszej uroczystości, ślubujemy ukochanej Ojczyźnie – Rzeczypospolitej Polskiej i tobie Szkoło:

- *Sumienną nauką i uczciwą pracą pomnażać wielowiekowy dorobek naszej Ojczyzny – ślubujemy.*
- *Przestrzeganiem podstawowych zasad moralnych, nienagannym zachowaniem w szkole i poza szkołą zasłużyć na miano ucznia polskiej szkoły – ślubujemy.*
- *Kształtować wolę i charakter, nie poddawać się trudnościom, ale pracowitością i sumiennością pokonywać przeszkody – ślubujemy.*

- *W szkole i poza szkołą postępować tak, aby innym ludziom służyć pomocą i aby mogli oni na nas liczyć – ślubujemy.*
- *Ślubujemy, że nie zawiedziemy naszej Ojczyzny, naszej szkoły i naszych rodziców – ślubujemy*.

W roku 1995 część artystyczną poświęconą patronce powtórzono później w Szkole Podstawowej Nr 10, skąd nadeszło wspaniałe podziękowanie na ręce dyrektora H.Poździka (w roli Marii Konopnickiej wystąpiła Ela Wiater z kl. II a). Na zakończenie wszystkie klasy pierwsze zrobiły sobie z wychowawcami pamiątkowe zdjęcia przed szkołą lub przed ratuszem[868].

W październiku 1996 r. podczas otrzęsin szkolnych były różne konkurencje: ubijanie piany na czas, układanie przez chłopców fryzury dziewczynom, śmieszny test na inteligencję, oświadczyny kapuście, zaśpiewanie dowolnego kawałka tekstu na jakąś znaną melodię. Po skończeniu konkursów jury ogłosiło wyniki, wygrała klasa I„h”, dla której nagrodą była dyskoteka w GKO[869].W tym roku szkoła uczestniczyła w otrzęsinach międzyszkolnych. Konkurs odbył się w WDK. Z każdej szkoły przybyły klasy pierwsze, które wygrały otrzęsiny w swojej szkole w r. szk. 1996/97. Naszą szkołę reprezentowała klasa I „h”. Było wiele konkurencji zarówno dla uczniów, jak i dla nauczycieli: kalambury – nauczyciele rysowali, a uczniowie zgadywali; skakanie w workach, rzuty „lotką” do pudełek, kręgle, „łowienie” wędką różnych przedmiotów. Walka była zacięta, ale fair play; zwyciężyli reprezentanci naszej szkoły, czyli I „h”, której wychowawczynią była p.Krystyna Stawiarz. W nagrodę dostali wejściówki do kina na film „Twierdza” oraz trzy słowniki dla szkoły.

W 1997 roku „otrzęsiny” dla pierwszaków zorganizowali, zgodnie ze zwyczajem, ubiegłoroczni zdobywcy I miejsca w tej imprezie zarówno w szkole, jak i na szczeblu międzyszkolnym, czyli klasa II „h”. Zwycięska klasa wyłoniła się po kilku konkurencjach. W pierwszej wybrane osoby z każdej klasy lub całe klasy prezentowały swój hymn klasowy. Następnie sprawdzano „celność” pierwszaków. Radek Czyrw wymyślił rzucanie kiełbaski-parówki do pudełka. Później trzeba się było wykazać wiedzą w konkursach na dowolny temat oraz znajomością życia i twórczości

[868]Kronika szkoły r. szk. 94/95 – 18.X. o godz. 13.00.
[869] Kronika szkoły 1994-1997 r.

Marii Konopnickiej. W końcu trzech chłopców przygotowało miksturę, której składniki musieli podać uczniowie bezbłędnie po spróbowaniu. Każda konkurencja była punktowana. Zwyciężyła klasa Ic, a tuż za nią uplasowała się I a. Nerwową atmosferę ostrej rywalizacji rozładowała następnie dyskoteka.

Kolejna uroczystość otrzęsin (rok szkolny 1997/98) odbyła się jak zazwyczaj w sali gimnastycznej. Pierwszaki prezentowały wtedy własnoręcznie wykonane sztandary i odśpiewały swoje hymny klasowe. Otrzęsiny urządziła im II c, ubiegłoroczna zwyciężczyni. Zdecydowanie wyróżniła się klasa Ic prezentująca zdecydowanie największy transparent, z ogromnym trudem zawieszony na ścianie. Następnie wystąpili przedstawiciele klas, którzy wylosowali jedną literkę i natychmiast zaczęli poszukiwać u swoich kolegów przedmiotów, zaczynających się na tę właśnie literkę. Wygrała klasa, która ich przedstawiła najwięcej. Należało się też wykazać talentem muzycznym, plastycznym, zręcznością i szybkością w trzech konkurencjach: golenie balonów, picie mleka ze spodeczka, jedzenie przepysznych kanapek na czas.

20 września 1976 Ślubowanie klas pierwszych

Uroczyste przekazanie sztandaru szkoły - 1987r.

Ślubowanie klas I – 1987 r.

Ślubowanie klas I – 1988 r.

Ślubowanie klas I – 1989 r.

Poświecenie sztandaru szkoły przez ks. Czesława Galka – 1990 r.

Ślubowanie klas I – 1990 r.

Ślubowanie klas I – 1990 r.

Ślubowanie klas I – 1991r.

Ślubowanie klas I – 1991r.

Ślubowanie uczniów klas pierwszych 15.10.1992r.

Poczet sztandarowy podczas uroczystości zakończenia roku szkolnego 1992/1993. 25.06.1993r.

Ślubowanie klas I , rok szkolny 1995/1996

Ślubowanie klas I , rok szkolny 1995/1996

Ślubowanie klas I , rok szkolny 1995/1996

Ślubowanie klas I , rok szkolny 1996/1997

Uroczyste przekazanie sztandaru młodszym klasom, rok szkolny 1997/98

Wychowanie przez sztukę: teatr, muzyka, film

W dniu 13.XI.1972 r. klasy Ia i Id spotkały się z Józefem Mieczysławem Przytułą i Wacławem Mazurkiem – V dyrygentem i najstarszym członkiem Orkiestry Namysłowskiego. P. Mazurek wspominał swą pracę z lat 1910-1972, a p.Przytuła opowiedział o dniu dzisiejszym. Po tym spotkaniu zorganizowano koncert dla naszej szkoły w sali PDK 17.XI.1972 r. Dyrygent i pierwszy skrzypek otrzymali kwiaty wręczone przez samorząd szkoły[870].

W roku szkolnym 1972/73 nowością było nawiązanie współpracy z Teatrem im. Osterwy w Lublinie, w wyniku której młodzież obejrzała cztery sztuki („Otello", „Syn Słońca", „Wyzwolenie", „Fircyk w zalotach"). Młodzież uczestniczyła w spotkaniu z seniorem sceny tego teatru Aleksandrem Aleksym.

W dalszym ciągu bardzo dobrze układała się współpraca z filharmonią im. H. Wieniawskiego w Lublinie. Uczniowie wysłuchali też kilku recitali muzycznych m.in. Lidii Grychtołówny (koniec maja 1973), małżeństwa Ładyszów (w czerwcu). Szkoła nawiązała współpracę z kinem „Stylowy", organizując wyjścia wszystkich klas na seanse filmowe (np. film „Faraon" wybrany przez I a)[871].

W roku 1974. uczniowie obejrzeli „Dwa Teatry" Szaniawskiego i „Wieczór Trzech Króli" oraz wysłuchali recitalu Reginy Smendzianki.

W dniu 14 kwietnia 1988 r. miał miejsce niecodzienny recital: unikalne góralskie instrumenty muzyczne regionu żywieckiego prezentował muzyk – folklorysta mgr inż. Jacenty Ignatowicz. W programie:

1. Gawędy, muzyka, śpiew, prezentacja stroju góralskiego i zwyczajów.
2. Unikalne instrumenty: piszczałki, fujarki, okaryny, multanki, bulkoty, rogi, wabiki, trombity, gwizdki gliniane i wierzbowe, listki, słomki, zbyrcoki, gęśle, dudy żywieckie[872].

Młodzież uczestniczyła w filmach: „Wierna rzeka", „Pośpieszny nr 34", „Pokuta", „Matka Królów", „Chłopi", „Wesele". Była na koncercie Orkiestry Włościańskiej. Uczestniczyła w imprezie (dla klas I-szych) z udziałem wirtuoza ksylofonu Henryka Zacharka.Odbyły się spotkania z ciekawymi ludźmi:

[870] Kronika szkoły 1963-1975.
[871] Kronika szkoły 1963-1975.
[872] Kronika szkoły 1984-1991 r.

z red. Krzysztofem Berlingiem, z podróżnikiem Bronisławem Dostatnim i z dr Marią Łopatkową.

W celu lepszej organizacji uroczystości szkolnych zakupione zostało dodatkowe wyposażenie (23.VI.1988 r.) Naprawiony został wzmacniacz, zakupiono mikrofon. Nad tym sprzętem podjął się opieki p. Janusz Skwarek[873].

W dniu 29.V.1990 r. podjęto uchwałę, by nie zawierać umowy na przyszły rok z Filharmonią Lubelską, ze względu na zbyt wysokie koszty koncertów[874].

W dniu 12.IX.1991 r. młodzież obejrzała spektakl w Domu Kultury w reżyserii Jana Englerta „Pan Tadeusz". Główne role zagrali znakomici aktorzy: Anna Dymna – jako Telimena, Beata Ścibak – Zosia, Englert – Sędzia i hrabia, Krzysztof Kolberger – Tadeusz, Mariusz Benoit – ks. Robak, asesor i Gerwazy. Była to nowa ciekawa interpretacja epopei narodowej, eksponująca wątek miłosny i narodowy oraz elementy komizmu i dramatyzmu[875].

Ważną zmianą było organizowanie wyjścia zbiorowego do kina po lekcjach, a nie podczas lekcji[876]. W roku szkolnym 1993/94 szkoła obejrzała wybitne ówczesne filmy: „Park Jurajski", „Szwadron" i „Pożegnanie z Marią". Była też obecna na spektaklach zaakceptowanych przez polonistów: „Noc dziadów" i „Muzyka romantyczna". Młodzież uczestniczyła również w występie aktorów Teatru Narodowego oraz w przedstawieniu w języku niemieckim[877].

„We wrześniu 1993 r.byliśmy z wychowawcą na imprezie: XIV Zamojskie Dni Muzyki w sali koncertowej Polskiej Orkiestry Włościańskiej. Był wtedy recital skrzypcowy z okazji Światowego Dnia Muzyki. Koncertowała skrzypaczka o sławie europejskiej Kaja Danczowska. Grała utwory Wieniawskiego, Brahmsa, Kreislera i Dworzaka"[878].

W roku szkolnym 1996/97 powołano grupę teatralno-muzyczną pod opieką p.J.Churzępy, p.A. Sołowieja i p.J. Kucharskiego, w celu uatrakcyjnienia oferty edukacyjnej szkoły[879].We wrześniu 1991 r. zadecydowano, że koncerty Filharmonii

[873](A II, sygn. 30/I).
[874]Kronika szkoły 1989/90 r.
[875]Kronika szkoły 1991/92 r.
[876]A II, sygn. 32. Prot. z 29.VIII.1991 r.
[877]A II, sygn. 36. Prot. z 23.VI.1994 r.
[878]Kronika klasy Ia–IVa (1993/94–1996/97, kl. II).
[879](A II, sygn. 38)

Lubelskiej będą się odbywały raz w miesiącu dla klas pierwszych, drugich i trzecich na zmianę. Koszt jednego koncertu 600 tys. zł, na jednego ucznia wypada 1500 zł[880].

Spotkania z ciekawymi ludźmi

21.X.1991 r. odwiedził szkołę hr. Jan Zamoyski, ostatni ordynat, kandydat na senatora. Po spotkaniu z dyrekcją i gronem, gość wpisał się do kroniki szkolnej:

„Pragnę w murach tej uczelni im. naszej wielkiej patriotki M. Konopnickiej przekazać moje szczere życzenia, by była nadal przekazicielem najszczytniejszych zasad patriotyzmu i wytrwałości w pracy dla naszej Ojczyzny”.

13 stycznia 1992 r. odwiedził naszą szkołę pan Zygmunt Zamoyski, mieszkający w Wielkiej Brytanii. Podczas spotkania z uczniami naszej szkoły zachęcał m.in. do nauki języków obcych. W kronice szkoły napisał:

„Bardzo nieśmiały jestem pisać w taki ładni książka, ponieważ pisuję tak źle po polsku. Teraz jest mój trzeci pobyt tutaj i zawsze był bardzo miły. Bardzo przepraszam, że pisuję tak źle, ale język polski jest strasznie trudny ucić się kiedy człowiek jest starszy pan jak ja”.

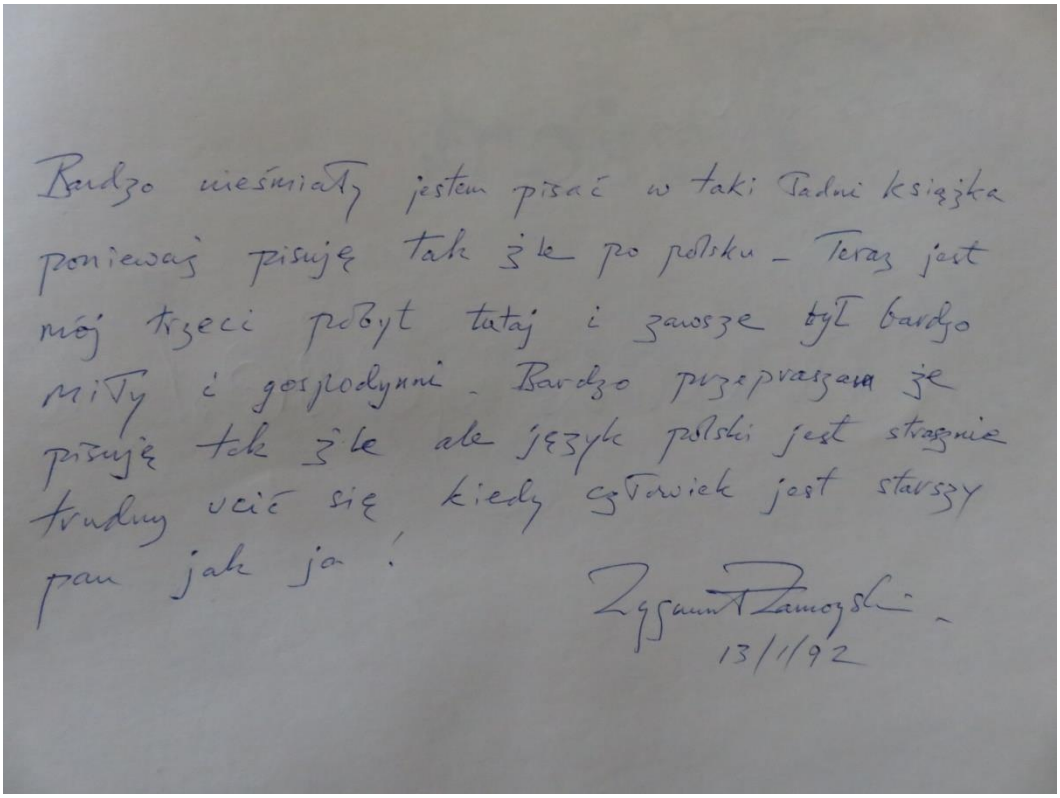
Bardzo nieśmiały jestem pisać w taki ładni książka
ponieważ pisuję tak źle po polsku – Teraz jest
mój trzeci pobyt tutaj i zawsze był bardzo
miły i gostodynni – Bardzo przepraszam że
pisuję tak źle ale język polski jest strasznie
trudny ucić się kiedy człowiek jest starszy
pan jak ja!
Zygmunt Zamoyski –
13/1/92

[880](A II, sygn. 32/I).

W roku 1982 odbyły się następujące spotkania: dla klas IV-tych z wybitnym dziennikarzem Tadeuszem Męclewskim, występ wybitnego aktora Jerzego Kamasa, który recytował utwory A. Mickiewicza, dla klas czwartych ze znanym politologiem – Longinem Pastusiakiem.

W dniu 15.XII.1998 r. w naszej szkole miało miejsce spotkanie lidera Unii Polityki Realnej Janusza Korwina Mikke z młodzieżą klas czwartych i przedstawicielami samorządów uczniowskich szkół średnich Zamościa pod hasłem: *Liberalizm: przeszłość – teraźniejszość – przyszłość.* Spotkanie odbyło się z inicjatywy dra Kazimierza Chrzanowskiego.

Prawybory prezydenta w dniu 4.X.2000 r. przygotowane zostały przez uczniów klas czwartych pod kierunkiem Kazimierza Chrzanowskiego. Każda klasa w zabawny sposób przedstawiła wybranego kandydata i jego program:

- IV a –Mariana Krzaklewskiego i Andrzeja Olechowskiego, hasło „*Krzaktuk, Kwas-Pus”*,
- IV b – Andrzeja Leppera, hasło wyborcze „*Brony dla każdego*”,
- IV d – Jarosława Kalinowskiego. Hasło – *Polska dla Polaków. Ziemia dla Ziemniaków. Nie rób kwaśnej miny, nie kryj się za krzaka. Stań przy kalinie, głosuj na swojaka*,
- „*Dom wszystkich – Polska*” Aleksander Kwaśniewski,
- Janusz Korwin-Mikke: „*Korwin-Mikke to nasz pan – podatki obniży nam*”,
- Lech Wałęsa: „*Kobiety i zabawa to niezła sprawa, kto nie nosił teczki – ten do łopateczki”*,
- Dariusza Grabowskiego: „*Chcesz jutra lepszego, głosuj na Darka Grabowskiego”*,
- T. Wilecki, klasa IV h, wystąpiła przebrana za oddział wojskowy dowodzony przez kandydata „*Silny człowiek na trudne czasy*”[881].

[881]Kronika szkoły Nr 8.

Uroczystości 1-majowe 1974

Udział uczniów z sekcji akrobatycznej podczas pochodu 1-majowego w roku 1974

Młodzież szkoły w pochodzie 1-majowym w 1976 r.

Grono Pedagogiczne w pochodzie 1-majowym w 1976 r.

Pochód 1-majowy w 1979 r.

Grono pedagogiczne w pochodzie – 1 maja1985r.

Młodzież i nauczyciele w pochodzie 1-majowym w 1986 r.

Uroczyste obchody IV Rocznicy Powstania Związku Sybiraków . W poczcie sztandarowym szkoły A.Szostak, A. Romanowski i M. Jezierska. 24.04.1993 r.

Uroczystości o charakterze politycznym (1970-1990)

Z każdym rokiem było ich mniej. Największą żywotność wykazywały jeszcze: rocznica powstania Polski Ludowej, Dzień Wojska Polskiego, Dzień Zwycięstwa, Rocznica Wyzwolenia Warszawy, Święto Ludowe, Miesiąc Pamięci Narodowej oraz kilka innych. Formy obchodów też się zmieniały, wyraźnie się upraszczając.

Dla uczczenia trzydziestej rocznicy powstania Polski Ludowej 9.IV.1974 r. odbył się turniej międzyszkolny. W szranki stanęliśmy wtedy z I Liceum im. J. Zamoyskiego, zmagając się w kilku kategoriach: śpiew, taniec, gawęda o szkole, skoki na batucie itp. Siły obu szkół były nierówne, bowiem I LO miało chór oraz zespół wokalny i taneczny. Nasza szkoła musiała robić coś z niczego. Dużo energii i inwencji wykazały p.Grażyna Zaleśna i p.Teresa Brzuś. To dzięki nim ponieśliśmy honorową klęskę. Nazajutrz po zawodach nie odbyła się ani jedna lekcja. Wszyscy omawiali przebieg imprezy. Jako pokonani czuliśmy żal i gorycz. Według nas powinien być remis. Kilka naszych konkurencji (gawęda o szkole i niespodzianka) było nawet lepszych. Słabiej było ze śpiewem. Pozostałe – na jednym poziomie. Nowością z naszej strony były skoki na batucie, uprawiane jedynie na zachodzie Europy. Wykonała je sekcja akrobatyczna w składzie: Anna Wysłocka, Danuta Pacoluk z II d i Mirek Piwkowski z II a. Idolem naszych koleżanek i kolegów stał się Staszek Halat z I d (wykonawca dwóch piosenek „Prząśniczki" i „Na falach Dunaju"). Na pochwałę zasłużyła też nasza nadzwyczajna solidarność uczniowska wyrażająca się we wspaniałej frekwencji i gorącym dopingu zawodników[882].

Majowy dzień Zwycięstwa poprzedzało zazwyczaj porządkowaniegrobów i celi Grażynki Kierszniewskiej w Rotundzie. Był też apel z udziałem oficerów i kombatantów[883].

Przygotowanie akademii w rocznicę zjednoczenia ruchu młodzieżowego wzięła na siebie w 1978 roku szkolna organizacja Ochotniczy Hufiec Pracy. Wręczono wówczas książeczkę mieszkaniową ufundowaną przez uczniów Ewie Sokołowskiej – uczennicy klasy IV d.

[882]Kronika szkoły 1963-1975
[883]A II, sygn. 28/I. Prot. z 19.IV.1985 r.

Za przygotowanie akademii przez młodzież w 35. rocznicę powstania Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego (1984 r.) Komitet tej partii przysłał dyrektorowi szkoły podziękowanie. Trzy lata później zaś, w związku z centralnymi obchodami święta ludowego, które odbyły się w Zamościu, cała szkoła wraz z wychowawcami miała uczestniczyć w wiecu na Rynku Wielkim[884].

Program październikowej rocznicy powstania Ludowego Wojska Polskiego przewidywał akademię lub apel, spotkania z oficerami i przedstawicielami milicji obywatelskiej, capstrzyk wieczorny na placu Wolności, przemarsz ulicami miasta oraz apel poległych w Rotundzie.

W 1978 roku odwiedziły szkołę delegacje radzieckich kombatantów, którzy wyzwalali podczas wojny Zamojszczyznę[885]. W tym samym roku wypadła 60. rocznica powstania radzieckiego Komsomołu. Z tej okazji odbył się międzypaństwowy mecz piłki nożnej między młodzieżową drużyną Polski i reprezentacją ZSRR. Szkoła otrzymała 100 biletów.

Z okazji rocznicy wyzwolenia Warszawy – 17 stycznia 1975 roku –odbył się apel z udziałem pocztu sztandarowego. Piękną dekorację z widokiem zamku wykonała p.Krystyna Kabas. Na centralnym miejscu umieszczono skarbonkę-sztafetę na odbudowę Zamku Królewskiego. Wszyscy uczniowie ofiarowali, ile kto mógł. Zastępca dyrektora H. Poździk przedstawił znaczenie tej inicjatywy i opowiedział o zamku – symbolu polskiej państwowości.

Następnie przedstawiciele samorządu ze Szkoły Podstawowej Nr 1 przekazali naszej szkole skarbonkę, a potem uczeń Marek Tęcza odczytał meldunek o składkach młodzieży z Drużyny Harcerskiej. Następnie była część artystyczna, a po niej uczniowie jeszcze dawali pieniądze. Na koniec złożyli datki pracownicy szkoły. Jak się później okazało, szkoła otrzymała podziękowanie od Komitetu Obywatelskiego Odbudowy Zamku Królewskiego za 4520 zł zebrane do skarbonki (była to najwyższa suma, jaką zebrały szkoły z miasta i powiatu zamojskiego).

[884]A II, sygn. 29/I. Prot. z 1.VI.1987 r.
[885]A II, sygn. 23/I. Prot. z 28.IX.1978 r.

Dzień Komisji Edukacji Narodowej

Najważniejszą uroczystością pozostał Dzień Nauczyciela corocznie 14 października. Od 1983 r. był to Dzień Edukacji Narodowej. Zmieniał się z czasem charakter i formy tego święta.

W 1972 r. z tej okazji przybył do szkoły przedstawiciel powiatowego inspektoratu oświaty, a tak opisał to wydarzenie: „Ob. Stanisław Borowiec realizując postanowienia nowej Karty Nauczyciela z 27 kwietnia 1972 r. nawiązujące do tradycji lat 1920-1939 wręczył mianowania z tytułem profesora szkoły średniej następującym nauczycielom: Eleonorze Tymoszowej, Franciszkowi Kapłunowi, Wandzie Sokołowskiej, Henryce Rycyk, Katarzynie Batorskiej, Józefowi Mrozowi, Kazimierzowi Musiałowi i Marii Cichoń”.

Ciekawą formę okolicznościowej części artystycznej przedstawiła w 1973 r. grupa uczniów klasy II c pod kierunkiem Eleonory Tymoszowej i Lucyny Ogórek. Mottem owych występów były opinie wielkich ludzi o ich wychowawcach i pedagogach.

W 1974 r. centralny (ogólnopolski) Dzień Nauczyciela odbywał się w Zwierzyńcu z udziałem ministra oświaty. Naszą szkołę reprezentowali: dyrektor i sekretarz Podstawowej Organizacji Partyjnej – Kazimierz Musiał. W delegacji uczestniczyli również pedagodzy wytypowani do nagrody państwowej lub odznaczenia: Ernest Aurzecki, Mikołaj Cichoń, Zofia Machowska, Janina Deczkowska, Maria Kunowa, Jan Tymosz, Franciszek Kapłun, Henryka Rycyk i Katarzyna Batorska. Tytuły profesora szkoły średniej otrzymali wówczas: Krystyna Kabas, Urszula Malcew i Stanisław Szymanik. Trzy osoby: Eleonora Tymosz, Józef Rączka i Mikołaj Cichoń otrzymały dodatek pedagogiczny.

Miał wówczas swój wielki dzień Franciszek Kapłun – pierwszy spośród nauczycieli naszej szkoły odznaczony Medalem Komisji Edukacji Narodowej za całokształt pracy pedagogicznej.

Uroczystości w 1974 r. odbyły się 12 października po piątej godzinie lekcyjnej w holu I piętra. Młodzież zaprosiła grono pedagogiczne, a Basia Skwarek z IV c w imieniu uczniów złożyła serdeczne życzenia pomyślności, dziękując za ofiarną pracę. Następnie przedstawiciele samorządu wręczyli uczącym kwiaty. Potem była

część artystyczna. Jej pierwszą część poświęcono pedagogom, którzy pod groźbą śmierci pracowali w tajnym nauczaniu lub walczyli o wolność Polski. Z kolei były dyrektor szkoły K. Macias otrzymał wiązankę biało-czerwonych goździków. Drugą część wypełnił montaż słowno-muzyczny poświęcony pracy nauczycielskiej widzianej oczami wielkich poetów.

Kilka lat później (w 1978 r.) okazało się, iż zapotrzebowanie na organizatorów i realizatorów ważnych obchodów rocznicowych i innych na terenie szkoły wzrosło do tego stopnia, że utworzone zostały specjalne trzy zespoły nauczycielsko-uczniowskie:

I – dekoracyjny (Krystyna Kabas, Tomasz Chełmiński, Danuta Mierzwa)

II – przygotowujący imprezy i ich programy (poloniści)

III – zespół kierujący pracami społeczno-użytecznymi (Zofia Orzechowska, Zofia Żbikowska, Teresa Pendyk, Danuta Mierzwa).

W 1978 r. uroczystość ograniczyła się do spotkań wychowawców z klasami, a wieczorem nauczyciele zamojscy i członkowie ich rodzin obejrzeli w Wojewódzkim Domu Kultury przedstawienie „Uciekła mi przepióreczka" St. Żeromskiego[886].Jeszcze skromniej i rzec można „roboczo" wypadł ten dzień w 1981 roku. Oto Kuratorium Oświaty i Wychowania przeznaczyło tylko 550 zł na nagrodę dla jednego nauczyciela w szkole[887].

W kolejnych latach obchodzono już Dzień Edukacji Narodowej. Była tego dnia akademia dla całej szkoły, a po niej wolne dla uczniów, a dla nauczycieli ... szkoleniowe posiedzenie dla rady pedagogicznej na temat „Historyczna świadomość narodu – elementem kształtowania postaw obywatelskich dzieci i młodzieży"[888].

Jeszcze inaczej było 6 lat później (1988). Rzecz działa się w dużej sali nr 4. Zebrała się tam o godz. 10.35 kadra pedagogiczna, samorząd oraz trzyosobowe delegacje ze wszystkich klas. Dwoje członków samorządu złożyło życzenia profesorom, po czym nastąpiła skromna część artystyczna (uczennice klasy III b i słuchacz Liceum Wieczorowego zaśpiewali dwie piosenki związane tematycznie ze

[886]A II, sygn. 23/I. Prot. z 28.IX.1978 r.
[887]A II, sygn. 25/I. Prot. z 5.X.1981 r.
[888]A II, sygn. 25/I. Prot. z 11.X.1982 r.

świętem). Na zakończenie samorząd wręczył na ręce pani dyrektor Zofii Żbikowskiej bukiet róż dla całego grona.

W 1990 roku nowym sympatycznym elementem w świątecznym scenariuszu była obecność w szkole emerytowanych pedagogów: p. Lucyny Kniaziowej, Józefy Jakoniewskiej, Zofii Machowskiej i dyrektora Kazimierza Maciasa. Zabrakło niestety p. Janiny Deczkowskiej, która zmarła.

W latach dziewięćdziesiątych w Dniu Edukacji Narodowej wręczane były nauczycielom nagrody i odznaczenia. W 1991 r. otrzymały je 3 osoby:

- Kazimierz Musiał – Nagroda Ministra
- Maria Markiewicz – Nagroda Kuratora
- Teresa Konior – Nagroda Kuratora.

Wtedy nowo zatrudnieni nauczyciele: Krzysztof Linek, ks. Julian Brzezicki, Barbara Zgnilec, Janusz Skwarek, Monika Tukendorf, Ewa Łysiak, Anna Ewa Skorupka i Mirosława Podhajny zrobili sobie grupowe zdjęcie i zostało ono na pamiątkę wklejone do kroniki szkolnej.

W następnym roku (1992), nagrody dyrektora były szczególnie liczne, otrzymało je 8 osób. Poza tym Nagrodę Ministra Edukacji Narodowej otrzymała wówczas Jadwiga Socha, natomiast Nagrodę Kuratora Halina Barańska i Henryka Rycyk.

Od następnego, 1993 roku, przyjął się miły zwyczaj, aby w Dniu Nauczyciela, uczniowie szli z kwiatami i życzeniami do emerytowanych pedagogów. Bardzo uroczysty charakter „fali z łezką w oku" miał październikowy Dzień Edukacji Narodowej 1996 roku. Dwie nauczycielki: Maria Markiewicz i Janina Wawer, które przekroczyły 60-ty rok życia oraz Franciszek Kapłun, kończący 65 lat odchodzili wtedy na emeryturę. Pożegnanie było wzruszające, jubilaci otrzymali na pożegnanie kwiaty i piękne albumy „Dworki polskie". Książkę otrzymał również Henryk Poździk na 40-lecie pracy pedagogicznej[889].

[889] A II, sygn. 38. Prot. z 26.IX.1996 r.

Święto Kobiet 8 marca

Do lat dziewięćdziesiątych było obchodzone w szkole 8 marca Święto Kobiet – czyli nauczycielek i uczennic. W 1972 roku akademię przygotowała grupa chłopców pod kierunkiem p. Stanisława Filipowicza i p.Leszka Szymańskiego. Uczniowie, głównie z klasy IV a, stanęli na wysokości zadania.

Podobała się powszechnie nadzwyczaj oryginalna i bardzo dowcipna akademia w 1987 roku. Chłopcy wymyślili wtedy m.in. nową wersję „Pana Tadeusza" i „Czerwonego kapturka". Rozbawiona sala zadawała sobie pytanie, czy wieszczowi Adamowi podobałaby się Telimena za kierownicą „Poloneza".

W Dzień Kobiet 1987 r. dziewczęta nie zostały wpuszczone do klasy. Gdy weszły, chłopcy byli ubrani „jak na pochód pierwszomajowy", tzn. w białych koszulach i ciemnych spodniach, na szyi każdego wisiała aksamitka. Ławki ustawione w jeden rząd były zastawione ciastkami. Następnie uroczyście wręczali prezenty. Były to prześliczne granatowe serduszka ze złotym łańcuszkiem. W środku było lustereczko i grzebyczek, również w kształcie serduszka. Przygotowali też część artystyczną składającą się z wierszy deklamowanych przez naszych kolegów – z pamięci[890]!

W dniu8 marca 1994 r. odbyły się tradycyjne już wybory Miss Szkoły. Zgłosiło się 8 uczennic. Jury w składzie 4 chłopców wybrało Monikę Sokołowską z II d.

Pożegnanie absolwentów

W ciągu wielu lat obchodzone było podobnie. Różniło się tylko częścią artystyczną oraz (po 1990 r.) uczestnictwem we mszy świętej w kościele św. Krzyża. Uroczystość w sali gimnastycznej zaczynała się od wprowadzenia pocztu sztandarowego, po czym zebrani śpiewali hymn państwowy. Z kolei przemawiał dyrektor podsumowujący zazwyczaj egzamin dojrzałości. Następnie zabierali głos przewodniczący Komitetu Rodzicielskiego oraz samorządu uczniowskiego. Następnie żegnał starszych kolegów przedstawiciel klas trzecich, a pozostali trzecioklasiści wręczyli absolwentom bukieciki kwiatów (tak było w 1994 r.). Później zabierał głos jeden z abiturientów, dziękując profesorom za czteroletni trud. Z kolei miało miejsce przekazanie sztandaru nowemu trzyosobowemu pocztowi sztandarowemu z klas

[890] Kronika klasy Ia (1985-1989 r.).

trzecich. Na koniec zebrani śpiewali hymn szkoły – „Rotę” do słów Marii Konopnickiej.

Następnie była część artystyczna, wypełniona nastrojową poezją, taką jak choćby ten piękny fragment poezji Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego:

„Popłyniemy daleko, daleko
Jeszcze dalej niż te obłoki
Pokłonimy się nowym rzekom
Odkryjemy nowe zatoki”.

Po części artystycznej wręczano nagrody absolwentom, po czym ostatni raz spotykali się ze swoimi wychowawcami w klasach, odbierając z ich rąk świadectwa dojrzałości[891].

Zjazd absolwentów - Uroczystości 70-lecia szkoły

O jubileuszu zaczęło myśleć grono pedagogiczne we wrześniu 1986 r., chociaż Zjazd absolwentów planowany był dopiero na 24-25 kwietnia roku następnego – 1987. Głównym organizatorem obchodów było I Liceum Ogólnokształcące im. J. Zamoyskiego, a nasze postanowiło się czynnie do nich włączyć. Nauczycielka języka angielskiego Anna Sokołowska proponowała opracowanie historii szkoły i „wyjście z tym na zewnątrz”.

W połowie października znany był już skład Szkolnego Komitetu Organizacyjnego Zjazdu Absolwentów: Antoni Huszalak – przewodniczący oraz trzynastu nauczycieli: Henryk Poździk, Krystyna Kabas, Maria Markiewicz, Teresa Przybylska, Franciszek Kapłun, Henryka Rycyk, Anna Sokołowska, Grażyna Wojtowicz, Grażyna Rubaj, Krystyna Stawiarz i Teresa Konior[892]. Kilka z nich (osoby podkreślone) to oczywiście absolwentki naszej szkoły. Czasu było niewiele, więc prace nabrały tempa. W listopadzie ćwiczył intensywnie chór szkolny. W styczniu 1987 r. gotowy już był program zjazdu, który przewidywał m.in: powitanie gości przez dyrektora szkoły, wystawę prac plastycznych, wspólny spacer na cmentarz,

[891] A II, sygn. 32/I. Prot. z 29.V.1991 r.
[892] A II, sygn. 29/I. Prot. z 14.X.1986 r.

bankiet, spotkania w salach z wychowawcami, zwiedzanie Zamościa. Jednocześnie zapisano w protokole konkretne prace, które należało wykonać[893]:

1. Przygotowanie i dekoracja sali gimnastycznej.
2. Ekspozycja prac plastycznych byłych uczniów.
3. Zaproszenie emerytów.
4. Uporządkowanie grobów nauczycielskich.
5. Przygotowanie klas.
6. Zadbanie o czystość otoczenia szkoły od frontu i między internatem a szkołą.
7. Przygotowanie internatu.
8. Opracowanie projektu znaczka lub plakietki.
9. Kompletowanie zdjęć na tablicy (historia szkoły).

Przewidziano m.in. zwiedzanie obu liceów. Pomoc w organizowaniu zjazdu i włączenie się do niektórych prac zadeklarowało chętnie Koło Przyjaciół Zamościa im. Michała Pieszki.W marcu najwięcej czasu wymagała jeszcze praca nad ostateczną formą prezentacji historii szkoły. Zajmowała się tym z pełnym poświęceniem Anna Sokołowska. Nie szczędząc czasu i trudu, odwiedzała dawne absolwentki w domach, słuchała relacji o przedwojennych czasach i uzyskiwała od nich stare zdjęcia. Sekundował jej w tym Henryk Poździk, który zbierał u byłych uczniów pamiątki szkolne innego rodzaju (tarcze, czapki, znaczki). Były one fotografowane przez Piotra Bojanowskiego i byłego ucznia Jarosława Poździka, po czym wracały do właścicielek. Wszystkie te eksponaty zostały umieszczone w odpowiednich gablotach i na planszach w korytarzu szkolnym[894].

Zjazd odbył się w zaplanowanym terminie 24-25 kwietnia 1987 r.

Program I dnia:

- Referat „Tradycje oświatowe Zamościa”
- Wspomnienia uczestników
- Część artystyczna przygotowana przez uczniów „A to Polska właśnie”
- Spotkania absolwentów w macierzystych szkołach
- Bankiet w Garnizonowym Klubie Oficerskim

[893]A II, sygn. 29/I. Prot. z 29.I.1987 r.
[894]A II, sygn. 29/I. Prot. z 20.III.1987 r.

Program II dnia:

- Złożenie wieńców i kwiatów na grobach nauczycieli
- Goście-absolwenci dzielili się dorobkiem swego życia, opowiadali o pracy zawodowej i rodzinach, wspominali dawne szkolne przygody.

Na widok dawnych profesorów niejeden miał łzy w oczach.

Na początku roku szkolnego 1991/1992 omawiano z inicjatywy dyrektora H.Poździka podczas zebrania plenarnego Rady Pedagogicznej przygotowania do mającego się odbyć w 1992 r. kolejnego czwartego w historii szkoły wspólnego zjazdu absolwentów I i II Liceum Ogólnokształcącego.

W ożywionej dyskusji pojawiły się jednak nieoczekiwanie pewne istotne rozbieżności. Antoni Huszalak był za dwoma oddzielnymi zjazdami dla każdej szkoły, bo łączył tylko budynek starej Akademii. Takie stanowisko kolegi poparł również Andrzej Śnieżko. Inne zdanie w tej sprawie zaprezentował Franciszek Kapłun. Według niego, część oficjalna zjazdu powinna być wspólna dla obu szkół w kinie „Stylowy" lub w Wojewódzkim Domu Kultury, a następnie absolwenci z lat 1916-1965 przeszliby do gmachu I Liceum, gdzie się razem uczyli. Według dyrektora Poździka, główne uroczystości winny się odbyć w naszej szkole. Wobec zarysowanej różnicy zdań, dyrektor zarządził jawne głosowanie, w wyniku którego 5 osób opowiedziało się za projektem dyrektora, 8 – przeciwko organizacji zjazdu, a pozostali wstrzymali się od głosu[895].

[895] A II, sygn. 32/I. Prot. z 25.IX.1991 r.

Uczestnicy zjazdu absolwentów z okazji 70-lecia szkoły. 24.04.1987r.

Część artystyczna zaprezentowana przez uczniów podczas zjazdu absolwentów z okazji 70-lecia szkoły. 24.04.1987r.

Uczestnicy zjazdu absolwentów klasy IV a w 10 rocznicę otrzymania świadectw maturalnych. 7.06.1986r.

II zjazd absolwentów klasy IV a. 15 lat po otrzymaniu świadectw dojrzałości 8.06.1991r.

Zjazd absolwentów klasy IV a (1972-1976) 8.06.1996r.

Nauczyciele. Spotkanie po latach. 20-lecie matury, rocznik 1981/1982. Czerwiec 2002 r.

Spotkanie po latach. 20-lecie matury, rocznik 1981/1982. Czerwiec 2002 r.

Uroczystości 1 i 3 Maja

We wczesnych latach siedemdziesiątych Święto Pracy, tak jak i wiele innych, było obchodzone inaczej niż dziesięć lat później. Kończyła się właśnie wówczas pewna epoka, a wraz z nią przyjęte dotąd zewnętrzne formy wyrażania ideologicznych treści.

Jednocześnie w szkole zbliżał się nieuchronnie zmierzch obowiązkowych mundurków. Z codziennego stroju awansowały one wówczas dość szybko na galowy od święta. Obchody 1 Maja 1974 roku potwierdziły ten fakt w całej rozciągłości. Uczniowie coraz mniej chętniej nosili granatowe przepisowe uniformy, jednak wystąpili w nich gremialnie w pochodzie pierwszomajowym. I dobrze zrobili, bo wyglądali wspaniale, co zostało zauważone. Gorzej było z akcesoriami – szturmówkami, emblematami szkolnych organizacji i hasłami, których wyraźnie zabrakło[896].

Niedociągnięcia dało się nadrobić w roku następnym (1975). Pochód szedł wprawdzie w strugach deszczu, ale nasza „granatowa" kolumna zwracała powszechną uwagę.

Na początku lat osiemdziesiątych obchody 1 Maja miał już inny charakter. Była zbiórka przed szkołą i wraz z pocztem sztandarowym, zamiast w tradycyjnym pochodzie ulicami miasta, poszliśmy prosto na Rynek Wielki. Podczas wiecu zebrani manifestowali wolę uczciwej, rzetelnej pracy, by wyprowadzić kraj z głębokiego kryzysu.

Podobny przebieg miały obchody w kolejnym 1983 roku. W szkole była akademia, czyli montaż słowno-muzyczny związany tematycznie ze Świętem Pracy. Na wiecu przed ratuszem zebrane szkoły i zakłady pracy wysłuchały przemówienia I sekretarza Komitetu Wojewódzkiego PZPR oraz transmitowanego przez radio wystąpienia premiera rządu.

Dwa lata później (1985 r.) już na dziesięć dni przed 1 Majaw szkole został powołany Obywatelski Komitet Obchodów Świąt Majowych. Przewodniczył mu Andrzej Śnieżko, a zastępcą został Antoni Huszalak, mający do pomocy sześciu

[896]Kronika szkoły 1963-1974 r.

członków. W dniu 29 kwietnia o godz. 12.45 był uroczysty apel. Tego samego dnia delegacja uczniów złożyła wieniec na grobach w Rotundzie.

Już kilka dni wcześniej dekorowano szkołę od wewnątrz. Wychowawcy musieli zadbać o gazetki okolicznościowe w szkołach i na korytarzu. Duże hasło 1–Majowe na zewnątrz wykonała z młodzieżą p.Krystyna Kabas. Budynek zdobiły szturmówki biało-czerwone, czerwone i niebieskie z gołąbkiem, wyprane i wyprasowane specjalnie na tę okazję. W dniu 30 kwietnia o godz. 14-tej w akademii miejskiej wzięło udział 10 uczniów z klasy III c z wychowawczynią Anną Sokołowską[897].

W dniu 1 Maja 1986 r. uczniowie ubrani w „garniturki szkolne" zebrali się o godz. 8.30. Na boisku zostali ustawieni w czwórki. Wręczono im tam szturmówki. Po wprowadzeniu sztandaru wszyscy wyszli na ul. Orlą, a następnie na ul. Partyzantów i przeszli na Rynek Wielki. Tam wysłuchali radiowego przemówienia W. Jaruzelskiego, a następnie władz miejskich. Później pochód przemaszerował ul. Akademicką i Lubelską. W ulicy Róży Luksemburg nastąpiło rozwiązanie pochodu i odprowadzanie sztandarów do szkół.

Drugiemu majowemu świętu – 3 Maja - towarzyszył przeważnie uroczysty apel. Nieco inny, bardziej podniosły charakter miały obchody 200. rocznicy uchwalenia Konstytucji w dniu 3 Maja w 1991 r. Rano tego dnia grono i młodzież z pocztem sztandarowym udali się na Rynek Wielki. Do zebranych przemówił prezydent Zamościa Marcin Zamoyski. O godz. 10.30 wysłuchano mszy świętej polowej, którą odprawił ks. biskup Jan Śrutwa. Kilka dni później w szkole odbyła się akademia przygotowana przez klasę III b[898].

Rocznica Odzyskania Niepodległości 11 listopada

To święto przeważnie było związane z uroczystą akademią i to zarówno w latach siedemdziesiątych, jak i po 1990 r. Dominowały utwory liryczne przeplatane fragmentami prozy i poezji o tamtych radosnych listopadowych dniach. Jak zapisała szkolna kronikarka w 1988 roku, piosenki zwłaszcza przez młodzież przyjęte zostały

[897] A II, sygn. 28/I. Prot. z 19.IV.1985 r.
[898] Kronika klasy Ia (1985-1989 r.)

entuzjastycznie, a profesor Franciszek Kapłun prosił nawet, wyraźnie wzruszony, o powtórzenie jednej z nich.

Bywało, że udany szkolny występ słowno-muzyczny z tej okazji powtórzono podczas sesji Miejskiej Rady Narodowej (1989 r.), a nawet w kościele św. Krzyża (1990 r.). W tym ostatnim przypadku cała szkoła uczestniczyła w Mszy św. za Ojczyznę,a kazanie wygłosił ks. dr Stanisław Sieczka.

Również szkolny poczet sztandarowy opuszczał zazwyczaj tego dnia szkołę, zapraszany na Rotundę lub na wiec przed ratuszem (1992)[899].

W latach dziewięćdziesiątych młodzieży było tak dużo, że akademie odbywały się dwukrotnie (na pierwszej lekcji dla klasy I i II, a dla pozostałych na drugiej godzinie lekcyjnej (1992 r.). Oprócz tego, w Wojewódzkim Domu Kultury organizowano akademię wojewódzką z udziałem międzyszkolnej grupy uczniów (a więc i z naszej szkoły). Uczestniczyły w niej klasy III i IV oraz II c[900]. Po południu na Rynku Wielkim odbyła się manifestacja z udziałem 5-osobowej delegacji młodzieży z każdej klasy.

Znany jest repertuar przedstawiony podczas akademii szkolnej w 1997 roku. Były to m.in. wiersze: *Do matki Polki*; *Ta, co nie zginęła*; *Wstań Polsko moja*; *Z dymempożarów*; *Wolność*; *Polonia Restituta* oraz pieśni: *Szara Piechota*; *Wojenko, Wojenko*; *Marsz I Brygady*; *Ojczyzno ma*.

Trzy lata później (2000 r.) wykorzystano fragmenty „Dziadów" Mickiewicza, poezji Staffa, Baczyńskiego, Wierzyńskiego i Herberta, a z piosenek: „Maszerują strzelcy" oraz „Mury" barda „Solidarności" – Jacka Kaczmarskiego.

Obchody Dnia Patronki Szkoły

I Ogólnopolski Zjazd Liceów Ogólnokształcących im. Marii Konopnickiej zorganizowało Towarzystwo jej imienia w 1969 r. W naszej szkole odpowiedzialną za współpracę z tym Towarzystwem była Eleonora Tymoszowa, a od 1974 r. absolwentka szkoły, a później polonistka – Teresa Brzuś-Przybylska.

[899] A II, sygn. 33/I. Prot. z 5.XI.1992 r.
[900] A II, sygn. 33/I. Prot. z 5.XI.1992 r.

Po dłuższej przerwie, w szkole, 4 grudnia 1973 r., zorganizowano akademię ku czci patronki. Część artystyczną przygotowała grupa uczniów klasy II c pod kierunkiem Eleonory Tymoszowej. Uroczystość odbyła się wieczorem z udziałem młodzieży,grona pedagogicznego, rodziców i Komitetu Rodzicielskiego[901].

VI Ogólnopolski Zjazd Liceów Ogólnokształcących im. Marii Konopnickiej miał miejsce w maju 1974 r. w Lublinie. Gospodarzem tej pięknej imprezy było liceum przy ul. Farbiarskiej. Uczestniczyła w nim trzyosobowa delegacja naszej szkoły (Teresa Brzuś-Przybylska oraz dwie uczennice: K. Dublicka z II c i B. Łukaszyk z I a). Program przewidywał uroczyste otwarcie zjazdu, sesję naukową poświęconą poetce oraz wycieczkę Nałęczów – Kazimierz – Puławy.

W okresie między zjazdami szkoła utrzymywała ścisły kontakt z Zarządem Głównym Towarzystwa im. M. Konopnickiej w Warszawie.

We wrześniu 1975 roku odbył się VII Ogólnopolski Zjazd w Gdańsku. Uczestniczyła w nim wraz z Teresą Przybylską grupa uczniów – najlepszych recytatorów szkolnych. Z tego zjazdu przywieźli uczniowie dyplomy i nagrody za udział w kilku konkursach. Zawiązały się również pierwsze przyjaźnie między szkołami cementujące członków rodziny Konopnicjańskiej.

Wiosną 1976 roku gościły w naszej szkole członkinie Zarządu Głównego Towarzystwa – Zofia Szancerowa i Zofia Kownacka. Przygotowana z tej okazji impreza poetycka bardzo się wszystkim podobała. W tym samym roku odbył się VIII Zjazd w Suwałkach, przy czym nasza delegacja odebrała I nagrodę za udział w jednym z konkursów. Idea więzi z patronką szkoły realizowana była no co dzień w różny sposób. Wiosną 1977 r. – na przykład – klasa, której wychowawcą był Henryk Poździk, pojechała na wycieczkę do Żarnowca.

W latach następnych zjazdy były organizowane co dwa lata, głównie ze względów finansowych. IX Zjazd odbył się w 1978 r. w Warszawie, a X – jubileuszowy, dwa lata później w Zamościu.Z tej okazji przygotowano specjalną kronikę Zjazdu, a podczas jego trwania pierwszoklasiści złożyli ślubowanie. Goście wysłuchali kilku odczytów i pogadanek. Był konkurs recytatorski poezji i prozy Marii Konopnickiej. Główne uroczystości odbyły się w sali gimnastycznej. Obok portretu

[901]Kronika szkoły 1963-1975 r.

patronki widniało hasło: *„Boś Ty Polka prawdziwa, Tyś chluba jest nasza”*. W ostatnim dniu goście zwiedzili Zamość i Roztocze.

W roku 1985 p. H. Poździk zaproponował zmianę nazwy szkoły Zespół Szkół Ogólnokształcących na II Liceum Ogólnokształcące im. M. Konopnickiej. Zostało to zatwierdzone.

W latach osiemdziesiątych zjazdy miały miejsce pięciokrotnie[902]. Nasza szkoła uczestniczyła tylko w dwóch zjazdach: w Nowym Sączu i w Milanowie. Do Nowego Sącza pojechała Anna Sokołowska z grupą uczniów, którzy za przygotowanie części artystycznej oraz kilku zadań konkursowych otrzymali specjalne wyróżnienie i nagrody książkowe. Na zjeździe w Milanowie był z delegacją młodzieży zastępca dyrektora Kazimierz Chrzanowski.

W 1993 roku odbył się zlot członków Szkolnych Kół Krajoznawczo-Turystycznych liceów im. M. Konopnickiej. Organizatorem było SKKT „Arkadia” przy II LO w Katowicach. W zlocie uczestniczyły reprezentacje z czterech miast: Katowic, Inowrocławia, Włocławka i Zamościa.

Wśród zaproszonych gości była praprawnuczka Marii Konopnickiej dziewiętnastoletnia Monika Modrzejewska z Łodzi, ale nie przyjechała z powodu matury.Goście i gospodarze zaprezentowali własne, ciekawe programy. Naszą szkołę reprezentowała opiekunka koła Barbara Zgnilec i troje uczniów. Przedstawili oni program złożony z piosenek do słów Marii Konopnickiej, przygotowany pod kierunkiem p. Andrzeja Sołowieja. Po części artystycznej nastąpiła wymiana informacji na temat działalności Szkolnych Kół. Goście wpisali się do złotej księgi, a następnie zwiedzano razem Bibliotekę Śląską i czynną wtedy wspaniałą wystawę najcenniejszych zabytków rękopiśmiennych i drukowanych w bibliotecznych zbiorach specjalnych. Uczestnicy otrzymali na pamiątkę exlibrisy Biblioteki Śląskiej. Na zakończenie odbyła się wycieczka „Krakowskim szlakiem Marii Konopnickiej”[903].

[902]A II, sygn. 33/I. Prot. z 27.IV.1993 r.
[903]A II, sygn. 28/I.

Uroczystości o charakterze religijnym

Uroczystości o charakterze religijnym odbywały się corocznie od początku lat dziewięćdziesiątych. Najbardziej widowiskowe były „Jasełka" łączone często z dzieleniem się opłatkiem uczniów z gronem nauczycielskim i dyrekcją. Spektakl wystawiany był zazwyczaj w ostatnim tygodniu przed świętami Bożego Narodzenia. Przygotowywała je 30-osobowa grupa młodzieży klas I-IV pod kierunkiem katechetki Anny Brzezickiej (scenariusz), Andrzeja Sołowieja (oprawa muzyczna) oraz siostry Barbary Dłużewskiej (projektantka kostiumów).

Najbardziej rewelacyjnym pomysłem związanym z Jasełkami okazał się już na początku zwyczaj wielokrotnego prezentowania widowiska. Premiera była oczywiście w szkole, a później już po Nowym Roku grupa teatralna zaczynała „tournée" po Zamościu. W pierwszej kolejności było przedstawienie w kościele św. Krzyża, a potem u prezydenta miasta, w Urzędzie Wojewódzkim, w redakcji „Tygodnika Zamojskiego", u biskupa Jana Śrutwy, w wojewódzkiej stacji sanitarno-epidemiologicznej, w Technicznej Szkole Wojsk Lotniczych, Stowarzyszeniu Diabetyków w Zamościu oraz Zakładzie Karnym. Podczas występu w Kuratorium Oświaty i Wychowania szkoła w formie podziękowania otrzymała 500 nowych złotych (dawne 5 milionów) na działalność pozalekcyjną[904].

Tuż przed świętami, przeważnie 21 grudnia odbywał się w szkole uroczysty apel wigilijny. W 1990 roku zorganizowano go po raz pierwszy. Przemawiał nowy wówczas dyrektor Henryk Poździk, a po nim wygłosił słowo Boże duchowy opiekun młodzieży ks. Jan Sobiło. Następnie nauczyciele złożyli uczniom świąteczne życzenia. Krótka część artystyczna o Świętach Bożego Narodzenia (autor scenariusza i oprawy muzycznej – Andrzej Sołowiej) zakończyła ten wspólny przedświąteczny poranek. W ostatnim dniu nauki organizowane były w prawie wszystkich klasach spotkania z dzieleniem się opłatkiem i śpiewaniem kolęd.

Po roku 1990 królowała w styczniu na korytarzu I piętra pięknie ubrana choinka. Wcześniej powstawały w pracowni plastycznej pod kierunkiem p. Krystyny Kabas biało-czerwone łańcuchy, popularne niegdyś „języki" i inne świąteczne dekoracje.

[904]Kronika szkoły.

W 1997 roku Jasełka prowadzili uczniowie: M. Surmacz i P. Bartnik. W rolach głównych wystąpili: U. Kania jako Maryja i K. Synowiec – Józef. Szczególne zainteresowanie budziła rola diabła (Agnieszka Soroka) i Heroda (T. Kasiura). Dwa lata później (1999) rolę Maryi kreowała Kasia Pysiewicz, a partnerował jej jako Józef – Kamil Pysiewicz. Ogółem 20 aktorów, w tym trzech pasterzy, diabeł, Herod, śmierć i Aniołowie.

Młodzież brała też udział w różnych świętach liturgicznych obchodzonych w diecezji zamojsko-lubaczowskiej. Byli to głównie uczniowie należący do Szkolnego Koła Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży „Iskra". Podczas uroczystości Chrystusa Króla 23 listopada 1997 r. wzięli udział w montażu słowno-muzycznym „Ojczyzna" w salach przy Katedrze Zamojskiej po mszy świętej. Był to znaczący wkład (zwłaszcza ze strony klas drugich) w uświetnienie uroczystości patronalnych Katolickiego Stowarzyszenia Młodych, na których spotkała się młodzież KSM-owska z całej diecezji oraz seniorzy i seniorki członkowie KSM działającego przed wojną.

Oto w końcu listopada 1990 r. uczący religii ks. Jan Sobiło zorganizował pielgrzymkę nauczycieli do Częstochowy połączoną z całonocnym czuwaniem w kaplicy przed cudownym obrazem Matki Bożej[905].

Przyjęły się również coroczne uroczyste spotkania opłatkowe przed Świętami Bożego Narodzenia dla nauczycieli i pracowników Zespołu Szkół. Podczas opłatka wigilijnego 19 grudnia 1991 r. złożono sobie życzenia i wszyscy zaśpiewali nastrojową kolędę „Wśród nocnej ciszy".Ta sama uroczystość dwa lata później doszła do skutku dzięki funduszom z prowizji Państwowego Zakładu Ubezpieczeń w kwocie 2 207 ówczesnych złotych. Była to już prawdziwa świąteczna „uczta" z bigosem i ciastkami[906]. W kolejnych latach też odbywały się takie uroczystości (w 1997 r. zorganizował „opłatek" ks. Ciećkiewicz).

[905]Kronika szkoły 1984-1991.
[906]A II, sygn. 33 z 22.II.1993 r.

4 X 1968 - Akademia z okazji 51 rocznicy rewolucji październikowej. Występuje szkolny zespół wokalny.

1968 r. Chór szkolny pod batutą prof. Jana Pałki podczas akademii szkolnej z okazji XXV–lecia PRL

21.03.1970 Zespół z klasy III c „Bieriozki” na Festiwalu Piosenki Radzieckiej

Uczennice: Teresa Zając oraz Elżbieta Niemczuk śpiewają piosenkę „Serce na śniegu” podczas akademii szkolnej z okazji 53. rocznicy wybuchu rewolucji październikowej

20.11. 1970 Akademia z okazji Dnia Edukacji Narodowej. Zespół wokalny pod kierownictwem prof. Jerzego Drabika

Uroczysta akademia listopad 1971 r.

1974 - montaż słowno-muzyczny poświęcony patronce szkoły Marii Konopnickiej.

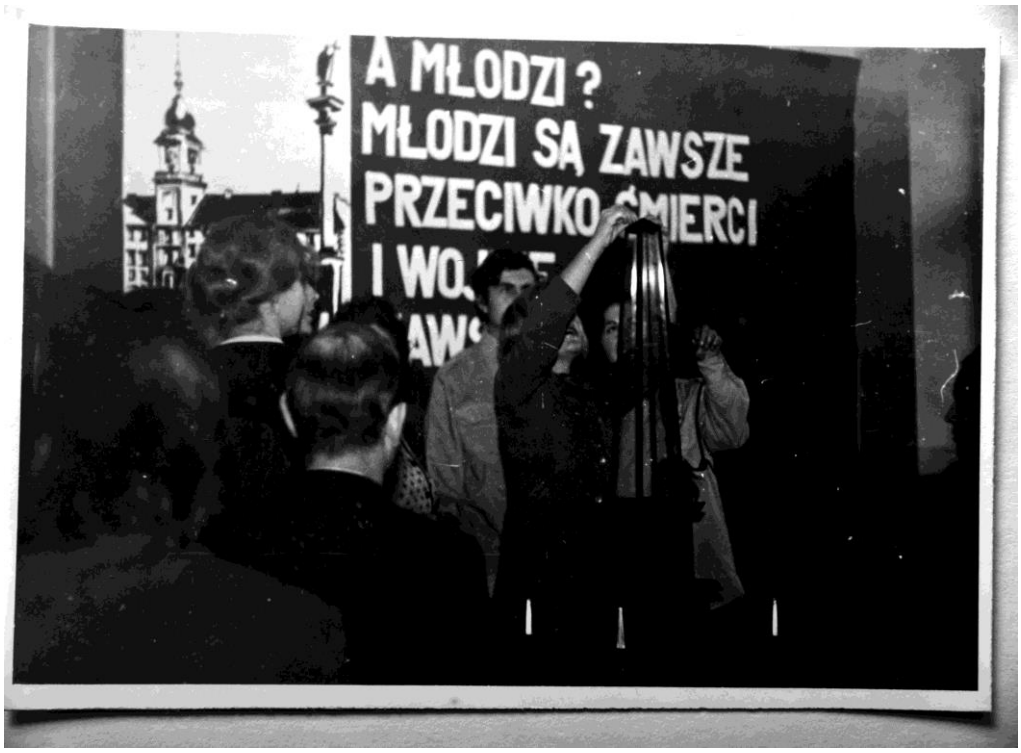

1974 – uczniowie składają datki na odbudowę Zamku Królewskiego w Warszawie.

1974, Członkowie koła recytatorskiego w trakcie części artystycznej. Apel przeciwko wojnie.

1976, Pożegnanie maturzystów

10 czerwca 1976 Koniec roku szkolnego

Zakończenie roku szkolnego 1978/1979. Na gitarze gra Darek Tokarzewski.

1979 Akademia szkolna z okazji Dnia Kobiet

1979 Akademia z okazji święta 1 maja

10.06.1981 – Pożegnanie klas IV. Część artystyczna w wykonaniu klas III. Przy mikrofonie uczeń Darek Figiel z klasy IIIc.

Zespół „Kalinka” podczas uroczystości szkolnej w roku szkolnym 1985/86

Akademia szkolna w roku 1986/87

Obchody Dnia Niepodległości w roku szkolnym 1988/89

Uroczystość poświęcona Patronce szkoły w roku szk.1989/90

Grono pedagogiczne w czasie uroczystości szkolnych w roku 1989/90

Uroczystość szkolna w roku 1990/91

Uroczystość ślubowania w roku szk. 1990/91

Życzenia z okazji świat Bożego Narodzenia w roku szkolnym 1990/91

Uroczystość w roku szkolnym 1990/91

Uroczysta akademia, połączona ze ślubowaniem w roku szk. 1991/92

Ewa Wiater jako Maria Konopnicka podczas części artystycznej zaprezentowanej uczniom klas pierwszych 18.10.1991r.

Uroczystość poświęcona Patronce szkoły w roku szk. 1996/1997

Uroczystość ślubowania 1997

1997 Obchody Święta Niepodległości

Absolwenci 1999

Zakończenie roku 1998/99

Studniówki

Królową wszelkich szkolnych zabaw była jak dawniej studniówka. Już do tradycji należało, że to trzecioklasiści dekorowali salę balową. Zazwyczaj ten „bal nad balami" odbywał się w styczniu lub w lutym, a podczas stanu wojennego w 1982 roku nie było go wcale.

Studniówkę 1972 (24 lutego) przygotowywano dość długo. Dekoracje, a zwłaszcza efektowne oświetlenie sali, wykonali fachowcy wysokiej klasy – uczniowie Technikum Elektrycznego. Do tańca grała orkiestra ciesząca się w Zamościu opinią najlepszej – zespół profesora Jana Pałki, dyrektora Szkoły Muzycznej. Gościem honorowym był p.Kazimierz Macias – dawny dyrektor naszego liceum.

Podczas studniówki dwa lata później (w 1974 roku) w salę balową przeistoczył się korytarz szkolny II piętra. Młodsze klasy z zazdrością spoglądały na dumnych „czwartaków". Zgodnie z zapowiedzią Apollina, tańce zaczęły się o godz. 19.00 Przetrwało do dziś zaproszenie na ten pierwszy „dorosły" bal:

Ja Apollo, posłaniec Bogów wszem wobec wiadomym czynię, że grono żaków zamojskiego II Liceum Ogólnokształcącego Ludum *Studniowe urządzić zamierza, termin na 19 Januara wyznaczając.*

Obiecuję pod moimi opiekuńczymi skrzydłami pląsy przeróżne w takt kapeli doborowej. A inne miracula, które ku uciesze zebranych czynione będą pod warunkiem, że płeć nadobna boski uśmiech przyniesie w darze, a ród męski zamiłowanie do tańca okaże. Utrudzeni pląsami lubo i porą spóźnioną łacno pokrzepienie w jadle a napitku wszelakiem znaleźć będą mogli.

Imć panny i kawalerowie tegoż Liceum w całej swej okazałości proszą Imćp.Dyrektora Zdzisława Bieleckiego z żoną, aby wielkie tany a pląsy swą dostojną obecnością zaszczycić raczył. Początek wyznacza się przed pierwszym pianiem kura z wybiciem na ratuszowym czasomierzu godziny 19.

Żacy

Po ciepłych i bezśnieżnych feriach, 8 lutego 1975 r. o godz. 18.00, zaczęła się jedna z bardziej oryginalnych studniówek. Młodzież zdążyła tylko rozebrać się z płaszczy i wejść na salę, gdy niespodziewanie zgasło światło. W oknach całej dzielnicy zimowy zmrok rozpraszały jedynie świeczki. Instrumenty elektryczne poszły w kąt, zastąpione pianinem, saksofonem, akordeonem i trąbką. Po uroczystym polonezie elektrycy naprawili transformator i o 21.45 wszystko wróciło do normy. Ponad 170 uczniowskich par bawiło się doskonale, mimo że niestety prysł „nastrojowy, kameralny półmrok”[907].

Pod romantycznym hasłem „Hej użyjmy żywota” bawiono się 25 stycznia 1981 roku. Ciekawa, barwna dekoracja, oryginalne kreacje dziewcząt i udane występy klasy IV c były mocnym atutem tego jedynego wieczoru i nocy.

Nie dane było przeżyć studniówki następnemu rocznikowi maturzystów. Trwający od dwóch miesięcy stan wojenny i ograniczenie swobód obywatelskich okazały się barierą nie do pokonania.

[907]Kronika szkoły 1974/75–1983/84

Kolejną studniówkę dwa lata później rozpoczęły krótkie przemówienia dyrektora, prezesa Komitetu Rodzicielskiego i jednej z uczennic. Potem tradycyjny polonez. Amatorzy muzyki nowoczesnej bawili się w sąsiedniej sali na dyskotece.

W 1989 r. były brane pod uwagę trzy projekty dekoracji: miasto nocą, altana, piramida. Ostatecznie zgodnie z wcześniejszymi planami, uczniowie rozpoczęli konstrukcję sali balowej, która zamieniła się w końcu w grotę czarownicy. Początek o 19-tej. Polonez, walc angielski i „na hura”... do stołów. Był m.in. barszczyk z pasztecikami i ziemniaki ze schabowym i grzybkami. Zabawa trwała całą noc. Następnego dnia o 16-tej były poprawiny.

Minęły dwa lata i oto kolejna studniówka w 1991 roku. Uchodziła za najtańszą w Zamościu (w warunkach wielkiej inflacji – od pary 120.000 zł), ale i tak na drugi dzień były poprawiny z muzyką disco. Podczas zdejmowania dekoracji stało się nieszczęście. W sali balowej wybuchł pożar. Spaliły się zasłony, firany i popękały szyby w oknach. Ogień uszkodził trzy stoliki i 23 krzesła. Podejrzewano, że zapaliła się bibuła od nagrzanej żarówki.

Przygotowania do kolejnego balu w następnym roku (1992) poprzedził brak jednomyślności w zasadniczej sprawie, gdzie ma się odbyć studniówka. Młodzież i rodzice chcieli w szkole, natomiast dyrekcja – w wynajętym lokalu. Pierwsza koncepcja zwyciężyła i 25 stycznia sala gimnastyczna oraz szkolne korytarze czekały na gości. Wcześniej, jeszcze 18 grudnia, odbyło się losowanie miejsc „do konsumpcji”. Ustalony w ten sposób porządek przydzielił korytarz na I piętrze klasie „b”, „c” i „d”, a na piętrze drugim „a”, „e” i „f”. Każda klasa przygotowała podwójne imienne listy osób zaproszonych (jedna dla dyrektora, druga dla wychowawcy). Dyrektor musiał też znać wcześniej nazwisko fotografa oraz osoby nagrywającej przebieg balu na kasety wideo. Dyrekcja, pomna tragicznego pożaru sprzed roku, zachowała wszelkie środki ostrożności. Nie dekorowano żyrandoli, obowiązywał zakaz wbijania gwoździ, aby nie niszczyć ścian. Fachową radą w tym względzie służyła nieoceniona p. Krystyna Kabas. Z dekoracją korytarzy uporano się w ciągu trzech ostatnich popołudni, przy czym nadzorowali te prace wychowawcy[908].

[908] A II, sygn. 33/I. Prot. z 5.XI.1992 r.

Salę gimnastyczną, zgodnie z tradycją, ozdabiały klasy trzecie. Tym razem była to wojskowa siatka maskująca i pomięty papier pakowy. Każda para płaciła 200.000 zł. Bawiło się trzystu uczniów oraz... trzech księży z ks. dziekanem Czesławem Galkiem na czele. I chyba na przekór osobom duchownym wymalowano na ścianie czerwone gwiazdy i napis „Witamy w piekle". Poloneza poprowadził dyrektor Kazimierz Chrzanowski. Grał znany zespół muzyczny „Azja". Na sali roiło się od pięknych dziewcząt i eleganckich chłopców. Zabawa trwała do rana, ale i tak następnego dnia były tradycyjne poprawiny.

Idea ostatecznego wyprowadzenia studniówek z budynku szkolnego zmaterializowała się po raz pierwszy w 1993 roku. Jeszcze 30 sierpnia roku ubiegłego rada pedagogiczna podjęła decyzję o urządzeniu balu 22 stycznia w wielkiej sali Wojewódzkiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. Nauczyciele motywowali tę zmianę argumentami, że korytarz II piętra ma słabe stropy, jest zła jakość legarów w sali gimnastycznej, niedawno odbył się kosztowny remont sali oraz korytarza (malowanie, cyklinowanie), istniało także ryzyko zagrożenia pożarowego. Rodzice nadal chcieli studniówki w szkole, ale nauczyciele nie zgodzili się, mówiąc, że już raz podjęli decyzję i tego będą się trzymać[909].

Pierwsze słowo na balu należało do dyrektorki, po czym głos zabrał przedstawiciel przyszłych maturzystów – Piotr Kubicki. Wśród gości zauważono wybitnego absolwenta lat ubiegłych Jarosława Jakubiaka – laureata Międzynarodowej Olimpiady Biologicznej, który bawił się z urodziwą uczennicą klasy IVc – Edytą Frykowską.

Kolejna studniówka w 1994 roku też miała miejsce w sali WOSIR-u. Dekoracją ogromnych połaci tamtejszych ścian i sufitu zajmowały się, jak zwykle, klasy trzecie. Efekt przeszedł wszelkie oczekiwania. Oto pod sufitem „falowało" ponad cztery tysiące kolorowych balonów. Ściany zamieniły się w bajkowy ogród pełen różnobarwnych kwiatów z przewagą maków. Nieco na uboczu wyrósł zagajnik palmowy – atelier fotograficzne dla amatorów pamiątek. Bawiło się ponad 300 osób, w tym 50 pedagogów i trzech księży.

[909] A II, sygn. 34/I. Prot. z 19.X.1993 r.

Dziewczęta wystąpiły w długich ciemnych spódnicach lub „małych czarnych". Prawdziwą frajdę sprawił wszystkim nauczyciel – p.Janusz Skwarek śpiewający z talentem piosenki rockowe[910].

Bal studniówkowy 1997 r. odbył się także w hali OSIR-u, z udziałem zaproszonych delegacji klas trzecich, przedstawicieli rodziców oraz grona pedagogicznego. Sala była ozdobiona kolorowymi balonami i kwiatami z bibuły. Nad głowami zawieszona była siatka maskująca. Zebranych rodziców i nauczycieli powitali uczniowie Tomasz Dyjak i Ewa Dziaduszek.

Pani dyrektor rozpoczęła zabawę tradycyjnym „Poloneza czas zacząć". Następnie zagrano walca, do którego uczniowie prosili wychowawców, po czymzasiedliśmy do stołów. Były różne napoje i ciastka. Rozpoczęliśmy od rosołu, a później drugie danie. Jednak wszyscy rwali się do tańców. Królowała muzyka dyskotekowa, rockowa i tzw. wolne utwory. Była też słynna „Matura" Czerwonych Gitar, cała sala przekrzykiwała muzyków zwłaszcza przy słowach „Znów za rok matura" (nie wiedzieć czemu takie pesymistyczne nastawienie). Co jakiś czas za pośrednictwem orkiestry przekazywano pozdrowienia dla wychowawców lub kolegów. Zadedykowaliśmy naszemu wychowawcy Henrykowi Poździkowi przebój sprzed lat „Zachodni wiatr". Otoczyliśmy profesora kręgiem, a naszekoleżanki kolejno prosiły go do tańca. Myślę, że niespodzianka się udała, bo profesor był autentycznie wzruszony (profesor w tym miejscu dopisał: i to bardzo, bardzo, bardzo!)

Opróżnialiśmy talerze z ciastkami i napojami do tego stopnia, że gdy około godziny pierwszej w nocy podano gorące udka, niewiele osób miało na nie ochotę. Większym powodzeniem cieszyła się kawa i herbata. Brakowało na studniówce dwóch klasowych kolegów: Maćka zwanego Jaroszem i Wojtka zwanego Brzyndkiem. Jakież było nasze zdumienie, gdy przyszli nad ranem zobaczyć tych, co wytrwali (w pozycji pionowej oczywiście). Około godziny szóstej na sali zrobiło się luźniej. O siódmej był koniec naszej udanej zabawy, o czym świadczył wymowny wielce fakt, że będziemy ją bardzo mile i długo po studiach wspominać. Został też na pamiątkę nakręcony film z naszego szaleństwa oraz zrobiliśmy pokaźną stertę zdjęć. Nazajutrz były poprawiny (19.I.1997 r.) w klubie jazzowym „Kosz". Tym razem nie było poloneza, ale za to rock

[910] Kronika klasy Ia (1985-1989 r.).

i disco. Nakręciliśmy znowu film. Po wybiciu północy Kopciuszek zmienił się w Kopciucha i poszliśmy zmęczeni do domu. Pierwszego dnia po studniówce do szkoły przyszła niecała połowa klasy. Spisał to sprawozdanie Michał Jonik kończąc słowami: I ja tam byłem, miód i wino piłem, a com widział i słyszał w księgi umieściłem..[911]

Grono pedagogiczne i zaproszeni goście podczas studniówki 1971

Uczniowie podczas studniówki w 1975 r.

[911]Kronika klasy Ia–IVa (1993/94–1996/97 r.).

Studniówka 1981

Studniówka 1981

Tradycyjny polonez 1983

Studniówka 1983

Studniówka 1984

Studniówka 1986

Studniówka 1986

Studniówka 1987

Studniówka 1987

Studniówka 1988. Grono Pedagogiczne w tradycyjnym polonezie.

Studniówka 1989

Studniówka 1990

Studniówka 1990

Studniówka 1991

Studniówka 1991

Studniówka 1992. Dyrekcja i Grono Pedagogiczne

Studniówka 1992

Pan dyrektor K. Chrzanowski prowadzi uroczystego poloneza podczas studniówki 25.01.1992r.

Zdjęcie uczestników studniówki uczniów klasy IV e. (25.01.1992 r.)

Uczniowie klas maturalnych (R.Zaborska, M.Kiełsznia,M.Misztal i K.Tracz) uroczystym polonezem rozpoczynają studniówkę 25.01.1992r.

Studniówka 1993. Grono Pedagogiczne. Od lewej p.prof. J. Skwarek, p.prof. I. Hajduk, ks. Cz.Galek, p.Dyrektor J.Socha, p. wizytator S.Kawałko, p.prof. H.Kawałko

Studniówka 1993

Przemówienie p. Dyrektor Jadwigi Sochy podczas studniówki 1995r.

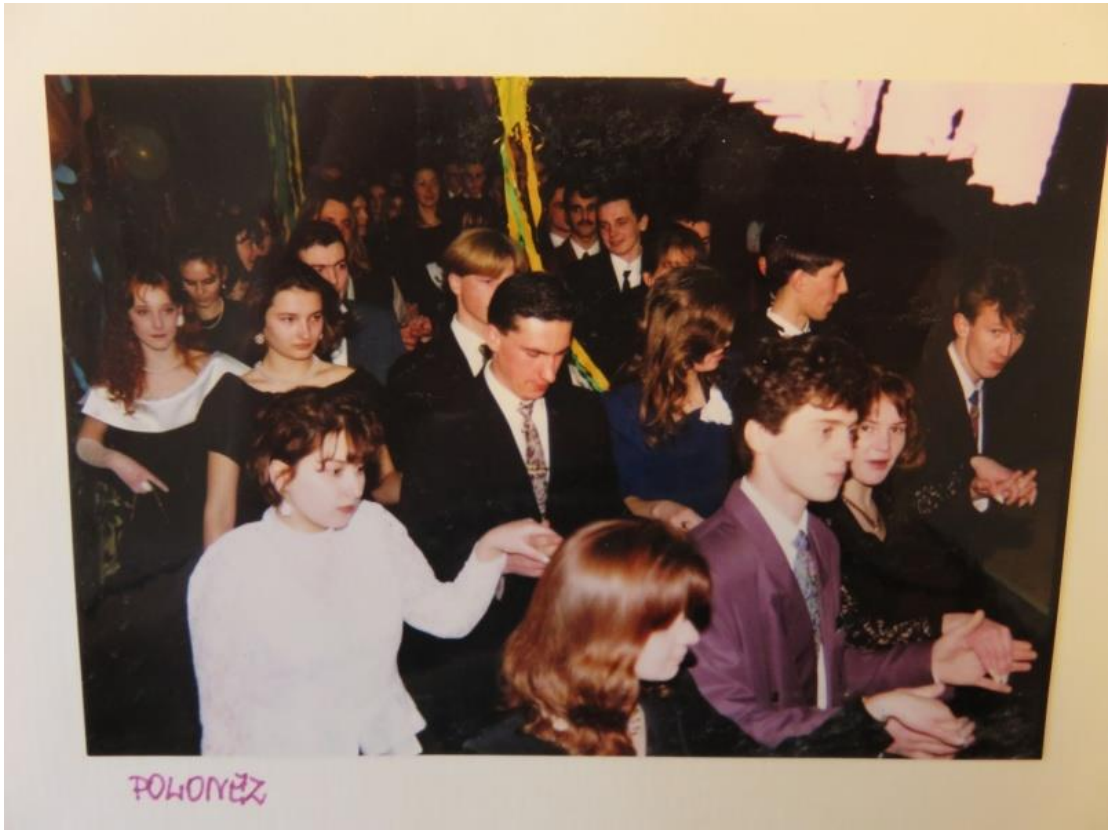

Polonez na studniówce 1995r.

Studniówka1997

Studniówka1998. Dyrektor Ireneusz Hajduk rozpoczyna tradycyjny taniec

Studniówka 1998

Studniówka1999. Dyrekcja: p. Ireneusz Hajduk, p. Krystyna Stawiarz, p. Grażyna Szostek.

Studniówka1999

Studniówka 2003 - wychowawcy klasIV. Od prawej: p. A.Kurnik, p. A.Mazurkiewicz, p. H.Kawałko, p. E.Łysiak, p. U.Jarocka, p. K.Romaszko, p. W.Taczała, p. T.Konior, p. B.Chmura

Pierwszy dzień wiosny

To święto czy raczej zabawa upowszechniła się w latach osiemdziesiątych. Nie zawsze były to wagary. Na przykład w 1988 roku uczniowie pozostali w klasach,

bo rozpierała ich ciekawość, kto spośród nich zasłużył sobie na miano Najmilszej i Najmilszego w szkole. Do konkursu każda klasa typowała dwie osoby: chłopca i dziewczynę. Kandydatom zadawano zaskakujące pytania, a odpowiedzi pozwoliły wyłonić najsympatyczniejszą dwunastkę:

Zosia Pakuła – IV c	Martin Panasiuk – IV c
Ela Śmiech – III b	Bogusia Grzeszczuk – III c
Romek Misiuta – II c	Piotrek Rycyk – II d
Wojtek Czuk – III a	Marek Dudziński – III c
Agnieszka Juszczak – II d	Bożena Makowska – I f
Mariusz Kanarek – I a	Zosia Kobylańska – I a

Pierwszy dzień wiosny często był łączony z tzw. topieniem Marzanny – kukły symbolizującej zimę.

21.III.1991 r. *Szkołę opanowały dziwne istoty w oryginalnych strojach, dziwnie się zachowujące: żołnierze, lekarze, strażacy, naukowcy, milicjanci (?), a nawet był Indianin (Grzegorz Nalepa). Na przerwie przed piątą godziną (j. polski) całą klasę i p. Martę Śledź sterroryzował oficer Wermachtu – Jacek Mikuś*[912].

Pierwszy dzień wiosny 1992 roku był niestety pochmurny. Więc jakże mogliśmy czuć się wiosennie. Tłum wypełniający szkołę, wywodził się z pogranicza sztuki i psychiatrii. Na parterze szaleńcy w piżamach, bandażach i w czymś, co niegdyś pełniło rolę prześcieradeł. Wszyscy starali się za wszelką cenę zwrócić na siebie uwagę. Nie było to niestety potrzebne, bo któż w takim dniu interesuje się wariatami.

Pierwsze piętro opanowały stworzenia tak rozmaite, iż oko z wielkim trudem mogło wyłowić pojedyncze osobniki. Były więc delegacje z Niebios i z Piekieł. Anioły przechadzały się krokiem lekkim mimo przyciężkich sandałów, ale do latania nikt nie potrafił ich nakłonić. Diabły nic sobie nie robiły z obecności Księży. Były też autentyczne wampiry i inne gady, cudzoziemcy oraz damy z ubiegłych stuleci... sprzed roku, wprost z chorej wyobraźni.

Nad całą tą barwną i hałaśliwą bandą sprawował kontrolę (tylko teoretycznie) – kompetentny pan przewodniczący samorządu uczniowskiego. Tu i tam wyłaniały się z tłumu ciała pedagogiczne, trochę jakby zdezorientowane, pytając:

[912]Kronika klasy matematyczno-fizycznej Ia–IVa H. Poździka (1989-1993 r.).

– No a gdzie to jest nasza normalna młodzież?

Mimo protestów, najwyższe dobro uczniowskie, czyli jednostki lekcyjne – potoczyły się zwykłym trybem. Niektórzy nauczyciele sadowili się w ławkach, a właściwe ich miejsce zajmowali przebierańcy, usiłujący dorównać swym wielkim wzorom. Niekiedy tę naukową sielankę przerywała koczująca kapela. Ów występ podobał się słuchaczom. Były datki pieniężne – prosto do kapelusza.

Po trzech godzinach lekcyjnych rozpoczął się marsz ku rzece. Przodowała klasa III d, niosąc na swych barach Marzannę – słomianą pannę, ofiarę wiosennego entuzjazmu. Pochód przez miasto zwracał powszechną uwagę. Wreszcie ją utopiliśmy podpaliwszy wcześniej. Czy dopłynęła do morza? Tego nie wiemy, ale jedno jest pewne: pożegnaliśmy zimę na dłuższy czas.

W końcu szkoła poszła do kina na słynny film „Milczenie owiec", a po seansie każdy szedł świętować ten piękny dzień na własną rękę.

Walentynki

14.II.1992 r.

„Prawdziwa miłość trwa cały rok. Rozkwita na wiosnę, dojrzewa latem, jesienią umacnia się, by w zimie ogrzewać zmarznięte serca swym żarem. Już od 5 stuleci 14.II. zakochani przesyłają sobie upominki i wyznają uczucia. Zwyczaj z Wysp Brytyjskich, szczególnie popularny w Stanach Zjednoczonych. Według wierzeń ludowych, 14 lutego ptaki zaczynają łączyć się w pary.

Od początku lat dziewięćdziesiątych zaczął się upowszechniać Dzień Zakochanych. Impreza zwana „Walentynkami" (patron św. Walenty) przypadała corocznie 14 lutego. W szkole wczesnych lat dziewięćdziesiątych (1992 r.) dominowała tego dnia czerwień – kolor miłości. Wszyscy składali sobie życzenia i wymieniali małe papierowe czerwone serduszka z wypisanymi dowcipnymi hasłami. Każdy, kto je otrzymał, przyozdabiał nim sobie swój skromny szkolny strój

W klasie dziewczyny przygotowały symboliczne „walentynki" (serduszka), którymi obdarowaliśmy naszych nauczycieli. Pan Henryk Poździk pobił rekord, otrzymując sześć serduszek od „cichych wielbicielek"[913].

[913] Kronika klasy matematyczno-fizycznej Ia–IVa H. Poździka (1989-1993 r.).

Osiemnastka

Święto ukończenia 18 lat.

„Kiedy przyjdzie dzień osiemnastych urodzin koleżanki lub kolegi, aby go uczcić, każdy z nas pięknie się wystraja oraz częstuje nauczycieli i kolegów wspaniałymi wypiekami swoich babć, mam, sióstr i sąsiadek. Klasa (jako całość) obdarowuje solenizanta pamiątką. Staramy się, aby prezenty były urozmaicone i podobały się „naszym dorosłym”.

Klasowe siostry (Ola i Ewa) wzięły inicjatywę w swoje ręce i dokonują wyboru podarków. Po obdarowaniu dorosłego człowieka buziakami i życzeniami, tradycyjnie odśpiewujemy „100 lat”[914].

Zabawy szkolne

„Od niepamiętnych, powojennych czasów uczniowie klas I-III bawili się w karnawale na tzw. zabawach choinkowych. W połowie lat siedemdziesiątych tańczono przy muzyce mechanicznej (magnetofon + nagłośnienie). To nic, że wychowawcom „puchły” uszy, bo i tak dzielnie trwali na stanowiskach.

Odmianą zabawy choinkowej stał się na początku lat dziewięćdziesiątych (w przypadku klas drugich) tzw. półmetek. Zabawę urządzano przeważnie w lutym, przy czym zwyczajowo rozpoczynał ją porywający wiedeński walc. Pozostałe klasytańczyły na szkolnych dyskotekach, którym starano się nadać kształcący, konkursowy charakter. I tak klasy pierwsze musiały się wykazać znajomością ekologii. Klasy drugie popisywały się wiedzą o szkodliwości alkoholu, trzecie o narkomanii, a czwarte o aids. Były konkursy plastyczne (np. pod nośnym hasłem „Dużo nas na Ziemi”). Dyskoteką kończyła się zazwyczaj uroczystość ślubowania klas pierwszych (konkurs – życie i twórczość Marii Konopnickiej) oraz Andrzejki”[915].

Dzień Chłopaka

W dniu 30.IX.1986 r. dziewczęta wyprosiły chłopców z sali, a gdy ci weszli ujrzeli stoły, uginające się pod ciężarem talerzy z ciastkami. Przed konsumpcją

[914] Kronika klasy Ia-IVa (1993/94–1996/97 r., klasa IIIa).
[915] A II, sygn. 34/I. Prot. z 1.VII.1993 r.

gospodynie klasy złożyły im życzenia. Otrzymali też zabawki na sznurkach przypominające skrzyżowanie nosorożca z samochodem. Na następnej przerwie paradowali z zabawkami po szkole, wzbudzając śmiech. Każda zabawka miała imię wpisane z boku lub jakiś napis: np. „Duma Jędrka", „Dr Marshall" itp.[916].

W III klasie dziewczęta chłopcom i profesorom dały w prezencie komplety jednorazówek „Rapier" Spółdzielni Rzemieślniczej w Legionowie. Była to na początku lat siedemdziesiątych swego rodzaju przeciwwaga dla marcowego „Święta Kobiet". Dziewczęta wręczały chłopcom drobne, często dowcipne upominki. Były wśród nich gwizdki i modele samochodów. Najważniejsze jednak, że było wesoło w klasach i na korytarzach.

W latach osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych „Dzień chłopaka" kończył się zazwyczaj nowoczesną muzycznie i tanecznie dyskoteką pod okiem dwojga rodziców (warunek konieczny – sprzątanie korytarza po tańcach)[917]. *Dodatkowym, a często niezbędnym punktem programu, były wybory najprzystojniejszego ucznia – „Mistera szkoły" i dwóch „Wicemisterów". W końcu września 1993 r. na ten bądź co bądź prestiżowy tytuł zasłużył sobie Bartek Halski z Ia, natomiast dwóch wice to: Sławek Popko z IIIa i Tomek Dyjak z Ia"*[918].

30 września1993 r.

„Był to czwartek. Obchody w czasie długiej przerwy i części lekcji geografii. Męska część klasy oraz wychowawca została obdarowana jajkami-niespodziankami. Po krótkich życzeniach był mały poczęstunek. W tym dniu chłopcy nie byli pytani i przysługiwały im szczególne prawa. Jak zauważył kronikarz, Dzień chłopaka powinien być obchodzony przynajmniej raz w miesiącu"[919].

Wieczorek 1987 r.

„*Chłopcy przyszli wcześniej, aby przygotować sprzęt grający i przystroić klasę. Reszta około godziny 17. Wszyscy wystrojeni, starannie uczesani, jak przystało na taki*

[916] Kronika klasy Ia (1985-89 r.).
[917] A II, sygn. 33/I. Prot. z 29.IX.1992 r.
[918] Kronika Szkoły
[919] Kronika klasy Ia–IVa (1993/94–1996/97 r. klasa I).

wieczór. Cała impreza rozpoczęła się jak każe tradycja, od poloneza. Niestety nie starczyło dla każdej dziewczyny partnera do tańca. Potem były tańce dyskotekowe przeplatane przepięknymi walcami i tangami. Szczęśliwi, którzy umieli tańczyć, ale było ich niewiele. Uczyli innych i cała pojętna grupa już stawiała pierwsze kroki (taneczne). Pan profesor Poździk też pomagał, biorąc do siebie na korepetycje z tańca. Wysoką klasę pokazali Hanka i Robert wykonując przepiękne tango. W pewnej chwili Dorota przypomniała sobie, że Ala Chadaj obchodziła niedawno urodziny, trzeba więc było to uczcić. Odśpiewaliśmy chórem „100 lat", a w zamian za to Ala musiała zatańczyć z każdym chłopcem. Potem zmęczeni posililiśmy się. Kanapki znikały w oczach. O godz. 21.00 miał nastąpić koniec spotkania, ale że właśnie zaczynał się walc, więc nie można go było przerwać. Potem było tango i znowu walc i finał wieczorku nastąpił o 22.30 (wychowawca klasy odszedł od zasad i przedłużył wieczorek). Na zakończenie było jeszcze wspólne zdjęcie"[920].

„Andrzejki"

Listopadowe „Andrzejki" przybierały często formę dyskoteki. Uczestników obowiązywały np. ubrania w stylu lat sześćdziesiątych i w takim przypadku muzyka również z tego okresu. Na zakończenie podczas publicznej prezentacji odzieży z tamtych lat wyłaniano zwycięzców. Konkurs takich „przebierańców" wygrała w 1991 r. Monika Jurczak z II e, Grzegorz Nalepa z II a i Jacek Mikuś z tej samej klasy.

Jeszcze bardziej atrakcyjną zabawę andrzejkową wymyśliły rok później (1992 r.) klasy Ie i If. Rzecz działa się w sali klubowej amfiteatru na Plantach. Tym razem była to dyskoteka urozmaicona wróżbami i konkursem tańca.

Wieczorek karnawałowy – dyskoteka 26.I.1994 r.

Było to pod koniec I semestru. Sprzęt muzyczny był szkolny, nagrania i sprzęt oświetleniowy załatwili nasi chłopcy. Przynieśli oni ogromną ilość fonobłysków. O 16.30 zaczęła grać muzyka. Dziewczęta przygotowały poczęstunek i dwie sale: taneczną i „poczęstunkową".

[920] Kronika klasy Ia (1985-89 r.).

Nasi „początkujący elektrycy i elektronicy" zaczęli kolejno podłączać niezliczoną ilość świateł, aż w końcu... wzmacniacz nie wytrzymał i kable zaczęły się palić. Zaczęliśmy je gasić. Po akcji strażackiej nie mieliśmy wprawdzie świateł i muzyki, ale cała sala wypełniła się dymem. Wreszcie dwaj koledzy przynieśli odpowiedni sprzęt i zabawa była wspaniała. Chcieliśmy przedłużyć, ale wychowawca nie pozwolił (można było tylko jedną piosenkę)[921].

Dyskoteka ostatkowa całej szkoły 21.II.1996 r.

„*O godz. 17. towarzystwo bawiło się jeszcze podpierając ściany, ale od 18. zapanowało istne szaleństwo. Dominowała muzyka hardrock'owa i rock'owa, nie zabrakło także dużej dawki utworów wolnych. Nasza klasa, jak na tradycję przystało, utworzyła własny krąg taneczny, ale nie staliśmy jak zwykle metr od głośników, tylko okupowaliśmy tyły.Zapewniało to bliskość do „wodopoju i żarcia" w salinr 24. Każdy przyniósł 1,5–litrową butelkęnapoju, a dziewczyny: Iza, Kasia, Agnieszka i Iwona upiekły dla wszystkich wspaniałe ciasta. Iza – murzynka (ochrzczony przez pana profesora piernikiem), Kasia – sernik, Agnieszka – cytrynowiec, Iwona (kobieta pracująca) – kupiła ciasteczka. Świeżo upieczony osiemnastolatek Michał Jonik dostarczył plastikowych tacek i kubeczków*[922].

O tym, że zabawa była udana, a atmosfera gorąco-iskrząca, świadczy fakt, że w pewnym momencie przegrzał się sprzęt grający i trzeba było poczekać na jego ostudzenie. Strażak – Piotrek Matysiak, sam zaoferował się polać go mineralką.

Zabawa andrzejkowa dla klas drugich 26 listopada 1994 r.

„*Na początku były kłopoty z nagłośnieniem i innymi dyskotekowymi akcesoriami. Sprzęt miał być przywieziony z osiedlowego domu kultury Okrąglak (Nowe Miasto), ale zepsuł się samochód. O samochód postarali się uczniowie II a i przywieźli wszystko co trzeba. Były różnego rodzaju wróżby. Jedna była taka: przypadkowo wybrane osoby otrzymały różnokolorowe serca. Nikt nie wiedział, po co. Po chwili się wyjaśniło, że chłopcy i dziewczyny, mające takie same kolory serc mieli*

[921]Kronika klasy Ia–IVa (1993/94–1996/97 r. klasa II).
[922]Kronika klasy Ia–IVa (1993/94–1996/97 r. klasa III).

zatańczyć ze sobą jeden taniec. W miejscu, gdzie wisi portret patronki, ustawiono stoliki, przy których dziewczyny z II d wykonywały usługi wróżbiarskie: z niewielkiego pudełka losowano karteczki, na których wypisano rady na przyszłość.

Dyskoteka skończyła się przed czasem, bo nieznanym sposobem dostał się na imprezę alkohol. Dyskoteka trwała o godzinę krócej czyli do 21. Zabraliśmy się przed wyjściem do uprzątnięcia całego korytarza i sal"[923].

Kulig. 1975 r.

„*Na sankach, które co parę minut przewracały się (podejrzewamy, że specjalnie, abyśmy miały większą uciechę). W leśniczówce także przy magnetofonie czekało nas smażenie kiełbasek, gorący bigos, rosół, bułeczki, pączki, herbata i wspaniałe ognisko. Chłopcy mieli gitary".* [W: *Kronika klasy IIc*].

Prima Aprilis 1987 opisany w kronice klasy Ia (1985-1989)

Chłopcy przyszli w odpowiednich kostiumach: kapelusze, czapki, getry itp. Na chemii rozwiązywaliśmy zadania zaproponowane przez nas. Zabawiliśmy się także w detektywów. Po lekcji pani Maria Dziuba stwierdziła iż umiemy wszystko z wyjątkiem... chemii. Następna geografia. Prowadziła lekcję Aneta Kierepa. Krótko omówiła nowy temat, potem zaczęła pytać. Było wielu chętnych do odpowiedzi, jak nigdy. Po geografii poszliśmy na I piętro, gdzie na podjum zrobiliśmy sobie pamiątkowe zdjęcie.Angielski prowadziła Dorota Cichocka. Tłumaczyliśmy m. in. słowa piosenki zespołu „EUROPE".

Na wychowaniu technicznym czytaliśmy ciekawe artykuły z gazet, m. in. z „Filipinki". Zmęczeni po 4 godzinach „solidnej" i wyczerpującej pracy udaliśmy się na 90 minut zasłużonego odpoczynku, czyli 2 godziny fizyki. Przybrzmiących tego dnia jak kołysanka słowach panaprofesora Musiała śniliśmy już o przyszłorocznym 1 kwietnia. Oby był jeszcze ciekawszy niż tego roku".

[923]Kronika klasy Ia–IVa (1993/94–1996/97 r. klasa II).

Udział w filmie „Przeprawa” w dniach 27.III.– 4.IV.87 r.

Część młodzieży męskiej z naszej szkoły wzięła udział w zdjęciach do filmu „Przeprawa”. Oczywiście nie obyło się bez mężczyzn z naszej klasy. Atrakcja potrójna:

1. *nie byliśmy na lekcjach,*
2. *zarobiliśmy 726 zł dziennie (po odliczeniu podatku),*
3. *otarliśmy się o wielki świat filmu (choć wśród aktorów był tylko jeden znany – Bogusz Bilewski).*

W filmie graliśmy partyzantów AK z oddziału porucznika Sęka, co nie przeszkadzało nam grać później partyzantów radzieckich. Na plan dostawaliśmy broń, więc co ciekawsi zapoznali się szczegółowo z jej budową. Zdjęcia były robione w Krupem (woj. chełmskie), w Radecznicy i w Zaporzu oraz w Woli Dużej koło Biłgoraja. Gdy nie byliśmy wszyscy potrzebni na planie, a tak było przez większą część dnia, włóczyliśmy się bez celu po okolicy lub robiliśmy coś innego. W Krupem np. bawiliśmy się w wojnę w starym zdewastowanym dworku. Nie dostawaliśmy obiadu na planie, więc musieliśmy brać jedzenie z domu. Dwa razy tylko poczęstowano nas zupą grochówką i flakami. Jako dowód, że mamy w swoim gronie wielkich gwiazdorów filmowych, może posłużyć zdjęcie z tygodnika ilustrowanego „Film” (zredagował Jędrek Poździk)[924].

[924] Kronika klasy Ia–IVa (1985-1989 r.)

Uczniowie – aktorzy grający w filmie ,,Przeprawa" . 1987r.

Łańcuch czystych serc 26.IX.1986 r.

Przez całą Polskę został zawiązany łańcuch... Inicjatorem był Marek Kotański – animator Ruchu Monarowskiego. Ludzie dobrej woli, pragnący pomóc uzależnionym od narkotyków okazali swą siłę. O godz. 16. zamanifestowali tę chęć pomocy trzymając się za ręce przez 10 minut. W Zamościu organizacji łańcucha podjęli się uczniowie I LO. Wielu uczniów naszej szkoły zebrało się na Rynku Wielkim. O godzinie 16. połączyli się duchowo, trzymając się za ręce w ogólnopolskim łańcuchu[925].

Wystawa „Dziwne jest piękne"

W listopad 1998 r. została zorganizowana w szkole wystawa, której pomysłodawczynią była p.Ewa Łysiak. Klasy przynosiły do szkoły warzywa

[925] Kronika klasy Ia (1985-1989 r.).

o śmiesznych kształtach, które dziewczyny z klas II c i III g umyły i złożyły na stolikach. Eksponaty były opatrzone odpowiednimi komentarzami[926].

Wręczenie dowodów osobistych

19.XII.1975 r. wiceprezydent Zamościa mgr Skowronek oraz przedstawiciele Wydziału Spraw Wewnętrznych Urzędu Miejskiego na specjalnej uroczystości wręczyli dowody osobiste uczniom, którzy skończyli 18 lat[927].

Spotkanie z uczniami z Łucka w Zamościu 14-16.X.1976 r.

Delegacja nauczycieli radzieckich w naszej szkole, a w marcu 1977 r. gościła w szkole partyjna delegacja z Wołynia. W maju 1977 r. spotkanie harcerzy z pionierami z Łucka. Szkoła została wytypowana do powitania delegacji w dniu 22.IX.1978 r. W dniu 23 września odbył się finał konkursu wiedzy o Ziemi Łuckiej z udziałem wytypowanych klas[928].

Pierwsze zamojskie targi edukacyjne 5.IV.2000 r.

Organizowane przez Centrum Zastosowań i Analiz Marketingowych sp. z o.o., Towarzystwo Edukacji Bankowej SA w Auli Zespołu Szkół Elektrycznych przy ul. Zamoyskiego 62. Szkoła zaprezentowała dorobek z ostatnich dwóch lat, wydawnictwa, czasopisma i książki byłych absolwentów liceum. Dodatkową atrakcją był pokaz zorganizowany przez grupę miłośników fizyki z kółka fizycznego. Były to doświadczenia z elektrostatyki, magnetyzmu i elektryczności. Prezentację dorobku szkoły urozmaicił występ grupy artystycznej pod kier. A Sołowieja. Historię szkoły uczestnicy targów poznali z referatu profesorów p.Joanny Kawali i p.Marka Kołcona. Zainteresowani uczęszczaniem do szkoły otrzymali kolorowy biuletyn informacyjny zredagowany przez profesorów: p. Krystynę Stawiarz, p. Grażynę Szostek, p. Marię Dziubę. Zdjęcia wykonał p. Piotr Bojanowski[929].

[926]Kronika szkoły Nr 8.
[927]Kronika szkoły 1974/75–1983/84.
[928]A II, sygn. 23/I. Prot. z 19.IX.1978 r.
[929]Kronika szkoły Nr 8.

Film z życia szkoły. Marzec 1974 r.

W związku z obchodami XXX-lecia nakręcony został film przez AKS „Żak" z I LO z życia naszej szkoły, a chcąc nas zachęcić do prowadzenia koła filmowego b. profesor w-f I LO p. Eugeniusz Hajkowski na jednym z apeli w lutym przekazał samorządowi uczniowskiemu naszej szkoły film nakręcony przez niego w dniu otwarcia budynku szkolnego (9.V.1965 r.), którego to aktu dokonał ówczesny minister Oświaty – Wacław Tułodziecki[930].

[930]Kronika szkoły 1963-1975.

Uczennice z Koła TPPR wraz z opiekunką p. Zofią Żbikowską - 1975

1979 Konkurs wiedzy o Zamościu. W jury pierwsze z prawej p. prof. Tymosz

Akcja OHP 1988/89. Dziewczęta z II d. Od lewej: Kasia Wojda, Beata Bortacka, Gosia Wojda. Na drabinie Edyta Rusinek.

Akcja OHP 1988/89. Uczniowie klasy II d. Od lewej: Bartek Taranowicz, Marek Welenczyk, Bartek Jezierski, Tomek Winniczuk, Paweł Rycyk, Artur Żbikowsk

Uczniowie klas III F, IVE i IV F w sztuce F. Pocciego ,, Kasperl jest wszędzie" w reżyserii pani G. Kawali w WDK w Zamościu 30.09.1992r.

Uczennice (M.Startek II E, M.Harczuk III F, B. Kowalewska III F, A. Komandowska III A, K. Orzechowska II D i H. Kozłowska II E) podczas zorganizowanych w ramach Obchodów Dnia Kobiet wyborów MISS i HE-MANA SZKOŁY 8.03.1993r.

,,GLUCKSRAD" czyli Turniej ,,KOŁO FORTUNY" w języku niemieckim zorganizowane przez p. E. Skorupkę i uczniów klasy II B 23.06.1993r.

,,GLUCKSRAD" czyli Turniej ,,KOŁO FORTUNY" w języku niemieckim zorganizowane przez uczniów klasy II B 23.06.1993r. Podsumowanie wyników konkursu przez p. dyrektor H. Krasnowską i p. E. Skorupkę.

Uczestnicy pokazów ekologiczno – chemicznych na temat ,,Szkodliwe związki w naszym otoczeniu" uczniowie klas II A i II D pracujący pod opieką p. Z. Orzechowskiej 19-28.05.1993r.

Uczniowie klasy III D zaangażowani w organizację apelu ekologicznego ,,Żyjmy zdrowiej" wraz z opiekunem p. H. Rycyk 2.11.1993r.

Jasełka 1994

Jasełka 1994

Uczniowie pod opieką p. A. Brzezickiej i A. Sołowieja odwiedzający władze Zamościa z kolędą w styczniu 1994r.

Uczestnicy Akcji Sprzątania Świata 17.09.1994r. (na zdjęciu: uczennice klasy III d M.Zygmunt, M.Pietrzyk i K.Wałydrąg).

Uczniowie biorący udział w Ogólnopolskiej Akcji ,,Pomocna dłoń" .8.12.1994r.

Uczestnicy programu ,,Green" organizowanego przez Światową Sieć Edukacji Ekologicznej . Uczniowie klas pierwszych pod opieką p. Z. Orzechowskiej oznaczają zebrane nad Łabuńką organizmy 1994.

Uczestnicy programu ,,Green" organizowanego przez Światową Sieć Edukacji Ekologicznej . Uczniowie klas pierwszych pod opieką p. Z. Orzechowskiej podczas prac terenowych nad Łabuńką 1994.

Tydzień Biologii w Szkole obchodzony w związku z Międzynarodowym Dniem Ziemi. Organizatorzy p.H.Rycyk oraz uczestnicy obchodów.22.-4.- 27.04.1996r.

Tydzień Biologii w Szkole obchodzony w związku z Międzynarodowym Dniem Ziemi. (na zdjęciu: J.Jaworski, E.Rejman, D.Ścirka, M.Borkowski) 22. 27.04.1996r.

Wybory do SU 1996.

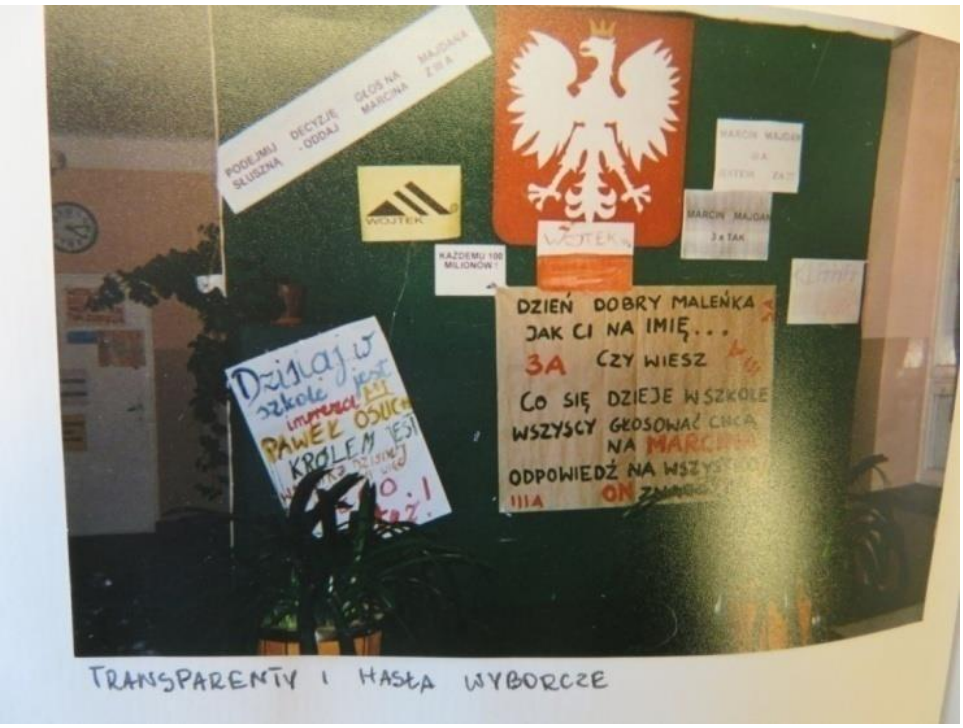

Transparenty i hasła wyborcze Kandydatów do SU w 1996 r.

Rok szkolny 1996/1997. Akcja w ramach Tygodnia dla zdrowia. Uczniowie klas IV wraz z p. Dyrektor J.Sochą i Opiekunem SU –p. prof.H.Kawałko

Rok szkolny 1996/1997. Akcja w ramach Tygodnia dla zdrowia

1996/1997. Samorząd Uczniowski z opiekunką p.prof. H.Kawałko i p. Dyrektor J.Sochą i wicedyrektorem J. Skwarkiem.

Rok 1996. Członkowie zespołu „SIGNUM SPEI”

Uczniowie i absolwenci w misterium męki pańskiej pt. ,,Proces Jezusa” WDK w Zamościu 1997r.

KOŁA ZAINTERESOWAŃ

Szkolny Klub Sportowy (SKS)

R. szk. 1970/71

I miejsce w rozgrywkach rejonowych w koszykówce, mistrzostwo szkół średnich w Zamościu w piłce ręcznej. Wybitni lekkoatleci: Jadwiga Kusy, Krystyna Pachla, Piotr Burcan, Andrzej Milcarek[931].

R. szk. 1973/74

Wychowania fizycznego uczy i prowadzi SKS „Renesans" oddany szkole i młodzieży propagator gier sportowych p. Stanisław Szymanik. Był on fundatorem Kryształowego Pucharu dla najlepszych sportowców szkolnych. W rozgrywkach puchar przechodni zdobyła klasa III b. SKS liczy 90 członków, w tym 40 chłopców grających w sekcjach piłki siatkowej, koszowej i ręcznej.

W rozgrywkach międzyszkolnych piłki siatkowej reprezentacja szkoły zdobyła II miejsce (dziewczęta) i III miejsce (chłopcy). Uczennica A. Bondar reprezentowała szkołę na V Zimowych Igrzyskach Młodzieży Szkolnej w Zakopanem[932]. Rozegrane zostały 82 spotkania w piłce siatkowej, koszowej i ręcznej chłopców. W meczach ligowych w piłce ręcznej zajęli III miejsce, a w siatkowej I miejsce. W rozgrywkach międzyszkolnych w piłkę siatkową chłopcy zajęli II miejsce, a dziewczęta –I miejsce w piłce koszykowej[933].

R. szk. 1974/75

Wypełniając wolę p.St. Szymanika, który już nie pracuje w naszej szkole (przeniósł się do Łukowa), zorganizowane zostały eliminacje rozgrywek o Kryształowy Puchar w piłce siatkowej chłopców. Zgłoszone drużyny podzielono na 3 grupy. Mistrzowie tych grup z klas IV b, III a i II a zakwalifikowali się do finałów, które odbyły się tydzień później. W sportowej walce puchar zdobyła grupa z kl. II a pod kierunkiem uczniów Ryszarda Wolskiego i Jacka Kuczmowskiego[934].

Do SKS należy 80 uczniów. Istnieją sekcje koszykówki, siatkówki i piłki ręcznej. Odbywają się rozgrywki międzyklasowe. Sukcesy:

[931]Kronika szkoły, 1963-1975 r.
[932]A II, sygn. 18/I. Prot. z 7.III.1973 r.
[933]Kronika szkoły, 1963-1975 r.
[934]Kronika szkoły, r. szk. 1974/75–1983/84.

- mistrzostwo województwa w koszykówce i piłce ręcznej chłopców;
- II miejsce w województwie w koszykówce i piłce ręcznej chłopców.

Przygotowano lodowisko. Uporządkowane i rozszerzone zostało boisko[935].

R. szk. 1979/80 (I półrocze)

SKS-em opiekuje się Urszula Malcew. W imprezach szkolnych i międzyszkolnych uczestniczyło łącznie 370 uczniów: 210 – na szczeblu szkoły i 160 – w zawodach międzyszkolnych. 230 uczniów należało do SKS. Zawody: piłka nożna – 80 osób, tenis ziemny – 20, piłka nożna na hali – 25, piłka koszykowa. Lekka atletyka – II miejsce w Zamościu, a 14-te – w województwie. Na zajęciach SKS-u przepracowano ok. 200 godzin[936].

Na koniec tego roku szkolnego wzięło udział w imprezach szkolnych i międzyszkolnych ok. 600 uczniów obu szkół (rannej i wieczorowej Zespołu Szkół Ogólnokształcących).Odbyły się:

- mistrzostwa szkoły w piłce koszykowej, nożnej, ręcznej, biegach przełajowych oraz z okazji Dnia Sportu Szkolnego;
- imprezy międzyszkolne: biegi przełajowe – sztafetowe, październikowe, bieg zwycięstwa, turniej piłki nożnej na hali, mistrzostwa Zamościa w szachach, w koszykówce, siatkówce dziewcząt i piłce ręcznej chłopców.

Przeszkolono 15 młodzieżowych organizatorów sportu. Jednym z nich był Artur Plewa, który otrzymał odznakę młodego organizatora sportu[937]. 31 maja 1980 r. odbył się „Dzień sportu szkolnego". Pierwszą konkurencją był bieg dziewcząt na 1000 m. Zwyciężyła Zofia Bajan z kl. III e. Następnie ten sam dystans przebiegli chłopcy. Wygrał Artur Zawiślak z kl. II d, chociaż faworytem był długonogi Darek Zgnilec z kl. III d. Największe emocje wywołał mecz piłki nożnej dziewcząt z kl. II a i II d. Dziewczęta grały w składzie:

kl. II a	kl. II d
Renata Błażejczyk	Barbara Berdzik
Grażyna Chałubiec	Beata Biernacka

[935]A II, sygn. 22/I. Prot. z 3.II.1978 r.
[936]A II, sygn. 23/I. Prot. Nr 6 z 29.I.1980 r.
[937]A II, sygn. 24. Prot. z 17.VI.1980 r.

Beata Czochra	Joanna Choma
Monika Pieczykolan	Renata Hałas
Grażyna Prokop	Ewa Jaworska
Ewa Walawender	Bożena Jutkowiak

Pierwszy w historii szkoły mecz piłki nożnej dziewcząt zakończył się wynikiem 3:0 dla drużyny kl. II a. Było to bardzo udane widowisko. Prawdziwą jednak klasę pokazali chłopcy z II i III klas w meczu piłki ręcznej. Zaskoczeniem dla wszystkich był wynik 14:8 dla reprezentacji klas II. Najlepsi z najlepszych otrzymali dyplomy, książki i odznaki sportowe[938].

W tym roku szkolnym 1979/80 trzy uczennice kl. II b: Ewa Dudek, Joanna Rudy i Augustyna Seń były członkiniami mistrzowskiej drużyny w piłce ręcznej Klubu Sportowego MKS „Padwa"[939]. I miejsce w wieloboju sportowym uzyskały: Irena Sitarz, Anna Wijas i Maria Burdzy[940].

R. szk. 1980/81

Absolwentka szkoły Joanna Czerwieniec sześciokrotnie zajmowała I miejsce w mistrzostwach województwa w tenisie stołowym[941].

R. szk. 1981/82

SKS-em opiekuje się Ireneusz Hajduk. W ciągu roku było 8 imprez sportowych. Należało 48 uczniów. Niektórzy z nich byli reprezentantami różnych klubów sportowych[942]. Do wyróżniających się należały podopieczne trenera Sałka: Anna Mazur, Jolanta Franaszczuk, Agata Józwa, Irmina Litwińczuk, Małgorzata Trześniewska, Małgorzata Litwińczuk i Małgorzata Skiba[943].

R. szk. 1982/83

SKS liczy 60 członków. Są 2 sekcje: piłka koszowa chłopców i piłka siatkowa dziewcząt. Zawody na szczeblu wojewódzkim:

koszykówka dziewcząt – III miejsce

koszykówka chłopców – I miejsce

[938]Kronika szkoły, r. szk. 1974/75–1983/84.
[939]A II, sygn. 24/I. Prot. z 17.VI.1980 r.
[940]A II, sygn. 24. Prot. z 17.VI.1980 r.
[941]A II, sygn. 24/I. Prot. z 3.VI.1981 r.
[942]A II, sygn. 25/I. Prot. z 1.VII.1982 r.
[943]A II, sygn. 25/I. Prot. z 23.VI.1982 r.

szachy – I miejsce[944].

R. szk. 1983/84

Do SKS-u należy 64 uczniów. Powstała sekcja brydża sportowego. Sukcesy:

- II miejsce w turnieju wojewódzkim w koszykówce chłopców,
- I miejsce w halowych mistrzostwach szkół średnich w grach zespołowych chłopców,
- II miejsce w halowych mistrzostwach szkół średnich w grach zespołowych dziewcząt.

W nagrodę szkoła otrzymała 50.000 zł na sprzęt sportowy[945].

Jacek Szołoch, Janusz Głąb i Arkadiusz Hejna z kl.IV b to członkowie mistrzowskiej drużyny województwa w koszykówce. Poza tym byli działaczami SKS, posiadali tytuły młodzieżowego organizatora sportu, byli reprezentantami szkoły w piłce siatkowej i lekkiej atletyce oraz młodzieżowymi sędziami sportowymi.

Wybitną sportsmenką szkolną była Anna Mazur – reprezentantka Polski w akrobatyce sportowej, posiadała II klasę sportową, IV miejsce w mistrzostwach Polski, udział w Spartakiadzie Młodzieży i imprezach międzynarodowych. Miała tytuł młodzieżowego organizatora sportu (przygotowywanie imprez podczas Szkolnych Igrzysk Sportowych)[946].

R. szk. 1984/85

Do klubu, który nosi nazwę „Zryw", należy 65 uczniów. Wzięli oni udział w biegach milicyjnych i z okazji rocznicy Rewolucji Październikowej, zdobywając jeden z pucharów. Odbyły się zawody w piłce koszowej o mistrzostwo szkoły chłopców. Zawody wygrała klasa IV d, zdobywając puchar przechodni ufundowany przez nauczyciela WF[947]. Jedna z uczennic kl. I e należała do klubu sportowego Agros (sekcja łucznicza), a uczeń kl. IV d Lech Kraczkiewicz był zawodnikiem klubu sportowego Hetman. Klasa IV d zdobyła puchar przechodni o mistrzostwo szkoły

[944]A II, sygn. 26/I. Prot. z 27.VI.1983 r.
[945]A II, sygn. 27/I. Prot. z 27.VI.1984 r.
[946]A II, sygn. 27/I. Prot. z 4.VI.1984 r.
[947]A II, sygn. 27/I. Prot. z 25.I.1985 r.

w piłce koszowej. Działalność SKS-u została ograniczona z powodu likwidacji boiska szkolnego[948].

Wydział Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Urzędu Wojewódzkiego w Zamościu zawiadomił dyrekcję szkoły, że uczennica Barbara Kanarszczuk została powołana do wojewódzkiej kadry spartakiadowej na 1985 r. Był to wówczas ogromny sukces. Powołanie zawodniczki do reprezentacji województwa na zawody Ogólnopolskiej Spartakiady Młodzieży stanowiło wtedy jedną z najwyższych nagród dla młodego sportowca i umożliwiało mu uczestnictwo w szlachetnej rywalizacji sportowej[949].

R. szk. 1986/87

Dyrektor zarządził, że uczniowie nieobecni na lekcjach, a biorący w tym czasie udział w zawodach międzyszkolnych, są traktowani tak jakby byli na lekcjach[950].

R. szk. 1987/88

Na podkreślenie zasługująosiągnięcia wybitnej łuczniczki – maturzystki Beaty Osoby:

- I miejsce w Ogólnopolskiej Spartakiadzie Młodzieży juniorów młodszych w 1987 r.;
- VI miejsce w 1988 r. w Ogólnopolskiej Spartakiadzie Młodzieży juniorów młodszych;
- V miejsce na Krajowych Mistrzostwach Polski Juniorów w 1988 r.;
- starty w Pucharach Polski i Mistrzostwach Polski juniorów;
- członek rezerwy kadry narodowej seniorów[951].

W SKS-ie działała grupa gimnastyki korekcyjnej, w której uczestniczyło30 uczennic.

R. szk. 1989/90

Powstała drużyna „Henersów" (od imienia wychowawcy klasy Henryka Poździka). Kiedy we wrześniu 1989 r. p. H. Poździk został wychowawcą klasy II a, nikt wówczas nie sądził, że zostawi ona tak trwałe wspomnienie w historii szkoły. Klasa od początku była bardzo zainteresowana sportem. Już we wrześniu wzięła udział w mistrzostwach szkoły w piłce nożnej i mimo że zajęła miejsce w środku stawki, to umiejętności

[948]A II, sygn. 28/I. Prot. z 27.VI.1985 r.
[949]Kronika szkoły, 1984-1991 r.
[950]A II, sygn. 29/I. Prot. z 29.I.1987 r.
[951]A II, sygn. 30/I. Prot. z 3.VI.1988 r.

piłkarskie kilku graczy znalazły uznanie w oczach starszych kolegów. Nic dziwnego, skoro Wojciech Baran, Tomasz Bartoszek i Krzysztof Stepanienko trenowali piłkę nożną w zespole juniorów Hetmana Zamość. Wystąpili oni w halowym turnieju piłki nożnej szkół ponadpodstawowych, zajmując drugie miejsce. Królem strzelców został niespodziewanie Tomasz Bartoszek.

W r. szk. 1990/91 zawodnicy ówczesnej kl. II a stanowili ponad połowę składu szkolnej drużyny piłkarskiej w miejskim turnieju piłki nożnej klas I i II. Na 11 osób grających w reprezentacji 6 chodziło do kl. II a. Byli to: W Baran, T. Bartoszek, A.Ignatowicz, R. Małyszek, I. Socha, K. Stepanienko. W takim składzie zespół nie mógł przegrać. Drużyna wygrała turniej, gromiąc w nim m.in. drużynęI LO 6:0, a Technikum Rolnicze 10:0. Królem strzelców został T. Bartoszek.

W tym samym czasie Jarosław Kubaliński z kl. IV a organizował mistrzostwa szkoły w koszykówce. Klasa II a była „czarnym koniem". Przegrała tylko z ówczesnymi maturzystami i to po dogrywce, zajmując ostatecznie II miejsce. Po zakończeniu turnieju prof. Ireneusz Hajduk powołał A. Ignatowicza na turniej o mistrzostwo Zamościa szkół średnich. Andrzej był najmłodszym zawodnikiem w drużynie i mimo że nie zagrał we wszystkich meczach, przyczynił się do wygrania przez naszą szkołę tego turnieju. Na mistrzostwa województwa w koszykówce trener powołał już czterech zawodników z kl. II a: W. Barana, T. Bartoszka, A. Ignatowicza i R. Małyszka. Wraz ze starszymi kolegami ku radości profesora I. Hajduka chłopcy zdobyli mistrzostwo województwa.

Na wiosnę w naszej szkole A. Ignatowicz i T. Bartoszek zorganizowali mistrzostwa szkoły w piłce nożnej. W stawce 17 zespołów klasa profesora H.Poździka okazała się bezwzględnie najlepsza. Świadczyć o tym może fakt, że w finale spotkały się drużyny z tej właśnie klasy, nazwane symbolicznie II a i II a'. Królami strzelców zostali W. Baran i R. Małyszek z 16 strzelonymi bramkami.

Po tym nokautującym zwycięstwie postanowili nazwać swoją drużynę. Od imienia swojego wychowawcy nazwano ją „Heners". Na początku roku 1991/92 chłopcy wykonali dla siebie koszulki, a A. Ignatowicz zaprojektował proporczyk.

Inni chłopcy nie chcieli być gorsi. Klasę ogarnął szał sportu. W mistrzostwach szkoły w piłce nożnej wystąpiły 3 drużyny z III a: Calboys, Cramers i Henersi.

16-tu spośród 19-tu chłopców w klasie brało czynny udział w turnieju. W gronie 16-tu drużyn Calboysi zajęli 10. miejsce, Cramersi – 4-te, a Henersi, nie przegrywając żadnego meczu, wygrali turniej. Ustanowili oni także rekord, gromiąc dwie drużyny po 18:1. Królem strzelców został T. Bartoszek, zdobywca 33 bramek.

To jednak chłopcom nie wystarczało. Zaledwie tydzień potem zorganizowali mistrzostwa szkoły w koszykówce. Tym razem byli poza zasięgiem wszystkich. Henersi, ze średnią wzrostu 181,8 cm, byli najwyższą drużyną i bez problemów wygrali wszystkie mecze. Gromiąc klasę I e 100:14 ustanowili kolejny rekord, trudny do pobicia. Na zakończenie mistrzostw Henersi rozegrali pokazowy mecz z resztą szkoły, ulegając jej trzema koszami. Była to JEDYNA!!! Porażka zespołu Henersów w szkole średniej. Po tym meczu T. Bartoszek, A. Ignatowicz i R. Małyszek otrzymali dyplomy „za nieprzeciętne umiejętności gry w piłkę koszykową w mistrzostwach II LO".

W marcu reprezentacja szkoły złożona z 50% Henersów wygrała mistrzostwa Zamościa w koszykówce, w kwietniu zajęła III miejsce w turnieju koszykówki zorganizowanym przez Zamojskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, a pod koniec tego miesiąca zdobyła wicemistrzostwo naszego województwa w piłce koszykowej. W wygraniu tego najbardziej prestiżowego turnieju przeszkodziło zmęczenie. Należy zwrócić uwagę, że 4 na 5 zawodników z pierwszego składu chodziło do kl. III a, a dwóch z nich –W. Baran i T. Bartoszek grali i trenowali piłkę nożną w drużynie Hetman Zamość, będąc podstawowymi zawodnikami tej drużyny grającej w klasie okręgowej. Chcąc się zrehabilitować za porażkę z zespołem z Hrubieszowa, chłopcy z III a zaprosili na turniej zespoły Technikum Elektrycznego, Technikum Mechanicznego i wicemistrzów naszej szkoły – Pakę Rybaka. Henersi nie pozostawili cienia złudzeń kolegom, odbierając im nawet chęć do gry.

Pod koniec roku szkolnego T. Bartoszek i A. Ignatowicz wpadli na pomysł zorganizowania pierwszych mistrzostw szkoły w hokeju. Pomysł ten poparł profesor I.Hajduk i chłopcy wprowadzili go w czyn. Turniej zwyciężyła drużyna Heners, wygrywając wszystkie mecze. W klasyfikacji kanadyjskiej wygrał T. Bartoszek, a najlepszym bramkarzem został A. Ignatowicz, broniąc 57 na 64 strzały oddane na jego bramkę.

Aby pogrążyć inne drużyny, Henersi na kilkanaście dni przed końcem roku zorganizowali jeszcze turniej siatkówki, wygrywając go i zostając po raz czwarty w tym roku mistrzami szkoły. Był to rok jednej drużyny – Henersów z kl. III a. Nawet w klasie maturalnej chłopcy znaleźli czas na częste zajmowanie się sportem. W listopadzie wraz z kolegami z innych klas, jako reprezentacja szkoły, zajęli w gronie 12-tu zespołów 4. miejsce w turnieju organizowanym przez TKKF.

Mistrzostwa szkoły w koszykówce udowodniły raz jeszcze, jak wielką potęgą są Henersi. W sześciu meczach wygrywali oni średnio różnicą ponad 101 pkt. Był to wyczyn 3 razy lepszy od dokonania amerykańskiej drużyny „Dream Teame" na olimpiadzie w Barcelonie. Drużyny przeciwne, grając przeciwko Henersom, załamywały się psychicznie. W półfinale drużyna z kl. III e, przy stanie 11:28, zeszła z parkietu, uznając, że dalsza walka nie będzie miała sensu.

W turnieju tym Henersi poprawili kilka dotychczasowych rekordów szkoły: kolegów z I klasy rozgromili 222:14. T. Bartoszek zdobył w tym meczu 78 pkt., a najlepszym strzelcem turnieju został A. Ignatowicz, ze średnią ponad 39 pkt. zdobytych w jednym meczu, a więc większą niż może się poszczycić sam Michael Jordan. Finałowy mecz obejrzało około 60 osób wraz z profesorem H. Poździkiem, a mecz nagrał na kamerę video R. Obszański z kl. III a. 18.I.1993 r. Henersi rozgromili resztę szkoły 120:85.

Tuż przed studniówką chłopcy próbowali rozegrać jeszcze turniej piłki nożnej. Z powodów od nich niezależnych musieli go jednak przerwać. W rozegranym przez siebie jednym meczu zdążyli jeszcze rozgromić jedną z drużyn 18:0. Na 50 dni przed maturą odbyły się mistrzostwa Zamościa szkół średnich w koszykówce. Przymusowa absencja T. Bartoszka oraz rezygnacja z gry W. Barana, stawiającego na pierwszym miejscu piłkę nożną, spowodowały, że nasza szkoła wywalczyła tylko wicemistrzostwo miasta.

W rozegranych mistrzostwach szkoły w rzutach z dystansu wszystkie dyplomy zebrał najmniejszy (172 cm wzrostu) Heners – Ireneusz Socha. W kwietniu w sali gimnastycznej odbył się pożegnalny apel sportowy. Wszyscy Henersi wraz z kilkoma wyróżniającymi się zawodnikami z innych klas zostali uhonorowani dyplomami oraz uściskiem ręki pani dyrektor Jadwigi Sochy.

Do niezapomnianych Henersów należeli:

- W. Baran – obecnie student Szkoły Głównej Handlowej;
- T. Bartoszek – obecnie student mechaniki Politechniki Częstochowskiej;
- A. Ignatowicz – obecnie student informatyki stosowanej Politechniki Warszawskiej;
- R. Małyszek – obecnie student inżynierii lądowej Politechniki Warszawskiej;
- I. Socha – obecnie student Akademii Ekonomicznej w Krakowie;
- K. Stepanienko – obecnie student zarządzania i marketingu Politechniki Lubelskiej.

R. szk. 1990/91

Opiekunem SKS jest Ireneusz Hajduk. Zajęcia odbywają się w 2 grupach: chłopców (30 uczniów) i dziewcząt (były 23, zostało 13). W wojewódzkim turnieju piłki koszykowej chłopcy zostali mistrzami[952].

W dniach 27.IX.–31.X.1990 r. odbył się turniej szkół średnich w piłce nożnej[953]. Uczestniczyło 8 drużyn: I LO, II LO, ZSM, ZSE, ZSB, ZRR, ZSE, PKS. Drużyna naszej szkoły w składzie: bramkarz – A. Ignatowicz; obrońcy – R. Małyszek, M. Czubak, M. Panas, R. Kasprzak, W. Baran (kapitan drużyny); pomocnicy – R. Obszański, K. Stepanienko, A. Zapora, I. Socha; napastnicy – T. Bartoszek, I. Pawluś, A. Adamczuk, P. Żelichowski zdobyła I miejsce, gromiąc przeciwników.

11.XII.1990 r. odbyły się 2 mecze w piłce koszykowej chłopców z cyklu meczy o mistrzostwo szkoły w tej dyscyplinie. Były to mecze finałowe o miejsce I-IV. Spotkały się 4 drużyny, które zajęły dwa pierwsze miejsca w swoich grupach. W meczu o III miejsce zmierzyły się drużyny z klas II a i III d, natomiast w meczu o miejsce I – drużyny z klas IV a i IV e. Zainteresowanie spotkaniami było bardzo duże. Licznie zgromadzona publiczność żywiołowo dopingowała wszystkie drużyny. Mistrzem szkoły została drużyna z klasy IV e, II miejsce – kl. IV a, III miejsce – kl. II a, IV miejsce – kl. III d.

[952]A II, sygn. 32/I. Prot. z 22.IV.1991 r.
[953]Kronika szkoły, 1984-1991 r.

7 i 13 kwietnia 1991 r. odbyły się mistrzostwa Zamościa szkół średnich w piłce koszykowej chłopców. Uczestniczyła drużyna SKS „Zryw”. Nasza drużyna zajęła I miejsce, pokonując 4 szkoły.

28.IV.1991 r. w hali OSIR odbyły się Wojewódzkie Igrzyska Młodzieży szkół średnich w piłce koszykowej chłopców z udziałem 5 drużyn z Zamościa, Hrubieszowa, Biłgoraja, Tomaszowa i Zwierzyńca. Nasi uczniowie też zajęli I miejsce. Oto skład drużyny: M. Namroży (kapitan), M. Boraś, A. Kulisz, R.Szajnoga, J. Kubaliński, M. Kiełsznia, S. Pysiewicz, T. Bartoszek, A. Ignatowicz, R.Małyszek i W. Baran.

R. szk. 1992/93

SKS „Zryw” liczy 43 członków, w tym 13 dziewcząt (piłka koszykowa). Od października odbywa się nauka pływania (pływalnia w Biłgoraju). Ireneusz Socha zostaje mistrzem rejonu zamojskiego w piłce koszowej, Krzysztof Stepanienko – mistrzem województwa w piłce nożnej młodzików.

R. szk. 1994/95

Do klubu należy 34 uczniów (w sekcji koszykówki trenowało 23). W październiku grupa młodsza (klasy I i II) uczestniczyła w turnieju pod nazwą „Spotkanie z koszykówką”. W grupie 9 drużyn szkolnych zajęła I miejsce. Dziennikarzem sportowym prowadzącym gazetkę sportową przy sali gimnastycznej jest uczeń kl. II c Wojciech Pysiewicz.

11 marca 1995 r. odbyły się igrzyska wojewódzkie koszykówki chłopców z udziałem 6 szkół średnich: 2 liceów ogólnokształcących z Zamościa, 2 szkół z Biłgoraja, szkoły z Tomaszowa, Hrubieszowa i Szczebrzeszyna. Nasza szkoła zajęłaII miejsce (I miejsce – Biłgoraj). W „Kronice Tygodnia” ukazał się wywiad z Moniką Janeczko (kl. II f) – halową wicemistrzynią Polski juniorów w chodzie sportowym na dystansie 3000 m[954] (w 1997 r. należała do rozszerzonej kadry narodowej w tej dyscyplinie).

Krzysztof Pardo (kl. I h) został członkiem kadry Państwowego Związku Piłki Nożnej do lat 18. Wystąpił w meczu towarzyskim Polska-Ukraina, brał udział w szkoleniach centralnych, bywał na zgrupowaniach i grach kontrolnych kadry PZPN.

[954]Kronika szkoły, r. szk. 1994/95.

Występuje w drużynie juniorów starszych Klubu Sportowego Hetman w lidze makroregionalnej. Paweł Lewandowski (kl. I h) był zawodnikiem drużyny juniorów KS Hetman[955].

Inne koła zainteresowań

R. szk. 1971/72

Koła zainteresowań są mało liczne, a frekwencja niezbyt wysoka. Dwa koła – plastyczne i zajęć technicznych – w krótkim czasie zostały rozwiązane. Dobrze pracuje koło geograficzne, które nawiązało kontakt z Powiatowym Domem Kultury (członkowie biorą udział w odczytach wygłaszanych przez podróżników). Koło recytatorskie przygotowało piękny program o poezji Cypriana Norwida[956].

R. szk. 1972/73

W szkole funkcjonuje 10 kół zainteresowań[957]. We wrześniu i październiku koła zainteresowań są aktywne, a później aktywność maleje. Korzystnie wyróżniają się SKS Stanisława Szymanika i kółko języka rosyjskiego Franciszka Kapłuna[958].

R. szk. 1973/74

W szkole działa 9 kół zainteresowań, na których uczniowie przygotowują się do olimpiad przedmiotowych. Są to: Koło recytatorskie (opiekun Teresa Brzuś), Koło języka polskiego (Alina Karbownik),Koło języka rosyjskiego (Franciszek Kapłun), Koło języka rosyjskiego (Wanda Sokołowska), Koło języka angielskiego (Grażyna Zaleśna), Koło matematyczne (Katarzyna Batorska), Koło fizyczne (Kazimierz Musiał), Koło chemiczne (Maria Cichoń), Koło chemiczne (Lech Szymański)[959].

R. szk. 1974/75

Przybyły nowe koła zainteresowań: Koło biologiczne (Henryka Rycyk), Koło matematyczne (Józef Rączka), Koło fizyczne (Stanisław Filipowicz). Uczniów do Olimpiady o Polsce i Świecie Współczesnym przygotowywały Zofia Machowska i Janina Wawer[960].

---

[955] A II, sygn. 37/I. Prot. z 16.VI.1995 r.
[956] A II, sygn. 18/I. Prot. z 9.III.1972 r.
[957] A II, sygn. 19/I. Prot. z 30.VIII.1973 r.
[958] A II, sygn. 18/I. Prot. z 20.VI.1973 r.
[959] A II, sygn. 19. Prot. z 30.I.1974 r.
[960] A II, sygn. 20. Prot. z 29.VIII.1975 r.

R. szk. 1975/76

1. Koło chemiczne (Maria Cichoń) – liczy 13 osób. W programie – rozwiązywanie zadań i opanowanie analizy jakościowej, samodzielne ćwiczenia w małych zespołach. Uczeń Andrzej Zastąpiło bierze udział w olimpiadzie chemicznej I i II stopnia w Lublinie[961].
2. Koło historyczne (Janina Wawer) – należy 11 uczniów. W II olimpiadzie historycznej brał udział uczeń Tadeusz Talarek. Koło przygotowało apel poświęcony życiu i działalności St. Staszica z okazji 150. rocznicy śmierci.

R. szk. 1976/77

Przybyły nowe koła: Koło języka polskiego (Maria Markiewicz), Koło języka angielskiego (Grażyna Wójtowicz), Koło języka niemieckiego (Edward Brogowski), Szkolne Koło Krajoznawczo-Turystyczne (Halina Ziubrynowicz), Koło matematyczne (Henryk Poździk), Koło fotograficzne (St. Filipowicz), Koło fizyczne (Józef Mróz), Koło chemiczne (Zofia Orzechowska), Koło plastyczne (Krystyna Kabas)[962].

Koło matematyczne (Krystyna Batorska) – liczy 11 członków. Początek działalności – 22.IX.1975 r. Odbyło się 38 godzinnych zajęć. Redagowano gazetkę z ciekawymi zadaniami oraz korzystano z telewizyjnego kursu przygotowawczego na wyższe uczelnie z matematyki[963].

R. szk. 1977/78

W szkole działają koła zainteresowań:

1. Koło polonistyczne (Maria Markiewicz) – liczy 17 uczniów. Pracują w bibliotece, uczą się sporządzać bibliografie.
2. Koło historyczne (Janina Wawer) – liczy 19 osób.
3. Koło historyczne (Helena Borowiec) – liczy 16 osób.
4. Koło matematyczne (Józef Rączka) – należy 10 osób. Przygotowanie do olimpiady dwóch uczniów – Urszuli Czerskiej i Jacka Prokopa. J. Prokop uczestniczy w konkursie na łamach czasopisma dla nauczycieli „Matematyka”.
5. Koło biologiczne (Henryka Rycyk) – liczy 12 osób. Iwona Tymosz zakwalifikowała się do olimpiady na szczeblu centralnym.

[961]A II, sygn. 21. Prot. z 21.VI.1976 r.
[962]A II, sygn. 22. Prot. z 30.VIII.1977 r.
[963]A II, sygn. 21. Prot. z 21.VI.1976 r.

6. Koło chemiczne (Maria Cichoń) – należy 10 osób. Do olimpiady II stopnia zakwalifikował się Sławomir Bartnik.
7. Koło chemiczne (Zofia Orzechowska) – liczy 17 osób. Do olimpiady II stopnia zakwalifikował się Waldemar Gil.
8. Koło fizyczne (Kazimierz Musiał) – należy 6 osób.
9. Koło fizyczne (Józef Mróz) – należy 20 osób.
10. Koło miłośników języka rosyjskiego (Wanda Sokołowska) – liczy 19 osób. Uczennica Gwiazdowska zajęła 7. miejsce w olimpiadzie II stopnia (wojewódzkiej).
11. Koło języka rosyjskiego (Franciszek Kapłun) – należy 21 osób. Uczennica D. Jarosławska z kl. IV d zakwalifikowała się do olimpiady centralnej.
12. Koło fotograficzne (Marian Lalik) – liczy 8 osób.
13. Koło recytatorskie (Teresa Brzuś) – liczy 15 osób. Przygotowało m.in. montaż poetycki na akademię z okazji pożegnania klas czwartych[964].
14. Szkolny Klub Sportowy – SKS (Tomasz Chełmiński).
15. Szkolne Koło Turystyczno-Krajoznawcze (Teresa Konior)[965].

R. szk. 1978/79

Koła zainteresowań podejmują aktywną działalność.

1. Koło recytatorskie (Teresa Brzuś) – liczy 12 uczniów. Pięciu najlepszych przygotowywało się do konkursu.
2. Koło historyczne (Helena Borowiec) – liczy 18 osób.
3. Koło miłośników języka rosyjskiego (Wanda Sokołowska) – liczy 24 uczniów, W ramach koła działa zespół wokalny „Bieriozki”.

Koło sportowe – SKS (Alfreda Halska i Tomasz Chełmiński) – liczy 77 uczniów. Przewodniczącym SKS jest uczeń kl. II a Paweł Bondar. Brali udział w następujących imprezach: miting biegowy (9 chłopców i 2 dziewczyny); sztafetowe biegi przełajowe 10×1500 m. Drużyna zajęła IV miejsce na 12 startujących; mistrzostwa Zamościa szkół średnich w piłce siatkowej chłopców –IV miejsce; rozgrywki o mistrzostwo szkoły w piłce siatkowej; towarzyski mecz w piłce ręcznej z drużyną żeńską SZS

[964]A II, sygn. 22. Prot. z 3.II.1978 r.
[965]A II, sygn. 22/I. Prot. z 1.IX.1978 r.

„Padwa” (22:18); turniej tenisa ziemnego (12 zawodników). SKS zorganizowało lodowisko w szkole.

4. Koło matematyczne (Grażyna Rubaj) – liczy 20 uczniów.
5. Koło języka rosyjskiego (Franciszek Kapłun) – 10 osób. Zajęcia są dostosowane do programu X Olimpiady Języka Rosyjskiego.
6. Koło fizyczne (Józef Mróz). 3 uczniów zakwalifikowało się do II stopnia XXIII Olimpiady Fizycznej.

R. szk. 1979/80

Uczniowie angażują się w pracę kół zainteresowań.

1. Koło recytatorskie (Marta Śledź) liczy 20 członków z różnych klas. Trzy osoby brały udział w konkursie poezji śpiewanej i recytowanej im. Jana Kochanowskiego. Do eliminacji na szczeblu wojewódzkim zakwalifikowała się uczennica kl. I Bożena Królikowska. Otrzymała wyróżnienie – dyplom i gobelin.
2. Koło języka rosyjskiego (Franciszek Kapłun) – liczy 10 osób. W eliminacjach centralnych uczestniczyła uczennica kl. II a Grażyna Prokop.
3. Koło językowe (Maria Markiewicz) – tworzą je uczniowie klas I, III i IV. Dwóch uczniów to olimpijczycy.
4. Koło biologiczne – liczy 12 uczniów. Ryszard Korona – finalista olimpiady centralnej[966].

R. szk. 1980/81

1. Koło fotograficzne – należało 12 uczniów. Główny nacisk – na fotografowanie obiektów ruchomych. Wywoływano negatywy i poznawano technologię negatywów i pozytywów. Koło robiło zdjęcia na akademiach i uroczystościach szkolnych[967].
2. Koło matematyczne – liczy 18 uczniów: 6 – z klasy IV c o profilu humanistycznym oraz 12 – z klasy IV d o profilu chemicznym[968].

[966] A II, sygn. 24. Prot. z 20.VI.1980 r.
[967] A II, sygn. 25. Prot. z 22.VI.1981 r.
[968] A II, sygn. 25. Prot. z 22.VI.1981 r.

R. szk. 1981/82

1. Koło języka rosyjskiego – liczy 10 osób. Uczennica Joanna Bętkowska wzięła udział w kwietniu 1982 r. w olimpiadzie centralnej, była zwolniona z języka rosyjskiego na maturze i na egzaminie wstępnym na studia[969].

R. szk. 1982/83

W szkole działa mało kółek zainteresowań[970]. Zebrania tychże kół winny być w soboty, bo w szkole obowiązuje 6-dniowy tydzień pracy.

R. szk. 1985/86

1. Koło historyczne – należy 12 osób z klas czwartych. Jeden uczeń wziął udział w Olimpiadzie Centralnej.
2. Koło mikrokomputerowe – liczy 21 osób, realizuje program nauki obsługi komputerów. W szkole był wówczas tylko 1 komputer oraz nadzieja na kupno jeszcze trzech.
3. Koło fotograficzne – liczy 13 członków. Rozpoczęło działalność od przygotowania ciemni fotograficznej (adaptacja sali, prace remontowe). Naprawiono aparaty foto. Wykonano zdjęcia do kroniki szkolnej z uroczystości szkolnych.
4. Koło matematyczne – należy 12 osób z kl. II a i III b. Udział w Małej Olimpiadzie Matematycznej i zajęcie I, II, III, V i VII miejsca.
5. Koło geograficzne – liczy 14 osób. Spotkanie z Ryszardem Guzowskim – nauczycielem i inspektorem szkolnym z Zamościa, mieszkającym kilka lat na Kubie oraz z adiunktem Roztoczańskiego Parku Narodowego.
6. Koło mikrokomputerowe – liczy 16 członków i kilkunastu obserwatorów: nauka obsługi mikrokomputera; podstawy i zasady programowania w języku BASIC; poznanie programu standardowego. W grudniu zakupiono „pióro świetlne" umożliwiające wzbogacenie programów graficznych. Dwaj członkowie – Wojciech Musiał i Bogusław Borcza – wzięli udział w finale wojewódzkim wiedzy informatycznej (III i IV miejsce). Należy kupić dla szkoły minimum 3 komputery oraz magnetofony i monitory[971].

[969] A II, sygn. 25. Prot. z 1.VIII.1982 r.
[970] A II, sygn. 26/I. Prot. z 3.V.1983 r.
[971] A II, sygn. 29. Prot. z 26.I.1986 r.

R. szk. 1986/87

Koło strzeleckie – liczy 38 członków. Zajęcia w poniedziałki. Nauka strzelania z broni pneumatycznej oraz KBKS. Uczniowie reprezentowali szkołę na zawodach strzeleckich „O puchar kuratora" oraz „Sprawni jak żołnierze". Pomagali w urządzeniu pracowni przysposobienia obronnego[972].

R. szk. 1987/88

Przyczyną spadku liczby kół zainteresowań jest brak czasu na te zajęcia ze strony młodzieży. Programy przedmiotowe są przeładowane, zawierają dużo treści i uczniowie długo muszą się uczyć. Koła te winny skupiać uczniów zdolnych i chętnych, pragnących rozszerzyć swoje wiadomości.

1. Koło fotograficzne – zajmuje małe zimne pomieszczenie bez bieżącej wody i bez możliwości obróbki negatywów i ich wywoływania. Możliwe są tylko zajęcia teoretyczne. Powstał projekt, by zajęcia koła odbywały się w jednej z pracowni chemicznych[973].
2. Koło matematyczne – należy 12 osób, 6-8 listopada 1987 r. odbył się Sejmik matematyczny szkół średnich województwa zamojskiego w Zwierzyńcu. Drużyna szkoły w składzie: Edyta Pilarczyk, Ewa Zatyka (kl. II a) i Damian Panasiuk (kl. I a) zajęła II miejsce w turnieju zespołowym, a w indywidualnym – E. Pilarczyk (III miejsce) i E. Zatyka (IV miejsce).
3. Chór szkolny (opiekun Andrzej Sołowiej) – należy 54 uczniów. Cel – rozśpiewanie i umuzykalnienie. Frekwencja w I semestrze 40%. Chór opracował 3 pieśni 2- i 3-głosowe.
4. Koło historyczne – opracowanie tematu „Pacyfikacja na Zamojszczyźnie". Uczniowie uczestniczyli w konkursie na prace z tego okresu w oparciu o pamiętniki i wspomnienia najbliższych osób. I nagrodę otrzymała Marzena Sokołowska z kl. I c (nagroda – 20.000 zł). Konkurs zorganizowało Kuratorium Oświaty i Wychowania w Zamościu i Towarzystwo Wisła-Odra. Przedstawiciel Towarzystwa przyjechał do szkoły i osobiście wręczył nagrodę laureatce.

[972] A II, sygn. 29. Prot. z 29.I.1987 r.
[973] A II, sygn. 30. Prot. z 29.I.1988 r.

R. szk. 1989/90

Zespół muzyczny (opiekun A. Sołowiej) – należy 15 uczniów grających na instrumentach akustycznych i śpiewających. Próby odbywają się w środę o godz. 14.30. Przygotowywane są piosenki i utwory muzyczne na uroczystości szkolne[974].

R. szk. 1991/92

Po pierwszym semestrze zajęcia pozalekcyjne (koła zainteresowań) zostały zniesione[975].

R. szk. 1992/93

W listopadzie tego roku były jeszcze do rozdysponowania pozostałe pieniądze (według starych przepisów) na 10 godzin dla prowadzących koła zainteresowań (po 22.500 zł za godzinę minus 20% podatku). Chętni nauczyciele mogli się zgłaszać[976].

Jednocześnie weszły w życie nowe zasady. Koła zainteresowań (około 15) miały być opłacane z tzw. funduszu motywacyjnego (300.000 zł miesięcznie). Przewidywano jedno koło na każdy przedmiot z uczniami różnych klas. Oprócz kół zainteresowań, miały być z tych środków opłacane: samorząd szkolny, SKS i harcerstwo[977].

W szkole pracowało 20 kół zainteresowań skupiających 304 uczniów.

1. Najliczniejsze – Szkolne Koło Ligi Ochrony Przyrody (200 członków). Posiadało 7 sekcji: opieka nad zwierzętami; ornitologiczna; turystyczna; popularyzatorska; redakcyjna; botaniczna; ichtiologiczna. Opracowano gazetki: „Uroki polskiej jesieni" i „Opieka nad zwierzętami". Dziewczęta z kl. II d zorganizowały zbiórkę pieniędzy pod hasłem „Ratujmy kobiety" na zakup mammografu. Zebrano 450.000 zł[978].
2. Koło chemiczne zorganizowało 19.V.–2.VI.1993 r. pokazy ekologiczno-chemiczne „Szkodliwy wpływ związków chemicznych na środowisko".Oprócz uczniów naszej szkoły, w pokazach uczestniczyli uczniowie Zespołu Szkół Budowlanych w Zamościu; Zespołu Szkół Ekonomicznych w Zamościu;

[974]A II, sygn. 31. Prot. z 25.I.1990 r.
[975]A II, sygn. 32. Prot. z 12.II.1992 r.
[976]A II, sygn. 33. Prot. z 5.XI.1992 r.
[977]A II, sygn. 33. Prot. z 28.VIII.1992 r.
[978]A II, sygn. 33. Prot. z 22.II.1993 r.

I Liceum Ogólnokształcące w Zamościu (łącznie 360 osób), a także uczniowie szkół podstawowych z Płoskiego, Łabuń, Bondyrza, Jarosławca, Szkoły Podstawowej nr 6 w Zamościu i Szkoły Społecznej w Zamościu (łącznie 208 uczniów). Łącznie pokazy obejrzało 1050 osób. Uzyskano dochód z opłat w wysokości 5.073.000 zł.

3. Koło radiowe (Maria Markiewicz) – należy 16 osób. Nagrano 2 programy: związany z Bożym Narodzeniem; obyczaje karnawałowe i zapusty.
4. Koło plastyczne – należy 13 osób. Przygotowali 4 wystawy: 16.XI.1992 r. – projekty wnętrz (70 prac); 5.I.1993 r. – studium ruchu postaci; 4.III.1993 r. – ekologia; czerwiec 1993 r. – rzeźba (prace klasy I).
5. Koło muzyczne – liczy 30 osób. Nauka gry na gitarze. Koło uczestniczyło w misterium Bożego Narodzenia w kościele św. Krzyża, w kuratorium, u prezydenta miasta, u wojewody, we mszy świętej klas czwartych i na zakończenie roku. Udział zespołu w dwóch grupach w festiwalu piosenki religijnej[979].

R. szk. 1993/94

1. Koło chemiczne liczy 14 uczniów, jego główne zadanie to udział w międzynarodowym (125 państw) programie GREEN (badanie biologiczne i chemiczne jakości wody w Łabuńce oraz badanie śniegu). Podsumowanie prac odbyło się 25 lutego 1994 r. na sesji popularno-naukowej w naszej szkole dla nauczycieli i uczniów liceów ogólnokształcących z województwa (łącznie 100 osób). Klasy I d i III d brały udział w sesji popularno-naukowej „Czysty Bug w Dubience”,organizowanej przez ruchy ekologiczne i ZG ZMW.
2. Koło młodych politologów (opiekun Kazimierz Chrzanowski) – należy 14 uczniów klas czwartych. Zajęcia w formie seminaryjnej polegały na przygotowaniu uczestników I Olimpiady Wiedzy o Prawach Człowieka.
3. Koło plastyczne – należy 12 osób. Z zagadnień teoretycznych rozważano wartości artystyczne dzieła sztuki jako wyraz inwencji artystycznej autora. Ćwiczenia – studium postaci ludzkiej. Prace wykonano na dużym formacie,

[979] A II, sygn. 34. Prot. z 1.VII.1993 r.

techniką ołówkową. Modelką była uczennica klasy II f Magda Bałabuch. Na koniec prace uczennic zostały sfotografowane.

4. Koło informatyczne – należy 22 uczniów, którzy ćwiczą obsługę poznanych wcześniej programów użytkowych, uczą się programowania oraz pomagają w wykonywaniu wydruków dla szkoły. Były realizowane zagadnienia wykraczające poza ramy przedmiotu – uczniowie zapoznali się z dwoma językami programowania: Hyper Talk – w ramach programu Mac Pascal i Hyper Cord. Prezentowane były programy: Norton Utilits;program narzędziowy Res Edit; program antywirusowy.
5. Koło radiowe – w pierwszym półroczu opracowano 2 scenariusze i nagrano na taśmę magnetofonową: program poświęcony patronce szkoły Marii Konopnickiej; program w 40. rocznicę śmierci Konstantego Gałczyńskiego.

Uczniowie pracowali nad dykcją, emisją głosu, interpretacją tekstu, zagadnieniami inscenizacji, pisaniem scenariuszy i tekstów literackich oraz środkami wyrazu charakterystycznymi dla radia[980]. W II okresie (semestrze) należało do koła radiowego 20 uczniów z kl. IV f iIV a (ekipa techniczna) oraz pięciu z młodszych klas. Omawiano sprawy związane ze specyfiką teatrzyku radiowego: pisanie scenariuszy z różnych tekstów i opracowywanie scenariusza na podstawie dramatu („Dziady", cz. II, IV); rola efektów dźwiękowych jako jedynego środka ekspresji (muzyka, efekty akustyczne, odgłosy natury); nagrywanie na kasetę magnetofonową opracowywanych słuchowisk[981].

R. szk. 1994/95

Było łącznie 19 kół zainteresowań, z czego 14 nauczyciele prowadzili, nie otrzymując wynagrodzenia: radiowe (M. Markiewicz); 2 języka rosyjskiego (Fr. Kapłun, Z.Żbikowska); 2 matematyczne (K. Batorska, H. Poździk); młodych politologów (K.Chrzanowski); historyczne (E. Chudoba); geograficzne (T. Konior); informatyczne (J. Skwarek); plastyczne (K. Kabas); muzyczne (A. Sołowiej); zajęcia rekreacyjno-sportowe (U. Malcew); fizyczne; dziennikarskie.

[980] A II, sygn. 35. Prot. z 28.I.1994 r.
[981] A II, sygn. 36. Prot. z 23.VI.1994 r.

Nauczyciele prowadzący koła płatne przez kuratorium: historyczne (H. Borowiec); języka polskiego (T. Przybylska); języka niemieckiego (E. Skorupka); matematyczne (G. Rubaj); SKS (I. Hajduk)[982].

1. Klub geograficzny (opiekun Ryszard Molas) – należało 40 osób. Poznanie głównych stref krajobrazowo-roślinnych kuli ziemskiej i głównych typów krajobrazów z wykorzystaniem własnej wideoteki nauczyciela.
2. Koło młodych politologów – liczyło 16 członków. Odbyło się spotkanie z wiceprzewodniczącym Unii Wolności Donaldem Tuskiem. Uczniowie klas czwartych byli na wycieczce w Warszawie (zwiedzanie Sejmu i Senatu oraz zwiedzili Szkołę Główną Handlową i Uniwersytet Warszawski).
3. Koło informatyczne – należy 20 uczniów. Uczestnictwo w pokazach sprzętu firmy Apple w Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Zamościu i w związanych z nimi ćwiczeniach[983].
4. Prowadzone były zajęcia usprawniające z wychowania fizycznego (aerobik, piłka siatkowa i gimnastyka korekcyjna). Od 20 marca do 9 czerwca były to zajęcia płatne przez kuratorium. Od końca tego roku treningi z piłką siatkową były prowadzone społecznie[984]. Aerobik i gimnastykę korekcyjną prowadziła Bernarda Prościńska. Uczestniczyło w zajęciach 45 osób (aerobik) i gimnastyka korekcyjna – 8 uczniów.

R. szk. 1995/96

W tym roku szkolnym zmniejszył się fundusz na prowadzenie kół zainteresowań i było ich tylko 8[985].

1. Koło plastyczne – liczy 8 osób. Przygotowanie wystaw w szkole i poza szkołą.

11.X.1995 r. – wystawa w Katedrze Zamojskiej, zorganizowana przez Katolickie Stowarzyszenie Inteligencji w Zamościu z okazji Tygodnia Kultury Chrześcijańskiej. Pokazano 41 prac. Najlepsza, Anny Smolińskiej z kl. I e zdobiła fasady pięciu zamojskich kościołów. Również w katedrze zamojskiej uczniowie pokazali 11 prac na temat: „Kobieta, matka, wychowawczyni do życia w pokoju”.

[982]Kronika szkolna, wrzesień 1994 r.
[983]A II, sygn. 37. Prot. z 22.VI.1995 r.
[984]A II, sygn. 37. Prot. z 22.VI.1995 r.
[985]A II, sygn. 38. Prot. z 20.VI.1996 r.

15 października 1995r. zostały wręczone w katedrze nagrody książkowe wszystkim uczestnikom i nauczycielce Krystynie Kabas.Koło brało udział w konkursie plastycznym „Obecność Boga w moim życiu”, organizowanym przez duszpasterstwo środowisk twórczych. Nagrodzono trzech uczniów z klas pierwszych. Pozostałych 40 otrzymało dyplomy. Uczestniczyło w wystawie prac z okazji „Tygodnia biologii w szkole”: plakaty, studium drzewa, kompozycje związane z drzewem i plener w Zwierzyńcu, wystawie prac plakatów podczas „Tygodnia geografii w szkole”, wystawa fotografii „Zamość w obiektywie” oraz konkursie plastycznym na temat „Rzuć palenie razem z nami”[986].

2. Koło informatyczne – należało 14 osób. Poznawali system operacyjny komputera i nowe programy, drukowali dokumenty na drukarkach. Uczyli się programowania w Hoper Card i w języku Pascal, wykonywali obliczenia, wykresy funkcji itp.
3. Szkolne koło Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży (opiekunka Anna Brzezicka) – liczy 15 członków. Działa na podstawie statutu zatwierdzonego przez 261. Konferencję Episkopatu Polski. Cel: pogłębienie wiedzy religijnej, wdrażanie do aktywnego uczestniczenia w życiu Kościoła. Hasło: „Przez cnotę, naukę i pracę służyć Bogu i Ojczyźnie – Gotów!”Członkowie biorą udział w następujących akcjach organizowanych w szkole i diecezji: akcja „Pomóż dzieciom przetrwać zimę”, udział w uroczystościach Chrystusa Króla w Lubaczowie, piesza pielgrzymka pokoju do Krasnobrodu, pielgrzymka maturzystów do Częstochowy, europejskie spotkanie młodych we Wrocławiu, spotkanie z Phocasem Mukezaupuza z Rwandy, jasełka przygotowane we współpracy z kl. II d, rekolekcje i zjazd diecezjalny w Wielączy – ferie 1996 r., udział w III forum młodych diecezji zamojsko-lubaczowskiej 6-9 czerwca w Tomaszowie Lubelskim.

R. szk. 1996/97

Praca kół zainteresowań (naukowych) w widoczny sposób wspierała proces dydaktyczny. Było wówczas 7 kół przedmiotowych i 3 koła zainteresowań[987]: 2 koła

[986]A II, sygn.38. Prot. z 20.VI.1996 r.
[987]A II, sygn. 38. Prot. z 19.VI.1997 r.

matematyczne; języka rosyjskiego; historyczne; chemiczne; geograficzne; plastyczne; zajęcia sportowo-rekreacyjne; koło brydżowe; koło muzyczne; koło szachowe; koło młodych politologów; koło informatyczne[988].

Zajęcia fakultatywne

W drugiej połowie lat siedemdziesiątych w klasach starszych prowadzona była planowo preorientacja zawodowa. Istniała wówczas m.in. grupa zajęć fakultatywnych z pedagogiki, „aby popularyzować zawód nauczyciela"[989]. Niestety, młodzież nie wykazywała zainteresowania i w r. szk. 1979/80 grupa uległa likwidacji[990]. Równocześnie były prowadzone w szkole zajęcia fakultatywne z języków obcych[991].

Z trudem przecierała sobie drogę do szkoły na początku lat osiemdziesiątych informatyka. Mimo kilkakrotnego zalecenia Ministerstwa Oświaty w sprawie nauczania tego przedmiotu, w styczniu 1980 r. tylko w czterech liceach ogólnokształcących ówczesnego województwa zamojskiego odbywały się lekcje informatyki. W naszej szkole – klasa IV matematyczno-fizyczna, uczniów 26.

Język rosyjski w okresie stanu wojennego

Mimo panującej wówczas atmosfery antyradzieckiej młodzież w naszej szkole nie uczyła się go gorzej niż wcześniej. Świadczył o tym m.in. liczny udział w olimpiadach (w lutym 1982 r. jedna uczennica zakwalifikowała się do szczebla okręgowego). Stosunek uczniów do tego przedmiotu zależy w dużej mierze od postawy nauczyciela. Poziom podręczników był dotąd bardzo niski. Obecny podręcznik dla klasy I jest już na należytym poziomie i spełni oczekiwanie nauczycieli i młodzieży oczekującej prawdy, rzetelności i poważnego traktowania. Opracowaniu ciekawych gazetek ściennych poświęconych ZSRR nie sprzyjała ciasnota w szkole. Na dolnym korytarzu panował straszny tłok i przeciągi[992].

[988]Kronika szkoły 1994-1997, wrzesień 1996 r.
[989]A II, sygn. 21. Prot. z 28.VIII.1976 r.
[990]A II, sygn. 24. Prot. z 20.VI.1980 r.
[991]A II, sygn. 20. Prot. z 19.I.1976 r.
[992]A II, sygn. 25. Prot. z 27.II.1982 r.

Nauczanie religii

W końcu lat osiemdziesiątych w klasach czwartych jednym z przedmiotów uzupełniających było religioznawstwo, cieszące się dużym zainteresowaniem[993]. Zostało wprowadzone w r. szk. 1989/90 jako przedmiot „do wyboru" (w szkole podstawowej na podstawie decyzji rodziców). Obowiązywała zasada: jeśli będzie w szkole przynajmniej 8 osób pragnących się jej uczyć, to takie lekcje będą[994]. Trzy lata później (w r. szk. 1993/94) we wszystkich klasach odbywała się jedna godzina religii tygodniowo[995]. Na podstawie rozporządzenia z 25.VIII.1993 r. dyrektor polecił wychowawcom sporządzić listy uczniów nieuczęszczających na religię. Ta młodzież podczas trwania lekcji znajdowała się pod nadzorem bibliotekarki w czytelni[996]. W r. szk. 1994/95 na religię nie uczęszczało 11 osób[997].

Języki zachodnioeuropejskie (po 1990 r.)

Nasza szkoła była drugą w Zamościu kształcącą w 3 językach (niemieckim, angielskim, francuskim). W 1992 r. po 21 latach nieobecności wrócił język francuski[998]. Obserwowało się zainteresowanie sposobami prowadzenia lekcji języka angielskiego przez grupę Amerykanów, którzy odwiedzili szkołę w styczniu 1990 r.[999]Podobnie było w 2000 r. – 3 marca przybyli do szkoły przedstawiciele ambasady Francji w Polsce (attaché do spraw nauczania języka francuskiego). Pytali o wyposażenie pracowni, ilość klas i osób uczących oraz zainteresowanie młodzieży Francją i jej kulturą[1000].

W szkole organizowano zespoły wyrównawcze, szczególnie dla klas pierwszych (uczniowie przychodzili do liceum ze szkół podstawowych, w których poziom nauczania był różny)[1001]. Panowała ciasnota w klasach. W czterech klasach nauczyciele nie mogli dojść do uczniów, w niektórych są tak zestawiane stoliki, że nie można przejść między rzędami (uniemożliwiało to prowadzenie ćwiczeń lub

[993]A II, sygn. 30. Prot. z 26.I.1988 r.
[994]A II, sygn. 32. prot. z 28.VIII.1990 r.
[995]Kronika szkoły, wrzesień 1993 r.
[996]A II, sygn. 34. Prot. z 15.XI.1993 r.
[997]A II, sygn. 37. Prot. z 27.I.1995 r.
[998]A II, sygn. 22. prot. z 1.VII.1992 r.
[999]A II, sygn. 31. Prot. z 25.I.1990 r.
[1000]Kronika szkoły Nr 8.
[1001]A II, sygn. 34. prot. z 22.IX.1993 r.

konwersacji). Brakowało pracowni języków obcych z prawdziwego zdarzenia. Nie można też było dzielić klas na grupy, bo wówczas część z nich musiałaby uczyć się po południu[1002].

Władze zadecydowały, że w szkole pozostanie bez zmian podział na grupy z WF i informatyki. Może być także podział na grupy z języków, biologii, fizyki i chemii, jeżeli szkoła ma zabezpieczenie finansowe i laureatów olimpiad przedmiotowych. W internacie grupy mają liczyć 35-40 uczniów. Nie będzie jednak funduszy na zajęcia pozalekcyjne. Kuratorium zabezpiecza tylko fundusze na realizację ramowego planu nauczania na poziomie minimum. Od 1 września 1995 r. zostaną wprowadzone na technice tematy z bezpieczeństwa ruchu drogowego[1003].

Dorobek szkolnego koła TPPR i Klubu Przyjaźni w 40-leciu PRL

*(artykuł **Wandy Sokołowskiej** umieszczony w czasopiśmie „Język Rosyjski", Nr 3, 1985 r.)*

Koło TPPR im. A. Puszkina przy Zespole Szkół Ogólnokształcących w Zamościu działa już ponad 32 lata. Zajmuje się ono wychowaniem internacjonalistycznym przez stosowanie atrakcyjnych i ciekawych form pracy. Członkowie TPPR propagują wśród kolegów wiadomości o Kraju Rad, jego osiągnięciach naukowych, kulturalnych i gospodarczych poprzez redagowanie gazetek, zbieranie pamiątek, listów, widokówek, artykułów z różnych czasopism. Członkowie koła wykonują pomoce dydaktyczne w postaci tablic ortograficznych i gramatycznych, plansz do ćwiczeń w mówieniu oraz albumów w różnorodnej tematyce, pomagają też słabszym uczniom w nauce, prenumerują czasopisma radzieckie, zbierają wycinki z gazet o ZSRR, wygłaszają prasówki w języku rosyjskim. Koło TPPR ma do dyspozycji kącik i bibliotekę. Systematycznie prowadzi się kronikę z działalności tej organizacji oraz ożywioną korespondencję z radzieckimi pionierami i komsomolcami. Młodzież nasza otrzymuje od młodzieży radzieckiej śpiewniki i albumy rosyjskie, a w zamian wysyła polskie. Pomoce dydaktyczne wykonywane przez członków naszego koła były na wystawie w Brześciu i Łucku.

[1002] A II, sygn. 37. Prot. z 25.IX.1995 r.
[1003] A II, sygn. 37. Prot. z 3.IV.1995 r.

Pod patronatem koła działa zespół recytatorski i wokalny „Bieriozka" oraz zespół dyskusyjny. Często organizowane są części artystyczne i akademie na terenie szkoły, miasta Zamość i województwa w związku z rocznicami Rewolucji Październikowej, powstania Armii Radzieckiej, układu przyjaźni polsko-radzieckiej i in. Sekcja artystyczna z okazji ważnych rocznic przygotowywała montaże poezji i prozy radzieckiej, które zdobyły sobie uznanie widzów. Za swoją aktywną pracę członkowie koła byli co roku wyróżniani dyplomami uznania. Działalność w sekcji wokalnej i recytatorskiej przyniosła młodzieży wiele sukcesów. Zespół wokalny „Bieriozka" uczestniczył w eliminacjach konkursu piosenki radzieckiej, zajmując I i II miejsce w województwie. Na szczeblu wojewódzkim I miejsce zdobyli indywidualnie: Irena Domina, Bogumiła Bentkowska, Alicja Bratkowska, Krzysztof Harasim, Wojciech Kowalczyk i Barbara Rybałtowska.

W Ogólnopolskim Konkursie Recytatorskim członkowie naszego koła zajmowali zaszczytne I i II miejsca na szczeblu wojewódzkim i byli typowani do eliminacji centralnych np.: Grażyna Lipska, Barbara Lipska, Anna Snistek. Elżbieta Janisławska w eliminacjach centralnych zajęła II miejsce.

Uczniowie naszej szkoły biorą aktywny udział w olimpiadzie języka rosyjskiego. W ostatnich latach do eliminacji centralnych doszli: Jadwiga Berdzik, Jolanta Skomroń, Ryszard Frączek, Grażyna Prokop, Dorota Gorzkowska, Małgorzata Zakrzewska, Krystyna Żukowska, Krzysztof Kapłon, Jacek Prokop, Halina Oleszek, Stanisława Paszko, Małgorzata Trelińska.

Szereg członków naszego koła ukończyło filologię rosyjską. Niektórzy z nich pracują w szkołach średnich w Zamościu: w II LO – Teresa Stanek, w I LO – Halina Chwiejczak, w Liceum Ekonomicznym – Maria Bartoń i Grażyna Piętka. Na UMCS w Lublinie trzy byłe członkinie koła są asystentkami, a Halina Rycyk obroniła pracę doktorską. Wszystkie wymienione osoby uczą języka rosyjskiego i są aktywnymi działaczkami TPPR. Za aktywną pracę w kole Renata Hybner, Ewa Turek, Barbara Gwiazdowska otrzymały Odznaki Młodzieżowego Aktywisty TPPR. Za krzewienie przyjaźni polsko-radzieckiej Zarząd Główny TPPR odznaczył naszą szkołę Złotą Odznaką Honorową.

W II LO im. M. Konopnickiej aktywnie działa Klub Przyjaźni Młodzieży Krajów Socjalistycznych. Zrzesza on około 100 członków i prowadzi atrakcyjne formy pracy, dotyczące pogłębiania przyjaźni uczniów z młodzieżą krajów socjalistycznych, poszerzania znajomości języków obcych, rozbudza zainteresowania zagadnieniami związanymi z osiągnięciami naukowymi, kulturalnymi i gospodarczymi państw socjalistycznych. Członkowie klubu systematycznie prowadzą kronikę i wykonują albumy (np. miast państw socjalistycznych) oraz prowadzą ożywioną korespondencję z młodzieżą krajów demokracji ludowej. Ważnym momentem w działalności klubu była wizyta w naszej szkole gości bułgarskich w ramach Dni Przyjaźni Polsko-Bułgarskiej. Innym elementem obchodów Dni Przyjaźni Polsko-Bułgarskiej był konkurs pt. Co wiesz o Bułgarii? Wzięli w nim udział uczniowie szkół średnich Zamościa. Naszą szkołę reprezentowali członkowie klubu: Marek Rudy i Stanisław Żurakowski. Zajęli oni II miejsce w tym konkursie. Z zainteresowaniem zapoznają się z działalnością klubu goście radzieccy. Ostatnio szkołę odwiedziły dwie delegacje z Wołynia. W związku z rocznicą LWP gościliśmy w szkole pułkownika Głazunowa – pilota Armii Radzieckiej, który przedstawił historię lotnictwa ZSRR. Rozmowa dotyczyła okresu II wojny światowej. Z okazji rocznicy podpisania Układu o Przyjaźni, Wzajemnej Pomocy i Współpracy między PRL a ZSRR klub gościł w szkole Ob. Rogozina, uczestnika bitwy pod Lenino, obecnie pracownika Uniwersytetu Moskiewskiego.

Dnia 11.X.1984 r. gościem naszego klubu był sekretarz generalny Zarządu Głównego TPPR Stefan Nawrot. Wpisując się do kroniki klubu, podziękował młodzieży za duże osiągnięcia i ciekawe formy pracy. W przeddzień 66. rocznicy Rewolucji Październikowej sekcja wokalno-recytatorska przygotowała montaż poetycki poświęcony poezji S. Jesienina oraz wieczornicę na temat Z pieśnią i tańcem po republikach ZSRR oraz zgaduj-zgadulę Co wiesz o ZSRR? Klub dba także o to, aby młodzież przyjemnie spędzała chwile wolne od nauki. Dowodem tego są organizowane kuligi, wieczornice, wycieczki krajowe i zagraniczne. Najaktywniejsi członkowie koła i klubu brali udział w wycieczkach do ZSRR na trasie Moskwa–Brześć–Mińsk–Leningrad–Łuck–Lenino. Jego członkowie z ramienia OHP co roku wyjeżdżają do krajów socjalistycznych. Zapoznają się z osiągnięciami naukowymi, kulturalnymi

i gospodarczymi tych krajów. Członkowie klubu organizują otwarte zebrania, na które zapraszają młodzież z innych szkół. Na zebraniach omawiają różne tematy związane z życiem Kraju Rad. Niektóre z nich to: Dzieje przyjaźni polsko-radzieckiej w 40-leciu PRL, Znaczenie polsko-radzieckiej współpracy gospodarczej dla pomyślnego rozwoju Polski, Lenin – wódz, polityk, człowiek itp. Z okazji 40-lecia PRL członkowie klubu przygotowali montaż słowno-muzyczny na akademię wojewódzką, która odbyła się 4.XII.1984 r. w sali „Consulatus" w Ratuszu Zamojskim. Zorganizowali również wystawę na temat: Rozwój i dorobek SK TPPR w naszej szkole. SK TPPR i Klub Przyjaźni rozwijają i pogłębiają przyjaźń polsko-radziecką nie tylko na terenie szkoły, ale również na terenie całej Zamojszczyzny.

W pracy SK TPPR i Klubu Przyjaźni wyróżnia się zespół „Bieriozka", a indywidualnie: Liliana Karczmarczyk, Jolanta Skurska, Joanna Jońska, Ewa Janeczko. Naszej działalności patronuje dyrektor liceum Tadeusz Staniszewski, który służy zawsze serdeczną radą i opieką".

Kronika Szkolnego Koła Krajoznawczo-Turystycznego

(1985-1989 r.)

Szkolny Klub Turystyczno-Krajoznawczy przy II Liceum Ogólnokształcącym w Zamościu działał w latach 1974-1986. Wycieczki poprzedzało zazwyczaj sprawdzenie wiadomości uczestników na temat historii miejscowości i pamiątek historycznych oraz muzeów. Po podróży odbywał się sprawdzian w postaci konkursu. Często wykonywano gazetkę, np. o Górach Świętokrzyskich „W góry z nami miły bracie..."

Zimowisko w Krakowie (1-10.II.1984 r., H. Poździk)

Dokładna relacja z każdego dnia, ciekawe obserwacje, podanie kosztów, wyżywienie, noclegi, przejazdy. Pierwszego dnia wieczorem – wysłuchanie koncertu chóru „Cecylione" w kościele franciszkanów.Następny dzień (2.II.) – zwiedzanie Starego Miasta od placu Św. Ducha i Teatru Słowackiego począwszy. Wieczorem – „Baron cygański" (dobrze, że po pułku kawalerii została ujeżdżalnia, inaczej Kraków nie miałby operetki). Powrót z teatru – w rytmie walca Straussowskiego.

Sobota (3.II.) – zwiedzanie Wawelu i Katedry.

Niedziela (4.II.) – przed południem – zwiedzanie we własnym zakresie. Godzina 12.00 – „Rigoletto” w Operze. Wieczorem (godz. 19.15) – „Karnawał” w Teatrze Słowackiego, sztuka z akcentami właściwie przyjętymi przez młodzieżową widownię. Ponad połowa stanu uczestników chciała iść po raz drugi, ale bilety wyprzedane.

Poniedziałek (5.II.) – Nowa Huta z jej osobliwościami architektonicznymi.

Wtorek (6.II.) – Stare Miasto (c. d.), Kościół Mariacki. Po południu – jeszcze jeden spektakl w operetce – „Błękitny Zamek” wg L. Montgomery i P. Czubatego.

Kolejnego dnia (8.II.) – zwiedzanie Wieliczki. Kopalnia robi wrażenie. Szkoda, że taki pośpiech przy poznawaniu muzeum.

I ostatni dzień – 9 lutego – pożegnanie z Krakowem. Dziewczyny opychają się słodyczami w Michalikowej Jamie. Chłopcy podziwiają jeszcze raz miasto. Wszyscy zwiedzają „Muzeum Młodej Polski” i Wyspiańskiego. Wieczorem odjazd do Zamościa, gdzie rankiem czekali rodzice. Jeden z nich, p. Rycyk, podziękował od siebie za opiekę nad córką. Najbogatszą wiedzę według sprawdzianu wynieśli Witek Wiater, Jarek Poździk, Arek Mazur, Jarosław Musiał i Tomek Modrzewski.

Kłopoty z dziewczynami – ubóstwo zainteresowań, rozpieszczone jedynaczki, niezbyt chętne do zwiedzania, odchudzają się przed południem, a zapychają słodyczami po południu.

Opiekunką była pani Krystyna Stawiarz, w pełni zaangażowana w pracę opiekunki młodzieży. Dziękuję jej za całokształt tej pracy.

Rajd Świętokrzyski (17-20.IX.1984 r.)

17 września – dojazd do Kielc (pociągiem Zamość–Rejowiec–Lublin–Kielce) od godz. 3.40 do 10.00. Zwiedzanie katedry, pałacu biskupów, Kadzielni, Nowego Miasta, przejazd autobusem do Nowej Słupi – na śpiąco.

18.IX. – spacer Nowa Słupia–Chełmowe–Szczytniak (szlakami „Ponurego”)–Paprocice–Kobyla Góra–Nowa Słupia (25 km, 8 godzin marszu).

19.IX. – spacer Nowa Słupia–Św. Krzyż, po drodze zwiedzanie Muzeum Starożytnego Hutnictwa, na Św. Krzyżu – Muzeum Przyrodnicze Świętokrzyskiego

Parku Narodowego i kościoła, następnie – do kapliczki Św. Mikołaja (towarzystwo padło), Łysica – do Św. Katarzyny (22 km, 8 godzin), ścieżkami obok i przez resztki puszczy jodłowej.

20.IX. – dojazd do Kielc, przejazd do jaskini „Rajem" nazwanej. Po powrocie – zwiedzanie bogatej galerii malarstwa Muzeum Narodowego w Kielcach, smaczny obiad i odjazd, po małym (na szczęście) kłopocie z Arturem Rusinkiem.

Zdobyto 47+15 za Kielce punktów na OTP, 52 punkty na GOT. Niektórzy zdobywali już punkty do odznaki krajoznawczej PTTK. Było 18 uczestników i 2 opiekunów (K. Musiał i H. Poździk). Fotoreporterem i rajdowym wieszczem był Jarek Poździk. Oto niektóre jego rymowanki – podpisy pod zdjęciami:

I

My turyści z krwi i kości
Nie jeździmy Sanosami
Bo my młodzi, silni, zdrowi
Więc najtaniej – bo nogami.

II

Łysogory w kość nam dały
Nie zapomnę tego dnia
Wielu pada obolałych
Lecz do przodu coś ich pcha
Odpocznij bracie przed górską trasą
Usiądź pod drzewem, śpiewaj wesoło
Śpiewaj i ciesz się, zdobywaj siły
By Łysogory obejść wokoło
Kto pojedzie teraz z nami
Kto trudności się nie lęka
W górach czeka go przygoda
W górach wita go piosenka.

Zimowisko w Warszawie (29.I.–7.II.1985 r.)

Relacja z Powązek Urszuli Leszczyńskiej.

Poniedziałek 4.II.1985 r. Po obfitym śniadaniu składającym się z chleba z pasztetem oraz pasztetu z chlebem i wspaniałej herbaty w filiżankach z chińskiej porcelany pojechaliśmy na Powązki. Na cmentarzu parafialnym obejrzeliśmy aleję zasłużonych, przypominając sobie postaci, które na trwałe wpisały się do historii. Były tam mogiły: Reymonta, Prusa, Kiepury, Smosarskiej i innych. Bardzo podobało nam się motto wyryte na pomniku Kiepury:

„Gdy człowiek umiera

Nie pozostaje po nim na tej ziemi nic

Prócz dobra, które uczynił innym”

Zatrzymaliśmy się też przy mogile gen. Rydza-Śmigłego, a na grobie Aleksandra Kamińskiego złożyliśmy kwiaty. Podstawowym punktem każdego zimowiska była kultura:„Po kolacji wyjechaliśmy do operetki na sztukę Abrahama „Bal w Savoy´u”. W sztuce najbardziej podobała się przerwa, na której można było kupić coś w bufecie” – Andrzej Poździk (komentarz H. Poździka).

„*Na szczęście nie wszyscy uczestnicy zimowiska tak traktowali spotkanie ze stołeczną kulturą. Dodać trzeba, że w czasie krótkiej przerwy przed zwiedzaniem Muzeum Historycznego, dwaj młodzieńcy (Andrzej i Mirek) „skoczyli” na herbatę i ciastko. Oczywiście spóźnili się, co spowodowało zdenerwowanie szefa zimowiska. Zostali za to „nagrodzeni” dodatkowym dyżurem przy porannych zakupach. Przyczyną spóźnienia, jak wyjaśnili, był... brak zegarków i wrodzona nieśmiałość – nie zapytali spotkanych bliźnich o godzinę*”.

Relacja Mariusza Batorskiego.

Po obejrzeniu przepięknych zbiorów Zamku Królewskiego zwiedziliśmy Plac Krasińskich, kościół garnizonowy NMP oraz znany z niedzielnej mszy radiowej kościół Św. Krzyża. W drodze do restauracji Matysiaków obejrzeliśmy pokazy hippiczne w wykonaniu kaskaderów ubranych w narodowe (Sic!) stroje kawaleryjskie. Następnie zjedliśmy obiad, starając się jak za każdym razem oszukać szatniarza, zabierając ubrania ze sobą do stolików. Po obiedzie obejrzeliśmy bardzo ciekawe zbiory Muzeum Etnograficznego (z wyjątkiem Mariusza, który pod pozorem odwiedzin u siostry,

podrywał studentki SGPiS-u). Następnie wróciliśmy do schroniska, zjedliśmy kolację i wyruszyliśmy do Teatru Polskiego na sztukę A. Fredry „Zemsta". Rolę Cześnika odtwarzał Mariusz Dmochowski znany nam m.in. z roli Jana III Sobieskiego w „Panu Wołodyjowskim" i w „Odsieczy Wiedeńskiej". Znakomitą kreację stworzył A.Szczepkowski występujący w roli Rejenta oraz podobający się wszystkim B. Baer w roli Dyndalskiego. Po sztuce wróciliśmy do schroniska, aby umyć się w H_2O o temperaturze ok. 280°... K i udać się na odpoczynek.

Relacja Włodzimierza Lachawca.

Sobota 2.II.1985 r. Rano (po śniadaniu) spotkaliśmy się jak zawsze z przewodnikiem (chociaż nie wszyscy) i wspólnie udaliśmy się na zwiedzanie Muzeum Narodowego i Muzeum Wojska Polskiego. W Muzeum Narodowym nie mogliśmy niestety obejrzeć zamkniętych ekspozycji Krajów Oceanii i Azji Południowo-Wschodniej. Zamknięte były również galerie francuska i hiszpańska. Korzystaliśmy z pomocy naszego przewodnika oraz jakiegoś profesora (nie pamiętam nazwiska – ręką opiekuna H. Poździka dopisane: dr hab. X. Grzegorzyk), którzy objaśniali nam pewne sprawy związane z malarstwem. Oglądaliśmy również ekspozycje rzeźb starożytnej Grecji i Rzymu. Bardzo ciekawa była część muzeum, w której znajdowały się ikony. W czasie krótkiej przerwy można było pokrzepić nieco ciało w kawiarni usytuowanej w podziemiu muzeum.

Następnie cała grupa udała się do sąsiedniego budynku Muzeum Wojska Polskiego. Z różnym zainteresowaniem i szybkością zwiedzaliśmy wnętrze śledząc dzieje naszego wojska od Mieszka I do końca II wojny światowej. Na dziedzińcu obejrzeliśmy eksponaty z czasów ostatniej wojny i nowsze, t. j. działa, wozy bojowe, samoloty, kutry rzeczne. Wystawiony był nawet lądownik płk Hermaszewskiego. Wieczorem – jak co dzień – wygalowani udaliśmy się zażyć nieco kultury. Tym razem było to przedstawienie „Szelmostwa Skapena" Moliera w Teatrze Narodowym. Najbardziej podobała nam się postać Geronta kreowana przez St. Mikulskiego. Zauważyliśmy również innych znanych aktorów, t. j. H. Kossobudzką, K. Wieczorka, L.Komarnickiego. Po przedstawieniu wróciliśmy do schroniska omawiając wrażenia z całego dnia, a szczególnie z teatru. Dzięki wyrozumiałości kadry po umyciu się

w wodzie o temperaturze ok. 280 ° K mogliśmy pozostać jeszcze na jawie. Później zapadliśmy w zasłużony sen.

Beskidzki Park Narodowy (11-14.IX.1985 r.)

Relacja Włodzimierza Lachawca:

Podróż naszą zaczęliśmy we wtorek, 10.IX. ok. godz. 19.30. Tym razem wszyscy stawili się przed czasem. Najpóźniej przybył Piotrek, ale i tak jeszcze przed odjazdem pociągu. Podróż odbyliśmy bez zakłóceń i ok. 5-tej rano z godzinnym opóźnieniem wysiedliśmy na stacji Kraków-Płaszów. O godz. 6-tej następnym pociągiem wyjechaliśmy do Suchej Beskidzkiej. Po przybyciu na miejsce ruszyliśmy na dworzec PKS, dziwiąc się po drodze długości tego 9-tysięcznego miasteczka. Nasz szef zasięgnął informacji odnośnie komunikacji, niektórzy zaś porobili w kiosku „Ruch"-u pierwsze zakupy. Następnie znów wróciliśmy do centrum i wstąpiliśmy do Biura Usług Turystycznych. Tam zakupiliśmy foldery i mapy oraz podbiliśmy książeczki GOT. Później obejrzeliśmy remontowany zamek (dawniej Wielkopolskich i Komornickich), kościół z lat 1613-1614 z tradycjami późnogotyckimi. Kolejny zabytek – to znajdująca się w centrum karczma „Rzym" z XVIII wieku, kojarząca się z Twardowskim i diabłami. W „Rzymie" – szklanka gorącej herbaty i pokrzepieni nareszcie wyruszamy na szlak (zmieniwszy wcześniej a to buty, a to swetry).

Pewna część trasy wiodła pod górę. Wojtuś próbował nawet tańca z podskokami, ponieważ jednak ani strój, ani miejsce nie były odpowiednie do tego, wkrótce zaniechał popisów. Po drodze mijaliśmy się (raz my ich, raz oni nas) z grupą turystów z Zielonej Góry. Tuż za szczytem Magurki – drugie śniadanie. Potem w dół i znowu podejście. Droga wiodła przez las. I wreszcie pierwsze domy Zawoi. Numeracja jest tam jednak dość dziwna. Podejrzewaliśmy, że sołtys numerował je według listy alfabetycznej gospodarzy, bowiem po numerach 1400 następowały 1200 i znowu 1500. W końcu dotarliśmy do centrum. A potem zakupy i szukanie naszej kwatery ok. 2 km dalej. Po rozpakowaniu się męska część obozu oglądała mecz Polska-Belgia. W przerwie meczu – kolacja. Zadowoleni z awansu do Mistrzostw Świata w Meksyku, wróciliśmy na nocleg. Przed snem Piotrek, gitara i dziewczęta dali

mały koncert. Natomiast „karciarze" z sąsiedniego pokoju oddali się nałogowi. Do snu zostaliśmy zapędzeni po godz. 22.15.

Nagrody dla nauczycieli i uczniów II LO zaangażowanych w turystykę szkolną: w 1985 r. otrzymał ją K. Musiał za zwiedzanie panoramy racławickiej (2-5.X.1985 r.). Z uczennic pomagających w organizowaniu turystyki szkolnej – Urszula Leszczyńska z kl. III b – region Beskidu z Bielskiem, Żywcem, Wisłą i Szczyrkiem.

Zimowisko w Poznaniu (2-10.II.1986 r.)

Zimowisko nasze rozpoczęliśmy z zamojskiego dworca PKS. Sam jego budynek ma ciekawą historię. Był przeznaczony początkowo na analogiczny obiekt w Tomaszowie Lubelskim. Ze względu na zbliżające się Centralne Dożynki zabrano do Zamościa gotową konstrukcję z Tomaszowa. Tak to pamiętne dożynki z 1980 r. bardzo pomogły naszemu miastu.

Wróćmy jednak do tematu. Dawała się nam we znaki niesprzyjająca aura. Zasypane śniegiem drogi utrudniły jednej z koleżanek (Grażynie Krukowskiej) dotarcie na miejsce zbiórki. W Lublinie bez trudu załadowaliśmy się w pociąg do Szczecina. Podróż była spokojna. Nikt nie napadł na dziewczęta (jak podczas podróży do Ząbkowic w lipcu 1985 r.), nie wysiadły świetlówki (jak rok wcześniej w czasie podróży do Warszawy), nie zepsuła się lokomotywa (jak w czasie powrotu ze stolicy), nie napadli na nas Indianie (jak wiek temu na Dzikim Zachodzie).

Do Poznania dotarliśmy przed 5-tą rano i do 8-ej włóczyliśmy się po dworcu zaglądając do baru, kawiarni, kiosków, WC itp. Po wschodzie słońca ruszyliśmy do schroniska. Z rzeczy godnych zapisania mijanych po drodze był tylko salon gier. Zostawiliśmy w schronisku swoje „klamoty" i o godzinie 12.00 oglądaliśmy słynne poznańskie koziołki na wieży renesansowego ratusza (brzydszego jednak niż nasz). Gdy otworzyły się drzwiczki, licznie zebrana gawiedź ujrzała dwa metalowe lub też drewniane bodzące się kozły. Wesołe widowisko „uświetniła" awaria koziołkowego mechanizmu, powodująca kolizję parzystokopytnych z renesansowymi drzwiczkami. Zmarznięci rozejrzeliśmy się za jakimś ciepłym muzeum, trafiając do Muzeum H.Sienkiewicza. Wypełniały je w większości prywatne zbiory p. Ignacego Mosia, honorowego kustosza, którego mieliśmy szczęście poznać osobiście. Nie będziemy się

tu rozwodzić nad oprowadzającym nas młodym przewodnikiem, wymieniającym książki stojące na półkach będąc odwróconym do nich tyłem. Jego monotonny głos działał na nas usypiająco. Na zakończenie sympatyczny pan Moś wręczył nam widokówki z muzeum i m. in. powiedział Ulce Leszczyńskiej, że jest piękna jak Danusia z „Krzyżaków" Sienkiewicza. Następnie udaliśmy się do restauracji „Dietetyczna", gdzie obrus zastępował z powodzeniem menu. Sprawny obserwator mógł łatwo z niego odczytać co podają dzisiaj, co podawali wczoraj, przedwczoraj i cztery dni temu. Zmieniliśmy ją zatem na inną – „Pod Koroną".

Przed zamkiem w Kórniku czekał już na nas fotograf, który zaoferował naszej grupie swoje usługi. Miały one polegać na zrobieniu zdjęcia, za które młodzież miała płacić jedynie 80 zł. Trzy zdjęcia mieliśmy dostać gratis. Wprawdzie zgłosiła się tylko jedna chętna, jednak nie speszyło to starego machera. Ustawiając nas na zamkowym moście, niegdyś zwodzonym, sypał „dowcipnymi" sentencjami w rodzaju „Klient nasz cham, o przepraszam, nasz pan", „stańcie tak, by głowy były między nogami", „stań tu chłopcze koło swojej narzeczonej" itp. Po wykonaniu zdjęcia zgłosiło się oczywiście kilkoro nowych chętnych. Zdjęcia miały być gotowe po naszym wyjściu z zamku. Zaczęliśmy jego zwiedzanie od obejrzenia pokoju Władysława Zamoyskiego, który położył wielkie zasługi dla kraju (reprezentował Polskę na procesie o Morskie Oko, przyczynił się do utworzenia muzeum w Kórniku). Człowiek ten miał osobliwy zwyczaj spania na biurku z książką pod głową – oba te eksponaty zachowały się. Oprócz tego zwiedziliśmy Salę Mauretańską z jednoskrzydłą zbroją husarską, saską porcelaną i protestancką szafą (Andrzej Poździk), pokój Tytusa Działyńskiego i Jadwigi z Działyńskich Zamoyskiej, pokoik myśliwski z pamiątkami z wypraw podróżniczo-łowieckich (krajoznawczych) dawnych właścicieli Kórnika. Po wyjściu z neogotyckiego zamku rzuciliśmy okiem na park w stylu bodajże angielskim i wróciliśmy do Poznania. Zjedliśmy obiad, rozeszliśmy się po mieście, jedni do sklepów, inni do kawiarni, jeszcze inni do salonu gier. O godzinie piątej po południu zbiórka w schronisku, kolacja i przygotowanie do wyjścia do teatru. W teatrze, do którego długo nie mogliśmy trafić, krążąc po rondzie Kopernika, grana była sztuka Gabrieli Zapolskiej „Ich czworo". Ze spektaklu najbardziej się podobały epitety typu „słoń brandenburski", „kot pozłacany", „mucha marynowana" itp.

Pracą Klubu Turystyczno-Krajoznawczego w 1986 r. kierowali: Urszula Leszczyńska (kl. III b), Aneta Kierepa (kl. I a), Jarosław Poździk (kl. III a). Opiekunem klubu był nauczyciel matematyki Henryk Poździk. Liczba członków – 32.

Krasnobród (16-17.V.1986 r.)

II Liceum zdobyło tam miano najbardziej aktywnego SKKT w sezonie 1985/86, za co otrzymało puchar i 6 miejsc na wycieczce organizowanej przez PTTK. Prócz tego, na zlocie zdobyli II miejsce, dając się wyprzedzić ZSN w Zamościu, a pokonując tym razem SN w Szczebrzeszynie, I LO w Zamościu, ZSR w Zamościu, LO w Hrubieszowie i ZSE w Zamościu. Zdobyli 538 punktów, tracąc do pierwszej drużyny 19 i mając przewagę 55 punktów nad trzecią drużyną. Nagroda – 5 miejsc na wycieczce, chlebaki dla członków drużyny, plakietki ceramiczne z odznakami turystycznymi oraz butla turystyczna gazowa dla opiekuna.

Obóz wędrowny po Ziemi Krośnieńskiej (6-18.VII.1986 r.)

Wrażenia z tego obozu najlepiej oddadzą Naj, Naj, Naj pisane przez wszystkich uczestników. Oto niektóre z nich:

- **Naj**młodszy był Karol (Poździk).
- **Naj**pozytywniejsze schronisko było w Odrzykoniu.
- **Naj**bardziej rycerski był Michał – odprowadzał dziewczyny do WC, chroniąc przed tubylcami.
- **Naj**bardziej rozhuśtanym mostem był most nad Wisłokiem.
- Oryginalny bilet do Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku i pieczęcie różnych zwiedzanych muzeów i schronisk.
- **Naj**lepsze przyjęcie na trasie przez tubylców: A do sprzedania czego nie macie?
- **Naj**bardziej wymazany jagodami był Michał.
- **Naj**bardziej uroczysty dzień – imieniny p. profesora (Henryka).
- **Naj**lepsza trasa – z Odrzykonia przez rezerwat „Prządki” do Woli Komborskiej.
- **Naj**oszczędniejszy był Tomek – zbierał butelki.

- **Naj**więcej bramek w meczu piłki nożnej w Malinówce nastrzelał Jędrek (Poździk).
- **Naj**przyjemniejsze podejście dla dziewcząt – Połonina Caryńska – bez kolegów i opiekunów.

Podsumowanie roku 1986. Był szczęśliwy dla klubu i bogaty w formy pracy: zimowisko w Poznaniu, obóz wędrowny po Ziemi Krośnieńskiej, wycieczki w Tatry (4 dni), rajd po Roztoczu (3 dni), rajdy: Spotkanie z wiosną i im. Miszki Tatara, 3 wycieczki po Zamościu (25 i 26 czerwca, 25 października).

Turystyka kwalifikowana: 98 odznak – 6 rodzajów OTP – 2 złote, 1 srebrna (A. Poździk), 8 brązowych, 20 popularnych; GOT – 1 srebrna (J. Poździk) i 16 popularnych; OK PTTK – 2 srebrne (A. i H. Poździk); Krośnieńska OK – 22 brązowe; Łódzka OT – 13 brązowych; Miłośnik Roztocza – 2 odznaki (J. Poździk i J. Pieczonka).

Obóz wędrowny po Roztoczu (25-31.VI.1987 r.)

Relacja A. Poździka:

Dzień pierwszy. Tego pięknego dnia zjawiliśmy się rano na dworcu PKS w Zamościu w składzie: Aneta Kierepa, Elżbieta Niemczyk, Dorota Cichoż, Aśka Szulżyk, Iza Gruszczyńska, Kaśka Szlachta, Kaśka Litwińczuk, Miłka Lachawiec, Ewka Szewczuk, Włodzio (czyt. Wojtek) Lachawiec, Wojtek Czuk, Robert Wojtas, Beata Cisło, Andrzej Poździk i pan profesor Henryk Poździk. Sensację wzbudził swoimi spodniami Wojtek – nie dość że babskie, to jeszcze w kratę. Szybko jednak przestaliśmy się zajmować spodniami Wojtka. Załadowaliśmy się do autobusu jadącego do Krasnobrodu i rozpoczęliśmy wędrówkę. Na miejscu najpierw musieliśmy się popisać wiadomościami o tej miejscowości. Co niektórzy od razu podpadli wykazawszy mierną wiedzę, ale nie przejmowali się tym zbytnio. Po sprawdzianie zwiedziliśmy klasztor, cmentarz żołnierzy Września 1939 r. i pomnik powstańców 1863 r. Wkroczyliśmy następnie na zielony szlak, zwany nie wiedzieć czemu „szlakiem rezerwatów”.

Humory i siły dopisywały, więc w szybkim tempie zbliżaliśmy się do Suśca. Na trasie jak zwykle wesoło. Robert „dojrzewał" swoje pomidory, Wojtek uganiał się za Dorotą, Włodzio nawijał, a Miłka „milczała".

W Suścu poszliśmy od razu do restauracji o jakże pięknej nazwie „Sarenka". Na obiad zaserwowano nam, zdaje się, zraziki i jak zwykle chłopcy zjedli po –naście, dziewczyny w ogóle lub bardzo mało (porcja na łebka – 4 zrazy). Po obiedzie – poszukiwanie schroniska. Okazało się, że jest dosyć daleko od centrum tej metropolii i to jakie!?! Bez kanalizacji, prycze piętrowe, skrzypiące, bez kuchni. Posiłek robiło się i spożywało na werandzie. Wodę trzeba było gotować grzałką. Nie zraziło nas to jednak. W końcu jakoś wytrzymamy tutaj te 3 dni. Obejrzawszy otoczenie i wnętrze, wzięliśmy się za robienie kolacji. Niewiele z tym było roboty, bo zjadaliśmy resztę kanapek z domu. Później umycie ciał umęczonych marszem i noszeniem plecaków. Chłopcy, niestety za wyjątkiem Włodzia, jak przystało na hartów (od hartować) myli się jak „kmicicowa kompania" (z braku śniegu w zimnej wodzie ze studni). Potem już wypadało iść spać. Kamuflując obecność radia na łóżkach, słuchaliśmy Klubu Stereo. Znużeni jednak szybko zasypialiśmy.

Młodzieżowy Turniej Krajoznawczy (maj 1989 r.)

Konkurencje: test krajoznawczy i topograficzny. Konkurencje sprawnościowe:

1. Samarytanka:znajomość torby sanitarnej;wiedza teoretyczna;wiedza praktyczna.
2. Kolarski tor przeszkód:jazda na rowerze;znajomość budowy roweru;znajomość przepisów ruchu.
3. Rozbijanie namiotu.
4. Konkurs-niespodzianka – poznawanie miast i obiektów z pocztówek, obrazków i zdjęć.
5. Bieg na orientację.

Andrzej Poździk był rekordzistą w zdobywaniu odznak turystyki kwalifikowanej (łącznie 15), a były one m.in. takie: Siedmiomilowe buty złota i srebrna, OTP – popularna, brązowa i srebrna, GOT – popularna i brązowa, OK PTTK – brązowa i srebrna oraz MOK, WOK i ŁOT – popularna, Turysta Dolnego Śląska – popularna, Krośnieńska Odznaka Turystyczna – brązowa, Miłośnik Roztocza.

Absolwenci z 1985 r. Zbyszek Kidybiński i Tomek Modrzewski zdali egzamin na przodowników turystyki górskiej i przewodników turystyki na obszarze Bieszczadów i Beskidu Niskiego. Jarosław Musiał zdał egzamin i zdobył uprawnienia strażnika przyrody. Wykonywał je w sezonie 1989 na terenie Pienin.

Rajd Nocny (9.VI.1989 r.)

Zapadał już zmrok, gdy na dworzec PKS nadciągali uczniowie kl. II e z prof. Poździkiem, żądni nocnych wrażeń. W Józefowie zwiedziliśmy kościół, kamieniołomy, cmentarz żołnierski z II wojny światowej i pomnik w miejscu śmierci Miszki Tatara. Gdy zapadł zmrok, wyruszyliśmy na nocny szlak. W blasku księżyca wszystko wydawało się niesamowite i straszne. Uzbrojeni w latarki, śpiewając wesołe piosenki i staczając boje z komarami, szliśmy asfaltową trasą przez las. Metą była stacja kolejowa w Zwierzyńcu. Drogi powrotnej nikt nie pamięta. Nawet najwięksi chojracy spali jak zabici na ławkach. Ten rajd był cudowny!

Kronika klasy

Wycieczka do Zakopanego (14.X.1986 r.)

Drugi dzień zapowiadał się bardzo ciekawie, ponieważ mieliśmy zdobyć Giewont (1909 m n. p. m.). Szlak, którym szliśmy, był bardzo ciekawy, ale niestety nie mieliśmy możliwości oglądania pięknych krajobrazów „dzięki" naszemu przewodnikowi p. Stanisławowi Tatarowi (historyczne nazwisko, związane z Zamościem). Przewodnik szedł bardzo szybko, a my nie chcąc porozbijać sobie nosów na leżących na ziemi kamieniach, cały czas patrzyliśmy pod nogi.

Wycieczka po Roztoczu (20.X.1993 r.)

Zwiedzanie Klemensowa, Szczebrzeszyna, Sąsiadki, Radecznicy, Zwierzyńca, Soch i Bondyrza. Podobało nam się w Sąsiadce, gdzie są pozostałości grodziska. Wały, po których spacerowaliśmy w deszczu, miały 6 m wysokości i 13 m szerokości. Zwierzyniec zwiedzaliśmy nie z powodu browaru, lecz ze względu na ciekawą historię i otaczający go klejnot – Roztoczański Park Narodowy. Poruszaliśmy się po nim w spokoju i skupieniu. W Bondyrzu zobaczyliśmy Muzeum Historyczne Związku Żołnierzy Armii Krajowej Inspektoratu Zamość, które zorganizował pan Sitek.

Wycieczka klasy (2-dniowa) szlakiem im. Władysławy Podobińskiej (15.V.1994 r.)

Szlak oznakowany kolorem zielonym, długość 61 km: Zamość–Krasnobród–wzgórze Wapielnia–Susiec. Miejsca pamięci narodowej, cmentarz w Krasnobrodzie, kwatera żołnierzy Kampanii Wrześniowej i pomnik powstańców w 1863 r.

Wycieczka zaczęła się na przystanku autobusowym. Pierwszy postój był w Lipsku. Szliśmy polną błotnistą drogą, paru nieszczęśliwców wpadło nawet do kałuż. Drugi postój był na skraju lasu. Nasze plecaki stały się zaraz dużo lżejsze.

Profesor Poździk straszył nas, że w tym lesie łatwo się zgubić i opowiadał o kapliczce nad uzdrawiającym źródełkiem. Po długim marszu straciliśmy jednak nadzieję, że zabłądzimy i zobaczymy kapliczkę. Nagle ukazał się naszym oczom piękny krajobraz urozmaicony pagórkami, na które pan wychowawca kazał nam wchodzić.

Podczas następnego postoju wszyscy byli wykończeni. Mimo uwag profesora Poździka, by nie siadać na ziemi, bo można dostać wilka, znalazło się kilku śmiałków ignorujących tą przestrogę. Następnie szliśmy parowem pokrytym po bokach zaroślami, a spód wypełniało znajome nam już błoto. Po dłuższej chwili ktoś zobaczył majaczące w oddali budynki. Przy drodze pasły się dwie krowy, a jedna miała złamany róg i była zalana krwią. Powstało zaraz wiele hipotez na ten temat. Słoneczko coraz bardziej grzało, a my wypiliśmy ostatnie krople wody. Idąc do Suchowoli zobaczyliśmy bajoro, z którego rozchodziła się „orzeźwiająca woń". Od razu znaleźli się chętni, aby się ochłodzić cuchnącą cieczą. We wsi były dwa sklepy naprzeciwko siebie, więc w mgnieniu oka wykupiliśmy wszelkie napoje. Chłopcy rozsiedli się na ławce i słuchali muzyki – grał mieszkaniec Suchowoli na organkach.

W tej wsi obejrzeliśmy piękny kościół i cmentarz (m. in. żołnierskie mogiły). Odpoczywaliśmy przy leśnej dróżce. Wypakowując z plecaków domowe zapasy, zaczęliśmy jeść „leśny obiad", po czym położyliśmy się na trawie. Niedługo to jednak trwało i musieliśmy wstawać. Złapał nas wtedy okropny ból w nogach i ramionach. Szliśmy znowu przez las, gdy nagle wyłoniło się gospodarstwo ze studnią. Chyba nigdy nie przeżyła biedaczka takiego oblężenia.

Przed nami rozpościerał się piękny widok na Krasnobród. Domy „pięły się" na zboczach zalesionych pagórków, a w dole lśniła tafla zalewu. Zachodziło słońce. Pytaliśmy o drogę do sanatorium. Mimo potwornego zmęczenia dowlekliśmy się

do dworku, którego historię opowiedział nam prof. Poździk. Nocowaliśmy w szkole. Dziewczyny miały ośmioosobowy pokój z czteroma piętrowymi łóżkami. Chłopcy spali w wielkiej sali.

Mimo rozpalonych nóg i obtartych części ciała, wieczorem weszliśmy na górę, na której stał wielki krzyż. Aby ulżyć stopom, za radą wychowawcy włożyliśmy na noc pokrzywę pod skarpetkę. Nic to nam jednak nie pomogło, bo była zwiędnięta i nie spłukaliśmy jej zimną wodą. Rano zwiedziliśmy szkolną izbę pamięci, cmentarz i klasztor. Weszliśmy też na najwyższą górę Roztocza – Wapielnię (386 m). Następnie doszliśmy do Suśca, gdzie porządnie odpoczęliśmy i zjedliśmy po ogromnym talerzu pierogów lub flaków. Najmilej wspominają tę wycieczkę członkowie „Klubu Obtartych".

Wycieczka do Lublina (9.VI.1995 r.)

Zbiórka o 6.15 na parkingu obok PZU (koło Stodoły). Jechaliśmy autokarem „Auto-Transu". W drodze śpiewaliśmy przy akompaniamencie gitary. Najpierw zwiedziliśmy Majdanek – obóz koncentracyjny. Później – Lubelską Starówkę, zaczynając od Muzeum w Zamku. Było w nim kilka wystaw, m. in. malarstwa – np. „Unia Lubelska" J. Matejki, obrazy twórców współczesnych, dzieła sztuki ludowej, zbiór monet i medali (nawet z XI wieku), a także wystawa pasów szlacheckich.

Kamieniczki Starówki są w bardzo złym stanie. Podobał się ratusz, kościół dominikanów i katedra, kamieniczka, w której mieszkał Jan Kochanowski, Plac Litewski otoczony stylowymi kamienicami i pałacykami. Skansen – kuźnia, wiatrak, chata garncarza oraz najnowszy nabytek – dworek szlachecki z urządzonym wnętrzem oraz czworaki. Na zakończenie wycieczki byliśmy w operetce „Wiktoria i jej huzar".

Rajd po Bieszczadach (28.IX.1995 r.)

O godz. 5. rano ekipa traperów z kl. III a pod opieką nieustraszonego pedagoga – Henryka Poździka, wyruszyła rozklekotanym pojazdem na podbój dzikich krańców Polski. Dzięki pomysłowemu kierowcy, który postanowił nam pokazać jak największy kawałek kraju w jak najkrótszym czasie, byliśmy skazani na wielogodzinną jazdę

„komfortowym” autokarem. W końcu dotarliśmy do miejsca „gdzie wrony zawracają, a mrówki trzeba latem popędzać”, czyli do Ustrzyk Górnych.

Jedynym przejawem cywilizacji, który bardzo nas zaskoczył, była antena satelitarna na hotelu „Biały”, gdzie znaleźliśmy schronienie. Po „zaklepaniu” sobie łóżek, nasz przywódca rzucił hasło do wymarszu na Połoninę Caryńską. Urzeczeni pięknem krajobrazu zmierzaliśmy ku szczytowi przysłoniętemu chmurami. Mimo podwiniętych nogawek, niektórzy z nas mieli problem z utrzymaniem tempa narzuconego przez, otoczoną burzą loków, Majkę. Końcowym etapem leśnego odcinka naszej wspinaczki było very (ang. – bardzo) strome błotne podejście, które znacznie osłabiło nasze organizmy. Chociaż z powodu mgieł nie było widać kresu naszej wędrówki, bliskość szczytu dodawała nam sił. Brnąc przez chmury, niespodziewanie dotarliśmy do tabliczki z napisem „Połonina Caryńska 1234 m”. Zdziwienie było totalne, bo very (ang. – bardzo) spodziewaliśmy się coś ujrzeć. Pomimo ogólnoklasowego zapału do dalszej wędrówki, nasz wychowawca w trosce o nasze zdrowie nakazał odwrót.

Kiedy schodziliśmy, spotkał nas bonus (nagroda). Wraz z opadającymi mgłami dał się słyszeć łoskot naszych opadających szczęk – ukazujące się widoki zachwyciły uczestników wyprawy. Droga powrotna była ekscytująca. Deszcze wpłynęły na zmniejszenie współczynnika tarcia – podeszwa-błoto. Jedynie drzewa powstrzymywały nas przed rozwinięciem prędkości ponaddźwiękowej. Schodzący wykazywali dużo pomysłowości w sposobie ześlizgiwania się: na czterech kończynach, na trzech, na gitarze (tyłeczek), na szczupaka, w stylu narciarskim lub o lasce.

Należy docenić wysiłek naszej opiekunki pani Beni, bez pomocy której kolega Pawełek Piątkowski zapewne do dziś leżałby na górze po jednym z licznych upadków. Po powrocie do miejsca zakwaterowania oddaliśmy się błogiej bezczynności. Około godziny 19. odbyło się kultowe zebranie „Człapaków” w pokoju nr 9. Pokój zamieszkiwali: Szpindek, Szewczyk, Michał Jonik, Flackers and Arek Kustra. Informacje o geografii Bieszczad przekazał nam Misiek, nad historią pocił się Dyziak, o ludności rozprawiała Ewa. Wymieniliśmy się wrażeniami z pierwszego dnia i snuliśmy plany na dzień następny.

Drugiego dnia udaliśmy się na najwyższy szczyt Bieszczad – Tarnicę (1346 m). Po przejściu ok. 4 km asfaltową drogą znowu wkroczyliśmy w ostępy leśne. Droga wydawała się nam mniej uciążliwa, bo byliśmy bogatsi o doświadczenia dnia wczorajszego. Nawet tzw. „ściana płaczu" nie osłabiła zapału do dalszej wędrówki. Po wyjściu z lasu zaskoczył nas porywisty wiatr. Niektórzy nie byli przygotowani na arktyczną aurę (Andżelika i Ksysiu – zero czapki).

W połowie drogi na szczyt część z nas przeżywała totalny kryzys, jednak łyk gorącej herbaty lub kostka czekolady pomogły odzyskać siły. Mimo że do zimy było daleko, na zboczach połonin widzieliśmy szron. Na szczycie wszyscy byli happy (ang. – szczęśliwi), a niektórzy odtańczyli dziki taniec radości. Mimo słabej widoczności, sesjom zdjęciowym nie było końca. Niestety, przenikliwy chłód zmusił nas do opuszczenia top´u (ang. – szczyt).

Schodząc Szerokim Wierzchem ciągle byliśmy narażeni na podmuchy lodowatego halniaka (bieszczadzka odmiana halnego). Aby rozgrzać gardełka, mała grupka zaintonowała śpiewy standardów turystycznych i przedszkolnych, co zostało podłapane przez mniej przemarzniętą część drużyny. Wspaniałymi możliwościami wokalnymi popisała się Majka w partiach solowych. Ze śpiewem na ustach wkroczyliśmy do zacisznego i bezwietrznego lasu. Zziębnięci, ale szczęśliwi ze zdobycia szczytu dotarliśmy do hotelu.

Po uzyskaniu równowagi termicznej, najwięksi zapaleńcy sportowi rozegrali z miejscowymi futbolistami towarzyski mecz piłki nożnej. Mimo ciężkich warunków, nasza reprezentacja zatriumfowała.

Po rytualnym spotkaniu w pokoju nr 13 (pokój ten zamieszkiwały: pani opiekunka Benia, Ola, Ewa, Majka i Iwona), gdzie swoimi wiadomościami na temat gospodarki, flory i fauny oraz sztuki cerkiewnej podzielili się z nami: Perełka, Głazio i Kaśka, gromadnie udaliśmy się na dyskotekę. Zabawa była przednia. Największy podziw wzbudziły popisy Arka Głaza oraz duetu Monika&Flackers. Frekwencja była tak duża, że zdominowaliśmy parkiet, wypierając miejscowych. O godz. 23.00 zmęczeni, niechętnie wróciliśmy do wyrek. Z powodu fizycznego wypompowania nie powiodły się próby rozkręcania życia towarzyskiego, podejmowane przez niektóre uczestniczki rajdu.

Następny dzień rozpoczął się pośpiesznymi i chaotycznymi przygotowaniami do odjazdu. Mimo sennej atmosfery, staraliśmy się skupić nad bieszczadzkimi legendami opowiadanymi przez Iwonę i danymi o jeziorze Solińskim, które przekazał nam kolega P. P. Nad zaporą podziwialiśmy piękne jezioro wkomponowane w dziewiczy krajobraz. Jednocześnie zdumiało nas, że najdłuższy z kolegów (Dyzio – jesienią 1995 r. mierzył 1 m 91 cm) wyróżnił się największym lękiem wysokości.

Następnym punktem naszej wycieczki było zwiedzanie Sanoka. W drodze do tego miasta słuchaliśmy wrażeń Ksysia o wpływie uroku Bieszczad na polską literaturę. Zwiedzanie zaczęliśmy od poznania kultury ludów zamieszkujących Bieszczady przed II wojną. Obszernych informacji na ten temat udzieliła nam przewodniczka po sanockim skansenie. Największe nasze zainteresowanie wzbudziła stara wiejska szkoła, przy zwiedzaniu której ujawniły się pedagogiczne skłonności naszego kolegi Sławusia. Jednak najbardziej podobała się nam największa w Europie ekspozycja ikon. Okazało się wkrótce, że największą fanką sztuki cerkiewnej jest Ewa podchodząca do każdego eksponatu nadzwyczaj uczuciowo. Obejrzeliśmy też wystawę surrealistycznych prac artysty Beksińskiego. Sanok pożegnał nas piękną i słoneczną pogodą.

Z żalem opuściliśmy Bieszczady naszym „luksusowym" autokarem. Około godziny 22. przybyliśmy do naszego pięknego miasta. Grupkami rozchodziliśmy się do domów nieustannie wspominając przygody z udanego rajdu sponsorowanego przez literki H i P oraz liczbę π (cytat z „Ulicy Sezamkowej").

Tekst zredagowali: Iwona Wiśniewska, Arek Kustra, Kubuś Wojnarowski.
Oprawa graficzna: Arek. Przekręty: Kubuś. Oprawa literacka: Iwona Wiśniewska.

Wycieczka Kraków–Zakopane (7-12.X.1996 r.)

6.X. o godz. 20.30 w poniedziałek stawiliśmy się na dworcu PKP. Okazało się że masa naszych bagaży przekracza masę pociągu. Była to noc tysiąca i jednej pozycji (półka bagażowa też może być wygodna). Zaspanymi oczyma ujrzeliśmy Kraków i koczowaliśmy na dworcu do świtu.

I dzień – Kraków w pigule. Bazując na naszej świetnej znajomości Krakowa dotarliśmy do schroniska, a nieco później zaczęliśmy zwiedzać miasto

z przewodnikiem. Idąc przez Planty widzieliśmy pomnik jakiegoś gościa (?). W ekspresowym tempie odwiedziliśmy co sławniejsze miejsca: Barbakan, Pomnik Grunwaldzki, Bramę Florka, Kościół Wariacki z ołtarzem Witka-Złota Rączka, Pomnik Adasia, kilka tablic pamiątkowych, Collegium Nowum, Collegium (Pszczółkus) Majus, Wafel i Katedrę na Wawelu oraz kilka innych obiektów.

Kraków nam się podobał, pierwszy raz jechaliśmy tramwajem (faktycznie, najlepiej jest na zakrętach). W pamięć zapadły nam wspaniała architektura i naiwne gołębie.A finał tego jest taki,że z łóżka spadły flaki (Bartek Flak).

II dzień – „I rzekł Bóg i stały się Tatry". Skup się, drogi czytelniku, jesteśmy już w Zakopanem. W schronisku przydzielono nam dwuizbowy apartament. Dziewczęta były zmuszone przez 3 dni tolerować obecność kilku reprezentantów płci przeciwnej (przy obopólnym zadowoleniu). Spontanicznie (mimochodem, samorzutnie, niechcący) wyszliśmy na przechadzkę. Przechodząc przez Dolinę Białego spotkaliśmy panią Pogodę – ładna była.

Po wielu trudach wygramoliliśmy się na Sarnią Skałę (1377 m n.p.m.) – wspaniały punkt widokowy, gdzie nasz profesor ukarał profilaktycznie Przemka. Zeszliśmy Doliną Strążyską. Po góralskim obiadku ustawiliśmy się w kolejce pod prysznice (kabin 7, czynnych 5, z ciepłą wodą 3).O godz. 22. jak Bóg i Sor przykazał, poszliśmy spać.

III dzień – wypas 10.X.1996 r..

Raniutko przed schroniskiem:

Iza: Kto to?

Ewa: Ten z długimi włosami?

Iwona: Boski!

Ola: Niezły.

Profesor: Przedstawiam wam naszego przewodnika – Szymka.

Chórek dziewczyn: Ach!...

Drogę powrotną znad Morskiego Oka przebyliśmy TUR-mobilem. Podróż ta bardzo nas usatysfakcjonowała. Pojazd posiadał „instalację gazową" i klimatyzację. Jechaliśmy wersją z przedłużonym dyszlem. Wracając zatrzymaliśmy się przy

kościółku zaprojektowanym przez Witkiewicza seniora. Niestety myślami byliśmy już między mizerią a kotletem. I tak spóźniliśmy się na obiad.

Tego wieczoru świętowaliśmy wiadomość o otrzymaniu przez profesora nagrody Ministra Oświaty I stopnia. Nie obeszło się bez szampana i cukierków. Dalsze szaleństwo uskutecznialiśmy w Morskim Oku.

Rano podzieliliśmy się na 2 ugrupowania. Część z nas (fuksiarze) poszła na spotkanie z tegoroczną laureatką literackiej nagrody Nobla – Wisławą Szymborską. Noblistka ujęła nas swoją bezpośredniością i otwartością. Po opuszczeniu Domu Literata w Zakopanem zgodnie orzekliśmy, że jest to wybitna postać literatury polskiej.

Ci, którzy nie dostąpili wyżej opisanego zaszczytu, posprzątali nasz apartament i poszli w podskokach zwiedzać zakopiańskie zabytki (2 cmentarze i kościół). Spotkaliśmy ich przed Muzeum Tatrzańskim. Zwiedziliśmy je dwa razy. Najpierw sami powierzchownie, potem z profesorem – dogłębnie. Poza pięcioosobową grupką miłośników handlu i marketingu, udaliśmy się na Nochal (tzn. Nosal – dopisek prof. Poździka).

Po wydaniu resztek „funduszu RFI" (Rodzinne Fundusze Inwestycyjne) udaliśmy się na dworzec PKP. Wsiadając do pociągu, byliśmy smutni. Z żalem opuszczaliśmy Zakopane, bo na następny tydzień kroiły się trzy klasówki!

Pielgrzymka do Częstochowy (26.X.1996 r.)

Część klasy z prof. Poździkiem, aby się pomodlić o pomyślne zdanie matury i dostanie się na studia, wybrała się na pielgrzymkę. Około godziny 4.30 zebrali się na stacji PKP i pojechali do Katowic, a później przesiadka do Częstochowy. W Katowicach zaopatrzyli się w tony bananów.Przed godziną 17. wszyscy razem weszli do kaplicy Matki Bożej. Rozpoczęła się msza święta w intencji wszystkich maturzystów naszej diecezji. O godzinie 19. była Modlitwa Różańcowa, a później Apel Jasnogórski i w końcu Droga Krzyżowa. Nabożeństwo skończyło się około godziny 23.00.Później zmęczeni, ale pełni wiary i nadziei czekaliśmy na dworcu PKP około 3 godzin na pociąg do Lublina. Około godziny 2.00 przyjechał pociąg, ale prawie wszystkie miejsca były zajęte. Jechaliśmy w tłoku godzinę, a przez następną godzinę pociąg stał „w szczerym polu" (zmiana czasu).O godzinie 9-tej byliśmy w Lublinie,

skąd prawie wszyscy mimo wykupionych wcześniej biletów PKP, postanowili wracać do Zamościa autobusem. W domu byliśmy około godziny 12-tej.

Sprawozdanie z wycieczek szkolnych

Obowiązywała zasada, że klasa może organizować wycieczkę tylko wówczas, jeśli jadą wszyscy uczniowie[1004]. W 1972 r. w różnych wycieczkach wzięło udział około 150 uczniów i 13 nauczycieli. 40 uczniów uczestniczyło w obozach wędrownych po Beskidzie Śląskim.

W roku 1973 będzie jeszcze więcej wycieczek turystycznych i krajoznawczych. Już odbyły się 2 wycieczki: do Warszawy (34 osoby) i po Ziemi Zamojskiej (50 uczniów). Wiosną klasa III d pojechała do Krakowa, Kotliny Kłodzkiej i Drezna, klasy III a i III b – w Bieszczady, Pieniny i Tatry, klasy II a i III c – Kraków, Zakopane, Czechosłowacja, 40 uczniów poznało szlak Kopernikowski (Warszawa, Toruń, Olsztyn, Warmia, Mazury), szkolne Koło TPPR – Kraków, Kotlina Kłodzka, Drezno, kl. I a – Góry Świętokrzyskie.

Razem wyjedzie około 320 uczniów pod opieką 19 nauczycieli. Stanowi to ogółem 47,5% wszystkich uczniów naszej szkoły.

W roku szkolnym 1973/74było tylko 7 wycieczek w ciągu roku (zarządzenie władz oświatowych obligowało szkołę, żeby uczeń minimum 4 dni spędzał na wycieczce). Rzeczywistość początku lat siedemdziesiątych znacznie jednak odbiegała od tej normy (niektóre klasy w ciągu trzech lat nie były na żadnej wycieczce)[1005].

Ogólnie rzecz biorąc, obowiązywały 3 typy wycieczek szkolnych:popularne (1-2 dni);zagraniczne;kilkudniowe krajowe.

Wcześniej musiał być spełniony warunek akceptacji każdego wyjazdu przez radę pedagogiczną. Uprawnienia do prowadzenia wycieczek bez odpowiedniego

[1004]A II, sygn. 19. Prot. z 30.VIII.1973 r.
[1005]A II, sygn. 19. prot. z 20.VI.1974 r.

przygotowania posiadali nauczyciele WF, przysposobienia obronnego i geografii (otrzymywali legitymacje kierowników wycieczek)[1006].

W r. szk. 1975/76 odbyło się 7 wycieczek: 4 dni w Pieniny, 2 dni w Góry Świętokrzyskie, 3 dni – Kraków–Oświęcim–Wieliczka, 5 dni – Mazury, Trójmiasto, Toruń, Warszawa, 4 dni – Pieniny–Nowy Sącz, Pętla Popracka–Rożnowo, 4 dni – Bieszczady, 1 dzień – Lipsko–Polesie (Zamojszczyzna) 1 dzień – Markowszczyzna (Zamojskie)[1007].

W następnym roku (1976/77)młodzież była na 12 wycieczkach turystyczno-krajoznawczych. Ich koszt wyniósł 156.631 zł, przy czym dofinansował je komitet rodzicielski kwotą 60.814 zł.

Klasa I b i I d zwiedziła jesienią „Szlak walk partyzanckich na Zamojszczyźnie", natomiast klasa IV e odbyła podróż pod hasłem „Tradycja i nowoczesność w Warszawie"[1008].Najpopularniejszą trasą wycieczkową było w tych latach południe Polski. W r. szk. 1979/80 miały miejsce jesienią takie oto objazdy: kl. III b i IV d: Kraków–Oświęcim, kl. IV a: Kraków–Oświęcim.

Na wiosnę planowano: kl. I d: Tarnów–Nowy Sącz, kl. II c: Śląsk–Kłodzko–Kotlina Kłodzka, kl. II e: Ruciane–Giżycko–Malbork, Toruń, kl. II d: Wrocław–Kotlina Kłodzka.Oprócz wycieczek w okresie wakacyjnym młodzież uczestniczyła w obozach wędrownych organizowanych przez Szkolne Koło Krajoznawczo-Turystyczne.

W r. szk. 1984/85 podczas takiej miłej i kształcącej włóczęgi uczniowie poznali Ząbkowice Śląskie, Kłodzko, Polanicę, Duszniki, Kudowę, Zieleniec i Bystrzycę Kłodzką. Oprócz niezapomnianych wrażeń turystycznych, wielu litrów potu pod plecakiem, kilometrów w nogach, tlenu w płucach, dobrej wody mineralnej w układzie pokarmowym, przywieźli uczniowie najwięcej wspomnień, licząc zdobytych 20 odznak brązowych (popularnych) oraz odznak turysty Dolnego Śląska, a także punkty na GOT i OTP[1009].

[1006]A II, sygn. 23. Prot. z 10.XII.1979 r.
[1007]A II, sygn. 21. Prot. z 21.VI.1976 r.
[1008]A II, sygn. 26, k. 174. Inf. O pracy dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej w r. szk. 1976/77.
[1009]Kronika szkoły, 1984-1991 r.

W końcu lat osiemdziesiątych miały miejsce kilkakrotnie Rajdy Przyjaźni „Szlakami Lenina”. 32. taki jesienny Rajd: Poronin–Zakopane w 1987 r. liczył 17 uczniów pod opieką Anny Krysy i Andrzeja Śnieżko. Trasa Poronin–Zakopane dzieliła się na kilka etapów: Kalatówki–Hala Gąsienicowa–Orla Perć–Dolina Pięciu Stawów. Uczestnicy otrzymali puchar i dyplomy[1010].

Kolejny 33. Międzynarodowy tym razem Rajd Przyjaźni „Szlakami Lenina” (11-17.IX.1988 r.) był jeszcze bardziej atrakcyjny. Uczniowie z prof. A. Śnieżko zdobyli Zawrat (2159 m n.p.m.). W tej części Tatr skaliste turnie zalegały jeszcze połacie śniegu. Następnie weszli na Giewont i zakończyli trasę w schronisku na Hali Ornak. Mimo deszczu grupa przeszła pięknymi korytarzami Jaskini Mroźnej, która pozostawiła niezatarte wrażenie[1011].

W końcu lat osiemdziesiątych przychodziły szkole z wyraźną pomocą w organizacji wycieczek zamojskie zakłady pracy, w których byli zatrudnieni rodzice uczniów. Wojewódzki Urząd Telekomunikacji, Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska oraz szkolny zakład patronacki – „Delia” wypożyczały wielokrotnie własne autokary na wycieczki uczniowskie (ogólna wartość 2.600.000 zł)[1012]. Był to już niestety czas, gdy w szkole organizowano coraz mniej wycieczek ze względu na ich wysokie koszty, przekraczające bardzo często możliwości finansowe młodzieży[1013].

W r. szk. 1990/91 odbyły się jednak jeszcze piękne wycieczki do Lwowa i do Kozłówki k/Lubartowa. Klasa II a (30 osób) pod opieką Henryka Poździka pojechała do Karpacza-Bierutowic z niezwykłą świątynią Wang. Wędrowali następnie szlakami Karkonoszy i „zdobyli” Śnieżkę. Podziwiali też „Słonecznik”, Pielgrzymy oraz Wielki i Mały Staw, a w drodze powrotnej wstąpili do Jeleniej Góry. Sporym powodem do satysfakcji była niewątpliwie górska odznaka turystyczna w stopniu popularnym dla całej grupy.

Na początku listopada 1990 r. uczniowie wzięli udział w tygodniowym rajdzie górskim z bazą w Ustroniu Śląskim. Stamtąd były wypady w Beskidy z Czantorią

[1010]Kronika szkoły, 1984-1991 r.
[1011]Kronika szkoły 1984-1991 r.
[1012]Prot. kontroli z 25.XI.1989 r.
[1013]A II, sygn. 31. Prot. z 20.IV.1989 r.

i Stożkiem, do Starego Cieszyna i Bielska-Białej[1014]. Klasa II e poznała rezydencję książąt Radziwiłłów w Łucku i kolekcje obrazów.

We Lwowie młodzież zwiedzała cmentarze Łyczakowski i Orląt Lwowskich (mogiły powstańców listopadowych i styczniowych oraz groby wybitnych Polaków: Władysława Bełzy – autora „Katechizmu polskiego dziecka", Gabrieli Zapolskiej i Juliana Ordona). Uczniowie złożyli kwiaty na grobie naszej patronki Marii Konopnickiej. Cmentarz Orląt sprawiał wówczas przygnębiające wrażenie, zburzony w1971 r. przez czołgi radzieckie. Ostał się jedynie łuk triumfalny.

Bardzo atrakcyjna choć krótka była także wycieczka do Krosna i Żarnowca (4-5 czerwca 1991 r.). Wzięły w niej udział siedmioosobowe delegacje klas pierwszych. Młodzież ogromnie wzruszona poznała Muzeum Marii Konopnickiej oraz Muzea Lamp Naftowych, Braterstwa Broni, Przemysłu Naftowego im. J. Łukasiewicza w Bóbrce, klasztor bernardynów, Iwonicz-Zdrój oraz Krosno[1015].

W pierwszym półroczu r. szk. 1990/91 było 11 wycieczek, a w drugim – 4 wycieczki i tyleż rajdów. Ogółem zorganizowano je w 19 klasach[1016].Ostateczny dzień planowania wycieczek w danym roku – to koniec listopada[1017]. Nauczyciele zgłaszali projekt wycieczki (termin i trasę) ówczesnemu zastępcy dyrektora Kazimierzowi Chrzanowskiemu. Krótsze 1-dniowe eskapady organizowano wtedy głównie w soboty i w niedziele[1018].

Na początku lat dziewięćdziesiątych, wraz ze zmianą ustroju państwowego, zmieniły się również trasy wycieczek. Oprócz lokalnych i krajowych pojawiły się coraz liczniejsze międzynarodowe oraz podróże o charakterze religijnym.Pierwsza wyprawa naszych uczniów poza krajowe opłotki miała miejsce 29.VI.–7.VII.1991 r. Zanim do tego doszło, w poprzednich latach władze miejskie Zamościa i niemieckiego miasteczka Schwäbisch-Hall współpracowały ze sobą aktywnie w wielu dziedzinach. Jedną z nich było organizowanie wzajemnej wymiany grup młodzieży szkolnej. W ramach wymiany przyjechała do Zamościa na przełomie maja i czerwca 1991 r. grupa młodych Niemców. Zamieszkali w domach polskich rodzin, poznawali zabytki

[1014]Kronika szkoły 1984-1991 r.
[1015]Kronika szkoły 1984-1991 r.
[1016]A II, sygn. 32. Prot. z 20.VI.1991 r.
[1017]A II, sygn. 32. Prot. z 14.XI.1990 r.
[1018]A II, sygn. 32. Prot. z 25.IX.1991 r.

miasta i Rotundę, gdzie zapalili znicze. 5 czerwca odwiedzili nasza szkołę, uczestniczyli w lekcjach i wpisali się do szkolnej kroniki.

W dniach 29.VI.–7.VII. ośmiu uczniów naszej szkoły pojechało z rewizytą do Schwäbisch-Hall pod opieką zastępcy dyrektora Kazimierza Chrzanowskiego. Głównym celem wycieczki było doskonalenie języka niemieckiego. W późniejszym okresie trzech uczniów naszej szkoły zaprosiło do siebie, do Zamościa kilku młodych Niemców[1019]. Nie koniec na tym. Dzięki osobistemu zaangażowaniu nauczycielki języka niemieckiego Elżbiety Kubali, szkoła otrzymała w prezencie ze Schwäbisch-Hall kserokopiarkę[1020].

W okresie wakacji roku szkolnego 1990/91 uczniowie i część grona pedagogicznego (ogółem 14 osób) odbyli drugą zagraniczną podróż (do Włoch) w trzech terminach: w lipcu i dwukrotnie w sierpniu. W programie znalazły się najpiękniejsze, największe i najstarsze miasta europejskie znane młodzieży jedynie z podręczników i telewizji: Wiedeń, Padwa, Rzym, Florencja, Wenecja, Asyż, San Marino i wyspa Capri. W Rzymie przyjął ich papież. Polonistka Henryka Kawałko wręczyła Ojcu świętemu upominek od zamojskich nauczycieli[1021].

Tuż przed końcem roku szkolnego 1991/92 doszła do skutku wycieczka do Francji. Po 30 godzinach podróży dotarli do Wersalu i zostali zakwaterowani w schronisku młodzieżowym. W Paryżu oglądali m.in. wieżę Eiffla, katedrę Notre Dame, muzeum d´Orsay, cmentarz i dzielnicę Monmartre, muzeum w Luwrze, nowy Łuk Triumfalny, a w Wersalu – zamek królewski. Dostąpiwszy zaszczytu audiencji u pani burmistrz Wersalu, wyruszyli do Montville, wsi przypominającej małe miasteczko w północno-zachodniej Francji oddalone ok. 40 km od kanału La Manche. Mieszkając u rodzin francuskich, zawarli znajomość z uczniami tamtejszego collegu, którzy urządzili im ognisko, dyskotekę i spektakl teatralny. Na koniec uczestniczyli w spotkaniu zorganizowanym przez Towarzystwo Polsko-Francuskie, zwiedzili pobliskie miasto Rouen, stolicę Normandii[1022].

[1019]Kronika szkoły 1989-1991 r.
[1020]A II, sygn. 34. Prot. z 30.VIII.1993 r.
[1021]Kronika szkoły, 1991 r.
[1022]Kronika szkoły, r. szk. 1991/92

Z wycieczek krajowych w tymże roku 1991/92 uczniowie uczestniczyli w trzech wycieczkach po Zamościu (trzy klasy pierwsze). Duże powodzenie miały wycieczki rowerowe po Roztoczu (4 klasy). Bieszczady podziwiało 9 klas, w Zakopanem były 3 klasy, w Beskidzie Śląskim – 1 i w Lublinie i Nałęczowie – 1 klasa[1023]. Godna odnotowania jest także pielgrzymka maturzystów do Krasnobrodu[1024].

Obowiązywał wówczas przepis, że podczas miejscowej wycieczki (w Zamościu) grupą opiekuje się jeden opiekun. W przypadku pozamiejscowej – 1 opiekun odpowiada za 15 uczniów. Jeśli chodzi o górską wycieczkę kwalifikowaną – 1 opiekun na 8 uczestników, a na wycieczce żaglowej – 1 na 5 osób[1025].

Bogaty w wycieczki i inne wycieczkopodobne wyjazdy był zwłaszcza rok szkolny 1992/93. Odnotowano wówczas 26 wycieczek (m.in. Zakopane, Lublin, Tarnobrzeg–Sandomierz, Warszawa–Sejm, Tychy– Pszczyna, Bieszczady, Krasnobród, Kraków–Katowice, Zwierzyniec, Lidzbark Warmiński, Kraków–Oświęcim, Krynica Górska, Roztocze). Oprócz tego uczniowie szaleli podczas 5 kuligów i 2 rajdów rowerowych.

Bardzo interesujące i kształcące okazały się: Zjazd Ekologiczny w Tychach oraz spotkanie ogólnopolskie liceów im. Marii Konopnickiej w Katowicach[1026]. W czasie wakacji (8-23 sierpnia 1993 r.) wyruszyła samolotem ogólnopolska pielgrzymka młodzieży na VIII Światowe Dni Młodzieży w Denver w Stanach Zjednoczonych. Wśród 200-osobowej grupy uczestników znalazła się delegacja naszej szkoły: ks. Julian Brzezicki, Anna Brzezicka oraz uczennica klasy III – Anna Dytry. W programie było spotkanie z papieżem, autokarowa wycieczka Chicago–Denver–Nowy York (m.in. przepiękne Góry Skaliste w Colorado)[1027].

Jeszcze bogatszy pod względem ilości organizowanych w szkole wycieczek jedno- i kilkudniowych (najdłuższe – czterodniowe) był rok szkolny 1993/94. Uczniowie wyjeżdżali m.in. na pokazy fizyczne do Lublina i biblioteki głównej

[1023]A II, sygn. 33. Prot. z 1.VII.1992 r.
[1024]A II, sygn. 32. Prot. z 9.III.1992 r.
[1025]A II, sygn. 33. Prot. z 22.II.1993 r.
[1026]A II, sygn. 34. Prot. z 1.VII.1993 r.
[1027]Kronika szkoły, sierpień 1993 r.

UMCS. Najdalsze trasy – to Bieszczady, Zakopane, Kraków, Tychy[1028]. Właśnie w Tychach odbył się 23-25 września 1993 r. II Międzynarodowy Rajd Ekologiczny Młodzieży Szkolnej. Wzięła w nim udział dziesięcioosobowa reprezentacja naszej szkoły (m.in. Maciek Brzyski, Grzegorz Saczek, Marcin Ząbek). Imprezę zorganizował Urząd Miejski w Tychach, dyrekcja Zespołu Szkół Zawodowych i tamtejsze Szkolne Koło Krajoznawczo-Turystyczne PTTK. Celem rajdu było poznanie zagrożeń ekologicznych na Śląsku i sposobów walki z nimi, poznanie walorów krajoznawczych dawnej ziemi pszczyńskiej oraz problemów ekologicznych innych regionów Polski poprzez spotkanie z młodzieżą różnych stron kraju.

W rajdzie uczestniczyło 26 dziesięcioosobowych grup z całej Polski oraz dwie grupy z Norwegii i Niemiec. Program rajdu obejmował przejścia piesze po wyznaczonych trasach oraz konkursy: wiedzy ekologicznej, historii dawnej ziemi pszczyńskiej, na piosenkę turystyczną oraz reportaż z rajdu. Nasza szkoła zajęła zespołowo I miejsce (puchar, dyplom, zestaw kaset video o ochronie środowiska). Indywidualnie Grzegorz Saczek zwyciężył w konkursie na reportaż radiowy, natomiast cała nasza grupa zajęła I miejsce w rywalizacji o najlepszą piosenkę turystyczną[1029].

Jeszcze raz była Francja. 27 kwietnia 1994 r. 33 uczniów pojechało nad Sekwanę w ramach wymiany młodzieży szkolnej. Trzon grupy stanowiła grupa młodzieży z Liceum Plastycznego oraz 6 osób z naszej szkoły. 28 kwietnia o godz. 21. wycieczka dojechała do miejsca zakwaterowania – uroczego hoteliku „Le sillage" w miejscowości nadmorskiej Lion-sur Mer. Zwiedzili historyczne miasto Bayeux i muzeum „Tapisserie de la Reine Mattilde". Potem był Wersal i spotkanie w Merostwie. Dzięki merowi spędzili 4 noce w „Maison de vacances" w Villepreux pod Paryżem. W stolicy Francji widzieli m.in. bazylikę Sacré Coeur, muzeum Rodin´a i podziwiali nocą Paryż z wieży Eiffla[1030].

W pierwszym półroczu roku szkolnego 1994/95 uczniowie uczestniczyli w 24 wycieczkach:po Zamościu – 7 klas, pokazy z fizyki (Lublin) – 7 klas,

[1028]A II, sygn. 36. Prot. z 23.VI.1994 r.
[1029]A II, sygn. 34. Prot. z 15.XI.1993 r.
[1030]Kronika szkoły.

Krasnobród – 2 klasy, Sandomierz – 2 klasy, Roztocze – 1 klasa, Starachowice – 3 klasy, Kozłówka – 1 klasa, Klemensów – 1 klasa[1031].

Jedną z popularnych w latach dziewięćdziesiątych form wycieczek szkolnych było zimowisko. Pod opieką nauczycieli: p.Barbary Zgnilec i p.Bernardy Prościńskiej, na przełomie stycznia i lutego 1995 roku, skorzystało z tej formy rekreacji 20 osób z klas II, III i IV. Cel – poznanie Beskidu Żywieckiego w czasie pieszej wędrówki szlakami turystycznymi o długości 60 km. Realizując program, zdobyli Skrzyczne (1257 m n.p.m.), Klimczok (1117 m n.p.m.), Szyndzielnię (1127 m n.p.m.), Biały Krzyż (934 m n.p.m.), Halinów (1095 m n.p.m.). Za przejście piesze młodzież uzyskała 60 punktów na Górską Odznakę Turystyczną. Odwiedzili też kilka miejscowości: Szczyrk, Bielsko-Białą, Kraków i Oświęcim[1032].

W tym samym czasie (koniec lutego 1995 r.) szkolne koło młodych politologów odbyło zgoła inną wycieczkę. Uczniowie poznali w Warszawie pracę Sejmu RP i Senatu, proces legislacyjny, zwiedzili Uniwersytet Warszawski, Szkołę Główną Handlową i Polską Akademię Nauk przy Krakowskim Przedmieściu[1033].

Niezwykły urok miały zapewne dwie wycieczki w Bieszczady we wrześniu i październiku 1995 r. Podczas pierwszej młodzież zwiedziła Przemyśl i zamek w Kraśniczynie, ale najwięcej niezapomnianych wrażeń dostarczył z pewnością wszystkim oryginalny nocleg w domkach kempingowych w Ustrzykach. Następnego dnia zdobyli 3 bieszczadzkie szczyty: Tarnicę (1346 m), Halicz (1333 m) i Rozsypaniec. Później była Połonina Wetlińska, a w drodze powrotnej – Zalew Soliński i kamieniołomy w Bóbrce.Wycieczka w Bieszczady w październiku obejmowała Kopiec Tatarski w Przemyślu, kamieniołomy w Potoku Rebiańskim i Zalew Myczkowski. Noclegowano w hotelu „Białym” w Ustrzykach Górnych. Tam też właściciel urządził ognisko, a jeden z mieszkańców miasteczka opowiadał bieszczadzkie legendy. Następnego dnia zaliczyli m.in. Kopę Bukowską, Połoninę Caryńską i Przełęcz Wyżniańską. W drodze powrotnej byli w Ustrzykach Dolnych i w Lutowiskach.

[1031]A II, sygn. 37. prot. z 27.I.1995 r.
[1032]Kronika szkoły, r. szk. 1994/95.
[1033]Kronika szkoły, r. szk. 1994/95.

W okresie transformacji ustrojowej po 1990 r. pojawił się nowy rodzaj zbiorowej podróży – coroczna pielgrzymka maturzystów na Jasną Górę. W roku szkolnym 1995/96 była to już czwarta pielgrzymka (28 i 29 października 1995 r.). Nieco inny charakter miała jedna z pielgrzymek późniejszych (28.X.2000 r.). Odbywała się pod hasłem Wielkiego Jubileuszu Chrześcijaństwa: „Chrystus wczoraj, dziś, na wieki". Była msza święta w bazylice, droga krzyżowa ze świecami na Wałach Jasnogórskich, różaniec i apel jasnogórski w Kaplicy Cudownego Obrazu oraz podczas nabożeństwa dokonanie przez młodzież aktu dziękczynienia i oddania Bogu swego życia.

W ramach wymiany młodzieży szkolnej z Francją uczniowie Liceum Plastycznego i naszej szkoły przyjmowali w Zamościu na początku maja 1996 r. 33-osobową grupę ze szkoły w Leyment koło Lionu. Gośćmi opiekowali się nauczyciele historii, geografii i informatyki. W programie było ognisko w Łabuniach i dyskoteka w naszej szkole. Francuzi mieszkali w domach polskich rodzin. W konwersacji służyły pomocą studentki I i II roku Nauczycielskiego Kolegium Językowego. Goście zwiedzili Zamość, Liceum Plastyczne i spotkali się z prezydentem miasta. Zobaczyli również Lublin i Majdanek.

W dniach 29.V.–7.VI. tego samego 1996 r. tak samo liczna 33-osobowa grupa polskiej młodzieży (w tym i uczniowie klas pierwszych naszej szkoły uczący się języka francuskiego) pod opieką trzech nauczycieli była z rewizytą u rodzin francuskich. Był to czas praktycznej nauki tego obcego języka i okazja poznania codziennego życia i nauki Francuzów. Polacy zwiedzili stary renesansowy Lion, pozostałości rzymskich budowli i nowoczesne gmachy (np. Opera). Duże wrażenie robiło średniowieczne miasteczko Perouges, jezioro Bugey i grota Balme. Niektórzy zwiedzili ciekawe zakątki Sabaudii w towarzystwie rodzin francuskich. Byli również w słynnym ośrodku sportów zimowych w Alpach – Chamonix. Wycieczka stanowiła doskonałą motywację do dalszej nauki języka francuskiego[1034].

Od osiemnastu lat młodzież z całej Europy spotykała się na przełomie roku w różnych miastach kontynentu, aby razem się modlić w swojej intencji. 28.XII.95–1.I.96 r. doszło we Wrocławiu do Europejskiego Spotkania Młodych Taizé.

[1034]A II, sygn. 38. Prot. z 20.VI.1996 r.

Organizatorem i prekursorem tych spotkań był brat Roger z Francji (z pochodzenia Szwajcar). Do Wrocławia przyjechało około 70 tys. osób z Europy i delegacje z Azji, Afryki i Ameryki. Naszą szkołę reprezentowała grupa uczniów z siostrą Barbarą Dłużewską. Mieszkali w Jelczu-Laskowicach około 30 km od Wrocławia w domach prywatnych[1035].

Na początku marca 1996 r. doszła do skutku wycieczka do Paryża (30 osób z naszej szkoły i 15 – z III Liceum przy ul. Kilińskiego). Wyjechali autokarem sprzed II Liceum z godzinnym opóźnieniem. Pierwszą noc spędzili w Hotelu Sportowym w Kudowie Zdroju. Do Paryża, a dokładnie do Pol-Hotelu w Crecy la Chapelle, dotarli na drugi dzień około północy. Rano po śniadaniu zobaczyli katedrę Notre Dame, bazylikę Sacré Coeur, la Consiergerie, L´Hotel de Ville, L´Ile de la Cité, La Centre Georges Pompidou. We wtorek zwiedzili Wersal, nowoczesną dzielnicę Paryża – La Defense, Łuk Triumfalny, słynne Pola Elizejskie oraz najwyższe piętro wieży Eiffla. Dzień zakończyła przejażdżka statkiem po Sekwanie.

W Luwrze widzieli Monę Lisę, Nike z Samotraki i Wenus, a następnie Panteon, Sorbonę oraz pałac i ogród Luksemburski. Dziewczęta były oczarowane Muzeum Perfum – Fragonage. Czwartek upłynął pod znakiem 6-godzinnej zabawy w Disneylandzie[1036].

Bardzo udane były 2 wycieczki po Roztoczu, wiosenna kwietniowa i jesienna październikowa w r. szk. 1995/96. Pierwsza zaczęła się od stacji meteorologicznej w Zamościu. Później w okolicach Szczebrzeszyna podziwiali wąwozy lessowe, a następnie szli samodzielnie przy pomocy mapy z Kawęczyna do Kawęczynka. W kamieniołomach józefowskich udało się zebrać wiele dobrze zachowanych muszelek z trzeciorzędu. W drodze do Suśca widzieli wydmę piaskową, utworzoną przez wiatry oraz malownicze szumy w rezerwacie Czartowe Pole[1037].

Na początku października 1996 r. dwie klasy z nauczycielem geografii p. Ryszardem Molasem poznawały Roztocze. Najpierw w Kawęczynie (Roztocze Szczebrzeszyńskie) podziwiały 2 typy wąwozów lessowych. Później był Zwierzyniec i wielkie głazy narzutowe z okresu zlodowacenia południowo-polskiego (czerwone

[1035]Kronika szkoły, r. szk. 1995/96.
[1036]Kronika szkolna.
[1037]Kronika szkolna.

granity przyniesione przez lądolód ze Szwecji). W Sochach odwiedzili cmentarz zamordowanych podczas pacyfikacji wioski. Na Czartowym Polu widzieli ruiny osiemnastowiecznej papierni Zamoyskich. Szczególnie atrakcyjna okazała się jednak przeprawa przez potok Sopot. Wszyscy musieli przejść po naturalnej kładce z pnia drzewa. W Narolu obejrzeli romantyczne ruiny pałacu, po czym udali się na tereny przygraniczne w okolicach Hrebennego. Były jeszcze pnie skamieniałych drzew (kawałek przywieźli do szkoły) we wsi Siedliska, a na jednym z pól odkryli fragmenty ceramiki z XV-XVII w. Końcowy akcent wycieczki – to ognisko w lesie koło Łabuń[1038].

Wielkim przeżyciem dla uczniów kl. IV a była wycieczka do Zakopanego 8-12.X.1996 r. Otóż w Domu Literata nieoczekiwanie spotkali świeżo upieczoną noblistkę Wisławę Szymborską. Co więcej, wraz z uczniami Liceum Salezjańskiego z Kielc dostąpili zaszczytu rozmowy ze sławną Polką. Miało to miejsce 9 października, czyli 6 dni po wręczeniu jej nagrody Nobla (poetka odpoczywała właśnie w Domu Literata po emocjach w Szwecji). Uczniowie z Kielc odczytali kilka utworów Szymborskiej oraz przygotowali muzykę do jednego z jej liryków „Gawęda o miłości ziemi ojczystej". Tym utworem powitano wchodzącą poetkę, która zrobiła na młodzieży wrażenie osoby pogodnej, skromnej, posiadającej dar prowadzenia rozmowy i zachęcającej do zadawania pytań[1039].

Znana jest dokładna statystyka wycieczek w r. szk. 1995/96. Otóż w pierwszym półroczu doszło do skutku 19 wycieczek poza Zamość i 9 po Zamościu (klasy pierwsze). Uczestniczyło w nich 28 klas. 5 wycieczek miało charakter geograficzno-krajoznawczy.

W drugim półroczu było 16 wyjazdów. Najdłuższe (3-4 dni) w Bieszczady (4 dni), Pieniny (1 dzień), do Francji (10 dni). Dwie pierwsze klasy były w Dęblinie, Kazimierzu, Nałęczowie i w Puławach. Organizowano również wycieczki do miejscowych zamojskich zakładów pracy[1040].

Serię wiosennych wycieczek w r. szk. 1996/97 otwiera podróż w Bieszczady 12-14 maja 1997 r. Na początek był sławny zamek w Kraśniczynie, a później oglądali

[1038]Kronika szkoły.
[1039]Kronika szkoły, 1994-1997 r.
[1040]A II, sygn. 38. Prot. z 20.VI.1996 r.

panoramę Przemyśla. Wszystkim podobało się Lesko i zapory na Sanie w Solinie i Myczkowcach. Mimo, że nocowali w Kalenicy, malutkiej wiosce koło Ustrzyk Górnych, liczącej zaledwie kilka gospodarstw, zorganizowano im dyskotekę, na której mimo zmęczenia świetnie się bawili. Następnego dnia wyruszono w góry (Połonina Wetlińska i szczyt z metalowym krzyżem – „Smerek"). Dom wypoczynkowy o takiej samej nazwie oferował nawet basen kąpielowy, z którego skwapliwie wszyscy skorzystali. Właściciel urządził też ognisko. Ostatniego dnia zwiedzili Sanok i po południu już byli w Zamościu.

W maju 1997 r. grupa uczniów pod opieką nauczyciela geografii p.Ryszarda Molasa pojechała do skansenu wiejskiego w Guciowie na Roztoczu. Jego właścicielem był dawny student dra Molasa z Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UMCS w Lublinie – Stanisław Jachymek. Są tam zabudowania gospodarskie z przełomuXIX i XX w., w których zgromadzono przedmioty codziennego użytku. W jednej z izb znajdowały się liczne skamieniałości oraz rzadkie minerały (interesujące skamieniałe drzewa z epoki miocenu). W okolicy Guciowa młodzież widziała grodzisko z X wieku. Podsumowanie wycieczki nastąpiło przy ognisku koło skansenu.

W czerwcu 1997 r. wyruszyła do Gniezna wycieczka na spotkanie z Ojcem Świętym. Po drodze zatrzymali się w Niepokalanowie i Licheniu. Nocowali w Łubowie odległym od Gniezna 20 km. Następnego dnia uczestniczyli we mszy świętej w Lednicy z dekoracją przedstawiającą bramę w kształcie ryby, przez którą miał przejść papież wraz z młodzieżą w trzecie tysiąclecie. Dookoła czuło się specyficzną atmosferę przypominającą początki państwa polskiego. Po mszy wszyscy udali się pieszo do Gniezna i oczekiwali papieża. Około godziny 21.30nad miastem pojawiły się helikoptery. W jednym z nich był Jan Paweł II. Młodzież zaczęła śpiewać i pozdrawiać Gościa rękami. Około godziny 22.00 papież przejechał ulicami papamobile i wysiadł na placu przed pałacem arcybiskupim, wszedł do wnętrza, z balkonu pobłogosławił zgromadzonych i udał się na odpoczynek. Nazajutrz odprawiona została msza święta z udziałem setek tysięcy wiernych i kilku prezydentów państw europejskich. Po nabożeństwie każdy mógł z bliska zobaczyć ołtarz i usiąść na papieskim tronie. Po obiedzie papież wyszedł do zgromadzonych

przed pałacem arcybiskupim i wtedy młodzież zaczęła skandować: „Radujmy się wszyscy w Panu, bo przyjechał Tatko z Watykanu”. Młodzież wróciła z wycieczki do Zamościa o czwartej nad ranem.

W końcu lat dziewięćdziesiątych uczniowie naszej szkoły kolejny raz wyjechali za granicę. Było to 12-18 września 1997 r., czternastoosobowa grupa pod opieką nauczycielki języka angielskiego Elżbiety Paszko pojechała do Anglii (Londyn, Oxford i kilka innych miejscowości). Tydzień wcześniej w kaplicy opactwa Westminster odbył się pogrzeb tragicznie zmarłej księżnej Walii – Diany. Przed opactwem widać było jeszcze ogromne ilości kwiatów. Młodzież zauroczona widokiem Londynu nocą oraz szkocką muzyką z żalem wracała do Zamościa.

Przystępując do podsumowań, w r. szk. 1996/97 wskaźnik wycieczek wzrósł o około 30% w stosunku do poprzedniego roku (1995/96). Konkretnie zwiększyła się liczba wycieczek poza region Lubelszczyzny. Młodzież po raz pierwszy grupowo wyjechała za granicę. Szkoła, otwierając się na wartości kultur Europy, zorganizowała wymianę młodzieży francusko-polską i polsko-francuską. Ta forma miała być kontynuowana, tym bardziej, że nasze liceum w najbliższym czasie miało być podłączone do Internetu[1041].

W r. szk. 1996/97 każda klasa spędziła łącznie około trzech dni poza szkołą, a wszystkie klasy były na wycieczkach 87 dni[1042].

Klasy pierwsze i trzecie zdecydowały się na wycieczkę do stolicy (6 maja 1999 r.). Opiekę nad uczniami sprawowali nauczyciele: Beata Chmura, Anna Brzezicka, Kazimierz Chrzanowski. W programie był rynek starego miasta, Łazienki, Wilanów i dwa spektakle w Operze Narodowej: „Zamek Sinobrodego”oraz „Cudowny mandaryn”.

[1041]A II, sygn. 38. Prot. z 15.XI.96 r.
[1042]Kronika szkoły, nr 8, 1997-2000 r.

ORGANIZACJE MŁODZIEŻOWE

1970-2000

Za pracę organizacji młodzieżowych byli odpowiedzialni zarówno opiekunowie tychże, jak i wychowawcy klas (członkowie organizacji zdawali sprawozdanie na godzinach wychowawczych)[1043].

Opiekunowie organizacji młodzieżowych w 1977 r.:

Samorząd szkolny – Franciszek Kapłun

TPPR – Zofia Żbikowska

PCK – Lucyna Ogórek

LOP – Henryka Rycyk

OHP – Zofia Orzechowska

Tow. Krzewienia Kultury Świeckiej – Grażyna Rubaj

Harcerska Służba Polsce Socjalistycznej – p. Górska.

Opiekunowie organizacji młodzieżowych w 1983 r.:

TPPR – Teresa Stanek

PCK – Krystyna Stawiarz

OHP – Ireneusz Hajduk

Harcerska Służba Polsce Socjalistycznej – Piotr Bojanowski

Związek Socjalistycznej Młodzieży Polskiej – Kazimierz Musiał

Związek Młodzieży Wiejskiej – Andrzej Śnieżko

Liga Obrony Kraju – Piotr Bojanowski

Szkolny Klub Sportowy – Urszula Malcew

Szkolny Klub Kultury Fizycznej PTTK – Henryk Poździk

Sklepik szkolny (Spółdzielnia Uczniowska) – Grażyna Rubaj.

Obowiązki dodatkowe nauczycieli:

Orientacja zawodowa i zespół wychowawczy – Zofia Żbikowska

Zaopatrzenie w podręczniki – Józef Rączka

Kronika szkolna – Teresa Konior[1044].

[1043] A II, sygn. 20/I. Prot. z 25.V.1975 r.

[1044] A II, sygn. 26/I. Prot. z 29.VIII.1983 r.

Opiekunowie organizacji młodzieżowych w 1985 r.:

OHP – Ireneusz Hajduk

Samorząd szkolny – Franciszek Kapłun

TPPR – Wanda Sokołowska

Związek Młodzieży Wiejskiej – Wiesława Kalita

Harcerstwo – Alina Włoszczyńska

Liga Odnowy Przyrody – Henryka Rycyk.

Po 1979 r. w okresie narastającego kryzysu gospodarczo-politycznego spada zainteresowanie młodzieży działalnością w organizacjach szkolnych. Zjawisko to było na tyle widoczne, że w zaleceniach powizytacyjnych z 1982 r. znalazł się zapis: „Należy koniecznie uaktywnić pracę organizacji uczniowskich pod kątem patriotycznego i internacjonalistycznego wychowania". W ślad za tym rada pedagogiczna wytypowała spośród siebie odpowiedzialnych opiekunów organizacji uczniowskich.

Efektem tych zabiegów było powstanie w jesieni 1983 r. szkolnego koła ZMW liczącego na starcie 25 członków. Powołano także jednocześnie grupę założycielską siedmioosobową ZSMP na miejsce ZMS. Liczebność drużyny starszoharcerskiej wzrosła wtedy z kilkunastu do 91 uczniów. Dobrze trzymało się jeszcze szkolne koło TPPR zrzeszające ok. 35% ogółu uczniów[1045].

Wśród innych ideowych i politycznych organizacji młodzieżowych w1983 r. Związek Socjalistyczny Młodzieży Polskiej i Związek Młodzieży Wiejskiej pracowały słabo, Towarzystwo Krzewienia Kultury Świeckiej w internacie szkolnym jeszcze nie było założone[1046]. O popularności poszczególnych organizacji wśród uczniów w roku szkolnym 1984/85 świadczy następująca informacja:

Klasa I b:ZHP – 9 osób, LOK – 5 osób, SKKT – 1 osoba

Klasa I f:ZHP – 18 uczniów w 3 zastępach

Klasa II b:ZHP – 9 osób

Klasa II d:ZHP – 9 uczniów, ZMW – 1 osoba

Klasa II e:ZHP – 9 uczniów, TPPR – 16 uczniów, ZMW – 1 osoba,

[1045]Ptor. kontroli z 7.XI.1983 r.
[1046]A II, sygn. 26/I. Prot. z 9.XII.1983 r.

ZSMP – 2 osoby

Klasa III c:ZMW – 9 uczniów, TPPR – 20 uczniów, ZHP – 1 osoba

Klasa III d:ZHP – 12 osób

Klasa III e:ZHP – 1 osoba, TPPR – 30 osób

Klasa IV b:ZMW – 50 % uczniów, a pozostali do TPPR.

W roku szkolnym 1988/89 działało w szkole 11 organizacji młodzieżowych[1047]. Pracują wg planów przez nie opracowanych i zatwierdzonych przez nauczycielski Zespół Wychowawczy. Realizacja działalności jest przedstawiana przez opiekunów dwa razy w roku na zebraniach Rady Pedagogicznej. Ponadto młodzież zaproponowała, aby sprawozdania z działalnościorganizacji składać na odrębnych zebraniach, w których uczestniczyłby przedstawiciel dyrekcji i opiekunowie organizacji oraz członkowie Zespołu Wychowawczego[1048].

Samorząd Uczniowski

SU pełnił funkcję współgospodarza szkoły, kierował pracą samorządów klasowych, utrzymaniem porządku i czystości w salach, budynku i jego otoczeniu[1049], organizował pomoc koleżeńską.W latach siedemdziesiątych był głównym inicjatorem dyskusji na temat Kodeksu Ucznia i metod jego wdrażania w szkole. Posiadał duże doświadczenie w organizowaniu takich imprez i uroczystości szkolnych jak przyrzeczenie harcerskie, ślubowanie klas pierwszych czy wręczenie dowodów osobistych uczniom klas czwartych[1050]. Była to struktura współdecydująca z dyrekcją oraz gronem pedagogicznym w sprawach gospodarczych i kulturalnych (np. ustalanie tematyki apeli). Samorząd realizował powyższe cele, powołując kilka sekcji: gospodarczo-porządkową; kulturalno-oświatową; dekoracyjną (m.in. przygotowanie gazetek ogólnoszkolnych).

W roku szkolnym 1971/72:

- przeprowadzono kontrolę tarcz szkolnych i uczesania uczniów. Dziewięć osób, które nie nosiły tarcz, otrzymało je do przyszycia na ramieniu;

[1047]A II, sygn. 31/I. Prot. z 30.VIII.1989 r.
[1048]A II, sygn. 31. Prot. z 20.IV.1989 r.
[1049]A II, sygn. 26, k. 137. Sprawozdanie z wizytacji III.1977 r.
[1050]A II, sygn. 20. Prot. z 19.I.1976 r.

- „zagospodarowanie” świetlicy szkolnej – nauka gry w szachy;
- zadecydowano, że przed każdym Artosem (audycja Filharmonii Lubelskiej w sali kina „Stylowy”) będzie wykonywany plakat propagujący treść audycji;
- opracowano gazetki ogólnoszkolne (wydarzenia w klasie i epizody na lekcjach, konkurs – najlepsza i najgorsza frekwencja miesiąca, oceny po I okresie – najlepsi uczniowie);
- rozplanowano rozgrywki szkolne w ping-ponga i pomoc przy ich prowadzeniu;
- przedyskutowano regulamin uczniowski, który odczytano na apelu, a następnie został zaakceptowany przez uczniów;
- przedstawiono podział dyżurów przy wydawaniu śniadań[1051];
- włączenie się do akcji „Cała szkoła po 1 zł na Zamek Królewski w Warszawie”.

W roku szkolnym 1972/73:

- zastępca dyrektora Henryk Poździk poinformował, że w ramach przestrzegania obowiązku ceremoniału szkolnego, godło i hymn szkoły zostaną opracowane do stycznia 1973 r.;
- zbiórka w ciągu całego roku szkolnego 3,5 tony makulatury[1052].

W roku szkolnym 1974/75:

- szkoła zajęła I miejsce w zbiórce złomu i makulatury w woj. zamojskim[1053].

W roku szkolnym 1975/76:

- opracowanie tematyki apeli szkolnych w poniedziałki,
- informacja o wynikach konkursu czystości w klasach,
- organizacja sprzątania klas przez uczniów od II półrocza,
- zebrano 12 ton makulatury i 649 sztuk opakowań szklanych (II miejsce w zbiórce surowców wtórnych w woj. zamojskim i nagroda Kuratorium w wys. 20 000 zł). Dochód przeznaczono na Dom Spokojnej Starości (3 038 zł), wioskę dziecięcą w Biłgoraju (4 880 zł), Centrum Zdrowia Dziecka (5 000 zł), zakup sprzętu sportowego dla szkoły (20 000 zł – nagroda Kuratorium za II miejsce w zbiórce surowców wtórnych),

[1051] A II. Księga składów sekcji samorządu uczniowskiego 1969-1975 r.
[1052] A II, sygn. 19. Prot. z 30.VIII.1973 r.
[1053] A II, sygn. 20. Prot. z 21.VI.1975 r.

- zakup instrumentów muzycznych,
- wykonano 11 gazetek o życiu szkoły i wydarzeniach w świecie. Fotoreporterzy samorządu: T. Łubiarz i T. Bondyra wykonali zdjęcia ze wszystkich uroczystości szkolnych[1054].

W roku szkolnym 1976/77:

W pierwszym półroczu, do 30 listopada, zebrano 6600 kg makulatury o wartości 7025 zł. W ciągu całego roku – 10 ton makulatury i 7065 kg złomu. Z pieniędzy tych wpłacono:

- 1000 zł na Narodowy Fundusz Ochrony Zdrowia
- 1000 zł na Centrum Zdrowia Dziecka
- rozprowadzono 400 „cegiełek" na Narodowy Fundusz Ochrony Zdrowia o wartości 800 zł
- powołano Szkolną Radę Uczniów wspólną dla całego Zespołu Szkół Ogólnokształcących (Liceum dla Pracujących, Liceum Zaocznego i naszej szkoły). Rada organizuje szkolne uroczystości z okazji rocznic państwowych i wynikających z ceremoniału szkolnego[1055]
- kontynuowana jest akcja sprzątania sal lekcyjnych przez młodzież[1056].

W roku szkolnym 1977/78:

- konkurs klas na gazetkę o rewolucji październikowej
- zebrano 235 kg makulatury
- apel dla wyróżniających się uczniów i akademia pt. „Od najlepszych dla najlepszych"[1057].

W roku szkolnym 1978/79:

- organizacja Artosu (spotkanie młodzieży z solistami filharmonii lubelskiej);
- zbiorowe oglądanie filmów i spektakli teatralnych (m. in. „Cudzoziemka", „Krewniacy");
- sekcja dekoracyjna wykonała 9 fotogazetek o różnej tematyce (2 gazetki ogólnoszkolne: o Grażynie Kierszniewskiej i gazetkę świąteczną);

[1054] A II, sygn. 21. prot. z 21.VI.1976 r.
[1055] A II, sygn. 26, k. 170. Informacje o pracy dydakt.-wychowawczej i opiekuńczej ZSO w r. szk. 1976/77.
[1056] A II, sygn. 21. Prot. z 22.VI.1977 r.
[1057] A II, sygn. 22. Prot. z 24.VI.1978 r.

- samorząd prowadzi swoją Kronikę (odpowiedzialna – ucz. kl. IV d Anna Szuper);
- samorząd miał wpływ na przydział stypendiów i książeczki mieszkaniowej;
- jesienią zbiórka makulatury i złomu (4425 kg makulatury i 680 kg złomu o łącznej wartości 5037 zł). Pieniądze przeznaczono na budowę Domu Harcerza, Fundusz Ochrony Zdrowia i Centrum Zdrowia Dziecka;
- kontrola mundurków oraz tarcz połączona z ich sprzedażą (6 kontroli – październik, listopad, grudzień);
- dyżury na korytarzach podczas przerw międzylekcyjnych (uczniowie klasy II i III)[1058].

Zmiana Rady Samorządu w marcu 1979 r. Opiekunem zostaje Franciszek Kapłun:

- wprowadzenie dyżurów przed sekretariatem;
- „uruchomienie" gazetki (7 wydań) i kroniki samorządu;
- kontrole tarcz i umundurowania;
- zebrano 7225 kg makulatury o wartości 7425 zł[1059].

W roku szkolnym 1979/80:

Pracują cztery sekcje:gospodarczo-porządkowa,kulturalno-oświatowa, dekoracyjna,pomocy koleżeńskiej.Wykonano następujące zadania:

- zebrano ok. 5 kg makulatury na ucznia, tj. 3500 kg, z czego wpłacono na Dom Harcerza w Zamościu 1400 zł i na konto Komitetu Rodzicielskiego 2100 zł. W pracy sekcji gospodarczo-porządkowej wyróżnił się J. Ogrzyński z klasy IV b (pomoc przy zestawianiu regałów w dwóch salach: j. polskiego i rosyjskiego oraz w bibliotece, wykonaniu i zawieszaniu kilku tablo na ścianach korytarzy oraz rozmieszczaniu tabliczek w szatniach);
- sekcja kulturalno-oświatowa zorganizowała wyjście zbiorowe szkoły na filmy: „Do krwi ostatniej", „Panny z Wilka", „Lot nad kukułczym gniazdem", „Dramat na polowaniu", „Hamlet", „Anna Karenina" oraz na recital Kazimierza Kowalskiego;

[1058]A II, sygn. 23. Prot. z 26.I.1979 r.
[1059]A II, sygn. 23. Prot. z 26.VI.1979 r.

- sekcja dekoracyjna wykonała wystrój plastyczny ważnych uroczystości szkolnych;
- sekcja pomocy koleżeńskiej jest aktywna w czasie przerw i po lekcjach. Chętnie pomagali koleżankom i kolegom: Jacek Prokop, Marek Kozłowski, Piotr Chudoba, Dariusz Kaliciński, Stanisław Śnieżewski[1060].

W roku szkolnym 1980/81:

Od października do stycznia zebrano 2420 kg makulatury o wartości 2720 zł. Część pieniędzy przekazano na konto projektowanego Centrum Twórczości Dzieci i Młodzieży im. Dzieci Zamojszczyzny w Zamościu (zespół obiektów dydaktyczno-wychowawczych), 860 zł wpłacono na budowę pomnika „Poległym stoczniowcom" w Gdańsku. Ponadto odbyły się:

- zbiórka pieniężna (1480 zł) na pomoc ofiarom trzęsienia ziemi we Włoszech,
- dyżury przy wejściu do szkoły,
- porządkowanie szatni szkolnej i powierzenie ich opiece poszczególnym klasom[1061].

W roku szkolnym 1981/82:

Opiekun – Franciszek Kapłun. Skład osobowy samorządu:

Przewodniczący – Marek Grodzki (III e), Zastępca– W. Pleskaczyński (III a), Sekretarz – Elżbieta Judkowiak, Sekcja kulturalna– MirosławŻuber (III a).

Zarząd wybrany został w ogólnoszkolnych wyborach w październiku 1981 r. Zrealizowano następujące zadania:

- akcja pomocy dla powodzian z woj. płockiego,
- do I półrocza zebrano 750 kg makulatury,
- staraniem samorządu szkoła otrzymała nowy sprzęt nagłaśniający, który członkowie sami obsługiwali,
- przygotowanie Dnia Sportu wspólnie z nauczycielami wychowania fizycznego i wychowawcami klasowymi,

[1060] A II, sygn. 23. Prot. z 29.I.1980 r.
[1061] A II, sygn. 24. Prot. z 30.I.1981 r.

- opracowanie programu przyszłej działalności i przedstawienie go Radzie Pedagogicznej do akceptacji, a tym samym zapewnienie sobie pomocy w jego realizacji[1062].

W roku szkolnym 1982/83:

Opiekun – Franciszek Kapłun

Skład osobowy samorządu:

Przewodniczący – Aleksander Figiel, Zastępca – Magdalena Żukowska, Sekretarz –ElżbietaJudkowiak, Członkowie – Stanisław Glazer, Jerzy Molas.

Wykonano następujące zadania:

- zbiorowe wyjścia na filmy: „Ifigenia", „Tess", „Agonia", „Teheran 43", „Sprawa Kramerów" oraz na spektakl zamojskiego Młodzieżowego Teatru Aktualności „Krzysztof Kolumb",
- organizacja szkolnych zabaw: z okazji ślubowania klas pierwszych, andrzejkowej i karnawałowej klas trzecich,
- przekazanie 2700 zł na dekorację studniówki,
- kwiaty z życzeniami w Dniu Nauczyciela dla emerytów naszej szkoły,
- wykonano projekt tarczy szkolnej i rozprowadzenie ich we wszystkich klasach,
- dyżury podczas zebrań rodziców (informacja o rozmieszczeniu klas) oraz na przerwach (7.30-14.30),
- przekazano do użytku szatni szkolnej, uporządkowanej pod kierunkiem nauczyciela Wiesława Kucharczyka (uzupełnienie wieszaków i wykonanie numerków)[1063].

W roku szkolnym 1983/84:

- dyżury uczniów klas III w szatni,
- opieka nad emerytowaną wybitną nauczycielką naszej szkoły Lucyną Kniaziową,
- wyjścia uczniów do kina: „Ucieczka z Nowego Yorku", „Pensja pani Latter", „Austeria", „Anna Karenina", „Powrót do domu" oraz spektakle: „Złoty lis", „Tango",

[1062]A II, sygn. 25. Prot. z 1.VII.1982 r.
[1063]A II, sygn. 26. prot. z 27.I.1983 r.

- wyznaczenie dyżurnych uczniów do sprzątania sal lekcyjnych w wolne soboty,
- zorganizowanie dyskusji w klasach nad uaktualnieniem niektórych punktów Kodeksu Ucznia (dostosowanie do potrzeb szkoły)[1064].

4 stycznia 1984 r. odbyło się szkolenie Rady Pedagogicznej. Prowadził je opiekun samorządu Franciszek Kapłun. Jego zdaniem, idea samorządności nie funkcjonuje właściwie. Demokratyczny charakter wyborów samorządu umożliwia zgłoszonych lubianych i popularnych kolegów, ale nie zawsze sprawdzają się oni w pracy społecznej. W związku z tym, wsparcie nauczycieli okazuje się niezbędne. Należy motywować uczniów do zgłaszania własnych inicjatyw oraz podejmować dyskusje na temat sposobów ich realizacji. Uczniowie pozostawieni samym sobie niewiele mogą zdziałać[1065].

W roku szkolnym 1983/84:

- zorganizowanie dwóch dyskotek (październik, styczeń),
- z okazji Dnia Nauczyciela w październiku przygotowanie akademii i wręczenie kwiatów nauczycielom-emerytom,
- spotkanie z solistami filharmonii lubelskiej,
- zbiorowe wyjścia do kina: „Seksmisja", „Kolumbowie", „Gandhi", „Na straży Twej stać będę",
- akcja „Dni bez dwójek",
- aktyw samorządu uczestniczył w sejmiku samorządów w Biłgoraju,
- spotkanie z dyrekcją i przedstawicielem Kuratorium[1066].

W roku szkolnym 1985/86:

Podczas posiedzenia Rady Pedagogicznej sprawozdanie z pracy samorządu złożyła przewodnicząca Jolanta Burzec z klasy III:

- praca samorządu była widoczna w szkole podczas wydawania drugich śniadań i pełnienia dyżurów,
- zebrano 1 700 kg makulatury, a pieniądze przeznaczono na Narodowy Czyn Pomocy Szkole i echonograf dla szpitala w Zamościu,

[1064] A II, sygn. 27. Prot. z 27.I.1984 r.
[1065] A II, sygn. 26. Prot. z 4.I.1984 r.
[1066] A II, sygn. 28. Prot. z 27.VI.1985 r.

- członkowie samorządu uczestniczyli w niektórych zebraniach nauczycielskiego zespołu wychowawczego i przy przydziale stypendiów oraz innych formach pomocy materialnej,
- koordynacja prac kilku organizacji młodzieżowych w szkole (Związek Socjalistyczny Młodzieży Polskiej, Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej)[1067].

W roku szkolnym 1985/86 działalność Samorządu Uczniowskiego obejmowała:

- zakup tarcz szkolnych dla wszystkich uczniów (obowiązek noszenia przy mundurkach przez klasy I-III),
- dyżury przy wejściu do szkoły i w szatni,
- opracowanie regulaminu dyżurnego samorządu,
- zebrano 1940 kg makulatury o wartości 11 640 zł przekazanych na rzecz Narodowego Czynu Pomocy Szkole i Centrum Zdrowia Dziecka,
- udział w sejmiku uczniowskim w Zasadniczej Szkole Budowlanej na temat zagrożenia narkomanią,
- podczas sejmiku w Zasadniczej Szkole Ekonomicznej i Liceum Ogólnokształcącym w Biłgoraju członkini naszego samorządu L. Lachawiec wygłosiła referat na temat pokoju na świecie,
- zbiorowe wyjścia uczniów naszej szkoły na filmy: „Gracz", „Tango naszego dzieciństwa", „Gaga grała bohaterom", „Faraon", „Cudzoziemka", „Dziewczęta z Nowolipek", „Rajska jabłoń", „Nad Niemnem",
- pomoc nauczycielom-emerytom: Józefie Jakoniewskiej (zmarła 13 maja2000 r.) i Kazimierzowi Maciasowi.

Niedociągnięcia w pracy:

- zaniechano redagowania gazetek szkolnych z wyjątkiem „przeciwalkoholowej",
- trudność z egzekwowaniem noszenia tarcz i mundurków, mimo zaleceń i kontroli, oraz ze sprzątaniem sal lekcyjnych,
- nikt nie pojechał do Oleśnicy, gdzie opracowano nowy Kodeks Uczniowski[1068].

[1067] A II, sygn. 28. prot. z 31.I.1986 r.
[1068] A II, sygn. 30. Prot. z 25.VI.1987 r.

W roku szkolnym 1987/88 wykonano zadania:

- opieka nad osobami starszymi i samotnymi oraz przekazanie im drobnych upominków przed świętami Bożego Narodzenia,
- imprezy związane z „Tygodniem walki ze złym zachowaniem" (trzeci tydzień stycznia). Korytarz I piętra był zawieszony plakatami na ten temat wykonanymi przez młodzież. Uczniowie trzech klas: IV e, III c i II c przygotowali na zakończenie spektakl o charakterze satyrycznym,
- zebrano 1100 kg makulatury i cały dochód szkoła przekazała na budowę sanatorium w Krasnobrodzie[1069],
- w pierwszy dzień wiosny 23 marca odbyły się wybory „Najmilszych uczniów szkoły",
- zbiórka na pomnik Jana Zamoyskiego[1070].

W roku szkolnym 1988/89:

- na korytarzu I piętra przygotowano interesującą ekspozycję (tekst i archiwalne fotografie w gablotach) obrazującej historię szkoły ,
- zebrano 800 kg makulatury[1071].

W roku szkolnym 1989/90 przeprowadzono takie działania, jak:

- przygotowanie w szkole wspólnego kolędowania 21 grudnia,
- wydanie pierwszej gazetki samorządu uczniowskiego,
- oddanie do użytku nagłośnienia na korytarzach[1072].

W roku szkolnym 1990/91:

Przewodniczący samorządu – Piotr Marzec (kl. III e)

Zastępca do spraw kultury – Małgorzata Radecka (kl. III c)

Zastępca do spraw sportu – Sylwester Pysiewicz (kl. III d).

Zarząd i pozostali członkowie samorządu pracowali w sekcjach kultury, sportu i redakcyjnej. Samorząd prowadził działalność na rzecz szkoły i środowiska[1073]:

[1069] A II, sygn. 30. prot. z 26.I.1988 r.
[1070] A II, sygn. 30. prot. z 23.VI.1988 r.
[1071] A II, sygn. 30. Prot. z 27.I.1989 r.
[1072] A II, sygn. 31. Prot. z 25.I.1990 r.
[1073] A II, sygn. 32. prot. z 25.I.1991 r.

- przygotowanie uroczystości szkolnych: Dzień Nauczyciela, ślubowanie klas pierwszych, zabawy tanecznej z okazji otrzęsin klas pierwszych z częścią artystyczną, balu przebierańców w andrzejki połączonego z wyborem miss i mistera balu, dnia chłopaka (wręczanie upominków). Fundusze na te uroczystości i zabawy zbierano na dyskotekach. Z pieniędzy tych kupiono kwiaty dla orkiestry włościańskiej po koncercie kolęd w szkole, pokryty został koszt transportu sprzętu elektronicznego wykorzystywanego na dyskotekach oraz zakupiono materiały do dekoracji sali na studniówkę;
- zbiórka zabawek dla dzieci z Domu Małego Dziecka w Łabuniach z okazji św. Mikołaja;
- konkurs klas na największą ilość zebranych książek dla szkół polskich w ZSRR. Zebrano 1 200 książek, z czego dwie zwycięskie klasy zgromadziły 900 egz.[1074].

W roku szkolnym 1991/92:

- po raz pierwszy odbyły się powszechne, bezpośrednie i tajne wybory samorządu uczniowskiego;
- prowadzono sprzedaż rogalików (pieczywa) w czasie długich przerw. Zebrano z tego ok. 80 000 zł, za które został kupiony materiał do obicia stolika na korytarzu I piętra;
- organizacja kilku imprez: pierwszy dzień wiosny, Dzień Dziecka – koncert grup rockowych, bal osiemnastolatków;
- wysłano 40 paczek z odzieżą dla Ukraińców;
- zbiórka pieniędzy dla chorej uczennicy Liceum Ogólnokształcącego w Skarżysku-Kamiennej (541 000 zł);
- zorganizowanie pomocy finansowej dla dziecka z porażeniem mózgowym;
- kwestowano na rzecz odbudowy kościoła św. Katarzyny[1075].

W roku szkolnym 1992/93:

- w ciągu roku samorząd zorganizował 9 dyskotek, 26 wycieczek, 5 kuligów i 2 rajdy, 3 zabawy z konkursem o Marii Konopnickiej, 9 zbiorowych wyjść na filmy (m.in. „Ferdydurke”, „Gladiator” i „Kolumb”);

[1074] A II, sygn. 32. Prot. z 25.I.1991 r.
[1075] A II, sygn. 33. prot. z 1.VII.1992 r.

- sprzedaż „Kroniki Zamojskiej” – numerów z artykułami o naszej szkole;
- reaktywowano radiowęzeł szkolny;
- zbiórka na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy (zebrano 880 000 zł)[1076];
- samorząd wypracował własne fundusze: za kolportaż prasy – 53 000 zł, za koncert rockowy – 1 485 000 zł, za dyskoteki – 1 225 000 zł. Pieniądze te przeznaczono na: kwiaty w dniu Święta Niepodległości, zdjęcia do Kroniki Szkolnej, na nagrody pocieszenia, dopłata do zakupu sprzętu muzycznego. Razem wydatki – 1 097 850 zł. Na rok następny pozostało 1 665 150 zł[1077].

W roku szkolnym 1993/94:

Wybory samorządu uczniowskiego, zgodnie z regulaminem wyborów zaakceptowanym przez młodzież, odbyły się w pierwszej dekadzie października 1993 r. Wybory były lekcją demokracji, edukacji obywatelskiej, właściwej oprawy propagandowej, a jednocześnie – czasem dobrej zabawy. Klasy wystawiające swoich kandydatów przygotowały burzliwą kampanię wyborczą (plakaty i programy poszczególnych ugrupowań). Każdy z ośmiu kandydatów uprawiał klasyczny populizm i demagogię, aby przypodobać się wyborcom.

Ostatecznie zwyciężył i został przewodniczącym – Wojciech Rabiega z klasy III „a”. Jego hasła: „Nadaje się w każdej sytuacji, działa skutecznie i w każdej temperaturze” WC, czyli Wielki Czyn, a naprawdę plan minimum Wojtka:

- dwie pary obuwia na zmianę w szkole,
- dwie tarcze szkolne na każdym ramieniu,
- sześciodniowy plan nauczania,
- jedna disco co dwa lata,
- sześć religii tygodniowo”.

I zastępcą przewodniczącego została Aneta Król, II zastępca – Aneta Kiełbińska. Na sekretarza wybrano Anię Zielińską „Anię wybierzmy i wszyscy się cieszmy”,

[1076] A II, sygn. 33. prot. z 22.II.1993 r.
[1077] A II, sygn. 34. Prot. z 1.VII.1993 r.

a skarbnikiem została Jola Mielnicka „Chcesz mieć w szkolę Pepsikolę, głosuj na Mielnicką Jolę”[1078].

Po wyborach:

- działalność popularyzująca twórczość patronki szkoły;
- samorząd podejmie walkę ze stresem, wprowadzając zasadę wyboru ucznia do odpowiedzi przy tablicy w dniach uroczystości szkolnych (Dzień Chłopca, Dzień Kobiet, Mikołajki, Walentynki). Będzie to wyglądało w ten sposób, że drogą losowania spośród uczniów w klasie zostanie wyłoniony jeden zwolniony „z pytania”;
- samorząd będzie przygotowywał audycje muzyczne oraz koncerty życzeń dla radiowęzła szkolnego.

Przedstawiciele samorządu uczniowskiego uczestniczyli w dwóch seminariach w Technikum Ekonomicznym i Technikum Budowlanym na temat: „Samorządność uczniowska i partnerstwo”. Młodzież biorąca udział w zebraniach uważała, że powołanie rzecznika praw ucznia jest zbędne.

Samorząd zorganizował następujące imprezy ogólnoszkolne:

1. Dzień chłopca – wybór mistera szkoły, którym został Bartek Halski z kl. I a.
2. Dyskoteki dla klas I-III z bufetem bez marży zaopatrzonym w napoje i słodycze (miało to wpływ na poprawę organizacji, porządku i dyscypliny młodzieży uczestniczącej w zabawie).
3. Św. Mikołaj z udziałem nauczycieli połączony z konkursem na niespodziankę ufundowaną przez samorząd. Quiz wygrała nauczycielka bibliotekarka Barbara Zgnilec. Młodzież i pozostali uczestnicy konkursu otrzymali lizaki.
4. Ślubowanie klas pierwszych połączone z zabawą i otrzęsinami oraz z przygotowaniem dekoracji studniówkowej.
5. Zbiorowe wyjście szkoły na filmy „Park Jurajski”, „Szwadron”, „Pożegnanie z Marią” oraz dla klas II i III spektakl teatralny „Noc Dziadów” w Wojewódzkim Domu Kultury.
6. „Walentynki” – Dzień zakochanych 14 lutego. Przeprowadzono wtedy grę „Randka w ciemno”.

[1078]Kronika szkoły, r. 1993.

7. Uroczyste pożegnanie absolwentów.
8. Spotkania z posłami do Sejmu: Dariuszem Wójcikiem z Konfederacji Polski Niepodległej i Janem Byrą z Sojuszu Lewicy Demokratycznej.

Samorząd nadzorował pracę redakcji radiowęzła szkolnego – kierował nim uczeń kl. III a – Sławek Paszko). Samorząd posiadał własne fundusze z biletów wstępu rozprowadzonych podczas dyskotek andrzejkowych[1079].

Braki w pracy samorządu:

Dyżurni przy wejściu do szkoły nie zachowywali się jak należy. Mieli bałagan na swoim stoliku, nie zwracali uwagi na osoby wchodzące do budynku i nie pilnowali szatni. Konieczne jest opracowanie regulaminu dyżurnych[1080].

W roku szkolnym 1993/94:

Funkcjonowanie samorządu opierało się na organizowaniu zebrań (zależnie od potrzeb, przeciętnie trzy razy w miesiącu). Na zebraniach tych zapadały wszystkie wiążące decyzje. W zebraniach uczestniczyli: członkowie samorządu, przedstawiciele klas oraz zaproszeni opiekunowie, dyrekcja szkoły oraz opiekun samorządu z rady pedagogicznej. Samorząd realizował plan działalności ułożony we wrześniu. Założenia ogólne tego planu szły w kierunku poprawy warunków nauczania i uprzyjemniania pobytu w szkole.

Samorząd wydawał gazetkę „Gryps" (redaktor naczelny Monika Dadia z kl. III „c") propagującą m.in. kultywowanie tradycji szkolnej. Pierwszy numer ukazał się w środę 21.XII.1994 r. Samorząd uczestniczył w sejmikach samorządów uczniowskich różnych szkół (wymiana spostrzeżeń, doświadczeń i pomysłów). 19 czerwca 1995 r. odbył się wojewódzki sejmik samorządów uczniowskich z okręgu Tomaszów i Biłgoraj. Obradowano blisko pięć godzin, w tym półtorej godziny kurator odpowiadał na pytania uczniów[1081].W kampanii wyborczej i wyborach wzięło udział636 osób. Tyle samo osób głosowało.

- Zabawa andrzejkowa odbyła się w dwóch turach: 16 i 23 listopada, a dochód zasilił fundusz samorządu.

[1079]A II, sygn. 35. Prot. z 28.I.1994 r.
[1080]A II, sygn. 35. Prot. z 28.III.1994 r.
[1081]A II, sygn. 37. prot. z 22.VI.1995 r.

- W akcjach „Pomocna dłoń” i „Trzy cukierki” zebrano około 30 kg słodyczy oraz odzież, zabawki i książki do świątecznych paczek dla dzieci z Domu Dziecka[1082].

W roku szkolnym 1995/96:

Wybory do samorządu były poprzedzone akcją przedwyborczą (barwne plakaty i prezentacje kandydatów)[1083].8 marca 1996 r. odbył się Międzyszkolny Turniej Samorządów Uczniowskich zamojskich szkół średnich. W tej rywalizacji I miejsce otrzymał nasz samorząd. Nagrodą był aparat fotograficzny + klisze + album[1084].

Opracowany został regulamin dla dyżurnych przy wejściu do szkoły (podstawowy obowiązek – zatrzymywać osoby obce wchodzące do budynku). Było to spowodowane przykrym incydentem wydania dziennika lekcyjnego chłopcu z innej szkoły. Sprawą zajęła się policja.

„Kandydatem na przewodniczącego SU w roku szkolnym 1995/96był Marcin Misiągiewicz. Kampanią wyborczą kierowała dzielnie Ola Kozłowska przy pomocy całej klasy. Wykonano olbrzymiego niedźwiedzia, który wisiał na korytarzu II piętra. W ciągu jednego dnia zapełniły szkołę plakaty wykonane przez klasę. Ulotka wyborcza była taka:

„Jeśli chcesz zmian!

- *Pragniesz brać udział w życiu szkoły*
- *Decydować o swoim losie*
- *Mieć okazję do zabawy*
- *Nie płacić bzdurnych składek*
- *Mieć i znać swoje prawo,*

To głosuj na mnie. *Marcin Misiągiewicz”*

Marcin zajął II miejsce. W skład samorządu nie wszedł nikt z III a i klasa dalej słynęła z niepłacenia składek”[1085].

W roku szkolnym 1996/97:

Rada pedagogiczna zaproponowała kandydatów na opiekuna Samorządu Uczniowskiego, będącego jednocześnie rzecznikiem praw ucznia. Swojego kandydata

[1082]A II, sygn. 37. Prot. z 27.I.1995 r.
[1083]A II, sygn. 38. Prot. z 26.I.1996 r.
[1084]Kronika szkoły 1994-1997.
[1085] Kronika klasy I-IV a (1993/94–1996/97 klasa III a).

wytypowała również młodzież. Na zebraniu Samorządu Uczniowskiego z udziałem samorządów wszystkich klas stuprocentową akceptację na to stanowisko uzyskała prof. Henryka Kawałko. Samorząd prowadził na rzecz szkoły działalność kulturalno-oświatową, charytatywną orazintegrację uczniów. Opiniował także m.in. projekty z zakresu nauczania, decyzje personalne, był zapraszany na posiedzenia rady pedagogicznej. Opiniował kandydaturę p. Janusza Skwarka na stanowisko zastępcy dyrektora.

W lutym 1997 r. miało miejsce opiniowanie nauczycieli ocenianych przez dyrektora (nowe zarządzenie). Opinia dotyczyła nie tylko oceny pracy, ale także stosunku do uczniów i atmosfery na lekcji. Odbywało się to dwoma sposobami: za pomocą ankiet lub rozmów członków samorządu z uczniami[1086].

Wybory do samorządu uczniowskiego poprzedziła dwutygodniowa kampania wyborcza. Wzięło w niej udział ok. 90% uprawnionych do głosowania. Każdy z pięciu kandydatów przygotował własną kampanię wyborczą (transparenty, plakaty, ogłoszenia, naklejki, ulotki z drukowanymi programami). W piątek 11 września ogłoszono w szkolę ciszę wyborczą, a we wtorek 15 września, kandydaci prezentowali swoje programy. Odbyła się też prawdziwa debata wyborcza. Następnego dnia, 16 września, przeprowadzono głosowanie. Do jednej urny wrzucali karty wyborcze uczniowie z dwóch klas[1087].

Zwyciężył Marek Kołtun z III h – 350 głosów. Dalsze miejsca zajęli: Jarosław Kuchta (III a) – 149 głosów, Ewa Dębicka (III c) – 100 głosów, Aleksandra Sendłak (III f) – 90 głosów, Joanna Makara (III d) – 56 głosów.

Przewodniczącym samorządu został Marek Kołtun, zastępcą przewodniczącego – Ewa Dębicka, skarbnikiem – Aleksandra Sendłak. Na organizatorów imprez szkolnych wyznaczono: Jarosława Kuchtę, Irka Maciejewskiego, Joannę Makarę. Sekretarzem SU została Ewelina Kamińska.

Marek Kołtun wygrał wybory dzięki hasłu wyborczemu „Czy te oczy mogą kłamać”. Ulotkę i plakaty wyborcze przedstawiające oczy Marka pomogły mu

[1086]A ii, sygn. 38. Prot. z 19.VI.1997 r.
[1087]Kronika szkoły 1994-1997 r.

wykonać koleżanki z Liceum Plastycznego. Aleksandra Sendłak nawoływała: „Zrób jak Kmicic, wybierz Oleńkę”.

17 października odbyło się uroczyste przekazanie władzy uczniowskiej nowo wybranemu samorządowi. Pierwszą uroczystością szkolną, którą organizował nowy samorząd, było ślubowanie klas pierwszych połączone z uroczystym apelem ku czci Patronki oraz powitaniem przez samorząd nowych uczniów. Po części artystycznej odbyły się otrzęsiny klas pierwszych, w czasie których uczniowie rywalizowali między sobą w kilku konkurencjach. Najlepszą okazała się klasa I h, która zwyciężyła i reprezentowała szkołę na otrzęsinach międzyszkolnych.

Przed Świętami Bożego Narodzenia odbył się uroczysty apel, na którym uczniowie obejrzeli Jasełka. 14 lutego obchodzono „Walentynki”. Samorząd zorganizował „Randkę w ciemno” i „pocztę walentynkową”. Szkoła uczestniczyła także w „Walentynkach” międzyszkolnych przygotowanych przez Sejmik Samorządów Uczniowskich zamojskich szkół średnich. Przyznał on naszemu samorządowi I miejsce w organizowanym Międzyszkolnym Turnieju Samorządów[1088]. W Dniu Kobiet została zaprezentowana krótka część artystyczna, w której wystąpił członek samorządu Irek Maciejewski z III g, bawiąc uczniów dowcipami i skeczami. Przed Świętami Wielkanocnymi odbyło się krótkie spotkanie całej szkoły, na którym złożono życzenia. 8 kwietnia 1997 r. uczniowie obejrzeli w Wojewódzkim Domu Kultury spektakl „Proces Jezusa” przygotowany przez siostrę zakonną Barbarę Dłużewską. Wśród aktorów było kilku uczniów z naszej szkoły.

Samorząd współorganizował „Tydzień biologii” 28 kwietnia - 2 maja 1997 r. W sali nr 25 uczniowie przygotowali wystawę zwierząt domowych, a na terenie szkoły rozmieszczono tablice z ciekawostkami. Obejrzano tez film „Mikrokosmos”. Od połowy maja samorząd starał się o lokal na radiofonię, sklepik szkolny, ale trudności okazały się nie do pokonania[1089].

W roku szkolnym 1997/98:

20 października 1997 r. wybrano nowy samorząd uczniowski. Rzecznikiem praw ucznia został prof. Janusz Skwarek. W listopadzie odbyła się dyskoteka, z której

[1088] A II, sygn. 38. Prot. z 15.XI.1996 r.
[1089] A II, sygn. 38. Prot. z 19.VI.1997 r.

dochód (390,50 zł) przeznaczono na dekorację świąteczną i dofinansowanie do studniówki dla dwóch uczniów. 17 listopada – głosowanie na nowego opiekuna samorządu uczniowskiego spośród nauczycieli, którym została Anna Skorupka[1090].

W roku szkolnym 1999/2000:

Skład osobowy samorządu uczniowskiego na koniec XX wieku:

Przewodniczący	Adam Kończewski (III e)
I zastępca	Łukasz Barczuk (III c)
II zastępca	Tomasz Brudnowski (III a)
Sekretarz	Sylwia Swistowska (III h)
Skarbnik	Dariusz Fila (III e)
Członek	Arkadiusz Piwowarski (III e)
Opiekun	dr Kazimierz Chrzanowski
Uczniowie w Radzie Szkoły	Adam Kończewski
	Tomasz Brudnowski
Komisja stypendialna	Adam Kończewski
	Arkadiusz Piwowarski
	Sylwia Swistowska
Rzecznik praw ucznia	Nauczyciel Marek Kołcon.

Szkolne Koło Związku Młodzieży Wiejskiej (ZMW)

Powstało jesienią 1983 r. i na początku liczyło 25 członków[1091]. Było najwyraźniej mało atrakcyjne dla uczniów. Wyrażało się to w małej liczbie członków (w 1984 r. – 30 uczniów). Zajmowali się wieloma formami działalności, przy czym kolejni nauczyciele-opiekunowie bardzo się starali, aby program nie był nudny i nie kojarzył się z propagandą kończącego się socjalizmu. Były więc rajdy 40-lecia PRL i Szlakiem Batalionów Chłopskich (1984 r.). Opiekun i przedstawiciele Związku uczestniczyli w II Plenum Młodzieży Szkolnej, na którym przedstawiono założenia programowe szkolnych kół ZMW. 22 stycznia 1985 r. delegacja z naszej szkoły wzięła

[1090] A II, sygn. 39. prot. z 23.I.1998 r.
[1091] Protokół kontroli z 7.XI.1983 r.

udział w zebraniu wszystkich kół szkolnych woj. zamojskiego, na którym wybrano uczestników Ogólnopolskiego Zjazdu szkolnych kół ZMW.

Tradycyjnie co roku ZMW organizował w szkole Olimpiadę Wiedzy o Zdrowiu, a jego członkowie zajmowali w niej czołowe miejsca (w 1986 r. I miejsce zajął Jarosław Poździk). Opiekunką koła była wówczas nauczycielka łaciny Wiesława Kalita. To ona, zapewne kosztem własnego czasu wolnego, starała się organizować atrakcyjne imprezy, aby pozyskać nowych członków. W 1984 r. były to: kulig, zabawy z okazji św. Mikołaja i Dnia Kobiet. W okresie ferii zimowych (1986 r.) kilku członków ZMW wypoczywało na obozie w Karpaczu i obozie szkoleniowym w Kazimierzu. W następnym roku, w tzw. „Akcji lato", 3 osoby pojechały do NRD, a dwie do Czechosłowacji.

W ciągu ostatnich trzech lat obecności ZMW w naszej szkole delegacja koła uczestniczyła w ciekawej imprezie zwanej „trzydniówką kulturalną" organizowaną w Zespole Szkół Mechanicznych w Zamościu. Zajęcia prowadzili specjaliści w dziedzinie haftu, makramy, gobelinu, tańca ludowego, śpiewu i metaloplastyki. Po zajęciach zorganizowano konkurs wykonanych samodzielnie prac. W 1985 r. przygotowano materiały dla Młodzieżowego Festiwalu Kultury. Odbyła sięrównież Olimpiada Wiedzy o Zdrowiu, w której zwyciężył Jarosław Poździk. Były też nagrody: 5 osób wyjechało do NRD na obóz OHP, a 4 na obóz szkoleniowy w Jadwiżynie[1092].

Mimo tak atrakcyjnych inicjatyw,koło ZMW liczyło w styczniu 1986 r. tylko 22 osoby. Opiekunka w okresowym sprawozdaniu z działalności napisała, że należy bardziej zadbać o stronę propagandową[1093] w werbowaniu nowych członków.

Najbliższa przyszłość wykazała jednak tendencję spadkową. Na koniec roku szkolnego 1986/87, w czerwcu 1987 r. do szkolnego ZMW należało jedynie 11 uczniów. Dwa lata później próbowała reaktywować w szkole ZMW nauczycielka chemii p. Maria Dziuba. I rzeczywiście 18.X.1988 r. powstała nowa organizacja licząca 34 członków. Formy pracy były podobne (ognisko w lesie koło Mokrego, Olimpiada Wiedzy Ekologicznej pod patronatem Zarządu Wojewódzkiego ZMW,

[1092]A II, sygn. 28. Prot. z 27.VI.1985 r.
[1093]A II, sygn. 28. Prot. z 31.I.1986 r.

akcja „Zima” i krajowy obóz zimowy, zagraniczny obóz szkoleniowo-wypoczynkowy itp.)[1094].

Nowe ZMW dotrwało do końca w roku szkolnym 1989/90. W protokole z konferencji plenarnej zapisano: „Ze względu na małe zainteresowanie ze strony młodzieży, dalsze istnienie szkolnego koła ZMW stoi pod znakiem zapytania”[1095].

Koło Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej (TPPR)

Istniało w szkole ponad 30 lat. Opiekunkami były: Wanda Sokołowska i Zofia Żbikowska – nauczycielki języka rosyjskiego. Na początku redagowano gazetki, zbierano widokówki, prowadzono korespondencję z rówieśnikami. Z czasem doszły inne formy pracy (albumy, pomoce naukowe w postaci tablic i plansz do ćwiczeń z j. rosyjskiego (na wystawie w Brześciu i Łucku), czytanie prasy radzieckiej i organizowanie prasówek w j. rosyjskim).

Koło wyłoniło grupę artystów amatorów, recytatorów i wokalistów. Powstały zespoły: „Śnieżynki”, „Margerytki”, „Kalinka” i chór „Bieriozka”. W chórze śpiewali m.in. Irena Domina-Dużyńska (później solistka Polskiej Orkiestry Włościańskiej im. Karola Namysłowskiego), Bogumiła Bentkowska, Alicja Bratkowska, Krzysztof Harasim, Wojciech Kowalczyk.

W 1985 r. „Bieriozka” i „Kalinka” brały udział w konkursie Ogólnopolskiego Festiwalu Piosenki Radzieckiej. Zespół „Kalinka” zajął III miejscena szczeblu wojewódzkim. W nagrodę otrzymał puchar, książkę, proporzec i dyplom. „Bieriozka” wyróżniona została dyplomem uznania. W XXV konkursie piosenki radzieckiej wziął udział zespół „Kalinka” i duet Beata Hasiak i Radosław Wiśniewski. Wśród 19 zespołów duet zajął III miejsce, akompaniował mu zespół „Kalinka”. Otrzymali wówczas kryształowy puchar, album oraz dyplom uznania. Zespół „Kalinka” za osiągnięcia w upowszechnianiu kultury narodów radzieckich w woj. zamojskim otrzymał w 1985 r. dyplom uznania podpisany przez wiceministra kultury i sztuki – Wacława Janasa.

[1094]A II, sygn. 30. Prot. z 27.I.1989 r.
[1095]A II, sygn. 31. prot. z 20.VI.1990 r.

Członkowie koła TPPR zajmowali czołowe miejsca w ogólnopolskich konkursach recytatorskich i byli typowani do eliminacji centralnych (Grażyna i Barbara Lipskie). Elżbieta Janisławska w eliminacjach centralnych zajęła II miejsce. Do centralnego stopnia olimpiady z j. rosyjskiego doszli: Jadwiga Berdzik, Jolanta Skowron, Ryszard Frączek, Grażyna Prokop, Dorota Gorzkowska, Małgorzata Zakrzewska, Krystyna Żukowska, Krzysztof Kapłun, Jacek Prokop, Halina Oleszek, Stanisława Paszko, Małgorzata Trelińska.

Wielu członków koła TPPR ukończyło filologię rosyjską. Niektórzy z nich pracują w zamojskich szkołach średnich: I LO – Halina Chwiejczak, II LO – Teresa Stanek, Liceum Ekonomiczne – Maria Bartoń i Grażyna Piętka. Na UMCS w Lublinie 3 członkinie są pracownikami naukowymi (asystentki), a Halina Rycyk uzyskała stopień doktora filologii rosyjskiej.

Za aktywną pracę w kole otrzymały odznaki młodzieżowego aktywisty TPPR: Renata Hybner, Ewa Turek i Barbara Gwiazdowska. Za krzewienie przyjaźni polsko-radzieckiej Zarząd Główny TPPR odznaczył szkołę Złotą Honorową Odznaką. Najaktywniejsi członkowie uczestniczyli w wycieczce Moskwa – Brześć – Mińsk – Leningrad–Lenino.Z okazji jubileuszu 40-lecia TPPR otrzymała Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski Wanda Sokołowska.

W roku szkolnym 1974/75:

Koło TPPR było w każdej klasie. Organizacja szkolna otrzymała złotą odznakę za aktywną działalność podczas obchodów 100. rocznicy urodzin Wł. Lenina i 25. rocznicy zawarcia układu o przyjaźni z ZSRR. Ogłoszony był konkurs na plakat o tematyce nawiązującej do Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej (uczestniczyło w nim ponad 50 uczniów). Dwie najlepsze prace: Ewy Lorentz i Henryka Bajora wysłano na wystawę do Wojewódzkiego Zarządu TPPR.

W kole szkolnym TPPR działają cztery specjalne sekcje problemowe: naukowa, dyskusyjna, wokalna i recytatorska. Z kołem szkolnym współpracuje Techniczna Szkoła Wojsk Lotniczych (TSWL) w Zamościu, wypożyczając pomieszczenia klubu garnizonowego, przysyła prelegentów, amatorskie zespoły żołnierskie i okolicznościowe dekoracje[1096]. Opiekunką szkolnego koła TPPR była nauczycielka

[1096]Kronika szkoły 1963-1975 r.

j. rosyjskiego Wanda Sokołowska (równocześnie sekretarz Powiatowego Komitetu TPPR).

W czerwcu odbył się X Wojewódzki Zjazd TPPR w Lublinie w udziałem przedstawicieli wszystkich powiatów i delegacji z ZSRR. Uczennica naszej szkoły Elżbieta Panek – przewodnicząca szkolnego koła TPPR – wygłosiła referat o pracy szkolnego koła, które należało do najlepszych w województwie.

W roku szkolnym 1975/76:

W wojewódzkich eliminacjach konkursu Piosenki Radzieckiej w kategorii wokalistów II miejsce zajął uczeń kl. I d – Dariusz Tokarzewski i zakwalifikował się do eliminacji międzywojewódzkich (po latach Dariusz był członkiem sławnej grupy VOX)[1097].

TPPR organizowało olimpiadę j. rosyjskiego. W eliminacjach szkolnych VII olimpiady wzięło udział 45 osób. Do eliminacji wojewódzkich zakwalifikowało się 5 uczennic: Elżbieta Juśkiewicz, Joanna Kokoć, Teresa Muzyczuk, Jadwiga Kuźmińska, Krystyna Sarzyńska. Najlepsza okazała się Elżbieta Juśkiewicz – II miejsce w wojewódzkiej i III miejsce w centralnej.

W roku szkolnym 1977/78:

Koło liczy 110 członków. Formy pracy: akademie, gazetki ścienne, prenumerata czasopism radzieckich, wykonywanie pomocy naukowych do j. rosyjskiego. Z okazji 60. rocznicy Rewolucji Październikowej przygotowano m.in. 2 audycje nadane przez szkolny radiowęzeł.

W roku szkolnym 1978/79:

Do TPPR należy ponad 400 uczniów. W konkursie wiedzy o Łucku i ziemi wołyńskiej uczestniczyłownim8drużynzeszkół średnich Zamościa. Nasze uczenniceM. Kapuścińska i B. Szpinda zdobyły I miejsce (dyplom i bezpłatny wyjazd do ZSRR). Z okazji X Ogólnopolskiego Zjazdu TPPR szkolne koło zobowiązało się powiększyć liczbę członków[1098]. Opiekunką szkolnego koła z ramienia rady pedagogicznej była Zofia Żbikowska.

W roku szkolnym 1983/84:

[1097] A II, sygn. 21/I. Prot. z 21.VI.1976 r.
[1098] A II, sygn. 23/I. Prot. z 26.I.1979 r.

Koło w drugim półroczu (semestrze) zwiększyło liczbę członków o 70 osób i obecnie wynosi 100 uczniów. Opiekują się m.in. trzema mogiłami żołnierzy radzieckich.Przy kole TPPR działał od lat siedemdziesiątych Klub Przyjaźni z Młodzieżą krajów socjalistycznych (50 członków), sekcje: dyskusyjna, wokalna i recytatorska. Zarząd Klubu w r. szk. 1978/79: przewodnicząca – Ewa Zachaj, zastępca – Barbara Dumała, przewodnicząca sekcji kulturalnej – Ewa Pendyk, sekretarz – Iwona Rączka.

W roku szkolnym 1984/85:

300 członków TPPR pracujących pod patronatem koła Miłośników Języka Rosyjskiego im. A. Puszkina. 11.X.1984 r. gościem Klubu Przyjaźni z młodzieżą krajów socjalistycznych przy TPPR był sekretarz generalny Zarządu Głównego TPPR – Stefan Nawrot[1099].

W roku szkolnym 1986/87:

Do koła należy 400 osób, a do Klubu Przyjaźni 100. Prenumerują czasopisma radzieckie „Ogoniok", „Sowietskaja Żenszczina", „Sputnik", „Putieszestwije", „Murziłka". W październiku 1986 r. wzięli udział w uroczystym otwarciu Domu Przyjaźni Polsko-Radzieckiej w Hrubieszowie[1100].

W roku szkolnym 1988/89:

Szkolne koło TPPR im. A. Puszkina liczy ponad 500 członków. W sekcji dyskusyjnej tematy: Pieriestrojka szkolnictwa w Kraju Rad, Aspekty kulturalne i gospodarcze pieriestrojki, Gorbaczow człowiekiem roku[1101].

W roku szkolnym 1989/90:

Koło liczy 400 członków. W roku szkolnym 1989/90 legitymację otrzymało 60 uczniów. Członkowie zespołu „Kalinka" brali udział w wycieczce po ZSRR na trasie Brześć–Mińsk – Lenino. Opiekunka TPPR poprosiła dyrektora o zwolnienie z tej funkcji. Dyrektor podziękował jej za długoletnią pracę[1102].

[1099] A II, sygn. 27/I. Prot. z 25.I.1985 r.
[1100] A II, sygn. 29/I. Prot. z 29.I.1987 r.
[1101] A II, sygn. 30/I. Prot. z 27.I.1989 r.
[1102] A II, sygn. 31/I. Prot. z 25.I.1990 r.

Związek Młodzieży Socjalistycznej (ZMS)

Ta organizacja polityczna, masowa i jak się wówczas mówiło „wiodąca" liczyła w 1970 r. 320 członków[1103]. Opiekunką była Zofia Żbikowska. Zarząd zbierał się raz w miesiącu, a poszczególne sekcje prowadziły różnorodną działalność. Były to: zebrania sprawozdawczo-wyborcze w kołach klasowych, akcja agitacyjna w pierwszych klasach, przygotowywanie gazetek, rozprowadzanie wśród ZMS-owców czasopisma „Płomienie" itp.

W ramach ZMS działało Koło Myśli Ekonomicznej. Członkowie nawiązali m.in. kontakty z ZMS w Zamojskich Zakładach Mięsnych oraz zorganizowali do tej fabryki wycieczkę. Było też w szkolnym ZMS Koło Młodych Racjonalistów przygotowującem.in. spotkania z ciekawymi ludźmi o światopoglądzie materialistycznym. Dużym zainteresowaniem cieszyły się Spartakiady Wiedzy i Obronności oraz rozgrywki w siatkówkę.

Dobrze pracowała sekcja nauki. Wyniki konkursu „Dzień bez ocen niedostatecznych" opublikowano w gazetce ZMS-u. Mobilizujące znaczenie na ZMS-owców miała decyzja o wykluczeniu z organizacji uczniów z ocenami niedostatecznymi, jeśli ich nie poprawią w określonym czasie.

Sekcja gospodarcza pomalowała i zagospodarowała pokoik przeznaczony przez szkołę na kącik ZMS[1104]. W 1974 r. opiekunem ZMS-u z ramienia Rady Pedagogicznej został Wiesław Pawelec. Uległ wtedy zmianie dotychczasowy główny cel działalności związku. Odtąd najważniejsze stało się podnoszenie wyników nauczania i wychowanie ideowe. Służyć temu miało powołanie grup wychowania socjalistycznego, bliska współpraca z Podstawową Organizacją Partyjną w szkole i przygotowywanie Olimpiad Wiadomości o Polsce i Świecie Współczesnym. W dalszym ciągu członkowie dużo pracowali społecznie (budowa zamojskiego amfiteatru i organizowanie imprez sportowych)[1105].

[1103]Kronika szkoły 1963–1975 r.
[1104]A II, sygn. 18. Prot. z 30.XI.1971 r.
[1105]A II, sygn. 19. prot. z 30.I.1974 r.

Odpowiedzialność za właściwą pracę ZMS-u spoczywała nie tylko na opiekunach, ale także na wychowawcach klas. W związku z tym członkowie kół klasowych zdawali sprawozdanie z tego co zrobili na godzinach wychowawczych[1106].

Związek Socjalistycznej Młodzieży Polskiej (ZSMP)

Po roku 1980 w miejsce ZMS-u został powołany w szkole Związek Socjalistycznej Młodzieży Polskiej. Na początek, jesienią 1983 r., powołano 7-osobową grupę założycielską. Była to organizacja mała w porównaniu ze swoją poprzedniczką, liczącą w 1986 r. w końcu stycznia 22 członków, a na koniec tego roku – 40. Formy pracy były zbliżone (spotkania z ciekawymi ludźmi, Olimpiada Wiedzy Społeczno-Politycznej, Olimpiada międzyszkolna wiedzy o ORMO i zdobycie pucharu[1107]).

W następnym, 1987, roku organizacja podwoiła szeregi – 44 członków (porządkowanie nowej zamojskiej przychodni przy ul. Kilińskiego, zbiórka na pomnik J. Zamoyskiego, olimpiada wiedzy społeczno-prawnej (III miejsce)[1108]). Czynione były również dalsze próby pozyskiwania nowych członków, ale bez większych rezultatów (m.in. spotkanie agitacyjne uczniów klas pierwszych z przewodniczącą Zarządu Miejskiego ZSMP p. W. Babicką). W 1988 r. uczniowie pracowali społecznie w parku, uczestniczyli w rajdzie po Roztoczu im. Miszki Tatara. Jedna z członkiń Edyta Mazurek z kl. II d otrzymała wyróżnienie w konkursie na najlepszego zamojskiego ucznia[1109].

Ostatecznie, do momentu likwidacji ZSMP, organizacja nie przekroczyła liczby 50 członków. W ostatnich latach z ważniejszych akcji i zadań zrealizowano zebranie poświęcone odnowie środowiska w woj. zamojskim i połączony z nim rajd do Zwierzyńca szlakiem na Bukową Górę (po drodze oczyszczono go z butelek i śmieci). Na początku 1990 r. ZSMP zawiesiła działalność z powodu urlopu opiekuna, później – z powodu zmian ustrojowych – już nigdy jej nie wznowiła[1110].

[1106] A II, sygn. 20. prot. z 25.V.1975 r.
[1107] A II, sygn. 28. Prot. z 31.I.1986 r. oraz A II, sygn. 29. Prot. z 26.VI.1986 r.
[1108] A II, sygn. 30. prot. z 25.VI.1987 r.
[1109] A II, sygn. 30. Prot. z 23.VI.1988 r.
[1110] A II, sygn. 31. prot. z 25.I.1990 r.

Polski Czerwony Krzyż (PCK)

Opiekowały się tą organizacją kolejno: Lucyna Ogórkowa (1977 r.), Krystyna Stawiarz (1983 r.) i Henryka Rycyk (1989 r.).

W roku szkolnym 1976/77:

Po raz pierwszy udało się zorganizować na szeroką skalę akcję Honorowego Krwiodawstwa. Młodzież oddała 30 l krwi. Szkoła otrzymała srebrną odznakę PCK. Organizacja liczyła 100 członków. Świadczono czynną pomoc osobom samotnym i chorym. Zwalczano alkoholizm i palenie tytoniu[1111].

W roku szkolnym 1982/83:

Koło liczy 10 członków. Ogólnopolska kwesta (zebrano u nas 12385 zł). W nagrodę uczniowie otrzymali 4 pary butów (kozaczków damskich). Uczestnictwo w zawodach drużyn sanitarnych[1112].

W roku szkolnym 1983/84:

W pracach koła uczestniczy 25 uczniów. Stała opieka nad dwojgiem starych samotnych ludzi. Propagowanie akcji honorowego krwiodawstwa. Trzykrotna kwesta uliczna. II miejsce w zawodach rejonowych drużyn sanitarnych[1113].

W roku szkolnym 1984/85:

Koło liczy 28 uczniów. Współpraca ze szkolnym gabinetem lekarskim. Opiekują się szkolnymi apteczkami (jest 7 takich apteczek kompletnie wyposażonych), wypożyczanych na rajdy i wycieczki. Dla uczniów klas II przeprowadzono podstawowe szkolenie sanitarne[1114]. 62 członków działa w dwóch drużynach medyczno-sanitarnych. Opiekunką koła jest Krystyna Stawiarz.

W roku szkolnym 1986/87:

52 członków, głównie z kl. II e i II c. Kwesta uliczna, w której uczestniczyło 15 osób. Pieniądze (12 359 zł) przekazano do Zarządu Wojewódzkiego PCK. W szkole jest posterunek medyczno-sanitarny, udzielający pierwszej pomocy (przedlekarskiej w nagłych wypadkach)[1115].

W roku szkolnym 1988/89:

[1111] A II, sygn. 26/I, k. 138. Sprawozdanie z wizytacji III.1977 r.
[1112] A II, sygn. 26/I. Prot. z 27.VI.1983 r.
[1113] A II, sygn. 27/I. Prot. z 27.VI.1984 r.
[1114] A II, sygn. 27/I. Prot. z 25.I.1985 r.
[1115] A II, sygn. 29/I. Prot. z 29.I.1987 r.

Koło liczy 300 członków. Opiekunka – Henryka Rycyk. Posterunki medyczno-sanitarne prowadzi Krystyna Stawiarz. Jest prowadzona akcja oświatowo-zdrowotna (trzy projekcje filmowe, siedem pogadanek, dwa apele). W kwestach ulicznych wzięło udział 17 osób.W 1988 r. drużyna naszej szkoły zajęła I miejsce w Olimpiadzie Wiedzy o Zdrowiu, uzyskując puchar przechodni[1116].

W roku szkolnym 1989/90:

Koło liczy 850 członków. Składki członkowskie są odprowadzane do Zarządu Wojewódzkiego PCK. Kwesty uliczne we wrześniu i październiku na cele charytatywne. Rejonowe zawody drużyn medyczno-sanitarnych (I miejsce)[1117].

W roku szkolnym 1994/95:

10 kwietnia 1995 r. odbył się konkurs pierwszej pomocy – część teoretyczna i praktyczna – połączona z pokazami. Zwyciężyła klasa II a. Wojewódzki Związek PCK zakupił w nagrodę dla szkoły 5 zestawów ratowniczych i koc przeciwwstrząsowy[1118].

Spółdzielnia Uczniowska

W 1972 r. nastąpiła zmiana opiekuna z ramienia rady pedagogicznej. Nowym opiekunem (po Janie Tymoszu) został Bogusław Szulżyk, początkowo z Henrykiem Poździkiem. Spółdzielnia przyjęła wówczas w wyniku konkursu nazwę „Grosik", zamówiła sobie pieczęć, rozszerzyła asortyment towarów o słodycze[1119].

W roku szkolnym 1973/74:

Liczy 214 członków i prowadzi: sklepik, dożywianie w sezonie jesienno-zimowym (mleko i bułki), bufety na wieczorkach tanecznych, kolportaż podręczników, działalność kulturalno-oświatową. W roku szkolnym 1973/74 „Grosik" zająłI miejsce w konkursie WSS Społem „Najaktywniejsza spółdzielnia uczniowska". Obroty w 1973 r. – 98 819 zł. Czysty zysk – 8 342 zł[1120].

[1116]A II, sygn. 30/I. Prot. z 27.I.1989 r.
[1117]A II, sygn. 31/I. Prot. z 25.I.1990 r.
[1118]A II, sygn. 37/I. Prot. z 22.VI.1995 r.
[1119]Kronika szkoły 1963-1975 r.
[1120]A II, sygn. 19/I. Prot. z 30.I.1974 r.

W roku szkolnym 1975/76:

Liczy 348 członków. Obroty roczne 82 000 zł (zysk 7 500 zł). Na wycieczki dla wzorowych uczniów przeznaczono 2 300 zł[1121].

W roku szkolnym 1976/77:

Liczy 380 członków. Prowadzi usługi pod hasłem „Sprawna igła", kolportaż prasy („Trybuna Ludu", „Sztandar Ludu", „Motywy" (gazeta harcerska)). W listopadzie sprzedano prasę wartości 7 200 zł. Obroty za rok 1976 – 130 000 zł, w tym czysty zysk – 12 500 zł. Spółdzielnia prowadzi sprzedaż podręczników.

W roku szkolnym 1978/79:

Opiekun – Henryk Poździk. Pokrycie części kosztów wycieczki klasy III b, bilety na operetkę. Mankamenty: niewłaściwe usytuowanie sklepiku, słabe zaopatrzenie w artykuły atrakcyjne. Straty spowodowało zepsucie się towaru.

W roku szkolnym 1979/80:

Liczy 98 osób. Opiekunka – Grażyna Rubaj. Sprzedawało w sklepie w ciągu roku 8 osób. Dokonano 58 kontrolnych spisów. Za rok 1979 uzyskano 3 413 zł czystego zysku. Obroty wyniosły 47 725 zł[1122].

W roku szkolnym 1980/8:

Liczy 98 osób (w radzie pracuje 9). W ciągu roku dokonano 4 razy spisu towarów z natury i odbyło się zebranie członków. Sprzedaż na sumę 31 550 zł, w tym podręczników na 6 350 zł[1123].

W roku szkolnym 1988/89:

Członków 68. Opiekunka – Grażyna Rubaj. Obrót – 572 694 zł. Zysk za 1988 r. – 43 697 zł Walne zgromadzenie wydzieliło część nadwyżki (28 402 zł) na fundusz prac oświatowych. Trzy uczennice uczestniczyły w wycieczce zorganizowanej przez PSS Robotnik[1124].

[1121] A II, sygn. 21/I. Prot. z 21.VI.1976 r.
[1122] A II, sygn. 24/I. Prot. z 20.VI.1980 r.
[1123] A II, sygn. 25/I. Prot. z 22.VI.1981 r.
[1124] A II, sygn. 30/I. Prot. z 27.I.1989 r.

Szkolne koło Ligi Ochrony Przyrody (LOP)

W roku szkolnym 1978/79:

Opiekunka – Henryka Rycyk. Należy 420 osób. Zrealizowano zadania: odczyty związane z ochroną naturalnego środowiska człowieka, filmy o tematyce ochroniarskiej, gazetki ścienne na korytarzu i w pracowni biologicznej. 60 roboczogodzin przy zakładaniu trawników, sadzeniu kwiatów na rzecz miasta. Dokarmianie zwierząt razem z harcerzami. Naprawa starych i wykonanie nowych karmników dla ptaków.

Konkurs plastyczny związany z Tygodniem Ochrony Wód (szkoła zajęła zespołowo I miejsce). Uczennica Elżbieta Różycka uczestniczyła w III Krajowym Zjeździe Młodych Działaczy LOP w Chorzowie[1125].

W roku szkolnym 1979/80:

Liczy 400 członków. Zrealizowano zadania:

- Poszukiwanie nie zarejestrowanych stanowisk rzadkich roślin i zwierząt;
- Wystawa znaczków pocztowych o tematyce ochroniarskiej w pracowni biologicznej;
- Posadzenie 1000 sztuk roślin na żywopłot;
- 2 wycieczki do Białowieży i Kotliny Kłodzkiej[1126].

W roku szkolnym 1980/81:

200 członków – uczniów klas biologicznych.

- 2 razy do roku prelekcje pracowników Roztoczańskiego Parku Narodowego.
- 6 członków przeszkolonych na strażników przyrody.
- 2 maturzystki pisały prace o tematyce ochroniarskiej.
- 2 członkinie przygotowały na olimpiadę biologiczną prace o tej tematyce.

W roku szkolnym 1982/83:

Należy 400 osób z klas biologiczno-chemicznych:

- wykonywali foliogramy tablic do grafoskopu oraz tablice dydaktyczne jako pomoc naukową do biologii;
- przeprowadzili zbiórkę pieniężną na bezdomne zwierzęta.

[1125] A II, sygn. 23/I. Prot. z 26.VI.1979 r.
[1126] A II, sygn. 24/I. Prot. z 20.VI.1980 r.

W roku szkolnym 1985/86:

Liczy 400 członków.

- z pomocą rodziców pomalowano i uporządkowano pracownię biologiczną;
- opieka nad różami przed szkołą.

W roku szkolnym 1988/89:

Należą 203 osoby. Opiekunka – Jadwiga Socha.

- gromadzono karmę dla ptaków (kasztany, owoce kaliny, smalec, słonina);
- konkursy szkolne:
  a) na najbardziej zieloną, miłą klasę (nagroda to 1-dniowa wycieczka autokarowa dla najlepszej klasy),
  b) „Przyroda w obiektywie ucznia" – nagroda pieniężna;
- uczestnictwo w V Olimpiadzie Ekologicznej. Trzy uczennice zajęły 3 pierwsze miejsca w olimpiadzie wojewódzkiej i zakwalifikowały się do olimpiady szczebla krajowego[1127].

W roku szkolnym 1989/99:

- zalesianie w marcu 1990 r. 8 ha lasu w Leśnictwie Kąty II (klasy I c, II c, d, e);
- akcja plakatowania z hasłami na korytarzach I i II piętra z okazji Dni Ochrony Wód (1-7 kwietnia);
- wycieczki: ZOO w Zamościu, Ogród Botaniczny i Skansen Wsi Lubelskiej w Lublinie;
- opieka nad grobami nauczycieli i nad olimpijczykami (Damian Panasiuk zajął III miejsce w krajowym finale Olimpiady Ekologicznej);
- w konkursie na najlepiej pracujące szkolne koło LOP w roku szkolnym 1989/90, koło naszej szkoły zdobyło wyróżnienie w grupie szkół ponadpodstawowych w woj. zamojskim. I miejsce zdobyło koło przy Technikum Leśnym w Biłgoraju. Nagroda to dyplom i 50 000 zł[1128];
- 2 sekcje: botaniczna i ichtiologiczna;
- koło zajęło II miejsce w woj. Zamojskim;

[1127] A II, sygn. 30/I. Prot. z 27.I.1989 r.
[1128] Kronika szkoły 1984-1991 r.

- nagroda dla klasy II d za I miejsce w konkursie na najładniejszą i najzieleńszą klasę w szkole (wycieczka do Kozłówki i Majdanka).

W roku szkolnym 1990/91:

Należy 173 uczniów. Członkowie posadzili owies przed Wielkanocą i ofiarowali nauczycielom.

W roku szkolnym 1992/93:

Koło liczy 300 uczniów.

- Kulig zimowy połączony z dokarmianiem zwierząt leśnych;
- Propagowanie stroików świątecznych zamiast choinek;
- Opracowanie mapy rezerwatów i pomników przyrody w woj. Zamojskim;
- Dekoracja korytarzy szkoły (doniczki i ziemia torfowa);
- Sadzenie wokół szkoły młodych brzóz;
- Wykonanie planszy „Rozwój wyższych kręgowców”;
- Konkurs na najpiękniejszą klasę. Kryteria: stan sprzętu, czystość, gazetka. Zwyciężyła klasa I b Franciszka Kapłuna i III c – Krystyny Kabas. Nagroda dla I b – 1- dniowa wycieczka po Roztoczu pod kierunkiem pracownicy z Wojewódzkiego Zarządu Parków Krajobrazowych. Klasa zwiedziła rezerwat św. Rocha, rezerwaty Nowiny, Nad Tanwią i Czartowe Pole[1129].

W roku szkolnym 1993/94:

Liczy 300 osób.

- Wykonano kilka plansz do pracowni biologicznej;
- Założenie ogródka skalnego i kroniki koła.

W roku szkolnym 1994/95:

Należy 300 osób.

- Udział w olimpiadzie ekologicznej;
- „Sprzątanie świata” – 17-18 września 1994 r.;
- zbiórka pieniędzy na potrzeby ZOO.

[1129]A II, sygn. 34/I. Prot. z 1.VII.1993 r.

Organizacje religijne

Po 1990 r. powstała pierwsza szkolna organizacja o charakterze religijnym – Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży. Ze względu na dużą liczbę chętnych, powstały 3 takie koła. W roku szkolnym 1992/93 zorganizowano: rajdy po Roztoczu, dyskoteki, spotkania towarzyskie, akademie związane z wydarzeniami roku liturgicznego, cykl spotkań z filmem (tematyka: jak uniknąć stresu, skutki narkomanii, aids – choroba XX wieku), spotkanie z zakonnikami-redemptorystami[1130].

Szkolne Koło OHP

1972/73 r. szk.:

Powołany został pełnomocnik OHP w szkole – Stanisław Filipowicz oraz szkolna rada OHP w składzie: przewodniczący: Samorządu Uczniowskiego, Związku Młodzieży Socjalistycznej i Związku Harcerstwa Polskiego. Obowiązywała wówczas zasada, że podczas czteroletniego pobytu w szkole każdy uczeń powinien raz pojechać w czasie wakacji do pracy w OHP[1131]. W tym roku szkolnym hufiec OHP pracował w czasie wakacji przy budowie linii kolejowej Biłgoraj-Nisko (stan hufca – 27 osób – uczniów klas II i III)[1132].

1973/74 r. szk.:

Władze oświatowe umocniły współpracę z Komendą Główną OHP. Na szczeblu najniższym powstały szkolne komendy OHP. Komendant szkolny Stanisław Filipowicz zorganizował hufiec, który w dniach 25 czerwca–12 lipca pracował w Lubelskiej Przetwórni Owoców i Warzyw (137 junaków pod opieką Teresy Brzuś, Elżbiety Horoch, Wiesława Pawelca i Lecha Szymańskiego).

1974/75 r. szk.:

Duże zmiany organizacyjne w szkolnym OHP. Wszelkie prace (porządkowe, remontowe itp.) wykonywane w szkole, mają być organizowane przez tę formację. Każda klasa tworzyła hufiec. W wakacyjnych hufcach pracowało 150 uczestników. Junacy pracowali w Biskupiej Górce koło Gdańska w budownictwie. Jednakże nie wszyscy tam pojechali, bowiem Komenda Główna OHP wyraziła zgodę

[1130] A II, sygn. 34/I. Prot. z 1.VII.1993 r.
[1131] A II, sygn. 19. prot. z 30.VIII.1973 r.
[1132] Kronika szkoły 1963-1975 r.

na zatrudnienie tylko 72 uczniów[1133]. Dyrektor szkoły miał prawo wyznaczyć w czasie wakacji każdego nauczyciela na okres dwóch tygodni jako opiekuna w hufcu[1134].

1975/76 r. szk.:

Ogółem w ramach czynów społecznych pracowało 760 uczniów-junaków (przepracowali 3018 godzin o wartości 30 180 zł). Dochód przeznaczały klasy na wycieczki, biwaki, kuligi. W letnich hufcach pracy wzięło udział 150 osób w Biskupiej Górce koło Gdańska[1135].

1976/77 r. szk.:

Na rzecz szkoły, miasta i środowiska uczniowie-junacy przepracowali łącznie 31 567 roboczogodzin o wartości 315 760 zł, w tym na rzecz miasta 10 748 roboczogodzin o wartości 107 480 zł[1136] (Zakłady Mięsne i Państwowy Ośrodek Maszynowy). Było też kilka wakacyjnych hufców zamiejscowych: w Myszkowie koło Częstochowy, Radomiu i Tarczynie koło Warszawy. Dyrekcja Mazowieckich Zakładów Przemysłu Owocowo-Warzywnego w tej ostatniej miejscowości złożyła wyrazy podziękowania naszym uczniom oraz opiekunce Zofii Orzechowskiej za sumienną pracę i obywatelską postawę, a jednocześnie prosiła o współpracę w następnych latach[1137].

1977/78 r. szk.:

Akcja letnia OHP w Ciechanowie na przełomie czerwca i lipca. Grupa 28 osób pracowała w Miejskim Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej. Junacy przepracowali 4 640 roboczogodzin, wartość produkcji 32 538 zł, średni zarobek 1400 zł.

- Lipsko koło Zamościa – przełom czerwca i lipca (26.06-21.07), 31 osób. Praca w Zakładach Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „Hortex", 6 448 roboczogodzin, wartość pracy – 657 320 zł, średni zarobek 1747 zł.
- Wola Duża koło Biłgoraja – 26.06-21.07, 15 osób, przedsiębiorstwo LAS, 3 072 roboczogodzin, wartość – 25 600 zł, średni zarobek – 1 600 zł.

[1133]Kronika szkoły 1974/75–1983/84 r.
[1134]A II, sygn. 20. Prot. z 4.IV.1975 r.
[1135]A II, sygn. 21. Prot. z 21.VI.1976 r.
[1136]A II, sygn. 26, k. 172. Informacja o pracy dydaktyczno-wychowawczej i opiek. 1976/77 r.
[1137]Kronika szkoły 1974/75–1983/84 r.

- Pułtusk – 26.06-21.07, 31 osób. Przedsiębiorstwo Budowlane, średni zarobek – 2 600 zł.
- Kownia – 23 osoby, praca przy porządkowaniu miasta, 4 232 roboczogodzin, wartość – 34 270 zł, średni zarobek 1 490 zł.
- Lipsko koło Zamościa – 24.07-19.08. Grupa 36 osób. Praca w Zakładach Przedsiębiorstwa Owocowo-Warzywnego „Hortex", 7 776 roboczogodzin, wartość – 699 840 zł, średni zarobek 2 550–2 750 zł[1138].

1978/79 r. szk.:

Komendantką Szkolnego Hufca OHP została Zofia Orzechowska. W pierwszym semestrze przepracowano 17 734 roboczogodzin ogólnej wartości 196 207 zł (średnio na ucznia 26,8 roboczogodzin). Na koncie szkolnej Komendy OHP jest 49 281 zł, z czego 39 560 zł poszło na dopłatę do wycieczki i studniówki. Ponadto OHP wykonał 4 szkolne gazetki okolicznościowe i prowadzi własną kronikę. Z okazji 30. rocznicy ruchu robotniczego i młodzieżowego, podczas uroczystej akademii,uczennica Ewa Sokołowska otrzymała książeczkę mieszkaniową z wpłatą w wys. 22 600 zł (ze sprzedaży surowców wtórnych).

Ogółem w ciągu roku OHP zwerbowało 250 uczestników (uczniów) do wakacyjnych hufców pracy (w porównaniu z rokiem ubiegłym więcej 86 osób). Łukęcin – 30 osób, Biskupia Górka – 33, Łomża – 30, Piotrków – 98, Krasnobród–20. Na rzecz środowiska (żniwa w spółdzielni produkcyjnej i u gospodarzy indywidualnych) – 3 000 roboczogodzin.

Dyrektor zobowiązał wychowawców klas trzecich, aby obowiązkowo uczestniczyli w obozach OHP. Podczas wakacji młodzież pracowała w Łomży – 12 osób, nadleśnictwie Rajgród – 42 osoby. Zarobki: chłopcy 1 800 zł, dziewczęta 1 000 zł. Warunki w obozie trudne, brak kucharki, odpowiednich noclegów i ciężka praca. W Łukęcinie – 10 osób jako pomoce w kuchni i jadłodajni. Zarobki dziewcząt wysokie – 3300 zł. Zgrupowanie w Piotrkowie Trybunalskim – 77 uczniów. Praca w Zakładach Dziewiarskich Sigmatex i w Przedsiębiorstwie Eksploatacji Dróg

[1138]Kronika szkoły 1974/75–1983/84 r.

i Mostów. Kwatery i wyżywienie bardzo dobre. Za łamanie regulaminu usunięty uczeń, a drugi samowolnie opuścił obóz[1139].

1979/80 r. szk.:

Opiekunem i komendantem Szkolnego OHP była Zofia Orzechowska. Były organizowane hufce śródroczne i wakacyjne. We współzawodnictwie szkół ogólnokształcących za pracę podczas wakacji szkoła zajęła I miejsce, otrzymując dyplom i puchar ufundowany przez Komendę Chorągwi ZHP oraz powiększalnik do zdjęć od Gminnej Spółdzielni (GS) w Zamościu za pracę w hufcach śródrocznych (praca m.in. przy budowie linii hutniczo-siarkowej, a także przy urządzaniu terenów dla nowego ZOO na Podgroblu nad Łabuńką).

W czasie akademii 17.XII.1979 r. w Wojewódzkim Domu Kultury z okazji 35-lecia Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej podsumowano rok pracy OHP. Szkolna Komenda wystąpiła wówczas z apelem do młodzieży o przekazywanie funduszy wypracowanych społecznie na Centrum Twórczości Dzieci i Młodzieży im. Dzieci Zamojszczyzny w Zamościu.

W I semestrze przepracowano na rzecz:

- gospodarki narodowej – 11 000 roboczogodzin
- środowiska – 13 175 roboczogodzin
- szkoły – 23 467 roboczogodzin

Razem: – 47 642 roboczogodzin,

czyli na ucznia 67 roboczogodzin.

Stan kasy OHP na koniec roku 1979/80:

Początek roku – 72288,50 zł

Wykonane prace – 67787,00 zł.

Z tego dopłacono: do wycieczek szkolnych – 13 200 zł, do zabawek dla Domu Dziecka – 1 168 zł.

Obejmując patronat nad budową Zespołu Obiektów Dydaktyczno-Wychowawczych pod nazwą Centrum Twórczości Dzieci i Młodzieży im. Dzieci

[1139] A II, sygn. 23/I. Prot. nr 1 z 30.VIII.1979 r.

Zamojszczyzny, junacy naszej szkoły przekazali jako jedni z pierwszych na powyższy cel 5000 zł (z całej Polski, wszystkie OHP ofiarowały na Centrum 8 851 753 zł)[1140].

W czasie wakacji zorganizowano 11 hufców pracy: 4 wyjazdowe i 7 miejscowych[1141]. Zgłosiło się 268 uczniów. Duża część młodzieży z tej zgłoszonej jednak nie pojechała bez usprawiedliwienia i została z tego „rozliczona". Za granicą pracowało kilku uczniów: w NRD – 3 chłopców, w Bułgarii – 2 uczennice (jedna z nich – Ewa Pendyk otrzymała nagrodę za solidną pracę).

Opiekunami kilku grup wakacyjnych byli nauczyciele: Janina Wawer w Busku Zdroju. Akord przy truskawkach. Zakład nie przygotował się na przyjęcie pracowników (brak sprzętu, naczyń, posiłki w barze mlecznym). Średnia zarobków 1800 zł. Wiesław Boryta w Busku Zdroju. Praca przy ogórkach. Zarobki średnio 2000 zł. Teresa Pendyk w Busku Zdroju. W drodze powrotnej młodzież zwiedzała Kraków. Pracowało 32 uczniów. Eleonora Tymosz – 25 osób w Zamościu w WPGKiM. Praca 6 godzin dziennie. Zarobki przeciętne 2300 zł. Młodzież chętnie i dobrze pracowała w swoim mieście[1142].

1980/81 r. szk.:

W akcji letniej szkolny OHP zdobył I miejsce w województwie i III w Polsce. Odznaczenia uzyskało kilku uczniów. Stan finansów za I semestr: 1.IX.1980 r. – 103 588,50 zł Saldo na dzień 30.I.1981 r.– 93751,80 zł. W ciągu I półrocza przepracowano 35 642 godzin, na ucznia 40,8 godzin.

Dyrektor przypomniał wychowawcom o przeprowadzeniu rozmów z młodzieżą w celu zachęcania jej do OHP[1143]. Przepracowane roboczogodziny w ciągu roku 1980/81: 49 176 o wartości produkcji 994 159 zł, w tym na rzecz szkoły 21 846 o wartości 253 544 zł, na rzecz środowiska – 17 294 r/h, na rzecz gospodarki narodowej – 10 036 r/h o wartości 421 527 zł. Na koncie szkolnej komendy (22 czerwca) jest 114 734 zł.

[1140] A II, sygn. 24/I. Prot. 12 z 20.VI.1980 r.
[1141] A II, sygn. 24/I. Prot. 13 z 29.VIII.1980 r.
[1142] A II, sygn. 24/I. Prot. 13 z 29.VIII.1980 r.
[1143] A II, sygn. 24/I. Prot. 13 z 29.VIII.1980 r.

W czasie wakacji planowano: udział w OHP 218 uczennic w 7 turnusach, w tym 3 turnusy wyjazdowe do Gdańska, 4 turnusy do Kołobrzegu oraz 6 dochodzących na terenie Zamościa[1144].W akcji wakacyjnej wzięło ostatecznie udział 234 junaków, którzy przepracowali 14 184 roboczogodzin. Pracowano w trzech turnusach na terenie Zamościa, w Zakładzie Owocowo-Warzywnym w Łapiguzie, w WPGKiM oraz Wytwórni Wód Gazowanych. W ośrodkach wczasowych w Gdańsku i Kołobrzegu pracowało 96 osób w7 turnusach jako pomoc kuchenna i kelnerska. Średni zarobek junaka w Gdańsku wyniósł 3200 zł, a w Kołobrzegu 4500 zł. Dwie osoby uczestniczyły w wakacyjnych hufcach pracy w Bułgarii. Opiekę wychowawczą nad junakami sprawowali nauczyciele: Wiesław Boryta, Ewa Chudoba i Maria Markiewicz[1145].

1981/82 r. szk.:

Zmiana na stanowisku komendanta szkolnego, którym został Ireneusz Hajduk. Został powołany nowy zarząd i nowi łącznicy. Zorganizowano 3 grupy wyjazdowe zagraniczne do Czechosłowacji, Bułgarii i na Węgry. Komendant I. Hajduk przedstawił listę kandydatów do wyjazdu za granicę, zaznaczając, że szkoła powinna mieć decydujący głos w typowaniu tych uczniów[1146].

1982/83 r. szk.:

Mecenat nad organizacją przejęło Ministerstwo Obrony Narodowej (MON). Większość hufców od bieżącego roku szkolnego będzie skoszarowana. W dalszym ciągu organizowane są hufce na terenie szkoły, oczywiście w okresie wakacyjnym.

W bieżącym roku szkolnym hufiec nigdzie poza szkołą nie pracował. Jako forma wyróżnienia będzie zorganizowany w naszej szkole hufiec zagraniczny. Poza tym przewiduje się, jeszcze nie wiadomo jak liczne, hufce krajowe[1147]. Młodzież klas pierwszych – praca w Zamościu. Ci którzy dwa razy byli na OHP mają możliwość wyjazdu za granicę.

1. Prace społeczne na rzecz środowiska i szkoły:
   - Porządkowanie po remoncie;

[1144]A II, sygn. 25/I. Prot.z 22.VI.1981 r.
[1145]A II, sygn. 25/I. Prot. z 28.VIII.1981 r.
[1146]A II, sygn. 25/I. Prot. z 1.VII.1982 r.
[1147]A II, sygn. 26/I. Prot. z 27.I.1983 r.

- Pomoc przy kopaniu rowów na kable;
- Porządkowanie magazynów i składów;
- Ustawianie urządzeń sportowych;
- Sprzątanie chodników i obejścia szkoły;
- Pomoc przy remoncie sali gimnastycznej.

2. Prace na rzecz gospodarki narodowej:
   - Uczniowie znaleźli pracę w MPGKiM, porządkując kamieniczki na Starówce (50 osób przepracowało 560 osobogodzin);
   - W szkole podstawowej nr 10 – 30 osób brało udział w sprzątaniu szkoły.

Planowano na wakacje: 3 turnusy po 20 osób w Łapiguzie oraz 4 turnusy wyjazdowe w Jastarni – po 10 osób w Funduszu Wczasów Pracowniczych. Z turnusów zagranicznych będą: w NRD (4 uczniów) i w Bułgarii (2 uczennice). Są kłopoty z rekrutacją do pracy, szczególnie chłopców, bo wybór zajęć jest mało atrakcyjny[1148]. W akcji letniej OHP wzięło udział 38 uczniów. 36 osób pracowało w Ośrodku Wypoczynkowym „Rybak" w Jastarni, a pozostali w Spółdzielni Ogrodniczo-Pszczelarskiej. Zakłady pracy nie wywiązują się jednak ze swoich zobowiązań. „Delia" obiecała autokar młodzieży, która malowała płot wokół Zakładu. Klasy II b i II e nie otrzymały jednak autokaru na wycieczkę do Krakowa[1149].

<u>1983/84 r. szk.:</u>

Rada pedagogiczna zadecydowała, że na OHP młodzież może wyjechać tylko w okresie wakacji, a nie w ciągu roku szkolnego. Szkolny OHP zajął II miejsce w woj. zamojskim. Przejawia działalność w dwóch kierunkach:

1) prace społecznie-użyteczne na rzecz gospodarki narodowej;
2) prace indywidualne w zorganizowanych formach wakacyjnych.

Na rzecz gospodarki narodowej przepracowano 1 750 godzin o wartości110 tys. zł. Pracowano w obiektach sportowych OSIR w Zamościu oraz w zakładach ZPO „Delia". W czasie wakacji 60 osób będzie pracowało w Spółdzielni Ogrodniczo-Pszczelarskiej w Łapiguzie, a 70 osób w Jastarni nad Bałtykiem. Uczniowie wezmą

[1148] A II, sygn. 26/I. Prot. z 27.VI.1983 r.
[1149] A II, sygn. 26/I. Prot. z 26.IX.1983 r.

też udział w zagranicznych formach wypoczynku w NRD, CSRS, Bułgarii i na Węgrzech[1150].

1984/85 r. szk.:

Praca w Spółdzielni Ogrodniczo-Pszczelarskiej i na terenie szkoły. Obecnie przygotowują się do akcji „Lato 1985”. Jedna uczennica w formie wyróżnienia została skierowana na zimowisko do Bielska-Białej[1151].

Rada pedagogiczna podjęła decyzję, że młodzież w ciągu czteroletniej nauki powinna przynajmniej raz uczestniczyć w OHP[1152]. Wychowawcy mieli obowiązek dopilnować, by ich wychowankowie podejmowali pracę w porozumieniu ze szkolną komendą OHP, aby zarobić pieniądze na wycieczki.

Plan szkolnej komendy OHP zatwierdził Komendant Wojewódzki OHP oraz dyrektor szkoły. Pracą kierował aktyw młodzieży spotykający się co miesiąc na krótkich zebraniach.

Praca dla potrzeb szkoły, środowiska, zakładów opiekuńczych, gospodarki narodowej i pomocy społecznej. Na rzecz środowiska i gospodarki narodowej (WOSIR, Delia, Zakłady Mięsne) przepracowano ogółem 1 494 r/h na kwotę 171 108 tys. zł.

W bieżącym roku weszła w życie uchwała rady pedagogicznej o pracy uczniów w okresie wakacji. Każdy uczeń jest co najmniej raz uczestnikiem akcji „Lato OHP”. W okresie obecnych wakacji dla uczniów naszej szkoły będą zorganizowane następujące formy pracy:

- hufce dochodzące RSOP (Łapiguz – 4 turnusy, łącznie 100 osób, turnusy 2–tygodniowe);
- hufce wyjazdowe FWP (Łeba – 3 turnusy po 16 osób);
- Muzeum Okręgowe w Zamościu – prace wykopaliskowe (2 turnusy, 25 osób);
- wyjazdy zagraniczne (NRD – 3 osoby, BRL – 3 osoby, WRL – 6 osób, CSRL – 5 osób).

[1150]A II, sygn. 27/I. Prot. z 28.VI.1984 r.
[1151]A II, sygn. 27/I. Prot. z 25.I.1985 r.
[1152]A II, sygn. 28/I. Prot. z 19.IV.1985 r.

Komendantem jednego z hufców zagranicznych (CSRS) jest Urszula Malcew. Na hufcach krajowych 9 nauczycieli będzie się opiekować młodzieżą[1153].

1985/86 r. szk.:

Kierownik dużego gospodarstwa ogrodniczego zwrócił się do szkoły z prośbą o pomoc w zbieraniu jabłek w ciągu 9 dni. Junacy otrzymali gorący posiłek i kanapki oraz wynagrodzenie. Ponieważ wielu nauczycieli ze względu na stan zdrowia nie może stać na dworze w takie zimno, a poza tym jest to za długi okres przerwy w nauce, nauczyciele odmówili[1154]. W I semestrze praca przebiegała zgodnie z planem. Akcja „Zbieramy płody ziemi", w której uczestniczyło 43 junaków. Pracowali indywidualnie u producentów rolnych.

Komenda OHP szkoły zajęła I miejsce w województwie. Trzeba, by OHP wakacyjnym bardziej zainteresowali się wychowawcy[1155]. Komendant szkolny OHP Ireneusz Hajduk zwrócił się do nauczycieli z apelem, aby pomogli w rekrutacji do akcji letniej OHP szczególnie klas pierwszych, które będą pracowały w Zamościu.

Wrzesień 1985 r., praca zarobkowa w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Handlu Wewnętrznego – 30 uczniów przy przenoszeniu magazynu. Najwyższa aktywność junaków podczas przygotowań do Ogólnopolskiej Olimpiady Geograficznej w naszej szkole – 12 tys. roboczogodzin.

W czasie wakacji pracowały hufce: 120 osób w RSOP w Łapiguzie, 45 osób w Suchaczu – turnus wyjazdowy, 24 osoby za granicą – CSRS, NRD, Bułgaria. Przez cały rok działał kącik informacyjny i foto o możliwościach pracy w różnych zakładach[1156].

1986/87 r. szk.:

Na rzecz szkoły przepracowano 12700 roboczogodzin (porządkowanie, naprawa sprzętu, noszenie węgla) podczas Zjazdu Absolwentów Szkoły. Na rzecz zakładu opiekuńczego ZPO Delia – 1200 roboczogodzin. Na rzecz miasta – 700 roboczogodzin. W ramach prac zarobkowych pracowało 183 uczniów. W Państwowym Gospodarstwie Sadowniczym w Żułowie – 740 roboczogodzin, gdzie

[1153] A II, sygn. 28/I. Prot. z 28.VI.1985 r.
[1154] A II, sygn. 28/I. Prot. z 25.X.1985 r.
[1155] A II, sygn. 28/I. Prot. z 31.I.1986 r.
[1156] A II, sygn. 29/I. Prot. z 26.VI.1986 r.

zarobiono 20 000 zł. W Delii oraz Zakładach Mięsnych w ramach wypracowanych kosztów wynajmowanoautokary na wycieczki szkolne. Następnie 120 osób (4 200 roboczogodzin) brało udział jako statyści w realizacji filmu „Przeprawa". W „Arsenale" pracowało 250 osób (3 000 roboczogodzin), wykonując prace wartości 500 000 zł.

Działalnością wakacyjną objętych zostanie 175 osób, w tym w hufcach krajowych 140, a w zagranicznych 35 osób. Będzie to praca m.in. w Jastrzębiej Górze, Suchaczu, Pińczowie oraz RSOP Łapiguz. Za granicą – w NRD, Czechosłowacji, Bułgarii i na Węgrzech[1157].

Wojewódzkie eliminacje konkursów o miano „Komendy Szkolnej XXX-lecia OHP" oraz najciekawszej kroniki Komendy Szkolnej z okazji rocznicy XXX-lecia Ochotniczych Hufców Pracy. Pierwsze miejsce i puchar we współzawodnictwie w grupie liceów ogólnokształcących zdobyła nasza Komenda Szkolna OHP kierowana od szeregu lat przez Ireneusza Hajduka[1158].

1987/88 r. szk.:

Ponownie I miejsce za całokształt działalności w województwie w pionie szkół ogólnokształcących. Główna nagroda za pracę w zamojskim Muzeum „Arsenał". Klasy korzystały z ofert zakładów pracy, aby zarobić na wycieczki lub chociaż autokary, które są coraz droższe[1159]. Turnus wakacyjny – to zbiór śliwek w PGR w Żułowie. Zarobek przeznaczono na późniejsze wycieczki. Każdy mógł sobie wziąć do domu dodatkowo kilogram tych owoców[1160].

Harcerstwo

W roku 1970/71 do harcerstwa (wiodącej wówczas organizacji młodzieżowo-politycznej) należało 120 osób będących członkami kręgu instruktorskiego[1161]. Szczep im. Grażyny Kierszniewskiej liczył 62 harcerzy w dwóch drużynach: artystycznej i krajoznawczo-turystycznej[1162].

[1157] A II, sygn. 30/I. Prot. z 25.VI.1987 r.
[1158] Kronika szkoły 1984-1991 r.
[1159] A II, sygn. 30/I. Prot. z 26.I.1988 r.
[1160] Kronika szkoły 1984-1991 r.
[1161] Kronika szkoły 1963-1975 r.
[1162] A II, sygn. 18. Prot. z 30.XI.1971 r.

Po opracowaniu planu pracy, zaczęła się jego realizacja. Przede wszystkim harcerki zapoznały się szczegółowo z życiem patronki oraz z losami żołnierza majora Henryka Sucharskiego. W czasie akcji „Harcerz służy Polsce Ludowej" uporządkowano groby Rotundy przed Świętem Zmarłych i wystawiono warty. Na cmentarzu parafialnym pracowano m.in. przy grobie pp. Michała i Aurelii Pieszków.

Zapisując w programie hasło „Harcerz chce zmieniać świat na lepszy i jest zawsze z tymi, co walczą o wolność i równość ludzi", śledzono aktualne wydarzenia na świecie, a zwłaszcza konflikt pakistańsko-indyjski (gazetka ścienna „Żywi tracą nadzieję").

W pochodzie pierwszomajowym w 1972 r. harcerze i członkowie Związku Młodzieży Socjalistycznej szli w dwóch oddzielnych kolumnach w strojach organizacyjnych, natomiast pozostali w szkolnych mundurkach[1163].

Dwa lata później (1974 r.) działało w szkole 5 drużyn Harcerskiej Służby Polsce Socjalistycznej (HSPS) skupiających 150 osób. Zmieniła się w tym czasie struktura harcerstwa z powodu likwidacji drużyn specjalnościowych. Drużyny natomiast miały charakter klubowy. Przekładając to stwierdzenie na konkretne akcje i zadania, wyglądały one następująco: pomoc w nauce po półroczu, zabawa karnawałowa i kulig, urządzenie świetlicy, powitanie wiosny, Turniej Wiedzy Obywatelskiej w związku z obchodami XXX-lecia PRL, zdobywanie Odznaki Sprawności Obronnej.

W maju 1974 r. szczep zorganizował rajd, a w czerwcu biwak[1164]. W kolejnych latach organizacja zrzeszała coraz więcej młodzieży. Szczep im. Grażyny Kierszniewskiej skupiał w roku szkolnym 1975/76 246 harcerek i harcerzy w 10 drużynach utworzonych na zbiórce organizacyjnej 2 listopada 1975 r.

Osiem drużyn miało swego patrona (Małgorzata Fornalska, gen. Karol Świerczewski, Krzysztof Kamil Baczyński, pierwsza studentka w średniowiecznym Krakowie – Nawojka, Jan Zamoyski, Stefan Miler, Janek Krasicki, Władysław Szafer) oraz dwa kluby: Młodych Racjonalistów i Klub Fotograficzny im. Jana Bułhaka.

[1163]A II, sygn. 18. Prot. z 27.IV.1972 r.
[1164]A II, sygn. 19. Prot. z 30.I.1974 r.

Drużyny harcerskie pracowały pod kierunkiem 17 instruktorów. W pierwszym półroczu drużyny uczciły VII Zjazd PZPR, pracując społecznie przez cztery dni w Zamojskich Zakładach Mięsnych (całkowity dochód został przekazany na Centrum Zdrowia Dziecka i budowę ośrodka harcerskiego w Obroczy). Harcerze utrzymywali kontakt z kilkoma komitetami blokowymi spółdzielni mieszkaniowej, z Domem Dziecka i Przedszkolem nr 5. Przed wyborami do Sejmu 21.III.1976 r. 130 harcerzy sprawdzało listy wyborcze, a w dniu wyborów pełniło dyżury w lokalach wyborczych[1165]. W ciągu roku odbyło się 7 zbiórek szczepu i 280 zbiórek drużyn. 18 listopada 1975 r. miało miejsce uroczyste przyrzeczenie harcerskie połączone z poznaniem życia patronki szczepu Grażyny Kierszniewskiej. Jej pamięć uczczono całodzienną wartą w celi Rotundy.

Do ważnych zadań należą:

- dyskusja na temat Kodeksu Ucznia,
- udział w XVII Olimpiadzie Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym (w eliminacjach wojewódzkich wyróżnili się: Marek Tęcza, Krzysztof Kapłun iW. Duda),
- prace wykopaliskowo-archeologiczne przy Liceum Plastycznym,
- akcja „trzech cukierków" dla Domu Dziecka,
- akcja harcerska „Trybuna zjazdowa",
- XII Alert ZHP.

Postanowiono, iż raz w miesiącu należy przeznaczyć 1 godzinę zajęć wychowania obywatelskiego na omówienie prasy w drużynie oraz nawiązać kontakt z miejską rozgłośnią harcerską[1166]. Opiekunką harcerstwa z ramienia rady pedagogicznej była wówczas Henryka Rycyk.

Podczas wakacji roku szkolnego 1976/77 harcerze naszej szkoły wypoczywali i spędzali pozytywnie czas na obozach szkoleniowych (nad jeziorem Białym – 30 osób i w pobliżu Kołobrzegu – 9[1167], oraz 26 osób nad jeziorem Gunki)[1168].

[1165]A II, sygn. 20. Prot. z 19.I.1976 r.
[1166]A II, sygn. 21. Prot. z 21.VII.1976 r.
[1167]A II, sygn. 26, k. 169. Informacje o pracy... w r. szk. 1976/77.
[1168]Kronika szkoły 1974/75–1983/84.

Szeregi harcerzy naszej szkoły rosły nadspodziewanie szybko. Wiosną1977 r. szczep HSPS liczył 417 osób (56,3% ogółu uczniów)) w 22 drużynach. W każdej klasie była jedna drużyna, a w niej 6-34 harcerzy. 20 osób pracowało w Miejskim Klubie Młodych Wychowawców. Aktywne były drużyny przyrodnicze. W konkursie na plakat o ochronie przyrody ogłoszonym przez wojewódzki zarząd Ligi Ochrony Przyrody drużyny sześciu klas pierwszych i drugich zajęły I i II miejsce[1169]. Wielkim świętem każdej drużyny były uroczyste obchody dni patronów. Harcerze prowadzili kluby: artystyczny, fotograficzny, turystyczno-krajoznawczy, strażników przyrody. O pracy drużyny przyrodniczej z uznaniem pisały „Kurier Lubelski" i „Świat młodych". Dziennikarze tych czasopism bywali obecni na zbiórkach w szkole i w internacie. 9 maja 1976 r. w Dniu Zwycięstwa szczep zorganizował w amfiteatrze uroczystą zbiórkę z udziałem 3 000 widzów.

W ciągu roku szkolnego odbyło się ogółem 180 zbiórek drużyn, 3 zbiórki instruktorskie oraz 2 uroczyste zbiórki szczepu. Ważną rolę spełnił XII alert naczelnika ZHP. Opracowano wówczas interesującą fotogazetkę. Drużyny opiekowały się dziećmi z Domu Dziecka w Łabuniach i z zamojskiego osiedla Planty. Pracowały społecznie w bibliotece pedagogicznej. Przed Dniem Zmarłych uporządkowałym.in. zaniedbany pomnik żydowski przy ul. Prostej.

Ponadto odbyły sięwieczornice: „Blisko poezji Broniewskiego", „Poezja Krzysztofa Kamila Baczyńskiego", spotkanie z poezją Wisławy Szymborskiej, „Wieczory piosenki harcerskiej".8 harcerzy w stopniu instruktora działało w szkołach podstawowych nr 1, 3, 9, 10, w Rozgłośni Harcerskiej i Młodzieżowym Teatrze Aktualności Waldemara Zakrzewskiego. Dwie osoby otrzymały listy pochwalne z Komendy Chorągwi za pracę z dziećmi specjalnej troski.

W r. szk. 1977/78 działalność szczepu była mniej rytmiczna. W II semestrze (okresie) odbyło się ogółem 5 zbiórek szczepu i 150 zbiórek drużyn. Do ciekawszych wydarzeń należała Harcerska Trybuna Obywatelska, gdzie dyskutowano na temat problemów gospodarczych i kulturalnych Zamościa oraz perspektywy rozwoju woj. zamojskiego (spotkanie z gospodarzami miasta). 18 kwietnia 1978 r. odbyły się wybory nowego składu rady szczepu: szczepowy – J. Ogrzyński, zastępcy – I. Kraus

[1169]A II, sygn. 21. Prot. z 22.VI.1977 r.

i T. Olszewska, sekretarz – I. Kapuścińska, kronikarz – I. Żerebiec.19 maja drużyna klasy II c przygotowała audycję poświęconą historii naszej szkoły, a kilka dni później 50 harcerzy uczestniczyło w pracach społecznych w Dniu Czynu Partyjnego, natomiast 7 czerwca podpisano dokument współpracy ze szczepem harcerskim przy szkole podstawowej nr 6[1170]. W tym czasie komendantką szczepu była Teresa Stanek. Plan pracy został oparty (r. szk. 1978/79) na wytycznych zamieszczonych w tygodniku harcerskim „Motywy" (hasło całorocznej pracy: „Socjalistycznej Biało-czerwonej myśli i czyny i uczuć żar").

W dniach 6-7 października druhny i druhowie brali udział w imprezie „Jarmark" w Tomaszowie Lubelskim (wystawa „Plony jesieni" i prace uczniów wykonane na lekcjach z wychowania plastycznego). Natomiast 12 października (dzień Wojska Polskiego) rada szczepu złożyła życzenia i kwiaty przedstawicielom zamojskiej Technicznej Szkoły Wojsk Lotniczych i zorganizowała spotkanie z kombatantem Związku Bojowników o Wolność i Demokrację – B. Włodarczykiem.

Harcerze uczestniczyli w spisie powszechnym ulic Zamościa i zbierali złom oraz makulaturę, przeznaczając dochód na powstający w tym czasie Dom Harcerza. Dzięki zaangażowaniu młodzieży w jesieni powstał żywopłot przy ul. Promiennej (nad Łabuńką) i uporządkowane zostały Planty.26 listopada odbyła się w szkole „Trybuna Obywatelska" na temat „Człowiek – Świat – Polityka" z udziałem dyrekcji, sekretarza szkolnego partii i 60 harcerzy.

Utworzono wówczas trzy kluby: Klub Przyjaźni (opiekun – Wanda Sokołowska), Klub Młodych Racjonalistów (opiekun – Grażyna Rubaj), Klub Wiedzy Politycznej (opiekunowie – Edward Brogowski i Wiesław Boryta).Spośród tych trzech klubów najszybciej zaczął swoją działalność Klub Przyjaźni (założył album, kronikę, a w zimie zorganizował kulig do Pańskiej Doliny). Drużyna klasy III c urządziła zabawę andrzejkową z interesującym programem.

W grudniu szkolny szczep HSPS uczestniczył w inauguracji Międzynarodowego Roku Dziecka w Chorągwi Zamojskiej (prezentacja sylwetki patronki szczepu – Grażyny Kierszniewskiej). Z inicjatywy HSPS odbyła się prelekcja

[1170]A II, sygn. 22. Prot. z 24.VI.1978 r.

dla całej szkoły, poświęcona powstaniu PZPR, którą wygłosił sekretarz Podstawowej Organizacji Partyjnej w liceum – p. Kazimierz Musiał.

Zbiórki rady szczepu odbywały się przeciętnie raz w miesiącu, zaś zbiórki drużyn co dwa tygodnie. Drużyny klas pierwszych uczyły się hymnu harcerskiego i piosenek harcerskich. Drużyna klasy III e kupiła za zebrane przez siebie pieniądze jabłka dla dzieci z Domu Małego Dziecka w Łabuniach. W listopadzie 1978 r. powstał w szkole teatr harcerski (z inicjatywy kl. III c) dla przedszkoli i Domów Dziecka oraz teatrzyk kukiełkowy (drużyna z I d).

W styczniu 21 harcerzy złożyło uroczyste przyrzeczenie. Imprezę uświetniłaczęść artystyczna, poświęcona rocznicy wyzwolenia Warszawy oraz patronom poszczególnych drużyn. Wiosną 1979 r. harcerze brali udział w kilku olimpiadach: wiedzy technicznej, wiadomości o Polsce i świecie współczesnym, wiedzy o PZPR oraz w konkursie „Harcerskie skrzydła nad Zamościem". Cztery drużyny szkolnego szczepu przystąpiły do Ruchu Drużyn Sztandarowych: im. C. K. Norwida – z III c, im. W. Łukasińskiego – z I d, im. Anieli Krzywoń – z I c, im. W. Szafera – z II d.

Ważnym i z radością wypełnianym zadaniem była opieka harcerzy nad 10 starszymi osobami. Przy końcu roku szkolnego zostały przyznane trzy harcerskie Laury Naukowe odchodzącym harcerkom-maturzystkom.

W biegu patrolowym miejscami pamięci narodowej z okazji X rocznicy nadania Hufcowi Zamojskiemu im. Dzieci Zamojszczyzny nasi harcerze zajęli II miejsce[1171]. Harcerzy obowiązywał wówczas jeden dzień w tygodniu, zwany „mundurowym"[1172].

W pierwszym półroczu r. szk. 1979/80 funkcję komendantki szczepu pełniła w dalszym ciągu Teresa Stanek. Liczba harcerzy tworzących szczep wyniosła 540 osób. Stanowiło to 82% ogółu uczniów, przy czym 31 osób to instruktorzy. Działały wtedy dwa kluby: wiedzy społeczno-politycznej, prowadzony przez Wiesława Borytę i fotograficzny (opiekun Stanisław Filipowicz). Rok harcerski rozpoczęto Harcerskim Startem (14-16.X), podczas którego podsumowano harcerskie lata oraz wystawiono warty honorowe w celi Grażyny Kierszniewskiej.

[1171]A II, sygn. 14. Prot. z 26.VI.1979 r.
[1172]A II, sygn. 23. Prot. z 10.XII.1979 r.

Przez trzy miesiące (wrzesień, październik, listopad) harcerze pomagali w organizacji konkursu o Januszu Korczaku (konkurs ostatecznie nie odbył się, bo w bibliotece nie było książek Korczaka ani o nim). 24 września odbyła się inauguracja Olimpiady o Polsce i Świecie Współczesnym. Po zakończeniu etapu szkolnego komisja wytypowała trzech najlepszych uczestników do dalszych zmagań.

W październiku harcerze organizowali kilka szkolnych imprez rocznicowych (m.in. Dzień Wojska Polskiego i 62. Rocznicę Rewolucji Październikowej) oraz olimpiadę techniczną. Odbywały się również zbiórki drużyn klas pierwszych poświęcone nadaniu patrona. W listopadzie 18 harcerzy złożyło przyrzeczenie, a w grudniu szczep zorganizował Trybunę Obywatelską z udziałem p. Pawelskiej – pracownikiem archiwum w Zamościu. Tematem spotkania była walka na Zamojszczyźnie o utrwalenie władzy ludowej.

W listopadzie dwie drużyny: im. Anieli Krzywoń z II e i im. Władysława Szafera z III d przystąpiły do Ogólnozwiązkowego Ruchu Sztandarowego o tytuł Drużyny Sztandarowej. Teatrzyk harcerski w pierwszym dniu ferii zaprezentował w Młodzieżowym Domu Kultury „Kopciuszka". Odbyło się też poraz pierwszy w naszej szkole uroczyste zobowiązanie instruktorskie 16 harcerzy połączone z kominkiem harcerskim przygotowanym przez pedagoga szkolnego Z.Wierzchowiaka, poświęconym historii, tradycjom i obyczajom harcerskim[1173].

W drugim półroczu r. szk. 1979/80, a więc od lutego do czerwca, liczba harcerzy w naszej szkole wzrosła o 55 osób, w tym 26 instruktorów. Drużyn było 21. W drugim okresie powstały w szczepie jeszcze 2 kluby: pożarniczy i turystyczny PTTK.

Harcerze pomagali m.in. w organizacji wyborów do Sejmu i Wojewódzkiej Rady Narodowej (122 osoby). Z okazji 400-lecia Zamościa wzięli udział w konkursie wiedzy o Zamościu. Dwóch druhów z kl. I a zakwalifikowało się do eliminacji wojewódzkich,gdzie zajęli 4 miejsce. W codziennej działalności zwracano większą uwagę na historię i tradycje ZHP.

[1173]A II, sygn. 23. Prot. z 29.I.1980 r.

Nawiązała się współpraca szczepu z Podstawową Organizacją Partyjną, w wyniku czego do partii wstąpiło czterech harcerzy klas czwartych. Na zbiórkach drużyn analizowano i dyskutowano nad Kodeksem Ucznia i Statutem Harcerskim.

Rada Szczepu przyznała 4 harcerzom – finalistom olimpiad przedmiotowych na szczeblu centralnym – Harcerskie Laury Naukowe.Szczep miał także osiągnięcia sportowe: I miejsce i puchar w wojewódzkich rozgrywkach tenisa stołowego. Dwaj chłopcy z III d i III e zdobyli I miejsce w wieloboju sprawnościowym.

Podczas wakacji 40 harcerzy wzięło udział w obozach letnich w Jarosławcu i Rabce. Komenda Hufca ZHP wręczyła nagrody (talony na książki) trzem harcerkom-aktywistkom: Urszuli Bryk, Barbarze Berdzik i Helenie Jędrzejewskiej[1174].

Nowy rok szkolny 1980/81 rozpoczęli harcerze od imprezy Harcerski Start, na którym podsumowano Harcerską Akcję Letnią i powitano harcerzy klas pierwszych. W październiku nastąpiła inauguracja na apelu szkolnym Olimpiady Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym. W kolejnych jej etapach wyłoniono dwóch najlepszych uczestników: Krzysztofa Kapłuna z IV d i Roberta Komisarczuka z II b (reprezentowali oni szkołę w etapie wojewódzkim).

W październiku harcerze wzięli udział w Zjeździe Ogólnopolskim liceówim. Marii Konopnickiej i uporządkowali mogiły na Rotundzie. Jeszcze tej jesieni, wspólnie ze szkołą podstawową nr 3, w ramach Harcerskiego Jarmarku Jesieni, zorganizowali na Plantach gry i zabawy dla zuchów i harcerzy ze szkół podstawowych.

W listopadzie harcerski klub turystyczny (opiekował się nim druh A.Brzozowski) uczestniczył w rajdzie, zajmując 5 miejsce. W związku z zapowiadanymi zmianami w ZHP po VII zjeździe, odbyło się spotkanie z delegatem na konferencję sprawozdawczo-wyborczą Chorągwi – komendantem hufca – harcmistrzem L. Czają. Drużyna klasy II c, przy pomocy rady szczepu, zorganizowała uroczystą wieczornicę ku czci Wł. Broniewskiego. W styczniu 35 harcerzy wesoło spędziło czas podczas kuligu w Mokrem połączonego z ogniskiem i zabawą. Zjawiskiem niepokojącym w działalności szczepu był fakt, że do końca stycznia

[1174]A II, sygn. 24. prot. z 20.VI.1980 r.

1981 r. nie odbyło się przyrzeczenie harcerskie z powodu braku krzyży w składnicy harcerskiej[1175].

W drugim półroczu r. szk. 1980/81 harcerze pomagali ludziom starszym (pan Sieklucki i pani Szelenberg), którym przynosili wodę i węgiel. W kwietniu – miesiącu pamięci narodowej – odbyło się kilka imprez, a wśród nich wieczornica poświęcona Dzieciom Zamojszczyzny z udziałem byłego dyrektora zamojskiego szpitala Tadeusza Onyszkiewicza (mówił o służbie zdrowia w Zamościu podczas okupacji).

Majowe święto hufca – bieg przełajowy 14 maja połączony z wręczeniem pamiątkowych plakietek. Odbył się też jednodniowy rajd z Tomaszowa do Suśca i sobotnio-niedzielny biwak w Krasnobrodzie. Szczep otrzymał jedno miejsce na obozie we Francji, na który pojechała bardzo dobra uczennica i harcerka Grażyna Prokop[1176].

W stanie wojennym ZHP przeżywa kryzys. Młodzież nie przejawia specjalnej aktywności. Są aktywne tylko jednostki, ale nie potrafią pociągnąć za sobą młodzieży. Największą popularnością cieszą się formy pracy na rzecz innych ludzi (pomoc osobom starszym i praca z zastępami w szkołach podstawowych).

Ówczesne trudności były spowodowane dezorientacją po VII zjeździe ZHP oraz brakiem sprecyzowanych programów tej organizacji. Opiekunem ZHP z ramienia rady pedagogicznej był wtedy Piotr Bojanowski. Widział on złą frekwencję na spotkaniach drużyn. Aby zachęcić harcerzy do uczestnictwa w zbiórkach, powstał na Starym Mieście, w piwnicy jednej z kamienic Rynku Wielkiego w stronie południowej, Klub Harcerski Viking. Koszt wstępu wynosił 20 zł od osoby. Finansowo to się opłaciło, ale młodzież wkrótce przestała przychodzić. Widać z tego było, że harcerzy nie interesuje organizacja. Do najbardziej aktywnych należała jeszcze drużyna krajoznawcza druha Andrzeja Brogowskiego.

Na zebraniach rady pedagogicznej często omawiano sytuację w harcerstwie, ale efekty tych dyskusji były nikłe. Nauczyciele proponowali zaprosić kogoś z Komendy Hufca, aby przedstawił metody i kierunki pracy harcerstwa i w ten sposób pomógł nauczycielom[1177]. Ci ostatni chcieli włączyć się w sprawy organizacji i dyscypliny

[1175] A II, sygn. 24. Prot. z 30.I.1981 r.
[1176] A II, sygn. 25. prot. z 22.VI.1981 r.
[1177] A II, sygn. 25. prot. z 27.II.1982 r.

drużyn i w drużynach. Dyrektorka Eleonora Tymoszowa była przekonana, że jeśli na zbiórkach będą prowadzone interesujące młodzież zajęcia, to będzie ona szukała w harcerstwie miejsca dla siebie[1178].

W roku szkolnym 1982/83 opiekunem harcerstwa był w dalszym ciągu Piotr Bojanowski. Była wówczas w szkole tylko jedna starszoharcerska 223. drużyna im. Grażyny Kierszniewskiej licząca 20 uczniów klas pierwszych. Prowadziła ją druhna Zofia Socha z Komendy Chorągwi, etatowy pracownik Młodzieżowego Domu Kultury. Zbiórki odbywały się w każdy czwartek o godz. 16.00 w klubie Viking. Wspólnie z harcerzami Technikum Mechanicznego nasi harcerze zorganizowali zabawę andrzejkową. Uczestniczyli też we wszystkich akcjach Komendy Chorągwi i Komendy Hufca. Przedstawiciele tej drużyny pracowali w Radzie Hufca.

W maju harcerze byli na 3-dniowym biwaku w Obroczy, w czerwcu na 4-dniowym zlocie, a podczas wakacji na obozie wędrownym w Kotlinie Jeleniogórskiej. Nasi harcerze działali też w drużynach starszoharcerskich środowiskowych pozaszkolnych: RAPAKO i w 99. starszoharcerskiej drużynie „Wilki”[1179].

W kolejnym roku szkolnym 1983/84 do trzech drużyn starszoharcerskich należało 60 uczniów: w 223. im. G. Kierszniewskiej było 20 osób; w 141. – 15 osób; w drużynie żeglarskiej – 25 osób; w innych drużynach środowiskowych – 10 osób. Z ważniejszych imprez z udziałem harcerzy trzeba wymienić„kominek” dla klas pierwszych z udziałem Jerzego Markiewicza – pisarza i znawcy dziejów i walk partyzanckich na Zamojszczyźnie. Podczas przerwy zimowej ośmiu harcerzy wyjechało do Dąbrowy Górniczej, jeden na szkolenie drużynowych do Jarosławca i jedna harcerka do NRD[1180].

W roku szkolnym 1984/85 do harcerstwa należało 155 uczniów zrzeszonych w czterech drużynach starszoharcerskich (dwóch środowiskowych pozaszkolnych i dwóch przyszkolnych): 141 SDT Anakonda im. J. Steglińskiego, SDT im. G. Kierszniewskiej, SDT im. J. Zamoyskiego oraz 237 im. A. Kamińskiego. Najchętniej harcerze prowadzili drużyny zuchowe w Szkołach Podstawowych nr 3 i nr 6.

[1178] A ii, sygn. 25. prot. z 1.VII.1982 r.
[1179] A II, sygn. 26. prot. z 27.VI.1983 r.
[1180] A II, sygn. 27. Prot. z 27.I.1984 r.

Podczas ferii zimowych 12 harcerzy brało udział w zimowisku w Stalowej Woli i w Żarach, a dwóch w szkoleniu w Oleśnicy[1181]. Dużym przeżyciem był udział w VI rajdzie chorągwianym „szlakiem walk partyzanckich", w którym zajęli III miejsce. Opiekunką harcerstwa z ramienia rady pedagogicznej była wówczas p.Alina Włoszczyńska[1182].

Rok szkolny 1985/86 przyniósł zmniejszenie aktywności harcerzy. Wynikały one niewątpliwie z faktu, że p.Alina Włoszczyńska prowadziła tylko drużynę harcerską w internacie i ta drużyna najlepiej pracowała. Była też prężnie działająca drużyna środowiskowa (poza szkołą, ale skupiająca naszych uczniów, zwłaszcza z klas młodszych) działająca pod kierunkiem druha Kowalskiego z Komendy Hufca w Zamościu.

Harcerze urządzili sobie w październiku biwak w Obroczy, uczestniczyli w III Powszechnym Przeglądzie Drużyn Harcerskich (trzech harcerzy znalazło się w reprezentacji chorągwianej w uroczystości nadania ZHP Krzyża Grunwaldu II klasy w Warszawie[1183]). Prowadzono także szkolenie funkcyjne dla drużyn starszoharcerskich co dwa tygodnie w klubie Viking. Wiosną 1986 r. harcerze w czynie zjazdowym uporządkowali zamojski Małpi Gaj (zalesione tereny na południe od Starego Miasta[1184]). W roku szkolnym 1986/87 opiekunką harcerstwa z ramienia rady pedagogicznej została Wiesława Kalita. W zrealizowanym programie drużyn zapisano wówczas m.in.: udział w zlocie pod Wojdą 19-20 września, zbieranie ziemniaków u gospodarzy w Suśćcu, wędrówki po Roztoczu, alert: zdrowie-przyroda-zdrowy człowiek, zlot we Fromborku.

Jedna z drużyn starszoharcerskich „Czigi Czaga", zarejestrowana w Komendzie Hufca jako drużyna środowiskowa pod nr 239, a później 198, ubiegała się i otrzymała imię Jana Zamoyskiego[1185]. Harcerze ci byli bardzo aktywni. W jesieni 1986 r. zorganizowali ognisko z dziećmi Pogotowia Opiekuńczego oraz Andrzejki w klubie harcerskim Viking (dochód przeznaczono na dyskoteki, ciastka i gry). Pomagali

[1181]A II, sygn. 27. prot. z 25.I.1985 r.
[1182]A II, sygn. 28. prot. z 27.VI.1985 r.
[1183]A II, sygn. 28. prot. z 31.I.1986 r.
[1184]A II, sygn. 29. Prot. z 26.VI.1986 r.
[1185]A II, sygn. 30. Prot. z 25.VI.1987 r.

hufcowi w porządkowaniu magazynu ze sprzętem harcerskim[1186]. Pracowali zarobkowo (pieniądze przeznaczyli na pokrycie części kosztów obozu akcji ogólnopolskiej Grunwald 88), malując ławki na osiedlu Planty. 8 Marca harcerze złożyli życzenia z okazji Święta Kobiet mieszkankom bloku 64 na Plantach, w którym mieściła się harcówka[1187].

Były wówczas 4 drużyny liczące 100 harcerzy. Podczas „Zamojskich Dni Muzyki" zorganizowano zbiorowe wyjście do kolegiaty i Sali Consulatus w ratuszu na koncerty. Harcerki pomagały emerytowanym nauczycielom w robieniu zakupów, praniu i sprzątaniu. Dziewczęta z klasy III c stale opiekowały się samotną kobietą Aleksandrą Sieklucką, która przychodziła kilka razy do szkoły i dziękowała za dobroć i serce.

W tym czasie trwała budowa stanicy harcerskiej w Majdanie Sopockim na Roztoczu. Harcerze naszej szkoły zbierali na ten cel pieniądze, uzyskując wraz z drużyną internacką oraz „Czigi Czaga" 4 700 zł. Ta ostatnia drużyna podjęła się urządzenia nowej harcówki na Plantach[1188].

Inną dość aktywną drużyną starszoharcerską działającą od 1983 r. były Trolle (Troll – w mitologii skandynawskiej zły duch). Na zbiórki odbywające się w środy w Komendzie Chorągwi przychodziła połowa stanu osobowego, czyli 13 osób. Drużyna wzięła udział w odsłonięciu tablicy upamiętniającej rocznicę III Zjazdu Rady Naczelnej i 75-lecie działalności ZHP. Uroczystość odbyła się 24 września 1988 r. w Zwierzyńcu w budynku Technikum Leśnego i Drzewnego. Później Trolle uczestniczyli w I rajdzie zimowym Śnieżka 89 i w szkoleniu instruktorskim w szkole harcerskiej w Oleśnicy[1189].

W roku szkolnym 1989/90 opiekunem harcerzy w naszej szkole został młody nauczyciel p.Janusz Skwarek. Były wtedy tylko 2 drużyny liczące łącznie 30 osób z klasy I c i II d i kilkoro z III e. Zbiórki odbywały się w piątki o godz. 16.00 w klubie harcerskim Viking. Wśród ważniejszych zrealizowanych zadań znalazły się m.in.: udział w Rajdzie Chorągwianym, majowy rajd na trasie: Długi Kąt–Majdan Sopocki–

[1186]A II, sygn. 29. Prot. z 29.I.1987 r.
[1187]A II, sygn. 30. prot. z 23.VI.1988 r.
[1188]A II, sygn. 30. Prot. z 26.I.1988 r.
[1189]A II, sygn. 30. Prot. z 27.I.1989 r.

Nowiny–Majdan Sopocki, udział w konferencji instruktorów i drużynowych starszoharcerskich (były tam omawiane sprawy przyszłości harcerstwa w Polsce), przygotowanie stanicy harcerskiej w Majdanie Sopockim do harcerskiego lata.

Na zbiórkach uczono się: musztry, udzielania pierwszej pomocy rannym i chorym. Prowadzono zajęcia saperskie, zajęcia z orientacji w terenie oraz naukę piosenek (rozśpiewanie drużyny)[1190]. W następnym roku szkolnym do harcerstwa należało 28 osób w trzech drużynach: 198. drużyna – 15 osób, 199. drużyna – 7 osób, 200. drużyna – 6 osób.Były biwaki w Krasnobrodzie, przygotowania do uroczystości przyrzeczenia, organizacja „pogotowia naukowego" dla słabszych kolegów. Odbywały się zajęcia z kompasem, busolą i mapą oraz kurs gry na gitarze. Drużyna środowiskowa 198. skupiała uczniów z klasy II c i IV c. Przyboczną była Eliza Leszczyńska z II c. Z końcem roku szkolnego 1991/92 drużyna ta przestała istnieć[1191].

Szkolne Koło Krajoznawczo-Turystyczne (SKKT)

II Liceum Ogólnokształcące ma bogate tradycje w uprawianiu turystyki szkolnej. Turystyką kwalifikowaną trudnili się m.in. nauczyciele: Maria Trybuła, Jan Fiedurek, Maria Kunowa, Maria Czukowa, Bogusław Szulżyk, Kazimierz Musiał, Henryk Poździk. Dwaj ostatni, a szczególnie H. Poździk, pracowali na terenie swych klas lub poprzez prowadzenie szkolnego koła krajoznawczo-turystycznego.

Historia tego typu działalności zaczęła się w styczniu 1984 r., kiedy to dyrektor Tadeusz Staniszewski przekonał jednego z nauczycieli (Henryka Poździka) do opieki nad SKKT przy II Liceum. Niezniszczalnym dokumentem okazały się pisane z jego inicjatywy kroniki obozów wędrownych, zimowych i rajdów. Głównym i nadrzędnym celem tej organizacji było propagowanie historii i piękna Zamościa oraz najbliższego i dalszych regionów Polski.

W roku 1977 r. koło liczyło 21 członków. Po siedmiu latach przerwy w 1983 wznowiło działalność. Opiekunem z ramienia rady pedagogicznej został Henryk Poździk. Należało wówczas do koła 20 uczniów. W czasie ferii zimowych zorganizowano zimowisko w Krakowie, w kwietniu rajd „Spotkanie z wiosną",

[1190] A II, sygn. 31. Prot. z 20.VI.1990 r.
[1191] A II, sygn. 33. prot. z 1.VIII.1992 r.

a w maju „Rajd w kaloszach”, wycieczkę w Gorce i rajd po Roztoczu Szczebrzeszyńskim oraz w Góry Świętokrzyskie (czterodniowa). Członkowie zdobyli 9 odznak turysty pieszego, odznakę GOT oraz punkty na srebrną GOT. Odbyły się 3 rajdy po ziemi zamojskiej (kwiecień, maj, czerwiec). Od 1 do 14 lipca – obóz wędrowny w Kotlinie Kłodzkiej.

W roku szkolnym 1985/86 do koła należy 35 członków.Zorganizowanotrzy wycieczki po Zamościu, 2 rajdy po Roztoczu, rajd babiogórski – 11-14 września, zimowisko w Poznaniu dla 20 osób 1-10 lutego, obóz wędrowny po ziemi krośnieńskiej od 6-13 lipca dla 15 osób. Odbył się Młodzieżowy Turniej Krajoznawczy podczas zlotu Szkolnych Kół Krajoznawczo-Turystycznych PTTK woj. zamojskiego. Nasze koło zajęło II miejsce, zaś w przeglądach tego rodzaju kół – I miejsce, puchar i udział w bezpłatnej wycieczce do Łodzi i Nieborowa.

Każda z tych imprez połączona była ze zdobywaniem odznaki Miłośnik Roztocza GOT[1192] (górska oznaka turystyczna), OTP (odznaka turysty pieszego) i OK PTTK (odznaka krajoznawcza).

W roku szkolnym 1986/87 r. do koła należy 40 członków. Głównie propagowana jest turystyka kwalifikowana i organizacja czynnego wypoczynku w terenie: rajd tatrzański – 4 dni (15-18.X.1986 r.), wycieczka po Zamościu dla klasy Ic.W turystyce kwalifikowanej zdobyto 27 odznak turysty pieszego. Złożono wniosek o przyznanie 22 odznak, Krośnieńskiej Odznaki Krajoznawczej i 20 odznak górskiej odznaki turystycznej[1193].

W roku szkolnym 1987/88 zorganizowano wycieczkę na Podhale 4 dni, 20 uczestników). W 1988/89 r. SKKT prowadzone przez Henryka Poździka oraz szkolną Komendę OHP z Komendantem Ireneuszem Hajdukiem uznano za pracujące organizacje młodzieżowe[1194].

W roku szkolnym 1992/93odbyły się 4 imprezy ogólnopolskie: I Ogólnopolski Rajd Ekologiczny „Tychy 92”, II i III miejsce w konkursie wiedzy ekologicznej i wiedzy o dawnej ziemi pszczyńskiej, 18-21.III.1993 r. – trzech uczniów reprezentowało szkołę na Zlocie Konopnicjańskich Szkół, organizowanym przez II LO

[1192]A II, sygn. 29/I. Prot. z 26.VI.1986 r.
[1193]A II, sygn. 29/I. Prot. z 29.I.1987 r.
[1194]A II, sygn. 30/I. Prot. z 27.I.1989 r.

im. M. Konopnickiej w Katowicach, 30.IV.–3.V. – udział w V ogólnopolskim Rajdzie Roztoczańskim organizowanym przez PTTK Biłgoraj.Nasz szkolny SKKT utrzymywał wtedy kontakt ze szkolnymi klubami turystycznymi w Tychach, Jarosławcu i Katowicach. Członkowie koła należeli do Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych[1195].

Liga Obrony Kraju (LOK)

Program tej organizacji pokrywał się w dużym stopniu z programem przysposobienia obronnego, a poza tym propagowano sporty obronne, zasady udzielania pierwszej pomocy i problemy obronności kraju. W 1983 r. należało 35 uczniów, spośród których 32 ukończyło zorganizowany przez LOK kurs samochodowy[1196]. Opiekunem był wówczas Piotr Bojanowski. Członkowie brali również udział w treningach sekcji strzeleckiej przy zarządzie miejskim LOK-u.

W 1984/85 r. koło liczyło 84 uczniów: 46 dziewcząt i 38 chłopców. Zorganizowano wyjazd do Bondyrza, by zobaczyć izbę pamięci narodowej, odbył się dwudniowy rajd po Roztoczu i mistrzostwa szkoły w broni pneumatycznej[1197], eliminacje do konkursu marynistycznego oraz eliminacje rejonowych grup samoobrony (koło nasze zajęło 4. miejsce).12 osób uzyskało prawo jazdy na kursie samochodowym[1198].

Opiekunem koła w roku szkolnym 1985/86 jest nadal Piotr Bojanowski. W ramach LOK-u pracowało kółko fotograficzne. Młodzież przyjęła ten pomysł entuzjastycznie, poświęcając swój wolny czas na przygotowanie odpowiedniego pomieszczenia. Będą utrwalać na zdjęciach życie szkoły, wycieczki, zabawy[1199].

W kwietniu 147 uczniów uczestniczyło w konkursie „Sprawni jako żołnierze". Zawody o mistrzostwo szkoły w strzelaniu z broni pneumatycznej (85 uczestników)[1200].W roku szkolnym 1989/90 Liga Obrony Kraju została

[1195]A II, sygn. 34/I. Prot. z 1.VII.1993 r.
[1196]A II, sygn. 26. Prot. z 27.I.1983 r.
[1197]A II, sygn. 27/I. Prot. z 25.I.1985 r.
[1198]A II, sygn. 28/I. Prot. z 27.VI.1985 r.
[1199]A II, sygn. 28/I. Prot. z 31.I.1986 r.
[1200]A II, sygn. 29/I. Prot. z 26.VI.1986 r.

rozwiązana z powodu trudności finansowych (brak pieniędzy na zakup broni, amunicji)[1201].

INSTYTUCJEZWIĄZANE ZA SZKOŁĄ

Świetlica z dożywianiem w budynku szkoły

Do 1975 roku świetlica usytuowana w półsuterenie nazywana była, jak niegdyś – półinternatem. Pełniła głównie funkcję stołówki (obiady, a w okresie jesienno-zimowym – drugie śniadanie dla dojeżdżających, czyli mleko i bułka). Zajmowała kilka pomieszczeń: była więc kuchnia właściwa, samoobsługowa jadalnia, zmywalnia naczyń stołowych, przygotowalnia wstępna, magazyn produktów suchych, magazyn ziemniaków, magazyn warzyw, umywalnia i ubikacja dla personelu (w 1980 r. – kierownik, intendentka,kucharka i dwie pomoce kuchenne). Stołówka posiadała bezpośrednie połączenie z internatem poprzez wspólne wejście[1202].

Liczba posiłków w różnych latach wyglądała tak:

Rok/Posiłek	Obiady	Drugie śniadania
1974	140	
1975	180	
1976	150	
1977	170	
1978	180	80
1979	208	70
1980	160	70
1982	170	96
1983	130	
1984	110	
1985	84	60
1986	65	77

Z posiłków korzystała głównie młodzież klas pierwszych oraz dojeżdżająca, mieszkająca na stancjach, uboga, sieroty i częściowo ci, których rodzice pracowali do

[1201] A II, sygn. 31/I. Prot. z 25.I.1990 r.
[1202] A II, sygn. 26, k. 87. Prot. kontroli sanitarnej z 30.III.1978 r.

późna zawodowo.Wśród przyjętych do świetlicy w 1978 r. 180 osób było: 46dojeżdżających, 45 mieszkańców stancji, 10 sierot, 80 dzieci robotników[1203].

W świetlicy po południu odrabiano lekcje indywidualnie lub w grupach, czytano prasę, korzystano z gier świetlicowych, słuchano radia i oglądano telewizję. Działała też samopomoc uczniowska. W latach siedemdziesiątych uczniowie pełnili w kuchni dyżury, pomagali przy myciu naczyń i przynoszeniu zakupów, chłopcy nosili węgiel do kuchni. Dziewczęta robiły przetwory na zimę, obniżając koszt słoika kompotu do 2,20 zł, szyły fartuszki dla dyżurnych, zasłonki i firanki. Każdy uczeń korzystający ze świetlicy pracował społecznie 20 godzin w ciągu roku. Młodzież niezamożna była zwolniona z opłat za obiady i świetlicę. Z funduszy komitetu rodzicielskiego każdego roku po kilka sierot i półsierot jadało obiady bezpłatnie lub z 50% zniżką.

W latach siedemdziesiątych odbywały się w jadalni niektóre lekcje, bo w szkole już wtedy robiło się za ciasno. W 1975 r. zakupiona została tablica, powielacz, rzutnik, taborety, a 2 lata później – 50 krzeseł, firanki, patelnia elektryczna i kalkulator do liczenia. W rekordowym roku 1980 korzystało ze świetlicy 210 uczniów, w tym 54 z klas pierwszych, 60 z drugich, 44 z trzecich i 52 z czwartych[1204].

Później przyszedł stan wojenny, a następnie kartki żywnościowe. Każdy uczeń musiał oddać miesięcznie 1 kg kartkowego mięsa i przetworów mięsnych, przy czym w okresie ferii norma ta była nieco mniejsza.

W 1984 roku zaczął się już jednak zmierzch tej agendy. Władze oświatowe uznały, że wymaga zbyt dużych dotacji, nie oferując w zamian zbyt wiele. Najbliższa wizytacja szkoły oceniła negatywnie pracę tej placówki. Zarzutów było nadspodziewanie dużo. Akcentowano głównie fakt ograniczania działalności wyłącznie do żywienia młodzieży. Zdaniem wizytatora, jeśli w świetlicy nie będzie prowadzona pozalekcyjna działalność kulturalno-oświatowa, to będzie to tylko stołówka. Zresztą i ta jej funkcja wydawała się nie tak oczywista, zważywszy na liczbę personelu i zbyt małą ilość przygotowywanych posiłków. Liczba obiadów rzeczywiście wtedy spadła, co wiązało się z koniecznością oddawania kartek na mięso

[1203]A II, sygn. 22/I. Prot. z 24.VI.1978 r.
[1204]A II, sygn. 23/I. Prot. z 29.I.1980 r.

i podwyższeniem ich ceny. Wytykano również brak odpowiedniej dekoracji ścian, miłej „domowej” atmosfery oraz... brak krzeseł, które młodzież zabierała stale do sal lekcyjnych[1205].

Wszystkie te uchybienia znalazły się oczywiście w zaleceniach powizytacyjnych i wkrótce potem nastąpiła ostatnia próba ratowania świetlicy. Najpierw powstała sekcja dekoracyjna, która, oprócz właściwej funkcji (ozdabiania ścian), opiekowała się gazetką świetlicową na parterze szkoły. Nieco później zaczęło działalność koło robótek ręcznych. Dziewczęta uczyły się szydełkować i robić swetry na drutach. Świetlica była czynna również w soboty i podczas ferii.

Ograniczone dotacje dla świetlicy miały m.in. ten skutek, że coraz mniej uczniów korzystało ze zniżki w opłacie za obiady. Mecenat w tej dziedzinie przejęły jednak zakłady pracy, które w kilku przypadkach płaciły za obiady w szkole dzieciom swych pracowników[1206]. Przedsięwzięte sposoby ratowania świetlicy nie dały spodziewanych rezultatów. Kuratorium na wiosnę 1986 r. coraz bardziej stanowczo domagało się jej likwidacji i przekazania szkole specjalnej mieszczącej się po sąsiedzku. Nie pomógł sprzeciw rady pedagogicznej. Wprawdzie jeszcze na czas wakacji planowano remont dymiącej kuchni, zakup maszyny do mielenia mięsa i rozdrabiania warzyw oraz dużych 40-litrowych garnków, ale dni świetlicy były już policzone[1207].

[1205] A II, sygn. 27. Prot. z 22.XI.1984 r.
[1206] A II, sygn. 27/I. Prot. z 25.I.1985 r.
[1207] A II, sygn. 29/I. Prot. z 26.VI.1986 r.

Internat

W 1970 roku mieszkało w internacie 112 dziewcząt. Przewodniczącą Młodzieżowej Rady Internatu była Anna Jabłońska. Działało wówczas osiem sekcji:

- gospodarczą kierowała Teresa Szewera
- naukową – Wiesława Smusz
- bibliotekarską – Paulina Rejmak
- porządkową – Jadwiga Muda
- ogrodową – Zofia Kułaj
- dekoracyjną – Anna Baj
- świetlicową – Krystyna Matwis
- sanitarną – Teresa Matejek.

Wszystkie wymienione „kierowniczki" tworzyły zarząd Młodzieżowej Rady Internatu. Funkcję sekretarza pełniła Maria Chwedeczko, a skarbnika – Róża Rybak. Przewodniczącą internackiego Koła Terenowego Działania ZMS-u została Elżbieta Janisławska, która jednocześnie prowadziła kronikę. Czasopismami opiekowała się Irka Zaciera[1208], natomiast porządku w każdej sypialni pilnowała tzw. gospodyni. Uroczyste przekazanie władzy nowo wybranej radzie internatu odbyło się 10 października 1970 r., przy czym stara rada zorganizowała zabawę nowej radzie na dobry początek. Aktywne były wówczas tzw. grupy wychowania socjalistycznego, działające z inicjatywy internackiego ZMS-u (powstał wtedy „kącik ZMS-u" z gazetką „Inter-Echo").

Internat był tzw. placówką bazową dla trzech powiatów: tomaszowskiego, biłgorajskiego oraz zamojskiego i z tego względu spoczywał na nim obowiązek organizowania wspólnych imprez, spotkań i wycieczek młodzieży internackiej tych trzech powiatów. Były więc zimowe kuligi, wieczorki taneczne, wyjazdy do Lublina i kilkudniowe (liczące nawet po 120 osób) biwaki w pięknych lasach Roztocza[1209]. Szczególna pozycja naszego „bazowego" internatu w regionie wiązała się z powinnością organizowania spotkań z radami młodzieżowymi innych internatów szeroko pojętej Lubelszczyzny. Stąd w październiku i listopadzie 1973 r. gościliśmy kolegów i koleżanki z Puław, Nałęczowa i Chełma[1210]. W 1971 roku nasz internat jako

[1208]Kronika internatu 1969-1973 r.
[1209]A II, sygn. 17/I. Prot. z 18.VI.1971 r.
[1210]Kronika Internatu 1969-1973 r.

bazowy zorganizował w Domu Kultury sesję popularno-naukową na temat samorządności w internacie[1211].

W międzyinternatowym współzawodnictwie na najlepszą tego typu placówkę w woj. lubelskim, nasz zajął dwukrotnie I miejsce w pionie internatów przy szkołach ogólnokształcących. Oprócz dwóch dyplomów, 100 000 zł i dwóch miejsc na obozie ZMS w Białce, dziewczęta otrzymały jeszcze w nagrodę wycieczkę do NRD.

Dziesięć lat później (1980 r.) przewodniczącą Młodzieżowej Rady została wybrana Barbara Szpinda, w 1986 r. – Ewa Błazik, w 1988 r. przewodniczyła jej Lidia Radomska, a w 1991 r. – Sława Gąbka. Z czasem zmniejszyła się liczba działających sekcji. O ile w 1986 r. były jeszcze cztery:

- kulturalno-rozrywkowa (Anna Gozdecka)
- kulturalno-oświatowa (Aleksandra Głowacka)
- sanitarna (Aneta Radecka)
- gospodarczo-porządkowa (Małgorzata Sak);

o tyle w 1991 r. działały już tylko dwie: kulturalna i gospodarcza.
Tylko funkcje skarbnika, sekretarza i kronikarza nie zmieniały się od lat.

W połowie stycznia 1973 roku odbyły się kolejne wybory do rady internatu, po czym nastąpiło przekazanie najwyższej władzy młodszym koleżankom w obecności pani kierowniczki i pań wychowawczyń. Dotychczasowe przewodniczące sekcji zostały obdarowane tomikami poezji Wisławy Szymborskiej, życzeniami naj... naj..., symbolicznymi kwiatkami i... łezkami w oczach.

Wśród mieszkanek internatu było wówczas kilka dziewcząt utalentowanych, pracowitych i zdolnych. Oto Alicja Pakuła – olimpijka z języka rosyjskiego i laureatka II nagrody w konkursie recytatorskim również w tym języku. W Olimpiadzie Biologicznej wyróżniły się Paulina Rejmak, a Halina Marchwiana w OlimpiadzieJęzyka Rosyjskiego. Zdolności recytatorskie i literackie przejawiała także Elżbieta Janisławska, prowadząca kronikę internatu. To ona właśnie otrzymała wyróżnienie specjalne w wojewódzkim konkursie recytatorskim, ufundowane przez przewodniczącego jury, wybitnego poetę Stanisława Ryszarda Dobrowolskiego[1212].

[1211]A II, sygn. 18. Prot. z 24.VI.1972 r.
[1212]Kronika Internatu 1969-1973 r.

Od czasu do czasu wkraczała do internatu polityka. W marcu 1973 r. połączone zostały dwie organizacje: ZMS i ZHP, tworząc odtąd Terenowe Koła Działania ZMS i ZHP. Po raz drugi w latach siedemdziesiątych przekroczyła polityka progi internatu w 1972 r. Na wiosnę odbywały się właśnie wybory do Sejmu. Trzydzieści osiemnastoletnich dziewcząt głosowało po raz pierwszy i postanowiły uczcić ten fakt czynem społecznym Młodego Wyborcy.Polegało to na tym, że zwolnione z codziennych zajęć, porządkowały dziedziniec przed internatem. Ich o rok młodsze koleżanki w liczbie czterdziestu (w wieku przedwyborczym),pomagały już tradycyjnie Komisji Wyborczej 14. Okręgu wyborczego w Sądzie Powiatowym. Nie pozostały wówczas politycznie obojętne dziewczęta z IX grupy Wychowania Socjalistycznego. Przygotowany przez nieprzesympatyczny apel z okazji wyborów, na którym zamieniły się w cudowne wróżki, przepowiadające przyszłość z imion, na długo został w pamięci widzów.

Cztery lata później (1976 r.) obradował VII Zjazd PZPR. Aby uczcić to ważne wydarzenie,dziewczęta przepracowały ponad 200 godzin przy budowie jednego z zamojskich przedszkoli, a przebieg obrad oglądano zespołowo w kupionym wtedy kolorowym telewizorze[1213].

Stałym elementem codziennej egzystencji internatu był udział w corocznej międzyinternatowej rywalizacji o tytuł najlepszej placówki tego typu najpierww województwie lubelskim, a później w zamojskim. Współzawodnictwo kończyło się nierzadko zwycięstwem naszego internatu, a jego wspaniałe owoce konsumowały chętnie przede wszystkim same wychowanki. Szczególnie pomyślne pod tym względem były lata siedemdziesiąte. W 1970 i 1971 r. zdobyliśmy I miejsce w pionie internatów przy szkołach ogólnokształcących. Oprócz dyplomówbyła nagroda pieniężna (100 000 zł), jedno miejsce na wycieczkę do NRD i dwa miejsca na obóz ZMS-u w Białce koło Krasnegostawu[1214]. W następnych latach było pod tym względem nieco gorzej (1976 r. – II miejsce, 1978 r. – wyróżnienie 14 000 zł na własne potrzeby, 1979 r. – w pierwszej dziesiątce wyróżnionych oraz 10 000 zł)[1215].

[1213]A II, sygn. 20/I. Prot. z 19.I.1976 r.
[1214]A II, sygn. 17/I. Prot. z 18.VI.1971 r.
[1215]A II, sygn. 23/I. Prot. z 10.XII.1979 r.

W ogłoszonym Ogólnopolskim Konkursie o Tytuł Przodującego Internatu (rok szkolny 1987/88) zdobyliśmy I miejsce w regionie Zamościa i IV w województwie[1216].

Rodzice w trudnym finansowym okresie dostarczyli dla internatu 126 kilogramów mąki [1217].

W dniu 20 grudnia 1990 r. w świetlicy internatu odbyło się uroczyste spotkanie opłatkowe dyrekcji, grona pedagogicznego, pracowników administracji i obsługi szkolnej. Uroczystość zaszczycili obecnością ks. dr Stanisław Sieczko, ks.Cz. Galek i ks.J. Sobiło sprawujący opiekę duchową nad szkołą. Słowo wstępne wygłosił dr St. Sieczko[1218].

25 listopada1991 r. odbyło się spotkanie połączone z wyborem miss internatu. Do konkursu stanęło 11 kandydatek, które zaprezentowały się w trzech kreacjach: szkolnej, dowolnej i wieczorowej[1219]. Miss została Ewa Kania, I vice – Beata Zub, II vice – Monika Stasiuk, Miss publiczności – Małgorzata Koprucha. Wybory urozmaicane były wróżbami andrzejkowymi.

19 grudnia 1992 r. miało miejsce uroczyste spotkanie opłatkowe z udziałem dyrekcji, wszyscy złożyli sobie nawzajem najserdeczniejsze życzenia. Po podzieleniu się opłatkiem, odbyła się wspólna wieczerza, a potem kolędy przy akompaniamencie ks. Juliana Brzezickiego[1220].

Mieszkanki internatu

W ciągu ostatniego trzydziestolecia dwudziestego wieku liczba mieszkanek internatu spadła o połowę.

Rok szkolny	Liczba mieszkanek, osób
1971/72	116
1972/73	108
1976/77	90
1977/78	95
1978/79	97
1980/81	96(są 73 miejsca)
1981/82	92

[1216]Kronika Internatu 1986-1992 r.
[1217]Kronika szkoły 1991/92 r. Internat r. szk. 1991/92.
[1218] Kronika szkoły 1984-1991 r. Wspólny opłatek 1990 r.
[1219]Kronika szkoły 1991/92 r. Wieczór andrzejkowy w internacie.
[1220] Kronika internatu 1986-1992 r. Wieczór wigilijny 1992 r.

1982/83	71
1983/84	62
1984/85	61
1985/86	68
1987/88	65
1988/89	67
1989/90	62
1990/91	58
1991/92	69
1992/93	64
1993/94	52
1995/96	57 (są jeszcze wolne miejsca)
1996/97	63, w tym: 44 z II LO 19 z innych szkół
1997/98	55

Na początku lat siedemdziesiątych sypialnie były jeszcze przepełnione i rozważano możliwość zmniejszenia liczby dziewcząt w tych najbardziej przeludnionych(likwidacja łóżek piętrowych, podziały sal większych przy pomocy ścianek działowych). Tak więc w 1979 roku było już 16 sal (zamiast dawnych 14), w których mieszkało po 4-8 dziewcząt głównie z klas starszych[1221].

W roku 1979 w internacie było gwarniej i weselej niż zazwyczaj. Zdarzyło się bowiem, że przy końcu kwietnia wybuchł pożar w internacie Liceum im. Zamoyskiego (w starym domu inżyniera Kalwajta, przy ul. Partyzantów). Od 1 maja zaczął się tam remont, więc wszyscy tamtejsi mieszkańcy korzystali z naszej stołówki[1222]. Były to czasy, kiedy uczniowie garnęli się do harcerstwa, a w internacie szare mundurki nosiło blisko 80 wychowanek.

W dalszym ciągu występowało niepokojące zjawisko opuszczania internatuna wiosnę. Robiły to zwłaszcza dziewczęta mające dogodny dojazd z domu do szkoły. W 1981 roku przyczyna była jednak nieco inna. Chodziło im o kartki na mięso w miejscu zamieszkania, dziewczęta, które mieszkały w internacie, musiały oddawać je do stołówki. W 1984 roku rada pedagogiczna wspólnie z dyrekcją szkoły zdecydowały, ile muszą oddać tych kartek na mięso uczniowie, a ile nauczyciele[1223].

[1221]A II, sygn. 23/I. Prot. z 26.VI.1979 r.
[1222]A II, sygn. 23/I. Prot. z 26.VI.1979 r.
[1223]A II, sygn. 27/I. Prot. z 30.XI.1984 r.

Postępujące rozprzężenie w kraju, a następnie stan wojenny, miały wpływna rozluźnienie internackiej dyscypliny. Pierwsze tego symptomy pojawiły się w 1981 r. (nagminne palenie papierosów przez dziewczęta klas trzecich, bałagan w sypialniach, późne powroty). Jeszcze gorzej było rok później w warunkach stanu wojennego. Ze względu na często zmieniające się zarządzenia władz oraz wybryki chuligańskie w godzinach wieczornych koło internatu, sytuacja często stawała się niemożliwa do opanowania. Konieczne było ogrodzenie budynku i zatrudnienie nocnego stróża. Trudności wychowawcze, a zwłaszcza palenie papierosów zmobilizowało wychowawców w szkole, którzy stali się częstymi gośćmi w internacie.

Stan wojenny utrudniał wychowankom kontakty z rodzinnym domem. W grudniu 1981 r. oraz w styczniu i lutym 1982 r. dziewczęta raz tylko wyjeżdżały do rodziców. Zbliżała się jednak wiosna i wyjazdy 2 razy w miesiącu stawały się koniecznością. Pewne znaczenie miał w tym przypadku również aspekt ekonomiczny, a mianowicie wzrost opłat za wyżywienie. Odliczenie czterech dni redukowało koszt zakwaterowania miesięcznego o 272 zł[1224]. Ten sam aspekt ekonomiczny spowodował, że z każdym rokiem było w internacie coraz więcej wolnych miejsc (o wiele taniej kosztował dojazd do szkoły autobusem). Wprawdzie w 1982 roku mieszkały jeszcze 92 uczennice, ale 9 z nich pochodziło już z innych zamojskich szkół[1225].

Systematyczne zmniejszanie się liczby mieszkanek powodował także zły stan techniczny wiekowego budynku. Na rok szkolny 1982/83 zaplanowano wymianę zużytej instalacji elektrycznej i w związku z koniecznością przekwaterowywania dziewcząt z sali do sali planowano ograniczyć liczbę miejsc do 71. Wymiana instalacji zaczęła się w grudniu 1983 r. i miała potrwać do marca. Tymczasem od listopada 1982 r. w internacie trzeba było zakwaterować studiujących nauczycieli. Było ich tak wielu, że część mieszkanek internatu musiała się wyprowadzić i dojeżdżać do szkoły[1226].

W następnym roku szkolnym (1983/84) zamieszkało sporo uczniów Zasadniczej Szkoły Specjalnej, a częstymi gośćmi bywali nauczyciele – uczestnicy różnych konferencji. W latach dziewięćdziesiątych (czerwiec roku szkolnego 1993/94)mieszkało w internacie zaledwie 36 naszych uczennic, a miejsc było 64.

[1224]A II, sygn. 25/I. Prot. z 27.II.1982 r.
[1225]A II, sygn. 25/I. Prot. z 1.VII.1982 r.
[1226]A II, sygn. 26/I. Prot. z 27.I.1983 r.

Płaciły miesięcznie po 50 000 zł (przed denominacją) na potrzeby internatu (remonty, malowanie w pokojach, zakup naczyń do stołówki)[1227]. Nieco więcej (57) dziewcząt mieszkało w roku szkolnym 1995/96. Pokoje były wówczas 3-4 i 5-osobowe. We wrześniu zapoznały się z regulaminem oraz przepisami z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Uczestniczyły również w spotkaniu ze strażakiem, połączonym z ćwiczeniami[1228].

W związku ze zmniejszeniem się liczby uczennic naszej szkoły i większymi możliwościami internackiej kuchni, ze stołówki (wyżywienie całodzienne) korzystać mogli również mieszkańcy sąsiedniego internatu Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Zamościu oraz mieszkające coraz liczniej obok naszych uczennic (44) uczennice z I Liceum im. J. Zamoyskiego (1), III Liceum (2), Liceum Sztuk Plastycznych (4) i Kolegium Językowego, Liceum Zawodowego (4), Studium Medycznego (6), Studium Ekonomicznego (2)[1229].

Nauka

W trosce o poprawę warunków do nauki uczennice mogły uczyć się wieczoremnie tylko w jadalni (klasy I i II) i w świetlicy (klasy III), ale urządzono dodatkowe cztery tzw. „kąciki" do nauki indywidualnej. Była biblioteczka podręczna i skromne jeszcze środki audiowizualne (telewizor, radio, płytoteki do nauki języków obcych) oraz pomoc koleżeńska z przedmiotów ścisłych. Rażącego lenistwa w nauce nie odnotowano (w r. 1975/76 tylko dwie uczennice na blisko 100 nie otrzymały promocji)[1230]. Trzy lata później było jeszcze lepiej, bo tylko jedna powtarzała klasę, a wszystkie czwartoklasistki zdały egzamin dojrzałości. Podobnie stuprocentowa matura miała miejsce w 1995 r., natomiast w 1990 r. żadna nie powtarzała klasy. Maturzystki zajmowały szczególną pozycję w internackiej społeczności. Tak jak dawniej, mogły uczyć się w sypialniach, a w 1982 r. otrzymały dodatkowo „własną uczelnię" w byłym mieszkaniu służbowym intendentki, która wtedy właśnie je opuściła[1231]. Trzeba przyznać, że te niezłe warunki do nauki uczennice właściwie

[1227] A II, sygn. 36/I. Prot. z 23.VI.1994 r.
[1228] A II, sygn. 38/I. Prot. z 26.I.1996 r.
[1229] A II, sygn. 38/I. Prot. z 24.I.1997 r.
[1230] A II, sygn. 21/I. Prot. z 21.VI.1976 r.
[1231] A II, sygn. 25/I. Prot. z 27.II.1982 r.

wykorzystywały. Jedną z nich była E. Szewera – uczestniczka Ogólnopolskiej Olimpiady Ekologicznej[1232].

Oprócz organizowania znośnych warunków do nauki zbiorowej, kadra pedagogiczna prowadziła pracę wychowawczą i kulturalno-oświatową. W lutym 1982 roku powstało z inicjatywy wychowawcy Zygmunta Wierzchowiaka Koło Kultury Towarzyskiej działające przy Szkolnym Kole Przeciwalkoholowym. Koło pracowało bardzo dobrze, co zostało dostrzeżone w maju 1983 roku. Odbył się wtedy w Technikum Budowlanym konkurs plakatów podsumowujący działalność tychże kół w województwiezamojskim. Pierwsze miejsce zajęło Koło Kultury Towarzyskiej nagrodzone poza tym dwoma rakietami do tenisa ziemnego. Opiekun koła otrzymał zaś piękny zegar ścienny, dyplom i bukiet róż[1233].

Nawiązanie współpracy z zamojskim oddziałem Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w 1985 r. zaowocowało wygłoszeniem w internacie kilku pogadanek na temat: stosunków polsko-amerykańskich; kultury seksualnej młodzieży; problemu narkomanii i alkoholizmu.

W następnym roku doszło do kilku interesujących spotkań:

- dr Marek Żukowski, sekretarz generalny Zarządu Głównego Towarzystwa Wiedzy Powszechnej mówił o wrażeniach z podróży do Chin (zdjęcia, broszurki, kolorowe slajdy);
- z udziałem aktora Teatru Ateneum w Warszawie S. Malca odbył się wieczór poezji „*Chórem dzwonków śpiewnych*...";
- dr Ewa Lewandowska wygłosiła prelekcję o języku polskim;
- wraz z p. Kazimierzem Kubalą, żołnierzem I Armii Ludowej Wojska Polskiego, śledziły dziewczęta jego szlak bojowy od Lenino do Berlina;
- odbyło się spotkanie z pisarzem Janem Koprowskim.

Oprócz dyskotek, organizowane były zbiorowe wyjścia do kina (w 1987 roku dwa razy w miesiącu). Dziewczęta uczyły się różnych pożytecznych rzeczy: kilkanaście ukończyło kurs prawa jazdy i języka angielskiego, kilka innych opanowało naukę gry na gitarze, jeszcze inne ćwiczyły aerobik, uczyły się fotografować

[1232]A II, sygn. 30/I. Prot. z 27.I.1989 r.
[1233]Kronika Internatu 1980-1986 r.

w Młodzieżowym Domu Kultury i poznawały zawód aktora w kółku teatralnym przy WDK. Dla rozrywki, a jeszcze bardziej ze względów praktycznych, garnęły się do zajęć gospodarczych – pranie firanek, mycie okien, odkurzanie, pastowanie podłóg, dyżury w łazienkach i w jadalni, palenie w piecu w łaźni, układanie jadłospisu.

Było też miejsce na zajęcia sportowe o charakterze wyczynowym. We wrześniu 1988 roku odbyła się I Spartakiada Młodzieży Burs i Internatów woj. zamojskiego w Hrubieszowie. Nasz internat zdobył zespołowo IV miejsce. Tryumfowała lekkoatletka Anna Rajtar (I miejsce w pchnięciu kulą) oraz w grze podwójnej tenisa stołowego – I miejsce Edyta Martyniuk i Małgorzata Olszak, a w grze pojedynczej II miejsce zdobyła Małgorzata Olszak[1234].

Rozprzestrzeniająca się na początku lat dziewięćdziesiątych plaga AIDS oraz zakażenia wirusem HIV stała się tematem konkursów plastycznych oraz prelekcji (psycholog, p. Chmielewski, mówił o problemach dorastającej młodzieży w aspekcie narkomanii, natomiast pielęgniarka – jak zapobiegać zakażeniom wirusem HIV)[1235]. Od czasu do czasu prowadzono też w internacie pielęgniarską szkolną kontrolę czystości osobistej[1236].

Kiedy dyrektorem szkoły był Henryk Poździk (1990-1992), odbywała się okresowa ocena postaw moralnych młodzieży, mieszkającej w internacie. Prowadzone też były przez wychowawców i dziewczęta kontrole ilościowe i jakościowe porcji w stołówce[1237].

Prace społeczne

Prace społeczne w internacie stanowiłyistotny element wychowawczy, za który nagradzano na równi z nauką. Przy końcu roku szkolnego skrupulatnie obliczało się, ile godzin zajęć tego typu przypadło na każdą mieszkankę(w 1976 roku średnio 67 godzin sprzątania lub różnego rodzaju dyżurów, a ogółem nawszystkie –

[1234]kronika Internatu 1986-1992 r.
[1235]A II, sygn. 34/I. Prot. z 1.VII.1993 r.
[1236]A II, sygn. 35/I. Prot. z 28.I.1994 r.
[1237]A II, sygn. 32/I. Prot. z 25.I.1991 r.

1082godziny)[1238]. Nie był to, jak się później okazało, rok rekordowy, bo dwa lata później odnotowano 8 000, a w 1979 r. – 9 000 godzin[1239].

Regulamin internatu

Dopiero na początku lat siedemdziesiątych pojawił się w internacie nakaz chodzenia w rannych pantoflach i zakaz świecenia światła po godzinie 22[1240]. W trosce o zdrowie dozwolone były spacery w godzinach popołudniowych i wieczornych. Planowano umożliwienie korzystania dziewczętom z sali gimnastycznej wieczorem. Klucze od sal były zostawiane w kancelarii, natomiast podczas przerw i wolnych lekcji obowiązywał zakaz przebywania na terenie internatu[1241]. Te dwa ostatnie wynikały ze wzrostu liczby kradzieży pieniędzy w internacie.

Budynek

Zabytkowy wiekowy budynek, użytkowany niegdyś przez administrację fabryki spirytusu, z trudem mieścił ponad sto dziewcząt. Obok stał wprawdzie drugi, nieco mniejszy, ale był tam internat Liceum Ekonomicznego. Dyrektor Zdzisław Bielecki starał się, aby go odzyskać i przeznaczyć na internat męski, a resztę pomieszczeń na pracownię zajęć technicznych, plastycznych i świetlicy. Wydawało się to tym bardziej konieczne, że w 1972 r. mieszkanki internatu z „ekonomika" demoralizująco wpływały na naszych uczniów[1242]. Czas jednak płynął i nic w tym względzie nie dało się zrobić. Nasz internat stawał się nie tylko zbyt ciasny (blisko 30 dziewcząt spało na piętrowych łóżkach), ale wykazywał z każdym rokiem coraz większe zużycie techniczne. Postępującą dewastację przyśpieszali przypadkowi lokatorzy – uczestnicy kolonii letnich i zimowisk ze szkół podstawowych. Po każdorazowym takim, jak mówiono, „najeździe Hunów" trudno było doprowadzić wnętrze do stanu używalności[1243]. Podczas kolejnego remontu należało doprowadzić ciepłą wodę, unowocześnić łaźnię, pomalować lamperie, naprawić sieć wodociągowo-

[1238]A II, sygn. 21/I. Prot. z 21.VI.1976 r.
[1239]A II, sygn. 23/I. Prot. z 26.VI.1979 r.
[1240]Kronika Internatu 1969-1973 r.
[1241]A II, sygn. 23/I. Prot. z 26.VI.1979 r.
[1242]A II, sygn. 18/I. Prot. z 14.IV.1972 r.
[1243]A II, sygn. 15/I. Prot. z 20.VI.1973 r.

kanalizacyjną, wykwaterować osobę prywatną, wykonać ogrodzenie i zagospodarować najbliższe otoczenie internatu. Remont kapitalny, odkładany z roku na rok, stał się wreszcie faktem w 1975 r. Na pierwszy ogień poszedł dach, który pokryto nową blachą, otynkowano elewacje, a następnie była w planie wymiana stropów. Równocześnie trwała rozbiórka zrujnowanych budynków gospodarczych[1244] oraz w styczniu i maju 1977 r. zakupiono tapczany w miejsce starych łóżek[1245].

Część mieszkalna składała się z 14 sypialni (5-9 osobowych), dużej jadalni dobrze wyposażonej świetlicy. Budynek był skanalizowany i posiadał centralne ogrzewanie. W roku szkolnym 1976/77 pomalowany został wewnątrz i nastąpiła wymiana przewodów c. o.[1246].Rok później przybyły jeszcze dwie sale przez podział dwóch dotychczasowych ściankami działowymi, więc było ich teraz 16, mieszczące 4-8 osób. Nie było już starych łóżek, tylko jednoosobowe tapczany. Pozostałe zniszczone meble i urządzenia czekały na stopniową wymianę. W sypialniach królowały jeszcze kupione tuż po wojnie szafy i bardzo zniszczone szafki nocne. Najwcześniej zakupiono radioodbiorniki. Dziewczęta cieszyły się, że wreszcie będą mogły zaczynać dzień od radiowej gimnastyki porannej. Z czasem przybywały gry świetlicowe, telewizor i adapter. W każdej sali pojawiły się nocne lampki, a w świetlicy 40 miękkich krzeseł. Zmienione zostały zasłony w jadalni. Dziewczęta same sprzątały sypialnie i zmywały naczynia. W planie było wyposażenie kuchni w robota wieloczynnościowego (ostatecznie kupiony w 1980 r.), a magazyn – w szafę chłodniczą oraz wyłożenie podłóg płytą pilśniową i wykładziną zwaną lenteksem[1247]. Dużo niekończących się kłopotów sprawiała kuchnia. Nadmierna eksploatacja paleniska powodowała częste przepalanie się wężownicy i pękanie rusztu, co oznaczało brak ciepłej wody. Pod wpływem wysokiej temperatury pękał i odpadał tynk na suficie. Mała powierzchnia kuchni nie pozwalała na ustawienie urządzeń mechanicznych. Dawał się we znaki brak zaplecza kuchennego[1248].

Na wiosnę 1979 r. podłogi w salach zostały już wyłożone lenteksem, ściany ożywiły reprodukcje malarstwa, a w końcu czerwca malowane były wszystkie sale

[1244]A II, sygn. 25. Protokół zbiorczy od 5 do 22.XI.1975 r.
[1245]A II, sygn. 21/I. Prot. z 22.VI.1977 r.
[1246]A II, sygn. 26, k. 172. Informacja o pracy dydakt.-wychowawczej i opiekuńczej w 1976/77 r. szk.
[1247]A II, sygn. 22/I. Prot. z 24.VI.1978 r.
[1248]A II, sygn. 25, k. 78. Prot. Zdawczo-odbiorczy z dn. 26.X.1978 r.

i pomieszczenia. Kupiono wtedy obieraczkę do ziemniaków, taborety elektrycznedo podgrzewania posiłków, myślano o pralce i wirówce. W stołówce pracowało wówczas 5 osób: kierowniczka, intendent i trzy osoby do pomocy.

Ponad setce dziewcząt służyły duże umywalnie na obu kondygnacjachoraz prysznice i pralnia w jednym pomieszczeniu. W kabinach ustępowych nie zawsze były deski sedesowe. Do dezynfekcji wspólnych urządzeń sanitarnych służył lizol, wapno chlorowane i chloramina. W marcu 1980 r. wymienione zostało duże okno na półpiętrze.

Na początku września Zamość przygotowywał się do Centralnych Dożynek z udziałem I sekretarza KC PZPR tow. Edwarda Gierka. Część gości dożynkowych miała zamieszkać w internacie, a konkretnie Orkiestra Reprezentacyjna Wojska Polskiego z Warszawy. Dożynki ostatecznie się nie odbyły z powodu panujących w kraju niepokojów społecznych, ale otrzymane w związku z tym wcześniejsze dofinansowanie stokrotnie się opłaciło. Wykorzystano je na malowanie ścian, okien i drzwi sypialni, stołówki i świetlicy, zakup nowych pojemników na śmieci typu „smok" do sal i korytarzy. Apteczka pierwszej pomocy otrzymała dodatkową ilość leków i materiałów opatrunkowych. W łazienkach przy umywalkach zamontowane zostały bojlery do podgrzania wody, w salach pojawiły się lustra, miękkie krzesła, w oknach firanki i zasłony, na ścianach kilimy i dekoracyjne maty słomiane[1249], naczynia kuchenne i kilka nowych szaf, na części tapczanów nowe narzuty, na stołach obrusy, 100 kompletów bielizny, dwie wirówki do prania i stoły do kuchni.

W zimie i wiosną 1983 r. nawiedził internat kolejny kataklizm remontu generalnego. Zaczęło się od wymiany instalacji elektrycznej. Wszędzie było pełno gruzu i kurzu, straszyły „rozprute" ściany. Dziewczęta ciągle były przekwaterowywane i ciągle sprzątały.Kompletny brak atmosfery i warunków do nauki, a tu jeszcze panowie elektrycy ciągle je „podrywali". W pierwszych dniach czerwca przyszli wreszcie murarze i zaczęli wypełniać ubytki w ścianach. Totalny bałagan wykorzystali złodzieje. Podczas ferii wielkanocnych i później aż trzykrotnie włamali się do internatu, zabierając mienie wartości 100 000 zł. W sypialniach

[1249]Kronika internatu 1980-1986 r.

panował wtedy okropny widok: odzież z szaf i szafek porozrzucana i podeptana brudnymi butami. Milicja zabezpieczała ślady[1250].

Kiedy już zakończył się ten „ślimaczący się" remont, dalej nie było spokoju. W wiekowym budynku ciągle się coś psuło (zamki, kuchnia, sanitariaty itp.). Wiosną 1986 roku zaczęły zapadać się podłogi, nad pralnią popękał sufit. Na ścianach zaczynał pojawiać się grzyb, bo tylko połowa internatu była podpiwniczona. I co najgorsze, przeciekał dach i z dziurawych rynien lała się woda, nie tam gdzie trzeba. Wewnątrz też nie było wesoło. Wciąż straszyły zniszczone powojenne nocne szafki, zepsute karnisze i tapczany[1251].

Udało się jednak zakupić świetlówki jako zdrowsze dla oczu. Ciepła woda do mycia płynęła nie tylko z podgrzewaczy elektrycznych, ale także (trzy razy w tygodniu) z kotła w pralni. Spokoju jednak nie było: znowu trzykrotne włamania (kradzieże na łączną sumę około 20 000 zł)[1252].

Okresowe kontrole internatu przeprowadzała wówczas m.in. „inspekcja robotniczo-chłopska"[1253]. Zmusiła internat do oszczędności poprzez zmniejszenie środków finansowych Dziewczęta same prały firanki, myły okna, odkurzały i pastowały podłogi oraz paliły w piecu. Sporo pieniędzy pochłaniały ciągłe naprawy radia, telewizora, magnetofonu i anteny do I i II programu, wyparzacza do naczyń, maszyn do szycia. W jesieni 1986 r. kupiono lustra do łazienek i 15 szafek nocnych do sypialni (50 zniszczonych szafek czekało nadal na wymianę). Potrzebne były jeszcze świetlówki i dwa duże odkurzacze[1254].

W następnym roku przybyło 18 tapczanów, 40 krzeseł tapicerowanych i stoły przykryto nową ceratą. W końcu lat osiemdziesiątych sypialnie otrzymały 12 kolejnych szafek nocnych, a jadalnia 62 nowe krzesła[1255]. Jeśli chodzi o większe naprawy, to w tym okresie dokonano remontu dachu (1987 r.), wymiany drzwi wejściowych, dopasowania okien, podjęto też trwającą cały rok modernizację pomieszczeń kuchennych wg zaleceń sanepidu (brak miejsca do przygotowania

[1250]Kronika Internatu 1980-1986 r. (czerwiec 1983 r.)
[1251]A II, sygn. 29/I. Prot. z 26.VI.1986 r.
[1252]A II, sygn. 28/I. Prot. z 31.I.1986 r.
[1253]A II, sygn. 29/I. Prot. z 30.IV.1986 r.
[1254]A II, sygn. 29/I. Prot. z 29.I.1987 r.
[1255]A II, sygn. 30/I. Prot. z 27.I.1989 r.

gorących napojów, wężownicy). Zakupiono ociekacz do naczyń oraz naczynia. W związku z przedłużającym się remontem całego „bloku żywieniowego", przygotowanie posiłków także dla internatu przejęła stołówka szkolna, która objęła całodziennym żywieniem 105 uczniów, w tym 41 uczniów sąsiadującego z internatem Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego (oraz kilkunastu nauczycieli)[1256].

Kucharka i pomoc kuchenna zostały przeniesione z internatu do stołówki szkolnej, która w ten sposób zyskała podwójną obsadę kadrową. Uczennicom nie wyjeżdżającym do domów w soboty i niedziele zapewniono „suchy prowiant", z czego były bardzo zadowolone.

Dawał się wówczas we znaki brak dostatecznej ilości ciepłej wody i w związku z tym problem kąpieli. Modernizacja urządzeń sanitarnych, łazienek i podgrzewaczy do ciepłej wody polegała na remoncie natrysków (nowa wężownica), bojlerów elektrycznych i wymianie umywalek.

Mimo tych wszystkich pozytywnych zmian, internat na progu lat dziewięćdziesiątych był słabo wyposażony w sprzęt sportowy, turystyczny i audiowizualny (wiosną 1990 r. zainstalowano na budynku nowoczesną antenę TV). Odnotować jednak należy, iż w latach osiemdziesiątych właśnie w internacie znalazło się pomieszczenie na szkolny gabinet stomatologiczny. Miał też internat w dalszym ciągu niewielki własny księgozbiór (przeważnie podręczny), ale w 1989 r. kontrola uznała, że jest tam zbyt mało słowników, encyklopedii i lektur.

W związku z systematycznym zmniejszaniem się liczby wychowanek, stary wysłużony budynek zaczął na siebie zarabiać. W okresie letnim korzystały z niego dzieci odpoczywające na koloniach Towarzystwa Przyjaciół Dzieci[1257]. W 1997 r. z wynajmu sal szkoła uzyskała 1427 zł[1258].

Kadra internatu

W latach 1970-1976 etatową kierowniczką internatu była Maria Kuna. To między innymi dzięki jej staraniom internat należał wtedy do przodujących i najlepszych w regionie (przegrodzono duże sale, likwidując sypialnie przechodnie).

[1256]Protokół kontroli..., brak sygnatury, 1-21.III.1989 r.
[1257]A II, sygn. 30/I. Prot. z 23.VI.1988 r.
[1258]A II, sygn. 39. prot. z 23.I.1998 r.

Następnie kierował placówką Mikołaj Cichoń, który odnowił elewacje i pokrył dach blachą. W 1977 r. zastąpiła go Teresa Pendyk. Wówczas wyłożono podłogi lenteksem, zakupiono tapczany w miejsce łóżek i kolorowy telewizor do świetlicy[1259].

Kadra opiekuńczo-pedagogiczna była wtedy skromna (na 90 dziewcząt – dwóch wychowawców – po pół etatu każdy)[1260]. Trzy lata później (1980 r.) w internacie pracowało 8 osób (6 – personel gospodarczy (w stołówce 5 osób: kierownik, intendent, 3 osoby do pomocy) i 2 – pedagogiczny)[1261]. Dużym utrudnieniem w pracy wychowawczej początku lat osiemdziesiątych był brak etatowego stróża nocnego. Marzyła się też wszystkim większa kancelaria. W dotychczasowej pracowały cztery osoby i przeszkadzano sobie wzajemnie[1262].

W 1985 r. pracowały w internacie jako wychowawczynie H. Goch i K. Kobylańska, natomiast kierowniczką była w dalszym ciągu Teresa Pendyk. Obsada kadrowa internatu powiększyła się w 1987 roku. Zmieniła się również kierowniczka. Na miejsce Teresy Pendyk przyszła Danuta Mierzwa. Przybyła jedna wychowawczyni na pół etatu, pełniąca 2 razy w tygodniu dyżury nocne, więc teraz były trzy panie: Kazimiera Kobylańska, Krystyna Stawiarz i Barbara Biernacka[1263].

Kolejne korzystne zmiany zaszły trzy lata później, mimo że liczba mieszkanek internatu wykazywała z każdym rokiem tendencję malejącą (w 1991r. – 58 dziewcząt). Były wówczas dwie wychowawczynie na pełnym etacie, dwie na połowie i jeden nauczyciel uzupełniający etat (6 godzin). Kierowniczką internatu została w tymże roku Kazimiera Kobylańska. W kronice internatu (zapis 2 września 1991 r.) kronikarka tak dosadnie i z humorem scharakteryzowała aktualną obsadę kadrową:

Pani kierowniczka – *osoba niezastąpiona*

Wychowawczyni Ewa Kuna – *królowa paragrafów*

Wychowawczyni Hania Sołowiej – *elegancja-Francja*

Wychowawczyni Basia Biernacka – *plastyk abstrakcjonista*

Wychowawca Andrzej Sołowiej – *ostatni trubadur*.

[1259]Kronika Internatu 1980–1986 r.
[1260]A II, sygn. 26, k. 146. Sprawozdanie z wizytacji, marzec 1977 r.
[1261]A II, sygn. 24/I. Prot. z 20.VI.1980 r.
[1262]A II, sygn. 25/I. Prot. z 27.II.1982 r.
[1263]Kronika Internatu, 1986-1992 r.

Z powyższego widać, że przybyła wówczas nowa, trzecia wychowawczyni[1264]

Uroczystości

Pożegnanie maturzystek to było, wbrew pozorom, ważne wydarzeniedla internackiej familii. 1 czerwca to dzień mieszanych uczuć (pożegnanie maturzystek 1971 r.). Z jednej strony radość, że nasze czwartoklasistki zdały maturę, że rozpoczynają nowe życie. Z drugiej, to smutek , bo często mówiłyśmy o tej chwili, ale dzisiaj ona nadeszła, a z nią nieuniknione rozstanie. Żegnajcie więc nasze maturzystki. Nie możemy Wam ofiarować niczego nad życzenia dobrego właściwego życia. Pamiętajcie: „Świat nie jest, świat się wiecznie zaczyna". Przyczyńcie się do jego tworzenia.

Jeszcze wcześniej, bo 29 kwietnia żegnały dziewczęta najstarsze swoje koleżanki rok później. Był to wprawdzie najpierw tylko symboliczny kwiatek i... dobre słowo, ale za to wieczorem „bal na sto par" z prawdziwą (szkolną) orkiestrą[1265].

Wiemy także, jak wyglądało pożegnanie w stanie wojennym w 1981 roku. Był to czas nie zawsze pełnych półek sklepowych, a żywność przeważnie się „zdobywało". Zamiast słodyczy, rozchodził się więc po internacie zapach smażonych pączków. Kiełbasę owszem udało się „zdobyć", ale tylko „zwyczajną"[1266].

Pięć lat później tylko kilka internatek zdawało egzamin dojrzałości. Pożegnanie było skromne, ale jakże miłe i serdeczne. Wzruszone maturzystki, obdarowane bukiecikami stokrotek, zapewniły młodsze koleżanki, że zasuszą je sobie w pamiętnikach. Za to w 1987 r. liczne grono niedawnych czwartoklasistek oglądało specjalnie dla nich przygotowaną wesołą część artystyczną. W koncercie życzeń znalazły się piosenki dla każdej z nich, a jeden z wierszy najlepiej wyraził charakter imprezy:

Do widzenia przyjaciele
Wspólnych spraw miałyśmy wiele
Dziś ta nitka się urywa
Wszystko się kończy
I wszystko zaczyna

[1264]Kronika Internatu 1986-1992 r.
[1265]Kronika Internatu 1969-1973 r.
[1266]Kronika Internatu 1980-1986 r.

Jednakże najbardziej oryginalne pożegnanie miało miejsce w 1988 roku. Młodsze dziewczęta zorganizowały maturzystkom jeszcze jeden egzamin dojrzałości. Każda musiała odpowiadać na trzy śmieszne pytania przed specjalną komisją. Odpowiedzi były wyczerpujące i dobre, więc wszystkie otrzymały takie oto świadectwa:

Leniologia – celujący

Sprawowanie dzienne – bardzo dobry

Sprawowanie nocne – wzorowe

Śmiechologia stosowana – celujący

Rozgowory okienne – bardzo dobry

Współpraca z machajcami (czytaj z chłopcami) Zasadniczej Szkoły Mechanicznej – wzorowa

Opuściła zebrań internackich – nadzwyczaj dużo

Nieusprawiedliwione – wszystkie.

Na dwie ostatnie rubryki komisja patrzyła przez palce, wyraźnie wzruszona wysokimi notami z arcytrudnych „przedmiotów teoretycznych".

Z czasem upowszechnił się nowy zwyczaj przyjmowania klas pierwszychdo wspólnoty internackiej. Były to początkowo apele i wieczorki zapoznawcze, a później tzw. „otrzęsiny". Zwłaszcza ta ostatnia wspólna zabawa polegała przeważnie na humorystycznych konkurencjach sprawnościowych i konkursach z prawdziwą zajadłą rywalizacją między poszczególnymi klasami.

W 1986 r. otrzęsiny pomyślane były jako egzamin przed Belzebubem. Delikwentki musiały oczywiście zjeść diabelskie mikstury, a pilnowały tego czarcie straże. Egzamin zdały wszystkie. Następny punkt programu to uroczysta przysięga na wierność obyczajom i tradycjom internackim, po czym sam Belzebub wręczał „odznaki członkowskie"[1267]. I jeszcze anonimowy świetny wiersz o internacie. Wysłuchały go wszystkie wychowanki na apelu poświęconym internantkom-pierwszoklasistkom w 1973 roku. Nie znamy nazwiska autorki, lecz trzeba przyznać, że jest to poezja najwyższej próby:

[1267]Kronika Internatu 1986-1992 r.

Czym jest internat? Nie wiem
Może po prostu drzewem
Z łóżkami zamiast gniazd?
A może tylko domem
Zwyczajnym naszym domem
W którym mieszkamy, śpimy,
Jemy i się uczymy
I troche rozrabiamy...
Bo tutaj jak u mamy[1268].

W Dniu Nauczyciela (od 14.X.1982 r. Dzień Edukacji Narodowej) organizowano w internacie przeważnie koncerty życzeń dla wychowawców. W 1981 r. była to wieczornica i po niej świąteczna kolacja z wybornym sernikiem, upieczonym przez kucharki[1269].

Wyłącznie żeński internat czekał co roku z utęsknieniem na Dzień Kobiet. W 1981 r. pojawił się nawet dyrektor A. Huszalak, aby złożyć życzenia. Była zazwyczaj tego dnia uroczysta wieczerza (białe obrusy, wędlina, ciastka, jabłka), często kolację łączono z konkursem mody. Dziewczęta przygotowywały oryginalne kreacje, które nagradzało specjalne jury. W 1986 r. zaszczytne wyróżnienie otrzymała Joanna Frelich, a dwa lata później Krysia Krupa.

Bywało, że paniom wychowawczyniom przygotowywały wychowanki „króciutki test na inteligencję" lub starym zwyczajem koncert życzeń dedykowany żeńskiej kadrze pedagogicznej, kucharkom, woźnej i intendentce. Wieczorem bawiono się wesoło podczas wyborów miss internatu. W 1987 r. złotą koronę najpiękniejszej włożyła na głowę Ewa Bugała (kl. IV b), natomiast jeszcze bardziej prestiżowy tytuł miss internackiej publiczności otrzymała Edyta Antoszczak z III d.

Na początku lat dziewięćdziesiątych upowszechniał się Dzień Zakochanychśw. Walentego – 14 lutego. W 1992 r. każda internantka otrzymała od swego lubego wielkie czerwone serce. Kronikarka natomiast wpisała do Kroniki taki oto fragment wiersza mistrza Lope de Vegi:

[1268]Kronika Internatu 1969-1973 r.
[1269]Kronika Internatu 1980-1986 r.

Co to jest miłość?

To jakby mżył najdrobniejszy deszcz,

Po którym idziesz i nie wiesz, że pada

A potem czujesz, że przemokłeś do samego serca[1270].

W tym samym roku w internacie był obchodzony Dzień Dziecka. Wszystkie dziewczęta dostały po lodzie i cieszyły się jak dzieci, które znowu mają po 7 lat.

W 1988 roku hucznie i oryginalnie obchodzono Andrzejki. Internat zamienił się w „zaklęty zamek", wypełniony wróżkami i rusałkami. W przyozdobionych „zamkowych" salach mieszkańcy, zaproszeni goście i... czarownice wysłuchali przepowiedni i przestróg.

W ostatni listopadowy andrzejkowy wieczór 1992 roku odbyły się wybory najpiękniejszej mieszkanki internatu. Spośród jedenastu kandydatek wyłonione zostały najpierw cztery finalistki. Najpiękniejszą została tym razem Ewa Kania. Dwie vice miss to Beata Zub i Monika Stasiuk, a publiczności podobała się najbardziej Małgosia Koprucha. Zadecydowało o tym szanowne jury pedagogiczne w składzie: Kazimiera Kobylańska, Ewa Kuna, Hanna Sołowiej, Barbara Biernacka, Andrzej Sołowiej oraz ks. Julian Brzezicki.

Od 1991 roku odbywały się w internacie wspólne wieczerze wigilijne z udziałem dyrekcji, księży, wychowawców i uczennic. Członkinie zespołu wokalno-muzycznego mieszkające w internacie brały udział w inscenizacji szkolnych Jasełek oraz śpiewały podczas mszy świętych dla młodzieży w kościele św. Krzyża.

Dobrze układała się współpraca naszej Rady Internatu z Radami w Technikum Mechanicznym, Liceum Sztuk Plastycznych i Liceum Ekonomicznego. Na długo pozostał w pamięci wieczorek taneczny pod optymistycznym hasłem „Śmiech to zdrowie – oby nam życie wesołym było". Odbył się w naszej świetlicy w karnawale roku 1971. Partnerami do tańca byli chłopcy z Technikum Mechanicznego, Liceum Sztuk Plastycznych i Liceum Ekonomicznego. Zbiegło się to w czasie z zakupem licznych gier świetlicowych dla internatu, telewizora, adaptera i radioodbiorników. Zwłaszcza te ostatnie były od dawna upragnione ze względu na radiową gimnastykę poranną.

[1270]Kronika Internatu 1986-1992 r.

Od czasu do czasu odbywały się dyskoteki vel Disco lub Dyskutawky. Uczelnia stawała się salą balową, a sypialnie zamieniały w garderoby. Piękności internackie biegały po całym budynku, szukając a to białych butów, a to wstążek, a to lakieru do paznokci i innych podobnych akcesoriów. Zaczynało się przymierzanie przywiezionych z domu szalonych ciuchów. No cóż, jak disco to disco!

W roku szkolnym 1993/94 uczennice bawiły się na trzech dyskotekach w Internacie Zespołu Szkół Mechanicznych, natomiast u nas partnerowali im chłopcy z Technicznej Szkoły Wojsk Lotniczych.

Bywały też studniówki (oczywiście, we własnym gronie). W 1982 r. studniówka nie odbyła się ze względu na stan wojenny, ale już w następnym roku tak zapraszał przyszłych maturzystów mistrz Gałczyński:

I dopiero wtedy wszystkie ściany
Jako skały złote wyjdą z mroku
I zaczyna się bal zakochanych
A to zdarza się tylko raz w roku...[1271].

Zakłady opiekuńcze szkoły

W 1980 r. zakładem opiekuńczym szkoły została „Delia". Współpraca układa się dobrze[1272]. Przy końcu lat siedemdziesiątych wyraźnie podupada kwitnący dawniej mecenat zakładu opiekuńczego szkoły. Były to wówczas Zakłady Mięsne w Zamościu. W listopadzie 1976 roku odbyło się spotkanie dyrektora liceum z przedstawicielami dyrekcji i rady zakładowej tej fabryki. Debatowano nad „doskonaleniem form współpracy", chociaż nie było jeszcze wtedy tak źle. Pomoc szkole polegała na transporcie artykułów żywnościowych do stołówek oraz trzy razy do roku wypożyczanie zakładowego autokaru na wycieczki. W zamian młodzież urozmaicała występami spotkanie z emerytowanymi pracownikami fabryki.

Szkoła utrzymywała też sporadyczne kontakty z innymi zamojskimi zakładami pracy (Państwowy Ośrodek Maszynowy, Techniczna Szkoła Wojsk Lotniczych,

[1271]Kronika Internatu 1980-1986 r.
[1272]Protokół kontroli (1980-1984 r.) 15.II.1980 r.

Zamojskie Fabryki Mebli, Wojskowe Zakłady Motoryzacyjne). Fachowcy różnych branż chętnie pomagali w usuwaniu awarii hydraulicznych czy elektrycznych[1273].

Dwa lata później (1979 r.) Zakłady Mięsne wykazywały już „niewielkie zainteresowanie" podopieczną placówką. Mimo zaproszeń, przedstawiciel rady zakładowej nie zawsze uczestniczył w posiedzeniach zespołu wychowawczego nauczycieli oraz w uroczystościach szkolnych. Owszem, zdarzyło się jeszcze, że elektryk z fabryki wykonał instalację do podłączenia podgrzewaczy w stołówce świetlicowej i internackiej, ale więzy wzajemnej współpracy były coraz słabsze[1274].

Nic też dziwnego, że w następnych latach obowiązki opiekuńcze zaczęły pełnić Zakłady Odzieżowe „Delia". Były to jednak kontakty bardziej kurtuazyjne niż przynoszące szkole wymierne korzyści (uczestnictwo w obchodach Dnia Edukacji Narodowej, składanie życzeń itp.)[1275].

Gabinet lekarski

W latach siedemdziesiątych (r. szk. 1972/73)[1276] lekarzem szkolnym byłFeliks Skarżewski. Opieka medyczna obejmowała zarówno pomoc doraźną w nagłych wypadkach, jak i czynne poradnictwo. Obok profilaktyki lekarz prowadziłporadnictwo chorobowe, codziennie 15-20 chorych, najczęstsze choroby to: przeziębienia, stawy, zapalenia górnych dróg oddechowych, anginy i choroby oczu. Był jeden przypadek żółtaczki zakaźnej, 4 – gruźlicy, 3 – układu krążenia. Stwierdzono u 70 uczniów wady budowy i postawy oraz płaskostopie, u 23 –zaburzenia nerwowe, u 92 – wady wzroku. Lekarz zalecił przesadzanie uczniów ze słabym wzrokiem do pierwszych ławek oraz noszenie w szkole twardego obuwia.

W r. szk. 1975/76 gabinet lekarski (1 pomieszczenie dla lekarza i 1 dla pielęgniarki) znajdował się na II piętrze[1277]. W 1978 r. zakupiono bojler elektryczny. Wydzielono i oznakowano zestawy żółtaczkowe do szczepień BCG i prób tuberkulinowych OT/OT. Przybyły też pojemniki na odpady i oznakowany materiał

[1273]A II, sygn. 26, k. 172. Wizytacje, kontrole, protokoły, zalecenia 1976-1979 r.
[1274]A II, sygn. 23/I. Prot. z 26.VI.1979 r.
[1275]A II, sygn. 26/I. Prot. z 14.X.1982 r.
[1276]A II, sygn. 18. Prot. z 7.III.1973 r.
[1277]A II, sygn. 21. Prot. z 12.I.1977 r.

zakaźny. Został przygotowany i oznakowany zestaw do zatruć pokarmowych[1278]. Lekarz w 1978 r. przyjmował 4 razy w tygodniu, a w 1980 r. – co drugi dzień. Pielęgniarka była codziennie od 8. do 15. W 1980 r. zakupiono do gabinetu wyjaławiacz na suche gorące powietrze[1279]. Przeprowadzono szczepienie przeciw gruźlicy, przy czym lekarz zwrócił się z prośbą do nauczycieli, by młodzież była wysyłała z lekcji na szczepienia możliwie szybko (opóźnienia obniżają wartość surowicy).

W roku szkolnym 1979/80 po raz pierwszy była badana młodzież 18-letnia(tzw. badania bilansowe) pod kątem przydatności do spełniania obowiązków rodzicielskich. Uczniowie ci wyróżniali się dobrą postawą, dorodnością i wzrostem. Więcej było otyłych niż niedożywionych. Odnotowano pojedyncze przypadki wszawicy i świerzbu.

Lekarz nawiązał kontakt z nauczycielami wychowania fizycznego, prosząc, aby ci ostatni nie zmuszali do wykonywania niektórych ćwiczeń tych, którzy nie mogą ich wykonać (grozi to popadaniem w kompleksy)[1280]. Nauczyciel w-f p. I.Hajduk prosił lekarza o wyłączenie uczniów ze skrzywieniami kręgosłupa i z wadą wzroku z lekcji wychowania fizycznego, bowiem nauczyciele nie są w stanie zapewnić tym uczniom odrębnych ćwiczeń[1281]. Dyrektorka zaproponowała wówczas utworzenie specjalnej grupy uczniów z tymi schorzeniami. Jednakże w ciągu najbliższych trzech lat grupa taka z gimnastyką rekonwalescencyjną i korekcyjną nie powstała, na co zwrócili uwagę wizytatorzy.

Lekarza niepokoiły zimne klasy (w tym sala gimnastyczna i biblioteka). Dziesięciu uczniów uległo wypadkom na terenie szkoły[1282]. W następnym roku wydarzyło się 9 wypadków (7 zwichnięć i skręceń, 1 – rozerwanie i rana, 1 – stłuczenie i zmiażdżenie). Urazu doznała dwukrotnie głowa i 7 – kończyna dolna. Miejscem wypadków było boisko, sala gimnastyczna (7 razy) i klasa lekcyjna (1 wypadek)[1283].W ubiegłym roku szkolnym uległo różnym wypadkom 7 uczniów, co oznacza mniej o 3 niż w ubiegłym roku, w tym: zwichnięcia i skręcenia – 1,

[1278]A II, sygn. 26, k. 81
[1279]Prot. kontroli z lat 1980-1994. Prot. z 22.IV.1980 r.
[1280]A II, sygn. 23. Prot. z 29.I.1980 r.
[1281]A II, sygn. 25. Prot. z 1.VII.1982 r.
[1282]A II, sygn. 27. prot. z 25.I.1985 r.
[1283]A II, sygn. 29. Prot. z 29.I.1987 r.

rozerwania i rany – 1, stłuczenia – 5, w tym: dłoń i palce ręki – 2, kończyna dolna – 5, w tym: sala gimnastyczna – 5, klasa – 2.W pierwszym okresie b. r. jest już 5 wypadków: zwichnięcie – 2, rana – 1, stłuczenie – 2, w tym 4 wypadki na w-f i 1 na angielskim[1284]. Sugerowano, że poprawa nastąpi na lekcjach w-f, wtedy gdy rozdzieli się chłopców i dziewczęta. Należy też zmniejszyć liczbę uczniów korzystających jednocześnie z sali gimnastycznej.

Stan zdrowia naszych uczniów nie różnił się oduczniów pozostałych zamojskich szkół. Wzrastała jedynie ilość zmian w kręgosłupie kostnym i liczba zachorowań grypowych. Chorób zakaźnych w dużych ilościach nie ma. W czasie posiedzeń rady pedagogicznej wskazywano, że trzeba poprawić stan sanitarny sali gimnastycznej[1285].Na progu lat dziewięćdziesiątych prym wśród uczniowskich chorób wiodły,jak dawniej, schorzenia okulistyczne. Pojawiło się kilka przypadków tarczycy i łuszczycy. Lekarz szkolny przekonywał nauczycieli w-f, że lekcje winny być bardziej gimnastyką zdrowotną, a nie wyczynową na czas. W szkole dalej było zimno, co sprzyjało przeziębieniom[1286]. W związku z pojawieniem się na Zamojszczyźnie czerwonki (groźna choroba zakaźna), lekarz i pielęgniarka wygłosili pogadanki w ramach środków zapobiegawczych[1287].

W styczniu 1990 r. pojawiły się oceny nieodpowiednie ze sprawowania m.in. za sfałszowanie zwolnień lekarskich oraz za handel zaświadczeniami lekarskimi[1288].Uczniowie skarżyli się lekarzom, że nauczyciele w-f oceniają młodzież nie za chęci, lecz za wyczyn. To zniechęcało osoby, które nie były w stanie zrobić szpagatu czy stanąć na rękach. W konsekwencji uczniowie ci prosili lekarza o zwolnienie, aby nie otrzymywać jedynek. Zaprzeczyli temu nauczyciele, twierdząc, że jedynki stawiają za opuszczanie lekcji, a nie za brak umiejętności wykonania ćwiczeń. Stanęło w końcu na tym, że uczniowie chodzący i ćwiczący dostają ocenę co najmniej dostateczną, a stale uciekający z w-f – stopień niedostateczny[1289]. W 1992/93 r. szk. całkowite zwolnienie z w-f miało 22 uczniów, a częściowe – 143.

[1284]Sygn. 28/I. 31.I.1986 r. Stan BHP szkoły.
[1285]Sygn. 28/I. 31.I.1986 r.
[1286]A II, sygn. 31. Prot. z 20.VI.1990 r.
[1287]A II, sygn. 32. Prot. z 25.IX.1991 r.
[1288]Sygn. 31/I. 22.I.1990 r.
[1289]A II, sygn. 32. Prot. z 28.II.1991 r.

W 1992 r. w medycynie szkolnej panuje nowy trend – sprawa intymnościi humanizacji młodzieży: lekarz bez zgody dziecka i rodziców nie może informować wychowawców o chorobie (tajemnica lekarska). W wyniku oddziaływań nauczycieli zmniejszyła sięliczba zwolnień z w-f.

Rada pedagogiczna zapoznała się z ustawą z 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach przerywania ciąży, w myśl której szkoły mają obowiązek udzielania uczennicy będącej w ciąży urlopu oraz wszelkiej niezbędnej pomocy do ukończenia edukacji w miarę możliwości bez opóźnień, a także obowiązek wyznaczania dodatkowego dogodnego terminu składania egzaminów, w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy[1290].

W maju 1994 r. rada pedagogiczna omawiała przyczyny sięgania po środki psychotropowe (narkotyki). Popularny jest obecnie wśród młodzieży kompot makowy, który ma działanie 500 razy silniejsze niż alkohol. Polska jest producentem amfetaminy – czyli narkotyku w tabletkach. Popularne jest palenie haszyszu i marihuany[1291].

W gabinecie lekarskim przeprowadzane były także szczepienia ochronne uczniów zgodnie z obowiązującym kalendarzem szczepień przeciw błonnicy-tężcowi, próby tuberkulinowe i przeciw gruźlicy[1292].

W r. szk. 1994/95 odszedł na emeryturę po wielu latach pracy lekarz szkolny Feliks Skarżewski. Nie zatrudniono nowego, więc była na razie tylko pielęgniarka. Gabinet lekarsko-pielęgniarski interweniował też w dziedzinach pokrewnych zdrowiu. I tak rodzice mogli wyrażać zgodę lub sprzeciw na udział swoich dzieci w zawodach sportowych oraz mieli prawo do usprawiedliwiania nieobecności uczniów na lekcjach z powodu choroby.

Pielęgniarka czuwała nad tym, by była czynna wentylacja w szkole (zakaz uszczelniania okien), oświetlenie jarzeniowe, a hałas nie przekraczał 80 decybeli. Obowiązkowe miało być dożywianie i stała dezynfekcja sanitariatów ze względuna możliwość wybuchu epidemii cholery. W gabinecie lekarskim odbywały się też w tym okresie od czasu do czasu praktyki zawodowe słuchaczek Policealnego Studium

[1290]Sygn. 34. 1.VIII.1993 r.
[1291]Sygn. 35. 24.V.1994 r.
[1292]A II, sygn. 37. Prot. z 27.I.1995 r.

Medycznego w Zamościu[1293]. Gabinet lekarski, wspólnie z samorządem szkolnym, zorganizował w 1996 r. quiz na temat „Co wiesz o AIDS". Na uroczystym apelu wręczono nagrody.

Według protokołu z czerwca 1997 r. nastąpił wzrost wypadków: 11 skręceń stawu skokowego, 3 złamania, wybicie palca, uraz oka, pęknięcie palca (łącznie 17: w sali gimnastycznej 7, na schodach 4, w szatni 1, na korytarzu 2 i na boisku)[1294]. Blisko 90 uczniów było zwolnionych (1997 r.)z zajęć wychowania fizycznego. Uczniowie zwolnieni z lekcji w-f (przez specjalistę, a nie lekarza ogólnego) mają być do dyspozycji dyrekcji i są oddelegowani do różnego rodzaju prac na terenie szkoły (dyżury, praca w bibliotece szkolnej i sekretariacie)[1295].Ustalono, że aby poprawić frekwencję, rodzice mogą usprawiedliwić krótkie nieobecności uczniów (do 6 dni w miesiącu)[1296].

Dentysta

W roku szkolnym 1974/75 nie ma w szkole dentysty[1297]. W roku szkolnym 1979/80 brak w dalszym ciągu gabinetu dentystycznego, ale prowadzone są starania i jest już propozycja współpracy w tej dziedzinie z sąsiednią Szkołą Podstawową nr 6[1298]. Na pozytywne rezultaty trzeba było poczekać do 1983r.

W 1986 r. już był dentysta przyjmujący codziennie. Był również dobrze wyposażony gabinet. W roku szkolnym 1992/93 z opieki stomatologicznej korzystało 857 osób, przy czym 72% miało zęby do leczenia. Tzw. leczeniem planowanym zostały objęte 2 klasy: I a i I d liczące 78 osób (zostało ukończone 31.I.1993 r.). W I okresie udzielono ogółem 925 porad, wyleczono 418 zębów, usunięto 15 i u 68 osób przeprowadzono sanację jamy ustnej[1299].

W połowie lat dziewięćdziesiątych normalna praca gabinetu była uzależniona od pomocy finansowej rodziców. W roku szkolnym 1994/95 z tego źródła kupiono

[1293]A II, sygn. 38. Prot. z 20.VI.1996 r.
[1294]A II, sygn. 38. Prot. z 19.VI.1997 r.
[1295]Sygn. 38. 24.IX.1997 r.
[1296]Sygn. 39. 15.XII.1997 r.
[1297]A II, sygn. 20. prot. z 4.IV.1975 r.
[1298]Prot. kontroli z 30.VI.1980 r.
[1299]A II, sygn. 33. Prot. z 22.II.1993 r.

materiał do wypełnień, leki stomatologiczne, środki opatrunkowe i dezynfekcyjne[1300]. W roku szkolnym 1995/96 opieką w szkole objęto 759 uczniów, udzielając 201 porad, wyleczono 845 zębów i usunięto 23. Rada Rodziców przekazała na rzecz gabinetu 1100 zł. Leczeniem planowym objęto 34 osoby, a w maju było badanie bilansowe 18-latków.

Biblioteka

Na I okres (od września do stycznia):

Rok szkolny	Liczba książek	Wypożyczono w ciągu półrocza	Przeciętnie na ucznia	Średnio wypoż. dziennie	Czytelnia osób	Kupiono książek
1974/75	11370	7850	10	87	516	
1977/78	13134	5342	8			
1978/79			8,5	85		466
1979/80	14375	6982	10,3	85		701
1980/81	14700	5606	8			
1981/82	15510					
1982/83	16420	9055	14	95		
1983/84	17680	8185		93		
1984/85	18515	8680	13	94		1234
1985/86		9257	14	107		

Rok szkolny	Liczba książek	Wypożyczono w ciągu półrocza	Przeciętnie na ucznia	Średnio wypoż. dziennie	Czytelnia osób	Kupiono książek
1986/87		8283	12	84		
1987/88	20500	8023	11			
1988/89	21000	7872	10	92		
1989/90	12591	6183	8	84		
1991/92			7,75	81		
1993/94		4171 (razem z Liceum dla dorosłych)			1333	
1994/95		4410		52		
1995/96		3723				
1996/97		5012		85	1014	
1997/98		5041			1182	

[1300] A II, sygn. 37. Prot. z 22.VI.1995 r.

Na koniec roku szkolnego:

Rok szkolny	Liczba książek	Wypożyczono w ciągu roku	Przeciętnie na ucznia	Średnio wypoż. dziennie
1972/73	10308	19075	28	
1976/77	12893		18	97
1977/78	13392		18	87
1978/79	14043	13471	20	92
1979/80	14600	13671	21	
1980/81	15280	13047	20	
1981/82	15900	13497	20	87
1982/83	17010	16300		75
1983/84	18200	13585		86
1989/90	21701	14193	18	
1990/91	21989		14	68
1991/92	22300	12389	15	77
1995/96		7989		57

W ciągu I półrocza roku szkolnego 1974/75 księgozbiór powiększył się o 457 książek. Z biblioteki korzystało 780 czytelników, a tylko dziesięciu nie wypożyczyło ani jednej pozycji. Największym „pożeraczem" książek (aż 74) okazał się wtedy R. Ślusarczyk z kl. IV c. Mimo ciasnego (37 m²) i bardzo zimnego lokalu, wygospodarowano kilka miejsc na mini czytelnię. Korzystający z księgozbioru podręcznego i czasopism uzyskali od bibliotekarki w ciągu czterech miesięcy (wrzesień-styczeń) 516 porad bibliograficznych[1301]. Oprócz książek, gromadzono w bibliotece tematyczne wycinki prasowe i czasopisma. Księgozbiór był podzielony na podręczny, pedagogiczny i lektury z języka polskiego[1302].

Niektóre pracownie (chemiczna, zajęć technicznych) wydzieliły sobie książki, aby mieć je pod ręką. Z biblioteki korzystały, oprócz uczniów, 52 osoby z grona pedagogicznego i administracji szkolnej.

Na korytarzu urządzony został „kącik czytelniczy" i po raz pierwszy dano uczniom możliwość uczestniczenia w zakupie nowych książek. Było to wówczas istotne ze względu na obowiązkowe tzw. zajęcia fakultatywne i coraz bardziej popularne olimpiady przedmiotowe.

Spośród imprez wojewódzkich propagujących czytelnictwo w liceach ogólnokształcących najważniejsza w końcu lat siedemdziesiątych była I Dekada

[1301] A II, sygn. 19/I. Prot. z 17.I.1975 r.
[1302] A II, sygn. 26, k. 147. Sprawozdanie z wizytacji. Marzec 1977 r.

Czytelnicza (1978 r.), za udział w której szkoła otrzymała dyplom.W pierwszym okresie roku szkolnego 1978/79 (wrzesień-grudzień 1978 r.) kupiono do biblioteki 466 książek oraz słowniki do języka angielskiego i atlasy do pracowni geograficznej. Ze względu na brak miejsca, część lektur przeniesiona została do internatu[1303]. Swoisty rekord pobiła w tymże roku 1979 klasa IV c – 29,3 książki na jednego ucznia. W roku kalendarzowym 1979 księgozbiór powiększył się o kolejnych 701 książek[1304].

Rok 1980 przyniósł poprawę warunków lokalowych. Przeniesienie bibliotekido większej sali (na piętrze) miało jeszcze i ten skutek, że trzykrotnie wzrosła ilość uczniów korzystających z księgozbioru podręcznego (do 2623 osób w ciągu roku)[1305]. Zakupione zostały nowe regały, ale w nowym miejscu podobnie jak w poprzednim była bardzo niska temperatura (przeciętnie 11-12°C), co zdecydowanie utrudniało pracę[1306]. Znaczny udział w zakupie książek miał Komitet Rodzicielski. W 1981 r., na przykład, rodzice wyasygnowali na ten cel 21 408 zł (na ogólną sumę 40 237 zł)[1307].

Podczas stanu wojennego wzrosło w szkole zapotrzebowanie na literaturę społeczno-polityczną. Często, poza rozmowami o lekturze, w kontaktach z paniami bibliotekarkami pojawiały się sprawy osobiste. Uczniowie chętnie przychodzili do biblioteki, jeśli tylko widzieli zainteresowanie ze strony nauczycielek. Jedyną przeszkodą w tej tak ważnej pod względem wychowawczym pracy, były nieodpowiednie warunki lokalowe[1308].

W latach osiemdziesiątych nasiliła się kradzież książek, którą ułatwiał wolny dostęp do półek, wysoka cena oraz niemożliwość kupienia niektórych tytułów. Młodzież często zgłaszała zaginięcia książek i gotowość zwrotu pieniędzy równych cenie zakupu. Było to postępowanie niewłaściwe, dlatego – zwłaszcza w przypadku starych książek – wprowadzono zwrot wartości w wysokości ceny antykwarycznej. Wolny dostęp do półek został wprawdzie utrzymany, ale zgodzono się, że należy go odpowiednio zabezpieczyć i częściowo ograniczyć[1309]. Młodzież wykazywała coraz

[1303]A II, sygn. 23/I. Prot. z 26.I.1979 r.
[1304]A II, sygn. 23. prot. z 29.I.1980 r.
[1305]A II, sygn. 24/I. Prot. z 20.VI.1980 r.
[1306]A II, sygn. 24. Prot. z 30.I.1981 r.
[1307]A II, sygn. 25/I. Prot. z 22.VI.1981 r.
[1308]A II, sygn. 25/I. Prot. z 27.II.1982 r.
[1309]A II, sygn. 26/I. Prot. z 29.VIII.1983 r.

większe zainteresowanie książką popularno-naukową (w I półroczu r. szk. 1983/84 na 8185 wypożyczeń książek – 1045 to właśnie lektura tego typu).

W dalszym ciągu pracę biblioteki utrudniała niska temperatura (8-12°C). Potrzebny był piec akumulacyjny, tym bardziej, że przybyło ponad stu nowych czytelników z liceum dla dorosłych (korzystali z biblioteki dwa razy w tygodniu)[1310].

Zmieniające się programy nauczania eliminowały równocześnie część lekturz języka polskiego, wprowadzając nowe. Z czasem zdezaktualizowanych nagromadziło sie tak dużo, że potrzebne było dodatkowe pomieszczenie na ich przechowywanie[1311].

Zwiększająca się z roku na rok liczba młodzieży i nauczycieli korzystających z biblioteki (w 1990 roku: 822 uczniów z II Liceum, ponad 100 – z Liceum dla dorosłych,57 nauczycieli) oraz zakup corocznie kilkuset nowych książek (w 1990 r. – 309), wymógł zwiększenie liczby nauczycieli-bibliotekarzy. Na początku lat dziewięćdziesiątych były to 2 osoby na pełnym etacie oraz jedna na połówce etatu. Zaczynają się już wtedy pierwsze trudności finansowe szkoły. Widać to również w bibliotece. Odczuwalny jest brak czytelni, regałów i szaf, a bibliotekarki i uczniowie sprzątają sami salę biblioteczną.

Pojawiły się wówczas propozycje połączenia księgozbiorów II Liceum i Liceum dla Dorosłych. Sprawa jednak upadła z braku odpowiedniego lokalu oraz chęci odrębnych struktur organizacyjnych[1312]. Na wiosnę 1991 roku biblioteka zmieniła lokal. Tym razem została przeniesiona na parter. Ze względów oszczędnościowych pracowały w niej tylko dwie nauczycielki (etat i ½ etatu)[1313].

Oprócz książek gromadzono i ewidencjonowano kasety video z programami przedmiotowymi oraz czasopisma specjalistyczne dla grona pedagogicznego (*Fizyka w szkole, Matematyka, Chemia w szkole, Biologia w szkole, Języki obce, Geografia w szkole, Wiadomości historyczne, Przyroda Polska, Parki Narodowe, Aura, Polonistyka, Wychowanie Muzyczne, Biblioteka w szkole, Geologia, Wychowanie fizyczne, Nowa Szkoła, Gradient, Rzeczpospolita, Głos Nauczycielski, Świat Nauki, Wiedza i Życie*)[1314]. Dawał się we znaki brak lektur dla klas czwartych, bo właśnie

[1310]A II, sygn. 27/I. Prot. z 25.I.1985 r.
[1311]A II, sygn. 28/I. Prot. z 27.VI.1985 r.
[1312]A II, sygn. 31/I. Prot. z 25.I.1990 r.
[1313]A II, sygn. 33. prot. z 1.VII.1992 r.
[1314]A II, sygn. 33. prot. z 1.VII.1992 r.

wprowadzono nowe. Jeden lub dwa egzemplarze nie wystarczały, więc poloniści czytali je lub streszczali na lekcjach. W dalszym ciągu nie było czytelni.

23 sierpnia 1993 roku nastąpiło połączenie księgozbiorów II Liceum i Liceum dla Dorosłych oraz utworzenie czytelni, wypożyczalni i magazynu. Wartość materialna biblioteki liceum młodzieżowego wynosiła na dzień 1 września 1993 roku – 40.559.950 zł, natomiast tej drugiej – 8.011.247 zł[1315].

Najpierw przeprowadzono skontrum książek liceum dla dorosłych. Każda otrzymała dodatkowe oznaczenia przy sygnaturze, czyli dużą literę „A". Następnie wszystkie zostały rozdzielone w zależności od treści do czytelni, wypożyczalnilub do magazynu. Równocześnie trwało wyposażenie czytelni w nowe regały, stoliki i krzesła. Znalazło się tam wreszcie odpowiednie miejsce na księgozbiór podręczny oraz czasopisma. Tam też bibliotekarki zaczęły prowadzić lekcje przysposobienia czytelniczego. W pierwszym półroczu roku szkolnego 1993/94 klasy pierwsze miały 22 takie lekcje, klasy drugie – 15, trzecie – 3 i czwarte – 1. W ciągu czterech ostatnich miesięcy 1993 r. odwiedziło czytelnię 1333 osoby, które skorzystały z 627 książek[1316].

Od listopada 1993 r. do maja następnego roku urządzono magazyn książek i trwało skontrum księgozbioru II LO. Czterysta cztery książki na sumę 10082 zł (zaginione, „zaczytane" oraz zdezaktualizowane) wpisano do protokołu ubytków. Jednocześnie zakupionych zostało 351 nowych książek, m.in. za pieniądze Rady Rodziców[1317].

Połączona biblioteka prenumerowała 30 czasopism dla nauczycielii 5 dla administracji szkolnej. Jej stan posiadania powiększał się od czasu do czasu dzięki darom. W 1994 roku było to:

- 40 książek z tekstami piosenek angielskich z Amerykańskiego Korpusu Pokoju;
- 14 programów lekcji wychowawczych z Kuratorium Oświaty w Zamościu;
- materiały dotyczące narkomanii, również z Kuratorium.

W czytelni zaczęły się odbywać imprezy związane tematycznie z książką. Były to m.in.: konkurs czytelniczo-literacki dla klas pierwszych oraz cykliczne spotkania z młodymi zamojskimi poetkami: Barbarą Dubiel i Jolantą Dumicz. W pierwszym

[1315] A II, sygn. 35. Prot. z 28.I.1994 r.
[1316] A II, sygn. 35. Prot. z 28.I.1994 r.
[1317] A II, sygn. 36. Prot. z 23.VI.1994 r.

roku działalności połączonej i zmodernizowanej biblioteki najlepszą czytelniczką w szkole okazała się Aneta Kiełbińska, która wypożyczyła 118 książek.

Oprócz blasków kładły się na bibliotecznej pracy również głębokie cienie.Oto wypożyczalnia i czytelnia, które z natury rzeczy winny być w szkole oazą ciszy, stawać się zaczęły miejscem spotkań uczniów, którzy uciekli z lekcji. Co więcej, uciekinierzy, prowadząc w bibliotece głośne rozmowy, przeszkadzali w prowadzeniu zajęć w sąsiedniej sali. Czytelnia była też swoistym azylem dla uczniów niewierzących. Zwolnieni z lekcji religii mieli obowiązek gromadzenia się w czytelni, gdzie sprawdzano obecność tej grupy liczącej 10 osób z różnych klas[1318].

W 1995 r. czytelnia czynna była od 7.30-18.00, a wypożyczalnia od 9.30-15.30. Procent korzystających wówczas z biblioteki uczniów Liceum dla dorosłych był znikomy i najpełniej wyraża go statystyka drugiego roku działalności połączonej książnicy (rok szkolny 1994/95). Otóż uczniowie II LO wypożyczyli 8720 pozycji, a Liceum dla Dorosłych zaledwie 180. Czytelnia z miejsca zdobyła sobie uznanie jednych i drugich, o czym świadczy liczba korzystających z księgozbioru podręcznego i czasopism – 3266 osób[1319]. Wprawdzie zakupiono wtedy nieco mniej niż zazwyczaj nowych książek (298), ale wzrosła za to do 44 liczba zaprenumerowanych czasopism naukowych i metodycznych.

W dalszym ciągu kontynuowane były w czytelni spotkania uczniów z zamojskimi poetami: Andrzejem Misiurą, Piotrem Linkiem, Marią Duławską i Janem Sternem. Wszyscy wpisali się do Złotej Księgi Gości, a reportażowe zdjęcia z tychże imprez wklejono do Kroniki szkolnej. Z czasem każdego roku na wiosnę organizowana była wycieczka dla klas czwartych do Biblioteki Uniwersyteckiej UMCS w Lublinie.

W powiększonej i zmodernizowanej bibliotece szkolnej pracowały trzy etatowe nauczycielki-bibliotekarki: Barbara Zgnilec – czytelnia, Agata Jabłońska – magazyn, Elżbieta Łaszcz – wypożyczalnia.

W następnym roku szkolnym 1995/96 przeprowadzonych zostało 27 lekcji bibliotecznych, w tym dwie hospitowane. Zakupiono 318 książek, 15 kaset video, jako

[1318]A II, sygn. 35. Prot. z 28.I.1994 r.
[1319]A II, sygn. 37. prot. z 22.VI.1995 r.

dar przybyło 11 pozycji w języku angielskim oraz 2 kasety video od zamojskiej księgarni im. B. Leśmiana. W grudniu 1995 roku rozpoczęła się ogromna praca inwentaryzacji całego księgozbioru z wypożyczalni, czytelni i z magazynu, a więc prawie cały księgozbiór naukowy był na bieżąco uzupełniany.

Książki z czytelni były wypożyczane na lekcje oraz wyjątkowo do domu, ale tylko tym, którzy przygotowywali się do olimpiad lub konkursów. Największe powodzenie wśród periodyków miały czasopisma przedmiotowe dla nauczycieli oraz *Wiedza i Życie* czy *Świat Nauki*. Udostępniane też były kasety magnetofonowe czy VHS. W czytelni odbywały się zebrania nauczycielskie, próby apeli i jasełek oraz eliminacje do olimpiad z biologii, historii i matematyki[1320].

W pierwszym okresie roku szkolnego 1996/97 skorzystało z księgozbioru czytelni 1014 uczniów[1321], a w następnym były to 1182 osoby. Duże znaczenie praktyczne miały lekcje biblioteczne, ułatwiające odnalezienie w katalogach właściwej książki i sporządzenie bibliografii (w 1996/97 r. szk. – 23 takie lekcje). Wypożyczalnia była czynna w 1998 r. cztery dni w tygodniu (środa – dzień pracy wewnętrznej), w godzinach 10.00-13.40. Przybywało po kilkaset nowych pozycji rocznie. W 1996/97 r. szk. było ich 414. Osiem egzemplarzy autorskich podarowała bibliotece Barbara Rybałtowska, absolwentka liceum z 1953 roku.

Struktura zakupu 310 nowych książek w roku szkolnym 1997/98 wyglądała następująco: biologia – 15 pozycji, chemia – 3, geografia – 6, historia i wiadomościo świecie – 37, informatyka – 1, matematyka – 1, religia – 145, język polski – 30, język angielski – 49 oraz 7 kaset VHS i magnetofon, język francuski – 22, język niemiecki – 1. W darze od zamojskiego Kuratorium biblioteka otrzymała pakiet multimedialny zawierający 32 kasety z programami edukacyjnymi[1322].

Komitet Rodzicielski

Stypendia wynoszą 12 tys. miesięcznie, 5 tys. przeznaczono na zapomogi z funduszy Komitetu Rodzicielskiego. Komitet Rodzicielski dopłaca do obiadów

[1320] A II, sygn. 38. prot. z 20.VI.1996 r.
[1321] A II, sygn. 38. prot. z 24.I.1997 r.
[1322] A II, sygn. 39. prot. z 23.I.1998 r.

półsierotom[1323]. Funkcje przewodniczącego Komitetu Rodzicielskiego przejął p.Szponar, sekretarzem została M. Gawłowska[1324].

Komitet Rodzicielski fundował nagrody dla najlepszych, zdaniem rodziców, uczniów poszczególnych poziomów oraz typował na studia bez egzaminu swojego kandydata. W 1973 r. wśród klas czwartych nagrodę komitetu otrzymał Leszek Hurkała, a wśród klas drugich – Basia Skwarek. Na studia rodzice wytypowali Alicję Pakułę[1325].

W latach osiemdziesiątych przewodniczącymi komitetu byli m.in. p.Michałkiewicz i p. Szponar[1326]. Fundusze komitetu, tak jak dawniej, powstawały z rodzicielskich składek rocznych. Przy końcu lat osiemdziesiątych składka wynosiła 5000 zł od ucznia. Wówczas obowiązywała zasada, że połowa wpłat wróci do młodzieży jako dofinansowanie do wycieczek szkolnych[1327]. Kilka lat później (1992 r.) ustalono wysokość składki na 250 000 z tym, żeII ratę (100 000) należało wpłacić na początku stycznia 1993 r., żeby można było jeszcze zakupić koks i węgiel na okres ogrzewczy[1328]. Po denominacji złotówki opłata „na komitet" wynosiła 60 zł rocznie (I rata 30 zł do 1.XII., reszta do 1.III.).

Fundusz rodziców powiększało tzw. wpisowe, od wszystkich nowoprzyjętych uczniów wynoszące w 1996 r. 20 zł. Zbiórką zajmowała się rodzicielska trójka klasowa, a nie jak dawniej wychowawca[1329].

Ważnym wydarzeniem w życiu rodziców uczniów klas pierwszych było pierwsze zebranie Komitetu Rodzicielskiego. Odbywało się według przyjętego zwyczajowo porządku. Na wstępie lekarz szkolny i pielęgniarka informowała o podstawowych zasadach higieny i dbałości o zdrowie młodzieży w domu. Następnie rodzice zapoznawali się z regulaminem oceniania i promowania uczniów. Później następował wybór trójek klasowych, a w końcu podawano szereg ważnych i aktualnych informacji, głównie finansowych (w 1992 r. były to m.in.: uczeń po ukończeniu 21 lat nie może dłużej uczęszczać do szkoły – postanowienie

[1323]A II, sygn. 20/I, s. 24. Prot. z 4.IV.1975 r.
[1324]A II, sygn. 21/I, s. 24. Prot. z 24.XI.1976 r.
[1325]Kronika szkoły 1963-1975 r.
[1326]A II, sygn. 27/I. Prot. z 22.XI.1984 r.
[1327]A II, sygn. 31/I. Prot. z 24.XI.1989 r.
[1328]A II, sygn. 33/I. Prot. z 29.IX.1992 r.
[1329]A II, sygn. 38. Prot. z 24.IX.1996 r.

wprowadzonego niedawno „Statutu szkoły”, wysokość opłaty za koncerty filharmonii wynosi 2 000 zł, wymagany strój sportowy na lekcjach w-f itp.)[1330].

[1330]A II, sygn. 33. Prot. z 29.IX.1992 r.

LISTA ABSOLWENTÓW II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO

W ZAMOŚCIU

1971 ROK

Klasa IV A- WYCH. S. FILIPOWICZ

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Barańska Barbara
2.	Biernacka Dorota
3.	Burcan Piotr
4.	Fedorowski- Gawryś Andrzej
5.	Gilewicz Stanisław
6.	Harasim Krzysztof
7.	Jabłoński Ryszard
8.	Jakubiak Maria
9.	Janas Eugeniusz
10.	Kimak Maria
11.	Kisilewicz Alina
12.	Kot Barbara
13.	Kot Halina
14.	Kozioł Elżbieta
15.	Laszczak Ewa
16.	Lewczuk Mieczysław
17.	Lipka Andrzej
18.	Mazur-Chromiak Paweł
19.	Narkiewicz Mirosław
20.	Ostrowska Janina
21.	Osuch Andrzej
22.	Pakulniewicz Tadeusz
23.	Pańko Elżbieta
24.	Przychodzień Janusz
25.	Pyś Jan
26.	Rycyk Antoni
27.	Skowron Jolanta
28.	Stankiewicz Ireneusz
29.	Stec Ewa
30.	Szponar Jadwiga
31.	Węcławik Eugeniusz
32.	Zakrzewska Małgorzata

Klasa IV B- WYCH. F. KAPŁUN

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Adamczuk Anna
2.	Babicka Krystyna
3.	Baran Elegia
4.	Bednarczuk Lucyna
5.	Berdzik Jadwiga
6.	Bronicka Irena
7.	Bucior Wanda
8.	Cieślak Maria
9.	Fyk Krystyna
10.	Gromek Grażyna
11.	Hurkała Teresa
12.	Ilnicka Jadwiga
13.	Jasińska Maria
14.	Kasperska Zofia
15.	Krosman Joanna
16.	Kubańska Jadwiga
17.	Kurys Elżbieta
18.	Maciocha Zofia
19.	Makuch Lucyna
20.	Martyniuk Halina
21.	Męczyńska Grażyna
22.	Oleszczuk Teresa
23.	Petryk Teofila
24.	Rzemieniuk Wanda
25.	Sabacińska Jolanta
26.	Sioma Elżbieta
27.	Słupska Jadwiga
28.	Szajba Anna
29.	Szajowska Beata
30.	Tomaszewska Barbara
31.	Turczyn Maria
32.	Wiater Małgorzata

Klasa IV C- WYCH. Z. ORZECHOWSKA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Arczeszewska Maria
2.	Bentkowska Zofia
3.	Cisek Jolanta
4.	Czyż Danuta
5.	Dragan Halina
6.	Glinka Anna
7.	Głazowska Anna
8.	Gniot Jadwiga
9.	Grela Jadwiga
10.	Ilnicka Wanda
11.	Jastrzębska Maria
12.	Kłos Maria
13.	Kobel Maria
14.	Kowalczuk Dorota
15.	Krasnopolska Joanna
16.	Litwińczuk Anna
17.	Łaszkowska Halina
18.	Obrycka Barbara
19.	Pikuzińska Małgorzata
20.	Płachcińska Ewa
21.	Popławska Marianna
22.	Siekierda Danuta
23.	Smyczkowska Alina
24.	Solska Halina
25.	Sopelak Elżbieta
26.	Steczyńska Elżbieta
27.	Struzik Wiesława
28.	Śleboda Teresa
29.	Ulanowska Gabriela
30.	Winiarska Bożena
31.	Wróblewska Grażyna
32.	Wysocka Maria
33.	Żerebiec Bożena

Klasa IV D- WYCH. M. CICHOŃ

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bekas Irena
2.	Buryś Zofia
3.	Cisek Maria
4.	Czerniej Alina
5.	Danilewicz Zofia
6.	Godziszewska Zofia
7.	Grabowska Grażyna
8.	Grycko Danuta
9.	Jachymek Bożena
10.	Kapłon Jadwiga
11.	Komisarczuk Halina
12.	Kowarz Maria
13.	Kozłowska Elżbieta
14.	Kubina Bogusława
15.	Kucharska Grażyna
16.	Kułaj Krystyna
17.	Lisiecka Janina
18.	Łapińska Bogusława
19.	Łubiarz Jadwiga
20.	Łuczka Maria
21.	Maluha Maria
22.	Maciąg Maria
23.	Nowakowska Halina
24.	Popow Helena
25.	Pyś Jolanta
26.	Smotryś Halina
27.	Spozowska Grażyna
28.	Sykuła Czesława
29.	Telejko Irena
30.	Teterycz Teresa
31.	Tokarska Bogusława
32.	Trybuła Kazimiera
33.	Zaleska Tamara
34.	Zezula Maria
35.	Ziąbkowska Maria
36.	Zwolan Anna

LISTA ABSOLWENTÓW II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO

W ZAMOŚCIU

1972 ROK

Klasa IV A- WYCH. E. TYMOSZ

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Batalia Andrzej
2.	Bratko Jan
3.	Brzuś Anna
4.	Butyńska Teresa
5.	Frączek Ryszard
6.	Gdak Barbara
7.	Górski Roman
8.	Greszta Jan
9.	Gruszka Grażyna
10.	Grządkowski Ireneusz
11.	Jóźwik Małgorzata
12.	Kisiel Andrzej
13.	Koman Janina
14.	Kondrakiewicz Marta
15.	Kukułowicz Izabela
16.	Lipska Grażyna
17.	Maciocha Anna
18.	Michalska Barbara
19.	Mielcarek Andrzej
20.	Mulawa Aleksander
21.	Oryszczak Bożena
22.	Osuch Józefa
23.	Pióro Zofia
24.	Piskorz Zofia
25.	Plisikiewicz Barbara
26.	Pominkiewicz Marek
27.	Przegon Wojciech
28.	Serafin Elżbieta
29.	Stopa Zdzisława
30.	Strykowski Sylwester
31.	Surmacz Jacek
32.	Świszcz Zenon
33.	Talarek Maria
34.	Tatarska Jadwiga
35.	Turczyn Maria
36.	Węcławik Józef
37.	Wujec Stanisław

Klasa IV B- WYCH. H. RYCYK

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Albingier Adela
2.	Baj Anna
3.	Bajan Anna
4.	Bilski Franciszek
5.	Błaszczuk Ireneusz
6.	Bronikowska Maria
7.	Dadas Jerzy
8.	Drzała Marian
9.	Flak Krystyna
10.	Gil Tadeusz
11.	Gorzkiewicz Ewa
12.	Hołody Wiesława
13.	Jabłońska Danuta
14.	Jasina Krystyna
15.	Kłębek Jarosław
16.	Kowalczyk Wojciech
17.	Kozak Zofia
18.	Lupa Anna
19.	Matejek Teresa
20.	Matłacka Teresa
21.	Nowak Irena
22.	Obst Krzysztof
23.	Okarski Adam
24.	Oszajca Gabriel
25.	Pierścionek Elżbieta
26.	Siemkowicz Marian
27.	Siwicki Krzysztof
28.	Skowrońska Małgorzata
29.	Stachurski Krzysztof
30.	Tor Barbara
31.	Tys Grzegorz
32.	Waszczeniuk Maria
33.	Waszkiewicz Mirosław
34.	Wiśniewski Zdzisław

Klasa IV C- WYCH. W. SOKOŁOWSKA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Chmielewska Stanisława
2.	Cymińska Anna
3.	Czajka Jolanta
4.	Dawlud Anna
5.	Dębińska Adela
6.	Dorosz Krystyna
7.	Dziura Maria
8.	Jabłońska Anna
9.	Jamroż Irena
10.	Janeczko Wiesława
11.	Kaczorowska Maria
12.	Kalmuk Grażyna
13.	Kapuścińska Anna
14.	Kowalska Grażyna
15.	Krukowska Krystyna
16.	Kuron Bernardyna
17.	Legeżyńska Danuta
18.	Lipska Danuta
19.	Łygas Danuta
20.	Mańko Halina
21.	Marciniewicz Urszula
22.	Młynarska Bogusława
23.	Muca Jadwiga
24.	Nowak Alina
25.	Pasieczna Ewa
26.	Pawluk Anna
27.	Pieczykolan Teresa
28.	Przegon Grażyna
29.	Rusinek Barbara
30.	Sitkowska Barbara
31.	Skrzyńska Urszula
32.	Szewera Teresa
33.	Wasińczuk Lucyna
34.	Wróbel Janina
35.	Wróblewska Barbara
36.	Wyszyńska Maria

Klasa IV D- WYCH. J. JAKONIEWSKA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bednarz Grażyna
2.	Bogdanowicz Lucyna
3.	Bogucka Bożena
4.	Cużytek Zofia
5.	Danilak Grażyna
6.	Dargiewicz Anna
7.	Dembińska Barbara
8.	Gąska Danuta
9.	Górska Jadwiga
10.	Jargiło Kazimiera
11.	Kiecana Maria
12.	Kobel Brbara
13.	Kowalczyk Janina
14.	Krasula Stanisława
15.	Kuliś Grażyna
16.	Kułaj Zofia
17.	Lachowska Mieczysława
18.	Łuczuk Stanisława
19.	Malinowska Anna
20.	Matławska Lucyna
21.	Matwies Krystyna
22.	Milcz Bożena
23.	Milczuk Lucyna
24.	Niemczuk Elżbieta
25.	Niemczuk Maria
26.	Paszko Teresa
27.	Pawlak Maria
28.	Podolak Alina
29.	Rusztyn Alicja
30.	Sałamacha Anna
31.	Schab Anna
32.	Siemko Zofia
33.	Tymicka Urszula
34.	Ulanicka Barbara
35.	Wałecka Zdzisława
36.	Wiater Elżbieta
37.	Wolny Krystyna
38.	Zaciera Irena
39.	Zając Teresa
40.	Zarzycka Anna
41.	Zielińska Anna

LISTA ABSOLWENTÓW II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO

W ZAMOŚCIU

1973 ROK

Klasa IV A- WYCH. L.OGÓREK

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bednarowicz Marta
2.	Bilski Mirosław
3.	Bondyra Janusz
4.	Cichosz Jerzy
5.	Cioch Roman
6.	Drozd Andrzej
7.	Hermanowska Iwona
8.	Hurkała Leszek
9.	Janisławska Elżbieta
10.	Karp Anna
11.	Kobylarz Jadwiga
12.	Kolanicki Włodzimierz
13.	Kot Alina
14.	Kowalczuk Alina
15.	Kulczyńska Wiesława
16.	Lipiński Andzrej
17.	Lipka Barbara
18.	Majkut Adam
19.	Matwiej Teresa
20.	Mazur Jadwiga
21.	Mazurkiewicz Robert
22.	Paszko Stanisława
23.	Plewka Hieronim
24.	Sawicka Elżbieta
25.	Schutz Halina
26.	Siejczuk Marian
27.	Sikora Ryszarda
28.	Słupska Maria
29.	Stachurska Maria
30.	Styk Barbara
31.	Surmacz Małgorzata
32.	Trusz Jolanta
33.	Wojda Elżbieta
34.	Wojewoda Elżbieta
35.	Węgrzynowicz Lech
36.	Związko Andrzej

Klasa IV B- WYCH. K.BATORSKA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Adućkiewicz Małgorzata
2.	Baj Maria
3.	Baran Aleksandra
4.	Biskupska Zofia
5.	Bondyra Teresa
6.	Bronikowska Grażyna
7.	Całuch Grażyna
8.	Domina Elżbieta
9.	Dziubińska Krystyna
10.	Glazer Krystyna
11.	Głowacka Bernarda
12.	Gnasiuk Krystyna
13.	Greluk Jadwiga
14.	Hamerska Marta
15.	Jachymek Grażyna
16.	Kiecana Anna
17.	Koniec Łucja
18.	Kowalska Irena
19.	Kozłowska Krystyna
20.	Krzyżanowska Anna
21.	Madejska Urszula
22.	Malinowska Lucyna
23.	Marek Grażyna
24.	Martyna Grażyna
25.	Mazurek Alicja
26.	Miklińska Urszula
27.	Monachowska Maria
28.	Ordyniec Barbara
29.	Ożóg Krystyna
30.	Pakuła Alicja
31.	Płoszaj Grażyna
32.	Radlińska Barbara
33.	Rawiak Anna
34.	Sedłak Teresa
35.	Sidor Zofia
36.	Starszuk Maria
37.	Such Elżbieta
38.	Wajdman Elżbieta
39	Zwolan Jadwiga

Klasa IV C WYCH. Z.MACHOWSKA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bartnik Maria
2.	Błaszczuk Krystyna
3.	Chadam Wiesława
4.	Greszta Stanisław
5.	Harasiuk Maria
6.	Hilcher Elżbieta
7.	Horoch Krzysztof
8.	Iwanicka Maria
9.	Kalita Krystyna
10.	Klimczuk Zofia
11.	Kołtun Anna
12.	Koman Ewa
13.	Kozak Mirosław
14.	Krukowski Jerzy
15.	Kuśmierz Jerzy
16.	Kwaśniuk Czesław
17.	Majdak Jerzy
18.	Majdan Elżbieta
19.	Maksymiuk Anna
20.	Mielko Małgorzata
21.	Mil Bożena
22.	Pietrzak Barbara
23.	Popławska Maria
24.	Rejmak Paulina
25.	Rybczyński Zbigniew
26.	Smusz Wiesława
27.	Smyk Zygmunt
28.	Wróbel Wiesława
29.	Złomańczuk Krzysztof
30.	Żołyniak Bogdan
31.	Żołyniak Krystyna

Klasa IV D - WYCH. H.RYCYK

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Chwedeczko Maria
2.	Czarnota Barbara
3.	Gajewska Barbara
4.	Górska Ewa
5.	Hajduk Danuta
6.	Hubala Alicja
7.	Klimko Urszula
8.	Kornacka Małgorzata
9.	Kulawiak Teresa
10.	Kurowska Urszula
11.	Lipka Hanna
12.	Lubaś Teresa
13.	Łój Barbara
14.	Majewska Grażyna
15.	Majkut Maria
16.	Maluga Jadwiga
17.	Małysz Elżbieta
18.	Marciniewicz Klementyna
19.	Mazukiewicz Alina
20.	Mich Alicja
21.	Misiak Jolanta
22.	Muda Jadwiga
23.	Pawęzka Anna
24.	Pawluk Barbara
25.	Peczak Anna
26.	Piłat Bożena
27.	Pokryszka Halina
28.	Rybak Róża
29.	Skóra Alina
30.	Skura Zofia
31.	Sobótek Anna
32.	Sowińska Elżbieta
33.	Śliwa Ala
34.	Tetrycz Halina
35.	Tor Teresa
36.	Trześniowska Małgorzata
37.	Zacny Urszula
38.	Żołnierczuk Grażyna

LISTA ABSOLWENTÓW II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO

W ZAMOŚCIU

1974 ROK

Klasa IV A- WYCH. J. MRÓZ

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Aduckiewicz Barbara
2.	Bakuniak Jolanta
3.	Borowik Urszula
4.	Goluch Andrzej
5.	Gorzkowska Dorota
6.	Górniak Jolanta
7.	Karchut Adam
8.	Kłosiewicz Ewa
9.	Kucharska Grażyna
10.	Kwiatkowska Maria
11.	Miluski Lech
12.	Molas Ryszard
13.	Myśliwiec Elżbieta
14.	Palichleb Piotr
15.	Paszkowska Elżzbieta
16.	Pawęzka Maria
17.	Petryk Helena
18.	Rodzik Andrzej
19.	Seń Elżbieta
20.	Semczuk Jadwiga
21.	Soroka Teresa
22.	Spychałą Elżbieta
23.	Stankiewicz Grażyna
24.	Szewera Urszula
25.	Szubartowska Teresa
26.	Szuptarska Elżbieta
27.	Tatarski Aleksander
28.	Zwolak Andrzej
29.	Żołądek Grażyna
30.	ŻołnierczukMarek

Klasa IV B- WYCH. K. MUSIAŁ

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Antonowicz Bożena
2.	Blaszka Stanisław
3.	Brzuś Barbara
4.	Cholewińska Urszula
5.	Dziuba Zofia
6.	Fyk Barbara
7.	Filipek Grażyna
8.	Gradziuk Józef
9.	Halski Zbigniew
10.	Jabłoński Janusz
11.	Janiczek Mirosław
12.	Kołtun Witold
13.	Kowarz Ewa
14.	Król Piotr
15.	Łyp Maria
16.	Machowska Jadwiga
17.	Marchwiana Halina
18.	Marczuk Irena
19.	Martuszewska Lidia
20.	Mientus Barbara
21.	Nowak Marta
22.	Pawłowicz Adam
23.	Pomian Mirosław
24.	Skarżyńska Małgorzata
25.	Sygieda Lech
26.	Szozda Mieczysław
27.	Szpuga Urszula
28.	Szykuła Zofia
29.	Szyper Milena
30.	Świst Ewa
31.	Tchórz Tomasz
32.	Trześniowska Jadwiga
33.	Wiater Maria
34.	Wielgowska Urszula
35.	Wierzbicka Ewa
36.	Zaśko Halina
37.	Zbyrek Bożena
38.	Żdanowiecki Lech

Klasa IV C- WYCH. A. KARBOWNIK

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Babicka Danuta
2.	Badach Bogusława
3.	Bąk Barbara
4.	Bogaczyńska Flora
5.	Bondyra Bożena
6.	Bondyra Jolanta
7.	Chrzan Krystyna
8.	Dąbrowska Danuta
9.	Derkacz Marta
10.	Duda Barbara
11.	Dudek Anna
12.	Dziedzic Alina
13.	Głogowska Krystyna
14.	Gołuch Joanna
15.	Górska Anna
16.	Hałasa Elżbieta
17.	Jezierska Zofia
18.	Kempińska Anna
19.	Kiełbińska Małgorzata
20.	Kondrat Lidia
21.	Kowalczyk Krystyna
22.	Kozłowska Ewa
23.	Kuśmierz Anna
24.	Lichota Elżbieta
25.	Łaba Ewa
26.	Łazarczyk Joanna
27.	Łuczka Barbara
28.	Łuszcz Teresa
29.	Matwiej Zofia
30.	Mazurek Helena
31.	Milczuk Urszula
32.	Obst Halina
33.	Orszewska Elżbieta
34.	Opszyńska Teresa
35.	Pierzchała Grażyna
36.	Rybczyńska Anna
37.	Sopelak Aleksandra
38.	Sroka Irena
39.	Truba Zofia
40.	Truś Anna
41.	Walkiewicz Grażyna
42.	Winiarska Grażżyna
43.	Wójtowicz Elżbieta
44.	Wróblewska Elżbieta
45.	Zielonka Grażyna

Klasa IV D- WYCH. T. GLINKA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Arczyszewska Kazimiera
2.	Bartoszczyk Joanna
3.	Bulak Alicja
4.	Chrzan Maria
5.	Cwener Anna
6.	Czarna Elżbieta
7.	Greszta Maria
8.	Greszta Regina
9.	Grodzka Wiesława
10.	Iwańczuk Barbara
11.	Jędruszczak Barbara
12.	Juszczak Maria
13.	Kaczmarska Teresa
14.	Kazidróg Dorota
15.	Kołodziej Elżbieta
16.	Krupa Krystyna
17.	Kułaj Urszula
18.	Kurus Janina
19.	Kwiecień Elżbieta
20.	Madała Maria
21.	Magdziak Bożena
22.	Matejek Halina
23.	Mędziak Alicja
24.	Mierzwa Jadwiga
25.	Najda Barbara
26.	Nowak Anna
27.	Orłowska Krystyna
28.	Pikuła Alicja
29.	Pisarczyk Elżbieta
30.	Planeta Alicja
31.	Różańska Grażyna
32.	Skowyra Krystyna
33.	Skowyra Maria
34.	Skrzyńska Maria
35.	Stępniak Maria
36.	Szefer Bożena
37.	Tytoń Grażyna
38.	Urban Elżbieta
39.	Zabawska Jolanta
40.	Zawiślak Aleksandra
41.	Złamaniec Alicja
42.	Stachnik Jolanta

LISTA ABSOLWENTÓW II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO

W ZAMOŚCIU

1975 ROK

Klasa IV A- WYCH. F. KAPŁUN

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Czerski Roma
2.	Ćwierz Krzysztof
3.	Friedrich Piotr
4.	Grechuta Małgorzata
5.	Hołody Krzysztof
6.	Kleszczyńska Małgorzata
7.	Klimkiewicz Joanna
8.	Kozioł Mirosława
9.	Kropornicki Adam
10.	Kurzempa Elżbieta
11.	Łagożna Anna
12.	Mazurek Mirosław
13.	Molas Lucyna
14.	Ognik Janusz
15.	Podolak Maria
16.	Sagan Maria
17.	Sarafin Jerzy
18.	Smyk Dariusz
19.	Szczygieł Barbara
20.	Telejko Tadeusz
21.	Tor Elżbieta
22.	Treliński Michał
23.	Wiater Tadeusz
24.	Winiarski Andrzej
25.	Zajac Anna

Klasa IV B- WYCH. S.FILIPOWICZ

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Biskupska Anna
2.	Dyjak Grażyna
3.	Franków Adam
4.	Gondek Tomasz
5.	Gryka Maria
6.	Gujski Romuald
7.	Huk Zdzisława
8.	Janik Piotr
9.	Kamińska Barbara
10.	Kamińska Krystyna
11.	Kasprzak Przemysław
12.	Kawka Sławomir
13.	Kędziora Maria
14.	Kisiel Piotr
15.	Kondrat Laurencja
16.	Kossak Jarosław
17.	Kuna Tadeusz
18.	Lipski Marek
19.	Łój Janusz
20.	Łukasiewicz Waldemar
21.	Maciąg Małgorzata
22.	Marzec Bernard
23.	Mazur Aleksander
24.	Mielcarek Maria
25.	Mulawa Jan
26.	Niedabylski Adam
27.	Panasiewicz Grzegorz
28.	Przewęda Robert
29.	Przytuła Stanisław
30.	Pytlicka Maria
31.	Seraafin Artur
32.	Sitarz Romuald
33.	Siwiło Anna
34.	Skiba Krystyna
35.	Sokół Halina
36.	Steczyński Andrzej
37.	Szatraj leszek
38.	Szewczuk Małgorzata
39	Szwed Ewa
40.	Wiech Krzysztof
41.	Wołik-Łoniewska Maria
42.	Wójcik Jerzy

Klasa IV C WYCH. Z.ŻBIKOWSKA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bobrowska Teresa
2.	Bondyr Krystyna
3.	Borowiec Maria
4.	Braszko Halina
5.	Bronikowska Elżbieta
6.	Bugała Barbara
7.	Gielmuda Halina
8.	Górnik Maria
9.	Grzywińska Kazimiera
10.	Jakubowska Urszula
11.	Kalinowska Maria
12.	Kiełbińska Ewa
13.	Kończewska Danuta
14.	Kostrubiec Alicja
15.	Kowalczyk Zofia
16.	Kuropatnicka Maria
17.	Lichota Dorota
18.	Lorentz Ewa
19.	Maluga Bożena
20.	Maluga Urszula
21.	Muzyczuk Anna
22.	Nieckarz Teresa
23.	Niedźwiedz Danuta
24.	Okarska Barbara
25.	Ordyniec Anna
26.	Piłat Malgorzata
27.	Piłat Marcelina
28.	Piłat Zofia
29.	Piątek Elzbieta
30.	Pyś Grazyna
31.	Sabacińska Ewa
32.	Skwarek Barbara
33.	Słupska Halina
34.	Szczepanek Helena
35.	Szeremet Maria
36.	Szozda Danuta
37.	Ślusarczyk Renata
38.	Wojewoda Dorota
39.	Dragan Barbara

Klasa IV D - WYCH. M.CICHOŃ

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bartecka Jadwiga
2.	Bednarz Halina
3.	Buśko Halina
4.	Czech Barbara
5.	Dłuś Halina
6.	Dziedzic Grażyna
7.	Gałka Franciszka
8.	Gędek Bożena
9.	Gielmuda Irena
10.	Huszalak Anna
11.	Jabłońska Alina
12.	Jakubowska Barbara
13.	Jargiło Irena
14.	Jeleń Renata
15.	Karbownik Irena
16.	Klimkiewicz Jadwiga
17.	Kusiak Anna
18.	Kuśmider Tamara
19.	Machometa Dorota
20.	Martyniuk Alicja
21.	Maziarczyk Amelia
22.	Młynarska Elżbieta
23.	Mrozek Teresa
24.	Nieścior Danuta
25.	Parasiewicz Maria
26.	Pilip Urszula
27.	Płaneta Bożena
28.	Rodzik Elżbieta
29.	Romanek Maria
30.	Służewska Anna
31.	Szczepańska Anna
32.	Świergiel Grażyna
33.	Świst Elżbieta
34.	Tyszko Halina
35.	Zacna Renata
36.	Ziemińska Danuta

Klasa IV E - WYCH. M.WOJTOWICZ

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Arciszewska Zyta
2.	Arytniak Jadwiga
3.	Bałka Elżbieta
4.	Bartnik Elżbieta
5.	Biszczad Halina
6.	Brzycka Danuta
7.	Dajes Hanna
8.	Gęśla Maria
9.	Gnasiuk Wiesława
10.	Gnyp Maria
11.	Goraj Ewa
12.	Greszta Elżbieta
13.	Gumiela Anna
14.	Jarzębowska Krystyna
15.	Kłos Teresa
16.	Korga Alina
17.	Kościk Maria
18.	Łagowska Bożena
19.	Łukaszyk Barbara
20.	Łyciuk Alicja
21.	Małysz Elżbieta
22.	Matusiak Ineza
23.	Mazur Halina
24.	Misiura Janina
25.	Mróz Teresa
26.	Naworol Grażyna
27.	Niemczuk Hanna
28.	Oziomek Bożena
29.	Panek Eżbieta
30.	Praczuk Bożena
31.	Skowyra Anna
32.	Szelag Anna
33.	Taranowska Małgorzata
34.	Wawrusiewicz Liliana
35.	Wojtas Maria
36.	Zawiślak Grażyna
37.	Zjeżdżałka Izabela

LISTA ABSOLWENTÓW II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO

W ZAMOŚCIU

1976 ROK

Klasa IV A- WYCH. K. MUSIAŁ

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Andrzan Elżbieta
2.	Bondar Anna
3.	Cichoń Tomasz
4.	Ciuraszkiewicz Piotr
5.	Kapłun Krzysztof
6.	Kędrak Maria
7.	Kiecana Maria
8.	Kukiełka Małgorzata
9.	Kuna Grzegorz
10.	Lipski Tomasz
11.	Łygas Janusz
12.	Michalska Antonina
13.	Kiędlarz Krystyna
14.	Oryszczak Maria
15.	Piwkowski Mirosław
16.	Polikowska Bogusława
17.	Porębska Lidia
18.	Rybak Grzegorz
19.	Stańczyk Maria
20.	Stępniak Barbara
21.	Surmacz Krzysztof
22.	Szeląg Ryszard
23.	Tatarski Marek
24.	Tęcza Marek
25.	Urbaniak Piotr
26.	Żukowska Krystyna

Klasa IV B - WYCH. L. SZYMAŃSKI

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Barański Marek
2.	Bielak Danuta
3.	Cecot Irena
4.	Chałupka Jolanta
5.	Ciuraszkiewicz Grażyna
6.	Data Zofia
7.	Domczyk Mieczysława
8.	Dworzycka Bronisława
9.	Dziemba Ewa
10.	Flaga Maria
11.	Fridrich Ewa
12.	Gierszon Ryszard
13.	Górska Krystyna
14.	Jankowska Grażyna
15.	Koba Mirosław
16.	Misiura Henryk
17.	Molas Andrzej
18.	Molas Władysław
19.	Paul Anna
20.	Piłat Ewa
21.	Różański Józef
22.	Siemkowicz Alicja
23.	Suszyna Tadeusz
24.	Szukuła Jadwiga
25.	Taranowska Aleksandra
26.	Tymosz Alina
27.	Wiatrzyk Grażyna
28.	Wyszyński Andrzej
29.	Zapała Zbysław
30.	Zawadzka Barbara

Klasa IV C - WYCH. E. TYMOSZ

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bajan Dorota
2.	Budzyńska Grażyna
3.	Cieplechowicz Barbara
4.	Dawlud Małgorzata
5.	Dublicka Kazimiera
6.	Duda Waldemar
7.	Dużyńska Grażyna
8.	Dzierba Krzysztof
9.	Dziuba Alina
10.	Gruszka Elżbieta
11.	Karchut Maria
12.	Kowalczyk Grażyna
13.	Krasinkiewicz Urszula
14.	Kukułowicz Maria
15.	Kuna Maria
16.	Łukowska Dorota
17.	Majewska Teresa
18.	Michalska Jolanta
19.	Momot Andrzej
20.	Ogórek Krzysztof
21.	Paluch Bożenna
22.	Piesiak Elżbieta
23.	Pyś Maria
24.	Radlińska Anna
25.	Rycyk Maria
26.	Siwoszek Andrzej
27.	Szwal Anna
28.	Śrótwa Jolanta
29.	Telejko Maria
30.	Waśko Barbara
31.	Wiater Jadwiga
32.	Wilk Marta
33.	Wujec Maria
34.	Zalewska Teresa

Klasa IV D - WYCH. T. BRZUŚ

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Dzik Halina
2.	Fijałek Liliana
3.	Galant Bożena
4.	Gorczyca Jadwiga
5.	Hacia Urszula
6.	Hereta Maria
7.	Ksykiewicz Krystyna
8.	Lewczuk Teresa
9.	Litkowska Grażyna
10.	Łaszcz Zuzanna
11.	Machałek Anna
12.	Molas Danuta
13.	Mroczko Barbara
14.	Muzyczuk Teresa
15.	Nawój Elżbieta
16.	Niechaj Barbara
17.	Niedźwiedz Danuta
18.	Nizio Teresa
19.	Oleszek Teresa
20.	Pawlas Maria
21.	Pawluk Danuta
22.	Pulikowska lucyna
23.	Rabiega Anna
24.	Suchowicz Anna
25.	Szprengier Małgorzata
26.	Tyndorf Zofia
27.	Wojciechowska Irena
28.	Wysocka Anna
29.	Złomańczuk Elżbieta

LISTA ABSOLWENTÓW II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO

W ZAMOŚCIU

1977 ROK

Klasa IV A- WYCH. A. GALANT

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bielec Zofia
2.	Biesiaga Mariola
3.	Biłant Bożena
4.	Boszczak Teresa
5.	Bubiłek Izabela
6.	Bujnowski Janusz
7.	Ganiczak Mirosław
8.	Gładysz Maria
9.	Gradziuk Piotr
10.	Gruszka Anna
11.	Kalisiewicz Elżbieta
12.	Kapłon Bogusław
13.	Kołtun Aleksandra
14.	Kościelniak Ireneusz
15.	Kuczmowski Jacek
16.	Łukaszyk Bernarda
17.	Małysz Józef
18.	Podskarbi Teresa
19.	Pomarańska Halina
20.	Rączka Krystyna
21.	Rudnicka Helena
22.	Rybak Zbigniew
23.	Samborski Andrzej
24.	Słupska Elżbieta
25.	Smyk Jolanta
26.	Świrgoń Henryk
27.	Świś Elżbieta
28.	Tomaszewska Jolanta
29.	Trytek Jolanta
30.	Wojszczuk Wojciech
31.	Wiater Witold
32.	Wojtas Grażyna
33.	Wolski Ryszard
34.	Żukowski Zbigniew

Klasa IV B- WYCH. B. SZULŻYK

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bachta Waldemar
2.	Bojar Henryk
3.	Bilska Stefania
4.	Cybulska Danuta
5.	Dudek Jerzy
6.	Galant Alina
7.	Godzisz Mirosław
8.	Gorzkiewicz Tomasz
9.	Górska Grażyna
10.	Grabowska Lena
11.	Herc Jacek
12.	Jakubowski Artur
13.	Juszczak Jacek
14.	Kułaj Ryszard
15.	Lichota Zbigniew
16.	Łukasik Marzena
17.	Maluga Teresa
18.	Marzec Zofia
19.	Olborski Andrzej
20.	Pieczykolan Jerzy
21.	Piskorska Izabella
22.	Rusztyn Anna
23.	Rycyk Zbigniew
24.	Skowron Janusz
25.	Siwiec Beata
26.	Sołowiej Andrzej
27.	Sołowiej Teresa
28.	Sowa Maria
29.	Stręciwilk Renata
30.	Stępień Anna
31.	Talarek Tadeusz
32.	Tymicka Joanna
33.	Wiech Narcyz
34.	Wiśniewski Ireneusz
35.	Zając Zbigniew
36.	Zarzycka Elżbieta
37.	Zygo Jacek

Klasa IV C- WYCH. L. OGÓREK

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Borys Maryla
2.	Bratkowska Danuta
3.	Bronikowska Bożena
4.	Bzówka Joanna
5.	Choduń Melania
6.	Duma Halina
7.	Grodzka Elżbieta
8.	Jurczak Ewa
9.	Juśkiewicz Elżbieta
10.	Kłodnicka Barbara
11.	Kobylańska Jolanta
12.	Kokoć Joanna
13.	Maciąg Elżbieta
14.	Mirska Irena
15.	Młynarz Anna
16.	Moskwa Maria
17.	Obruśnik Alicja
18.	Palonka Bogusława
19.	Palonka Grażyna
20.	Sakowicz Urszula
21.	Smolińska Halina
22.	Sowa Anna
23.	Stolarczuk Kazimiera
24.	Szajowska Jolanta
25.	Teterycz Krystyna
26.	Wicha Elżbieta
27.	Wnuk Anna
28.	Ziemińska Wiesława
29.	Żenkin Elżbieta
30.	Żmijak Elżbieta

Klasa IV D- WYCH. H. RYCYK

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bełz Urszula
2.	Bulak Alicja
3.	Burda Piotr
4.	Cużytek Magdalena
5.	Czeczko Elżbieta
6.	Dawid Anna
7.	Dobrzańska Lidia
8.	Dziuba Alicja
9.	Dziwura Hanna
10.	Gidzińska Bożena
11.	Gil Grażyna
12.	Grechuta Maria
13.	Grela Piotr
14.	Gulak Grażyna
15.	Janas Jolanta
16.	Koba Anna
17.	Kowalczuk Barbara
18.	Kozak Bożena
19.	Król Barbara
20.	Kuźmińska Iwona
21.	Lachawiec Anna
22.	Lorentz Anna
23.	Łubiarz Tadeusz
24.	Malikowska Jolanta
25.	Matysiewicz Elżbieta
26.	Mazurek Anna
27.	Mazurek Dariusz
28.	Muda Elżbieta
29.	Naworol Sylwester
30.	Sokołowska Maria
31.	Sprysak Alicja
32.	Zastąpiło Andrzej
33.	Ziomko Marek
34.	Żołnierczuk Danuta
35.	Żołnierczuk Małgorzata

Klasa IV E- WYCH. K. KABAS

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Belina Małgorzata
2.	Bilska Marta
3.	Cichosz Marta
4.	Cygan Krystyna
5.	Danik Jolanta
6.	Dołba Anna
7.	Dudek Alicja
8.	Jaroszyńska Małgorzata
9.	Kostrubiec Krystyna
10.	Koziołek Bożena
11.	Kuźmińska Jadwiga
12.	Łukaszczyk Maria
13.	Ochniowska Irena
14.	Orłowska Alicja
15.	Pastuszak Jadwiga
16.	Pawlas Janina
17.	Petryk Elżbieta
18.	Popowicz Maria
19.	Siemaszko Anna
20.	Skrzyńska Krystyna
21.	Stefańska Krystyna
22.	Świdka Bożena
23.	Sarzyńska Krystyna
24.	Warchoł Wiesława
25.	Woźniak Bożena

LISTA ABSOLWENTÓW II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO

W ZAMOŚCIU

1978 ROK

Klasa IV A- WYCH. J. RĄCZKA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Baran Krzysztof
2.	Bargieł Andrzej
3.	Bernard Szymon
4.	Bondar Adam
5.	Bulak Adam
6.	Czerska Urszula
7.	Dudek Mirosława
8.	Denys Ewa
9.	Gałan Waldemar
10.	Herczuk Andrzej
11.	Kaczor Jolanta
12.	Kokoć Jerzy
13.	Krotki Emil
14.	Kulesza Ewa
15.	Łyś Piotr
16.	Maksanty Andrzej
17.	Monastyrski Marian
18.	Mazurek Piotr
19.	Obst Karol
20.	Oryszczuk Anna
21.	Przyczyna Urszula
22.	Rybczyński Leszek
23.	Sagan Alina
24.	Sarzyńska Anna
25.	Skóra Dariusz
26.	Steller Andrzej
27.	Szewc Maria
28.	Ślusarczyk Tomasz
29.	Walawender Jacek
30.	Zabiciel Maria

Klasa IV B- WYCH. S.FILIPOWICZ

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Burcan Anna
2.	Czerw Marek
3.	Filipek Krystyna
4.	Gałaszkiewicz Anna
5.	Gil Iwona
6.	Gruszka Bożena
7.	Krawiec Barbara
8.	Kwiatkowska Elżbieta
9.	Kudecki Renald
10.	Łokaj Małgorzata
11.	Machałek Piotr
12.	Maluga Jadwiga
13.	Mazur Ewa
14.	Mróz Krzysztof
15.	Nowak Renata
16.	Pawliszak Marek
17.	Pardus Mirosława
18.	Pazderska Maryla
19.	Pakuła Marek
20.	Pliżga Krzysztof
21.	Radwański Wojciech
22.	Sachajko Joanna
23.	Skwarek Maria
24.	Sokół Barbara
25.	Sowa Janusz
26.	Stajura Bożena
27.	Szołoch Dorota
28.	Ziąbkowska Małgorzata

Klasa IV C- WYCH. W. SOKOŁOWSKA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Badach Jolanta
2.	Bosiak Elżbieta
3.	Burcon Jolanta
4.	Ćwik Małgorzata
5.	Dołgań Danuta
6.	Dragon Jadwiga
7.	Duszejko Anna
8.	Gwiazdowska Barbara
9.	Hacia Elżbieta
10.	Jaszczyk Bożena
11.	Kalinowska Anna
12.	Kapłon Barbara
13.	Kawala Grażyna
14.	Kawka Anna
15.	Kołtun Ewa
16.	Kozioł Zofia
17.	Krukowska Jolanta
18.	Kusz Barbara
19.	Łopuszyńska Lidia
20.	Magdziak Zofia
21.	Maluga Anna
22.	Momot Elżbieta
23.	Olejniczak Ewa
24.	Teterycz Irena
25.	Zarębska Anna

Klasa IV D- WYCH. K. BATORSKA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bartnik Sławomir
2.	Bielecki Krzysztof
3.	Cichoń Ryszarda
4.	Cużytek Lidia
5.	Dec Maria
6.	Frankiewicz Barbara
7.	Goluch Leszek
8.	Górska Jadwiga
9.	Górski Leszek
10.	Hanaka Zenona
11.	Jarosławska Danuta
12.	Jaworska Dorota
13.	Karbownik Małgorzata
14.	Kołodziej Marzanna
15.	Konczewski Ryszard
16.	Kowarz Anna
17.	Kuśmierzak Anna
18.	Leńczuk Danuta
19.	Lisiuk Andrzej
20.	Maciocha Barbara
21.	Martyna Anna
22.	Migdał Bożena
23.	Misztal Jolanta
24.	Nadwodnik Renata
25.	Niecharz Alfred
26.	Okarska Wiesława
27.	Orłowska Barbara
28.	Palonka Ewa
29.	Paszkowska Izabela
30.	Pawlikowska Maria
31.	Pędzierski Janusz
32.	Pomarańska Elżbieta
33.	Pyś Adam
34.	Sachajko Anna
35.	Semczuk Barbara
36.	Sierota Irena
37.	Smolira Elżbieta
38.	Sokołowski Jerzy
39.	Stańczyk Anna
40.	Szeląg Marek
41.	Tymosz Iwona
42.	Tys Małgorzata
43.	Wawer Mariola
44.	Zapała Aleksandra

Klasa IV E- WYCH. J. WAWER

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Berlin Halina
2.	Bilska Grażyna
3.	Biłant Mirosława
4.	Charczuk Halina
5.	Chamicka Renata
6.	Dobromilska Barbara
7.	Dziuba Wiesława
8.	Gładysz Maria
9.	Gryn Grażyna
10.	Komajda Krystyna
11.	Korzeniowska Jadwiga
12.	Korzeniowska Wiesława
13.	Lipska Zdzisława
14.	Maziarczuk Janina
15.	Mędziak Barbara
16.	Ostasz Anna
17.	Pąk Alicja
18.	Pyż Alicja
19.	Skura Maria
20.	Sokół Teresa
21.	Szpinda Elżbieta
22.	Śmiech Elżbieta
23.	Taramowska Anna
24.	Warchoł Anna
25.	Węcławik Dorota
26.	Węgrzyn Bożena
27.	Wojnowska Irena
28.	Zwolak Ryszarda

Klasa IV F- WYCH. J. MRÓZ

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Baj Krzysztof
2.	Bałdyga Jarosław
3.	Czuk Bogusław
4.	Derewecka Elżbieta
5.	Drewniak Janusz
6.	Drzewicki Piotr
7.	Dziedzic Bożena
8.	Górny Andrzej
9.	Górska Małgorzata
10.	Grzeszczuk Henryk
11.	Józefko Anna
12.	Kasprzak Małgorzata
13.	Krukowski Zbigniew
14.	Kruszkowska Grażyna
15.	Kuntaluk Teresa
16.	Magdziak Andrzej
17.	Miśkiewicz Elżbieta
18.	Moryń Henryk
19.	Postawski Ireneusz
20.	Radlińska Urszula
21.	Schab Alicja
22.	Świś Adam
23.	Tomaszewski Robert
24.	Wielgowska Renata
25.	Ziewiec Ewa

LISTA ABSOLWENTÓW II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO

W ZAMOŚCIU

1979 ROK

Klasa IV A- WYCH. T. KONIOR

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Adamowicz Marian
2.	Arczewski Aleksander
3.	Cięciera Janusz
4.	Czekierda Zbigniew
5.	Flis Joanna
6.	Gil Waldemar
7.	Greszta Jolanta
8.	Kasprzak Leszek
9.	Kaszuba Jacek
10.	Kita Krzysztof
11.	Krzak Wiesława
12.	Malec Jaosław
13.	Nowak Maria
14.	Palonka Dariusz
15.	Piskorski Jacek
16.	Radliński Robert
17.	Rączka Ireneusz
18.	Smyk Leszek
19.	Sowiński Przemysław
20.	Stępniak Anna
21.	Szcześniak Grażyna
22.	Zdybel Jerzy
23.	Zgnilec Renata

Klasa IV B- WYCH. F. KAPŁUN

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bondyra Tomasz
2.	Bożek Maria
3.	Ciuraszkiewicz Krzysztof
4.	Czerw Elżbieta
5.	Czochra Anna
6.	Dybko Krzysztof
7.	Dziedzic Andrzej
8.	Gierczak Zofia
9.	Grądkowski Wiesław
10.	Gumuła Iwona
11.	Jakowiecka Elżbieta
12.	Jeziorkowska Anna
13.	Kaźmierczak Małgorzata
14.	Kolano Jerzy
15.	Krawczuk Marek
16.	Kwiatkowska Jadwiga
17.	Latymowicz Andrzej
18.	Mierzwa Andrzej
19.	Nowak Małgorzata
20.	Nowosad Waldemar
21.	Pańczyk Bożena
22.	Pieczniak Anna
23.	Przesmycki Jacek
24.	Sprysak Tadeusz
25.	Strzałka Aleksandra
26.	Szyduk Małgorzata
27.	Trelińska Małgorzata
28.	Wróblewski Marek
29.	Żdanowiecka Ewa
30.	Żdanowiecka Joanna

Klasa IV C- WYCH. KARBOWNIK

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bętkowska Marzena
2.	Gawłowska Jadwiga
3.	Glińska Maria
4.	Goch Halina
5.	Górska Teresa
6.	Gradziuk Teodora
7.	Grela Alicja
8.	Hybner Renata
9.	Jasina Maria
10.	Kaniewska Barbara
11.	Kiszczak Teresa
12.	Klimko Mirosława
13.	Kliszcz Maria
14.	Krztoń Zofia
15.	Magdziak Małgorzata
16.	Misiak Joanna
17.	Molas Anna
18.	Niemczuk Zofia
19.	Płecka Jolanta
20.	Przeździecka Ewa

Klasa IV D- WYCH. M. CICHOŃ

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Babicka Małgorzata
2.	Bełech Halina
3.	Biłant Kazimierz
4.	Bugała Bohdan
5.	Ciuba Dariusz
6.	Czerwieniec Bożena
7.	Dziubińska Anna
8.	Flis Andrzej
9.	Fornal Marta
10.	Fronc Paweł
11.	Gidzińska Anna
12.	Grygierzec Marzena
13.	Kędrak Elżbieta
14.	Kowalski Tadeusz
15.	Mierzejewski Zbigniew
16.	Ogórek Janina
17.	Olech Bożena
18.	Paszko Maria
19.	Skrzyńska Irena
20.	Sokołowska Ewa
21.	Szczerbik Barbara
22.	Szuper Anna
23.	Ścibor Elżbieta
24.	Tokarzewski Dariusz
25.	Tracz Elżbieta
26.	Trusz Elżbieta
27.	Tymosz Halina
28.	Warmińska Elżbieta

Klasa IV E- WYCH. Z. ŻBIKOWSKA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Banach Ewa
2.	Bigos Helena
3.	Buczak Regina
4.	Burcon Maria
5.	Denkiewicz Ewa
6.	Galan Anna
7.	Jasica Bożena
8.	Jędruszczak Anna
9.	Kiersztyn Ewa
10.	Kołtun Alina
11.	Kowalczuk Wanda
12.	Kwiatkowska Anna
13.	Łapa Lucyna
14.	Magdziak Alicja
15.	Mazur Krystyna
16.	Nawój Ewa
17.	Niedźwiedź Alicja
18.	Niemczuk Małgorzata
19.	Palonka Urszula
20.	Paluch Ewa
21.	Sak Urszula
22.	Sitarz Mariola
23.	Smoluch Joanna
24.	Suwała Maria
25.	Tokarska Elżbieta
26.	Wałaszyk Anna
27.	Wasiura Jolanta
28.	Wiech Renata
29.	Wilczyńska Ewa
30.	Zdonek Dorota

Klasa IV F- WYCH. E. BROGOWSKI

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Boba Elżbieta
2.	Budzyńska Anna
3.	Cisek Anna
4.	Cybulska Teresa
5.	Domagała Mirosław
6.	Fryzowska Stanisława
7.	Janczak Barbara
8.	Gniaź Zbigniew
9.	Jakubczak Barbara
10.	Jankowska Elżbieta
11.	Jasiewicz Barbara
12.	Kowarz Małgorzata
13.	Krzyszczuk Zofia
14.	Lichota Andrzej
15.	Lubaś Józef
16.	Łyś Jolanta
17.	Marciniewicz Witold
18.	Ożga Wiesław
19.	Pilczuk Małgorzata
20.	Siedlecka Alicja
21.	Skarżyńska Urszula
22.	Sochan Joanna
23.	Sowińska Ewa
24.	Szumska Barbara
25.	Wójcik Elżbieta
26.	Wójcik Jolanta
27.	Wróblewska Barbara

LISTA ABSOLWENTÓWLICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO DLA PRACUJĄCYCH

1979 ROK

Klasa IV A

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Balicka Anna
2.	Berlin Mirosław
3.	Belina Eugeniusz
4.	Bigos Helena
5.	Blaszka Halina
6.	Caban Zofia
7.	Dumała Wiesław
8.	Fila Grażyna
9.	Gromek Małgorzata
10.	Gwiazdowki Ryszard
11.	Hałasa Marianna
12.	Kościk Urszula
13.	Lepa Teresa
14.	Lichota Marek
15.	Łyp Barbara
16.	Ostasz Halina
17.	Ostrowska Jolanta
18.	Pałczyńska Irena
19.	Partyka Aurelia
20.	Pazur Krystyna
21.	Pieńkosz Maria
22.	Płaza Zofia
23.	Sagan Jan
24.	Przewoźna Róża
25.	Staszczuk Krystyna
26.	Sakowicz Krystyna
27.	Wardach Małgorzata
28.	Watraczuk Ewa
29.	Włoszczuk Wanda
30.	Wójcik Irena

Klasa IV B

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Chruściel Wanda
2.	Czuk Zdzisław
3.	Ćwirynkała Teresa
4.	Firek Elżbieta
5.	Gregorowicz Jadwiga
6.	Habit Irena
7.	Kapuśniak Irena
8.	Kolanicka Teresa
9.	Kupiec Zbigniew
10.	Kwarciany Władysław
11.	Lewicka Elżbieta
12.	Łukaszyk Małgorzata
13.	Malaga Anna
14.	Mazurek Ewa
15.	Mazur Anna
16.	Muda Krystyna
17.	Oberda Anna
18.	Rybiński Janusz
19.	Samulak Maria
20.	Sawczuk Ewa
21.	Seredziuk Wiesława
22.	Seredziuk Sławomir
23.	Starz Maria
24.	Skąmska Bronisława
25.	Skwarzyło Jadwiga
26.	Smolarczyk Marek
27.	Serafin Teresa
28.	Szykułuła Stanisław
29.	Wałecka Alina
30.	Wilk Ewa
31.	Zięba Anna
32.	Zychowicz Jan
33.	Żmuda Bożena
34.	Stopa Alina

Klasa IV C

Lp.	**Nazwiskoi imię**
1.	Czerwieńska Krystyna
2.	Deryło Jadwiga
3.	Gil Wiesława
4.	Łuszczak Krystyna
5.	Krawiec Anna
6.	Korona Barbara
7.	Koczot Bogumiła
8.	Leśniak Stanisław
9.	Milczuk Helena
10.	Mazurek Anna
11.	Matwiejczuk Jadwiga
12.	Nowosad Anna
13.	Ostrowski Mirosław
14.	Pakuła Zbigniew
15.	Puchacz Mirosław
16.	Przesmycka Barbara
17.	Senderek Bożena
18.	Siudak Alina
19.	Sygieda Sabina
20.	Wiktorowicz Małgorzata
21.	Kaźmierczak Maria
22.	Warmiński Mieczysław
23.	Gielmuda Łarisa
24.	Zych Marta
25.	Seroka Justyna

Klasa III B

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Adamczuk Barbara
2.	Adamczuk Stanisław
3.	Anusiewicz Henryk
4.	Byś Alina
5.	Dziuba Andrzej
6.	Gąska Jolanta
7.	Kalita Marian
8.	Kosmala Czesław
9.	Kozak Leszek
10.	Leszczyński Mieczysław
11.	Łaciński Franciszek
12.	Marciniewicz Małgorzata
13.	Mazurek Janusz
14.	Pierzchała Gustawa
15.	Pokrywka Maria
16.	Skarżyska Barbara
17.	Solska Bernarda
18.	Szarafin Władysława
19.	Szewera Jerzy
20.	Wicha Antoni
21.	Wrona Stanisława

Klasa III C

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Bieganowska Marta
2.	Boba Jadwiga
3.	Bondyra Teresa
4.	Kapłon Teresa
5.	Komórek Jan
6.	Kusa Krystyna
7.	Łoński Janusz
8.	Małyszka Monika
9.	Piekarczuk Krystyna
10.	Staroń Krzysztof
11.	Szczerbiak Gabriela
12.	Wasiura Bernarda
13.	Zych Małgorzata
14.	Bielak Wiesław
15.	Firek Andrzej
16.	Trusek Ewa

LISTA ABSOLWENTÓW II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W ZAMOŚCIU

1980 ROK

Klasa IV A- WYCH. T. BRZUŚ

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Babicki Tadeusz
2.	Bodziuch Elżbieta
3.	Borek Zbigniew
4.	Dymski Zbigniew
5.	Gałaszkiewicz Krzysztof
6.	Gomułka Małgorzata
7.	Gumuła Beata
8.	Hałasa Mirosław
9.	Jasica Grażyna
10.	Kozłowski Marek
11.	Kryszczuk Jarosław
12.	Krzysztofiak Mariusz
13.	Kucharski Krzysztof
14.	Lempert Urszula
15.	Mazurek Mariola
16.	Neścior Małgorzata
17.	Prokop Jacek
18.	Rysak Mariusz
19.	Sakowicz Andrzej
20.	Sowińska Beata
21.	Staszuk Piotr
22.	Szerafin Jarosław
23.	Szponar Jarosław
24.	Świstowski Zbigniew
25.	Usidus Joanna
26.	Wróblewska Elżbieta

Klasa IV B- WYCH. F. KAPŁUN

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Antończak Krzysztof
2.	Bełżek Grażyna
3.	Brogowski Piotr
4.	Budzyńska Dorota
5.	Chudoba Piotr
6.	Cieplechowicz Dorota
7.	Czelej Elżbieta
8.	Ćwik Roman
9.	Dworakowska Grażyna
10.	Dybała Roman
11.	Dziuba Ewa
12.	Flis Anna
13.	Gnyp Janina
14.	Grela Dariusz
15.	Grzyb Anna
16.	Hrycuniak Elżbieta
17.	Jarzębowska Anna
18.	Kaliciński Dariusz
19.	Kasprzak Elżbieta
20.	Kuczaj Małgorzata
21.	Kukułowicz Andrzej
22.	Kurek Henryk
23.	Kusy Elżbieta
24.	Małyszek Jolanta
25.	Molas Jadwiga
26.	Ogrzyński Jerzy
27.	Ostrowski Zbigniew
28.	Sawłuk Barbara
29.	Semionowicz Grażyna
30.	Skóra Bogusław
31.	Skwaryło Jan
32.	Sowińska Anna
33.	Szewczuk Dorota

Klasa IV C- WYCH. G. WOJTOWICZ

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Adamczuk Małgorzata
2.	Antończak Elżbieta
3.	Bielińska Jolanta
4.	Boruch Anna
5.	Cholewińska Małgorzata
6.	Czerwieniec Elżbieta
7.	Furmanek Halina
8.	Kraus Małgorzata
9.	Krzyżanek Barbara
10.	Makary Elżbieta
11.	Mazurkiewicz Anna
12.	Myśliwiec Marek
13.	Oleszek Halina
14.	Olszewska Teresa
15.	Onyszczuk Urszula
16.	Petryk Anna
17.	Rudy Marek
18.	Sobieraj Anna
19.	Sobieraj Elżbieta
20.	Soroka Jerzy
21.	Śnieżewski Stanisław
22.	Trześniowski Dariusz
23.	Ułaś Alicja
24.	Waszczuk Barbara
25.	Wróbel Anna
26.	Żerebiec Jolanta
27.	Żurakowski Stanisław

Klasa IV D- WYCH. K. MUSIAŁ

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Adamowicz Elżbieta
2.	Bojar Urszula
3.	Bilewicz Piotr
4.	Błaszczak Piotr
5.	Borys Joanna
6.	Brodziak Liliana
7.	Bujnowska Maria
8.	Czerwonka Urszula
9.	Kapuścińska Małgorzata
10.	Klempka Małgorzata
11.	Kobylarz Jerzy
12.	Kołodziej Jerzy
13.	Koszuta Wiesław
14.	Kwiatkowska Teresa
15.	Kulik Laura
16.	Mróz Urszula
17.	Nosalska Małgorzata
18.	Panas Bogdan
19.	Pokrywka Barbara
20.	Seń Małgorzata
21.	Sędłak Monika
22.	Szala Beata
23.	Szewczyk Jadwiga
24.	Szkałuba Anna
25.	Truszyński Marek
26.	Zarębska Elżbieta
27.	Żołyńska Teresa

Klasa IV E- WYCH. H. BOROWIEC

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Baran Anna
2.	Bartoszczyk Wanda
3.	Hybner Irena
4.	Karpińska Elżbieta
5.	Kiełbińska Dorota
6.	Klimczuk Izabela
7.	Kot Maria
8.	Laskowska Barbara
9.	Osypowicz Anna
10.	Palonka Bożena
11.	Pałka Anna
12.	Pańczyk Danuta
13.	Pastuszak Maria
14.	Piech Małgorzata
15.	Piłat Małgorzata
16.	Płonka Małgorzata
17.	Popowicz Teresa
18.	Praczuk Lucyna
19.	Przeździecka Anna
20.	Rycyk Jadwiga
21.	Sadowska Barbara
22.	Skrzyńska Celina
23.	Stec Mariola
24.	Strumidło Elżbieta
25.	Szewczuk Lilla
26.	Sznajdrowicz Elżbieta
27.	Szpyra Teresa
28.	Tytoń Bożena
29.	Winnicka Jolanta
30.	Żywot Ewa

LISTA ABSOLWENTÓW
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
DLA PRACUJĄCYCH

1980 ROK

Klasa III C

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Bednarska Maria
2.	Buczak Krystyna
3.	Droździel Stanisława
4.	Gajecka Feliksa
5.	Gajecka Maria
6.	Grechuta Józef
7.	Klimczuk Mirosław
8.	Klimczuk Wiesława
9.	Kozak Teresa
10.	Łoś henryk
11.	Mądroń Teresa
12.	Palec Jan
13.	Podoba Wiesława
14.	Rowiński Józef
15.	Walkiewicz Amelia
16.	Wasiura Witold

Klasa III D

Lp.	**Nazwiskoi imię**
1.	Bielak Jadwiga
2.	Grela Ewa
3.	Kalita Teresa
4.	Kawala Teresa
5.	Kucyk Irena
6.	Kuczek Urszula
7.	Kuczyńska Elżbieta
8.	Maziarczuk Bogumiła
9.	Niemczuk Jan
10.	Piłat Teresa
11.	Pitwała Teresa
12.	Sędłak Bożena
13.	Szmit Małgorzata
14.	Slepko Grażyna
15.	Targońska Halina
16.	Wójtowicz Grażyna
17.	Zgnilec Henryk
18.	Zych Urszula

Klasa III E

Lp.	Nazwisko i imię
1.	Baj Leokadia
2.	Bednarska Teresa
3.	Bilik Helena
4.	Czuj Bożena
5.	Kłoczek Henryka
6.	Konowalczyk Bożena
7.	Kuma Barbara
8.	Leszczyńska Danuta
9.	Murawiec Wiesław
10.	Nawrocka Barbara
11.	Pachla Helena
12.	Piotrkowska Gustawa
13.	Polska Wiesława
14.	Sobolewska Jolanta
15.	Stępniak Danuta
16.	Strach Bożena
17.	Wasińczuk Kazimierz

Klasa IV A

Lp.	Nazwisko i imię
1.	Duziński Stanisław
2.	Horbaczewski Krzysztof
3.	Jachtoma Grażyna
4.	Kamieńska Jolanta
5.	Kiełbasa Irena
6.	Aurzecki Jacek
7.	Klimkiewicz Tadeusz
8.	Konopa Anna
9.	Kotowska Ewa
10.	Kubina Małgorzata
11.	Miszczuk Mariola
12.	Oleszko Ewa
13.	Portka Janina
14.	Radziszewska Teresa
15.	Skroban Bożena
16.	Łupaczek Bożena
17.	Stelmaszczuk Maria
18.	Szaran Zbigniew
19.	Szostak Elżbieta
20.	Teterycz Krystyna
21.	Teterycz Wiesława
22.	Tomczak Wojciech
23.	Tymosz Aldona

24. Wojciechowska Alina
25. Zasuwa Ewa
26. Jaszczak Anna
27. Dublińska Magdalena
28. Pachla Alina
29. Pióro Marian
30. Łojewska Małgorzata

Klasa IV B

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Bełz Jan
2.	Bondyra Danuta
3.	Chrzan Piotr
4.	Czerniak Jadwiga
5.	Godlewska Jadwiga
6.	Grela Jan
7.	Gołębiowski Euzebiusz
8.	Jabłoński Jadwiga
9.	Kapłon Zofia
10.	Kot Maria
11.	Król Maria
12.	Kucyk Alicja
13.	Łupina Czesław
14.	Łyś Anna
15.	Łyś Jolanta
16.	Laszczak Alicja
17.	Knap Maria
18.	Maziarczyk Józef
19.	Mazurek Bogumiła
20.	Mulawa Barbara
21.	Niedźwiedź Grażyna
22.	Pupiec Jerzy
23.	Roczkowska Cecylia
24.	Skrzyńska Alicja
25.	Słupski Adam
26.	Spasiuk Wanda
27.	Szulakiewicz Zofia
28.	Wajcht Mariola
29.	Wolińska Barbara
30.	Żebura Bożena
31.	Truś Anna
32.	Turek Ewa

LISTA ABSOLWENTÓW II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W ZAMOŚCIU

1981 ROK

Klasa IV A- WYCH. Z. ORZECHOWSKA

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Bondar Paweł
2.	Bondyra Urszula
3.	Czop Alina
4.	Czop Zofia
5.	Dziadosz Joanna
6.	Gałaszkiewicz Renata
7.	Gromek Wojciech
8.	Hereta Anna
9.	Kłodnicki Sławomir
10.	Kukiełka Alicja
11.	Łuszczak Wiesława
12.	Martysiuk Marzena
13.	Marzec Małgorzata
14.	Mazurek Tomasz
15.	Michalska Maria
16.	Moryń Andrzej
17.	Nowaczek Piotr
18.	Rozkres Janusz
19.	Skąmski Krzysztof
20.	Skibińska Maria
21.	Stępniak Jan
22.	Szpinda Barbara
23.	Szyszko Tadeusz
24.	Wojniak Krystyna

Klasa IV B- WYCH. G. RUBAJ

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Benbenek Marzena
2.	Chudoba Lidia
3.	Cichocki Jerzy
4.	Dziura Teresa
5.	Garbata Anita
6.	Juszczak Maria
7.	Korkosz Grażyna
8.	Kowalczyk Renata
9.	Łęcka Małgorzata
10.	Marchewka Wiesława
11.	Marmaj Marzena
12.	Mazur Elżbieta
13.	Mazur Zofia
14.	Niedźwiedź Jolanta
15.	Ochota Sławomir
16.	Paczewska Ewa
17.	Pakuła Jolanta
18.	Piskor Grzegorz
19.	Run Alicja
20.	Sarzyński Leszek
21.	Siemko Krystyna
22.	Strumidło Barbara
23.	Śmiałko Wojciech
24.	Teterycz Bożena
25.	Wierzbicka Anna
26.	Wójciuk Leszek
27.	Wróblewski Dariusz
28.	Zając Zbigniew

Klasa IV C- WYCH. M.MARKIEWICZ

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Bobrowski Antoni
2.	Drzewosz Renata
3.	Dumała Barbara
4.	Grela Jolanta
5.	Jagoda Małgorzata
6.	Klukow Małgorzata
7.	Krukowski Henryk
8.	Krzysztofiak Teresa
9.	Ksykiewicz Elżbieta
10.	Litwin Renata
11.	Litwiniuk Marzenna
12.	Majkutewicz Jolanta
13.	Mielniczek Małgorzata
14.	Niedźwiedź Teresa
15.	Nizio Maria
16.	Nowosad Jadwiga
17.	Olejarczuk Alina
18.	Pakuła Beata
19.	Pendyk Ewa
20.	Plisikiewicz Joanna
21.	Rączka Iwona
22.	Stachula Stanisława
23.	Szkamruk Ireneusz
24.	Trześniowska Małgorzata
25.	Wiśniewska Małgorzata
26.	Zachaj Ewa

Klasa IV D- WYCH. H. RYCYK

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Bałdyga Danuta
2.	Bryk Urszula
3.	Czerwieniec Joanna
4.	Czyrka Anna
5.	Didyk Elżbieta
6.	Duszejko Joanna
7.	Drabik Janina
8.	Gil Ewa
9.	Gocki Dariusz
10.	Grela Robert
11.	Gryn Elżbieta
12.	Ignaciuk Piotr
13.	Jędruszczak Krystyna
14.	Kapłon Krzysztof
15.	Kopciowska Małgorzata
16.	Kopeć Danuta
17.	Korona Ryszard
18.	Kowalewska Krystyna
19.	Lewicka Anna
20.	Łyś Elżbieta
21.	Łyś Jadwiga
22.	Makara Barbara
23.	Michel Mariola
24.	Michnowicz Zofia
25.	Momot Joanna
26.	Nosal Alina
27.	Pańczyk Ewa
28.	Parol Zofia
29.	Różycka Elżbieta
30.	Smyk Andrzej
31.	Stec Andrzej
32.	Strzelec Bożena
33.	Trojaanowska Halina
34.	Watrak Ewa
35.	Wilk Anna

Klasa IV E- WYCH. OGÓREK

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Bajan Zofia
2.	Bulak Elżbieta
3.	Derewiecka Ewa
4.	Dudkowska Małgorzata
5.	Gontarz Anna
6.	Hybner Artur
7.	Kłapouchy Artur
8.	Kiesztyn Małgorzata
9.	Kołtun Weronika
10.	Knap Joanna
11.	Komar Beata
12.	Kuczmowski Jerzy
13.	Magdziak Urszula
14.	Małysiak Małgorzata
15.	Michalska Anna
16.	Nawrocka Zofia
17.	Nowogrodzka Barbara
18.	Nowosad Marta
19.	Pintal Anna
20.	Radlińska Barbara
21.	Radwańska Anna
22.	Sitarz Waldemar
23.	Szajner Barbara
24.	Szkałuba Krzysztof
25.	Węgrzynowska Maria
26.	Zgnilec Dariusz

LISTA ABSOLWENTÓW
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
DLA PRACUJĄCYCH

1981 ROK

Klasa IV A- WYCH. H.MAZUREK

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Adamczuk Bożena
2.	Baronowska Ewa
3.	Bosak Janina
4.	Dobek Maria
5.	Duras Janina
6.	Herbin Janina
7.	Janas Mariola
8.	Karbownik Lidia
9.	Kawalec Stanisław
10.	Kęcik Teresa
11.	Klimko Barbara
12.	Kopciowswka Dominika
13.	Kulczyńska Marta
14.	Lewicki Jan
15.	Łyś Teresa
16.	Mazurek Mariola
17.	Michoński Zygmunt
18.	Misa Anna
19.	Palak Lidia
20.	Pawęzka Barbara
21.	Pupiec Stanisław
22.	Rosiak Helena
23.	Rud Grażyna
24.	Rzeman Irena
25.	Salitra Antoni
26.	Sarzyńska Barbara
27.	Szczerbicka Katarzyna
28.	Taras Anna
29.	Więcław Grażyna
30.	Bielec Grażyna
31.	Czajka Iwona
32.	Maluga Jolanta
33.	Bełz Bożena
34.	Górska Katarzyna

Klasa IV B – WYCH. Z.BARCZUK

Lp.	Nazwiskoi imię
1.	Błaszkiewicz Maria
2.	Bulak Małgorzata
3.	Cios Hanna
4.	Diadia Janina
5.	Drygiel Krystyna
6.	Janusz Zofia
7.	Jasińska Maria
8.	Kaleniuk Adam
9.	Koczyńska Małgorzata
10.	Karabin Anna
11.	Międlarz Urszula
12.	Majdan Renata
13.	Panasiuk Alicja
14.	Panas Ewa
15.	Rozwadowski Mirosław
16.	Sieczka Alina
17.	Skiba Stefania
18.	Sołoducha Ewa
19.	Smutniak Urszula
20.	Szczepaniak Mirosława
21.	Trześniowska Teresa
22.	Wałecka Małgorzata
23.	Zabiciel Elżbieta
24.	Zielińska Katarzyna
25.	Sak Beata
26.	Piskorz Elżbieta
27.	Bulak Barbara

Klasa III D - WYCH. M. MATUSZEWSKA

Lp.	Nazwisko i imię
1.	Andrzejewski Stanisław
2.	Bocheńska Alina
3.	Chomicka Marta
4.	Ciurysek Walentyna
5.	Duras Dorota
6.	Dziadczyk Karolina
7.	Malinowska Jadwiga
8.	Marzec Irena
9.	Mazurek Urszula
10.	Miszczuk Ewa
11.	Nowak Leszek
12.	Pupiec Małgorzata
13.	Rusinek Jerzy
14.	Zdybel Anna
15.	Goraj Maria
16.	Baronowska Danuta
17.	Birr Bożena
18.	Bondyra Andrzej
19.	Cieślak Barbara
20.	Danielewicz Jan
21.	Dygas Irena
22.	Dziuba Marian
23.	Kiełbiński Adam
24.	Kuca Jerzy
25.	Misiarz Marta
26.	Porządny Waldemar
27.	Sierpińska Grażyna
28.	Łapiuk Mariusz

LISTA ABSOLWENTÓW II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W ZAMOŚCIU

1982 ROK

Klasa IV A- WYCH. J. RĄCZKA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bielecki Jacek
2.	Błażejczyk Renata
3.	Chałubiec Grażyna
4.	Czochra Beata
5.	Gałan Krzysztof
6.	Grzeszczuk Zbigniew
7.	Jędrych Mirosław
8.	Kołodziejczyk Zdzisław
9.	Koman Marek
10.	Kopczyński Tomasz
11.	Kucharska Mariola
12.	Maciocha Alicja
13.	Malus Marek
14.	Maślany Wojciech
15.	Mierzwa Waldemar
16.	Mierzwa Witold
17.	Musiał Jarosław
18.	Pieczykolan Monika
19.	Prokop Grażyna
20.	Siwiec Elżbieta
21.	Smolińska Agnieszka
22.	Szewc Renata
23.	Świstowski Mirosław
24.	Walawender Ewa
25.	Żeromska Elżbieta

Klasa IV B- WYCH. K. BATORSKA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Antoniszewska Anna
2.	Bednarczuk Przemysław
3.	Bodanka Dorota
4.	Chroń Robert
5.	Derdziuk Urszula
6.	Dudek Ewa
7.	Dziedzic Krzysztof
8.	Federowicz Aleksandra
9.	Glinka Dorota
10.	Goch Anna
11.	Jasina Krystyna
12.	Klecha Małgorzata
13.	Kołodziejczyk Barbara
14.	Korga Janusz
15.	Krukowski Andrzej
16.	Kwitek Barbara
17.	Małys Anna
18.	Małysza Emilia
19.	Madeja Halina
20.	Płocharz Andrzej
21.	Podgórna Urszula
22.	Przywoźny Waldemar
23.	Ruda Joanna
24.	Schiitz Marek
25.	Seń Augustyna
26.	Słomianowska Monika
27.	Tomaszewska Ewa
28.	Trześniowski Mirosław
29.	Wawer Waldemar
30.	Wawrzyszko Wiesława
31.	Węgrzyn Ewa
32.	Załoga Alina
33.	Zwolan Krzysztof

Klasa IV C- WYCH. A. SOKOŁOWSKA

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Budek Marta
2.	Bura Celina
3.	Chmielewska Wanda
4.	Chudzik Dorota
5.	Figiel Dariusz
6.	Hałasa Małgorzata
7.	Jarmusz Maria
8.	Kapłon Barbara
9.	Kita Urszula
10.	Kurek Jadwiga
11.	Lubaś Małgorzata
12.	Maćkowiak Magdalena
13.	Majkutewicz Joanna
14.	Olszewska Małgorzata
15.	Pliżga Maria
16.	Putek Urszula
17.	Siatka Barbara
18.	Siudyka Bożena
19.	Sobczak Ludmiła
20.	Szumowski Andrzej
21.	Świstek Bożena
22.	Tchórzewska Alicja
23.	Wałasztyn Małgorzata
24.	Woch Bogumiła

Klasa IV D- WYCH. J. WAWER

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Berdzik Barbara
2.	Biernacka Beata
3.	Cichosz Piotr
4.	Cięszczyk Elżbieta
5.	Dybziński Wojciech
6.	Gęśla Elżbieta
7.	Gęśla Halina
8.	Grześko Jadwiga
9.	Hałas Renata
10.	Jakóbczak Barbara
11.	Jaworska Ewa
12.	Judkowiak Bożena
13.	Kornas Grażyna
14.	Krzeszowska Anna
15.	Kukułowicz Krzysztof
16.	Magryta Anna
17.	Michałkiewicz Dariusz
18.	Myszkowska Grażyna
19.	Nizioł Irena
20.	Podolak Maria
21.	Pędzierski Jerzy
22.	Smoluch Małgorzata
23.	Sznajdrowicz Bogusława
24.	Szprengier Piotr
25.	Tomaszewska Bożena
26.	Winniczuk Barbara
27.	Wiśniewska Bożena
28.	Wójcik Anna
29.	Zawiślak Artur

Klasa IV E- WYCH. D. MIERZWA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bodys Elżbieta
2.	Dziedzic Halina
3.	Galant Urszula
4.	Gęśla Urszula
5.	Gil Halina
6.	Gmyz Katarzyna
7.	Grela Bożena
8.	Grela Jolanta
9.	Janusz Barbara
10.	Kiecana Małgorzata
11.	Kliszcz Grażyna
12.	Kokoć Renata
13.	Korga Małgorzata
14.	Kornas Halina
15.	Lachowicz Anna
16.	Monastyrska Bożena
17.	Pomaniec Marzena
18.	Pomarańska Barbara
19.	Prus Beata
20.	Radomska Maria
21.	Skiba Elżbieta
22.	Sowińska Małgorzata
23.	Surma Anna
24.	Szczerbicka Jolanta
25.	Szyszko Barbara
26.	Ślepko Wiesława
27.	Tryczuk Ewa
28.	Węgrzynowska Elżbieta
29.	Węs Renata
30.	Wszoła Teresa
31.	Zimon Joanna
32.	Żyła Marta

LISTA ABSOLWENTÓW
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
DLA PRACUJĄCYCH

1982 ROK

Klasa IV A

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Barszcz Anna
2.	Bobczuk Barbara
3.	Buczyńska Alina
4.	Firszt Barbara
5.	Jarus Marzena
6.	Kicana Halina
7.	Kożuszek Alina
8.	Lorentz Urszula
9.	Morokiszka Wiesława
10.	Moryń Dorota
11.	Musiał Krystyna
12.	Olech Irena
13.	Olszańska Ewa
14.	Pawłowska Małgorzata
15.	Smyczkowska Wiesława
16.	Sobczak Zofia
17.	Styk Jolanta
18.	Szewczyk Maria
19.	Szewera Bogusława
20.	Złomaniec Izabela
21.	Kasiura Tadeusz
22.	Dyrkacz Marta

Klasa IV B

Lp.	**Nazwiskoi imię**
1.	Berlin Jacek
2.	Borek Małgorzata
3.	Budzińska Elżbieta
4.	Drąg Zofia
5.	Gredys Barbara
6.	Horbatowicz Maria
7.	Jakubczak Urszula
8.	Kołodziej Stanisława
9.	Kowalska Urszula
10.	Kownacka Irena
11.	Kuks Elżbieta
12.	Kuks marek
13.	Lewko Elżbieta
14.	Machałek Ewa
15.	Markowska Teresa
16.	Pieczykolan Zbigniew
17.	Pytlik Jadwiga
18.	Rycaj Maria
19.	Sarnecka Małgorzata
20.	Sawicka Jadwiga
21.	Sokołowski Jarosław
22.	Sołoducha Anna
23.	Stachowicz Elżbieta
24.	Swatko Marlena
25.	Swatowska Teresa
26.	Pitak Marzena

Klasa IV C

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Adamczuk Krystyna
2.	Damko Małgorzata
3.	Budzińska Elżbieta
4.	Dyduch Małgorzata
5.	Furmańczuk Ewa
6.	Gajek Małgorzata
7.	Jędrzejowska Helena
8.	Kitka Beata
9.	Kostrubiec Zofia
10.	Kołodziejczuk Maria
11.	Kusy Teresa
12.	Mazurek Ewa
13.	Mróz Bożena
14.	Nadra Hanna
15.	Ożóg Maria
16.	Pietrzycka Mirosława
17.	Policha Bernardeta
18.	Rybak Mirosława
19.	Siedlarska Anna
20.	Sitarz Małgorzata
21.	Skóra Ewa
22.	Szeląg Grażyna
23.	Terejko Wiesława
24.	Wychlaj Mariusz
25.	Wójcikiewicz Zofia
26.	Żukowska Jadwiga

Klasa III C

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Bartoszewska Wiesława
2.	Dybzińska Elżbieta
3.	Gontarz Bożena
4.	Gniot Małgorzata
5.	Iwaniak Grażyna
6.	Jońska Elżbieta
7.	Kalita Barbara
8.	Karluk Renata
9.	Kornecka Anna
10.	Korzeniowska Ewa
11.	Łapiuk Grażyna
12.	Majewska Bożena
13.	Mazurek Roman
14.	Opiła Anita
15.	Pietrykowska Bożena
16.	Siwczuk Stanisław
17.	Sudak Halina
18.	Tarłowska Małgorzata
19.	Tomasik Zbigniew
20.	Umer Alina
21.	Wajler Krystyna
22.	Władek Maria
23.	Wilk Barbara
24.	Wojtasiuk Urszula
25.	Zasuwa Anna
26.	Żebura Małgorzata

LISTA ABSOLWENTÓW II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W ZAMOŚCIU

1983 ROK

Klasa IV A- WYCH. T. KONIOR

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bętkowska Joanna
2.	Borek Elżbieta
3.	Ciuraszkiewicz Wojciech
4.	Dziki Janusz
5.	Grechuta Andrzej
6.	Harczuk Mariusz
7.	Jazienicka Beata
8.	Korona Krzysztof
9.	Kowalczuk Maria
10.	Kurylak Andrzej
11.	Małaszowska Ewa
12.	Małecki Dariusz
13.	Michałkiewicz Hanna
14.	Migas Artur
15.	Naworol Jolanta
16.	Pleskaczyński Wojciech
17.	Polska Anna
18.	Pyś Iwona
19.	Wiater Jerzy
20.	Wiatrzyk Jerzy
21.	Woliński Witold
22.	Zawiślak Dariusz
23.	Zwolan Piotr
24.	Żuber Mirosław

Klasa IV B- WYCH. J. MRÓZ

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Burdzy Maria
2.	Chadam Janusz
3.	Czeczko Maria
4.	Czochra Jolanta
5.	Dworniczak Zofia
6.	Farion Waldemar
7.	Gmitrzuk Marzena
8.	Juszczak Andrzej
9.	Karol Jerzy
10.	Kliszcz Bożena
11.	Kobylarz Anna
12.	Komisarczuk Robert
13.	Kowalik Barbara
14.	Krajewski Krzysztof
15.	Kusztykiewicz Małgorzata
16.	Majdan Małgorzata
17.	Małek Tomasz
18.	Myśliński Marek
19.	Plewa Artur
20.	Sarzyński Jerzy
21.	Szopa Elżbieta
22.	Szyduk Anna
23.	Szwarc Piotr
24.	Zwolan Marta
25.	Zygarlicka Barbara
26.	Żur Bożena

Klasa IV C- WYCH. T. STANEK

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Bojar Jadwiga
2.	Bartnik Teresa
3.	Bełz Barbara
4.	Bikowski Wojciech
5.	Borzęcka Beata
6.	Droździel Anna
7.	Dubaj Danuta
8.	Greszta Elżbieta
9.	Grodzki Marek
10.	Górska Anna
11.	Hałas Anna
12.	Harczuk Marzena
13.	Jabłońska Anna
14.	Jarosz Wiesława
15.	Kędrak Joanna
16.	Koza Małgorzata
17.	Kukiełka Bożena
18.	Piechota Jolanta
19.	Pintal Maria
20.	Prusicka Ewa
21.	Rapa Elżbieta
22.	Rycyk Beata
23.	Sagan Małgorzata
24.	Sarnicki Radosław
25.	Sokołowska Anna
26.	Szawarska Jolanta
27.	Zarębski Jerzy
28.	Zubala Barbara

Klasa IV D- WYCH. M. CICHOŃ

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Bałakut Alina
2.	Bilik Małgorzata
3.	Bizior Mariusz
4.	Bruśniak Dorota
5.	Dębska Małgorzata
6.	Głowińska Dorota
7.	Kahan Margerita
8.	Kolibski Andrzej
9.	Krzysztofiak Zdzisław
10.	Mulawa Elżbieta
11.	Myszkowska Jolanta
12.	Olejarz Alina
13.	Rafał Halina
14.	Romaszko Małgorzata
15.	Ryń Janusz
16.	Sadło Gabriela
17.	Siwczuk Marta
18.	Smoła Elżbieta
19.	Ściborski Feliks
20.	Twardowska Małgorzata
21.	Tytoń Lidia
22.	Wnuk Piotr
23.	Zarębska Beata

Klasa IV E- WYCH. Z. ŻBIKOWSKA

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Cholewińska Ewa
2.	Chudoba Ewa
3.	Czajkowska Beata
4.	Droździel Jacek
5.	Dudzińska Celina
6.	Gontarz Halina
7.	Grela Witold
8.	Kanior Małgorzata
9.	Kowalczyk Andrzej
10.	Lal Artur
11.	Łysiak Marzena
12.	Małysiak Bożena
13.	Onyszczuk Anna
14.	Ożga Anna
15.	Pytlowska Małgorzata
16.	Sachajko Danuta
17.	Sidor Bożena
18.	Sobota Jarosław
19.	Strzelec Małgorzata
20.	Szczepańska Jadwiga
21.	Szlendak Tomasz
22.	Turzyniecki Dariusz
23.	Zubiak Krystyna
24.	Zwolak Marzena
25.	Zygmunt Beata

Klasa IV F- WYCH. BROGOWSKI

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Brojewska Barbara
2.	Cytawa Barbara
3.	Dziuba Jan
4.	Głąb Joanna
5.	Grela Marta
6.	Grela Krzysztof
7.	Jastrzębska Magdalena
8.	Kanarszczuk Janusz
9.	Kapłon Anna
10.	Kępiński Piotr
11.	Kimak Dariusz
12.	Koczot Andrzej
13.	Kucaj Beata
14.	Kutryn Iwona
15.	Kwaka Leszek
16.	Mielnicka Maria
17.	Sawłuk Wojciech
18.	Surmacz Maria
19.	Świszcz Marek

LISTA ABSOLWENTÓW
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
DLA PRACUJĄCYCH

1983 ROK

Klasa IV A- WYCH.M. MATUSZEWSKA

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Bergiel Anna
2.	Bochyńska Maria
3.	Czajkowski Marek
4.	Czechyra Halina
5.	Duda Grażyna
6.	Galant Grażyna
7.	Grzelec Krystyna
8.	Jaworska Halina
9.	Kalita Ewa
10.	Książek Joanna
11.	Kukiełka Maria
12.	Majdan Anna
13.	Majdan Edward
14.	Miedźwiedź Zofia
15.	Milewska Teresa
16.	Mróz Ewa
17.	Pawelec Barbara
18.	Prokopiuk Lucyna
19.	Puźniak Maria
20.	Sarafin Teresa
21.	Szarpak Alicja
22.	Tomaszewska Wiesława
23.	Złomańczuk Małgorzata
24.	Żebura Krystyna
25.	Korytko Anna

Klasa IV B- WYCH.I. STROCZYŃSKA

Lp.	**Nazwiskoi imię**
1.	Adamczuk Małgorzata
2.	Bodys Bożena
3.	Góra Jolanta
4.	Januszewska Zofia
5.	Kendra Jolanta
6.	Kołtun Jadwiga
7.	Królikowska Bożena
8.	Kulas Jan
9.	Łyp Anna
10.	Gałczyńska Małgorzata
11.	Pieniak Piotr
12.	Piłat Ewa
13.	Poździk Małgorzata
14.	Przytuła Agnieszka
15.	Pytlowska Anna
16.	Rak Barbara
17.	Rycak Ewa
18.	Rycyk Bożena
19.	Salitra Janusz
20.	Siudak Urszula
21.	Sokołowska Urszula
22.	Stępniak Małgorzata
23.	Szurek Sławomir
24.	Szypuła Renata
25.	Świergoń Izabela
26.	Tokarzewska Beata
27.	Wasylko Ewa

Klasa IV C - WYCH.H.MAZUREK

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Bodziuch Anna
2.	Chromiak Dorota
3.	Ciastoch Maria
4.	Dumała Jadwiga
5.	Kopyś Elżbieta
6.	Magryta Teresa
7.	Marczewska Maria
8.	Milczuk Bożena
9.	Pastuszek Jolanta
10.	Rycyk Justyna
11.	Sagan Janusz
12.	Skiba Joanna
13.	Sobczuk Monika
14.	Stepanienko Andrzej
15.	Stępień Danuta
16.	Szypuła Ewa
17.	Szymanek Bożena
18.	Ślepko Elżbieta
19.	Wolska Elżbieta

Klasa III C - WYCH.I.STROCZYńSKA

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Belina Lucyna
2.	Cieliszak Renata
3.	Czuj Andrzej
4.	Dunowski Stanisław
5.	Głowacka Ewa
6.	Goleń Małgorzata
7.	Grela Jolanta
8.	Hoczyk Marek
9.	Kudełko Mirosława
10.	Kukułowicz Marian
11.	Łoś Jadwiga
12.	Penk Norbert
13.	Poklepa Grażyna
14.	Seńko Urszula
15.	Sitarz Maria
16.	Sołoducha Jolanta
17.	Szewc Małgorzata
18.	Syniuk Zofia
19.	Turzyniecka Maria
20.	Wielosz Dorota

LISTA ABSOLWENTÓW II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W ZAMOŚCIU

1984 ROK

Klasa IV A- WYCH. F. KAPŁUN

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Batorska Anna
2.	Dybko Artur
3.	Frankowski Artur
4.	Gołębiowski Jerzy
5.	Hałas Maciej
6.	Hereta Małgorzata
7.	Hołody Elżbieta
8.	Judkowiak Elżbieta
9.	Kapłun Dariusz
10.	Kidybiński Waldemar
11.	Kornas Ewa
12.	Krupa Małgorzata
13.	Marciniewicz Dariusz
14.	Momot Ewa
15.	Pałka Renata
16.	Pawluk Władysław
17.	Rączka Józef
18.	Rycaj Mirosław
19.	Sarzyński Wojciech
20.	Sidor Dariusz
21.	Sobieraj Wojciech
22.	Sochań Małgorzata
23.	Strach Sławomir
24.	Szajnoga Zbigniew
25.	Wyrostek Roman
26.	Żukowska Magdalena

Klasa IV B- WYCH. T. PRZYBYLSKA

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Bałabuch Krystyna
2.	Bojarska Alicja
3.	Bożek Jadwiga
4.	Czekierda Radosław
5.	Dziedzic Elżbieta
6.	Głąb Janusz
7.	Gromek Elżbieta
8.	Grona Elżbieta
9.	Hałasa Grażyna
10.	Hejna Arkadiusz
11.	Kania Janusz
12.	Litwiniuk Irmina
13.	Maciąg Andrzej
14.	Mazur Anna
15.	Niedźwiedź Dorota
16.	Ołtarzewska Iwona
17.	Paczos Urszula
18.	Pietras Dariusz
19.	Podkościelny Jacek
20.	Rycaj Małgorzata
21.	Sierzyński Waldemar
22.	Szołoch Jacek
23.	Szpak Wiesława
24.	Telejko Jerzy
25.	Węcławik Elżbieta
26.	Witek Bożena
27.	Wojda Adam
28.	Wołoszyn Zdzisław
29.	Zańko Zdzisław

Klasa IV C- WYCH. G. WOJTOWICZ

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Cisło Bożena
2.	Figiel Aleksander
3.	Giecko Beata
4.	Grabarczuk Alicja
5.	Greszta Marzena
6.	Kasperkiewicz Stanisława
7.	Kuczaj Iwona
8.	Kupiec Anna
9.	Łapa Jarosaława
10.	Magdziak Jacek
11.	Malec Elżbieta
12.	Nowakowski Mariusz
13.	Oszustowicz Wioletta
14.	Palonka Krzysztof
15.	Pawłowicz Anna
16.	Pupiec Elżbieta
17.	Rajch Małgorzata
18.	Rękas Elżbieta
19.	Rycak Magdalena
20.	Skrok Maria
21.	Szczepankiewicz Elżbieta
22.	Szkabara Anna
23.	Wodyk Maria
24.	Wyłupek Joanna
25.	Wyszyńska Anna

Klasa IV D- WYCH. H. BOROWIEC

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Bondyra Andrzej
2.	Bryk Anna
3.	Burda Alicja
4.	Ciurysek Jadwiga
5.	Dziwura Danuta
6.	Fatyga Krystyna
7.	Garbacz Bernadeta
8.	Gardiasz Danuta
9.	Glazer Stanisław
10.	Imiołek Jolanta
11.	Jarosz Dorota
12.	Kanikuła Barbara
13.	Kapłon Tomasz
14.	Kasprzak Ewa
15.	Kawalec Maksymilian
16.	Kanaszczuk Bożena
17.	Korga Małgorzata
18.	Kossakowska Jolanta
19.	Kozioł Jacek
20.	Kucharska Anna
21.	Legieć Bogdan
22.	Majbaum Anna
23.	Paluch Marzena
24.	Pecyna Elżbieta
25.	Plechawski Robert
26.	Rycyk Małgorzata
27.	Smarkala Grażyna
28.	Staszak Anna
29.	Strus Anna
30.	Szczepanek Tomasz
31.	Węcławik Maria
32.	Wróblewska Dorota
33.	Zimon Bożena

Klasa IV E- WYCH. K. MUSIAŁ

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Bednarek Iwona
2.	Bilski Piotr
3.	Duklińska Beata
4.	Flis Andrzej
5.	Galant Marek
6.	Garbata Małgorzata
7.	Grajner Małgorzata
8.	Iwaniec Renata
9.	Kalman Bożena
10.	Kuszyk Marzena
11.	Kwarciana Jolanta
12.	Łukaszun Grażyna
13.	Makara Piotr
14.	Miernicka Małgorzata
15.	Misiura Anna
16.	Mostowska Marzena
17.	Mróz Jerzy
18.	Nieradko Irena
19.	Opaliński Adam
20.	Osiak Tomsz
21.	Pędzierska Anna
22.	Pietrzykowska Renata
23.	Rybak Joanna
24.	Silezin Bożena
25.	Skiba Anna
26.	Soboń Anna
27.	Soroka Jolanta
28.	Zawada Iwona
29.	Zubala Marta
30.	Żuk Dorota

Klasa IV F- WYCH. M. ŚLEDŹ

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Arabski Ireneusz
2.	Barszczewski Michał
3.	Bednarska Małgorzata
4.	Maj Ewa
5.	Mazur Małgorzata
6.	Molas Jerzy
7.	Mulawa Małgorzata
8.	Oberda Barbara
9.	Ostasz Urszula
10.	Pastuszak Małgorzata
11.	Radlińska Halina
12.	Rycak Elżbieta
13.	Sagan Marzena
14.	Smoluch Bogusława
15.	Suchowierz Wojciech
16.	Szerszon Edward
17.	Szydłowska Elżbieta
18.	Śmiałko Piotr
19.	Trześniowska Małgorzata
20.	Ważny Ireneusz
21.	Wdowicz Barbara
22.	Wiśniewska Teresa
23.	Wlaź Jolanta
24.	Wołowik Ewa
25.	Żabicka Barbara

LISTA ABSOLWENTÓW
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
DLA PRACUJĄCYCH

1984 ROK

Klasa IV A -WYCH. H.MAZUREK

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Bartnik Zofia
2.	Bezłada Dorota
3.	Bis Małgorzata
4.	Buczkowska Teresa
5.	Dołębska Beata
6.	Domienik Maria
7.	Głowacka Elżbieta
8.	Grosman Ewa
9.	Jaworowska Antonina
10.	Kawecka Beata
11.	Klimczuk Dariusz
12.	Klimko Elżbieta
13.	Kmieć Robert
14.	Kostecka Małgorzata
15.	Kuron Janina
16.	Lenczewska Małgorzata
17.	Marciniak Lidia
18.	Misztal Urszula
19.	Mogielnicka Anna
20.	Olczyk Halina
21.	Sarzyńska Halina
22.	Słota Dariusz
23.	Szykuła Bogdan
24.	Tłuczek Henryka
25.	Tońka Małgorzata
26.	Cieślak Zofia
27.	Glińska Magdalena
28.	Kulesza Maria
29.	Ćwik Wiesław
30.	Kawałko Małgorzata

Klasa IV B- WYCH.D.KRAWCZUK

Lp.	**Nazwiskoi imię**
1.	Bartoszewska Jadwiga
2.	Bryła Bożena
3.	Brzeskot Marzena
4.	Gac Małgorzata
5.	Gomela Renata
6.	Janduła Małgorzata
7.	Kubińska Krystyna
8.	Mikuła Elżbieta
9.	Mierzejewska Małgorzata
10.	Polak Żaneta
11.	Pulikowska Zofia
12.	Szuwara Zuzanna
13.	Tychowska Renata
14.	Wasil Ewa

Klasa IV C – WYCH. M.MATUSZEWSKA

Lp.	**Nazwiskoi imię**
1.	Bardyga Jolanta
2.	Ciećko Grażyna
3.	Compała Anna
4.	Dudek Alina
5.	Franaszczuk Jolanta
6.	Gałan Krzysztof
7.	Jurczyk Dorota
8.	Juszczak Krystyna
9.	Juzwa Agata
10.	Kachny Bożena
11.	Klimko Małgorzata
12.	Kołtun Joanna
13.	Lemańska Beata
14.	Mulawa Teresa
15.	Musiał Wioletta
16.	Pintal Małgorzata
17.	Rapa Beata
18.	Serafin Urszula
19.	Stańko Anna
20.	Stoń Magdalena
21.	Szuba Bożena
22.	Torba Bożena
23.	Zdybel Dorota
24.	Zygmunt Danuta
25.	Bęcal Elżbieta
26.	Bochniak Stanisław

Klasa III C – WYCH.J.ARCICHOWSKA

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Bis Marek
2.	Drzewicki Henryk
3.	Hadaj Janusz
4.	Hucik Anna
5.	Kukiełka Anna
6.	Mazurek Małgorzata
7.	Proć Joanna
8.	Sękowska Małgorzata

LISTA ABSOLWENTÓW II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W ZAMOŚCIU

1985 ROK

Klasa IV A- WYCH. H. POŹDZIK

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Berdzikowska Małgorzata
2.	Bryła Artur
3.	Godzisz Izabela
4.	Kidybiński Zbigniew
5.	Łaszcz Jarosław
6.	Mańkowski Piotr
7.	Matuszak Krzysztof
8.	Mazur Arek
9.	Modrzewski Tomasz
10.	Musiał Jarosław
11.	Piróg Marek
12.	Rabiega Andrzej
13.	Radlińska Renata
14.	Rusinek Artur
15.	Siwiela Piotr
16.	Wiater Witold
17.	Wiertel Robert
18.	Wróbel Małgorzata
19.	Wróblewski Andrzej

Klasa IV B- WYCH. E. KUBALA

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Bondyra Małgorzata
2.	Bosak Anna
3.	Bulak Maria
4.	Dziuba Zafia
5.	Flor Robert
6.	Jońska Joanna
7.	Kanarszczuk Barbara
8.	Kobylarz Ewa
9.	Korniak Ewa
10.	Kościk Ewa
11.	Kropornicki Ryszard
12.	Kucharska Jolanta
13.	Majdan Urszula
14.	Mazurek Ewa
15.	Palonka Anna
16.	Paszko Jolanta
17.	Popowicz Beata
18.	Radziejewska Małgorzata
19.	Sitarz Marzena
20.	Skiba Elżbieta
21.	Skurska Jolanta
22.	Słupska Elżbieta
23.	Socha Dorota
24.	Syska Anna
25.	Szyszko Renata
26.	Wróbel Anna
27.	Zawrotniak Beata

Klasa IV C- WYCH. M. MARKIEWICZ

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Antoszak Bożena
2.	Bajan Beata
3.	Białkowska Barbara
4.	Cichosz Anna
5.	Curyło Jolanta
6.	Dumicz Jolanta
7.	Gil Jolanta
8.	Hałasa Małgorzata
9.	Huszalak Ewa
10.	Kawecka Anna
11.	Kołcon Marek
12.	Kowalczuk Maria
13.	Łysiak Elżbieta
14.	Maciocha Barbara
15.	Makarowska Małgorzata
16.	Matwis Ewa
17.	Momot Dorota
18.	Mydlak Iwona
19.	Niedźwiedź Agata
20.	Opszyński Marek
21.	Orłowska Lidia
22.	Pintal Jolanta
23.	Podolak Tadeusz
24.	Sałaban Barbara
25.	Semczuk Piotr
26.	Sirko Grażyna
27.	Szuwara Andrzej

Klasa IV D- WYCH. H. RYCYK

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Barwińska Ewa
2.	Borowiec Anna
3.	Brogowski Lech
4.	Brzozowska Alina
5.	Chabros Elżbieta
6.	Choma Krzysztof
7.	Dybała Joanna
8.	Farion Mirosław
9.	Filipowicz Joanna
10.	Fronc Magdalena
11.	Gąska Tomasz
12.	Grudzińska Ewa
13.	Gumieniak Beata
14.	Kimak Michał
15.	Kraczkiewicz Leszek
16.	Kurek Agnieszka
17.	Łęcka Barbara
18.	Maślana Marta
19.	Mołdoch Maria
20.	Pałka Elżbieta
21.	Pliżga Maria
22.	Pomykało Ryszard
23.	Rosa Agnieszka
24.	Sawic Ewa
25.	Sędłak Marta
26.	Sędłak Roman
27.	Sołomczak Anna
28.	Stańczyk Wojciech
29.	Szatecki Tomasz
30.	Tomaszewski Piotr
31.	Wajcht Jacek
32.	Wróblewski Robert
33.	Żdanowski Jarosław

Klasa IV E- WYCH. W. KALITA

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Adamczuk Zofia
2.	Borek Celina
3.	Juszczak Zbigniew
4.	Kamińska Małgorzata
5.	Kędra Piotr
6.	Kulik Małgorzata
7.	Kuropatnicka Zdzisława
8.	Kycko Joanna
9.	Lachowska Anna
10.	Mazur Maria
11.	Olech Grażyna
12.	Ostapiuk Anna
13.	Palonka Anna
14.	Pańczyk Aleksander
15.	Pytlowska Marzena
16.	Rycaj Jolanta
17.	Skiba Małgorzata
18.	Smyk Małgorzata
19.	Sobczuk Monika
20.	Strzałka Beata
21.	Szymoniak Małgorzata
22.	Trytek Anna
23.	Węgińska Hanna

Klasa IV F- WYCH. G. RUBAJ

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Bernat Dariusz
2.	Borowiec Jolanta
3.	Brudziński Piotr
4.	Bździuch Krystyna
5.	Chmielewska Dorota
6.	Grela Anna
7.	Jarocki Jerzy
8.	Klik Elżbieta
9.	Kmieć Małgorzata
10.	Kocieł Marta
11.	Król Bernadeta
12.	Ksykiewicz Marzena
13.	Litwińczuk Małgorzata
14.	Łyp Ewa
15.	Molas Jan
16.	Najda Elżbieta
17.	Olejarz Elżbieta
18.	Oszust Renata
19.	Pałka Dorota
20.	Pecyna Maria
21.	Pintal Marta
22	Policha Joanna
23	Sikorska Dorota
24.	Sokołowska Danuta
25.	Szypuła Elżbieta
26.	Wiśniewska Dorota
27.	Wiśniewski Jarosław
28.	Wojtaś Adam

LISTA ABSOLWENTÓW
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
DLA PRACUJĄCYCH

1985 ROK

Klasa IV A – WYCH.M.MATUSZEWSKA

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Abramek Mariola
2.	Bednarek Alina
3.	Błaszczak Urszula
4.	Cisek Zbigniew
5.	Dziwura Tomasz
6.	Grądkowska Joanna
7.	Kunasz Dorota
8.	Lebioda Maria
9.	Lizut Grażyna
10.	Łabaj Danuta
11.	Magdziak Marta
12.	Mogielnicka Elżbieta
13.	Pastuszak Dorota
14.	Piechociński Adam
15.	Posłajko Grażyna
16.	Przytuła Maria
17.	Rozmus Elzbieta
18.	Rypulak Małgorzata
19.	Sobas Marzena
20.	Stanisławek Marek
21.	Szewczuk Małgorzata
22.	Tasior Bogusława
23.	Tuszakowski Jarosław
24.	Zima Anna
25.	Zub Bożena

Klasa IV B - WYCH.S.FILIPOWICZ

Lp.	**Nazwiskoi imię**
1.	Chmielowiec Dorota
2.	Choma Joanna
3.	Daniłowicz Piotr
4.	Furmańczuk Anna
5.	Gromek Marta
6.	Kasiura Wioletta
7.	Klassek Andrzej
8.	Kot Barbara
9.	Malinowska Ewa
10.	Ożarowska Jadwiga
11.	Skóra Iwona
12.	Sobuś Małgorzata
13.	Szewczyk Elżbieta
14.	Twardziszewska Elżbieta
15.	Wisz Aleksander
16.	Wróbel Elzbieta
17.	Wójtowicz Maria
18.	Zakrzewski Henryk
19.	Zdanowska Barbara
20.	Żołnierczuk Małgorzata

Klasa IV C – WYCH.M.MATUSZEWSKA

Lp.	**Nazwiskoi imię**
1.	Cybula Joanna
2.	Dyl Barbara
3.	Gawron Marzena
4.	Kancerz Danuta
5.	Kasprzak Jacek
6.	Klimczuk Alicja
7.	Kowalczuk Krystyna
8.	Kulik Barbara
9.	Kusiak Alicja
10.	Lisowska Maria
11.	Mulawa Anna
12.	Nocuń Renata
13.	Ożarowska Elżbieta
14.	Prędka Stanisława
15.	Sosna Anna
16.	Szewc Maria
17.	Wałaszyk Lilia
18.	Wnuk Beata
19.	Żyła Liliana
20.	Żyłka Dorota
21.	Puchacz Maria
22.	Gontarz Bożena
23.	Skopek Maria
24.	Bednarczuk Erwin
25.	Grela Małgorzata
26.	Mazurek Piotr

Klasa III C – WYCH.J.ARCICHOWSKA

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Bartosz Małgorzata
2.	Bekier Bogumiła
3.	Boryło Henryka
4.	Baran Bogdan
5.	Franczak Marzena
6.	Fronc Ewa
7.	Gil Małgorzata
8.	Hubala Anna
9.	Jarczak Maria
10.	Juszczak Krystyna
11.	Lisowska Jadwiga
12.	Lotz Alina
13.	Paliwczak Maria
14.	Sarzyńska Elżbieta
15.	Senderek Elzbieta
16.	Szponar Dorota
17.	Sadowska Ewa
18.	Sawicki Marek
19.	Toczek Elżbieta
20.	Bucior Barbara
21.	Janusz Bożena

LISTA ABSOLWENTÓW II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W ZAMOŚCIU

1986 ROK

Klasa IV A- WYCH. J. RĄCZKA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bojerczuk Marzena
2.	Chudoba Andrzej
3.	Czuk Grzegorz
4.	Góra Krzysztof
5.	Kozielewicz Anna
6.	Krzysztoń Agnieszka
7.	Kucaj Dorota
8.	Lisińska Urszula
9.	Madyniak Robert
10.	Magdziak Anna
11.	Michnowicz Krystyna
12.	Momot Róża
13.	Piłat Jacek
14.	Rybak Dariusz
15.	Rycyk Iwona
16.	Sachajko Piotr
17.	Siwiec Wiesław
18.	Sokołowski Piotr
19.	Szatraj Waldemar
20.	Śliwiński Dariusz
21.	Teterycz Andrzej
22.	Teterycz Anna
23.	Żołnierczuk Joanna

Klasa IV B- WYCH. J. WAWER

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Bartoszczyk Ewa
2.	Brzozowska Anna
3.	Buszowski Piotr
4.	Chwiejczak Anna
5.	Gębala Małgorzata
6.	Gorajska Ilona
7.	Jop Anna
8.	Kasjaniuk Renata
9.	Koczwara Renata
10.	Kopciewska Barbara
11.	Kowalczuk Danuta
12.	Litwin Barbara
13.	Machałek Małgorzata
14.	Mazur Ewa
15.	Milczuk Beata
16.	Ostasz Anna
17.	Ożga Iwona
18.	Radziejewska Renata
19.	Skiba Zbigniew
20.	Stępień Agnieszka
21.	Szymoniak Ewa
22.	Taran Wiesława
23.	Żywicka Małgorzata

Klasa IV C- WYCH. K. BATORSKA

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Bednarz Renata
2.	Gocka Wioletta
3.	Godzisz Barbara
4.	Hałasa Monika
5.	Iwaniec Agata
6.	Karczmarczyk Liliana
7.	Kowalczyk Piotr
8.	Kozak Barbara
9.	Kryń Maria
10.	Kupiec Anna
11.	Ławnik Beata
12.	Pieczykolan Marzena
13.	Pietrykowska Marzena
14.	Pietrzykowska Joanna
15.	Polska Aneta
16.	Rusińska Izabela
17.	Siwczuk Ewa
18.	Szajewska Barbara
19.	Szajnoga Joanna
20.	Szlinkiert Beata
21.	Typek Błażena
22.	Zgnilec Anna

Klasa IV D- WYCH. Z. ORZECHOWSKA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bajak Marta
2.	Branecki Artur
3.	Cużytek Arnika
4.	Derkacz Cezary
5.	Dudek Paweł
6.	Godzisz Mieczysław
7.	Greszta Iwona
8.	Horbaczewski Jacek
9.	Jasińska Renata
10.	Kabas Ewa
11.	Kańczugowska Marzena
12.	Konior Tomasz
13.	Kilarska Anna
14.	Maj Beata
15.	Niemczycka Anna
16.	Nowakowska Ewa
17.	Osika Jarosław
18.	Ożga Katarzyna
19.	Palonka Paweł
20.	Piętak Anna
21.	Pikuziński Jarosław
22.	Pióro Agnieszka
23.	Smolińska Katarzyna
24.	Sobota Joanna
25.	Szewc Dorota
26.	Szewczyk Anna
27.	Szponar Dorota
28.	Wawer Sławomir
29.	Wojtyna Krzysztof
30.	Zaborska Agnieszka
31.	Zawrotniak Monika
32.	Zwolak Dorota

Klasa IV E- WYCH. A. SOKOŁOWSKA

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Barańska Joanna
2.	Borowiec Dorota
3.	Cholewińska Elżbieta
4.	Chomicka Anna
5.	Czerniej Ewa
6.	Dziura Jacek
7.	Gorzkowska Agnieszka
8.	Jękot Agnieszka
9.	Karwat Barbara
10.	Kopeć Jolanta
11.	Koza Małgorzata
12.	Ładniak Jolanta
13.	Łopuszyńska Elżbieta
14.	Łukaszczyk Barbara
15.	Łypka Małgorzata
16.	Maliszewska Renata
17.	Misztal Marzena
18.	Odrzywolska Maria
19.	Pintal Piotr
20.	Podgórska Renata
21.	Popowicz Jacek
22.	Prawczuk Joanna
23.	Sokołowska Joanna
24.	Woch Ewa
25.	Wojciechowska Honorata
26.	Zgnilec Barbara

LISTA ABSOLWENTÓW
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
DLA PRACUJĄCYCH

1986 ROK

Klasa IV A – WYCH.S.FILIPOWICZ

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Bednarczuk Magdalena
2.	Blachnierek Beata
3.	Bojanowski Jerzy
4.	Cisek Bożena
5.	Darmochwał Bogumiła
6.	Dłuś Ewa
7.	Drozdowska Bożena
8.	Dygas Wioletta
9.	Gawłowska Beata
10.	Hoczyk Jolanta
11.	Jabraszko Jerzy
12.	Jachymek Justyna
13.	Jurek Urszula
14.	Karwat Beata
15.	Kowalicki Piotr
16.	Krupa Dorota
17.	Krzyżanowska Beata
18.	Kulawiak Barbara
19.	Lalik Zofia
20.	Mazur Anna
21.	Miksza Wiesław
22.	Mojzess Anna
23.	Muda Marzanna
24.	Piekaroś Agnieszka
25.	Pietura Anna
26.	Siemko Beata
27.	Wasylko Grażyna
28.	Zabłocka Agnieszka
29.	Kiryk Beata

Klasa IV B – WYCH.J.SOCHA

Lp.	**Nazwiskoi imię**
1.	Bekier Mirosława
2.	Cencelewicz Beata
3.	Czapka Elżbieta
4.	Czerwińska Beata
5.	Dołba Renata
6.	Gawron Renata
7.	Kita Małgorzata
8.	Kozak Magdalena
9.	Łubkowski Andrzej
10.	Łuczycka Dorota
11.	Mokrosz Grażyna
12.	Sak Beata
13.	Sałamacha Grażyna
14.	Słupaczek Iwona
15.	Sowa Justyna
16.	Tabaczuk Marzena
17.	Tryczyńska Alicja
18.	Wielgoszyńska Beata
19.	Winiarczyk Marian
20.	Zaśko Agnieszka

Klasa IV C – WYCH.M.MATUSZEWSKA

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Babińska Bernadeta
2.	Bednarz Renata
3.	Budzyński Dariusz
4.	Kołtun Katarzyna
5.	Komajda Małgorzata
6.	Litwińczuk Bożena
7.	Misińska Małgorzata
8.	Nowaczek Barbara
9.	Nizioł Alicja
10.	Rosiak Dorota
11.	Sawicka Elżbieta
12.	Szeremeta Jadwiga
13.	Witkowska Wiesława
14.	Zielińska Małgorzata
15.	Adamowicz Joanna

Klasa IV D – WYCH.J.ARCICHOWSKA

Lp.	Nazwisko i imię
1.	Bortacka Iwona
2.	Czerwieniec Joanna
3.	Czyżewska Małgorzata
4.	Dudkowska Jolanta
5.	Dziędziurko Wioletta
6.	Galant Bożena
7.	Grabias Bożena
8.	Jamroz Amelia
9.	Kabarowska Ewa
10.	Klimko Anna
11.	Korzeniowska Danuta
12.	Miazga Ewa
13.	Pawelec Tomasz
14.	Siedlecka Ewa
15.	Stanek Tadeusz
16.	Szewc Małgorzata
17.	Szprengier Tomasz
18.	Tuszakowski Krzysztof
19.	Wolska Marta
20.	Zielińska Elżbieta
21.	Luterek Zygmunt

Klasa III B – WYCH. Z.BARCZUK

Lp.	Nazwisko i imię
1.	Galarda Małgorzata
2.	Głuszek Janina
3.	Grela Dorota
4.	Kopciowska Jadwiga
5.	Kozłowska Zofia
6.	Kulasza Kazimierz
7.	Latawiec Dorota
8.	Łach Beata
9.	Łącki Włodzimierz
10.	Misztal Jolanta
11.	Monastyrska Monika
12.	Mulawa Beata
13.	Skwarek Andrzej
14.	Sierpiński Krzysztof
15.	Szady Urszula
16.	Szram Jolanta
17.	Wiśniewski Zdzisław

LISTA ABSOLWENTÓW II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W ZAMOŚCIU

1987 ROK

Klasa IV A- WYCH. I. HAJDUK

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Barszcz Bogusław
2.	Batorski Mariusz
3.	Błazik Ewa
4.	Bojar Dariusz
5.	Burzec Jolanta
6.	Gruszka Agnieszka
7.	Karpińska Renata
8.	Kobylański Mirosław
9.	Kozłowski Mirosław
10.	Kuźniarski Jarosław
11.	Lachowiec Włodzimierz
12.	Mańkowska Barbara
13.	Matuszak Aleksander
14.	Mazurek Agnieszka
15.	Modrzewska Agnieszka
16.	Musiał Wojciech
17.	Ochniowski Tomasz
18.	Orłowska Barbara
19.	Pakuła Dorota
20.	Pieczonka Jacek
21.	Poździk Jarosław
22.	Woliński Sławomir
23.	Wójcik Joanna

Klasa IV B- WYCH. Z. ŻBIKOWSKA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bałuta Anna
2.	Bąk Renata
3.	Bekier Agata
4.	Bugała Ewa
5.	Dudek Tomasz
6.	Dziuba Agnieszka
7.	Gulak Ewa
8.	Hasiak Beata
9.	Kordyaczny Zbigniew
10.	Kusiak Anna
11.	Leszczyńska Urszula
12.	Łapa Dorota
13.	Marzec Marta
14.	Matyjasek Jolanta
15.	Mulawa Aleksander
16.	Niemczuk Ewa
17.	Ostapińska Małgorzata
18.	Radomska Jolanta
19.	Rycyk Anna
20.	Semczuk Agnieszka
21.	Smoląg Tomasz
22.	Stańczyk Anna
23.	Swoboda Anna
24.	Szatała Renata
25.	Szlandak Agata

Klasa IV C- WYCH. K. KABAS

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Andrzejewski Zbigniew
2.	Czapla Bogumiła
3.	Czapla Mariola
4.	Dehnel Joanna
5.	Dobrowolska Izabela
6.	Duda Bogdan
7.	Furmanek Dariusz
8.	Garbiec Renata
9.	Głowacka Mariola
10.	Górska Anna
11.	Janeczko Ewa
12.	Kupaj Joanna
13.	Kuranc Alfred
14.	Michniak Bożena
15.	Mróz Marek
16.	Pogódź Anna
17.	Przyczyna Dorota
18.	Ryń Agnieszka
19.	Sikora Joanna
20.	Stoch Elżbieta
21.	Subocz Anna
22.	Świderska Jolanta
23.	Zawrotnik Anna

Klasa IV D- WYCH. M. CICHOŃ

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Bieniek Małgorzata
2.	Bugańska Agnieszka
3.	Dzioch Krzysztof
4.	Głowacka Aleksandra
5.	Gorzkowska Beata
6.	Gozdecka Anna
7.	Jaremek Elżbieta
8.	Kapłon Agnieszka
9.	Kuźma Elżbieta
10.	Mazurek Anna
11.	Pankiewicz Renata
12.	Pleskaczyńska Dorota
13.	Sadowska Anna
14.	Sienkiewicz Bożena
15.	Skwaryło Beata
16.	Szatraj Bożena
17.	Szwanc Sławomir
18.	Tokarz Renata
19.	Ziomek Małgorzata

Klasa IV E- WYCH. T. KONIOR

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Adamczuk Elżbieta
2.	Bajorek Krzysztof
3.	Dedko Joanna
4.	Duda Piotr
5.	Górniak Anna
6.	Jęczmionka Barbara
7.	Kasiura Paweł
8.	Kasprzak Ewa
9.	Kołcon Piotr
10.	Kołtun Jacek
11.	Kowalczyk Agata
12.	Krukowska Anna
13.	Kwaka Dorota
14.	Łukaszun Anna
15.	Majewska Grażyna
16.	Maluha Bernadeta
17.	Miedziak Tomasz
18.	Miśkiewicz Marzena
19.	Momot Marek
20.	Pintal Beata
21.	Różycka Małgorzata
22.	Rycaj Anna
23.	Segieda Beata
24.	Szmidt Marta
25.	Trusiuk Małgorzata
26.	Zawiślak Andrzej

LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
DLA PRACUJĄCYCH

1987 ROK

Klasa IV A – WYCH. I. STROCZYŃSKA

Lp.	Nazwisko i imię
1.	Boratyn Piotr
2.	Czerwieniec Agnieszka
3.	Greszta Agata
4.	Hałasa Anna
5.	Karwańska Dorota
6.	Kitka Stanisław
7.	Kozak Remigiusz
8.	Liwak Joanna
9.	Łaba Małgorzata
10.	Mazurek Irena
11.	Niedziałek Elżbieta
12.	Piekaroś Monika
13.	Pomarańska Tatiana
14.	Ponachajba Anna
15.	Rycyk Mirosław
16.	Saluk Artur
17.	Sobczak Dariusz
18.	Szeremeta Anna
19.	Złomaniec Renata
20.	Dzwolak Elżbieta
21.	Czuk Beata

Klasa IV C – WYCH.A.WŁOSZCZYŃSKA

Lp.	**Nazwiskoi imię**
1.	Bikowska Małgorzata
2.	Borek Elżbieta
3.	Brydak Renata
4.	Frankiewicz Jolanta
5.	Gać Anna
6.	Głowacki Piotr
7.	Guć Monika
8.	Józefko Jolanta
9.	Kasiura Anna
10.	Kardasz Anna
11.	Kawalec Ewa
12.	Kolano Adam
13.	Kosmala Barbara
14.	Kostrubała Zofia
15.	Lignar Anna
16.	Ładniak Ewa
17.	Łogin Bohdan
18.	Łoś Anna
19.	Michniewicz Tomasz
20.	Niderla Marek
21.	Nizioła Mirosław
22.	Pacyk Maria
23.	Stoń Beata
24.	Suwała Katarzyna
25.	Tryczyński Jacek
26.	Wiśniewska Wiesława
27.	Wróblewska Elzbieta
28.	Zielińska Dorota
29.	Żur Andrzej
30	Szewczuk Adam
31	Nowak Małgorzata
32	Wróbel Małgorzata

Klasa IV D – WYCH.J.ARCICHOWSKA

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Andrzejec Aneta
2.	Duda Barbara
3.	Dworniczak Anna
4.	Gąska Agata
5.	Grabowska Ewa
6.	Gwiazdowska Agnieszka
7.	Jakóbczak Małgorzata
8.	Jurczak Małgorzata
9.	Klimko Monika
10.	Kulesza Anna
11.	Lipczewska Alfreda
12.	Mazur Maria
13.	Pawliszcze Jolanta
14.	Technik Iwona
15.	Rybak Małgorzata
16.	Skóra Elżbieta
17.	Warchoł Krystyna
18.	Wszoła Mariola
19.	Zwolan Elżbieta

Klasa III B – WYCH.D.KRAWCZYK

Lp.	Nazwisko i imię
1.	Flesza Joanna
2.	Gac Wioletta
3.	Jarosz Jarosław
4.	Jóźwik Anna
5.	Malinowska Bożena
6.	Kucharczyk Teresa
7.	Miszczak Danuta
8.	Najda Lesław
9.	Piotrkowska Irena
10.	Platenik Małgorzta
11.	Zwolan Jan

LISTA ABSOLWENTÓW II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W ZAMOŚCIU

1988 ROK

Klasa IV A- WYCH. F. KAPŁUN

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bielecki Tomasz
2.	Bodys Paweł
3.	Brzyski Mirosław
4.	Burliński Piotr
5.	Curyło Mariusz
6.	Czekierda Alicja
7.	Juśko Elżbieta
8.	Korniewski Paweł
9.	Krekora Piotr
10.	Kusztal Piotr
11.	Łosiewicz Jacek
12.	Matwis Tomasz
13.	Miszczuk Ireneusz
14.	Momot Mariusz
15.	Sirko Jerzy
16.	Turos Agnieszka
17.	Wiśniewska Agnieszka
18.	Wiśniewski Radosław
19.	Wrona Mariusz
20.	Wytrykus Marta
21.	Zawiślak Piotr
22.	Żądło Ryszard

Klasa IV B- WYCH. P. BOJANOWSKI

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Bałuta Beata
2.	Błotniak Katarzyna
3.	Garbata Renata
4.	Grądz Marta
5.	Hasiak Joanna
6.	Iwicka Dorota
7.	Kanarszczuk Piotr
8.	Karchut Jolanta
9.	Mazurek Iwona
10.	Misztal Bożena
11.	Niedźwiedź Dorota
12.	Olszak Anita
13.	Podkański Zbigniew
14.	Sałamacha Barbara
15.	Sikora Małgorzata
16.	Stepuch Ewa
17.	Stopa Beata
18.	Szewczuk Piotr
19.	Tchórz Monika
20.	Tyszko Agata
21.	Woszak Joanna
22.	Zając Elżbieta
23.	Zawadzka Renata
24.	Żbikowska Beata

Klasa IV C WYCH. T. PRZYBYLSKA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Błaszczuk Tomasz
2.	Buczkowska Renata
3.	Dubina Iwona
4.	Dudek Marzena
5.	Feduszka Barbara
6.	Grabek Tomasz
7.	Gronkowska Renata
8.	Kisiak Maria
9.	Kitka Anna
10.	Koczułap Tomasz
11.	Kot Mariusz
12.	Kozak Justyna
13.	Krzemiński Andrzej
14.	Łój Jolanta
15.	Łysiak Marta
16.	Margol Dorota
17.	Mazurek Maria
18.	Miksza Jolanta
19.	Momot Iwona
20.	Oszust Ewa
21.	Pakuła Zofia
22.	Piotrowska Izabela
23.	Rybak Małgorzata
24.	Twardowska Joanna
25.	Zgnilec Agnieszka
26.	Ziemiński Krzysztof

Klasa IV D - WYCH. A. ŚNIEŻKO

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Antoszak Edyta
2.	Duda Robert
3.	Dudek Artur
4.	Frankowski Jacek
5.	Hanulak Renata
6.	Kasprzyk Janusz
7.	Kisielińska Małgorzata
8.	Klimczuk Bogusław
9.	Korylak Bożena
10.	Kościk Agnieszka
11.	Kowalczyk Jolanta
12.	Krupa Anna
13.	Kunasz Urszula
14.	Kurek Joanna
15.	Kustra Mariusz
16.	Lewczuk Beata
17.	Lichota Radosław
18.	Magryta Marzena
19.	Margol Marta
20.	Niemiec Bożena
21.	Opiela Joanna
22.	Przekociński Wojciech
23.	Radecka Aneta
24.	Radecka Beata
25.	Skulina Waldemar
26.	Spasiuk Andrzej
27.	Sudak Anna
28.	Szmit Elżbieta
29.	Szykuła Elżbieta
30.	Świszcz Urszula
31.	Wawrzyk Paweł
32.	Wróbel Andrzej

Klasa IV E - WYCH. M. ŚLEDŹ

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Adamowicz Jan
2.	Andrzejewska Elżbieta
3.	Barczuk Anna
4.	Borys Marta
5.	Chmielewska Renata
6.	Droździel Ewa
7.	Duklińska Edyta
8.	Gmyz Grzegorz
9.	Godzisz Anna
10.	Gronowska Danuta
11.	Gryn Anna
12.	Hawryluk Maryla
13.	Janczak Małgorzata
14.	Janda Agnieszka
15.	Kolbe Ewa
16.	Kołtun Joanna
17.	Kołtun Marzena
18.	Makohoń Elżbieta
19.	Mazurek Małgorzata
20.	Odrzywolska Małgorzata
21.	Orłowska Iwona
22.	Osoba Beata
23.	Panasiuk Martin
24.	Popielec Alina
25.	Sachajko Marek
26.	Sak Małgorzata
27.	Staniszewski Sławomir
28.	Winniczek Andrzej
29.	Winniczek Katarzyna
30.	Wróblewska Barbara

Klasa IV F - WYCH. K. MUSIAŁ

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Adamczuk Anna
2.	Buszowska Magdalena
3	Bylina Dariusz
4.	Charczuk Małgorzata
5.	Chlebińska Małgorzata
6.	Cisło Anna
7.	Danilewicz Urszula
8.	Dąbrowska Katarzyna
9.	Dąbrowska Agnieszka
10.	Dobrowolski Dariusz
11.	Garbaczewska Agata
12.	Głąb Tomasz
13.	Gorzkowski Jacek
14.	Gruszka Agnieszka
15.	Jęczmionka Małgorzata
16.	Kasjaniuk Joanna
17.	Kudyk Tomasz
18.	Kuraszkiewicz Robert
19.	Łoński Rafał
20.	Obszańska Marta
21.	Pańczyk Anna
22.	Piechowiak Jacek
23.	Puchala Dorota
24.	Rozwadowska Elżbieta
25.	Rzeszutek Anna
26.	Sokołowska Joanna
27.	Staszuk Joanna
28.	Strzępek Małgorzata
29.	Sugalski Jarosław
30.	Wasylko Beata
31.	Wlaź Małgorzata
32.	Wszoła Rafał
33.	Zwolan Paweł

LISTA ABSOLWENTÓW
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
DLA PRACUJĄCYCH

1988 ROK

Klasa IV A – WYCH.H.MAZUREK

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Bartecki Tomasz
2.	Chrobak Elżbieta
3.	Gromek Dorota
4.	Gumiela Andrzej
5.	Krawczyk Edyta
6.	Lauer Ryszard
7.	Jargiło Elżbieta
8.	Molas Mariusz
9.	Monastyrska Magdalena
10.	Musiał Aneta
11.	Otłowski Jacek
12.	Podolak Helena
13.	Putek Anna
14.	Pyś Małgorzata
15.	Rojek Jadwiga
16.	Róż Teresa
17.	Sagan Iwona
18.	Sęk Lucyna
19.	Sobas Małgorzata
20.	Szczygieł Mirosław
21.	Walas Andrzej
22.	Widz Małgorzata
23.	Wójcik Edyta
24.	Marzena Kusz

Klasa IV C – WYCH.H.KAWAŁKO

Lp.	**Nazwiskoi imię**
1.	Ćwiklińska Beata
2.	Fabijańska Bożena
3.	Jednacz Beata
4.	Jękot Jolanta
5.	Koczot Katarzyna
6.	Kościk Robert
7.	Madej Edyta
8.	Marczuk Barbara
9.	Pakos Małgorzata
10.	Popiołek Joanna
11.	Porębska Beata
12.	Poździk Małgorzata
13.	Radziszewska Anita
14.	Rybak Barbara
15.	Skrzyńska Anna
16.	Smyk Anna
17.	Szczur Teresa
18.	Szmiga Anna
19.	Ternes Dorota
20.	Wolanin Urszula
21.	Załoga Alicja
22.	Wiktor Jolanta
23.	Jezierska Dorota
24.	Siwek Beata
25.	Bazant Wioletta
26.	Tymosz Agnieszka

Klasa III B - WYCH.I.STROCZYŃSKA

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Boć Elżbieta
2.	Brodziak Stanisława
3.	Ciupik Marian
4.	Czarna Halina
5.	Dąbrowska Renata
6.	Juszczak Renata
7.	Kołtun Stanisław
8.	Mazurek Beata
9.	Monastyrska Barbara
10.	Nadra Barbara
11.	Skiba Zofia
12.	Struzik Grażyna
13.	Struzik Tomasz
14.	Zasuwa Anna
15.	Zasuwa Halina
16.	Kusiak Elżbieta
17.	Zuszman Małgorzata

LISTA ABSOLWENTÓW II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W ZAMOŚCIU

1989 ROK

Klasa IV A- WYCH. H. POŹDZIK

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Buryś Beata
2.	Chadaj Ala
3.	Cichoż Dorota
4.	Cisło Beata
5.	Czajka Jacek
6.	Czuk Wojciech
7.	Drygaś Mirosław
8.	Gruszczyńska Izabela
9.	Jankowski Michał
10.	Janowicz Hanna
11.	Jasiewicz Edyta
12.	Kierepa Aneta
13.	Kowal Krzysztof
14.	Makara Tomasz
15.	Niemczyk Elżbieta
16.	Pańczyk Paweł
17.	Piotrowska Katarzyna
18.	Poździk Andrzej
19.	Pysiewicz Jarosław
20.	Salej Dorota
21.	Smotryś Gabriela
22.	Szewczuk Maria
23.	Szlachta Irena
24.	Szulżyk Joanna
25.	Wojtaś Robert
26.	Wójciuk Krystyna

Klasa IV B- WYCH. E. CHUDOBA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Biestek Renata
2.	Boguszewska Grażyna
3.	Dobrowolska Małgorzata
4.	Drobot Małgorzata
5.	Duda Barbara
6.	Dzioch Małgorzata
7.	Gut Ewa
8.	Gwiazdowska Agnieszka
9.	Hildebrand Dorota
10.	Kasperek Beata
11.	Kępowicz Marzena
12.	Kich Beata
13.	Kołtun Adam
14.	Letnianczyn Barbara
15.	Majkut Beata
16.	Majkutewicz Katarzyna
17.	Malowana Beata
18.	Marczewska Renata
19.	Marczyńska Barbara
20.	Milczuk Anna
21.	Nowacka Joanna
22.	Pańczyk Małgorzata
23.	Pastuszak Grażyna
24.	Rycak Andrzej
25.	Rycak Wojciech
26.	Serafin Małgorzata
27.	Siwiec Agnieszka
28.	Stańczyk Agnieszka
29.	Sutor Aneta
30.	Szadura Małgorzata
31.	Śmiech Elżbieta
32.	Tomczak Beata
33.	Trepko Joanna
34.	Wiszniewska Agnieszka
35.	Wnuk Barbara
36.	Urban Beata
37.	Zielińska Joanna

Klasa IV C- WYCH. W. KALITA

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Bełech Izabella
2.	Czerniak Agnieszka
3.	Dudziński Marek
4.	Fusiara Anna
5.	Grzeszczuk Bogusława
6.	Kloc Magdalena
7.	Klukow Magdalena
8.	Konwalik Iwona
9.	Kosidło Małgorzata
10.	Legieć Dorota
11.	Leluch Beata
12.	Łoś Krystyna
13.	Magnowski Wojciech
14.	Martyniuk Elżbieta
15.	Misztal Beata
16.	Niedziela Mariusz
17.	Such Mariola
18.	Sudak Aneta
19.	Szerszon Anna
20.	Tomczak Iwona
21.	Winiarczyk Ewa
22.	Wójcik Renata
23.	Załoga Cezary

Klasa IV D- WYCH. H. RYCYK

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Adamczuk Urszula
2.	Antoniewicz Anna
3.	Bartosiewicz Wojciech
4.	Buchajczuk Małgorzata
5.	Drzewicka Elżbieta
6.	Dybzińska Marzena
7	Dzido Małgorzata
8.	Flis Ewa
9.	Greszta Zofia
10.	Jóźwina Małgorzata
11.	Kalinowska Aleksandra
12.	Kijek Michał
13.	Kimak Paweł
14.	Kołodziej Wojciech
15.	Krawiec Beata
16.	Kudela Marek
17.	Maćkowiak Elżbieta
18.	Martyniuk Edyta
19.	Mejbaum Tomasz
20.	Mikitiuk Dariusz
21.	Niańko Lidia
22	Olborska Anna
23.	Oleszczuk Jacek
24.	Orzeł Tomasz
25.	Rajtor Anna
26.	Rusztyn Edyta
27.	Sabat Agnieszka
28.	Sobieraj Barbara
29.	Szaluś Mariusz
30.	Sznurczak Sławomir
31.	Szymanik Ewa
32.	Tkaczyk Anna
33.	Węcławik Agnieszka
34.	Wojciechowski Krzysztof
35.	Wróbel Beata
36.	Zubrzycki Andrzej

Klasa IV E- WYCH. M. MARKIEWICZ

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Bartnik Danuta
2.	Biesiaga Piotr
3.	Czajkowska Renata
4.	Domagała Jolanta
5.	Grudniak Robert
6.	Kanarek Artur
7.	Krukowska Grażyna
8.	Litwińczuk Beata
9.	Ławnik Edyta
10.	Łopaciński Maciej
11.	Mamona Marta
12.	Mazur Beata
13.	Obszański Mariusz
14.	Ostapińska Monika
15.	Pac Alicja
16.	Pieczonka Monika
17.	Podolak Iwona
18.	Pupeć Marta
19.	Pysiewicz Agnieszka
20.	Serafin Anna
21.	Skiba Anna
22.	Smolińska Ewa
23.	Stadnik Elżbieta
24.	Szcześniak Marzena
25.	Szumska Agnieszka
26.	Zarębska Agnieszka
27.	Zawada Adam

LISTA ABSOLWENTÓW
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
DLA PRACUJĄCYCH

1989 ROK

Klasa IV A – WYCH.H.KAWAŁKO

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Ćmil Halina
2.	Górska Marzena
3.	Chwedyk Marzena
4.	Holko Eliza
5.	Łokaj Monika
6.	Horoszkiewicz Małgorzata
7.	Jabłońska Barbara
8.	Jach Stanisław
9.	Kołtuniak Jacek
10.	Kyc Małgorzata
11.	Matuszak Mariusz
12.	Podolak Aneta
13.	Rek Elżbieta
14.	Rzepecki Jacek
15.	Serafin Joanna
16.	Sosnowska Anna
17.	Suszek Beata
18.	Szmit Maria
19.	Szopa Elżbieta
20.	Szajuk Joanna
21.	Tońka Ewa
22.	Traczuk Zdzisława
23.	Winniczuk Agnieszka
24.	Wrzesiński Tomasz
25.	Zawalska Agata
26.	Zawrotniak Iwona
27.	Żołnierczuk Bożena
28.	Żukowska Anna
29.	Hubala Bernarda

Klasa IV C – WYCH. Z. BARCZUK

Lp.	Nazwiskoi imię
1.	Basaj Irena
2.	Białowolski Mirosław
3.	Biliński Jacek
4.	Buczkowska Iwona
5.	Godzisz Jerzy
6.	Grygiel Urszula
7.	Jakubczak Beata
8.	Niedziałek Małgorzata
9.	Pałaszewska Anna
10.	Pintwała Joanna
11.	Piłat Bożena
12.	Podkościelna Katarzyna
13.	Radzik Małgorzata
14.	Solak Zbigniew
15.	Stadnik Barbara
16.	Szewczuk Anna
17.	Sudołowicz Artur

Klasa IV D – WYCH.D.KRAWCZUK

Lp.	Nazwisko i imię
1.	Augustyn Anna
2.	Gajewska Anna
3.	Grzyb Celina
4.	Hałat Marzena
5.	Horodejczuk Agnieszka
6.	Jastrzewska Edyta
7.	Jaworowska Marzena
8.	Kaniowska Mariola
9.	Kuron Anna
10.	Pastuszak Elżbieta
11.	Rodzik Olga
12.	Szymala Ewa
13.	Turczyn Małgorzata
14.	Wilczyńska Małgorzata
15.	Wyłupek Edyta
16.	Piłat Anna
17.	Siwecka Magdalena

Klasa III B – WYCH.I.STROCZYŃSKA

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Babicki Zbigniew
2.	Bekier Bożena
3.	Brodziński Jan
4.	Cieliszak Elżbieta
5.	Kita Małgorzata
6.	Kołodziejczuk Krystyna
7.	Kowalczuk Ewa
8.	Kudyk Jadwiga
9.	Krukowska Jolanta
10.	Serafin Aneta
11.	Wnorowski Jakub
12.	Złomańczuk Anna
13.	Żurakowski Wojciech
14.	Woszczak Cecylia

LISTA ABSOLWENTÓW II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W ZAMOŚCIU

1990 ROK

Klasa IV A- WYCH. J. RĄCZKA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Belina Elżbieta
2.	Gielmuda Beata
3.	Hereta Małgorzata
4.	Kiszka Mariusz
5.	Komadowski Mirosław
6.	Lachawiec Ludmiła
7.	Lachawiec Wojciech
8.	Monastyrski Marcin
9.	Niedźwiedź Marek
10.	Pilarczyk Edyta
11.	Rabiega Wojciech
12.	Rubaj Ireneusz
13.	Rybczyńska Mirosława
14.	Sapiło Krzysztof
15.	Sierkowski Andrzej
16.	Starmach Michał
17.	Stasiuk Beata
18.	Szawracki Dariusz
19.	Wróblewski Włodzimierz
20.	Zatyka Ewa

Klasa IV B- WYCH. G. RUBAJ

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Bałabuch Ewa
2.	Borys Agnieszka
3.	Buczkowska Sylwia
4.	Burdzy Zbigniew
5.	Gałka Beata
6.	Gil Anna
7.	Hamerla Anna
8.	Kijek Michał
9.	Kościk Bożena
10.	Kowalczyk Monika
11.	Krupa Krystyna
12.	Maciołek Lidia
13.	Majewska Renata
14.	Mędziak Przemysław
15.	Miazga Ewa
16.	Ostrowska Jolanta
17.	Rataj Ewa
18.	Siemko Joanna
19.	Skulina Joanna
20.	Słomianowska Monika
21.	Sobczuk Joanna
22.	Szarowolec Marta
23.	Szydłowska Dorota
24.	Tabuła Barbara
25.	Tchórz Mariola
26.	Twardowska Małgorzata
27.	Wróblewska Anna
28.	Zubala Małgorzata

Klasa IV C- WYCH. H. BOROWIEC

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Adamczyk Edyta
2.	Bojar Marzena
3.	Churzępa Joanna
4.	Ćwik Elżbieta
5.	Denkiewicz Beata
6.	Duras Magdalena
7.	Ignaciuk Anna
8.	Kijko Katarzyna
9.	Kraczkowski Andrzej
10.	Krzyszczuk Beata
11.	Lisiński Jan
12.	Litwińczuk Katarzyna
13.	Matysek Barbara
14.	Misiuta Roman
15.	Olszak Małgorzata
16.	Opiela Ewa
17.	Radomska Lidia
18.	Sawicka Małgorzata
19.	Stępniak Agnieszka
20.	Szmidt Agnieszka
21.	Szwed Adam
22.	Ulanowska Agata
23.	Wiśniewska Marta
24.	Wróblewska Beata

Klasa IV D- WYCH. Z. ORZECHOWSKA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Będziejewska Magdalena
2.	Bielak Ryszard
3.	Borowiec Małgorzata
4.	Chołota Iwona
5.	Ciszewski Wojciech
6.	Dąbek Marzena
7.	Dudek Andrzej
8.	Janczak Agnieszka
9.	Kasprzyk Renata
10.	Koziński Piotr
11.	Krekora Marek
12.	Kuźmiński Bogusław
13.	Małyszek Małgorzata
14.	Mańkowska Małgorzata
15.	Marczyńska Elżbieta
16.	Matwiej Anna
17.	Mazur Marzena
18.	Mazurek Edyta
19.	Medak Rafał
20.	Musiał Anna
21.	Musiał Marek
22.	Nowicka Agnieszka
23.	Owsik Tomasz
24.	Pałka Wojciech
25.	Popielec Barbara
26.	Rycyk Piotr
27.	Sadło Elżbieta
28.	Sałamacha Renata
29.	Składaniec Dariusz
30.	Skowron Aneta
31.	Sobieszczańska Renata
32.	Turowska Agnieszka
33.	Ulanowska Beata
34.	Wolska Anna
35.	Ziemiński Stanisław
36.	Zubrzycka Marta

Klasa IV E- WYCH. A. SOKOŁOWSKA

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Balasa Agnieszka
2.	Bałabuch Marzena
3.	Bogdanowicz Małgorzata
4.	Cymbała Maria
5.	Czyżewska Joanna
6.	Duras Jadwiga
7.	Hajduk Michał
8.	Jaworowska Iwona
9.	Jędruszczk Aneta
10.	Kawałko Elżbieta
11.	Kuszmiruk Agnieszka
12.	Mach Maria
13.	Malec Eryk
14.	Mazur Wioletta
15.	Pietrykowska Ewa
16.	Stochmalska Ewa
17.	Szyduczyńska Dorota
18.	Tomaszewska Jolanta
19.	Wujec Agnieszka
20.	Zaleśna Iwona

Klasa IV F- WYCH. A. HALSKA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Banaszkiewicz Teresa
2.	Bojanowska Renata
3.	Brodaczewska Renata
4.	Brzuś Agnieszka
5.	Cieśla Beata
6.	Czapka Iwona
7.	Drewniak Anna
8.	Dubina Andrzej
9.	Greszta Anna
10.	Imiołek Anna
11.	Iwasiuk Agnieszka
12.	Kotowska Agata
13.	Kościk Agnieszka
14.	Lewicka Jolanta
15.	Magdziak Małgorzata
16.	Marciniewicz Andrzej
17.	Muszyńska Katarzyna
18.	Pańczyk Jolanta
19.	Pieczykolan Marzena
20.	Piłat Katarzyna
21.	Piróg Stanisław
22.	Podgórna Anna
23.	Przyczyna Anna
24.	Serafin Ewa
25.	Sokołowska Małgorzata
26.	Supryn Dorota
27.	Szafrańska Beata
28.	Świętanowska Agnieszka
29.	Tymosz Dariusz
30.	Wąsik Iga
31.	Zakrzewska Marta
32.	Zawalska Joanna

LISTA ABSOLWENTÓW
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
DLA PRACUJĄCYCH

1990 ROK

Klasa IV A - WYCH.S.FILIPOWICZ

Lp.	Nazwisko i imię
1.	Burdzyńska Ewa
2.	Cieślak Marta
3.	Dobrowolska Bożena
4.	Działa Maria
5.	Dziechciarz Wioletta
6.	Gazda Danuta
7.	Głowacki Jacek
8.	Gryciak Wioletta
9.	Gumiela Krzysztof
10.	Ignatiuk Dariusz
11.	Kierepka Małgorzata
12.	Kosmala Małgorzata
13.	Leśniak Małgorzata
14.	Łyczek Monika
15.	Mazur Barbara
16.	Mazurek Artur
17.	Polonka Piotr
18.	Pintal Tomasz
19.	Raduj Agnieszka
20.	Świstek Marta
21.	Szpona Agnieszka
22.	Zaciera Joanna
23.	Żujewska Agnieszka
24.	Ciurysek Małgorzata

Klasa IV C – WYCH.H.KAWAŁKO

Lp.	Nazwiskoi imię
1.	Mazurek Justyna
2.	Szpyra Agnieszka
3.	Gwiazdowska Anna
4.	Bajan Dariusz
5.	Piłat Lucyna
6.	Antonik Beata
7.	Bednarz Marzena
8.	Brache Barbara
9.	Dziubińska Anna
10.	Grajeta Agnieszka
11.	Hudoń Agnieszka
12.	Jastrzewska Joanna
13.	Kucyk Renata
14.	Kułaj Marta
15.	Łukiewicz Sebastian
16.	Łyciuk Aneta
17.	Mazurek Tomasz
18.	Mielniczuk Halina
19.	Repeć Renata
20.	Robak Marta
21.	Rzemieniak Ewa
22.	Szamanek Maria
23.	Tokarz Dorota
24.	Wilk Renata
25.	Wojciechowski Mariusz
26.	Wyłupek Maria

Klasa III B – WYCH.D.KRAWCZUK

Lp.	Nazwisko i imię
1.	Bucior Barbara
2.	Gałan Jolanta
3.	Hałasa Tomasz
4.	Krulikowski Marek
5.	Rewerska Zofia
6.	Ulanowski Dariusz

LISTA ABSOLWENTÓW
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
DLA PRACUJĄCYCH ZAOCZNE

Semestr VI

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Baranowska Hanna
2.	Dulko Teresa
3.	Flis Sławomir
4.	Hałasa Robert
5.	Jaskuła Maria
6.	Kitka Alicja
7.	Kruk Halina
8.	Koszla Bożena
9.	Leks Genowefa
10.	Moczarski Kazimierz
11.	Witkowska Halina
12.	Mołdoch Jolanta
13.	Kapłon Helena
14.	Jarosz Elżbieta
15.	Gruszka Małgorzata
16.	Kurowski Arkadiusz
17.	Malinowski Roman
18.	Swatowski Wojciech
19.	Poździk Anna
20.	Buczak Danuta
21.	Gontarz Joanna
22.	Kot Jolanta
23.	Kot Robert
24.	Pietrzniak Krzysztof

Semestr VIII

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Banasiak Grażyna
2.	Bielak Halina
3.	Bojar Barbara
4.	Chruściński Dariusz
5.	Cios Edward
6.	Fiszer Małgorzata
7.	Godzisz Krystyna
8.	Grabek Henryk
9.	Grzybowska Leokadia
10.	Hass Mariola
11.	Jodłowska Anna
12.	Kapuśniak Dorota
13.	Kawałko Tomasz
14.	Kozioł Jan
15.	Król Barbara
16.	Król Edyta
17.	Krukowska Maria
18	Kulas Joanna
19.	Kuźma Ewa
20.	Maciejewska Wanda
21.	Mazur Anna
22.	Niewiadomski Piotr
23.	Pogódź Grażyna
24.	Popławska Wiesława
25.	Prus Andrzej
26.	Przytuła Jan
27.	Stopyra Lila
28.	Stróż Renata
29.	Szewczuk Barbara
30.	Wajszczuk Magdalena
31.	Wójcik Arleta
32.	Wójcik Beata
33.	Zaciera Joanna
34.	Raduj Agnieszka
35.	Obuchowska Adela
36.	Wojda Beata

LISTA ABSOLWENTÓW II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W ZAMOŚCIU

1991 ROK

Klasa IV A- WYCH. T. KONIOR

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Barczuk Tomasz
2.	Brzyski Waldemar
3.	Buchajski Robert
4.	Czuk Ireneusz
5.	Dziuba Piotr
6.	Hrabowska Magdalena
7.	Kijek Katarzyna
8.	Kobylańska Zofia
9.	Kubaliński Jarosław
10.	Kulczyński Mariusz
11.	Maciocha Adam
12.	Onuch Joanna
13.	Ożga Mariusz
14.	Panasiuk Damian
15.	Pikuziński Andrzej
16.	Sowa Jarosław
17.	Szafraniec Piotr
18.	Szajnoga Robert
19.	Szymański Paweł
20.	Zając Jacek
21.	Żybura Robert

Klasa IV B- WYCH. H. BARAŃSKA

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Adamczyk Dorota
2.	Antończak Edyta
3.	Bębenek Renata
4	Bielak Sylwia
5.	Bochniak Anna
6.	Flis Magdalena
7.	Górnik Jolanta
8.	Grela Iwona
9.	Hasiec Anna
10.	Jacuniak Anna
11.	Juśkiewicz Beata
12.	Kalinowska Renata
13.	Kopciowska Anna
14.	Kowalczyk Małgorzata
15.	Krawczyk Marzena
16.	Kukiełka Aleksandra
17.	Lewicka Beata
18.	Maluga Renata
19.	Momot Jolanta
20.	Palonka Agnieszka
21.	Radziszewska Agnieszka
22.	Robaczyńska Anna
23.	Rycyk Anna
24.	Sadowska Mariola
25.	Skorupska Małgorzata
26.	Sokołowska Agnieszka
27	Tchurzewska Katarzyna
28.	Tyrka Anna
29.	Wasylko Anna
30.	Waśko Beata
31.	Wikiera Dorota
32	Zielińska Ewa

Klasa IV C- WYCH. K. KABAS

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bucior Agata
2.	Ciurysek Agnieszka
3.	Derkacz Agnieszka
4.	Duda Katarzyna
5.	Duras Małgorzata
6.	Gieresz Katarzyna
7.	Gil Beata
8.	Gil Dorota
9.	Kapka Anna
10.	Kaszuba Artur
11.	Klimek Ewa
12.	Koćwin Dorota
13.	Koisz Jarosław
14.	Kondej Dariusz
15.	Kostrubiec Maria
16.	Kowalska Ewa
17.	Kudyk Katarzyna
18.	Kuźma Iwona
19.	Łepik Elżbieta
20.	Maślana Małgorzata
21.	Michniewicz Jarosław
22.	Mogielnicka Dorota
23.	Niemczyk Wioletta
24.	Panas Wioletta
25.	Pawelec Maria
26.	Przekaza Dorota
27.	Radzik Piotr
28.	Roch Sławomir
29.	Rycyk Agnieszka
30.	Saran Iwona
31.	Sikora Marta
32.	Skowron Agata
33.	Sokołowska Marzena
34.	Stopa Arleta
35.	Szewczuk Dorota
36.	Szuwara Małgorzata
37.	Tkaczyk Elżbieta
38.	Wąsik Edyta
39.	Ziółkowski Dariusz

Klasa IV D- WYCH. H. MAZUREK

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Barczuk Małgorzata
2.	Bondyra Tomasz
3.	Bartacka Beata
4.	Ćwiertniewicz Iwona
5.	Drozdowska Edyta
6.	Dybałą Dorota
7.	Figielska Edyta
8.	Fusiara Teresa
9.	Komisarczuk Renata
10.	Kostrzewska Małgorzata
11.	Łuczka Monika
12.	Pałka Małgorzata
13.	Pieczykolan Barbara
14.	Płonka Renata
15.	Rycyk Patrycja
16.	Rycyk Paweł
17.	Rusinek Edyta
18.	Smarkala Jolanta
19.	Szeląg Anna
20.	Szewera Renata
21.	Taranowicz Bartłomiej
22.	Uszko Aneta
23.	Walenczyk Marek
24.	Węgrzyn Elżbieta
25.	Winniczuk Aneta
26.	Winniczuk Tomasz
27.	Wojda Katarzyna
28.	Wojda Małgorzata
29.	Woźnica Elżbieta
30.	Zielińska Alicja
31.	Zielińska Ewa
32.	Żbikowski Artur
33.	Żołnierczuk Izabela

Klasa IV E- WYCH. G. WOJTOWICZ

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Antos Katarzyna
2.	Boras Mariusz
3.	Burlińska Beata
4.	Chwaleba Jolanta
5.	Dec Anna
6.	Dziuba Edyta
7.	Efler Maria
8.	Flis Renata
9.	Gmyz Agnieszka
10.	Górnik Małgorzata
11.	Gromek Piotr
12.	Gwiazdowska Bożena
13.	Hargot Piotr
14.	Hawryluk Dorota
15.	Jakóbczak Roman
16.	Jarosławska Beata
17.	Jasiewicz Anna
18.	Kapłon Grażyna
19.	Karpińska Małgorzata
20.	Kopczyńska Beata
21.	Krzysztofiak Renata
22.	Kulisz Andrzej
23.	Kuna Ernest
24.	Kurczuk Marek
25.	Lachowicz Dorota
26.	Namroży Michał
27.	Oleszczuk Mariusz
28.	Ołtarzewska Justyna
29.	Piskor Anna
30.	Pysiewicz Dariusz
31.	Salej Anna
32.	Sikora Dorota
33.	Sikorski Paweł
34.	Stadnik Agnieszka
35.	Szewczuk Agnieszka
36.	Szykuła Iwona
37.	Węs Ireneusz
38.	Zawada Ewa

Klasa IV F- WYCH. E. BROGOWSKI

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Bartosiewicz Jacek
2.	Bednarczuk Katarzyna
3.	Chmielowiec Elżbieta
4.	Czernik Arkadiusz
5.	Grabowski Mariusz
6	Greszta Marek
7.	Kasprzak Marzanna
8.	Kimak Beata
9.	Kobylas Elżbieta
10.	Komisarczuk Tomasz
11.	Krawczyk Ewa
12.	Kurek Agnieszka
13.	Łapka Grażyna
14.	Maruszak Bogumiła
15.	Niemiec Ewa
16.	Pasieka Renata
17.	Podhajny Artur
18.	Pyś Leszek
19	Wieleba Monika

LISTA ABSOLWENTÓW
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
DLA PRACUJĄCYCH

1991 ROK

Klasa IV A – WYCH.J.ARCICHOWSKA

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Bondyra Barbara
2.	Gozdecki Andrzej
3.	Horaczek Marzena
4.	Łoński Andrzej
5.	Łoza Mariusz
6.	Marzec Stanisław
7.	Mądroń Agnieszka
8.	Paluch Katarzyna
9.	Rozmus Anna
10.	Sęk Aneta
11.	Sirko Katarzyna
12.	Szerafin Anetta
13.	Wrzesińska Katarzyna
14.	Szerszon Barbara
15.	Kijek Andrzej
16.	Dziwura Sylwester

Klasa IV C - WYCH.H.KAWAŁKO

Lp.	**Nazwiskoi imię**
1.	Banach Ewa
2.	Blicharz Danuta
3.	Braszko Elżbieta
4.	Brzyska Katarzyna
5.	Bucior Anna
6.	Cencora Bożena
7.	Kajzer Agnieszka
8.	Kobel Grzegorz
9.	Kuryło Aneta
10.	Matyjasek Robert
11.	Matyjaszek Joanna
12.	Pałka Małgorzata
13.	Sałamacha Joanna
14.	Sokolnicka Ewa
15.	Szpunar Małgorzata
16.	Worożbit Edyta
17.	Wróbel Anna

Klasa III B –WYCH.Z.BARCZUK

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Albingier Dariusz
2.	Cybulska Elżbieta
3.	Duras Urszula
4.	Fil Leszek
5.	Kancerz Marzena
6.	Niedźwiecka Danuta
7.	Ochmańska Katarzyna
8.	Piotrowicz Andrzej
9.	Pitura Robert
10.	Sędłak Waldemar
11.	Stachurska Barbara
12.	Szymanik Renata
13.	Wiatrzyk Halina
14.	Władyga Elżbieta

LISTA ABSOLWENTÓW
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
DLA PRACUJĄCYCH ZAOCZNE
Semestr VI

Opiekun: Henryka Kawałko

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Budzyński Tadeusz
2.	Chabros Stanisław
3.	Frańczuk Stanisław
4.	Grymuza Anna
5.	Konowałek Bożena
6.	Kras Wanda
7.	Myszak Dorota
8.	Pupiec Marzena
9.	Rogozińska Grażyna
10.	Staszak Zbigniew
11.	Suchara Marzena
12.	Suder Marian
13.	Suder Teresa
14.	Szabat Zofia
15.	Wosiak Wojciech
16.	Parczała Marian

Semestr VIII
Opiekun: Stanisław Filipowicz

Lp.	**Nazwiskoi imię**
1.	Caban Maria
2.	Gontarz Aldona
3.	Jucewicz Narcyz
4.	Kanikuła Dorota
5.	Laszko Wiesław
6.	Mazurkiewicz Beata
7.	Poznańska Małgorzata
8.	Roj Wiesław
9.	Świerszcz Wojciech
10.	Szymczak Wojciech
11.	Teterycz Anna
12.	Juśkiewicz Ryszard
13.	Kasprzak Anna
14.	Pełech Jolanta
15.	Jabłoński Ewa
16.	Jaworska Anna

LISTA ABSOLWENTÓW II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W ZAMOŚCIU

1992 ROK

Klasa IV A- WYCH. K. MUSIAŁ

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Banach Michał
2.	Bis Joanna
3.	Bogdanowicz Paweł
4.	Chemijewski Wojciech
5.	Cisło Ewa
6.	Czajkowski Wojciech
7.	Dobrowolski Grzegorz
8.	Konaszczuk Przemysław
9.	Konwalik Piotr
10.	Kozłowska Agnieszka
11.	Krycka Renata
12.	Kulisz Elżbieta
13.	Kuźniarski Piotr
14.	Łapińska Maria
15.	Matej Piotr
16.	Mazur Barbara
17.	Mudrecka Iwona
18.	Pysiewicz Tomasz
19.	Rzemieniuk Adam
20.	Sawicki Jan
21.	Słupska Magdalena
22.	Splewiński Robert
23.	Syta Wojciech
24.	Szulżyk Krzysztof
25.	Teterycz Jarosław
26.	Tomaszewski Bartosz
27.	Topolska Barbara
28.	Wiśniewska Elżbieta

Klasa IV B- WYCH. J. WAWER

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Antoniuk Anna
2.	Batorska Ewa
3.	Błońska Małgorzata
4.	Boć Jerzy
5.	Bondyra Izabela
6.	Bondyra Renata
7.	Chomicka Małgorzata
8.	Ciurysek Dorota
9.	Dzieciuch Dorota
10.	Gil Piotr
11.	Hanaka Beata
12.	Kicińska Anna
13.	Kniaź Anna
14.	Kwiatkowska Anna
15.	Lewicka Edyta
16.	Łapińska Aneta
17.	Magdziak Aneta
18.	Majdan Monika
19.	Mazur Jerzy
20.	Mazurek Krzysztof
21.	Migielski Piotr
22.	Nabożna Izabela
23.	Plisikiewicz Magdalena
24.	Pliżga Agnieszka
25.	Reder Agnieszka
26.	Ryń Joanna
27.	Serafin Iwona
28.	Sieczkarz Agata
29.	Stochmalska Anna
30.	Sutyła Anna
31.	Szałacha Marcin
32.	Ulanowska Mariola
33.	Ziemińska Edyta

Klasa IV C- WYCH. F. KAPŁUN

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Balasa Anna
2.	Burda Małgorzata
3.	Czapska Anna
4.	Denkiewicz Adam
5.	Dworak Elżbieta
6.	Głodysz Marzena
7.	Hołowińska Anna
8.	Jabłońska Sylwia
9.	Jakubiec Renata
10.	Król Anna
11.	Kurzępa Renata
12.	Lewandowska Dorota
13.	Łaba Ewa
14.	Maciocha Ewa
15.	Mielniczek Monika
16.	Pieczykolan Barbara
17.	Puławska Dorota
18.	Szkamruk Marta
19.	Wiśniewska Joanna
20.	Wiśniewski Adam
21.	Ząbek Agnieszka

Klasa IV D- WYCH. K. BATORSKA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Całka Anna
2.	Czarosław Kinga
3.	Gradziuk Zofia
4.	Grela Elżbieta
5.	Jakubczyk Anna
6.	Jakubiak Jarosław
7.	Jasińska Aleksandra
8.	Jóźwiak Edyta
9.	Kiełsznia Michał
10.	Krzywonos Joanna
11.	Ładniak Renata
12.	Misztal Marta
13.	Niańko Renata
14.	Oparowska Agnieszka
15.	Orchowski Jarosław
16.	Palonowska Katarzyna
17.	Poświatowska Mariola
18.	Pysiewicz Sylwester
19.	Rek Iwona
20.	Skiba Aneta
21.	Stroczyńska Iwona
22.	Szmidt Katarzyna
23.	Szydełko Anna
24.	Świrgoń Renata
25.	Tracz Krzysztof
26.	Zaborska Renata
27.	Zalewska Magdalena
28.	Zielińska Joanna

Klasa IV E- WYCH. M. ŚLEDŹ

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Adamowicz Aneta
2.	Adamowicz Jerzy
3.	Adamska Sylwia
4.	Baranowska Magdalena
5.	Bartoszczyk Aldona
6.	Bożek Jerzy
7.	Buchajska Agnieszka
8.	Cisło Marzena
9.	Figielska Wioletta
10.	Gniot Mirosław
11.	Grudziński Andrzej
12.	Horodejczuk Marta
13.	Juszczak Iwona
14.	Jóżwiak Agnieszka
15.	Kogut Małgorzata
16.	Kowalczyk Ilona
17.	Kowalska Agnieszka
18.	Kozak Jolanta
19.	Kropornicka Anna
20.	Kulasza Małgorzata
21.	Majdan Małgorzata
22.	Marzec Halina
23.	Marzec Piotr
24.	Margol Bernadeta
25.	Mazur Luiza
26.	Molas Monika
27.	Palonka Katarzyna
28.	Pilip Marta
29.	Piróg Marzena
30.	Rzemieniak Maria
31.	Sak Monika
32.	Siemko Halina
33.	Stecko Grażyna
34.	Szwarc Anna
35.	Zakrzewski Jacek
36.	Zawrotniak Katarzyna
37.	Żybura Iwona

Klasa IV F- WYCH. K. STAWIARZ

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bajwoluk Marzena
2.	Czugała Marek
3.	Ćwik Justyna
4.	Dąbska Magdalena
5.	Depa Sławomir
6.	Dziura Anna
7.	Grabowska Joanna
8.	Greszta Renata
9.	Guzowska Małgorzata
10.	Kalman Bernarda
11.	Kępowicz Michał
12.	Kołodziej Jolanta
13.	Kowalczuk Ewa
14.	Kowalska Elżbieta
15.	Król Ewa
16.	Kudyk Aneta
17.	Lewkowicz Edyta
18.	Lewkowicz Iwona
19.	Maciejko Dariusz
20.	Molenda Marcin
21.	Piwkowski Artur
22.	Rogala Marcin
23.	Węgrzyn Barbara
24.	Wietrzyk Anna
25.	Wojczuk Agnieszka

LISTA ABSOLWENTÓW
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
DLA PRACUJĄCYCH

1992 ROK

Klasa IV A – WYCH.H.KAWAŁKO

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Bednarz Jan
2.	Belina Iwona
3.	Błońska Anna
4.	Bobowska Monika
5.	Bucior Elżbieta
6.	Cisło Anna
7.	Czarniecki Leszek
8.	Girguś Monika
9.	Gumiela Małgorzata
10.	Haik Aleksandra
11.	Hajduk Izabela
12.	Kiszka Edyta
13.	Kobel Małgorzata
14.	Kopciewska Anna
15.	Kozłowska Renata
16.	Kukiełka Agnieszka
17.	Kuśmierczuk Jolanta
18.	Medak Małgorzata
19.	Mulewska Katarzyna
20.	Nabożna Edyta
21.	Nadolski Tomasz
22.	Otrzonsek Monika
23.	Pałka Renata
24.	Pędrak Wojciech
25.	Pikuzińska Małgorzata
26.	Ryń Robert
27.	Serafin Beata
28.	Sidor Dorota
29.	Śluzek Iwona
30.	Szawracka Małgorzata
31.	Szewczuk Zofia
32.	Szumiło Ewa
33.	Szuwara Agnieszka
34.	Wojtko Barbara
35.	Złomańczuk Iwona

Klasa IV – WYCH.I.STROCZYŃSKA

Lp.	**Nazwiskoi imię**
1.	Baran Agata
2.	Bender Agnieszka
3.	Droździel Alicja
4.	Jabłońska Ewa
5.	Kamiński Robert
6.	Kapłon Jolanta
7.	Kiczak Barbara
8.	Klimko Anna
9.	Magdziarz Ewa
10.	Majkut Agnieszka
11.	Mandziuk Dariusz
12.	Namroży Grażyna
13.	Niedziela Magdalena
14.	Nowosad Marta
15.	Pawelec Jacek
16.	Raczkiewicz Tomasz
17.	Samborska Irena
18.	Suchodolski Bernard
19.	Szymonek Beata
20.	Turska Katarzyna
21.	Wajdyk Anna
22.	Wąsik Iwona
23.	Wiatrzyk Wioletta
24.	Wolanin Joanna
25.	Wołowik Joanna
26.	Zając Katarzyna
27.	Zając Marzena
28.	Zalosińska Anna
29.	Żak Agnieszka
30.	Kołodziejczuk Ilona
31.	Drąg Andrzej
32.	Osuch Anna

Klasa III B – WYCH.S.FILIPOWICZ

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Babiszewski Bogdan
2.	Bartoń Joanna
3.	Ciurysek Piotr
4.	Czuchaj Grzegorz
5.	Demski Arkadiusz
6.	Dubczak Bernarda
7.	Dziuba Mariusz
8.	Dziuba Tomasz
9.	Kasprzak Małgorzata
10.	Machałek Joanna
11.	Mazurek Renata
12.	Milczuk Agnieszka
13.	Milczuk Mariusz
14.	Młynarczuk Aneta
15.	Rypulak Magdalena
16.	Sabat Monika
17.	Skiba Piotr
18.	Skorupa Urszula
19.	Szewczyk Mariusz
20.	Szamańska Agnieszka
21.	Wiśniewska Ewa
22.	Wojtyła Radosław
23.	Wojtyna Ryszard
24.	Zaborski Jarosław
25.	Lewandowski Mariusz

LISTA ABSOLWENTÓW II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W ZAMOŚCIU

1993 ROK

Klasa IV A- WYCH. H. POŹDZIK

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Baran Wojciech
2.	Bartoszek Tomasz
3.	Boroś Magdalena
4.	Chmielowiec Marzena
5.	Cieślak Piotr
6.	Czapla Anna
7.	Czuk Przemysław
8.	Drygaś Renata
9.	Famirska Jolanta
10.	Gąbka Sława
11.	Górnik Anna
12.	Ignatowicz Andrzej
13.	Jonko Agnieszka
14.	Kostecki Tomasz
15.	Lembryk Wojciech
16.	Lewandowska Barbara
17.	Łaszcz Joanna
18.	Ładniak Marcin
19.	Magdziak Renata
20.	Małyszek Robert
21.	Mikuś Jacek
22.	Mulawa Urszula
23.	Nalepa Grzegorz
24.	Nowosad Cezary
25.	Piłat Artur
26.	Prystupa Marek
27.	Socha Ireneusz
28.	Stepanienko Krzysztof
29.	Ścibak Tomasz
30.	Teterycz Renata
31.	Tomaszewski Rafał
32.	Trawczyńska Marta
33.	Winniczuk Leszek
34.	Wypych Grzegorz

Klasa IV B- WYCH. E. CHUDOBA

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Barańska Dorota
2.	Bondyra Małgorzata
3.	Brunowicz Radosław
4.	Ćwik Jarosław
5.	Górska Sylwia
6.	Grela Beata
7.	Greluk Renata
8.	Harasim Iwona
9.	Huszalak Piotr
10.	Kapera Barbara
11.	Kapłon Piotr
12.	Kołtun Agnieszka
13.	Komajda Barbara
14.	Korona Agnieszka
15.	Kościk Monika
16.	Kukiełka Ewa
17.	Kwiatkowska Wioletta
18.	Lipska Katarzyna
19.	Łońska Dominika
20.	Łońska Joanna
21.	Mazurek Katarzyna
22.	Michońska Agnieszka
23.	Mróz Piotr
24.	Nizioł Ewa
25.	Piotrowski Tomasz
26.	Pióro Dorota
27.	Pogudź Alicja
28.	Poźniak Małgorzata
29.	Pysiewicz Joanna
30.	Słota Wanda
31.	Skóra Maria
32.	Stoczkowska Aneta
33.	Surma Wioletta
34.	Tchórzewska Aneta
35.	Wygachiewicz Elżbieta
36.	Żdanowska Magdalena

Klasa IV C- WYCH. M. MARKIEWICZ

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Antoniuk Magdalena
2.	Antos Beata
3.	Czerniec Jolanta
4.	Dąbrowska Anna
5.	Dubas Agnieszka
6.	Frykowska Edyta
7.	Galilej Cecylia
8.	Gniwek Elżbieta
9.	Goch Marzena
10.	Jędrzejak Małgorzata
11.	Kasprzak Radosław
12.	Konopa Katarzyna
13.	Kowalczuk Iwona
14.	Legieć Marta
15.	Magnowski Maciej
16.	Małka Ewa
17.	Mastalińska Anna
18.	Maziarczyk Magdalena
19.	Pakuła Małgorzata
20.	Pitak Edyta
21.	Podolak Teresa
22.	Puchacz Beata
23.	Rams Renata
24.	Roczkowska Ilona
25.	Słomiana Beata
26.	Świątkowska Joanna
27.	Turzyniecki Robert
28.	Węcław Robert
29.	Zawadzka Dorota

Klasa IV D- WYCH. H. RYCYK

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Babiarz Jolanta
2.	Barczuk Agnieszka
3.	Barczuk Barbara
4.	Branecki Mariusz
5.	Ferens Monika
6.	Flaga Sławomir
7.	Gil Dariusz
8.	Grzyb Anna
9.	Hajduk Magdalena
10.	Jabłońska Edyta
11.	Janczak Dariusz
12.	Kaliszczak Waldemar
13.	Kalita Iwona
14.	Kędra Joanna
15.	Kisiel Beata
16.	Kubicki Piotr
17.	Łygas Magdalena
18.	Łykowska Monika
19.	Mazur Jolanta
20.	Niańko Bożena
21.	Niedobylska Monika
22.	Pawlos Jarosław
23.	Pieczykolan Magdalena
24.	Prus Anna
25.	Raczkiewicz Artur
26.	Rybaczek Michał
27.	Syta Barbara
28.	Terlecka Sylwia
29.	Uszko Robert
30.	Węcławik Aneta
31.	Wnuk Piotr
32.	Wróblewska Katarzyna
33.	Wyrostkiewicz Michał

Klasa IV E- WYCH. J. WAWER

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Baranowska Ewa
2.	Buryś Monika
3.	Flak Tomasz
4.	Gałan Agnieszka
5.	Gielmuda Monika
6.	Harkot Jolanta
7.	Jurczak Monika
8.	Juszczak Robert
9.	Kalita Alicja
10.	Klimczuk Barbara
11.	Kostek Katarzyna
12.	Kozłowska Monika
13.	Kozyra Iwona
14.	Maćkowiak Marta
15.	Niemczyk Paweł
16.	Niemira Agnieszka
17.	Nowosadzka Zyta
18.	Olszewski Adrian
19.	Pudełko Beata
20.	Puszka Małgorzata
21.	Rozmus Jerzy
22.	Siwiec Katarzyna
23.	Swatko Anna
24.	Szajba Aneta
25.	Szykuła Elżbieta
26.	Wiatrzyk Ireneusz
27.	Zapora Arkadiusz

Klasa IV F- WYCH. T. PRZYBYLSKA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bałabuch Edyta
2.	Bednarczuk Agnieszka
3.	Bednarski Dariusz
4.	Będzińska Beata
5.	Chamot Justyna
6.	Cięciera Bożena
7.	Czajkowski Artur
8.	Dziura Edyta
9.	Gieresz Jolanta
10.	Gumiela Grażyna
11.	Jastrzębska Joanna
12.	Kamiński Jarosław
13.	Kaniowska Anna
14.	Kmieć Agnieszka
15.	Koprucka Małgorzata
16.	Kukułowicz Anna
17.	Lipski Piotr
18.	Mikuła Aneta
19.	Paszczyk Edyta
20.	Pilczuk Katarzyna
21.	Piłat Szymon
22.	Pustelnik Sebastian
23.	Ruczajewska Milena
24.	Szykuła Magdalena
25.	Szymala Monika
26.	Tokarski Grzegorz
27.	Waluś Dorota
28.	Zawiślak Anna
29.	Żukowska Monika

LISTA ABSOLWENTÓW
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
DLA PRACUJĄCYCH

1993 ROK

Klasa IV A – WYCH.A.WŁOSZCZYŃSKA

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Bilska Diana
2.	Bochenko Maria
3.	Bodenko Małgorzata
4.	Bzdeń Agnieszka
5.	Drewniak Joanna
6.	Godzisz Lidia
7.	Grad Agnieszka
8.	Jabłońska Aneta
9.	Kamińska Wioletta
10.	Kiełsznia Katarzyna
11.	Kuczyńska Joanna
12.	Kwapisz Agnieszka
13.	Lizut Agnieszka
14.	Lewusz Agnieszka
15.	Łuczak Izabela
16.	Łukaszyk Katarzyna
17.	Mamona Grzegorz
18.	Miszczuk Renata
19.	Ostapińska Mariola
20.	Pakuła Roman
21.	Pysiewicz Ewa
22.	Rudnicka Sylwia
23.	Sadło Maria
24.	Siek Małgorzata
25.	Sławińska Teresa
26.	Teterycz Mariola
27.	Teterycz Zdzisława
28.	Zybała Waldemar
29.	Grela Mirosław
30.	Wyłupek Jolanta
31.	Nawrocka Dorota
32.	Piekarska Monika

Klasa IV C – WYCH.Z.BARCZUK

Lp.	**Nazwiskoi imię**
1.	Bielak Agnieszka
2.	Buda Agata
3.	Cieklińska Angelika
4.	Czekierda Artur
5.	Chwiejczak Robert
6.	Franaszczuk Robert
7.	Grudziński Robert
8.	Gąsiorowska Aneta
9.	Głąb Jolanta
10.	Grela Renata
11.	Jachymek Agnieszka
12.	Kielar Artur
13.	Kurek Elżbieta
14.	Lupa Joanna
15.	Lipski Wojciech
16.	Łapiński Piotr
17.	Lewczuk Marzena
18.	Mędziak Joanna
19.	Musiej Barbara
20.	Murzacz Małgorzata
21.	Nieścior Beata
22.	Nocuń Iwona
23.	Pawlik Renata
24.	Stępniak Jerzy
25.	Świstowska Iwona
26.	Szklarz Piotr
27.	Szymański Grzegorz
28.	Tama Katarzyna
29.	Wal Wioletta
30.	Walas Katarzyna
31.	Węs Anna
32.	Zabłocka Katarzyna
33.	Zaborowska Monika
34.	Zawada Joanna
35.	Szala Piotr

Klasa III B – WYCH.D.KRAWCZUK

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Bas Eugeniusz
2.	Batorski Bogdan
3.	Ćwiklak Władysław
4.	Dąbrowska Aleksandra
5.	Iwaniuk Anna
6.	Kaczmarczyk Monika
7.	Kozak Krzysztof
8.	Kudyk Beata
9.	Łupina Wiesława
10.	Łuszczek Andrzej
11.	Niedziałek Jadwiga
12.	Ożóg Mariola
13.	Sałaban Katarzyna
14.	Skóra Beata
15.	Sobczak Adam
16.	Such Bożena
17.	Tokarska Mariola
18.	Tur Sławomir
19.	Zawadzki Piotr
20.	Zuszman Gabriel

LISTA ABSOLWENTÓW II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W ZAMOŚCIU

1994 ROK

Klasa IV A- WYCH. H. BOROWIEC

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Brzyski Maciej
2.	Gielmuda Mateusz
3.	Jabłońska Jolanta
4.	Kawa Edyta
5.	Komadowska Agnieszka
6.	Łack Izabela
7.	Machałek Marta
8.	Nowak Elżbieta
9.	Obszański Robert
10.	Pomaniec Eligiusz
11.	Poździk Karol
12.	Saczek Grzegorz
13.	Starmach Maciej
14.	Wiater Elżbieta
15.	Woronicki Michał
16.	Ząbek Marcin
17.	Zdziłowska Katarzyna
18.	Złomańczuk Wojciech
19.	Zych Agnieszka

Klasa IV B- WYCH. G. RUBAJ

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Abramaowicz Marzena
2.	Chmielowiec Anna
3.	Czajka Renata
4.	Franke Joanna
5.	Grela Katarzyna
6.	Grzelak Sylwia
7.	Jezierska Monika
8.	Kania Jacek
9.	Lalik Agnieszka
10.	Liminowicz Joanna
11.	Litwiniec Magdalena
12.	Maluga Iwona
13.	Małys Mariola
14.	Mroczkowska Renata
15.	Nowak Anna
16.	Pupiec Magdalena
17.	Roczkowski Artur
18.	Romanowski Andrzej
19.	Stawarski Mariusz
20.	Szarowolec Monika
21.	Szostak Agnieszka
22.	Szymańska Anna
23.	Szyszło Joanna
24.	Trestka Anna
25.	Tyrka Iwona
26.	Wichlaj Robert
27.	Wójcik Edyta
28.	Wrona Robert
29.	Wróbel Joanna
30.	Zagórska Edyta
31.	Zielińska Anna

Klasa IV C- WYCH. K. KABAS

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Abroszek Adam
2.	Bioliuk Małgorzata
3.	Ćwirzeń Katarzyna
4.	Dąbrowska Sylwia
5.	Dobek Monika
6.	Dudek Edyta
7.	Dudek Monika
8.	Hapoń Sebastian
9.	Jamroż Rafał
10.	Jęczmionka Piotr
11.	Kaczor Joanna
12.	Kiełbasa Marzena
13.	Kierepa Monika
14.	Kiszka Renata
15.	Kliszcz Agnieszka
16.	Krukowska Agnieszka
17.	Lichota Dorota
18.	Majkutewicz Małgorzata
19.	Niedźwiecka Magdalena
20.	Ostrowska Anna
21.	Pasieczny Robert
22.	Popczak Iwona
23.	Popiołek Edyta
24.	Sawa Wioletta
25.	Soboń Agnieszka
26.	Tarnowska Monika

Klasa IV D- WYCH. Z. ORZECHOWSKA

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Adamczuk Beata
2.	Bałabuch Monika
3.	Bielecki Andrzej
4.	Daniluk Katarzyna
5.	Frącek Joanna
6.	Górska Grażyna
7.	Grabowski Mieczysław
8.	Grądkowska Maryla
9.	Guzy Jerzy
10.	Hatalska Renata
11.	Jakubczyk Katarzyna
12.	Kasprzak Katarzyna
13.	Kiecana Dorota
14.	Kukiełka Barbara
15.	Kukiełka Beata
16.	Machuła Renata
17.	Makohoń Piotr
18.	Makuch Marlena
19.	Malczenko Katarzyna
20.	Maśko Michał
21.	Panas Mariusz
22.	Religa Włodzimierz
23.	Ruda Beata
24.	Skuba Małgorzata
25.	Splewińska Dorota
26..	Szaluś Rafał
27.	Szatała Agnieszka
28.	Tymicka Jolanta
29.	Ulanowski Waldemar
30.	Urbaniak Tomasz
31.	Wawrzyszko Anna
32.	Zezula Agnieszka
33.	Żerebiec Paweł

Klasa IV E- WYCH. K. BATORSKA

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Bartnik Aneta
2.	Bębenek Katarzyna
3.	Budziewski Marcin
4.	Czubek Maciej
5.	Gielmuda Edyta
6.	Gumiela Małgorzata
7.	Harmas Arkadiusz
8.	Huba Andrzej
9.	Jurczak Monika
10.	Kasprzak Edyta
11.	Kołodziejczuk Beata
12.	Kubalińska Stella
13.	Kulczyńska Monika
14.	Kuna Przemysław
15.	Kwaśnicka Agnieszka
16.	Mazurek Magdalena
17.	Michalska Marta
18.	Milczuk Tomasz
19.	Mokrosz Monika
20.	Orchowska Edyta
21.	Orłowska Elżbieta
22.	Pałczyńska Anna
23.	Pastuszak Dorota
24.	Pezowicz Dagmara
25.	Piela Elżbieta
26..	Piłat Iwona
27.	Piróg Joanna
28.	Robaczyńska Agnieszka
29.	Rydzyk Agnieszka
30.	Saj Joanna
31.	Sierota Joanna
32.	Socha Izabela
33.	Stępniak Anna
34	Swacka Małgorzata
35	Wojtas Jacek
36	Woroźbit Ewelina
37	Wróblewska Renata

Klasa IV F- WYCH. E. CHUDOBA

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Adamczuk Andrzej
2.	Całka Piotr
3.	Charczuk Ewa
4.	Cieszkowska Joanna
5.	Czerwonka Edyta
6.	Ćwik Katarzyna
7.	Harczuk Monika
8.	Hildebrand Piotr
9.	Kahan Agnieszka
10.	Kołcon Monika
11.	Kołtun Mariusz
12.	Komórek Mariusz
13.	Kowalewska Beata
14.	Krzywda Agnieszka
15.	Kszykiewicz Maria
16.	Leśniak Michał
17.	Lewczuk Iwona
18.	Łapińska Ewa
19.	Łaszkowska Dorota
20.	Maziarczyk Joanna
21.	Mnich Alina
22.	Mudrecka Monika
23.	Oleksińska Justyna
24.	Palikot Beata
25.	Pyrz Joanna
26..	Ryń Mariusz
27.	Salej Ewa
28.	Sowińska Renata
29.	Stopa Renata
30.	Struzik Wojciech
31.	Wilk Monika
32.	Wnuk Alina
33.	Zasuwa Joanna

LISTA ABSOLWENTÓW
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
DLA DOROSŁYCH

1994 ROK

Klasa IV A – WYCH.I.STROCZYŃSKA

Lp.	Nazwisko i imię
1.	Bodys Anna
2.	Bojar Ewa
3.	Borowiec Joanna
4.	Chruściński Rafał
5.	Cichorz Natalia
6.	Cyc Agnieszka
7.	Duda Monika
8.	Gryciak Edyta
9.	Jacuniak Małgorzata
10.	Kanikuła Monika
11.	Kostrubiec Anna
12.	Kot Kinga
13.	Krasa Wiesława
14.	Krzyszkowska Ewa
15.	Kwapisz Dorota
16.	Małyszek Małgorzta
17.	Ożga Radosław
18.	Pakuła Marzena
19.	Pawłasek Aneta
20.	Proć Joanna
21.	Pupiec Barbara
22.	Pysiewicz Małgorzata
23.	Sobczuk Ewa
24.	Suszyna Elżbieta
25.	Wojtasiuk Katarzyna
26.	Wurszt Dorota
27.	Zając Aneta
28.	Zwolan Anna
29.	Jagiełło Renata
30.	Leśniak Jolanta
31.	Lewińska Jolanta
32.	Litwin Renata

Klasa IV C – WYCH.G.SZOSTEK

Lp.	**Nazwiskoi imię**
1.	Baraś Aneta
2.	Darul Ewa
3.	Dudek Wojciech
4.	Dudziński Damian
5.	Dudziński Michał
6.	Fabjan Jolanta
7.	Gielmuda Czesława
8.	Kaczmara Katarzyna
9.	Kapłon Elżbieta
10.	Kozłowska Jolanta
11.	Kondrakiewicz Anna
12.	Kowal Joanna
13.	Kraujutowicz Monika
14.	Kukiełka Joanna
15.	Litwin Przemysław
16.	Materna Agnieszka
17.	Mazurek Małgorzata
18.	Niedziela Monika
19.	Nogas Ewa
20.	Pastuszak Ewa
21.	Pazur Joanna
22.	Pieczykolan Iwona
23.	Piskorowska Renata
24.	Słotwiński Bernard
25.	Sokołowska Jolanta
26.	Strzałkowska Agnieszka
27.	Staroń Renata
28.	Syc Agnieszka
29.	Szafrański Marian
30.	Tarłowska Edyta
31.	Wnuk Anna
32.	Wodyk Iwona
33.	Złomańczuk Anna

Klasa III B – WYCH.G.WELHAN

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Adamczyk Andrzej
2.	Bielec Maria
3.	Bodys Anna
4.	Gajewski Dariusz
5.	Gnap Dorota
6.	Greszta Anna
7.	Hajduk Adam
8.	Jagiełło Maria
9.	Joniec Małgorzata
10.	Juszczak Andrzej
11.	Juszczak Artur
12.	Kupiec Ewa
13.	Litwińczuk Wioletta
14.	Maćkiewicz Agnieszka
15.	Rauch Jacek
16.	Sachajko Jolanta
17.	Sojka Teresa
18.	Stepańczuk Bożena
19.	Turczyn Anna
20.	Włoszczuk Waldemar
21.	Zwolak Dorota

Absolwenci lata ubiegłe / MATURA 1994/
Łuczka Monika

LISTA ABSOLWENTÓW II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W ZAMOŚCIU

1995 ROK

Klasa IV A- WYCH. I. HAJDUK

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bednarczuk Anna
2.	Bendyk Michał
3.	Błaszczak Sławomir
4.	Czarny Paweł
5.	Czekierda Andrzej
6.	Dębiński Wojciech
7.	Gałan Eliza
8.	Grela Małgorzata
9.	Gruszczyński Grzegorz
10.	Hałasa Magdalena
11.	Kamieniecka Marzena
12.	Kawecki Piotr
13.	Kubina Piotr
14.	Kuźma Joanna
15.	Miłocińska Monika
16.	Miszczuk Sławomir
17.	Nowosad Monika
18.	Pardus Łukasz
19.	Piłat Marta
20.	Popko Sławomir
21.	Prystupa Ewa
22.	Rabiega Wojciech
23.	Rybczyńska Iwona
24.	Słupska Justyna
25.	Soroka Roman
26.	Stadnik Paweł
27.	Szczepanik Marek
28.	Szkultin Iwona
29.	Węgrzyn Leszek

Klasa IV B- WYCH. E. SKORUPKA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Adamczuk Mariusz
2.	Brzezińska Edyta
3.	Chwaleba Małgorzata
4.	Gąbka Jakub
5.	Greszta Małgorzata
6.	Ignatowicz Małgorzata
7.	Kaliszczak Paweł
8.	Kiełbińska Aneta
9.	Kliza Dorota
10.	Kurantowicz Monika
11.	Łaszkowska Agnieszka
12.	Łukasiewicz Eliza
13.	Łysakowska Katarzyna
14.	Łyś Agnieszka
15.	Mataj Adrianna
16.	Maruszak Robert
17.	Maszewski Jacek
18.	Michalski Marek
19.	Mikuła Tomasz
20.	Milczuk Konrad
21.	Orzechowska Katarzyna
22.	Pająk Beata
23.	Pastuszak Janusz
24.	Piętka Agnieszka
25.	Puchacz Mariola
26.	Pyś Dorota
27.	Serafin Agnieszka
28.	Sobczuk Arkadiusz
29.	Szymańska Magdalena
30.	Węcławik Marzena
31.	Wlizło Magdalena
32.	Wróbel Agnieszka
33.	Zaleski Jarosław
34.	Złomańczuk Katarzyna

Klasa IV C- WYCH. T. KONIOR

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Bielak Anna
2.	Boras Wioletta
3.	Bosak Monika
4.	Bronikowska Ewa
5.	Bużantowicz Kinga
6.	Cisak Joanna
7.	Chmielewska Teresa
8.	Czubara Jadwiga
9.	Flaga Ewa
10.	Gardyga Wojciech
11.	Gorzkiewicz Iwona
12.	Iwaniec Anna
13.	Kierepko Anna
14.	Łuka Bartosz
15.	Mazur Monika
16.	Młynarska Monika
17.	Monastyrski Artur
18.	Mróz Wioletta
19.	Nieckarz Artur
20.	Panas Małgorzata
21.	Rypulak Marzena
22.	Sawa Anna
23.	Smyk Agnieszka
24.	Stachurska Katarzyna
25.	Wyrostkiewicz Marta
26.	Zgnilec Ewa
27.	Zgnilec Monika

Klasa IV D- WYCH. Z. ŻBIKOWSKA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Abraszek Ewa
2.	Bajan Iwona
3.	Bartosiewicz Małgorzata
4.	Bucior Andrzej
5.	Chwedorowicz Beata
6.	Ćwik Marta
7.	Dobrzyńska Agnieszka
8.	Gajewski Arkadiusz
9.	Gamela Mariola
10.	Grela Agata
11.	Jakubiak Monika
12.	Kania Ewa
13.	Kosińska Joanna
14.	Kozińska Małgorzata
15.	Kroczkowski Tomasz
16.	Król Aneta
17.	Machuła Jolanta
18.	Margol Bożena
19.	Matuszak Artur
20.	Matwiejczuk Jolanta
21.	Maziarz Anita
22.	Miszczak Magdalena
23.	Molas Agnieszka
24.	Nazar Agnieszka
25.	Olszewska Aleksandra
26.	Parafiniuk Sylwia
27.	Pęcka Marek
28.	Poźniak Joanna
29.	Raczkiewicz Magdalena
30.	Romanek Tomasz
31.	Skrzypek Andrzej
32.	Słomiany Paweł
33.	Stasiuk Monika
34.	Stachura Elżbieta
35.	Styka Małgorzata
36.	Terlecka Joanna
37.	Ulanowska Agnieszka

Klasa IV E- WYCH. H. MAZUREK

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Adamowicz Iwona
2.	Balicka Małgorzata
3.	Będziński Dariusz
4.	Borowski Edward
5.	Car Małgorzata
6.	Dytry Anna
7.	Gromek Paweł
8.	Grzejszczak Sylwia
9.	Hasiec Barbara
10.	Jarosz Katarzyna
11.	Jaskulska Katarzyna
12.	Jurkowska Sylwia
13.	Kosiodło Agnieszka
14.	Kossowski Tomasz
15.	Kozak Marcin
16.	Kozłowska Hanna
17.	Krasnowski Krzysztof
18.	Kubina Sebastian
19.	Kuropatwa Piotr
20.	Lembryk Andrzej
21.	Łapińska Ewa
22.	Łyś Elżbieta
23.	Małek Magdalena
24.	Mazurek Agnieszka
25.	Mazurkiewicz Iwona
26.	Nowak Agnieszka
27.	Nowak Piotr
28.	Obst Magdalena
29.	Pintal Joanna
30.	Pokrywka Marek
31.	Prokop Magdalena
32.	Rakuś Mariusz
33.	Startek Małgorzata
34.	Szost Edyta
35.	Szegiedin Agnieszka
36.	Turczyniak Aneta
37.	Turowska Anna
38.	Welenczyk Magdalena
39.	Wiater Monika
40.	Zielińska Anna

Klasa IV F- WYCH. H. KAWAŁKO

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Bryła Katarzyna
2.	Burkot Marcin
3.	Czajkowska Małgorzata
4.	Dyrkacz Iwona
5.	Gardziała Marlena
6.	Harko Anna
7.	Juszczak Edyta
8.	Kępa Agnieszka
9.	Kitka Joanna
10.	Klimek Elżbieta
11.	Knap Wojciech
12.	Kostrubiec Jarosław
13.	Kosiak Agnieszka
14.	Kotyła Agnieszka
15.	Kozłowska Monika
16.	Krzywicka Teresa
17.	Lubaś Renata
18.	Mandziuk Wioletta
19.	Michalska Marta
20.	Popczak Edyta
21.	Samulak Dominik
22.	Szykuła Edyta
23.	Turska Ewa

Klasa IV G- WYCH. E. ŁYSIAK

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Adamczuk Marta
2.	Adamska Agnieszka
3.	Ambroź Jacek
4.	Bakun Monika
5.	Burcan Beata
6.	Fiut Katarzyna
7.	Kalita Anna
8.	Karpińska Agnieszka
9.	Kasprzak Aleksandra
10.	Kołodziej Krzysztof
11.	Kowal Anna
12.	Kozieł Edyta
13.	Kozioł Małgorzata
14.	Kuceł Agnieszka
15.	Lizun Justyna
16.	Łukasik Ewa
17.	Machałek Michał
18.	Masłysz Małgorzata
19.	Ogińska Monika
20.	Reder Anna
21.	Sioma Marta
22.	Stemplewska Edyta
23.	Trusek Iwona
24.	Wałczuk Joanna
25.	Wasiołek Marta
26.	Wiater Rafał
27.	Wrzeszcz Dorota

Klasa IV H- WYCH. H. BARAŃSKA

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Bodys Aneta
2.	Buszkiewicz Dorota
3.	Czochra Mariola
4.	Gontarz Katarzyna
5.	Hubicka Jolanta
6.	Jankowska Anna
7.	Juźwin Eliza
8.	Kozak Magdalena
9.	Kulczyńska Katarzyna
10.	Lipska Joanna
11.	Mielnicka Jolanta
12.	Nizioł Bożena
13.	Palonka Katarzyna
14.	Pasek Edyta
15.	Pawlik Bożena
16.	Renka Magdalena
17.	Rękas Ewa
18.	Sapiło Aneta
19.	Sidor Małgorzata
20.	Skóra Mariola
21.	Słupska Anna
22.	Szczepańska Monika
23.	Wawszczak Agnieszka
24.	Zezula Krystyna
25.	Ziarkiewicz Agnieszka
26.	Zinkiewicz Aneta
27.	Żur Iwona

LISTA ABSOLWENTÓW
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
DLA DOROSŁYCH

1995

Klasa IV A - WYCH.I. STROCZYŃSKA

Lp.	Nazwisko i imię
1.	Banach Mirosław
2.	Baraś Agnieszka
3.	Budzyńska Aneta
4.	Chrzan Ewa
5.	Czarniecki Jarosław
6.	Dołęcka Marta
7.	Dużyńska Katarzyna
8.	Dziwura Agnieszka
9.	Hrabowska Edyta
10.	Korol Ewa
11.	Kot Tomasz
12.	Kudra Agata
13.	Kulik Beata
14.	Macheta Agnieszka
15.	Ogińska Jolanta
16.	Pałka Monika
17.	Panas Agnieszka
18.	Piotrkowski Piotr
19.	Pomarańska Iwona
20.	Popielec Witold
21.	Proć Aneta
22.	Roch Małgorzata
23.	Sieczkowska Katarzyna
24.	Sierkowska Anna
25.	Szerszon Justyna
26.	Wirt Jacek
27.	Wołoszyn Agnieszka
28.	Żwirek Agnieszka
29.	Bratkowska Joanna
30.	Puchacz Katarzyna
31.	Szkamruk Wioletta

Klasa III B – WYCH.G. WELHAN

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Adamczuk Piotr
2.	Dzioch Małgorzata
3.	Górski Zbigniew
4.	Greszta Barbara
5.	Kowalczyk Anna
6.	Piskor Mariusz
7.	Soboń Radosław
8.	Howorus Magdalena
9.	Kowalczyk Kinga
10.	Kudyk Marzena
11.	Popik Ryszard
12.	Siatka Agnieszka

Klasa IV C - -WYCH.A.WŁOSZCZYŃSKA

Lp.	**Nazwisko i imię**
1.	Balanowska Dorota
2.	Błaszczak Aneta
3.	Ciosmak Dariusz
4.	Drzała Agata
5.	Dudek Aneta
6.	Górniak Andrzej
7.	Hałasa Barbara
8.	Jachtoma Marzena
9.	Jeżewska Małgorzata
10.	Kolenda Marlena
11.	Kudyk Karol
12.	Kurosz Monika
13.	Łuszczewska Izabela
14.	Pałka Monika
15.	Saj Małgorzata
16.	Sarzyńska Iwona
17.	Sas Katarzyna
18.	Sobczak Anna
19.	Szewc Agnieszka
20.	Tama Małgorzata
21.	Żelichowski Piotr
22.	Konaszczuk Monika
23.	Kuropatnicka Agnieszka
24.	Litwin Edyta
25.	Mielnicka Monika
26.	Mojzess Monika
27.	Rybicka Iwona
28.	Szostakiewicz Piotr
29.	Mielnicka Monika
30.	Szostakiewicz Piotr
31.	Litwin Edyta
32.	Pałka Iwona

UCZNIOWIE Z LAT UBIEGŁYCH

Greszta Agnieszka
Żujewska Agnieszka

LISTA ABSOLWENTÓW II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W ZAMOŚCIU

1996 ROK

Klasa IV A- WYCH. K. MUSIAŁ

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bartoszewska Anna
2.	Batorski Krzysztof
3.	Bielecki Mateusz
4.	Brzozowska Ewa
5.	Gałka Igor
6.	Gancarz Marcin
7.	Gil Michał
8.	Harłajczuk Leszek
9.	Kolaszyńska Monika
10.	Kowal Tomasz
11.	Kowalczuk Jakub
12.	Koza Robert
13.	Kozak Tomasz
14.	Kwiatkowski Andrzej
15.	Lalik Jadwiga
16.	Majdan Marcin
17.	Matlak Marcin
18.	Misztal Magda
19.	Musiał Monika
20.	Niedźwiedź Piotr
21.	Ostrowska Monika
22.	Pająk Piotr
23.	Pilip Aleksandra
24.	Pomarański Rafał
25.	Senderek Katarzyna
26.	Sierant Jakub
27.	Smoląg Iwona
28.	Suszyna Marzena
29.	Śledź Sebastian
30.	Turek Agnieszka
31.	Waniowska Arleta
32.	Wlizło Jacek
33.	Wojczuk Piotr
34.	Woszak Izabela

Klasa IV B- WYCH. F. KAPŁUN

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Adamczuk Iwona
2.	Bałabuch Małgorzata
3.	Bielecka Agnieszka
4.	Bosiak Agnieszka
5.	Ćwik Małgorzata
6.	Denkiewicz Wioletta
7.	Farion Anita
8.	Furmanek Ewa
9.	Gałka Edyta
10.	Jacek Magdalena
11.	Jankowska Małgorzata
12.	Jun Justyna
13.	Kalita Agnieszka
14.	Kołodziejczuk Marta
15.	Korona Elżbieta
16.	Król Wioletta
17.	Krukowska Aneta
18.	Kwarciana Iwona
19.	Legieć Anna
20.	Mazur Marzena
21.	Nowak Małgorzata
22.	Pasieczna Monika
23.	Siek Dagmara
24.	Sowa Bożena
25.	Świtaj Justyna
26.	Wasilewska Andżelika
27.	Witkowska Monika
28.	Zaciera Marta
29.	Zając Agnieszka
30.	Ziemian Marta

Klasa IV C- WYCH. I. HAJDUK

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Bil Renata
2.	Cisak Ewa
3.	Dadia Monika
4.	Derkacz Bartłomiej
5.	Górski Michał
6.	Leszczyńska Edyta
7.	Łapiński Andrzej
8.	Łubiarz Katarzyna
9.	Majkutewicz Dorota
10.	Makuch Aneta
11.	Milewska Joanna
12.	Pakuła Aneta
13.	Piela Sylwia
14.	Przybysz Marzena
15.	Pysiewicz Wojciech
16.	Raczyńska Wioletta
17.	Rosół Dominika
18.	Sachajko Edyta
19.	Sachajko Ewa
20.	Słota Monika
21.	Sochacka Anna
22.	Stępkowska Majka
23.	Szołtek Agnieszka
24.	Szydełko Małgorzata
25.	Teterycz Bernadetta
26.	Trusz Małgorzata
27.	Woźnica Włodzimierz
28.	Wójtowicz Agnieszka

Klasa IV D- WYCH. M. ŚLEDŹ

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Bojar Ewa
2.	Brudnowski Dariusz
3.	Ciuraszkiewicz Anna
4.	Daniluk Aleksandra
5.	Derkacz Marek
6.	Głąb Mirosław
7.	Gnyz Joanna
8.	Kalisiewicz Katarzyna
9.	Kardyś Aneta
10.	Kiciński Krzysztof
11.	Konior Magdalena
12.	Kończewki Konrad
13.	Łaszkowska Joanna
14.	Maciąg Elżbieta
15.	Makora Joanna
16.	Michałkiewicz Magdalena
17.	Osuch Paweł
18.	Palichleb Katarzyna
19.	Pałczyński Sebastian
20.	Prokop Justyna
21.	Pietrzyk Magdalena
22.	Rozkres Wojciech
23.	Sagan Agnieszka
24.	Sikora Ewa
25.	Skorupka Przemysław
26.	Sokołowska Monika
27.	Stępniak Zofia
28.	Świergoń Urszula
29.	Ważydrąg Katarzyna
30.	Witkowska Barbara
31.	Wnuk Izabela
32.	Wójtowicz Rafał
33.	Zaleśna Anna
34.	Zuchowicz Marek
35.	Zygmunt Magdalena

Klasa IV E- WYCH. K. CHRZANOWSKI

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Albingier Katarzyna
2.	Ambroż Krzysztof
3.	Bajwoluk Małgorzata
4.	Bełech Joanna
5.	Błaszczyński Adam
6.	Boczkowska Agnieszka
7.	Bojar Monika
8.	Dominik Edyta
9.	Duras Joanna
10.	Godziszewski Leszek
11.	Hrabowska Agnieszka
12.	Jeziorkowska Anna
13.	Kalinowska Renata
14.	Kusiak Joanna
15.	Łapińska Izabela
16.	Machlarz Artur
17.	Milczarek Maciej
18.	Mulawa Katarzyna
19.	Mydlak Iwona
20.	Olszewska Joanna
21.	Pawlak Małgorzata
22.	Piech Wioletta
23.	Piwowarski Jarosław
24.	Staniszewska Sylwia
25.	Staniszewski Emil
26.	Stępniak Wiesław
27.	Szykuła Tomasz
28.	Tokarski Szymon
29.	Tokarczyk Ewa
30.	Urbanowicz Justyna
31.	Warchoł Renata
32.	Zajmała Ewa
33.	Zając Andrzej

Klasa IV F- WYCH. K. STAWIARZ

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bałabuch Magdalena
2.	Binduga Anna
3.	Błaszczuk Anna
4.	Gęborys Beata
5.	Girguś Justyna
6.	Gnyp Magdalena
7.	Gnyp Monika
8.	Grulak Elżbieta
9.	Gruszka Ewa
10.	Jachtoma Edyta
11.	Kamińska Magdalena
12.	Karwina Małgorzata
13.	Krupa Ewa
14.	Kuca Joanna
15.	Kukułowicz Katarzyna
16.	Libera Marcin
17.	Łyś Elżbieta
18.	Łyś Monika
19.	Malczewska Jolanta
20.	Malczewski Marcin
21.	Mróz Monika
22.	Nejbert Agata
23.	Nizioł Renata
24.	Ogińska Aleksandra
25.	Rzeszutek Iwona
26.	Sikora Katarzyna
27.	Struk Anna
28.	Sujka Tomasz
29.	Szatała Marta
30.	Szostakiewicz Anna
31.	Wrona Justyna
32.	Ziewiec Agnieszka

LISTA ABSOLWENTÓW II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W ZAMOŚCIU

1997 ROK

Klasa IV A- WYCH. H. POŹDZIK

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bojanowski Łukasz
2.	Brzyski Wojciech
3.	Dyjak Tomasz
4.	Dziaduszek Ewa
5.	Dzibek Barbara
6.	Flak Bartłomiej
7.	Flor Izabela
8.	Halski Bartłomiej
9.	Jabłoński Michał
10.	Jaroszyński Maciej
11.	Jędruszczak Radosław
12.	Jonik Michał
13.	Korba Sławomir
14.	Kozłowska Aleksandra
15.	Kustra Arkadiusz
16.	Madyński Bartosz
17.	Milczarek Przemysław
18.	Ostrowska Agnieszka
19.	Piątkowski Paweł
20.	Serafin Robert
21.	Sobczuk Krzysztof
22.	Szewczuk Piotr
23.	Szozda Marcin
24.	Szpinda Marek
25.	Wiśniewska Iwona
26.	Wojnarowicz Adam
27.	Wojnarowski Jakub
28.	Wójcik Maja

Klasa IV B- WYCH. E. GRZYBEK

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Buczak Wioletta
2.	Burda Wioletta
3.	Cieślicka Joanna
4.	Kaniowska Małgorzata
5.	Karpińska Kinga
6.	Kietliński Kajetan
7.	Kolasa Joanna
8.	Kołtun Marta
9.	Kosz Krzysztof
10.	Kuryło Monika
11.	Łatka Agnieszka
12.	Magdziak Dariusz
13.	Malec Rafał
14.	Marczuk Małgorzata
15.	Miszczuk Joanna
16.	Namroży Ewa
17.	Namysłowska Ewelina
18.	Pałka Joanna
19.	Podolak Magdalena
20.	Senderek Agnieszka
21.	Seroka Agnieszka
22.	Sitarska Joanna
23.	Skwara Mariusz
24.	Spólnicki Sylwester
25.	Tomaszewska Monika
26.	Tymosz Monika

Klasa IV C- WYCH. J. WAWER

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Adamczuk Anna
2.	Białek Agnieszka
3.	Bil Monika
4.	Boć Ewa
5.	Daszuta Ewa
6.	Dudek Dorota
7.	Gawłowska Ewa
8.	Gębala Ewa
9.	Greluk Monika
10.	Hargot Tomasz
11.	Jagielska Joanna
12.	Jamroż Robert
13.	Kaleniuk Aneta
14.	Kawecka Katarzyna
15.	Kowalska Jadwiga
16.	Kulasza Marek
17.	Maśko Małgorzata
18.	Misiągiewicz Marcin
19.	Niedabylska Katarzyna
20.	Niemczuk Anna
21.	Nowak Aneta
22.	Obuchowska Katarzyna
23.	Oktaba Elżbieta
24.	Olewska Monika
25.	Psiuk Agnieszka
26.	Pysiewicz Magda
27.	Stoch Barbara
28.	Surmacz Anna
29.	Tabuła Katarzyna
30.	Teterycz Katarzyna
31.	Zaleśna Elżbieta
32.	Ziemińska Maria
33.	Żeromska Bożena

Klasa IV D- WYCH. H. RYCYK

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Adamczuk Monika
2.	Bajan Anna
3.	Borkowska Agnieszka
4.	Cymińska Agnieszka
5.	Czeczko Joanna
6.	Czubara Marek
7.	Gigoła Agnieszka
8.	Gimlewicz Agnieszka
9.	Gmyz Sylwia
10.	Gustaw Katarzyna
11.	Jachimczuk Oskar
12.	Kasprzak Justyna
13.	Kiecana Jolanta
14.	Kobylas Marcin
15.	Kozubowska Małgorzata
16.	Kozyra Eliza
17.	Kucharski Jakub
18.	Kudela Joanna
19.	Kuźma Agnieszka
20.	Łącz Agnieszka
21.	Łukasik Rafał
22.	Marmucka Anna
23.	Martuszewska Kinga
24.	Momot Anna
25.	Odój Magdalena
26.	Pełech Marta
27.	Pluta Magdalena
28.	Pomykała Jowita
29.	Radecka Agnieszka
30.	Reder Anna
31.	Świrczek Beata
32.	Wołoch Arkadiusz
33.	Wróblewski Tomasz
34.	Ząbek Magdalena
35.	Zezula Janusz
36.	Żurek Sławomir

Klasa IV E- WYCH. T. PRZYBYLSKA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Adamiak Andrzej
2.	Czapka Krzysztof
3.	Czuba Anna
4.	Gurkało Krzysztof
5.	Harsiuk Tomasz
6.	Jacek Anna
7.	Kanikuła Katarzyna
8.	Kawala Agnieszka
9.	Kaźmierczuk Agnieszka
10.	Kierepka Monika
11.	Lizak Beata
12.	Machuła Barbara
13.	Masłowska Justyna
14.	Niedzielak Małgorzata
15.	Niemira Przemysław
16.	Osmolińska Joanna
17.	Pardus Michał
18.	Parnicka Maria
19.	Piłat Joanna
20.	Podgórny Tomasz
21.	Rozmus Marta
22.	Sędłak Monika
23.	Siwiło Anna
24.	Skiba Paweł
25.	Skóra Aneta
26.	Skrzyńska Ewa
27.	Sowa Agnieszka
28.	Stawarska Beata
29.	Szymański Radosław
30.	Wrona Janusz

Klasa IV F- WYCH. M. DZIUBA

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Barańska Katarzyna
2.	Barwińska Anna
3.	Bryła Anna
4.	Chudyga Barbara
5.	Cieślak Małgorzata
6.	Galan Małgorzata
7.	Gnap Anna
8.	Jabłońska Iwona
9.	Jabłońska Joanna
10.	Janeczko Monika
11.	Łapińska Małgorzata
12.	Maciąg Agnieszka
13.	Nieckarz Dorota
14.	Rams Sylwia
15.	Skulska Agnieszka
16.	Soboń Anna
17.	Somber Joanna
18.	Surmacz Alicja
19.	Syska Adrianna
20.	Szcząchor Ewa
21.	Szewczuk Ewa
22.	Telejko Agnieszka
23.	Zuchowicz Wioletta

Klasa IV G- WYCH. J. KORONA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bronikowska Dominika
2.	Burkot Bartłomiej
3.	Chwiejczak Joanna
4.	Dudek Agnieszka
5.	Gał Monika
6.	Głaz Arkadiusz
7.	Goździuk Anna
8.	Juszczak Krzysztof
9.	Kasprzak Katarzyna
10.	Kierepka Małgorzata
11.	Knapik Tomasz
12.	Koscik Kajetan
13.	Krupa Wojciech
14.	Krysiak Małgorzata
15.	Kuś Piotr
16.	Łagowska Sylwia
17.	Łukaszczyk Katarzyna
18.	Łukaszczyk Małgorzata
19.	Matwiej Małgorzata
20.	Momot Grzegorz
21.	Nowak Konrad
22.	Paradowski Paweł
23.	Pieńkowska Barbara
24.	Piskorek Małgorzata
25.	Popielec Helena
26.	Roch Aneta
27.	Rukasz Weronika
28.	Sarzyński Piotr
29.	Sawic Marek
30.	Sawielewicz Angelika
31.	Słowikowska Agata
32.	Sokołowska Monika
33.	Teterycz Agnieszka
34.	Zielińska Marta
35.	Żerebiec Dorota

LISTA ABSOLWENTÓW II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W ZAMOŚCIU

1998 ROK

Klasa IV A- WYCH. K. BATORSKA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bernat Paweł
2.	Błaszczak Paweł
3.	Chwedeczko Adam
4.	Gębala Katarzyna
5.	Grela Marcin
6.	Gryszczuk Tomasz
7.	Harasim Agnieszka
8.	Jarmusz Elżbieta
9.	Jarski Paweł
10.	Kawalec Zbigniew
11.	Kowalska Diana
12.	Kozak Marcin
13.	Kuchta Jarosław
14.	Lechowicz Marcin
15.	Malinowski Tomasz
16.	Matysiak Piotr
17.	Nowak Marcin
18.	Orzechowska Wioletta
19.	Paszt Anna
20.	Pawelec Tomasz
21.	Pukaluk Michał
22.	Stroczyńska Magdalena
23.	Szpiczakowska Anna
24.	Szyper Renata
25.	Wiater Marcin
26.	Wiśniewski Tomasz
27.	Zając Artur
28.	Zielińska Irena
29.	Złomańczuk Tomasz
30.	Kozłowski Paweł

Klasa IV B- WYCH. H. BOROWIEC

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Boć Beata
2.	Buczak Monika
3.	Cymiński Michał
4.	Dworzycka Sylwia
5.	Gil Aneta
6.	Huk Aurelia
7.	Kardasz Michał
8.	Koczwara Zbigniew
9.	Kościk Przemysław
10.	Kruczek Tomasz
11.	Kubina Marta
12.	Ludowska Agnieszka
13.	Matej Paweł
14.	Niezgoda Krzysztof
15.	Nizioł Jan
16.	Oleszek Barbara
17.	Rzemieniak Tomasz
18.	Semionowicz Rafał
19.	Trojak Paweł
20.	Wiater Łukasz
21.	Witkowska Joanna
22.	Wyłupek Bożena
23.	Zub Bożena
24.	Korona Marta

Klasa IV C- WYCH. E. CHUDOBA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bartnik Ewa
2.	Blaszka Marta
3.	Błaszczuk Anna
4.	Borowski Dawid
5.	Brzezińska Joanna
6.	Dadia Jarosław
7.	Dębicka Ewa
8.	Garczyński Mariusz
9.	Giedała Kamil
10.	Gradziuk Karolina
11.	Juśko Marta
12.	Kania Anna
13.	Koczułap Beata
14.	Kosz Katarzyna
15.	Kosz Magdalena
16.	Kuroń Anita
17.	Kwasiuk Agnieszka
18.	Kwika Agnieszka
19.	Oseła Paweł
20.	Paśnik Konrad
21.	Piskorowska Agnieszka
22.	Piwko Jacek
23.	Poznańska Marta
24.	Pukaluk Marcin
25.	Romańczuk Agata
26.	Skibińska Eliza
27.	Sobczyńska Agnieszka
28.	Szewczuk Małgorzata
29.	Świątkowska Magdalena
30.	Wasilewska Renata
31.	Wiktor Katarzyna
32.	Witkowska Arnika
33.	Wlizło Mariusz
34.	Wronka Monika
35.	Żbikowska Ewa

Klasa IV D- WYCH. Z. ORZECHOWSKA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Balczyńska Agnieszka
2.	Banaszkiewicz Krzysztof
3.	Barteczko Katarzyna
4.	Budzyńska Jolanta
5.	Czubara Karol
6.	Fedorowicz Magdalena
7.	Gierolińska Barbara
8.	Górnik Monika
9.	Jawor Katarzyna
10.	Karwan Luiza
11.	Kołodziejczyk Łukasz
12.	Kubicka Agnieszka
13.	Kuśmierczuk Wojciech
14.	Łyp Dorota
15.	Magdziak Dorota
16.	Magdziak Joanna
17.	Makara Joanna
18.	Maruszak Justyna
19.	Orzepowska Katarzyna
20.	Repeć Małgorzata
21.	Rogala Edyta
22.	Ryń Ewa
23.	Socha Małgorzata
24.	Stefańczyk Paweł
25.	Szczepanik Ewa
26.	Wierzbicki Paweł
27.	Wlizło Beata
28.	Wójcik Magdalena
29.	Wyrostkiewicz Bartłomiej
30.	Zając Maciej

Klasa IV E- WYCH. G. RUBAJ

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Budziewska Anna
2.	Chopta Kamila
3.	Czapla Tomasz
4.	Dąbkowska Aneta
5.	Flejszer Katarzyna
6.	Grochowska Marzena
7.	Hatała Magdalena
8.	Hubala Katarzyna
9.	Jabłońska Joanna
10.	Janas Krzysztof
11.	Jargiło Marzena
12.	Jaślikowski Marek
13.	Kidybiński Sebastian
14.	Kozłowski Maciej
15.	Kozłowski Tomasz
16.	Kwarciany Paweł
17.	Laszczak Michał
18.	Leśniak Iwona
19.	Luchowska Aleksandra
20.	Magryta Marcin
21.	Marzec Anna
22.	Misiarz Marta
23.	Molas Marek
24.	Obolewicz Gabriel
25.	Palichleb Maciej
26.	Palikot Eliza
27.	Pikuzińska Anna
28.	Piwko Artur
29.	Sachajko Alicja
30.	Siuda Edyta
31.	Smolińska Anna
32.	Smyk Piotr
33.	Sztormke Katarzyna
34.	Telicka Katarzyna

Klasa IV F- WYCH. M. ANTOSIAK

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Baran Justyna
2.	Bielecka Anna
3.	Borowiec Anna
4.	Ćwikła Monika
5.	Dobrowolska Anna
6.	Głąb Anna
7.	Gradziuk Magdalena
8.	Hacia Aneta
9.	Jedlińska Justyna
10.	Kasiura Anna
11.	Korzan Monika
12.	Kozłowska Monika
13.	Kusy Agnieszka
14.	Lalik Anna
15.	Martys Magdalena
16.	Milczuk Ewa
17.	Mulawa Anna
18.	Obszyńska Dominika
19.	Pawlik Joanna
20.	Pieczykolan Katarzyna
21.	Przekocińska Małgorzata
22.	Sawka Małgorzata
23.	Sendłak Aleksandra
24.	Szajnoga Marta
25.	Szura Marta
26.	Teterycz Edyta
27.	Wronka Anna
28.	Załoga Mariola
29.	Złotoczyńska Wioletta
30.	Żuk Joanna

Klasa IV G- WYCH. K. PIASECKA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Adamczuk Magdalena
2.	Aronowska Barbara
3.	Bartnik Anna
4.	Bojko Magdalena
5.	Cieszkowski Przemysław
6.	Duras Krystian
7.	Główka Marek
8.	Greszta Karolina
9.	Kiecana Marcin
10.	Knap Marcin
11.	Kołodziejczuk Monika
12.	Kuśmierczuk Anna
13.	Łygas Mariusz
14.	Maciejewski Ireneusz
15.	Majewicz Iwona
16.	Marek Sylwia
17.	Mazurek Paweł
18.	Miroszczuk Wioletta
19.	Misztal Tomasz
20.	Niańko Anna
21.	Palińska Wioletta
22.	Ratyna Beata
23.	Rogowska Urszula
24.	Rybak Monika
25.	Rycaj Monika
26.	Semczuk Michał
27.	Stanisławczuk Wojciech
28.	Truś Tomasz
29.	Zielińska Ewa

Klasa IV G- WYCH. H. BARAŃSKA

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Bajwoluk Anna
2.	Basiak Agata
3.	Bełz Renata
4.	Bojarczuk Magdalena
5.	Kalita Anna
6.	Kania Aneta
7.	Kawalec Anna
8.	Kołakowski Przemysław
9.	Kołtun Marek
10.	Kuś Andrzej
11.	Lewandowski Paweł
12.	Łosińska Mariola
13.	Malec Arkadiusz
14.	Mazurek Wioletta
15.	Mikuła Joanna
16.	Muszyńska Dorota
17.	Obuchowski Piotr
18.	Pankiewicz Magdalena
19.	Pardo Krzysztof
20.	Pencakowski Maciej
21.	Pietroń Tomasz
22.	Rudy Agnieszka
23.	Sowińska Joanna
24.	Such Aleksandra
25.	Targoński Tomasz
26.	Wiater Wioletta
27.	Witkowski Piotr

LISTA ABSOLWENTÓW II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W ZAMOŚCIU

1999 ROK

Klasa IV A- WYCH. H. KAWAŁKO

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Adamczuk Piotr
2.	Banaszek Przemysław
3.	Bogdanowicz Małgorzata
4.	Bojanowski Maciej
5.	Bronkowski Łukasz
6.	Chwiejczak Tomasz
7.	Goleń Anna
8.	Jasińska Iwona
9.	Juśko Ewa
10.	Kamiński Piotr
11.	Kasprzak Wojciech
12.	Kicińska Monika
13.	Kniaź Łukasz
14.	Kobylańska Iwona
15.	Kurek Monika
16.	Kuzdra Tomasz
17.	Lipińska Izabela
18.	Łasocha Grzegorz
19.	Łopuszyńska Anna
20.	Mazur Renata
21.	Paul Przemysław
22.	Piwowar Sebastian
23.	Rybczyński Bartłomiej
24.	Skorupa Maciej
25.	Socha Monika
26.	Waśko Bartłomiej
27.	Żyłak Maciej

Klasa IV B- WYCH. E. ŁYSIAK

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bochyńska Małgorzata
2.	Czerniak Iwona
3.	Czerniak Monika
4.	Ćwik Mariola
5.	Dobrska Katarzyna
6.	Dybioch Iwona
7.	Grela Edyta
8.	Grela Magdalena
9.	Harąsiuk Małgorzata
10.	Jastrzębski Karol
11.	Kawalec Anna
12.	Kiecana Dorota
13.	Kondras Robert
14.	Kuryło Andrzej
15.	Kusy Karol
16.	Łygas Ireneusz
17.	Łygas Monika
18.	Małka Emilia
19.	Orzeł Joanna
20.	Piróg Michał
21.	Pokryszka Aneta
22.	Skiba Krzysztof
23.	Solarski Marcin
24.	Suszyna Katarzyna
25.	Szcząchor Artur
26.	Zawada Magdalena
27.	Zawiślak Marta

Klasa IV C- WYCH. E. PASZKO

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Adamowicz Aneta
2.	Bartnik Tomasz
3.	Bogdańska Agnieszka
4.	Borowik Ewa
5.	Bulak Monika
6.	Fronc Agnieszka
7.	Gil Katarzyna
8.	Hołowińska Anna
9.	Kalita Piotr
10.	Kaniewska Aleksandra
11.	Kłos Magdalena
12.	Kowalska Marta
13.	Kopczyńska Agnieszka
14.	Kozioł Justyna
15.	Kuryło Barbara
16.	Litwińczuk Anna
17.	Malinowska Magda
18.	Ostrowska Iwona
19.	Ożóg Wojciech
20.	Pawliszak Magdalena
21.	Pietrzela Marcin
22.	Potocki Łukasz
23.	Rembisz Renata
24.	Siołek Aleksandra
25.	Skrzyńska Marta
26.	Stawiarz Małgorzata
27.	Szumiło Magdalena
28.	Wac Aleksandra
29.	Wajdyk Magdalena
30.	Wlizło Magdalena
31.	Wróbel Marta

Klasa IV D- WYCH. G. SZOSTEK

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Bełz Iwona
2.	Bełz Katarzyna
3.	Bęcal Magdalena
4.	Będziejewski Marcin
5.	Figarska Magda
6.	Gimlewicz Joanna
7.	Greszta Magdalena
8.	Harkot Joanna
9.	Jachorek Renata
10.	Konopka Tomasz
11.	Kobel Ewa
12.	Krosna Małgorzata
13.	Krasnopolska Dorota
14.	Magryta Agnieszka
15.	Mazur Anna
16.	Misztal Barbara
17.	Nowosad Robert
18.	Paczała Rafał
19.	Pałczyńska Dorota
20.	Panas Iwona
21.	Pietroń Katarzyna
22.	Skoczylas Joanna
23.	Słowikowska Katarzyna
24.	Sobociński Michał
25.	Sołtys Iwona
26.	Turek Joanna
27.	Wojciechowska Anna
28.	Wojtowicz Łukasz
29.	Ząbek Małgorzata

Klasa IV E- WYCH. T. KONIOR

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Borkowski Marcin
2.	Czapla Ewa
3.	Czerniecka Paulina
4.	Dudek Edyta
5.	Dudziński Bartłomiej
6.	Dziaduszek Rafał
7.	Figarska Agnieszka
8.	Gęśla Iwona
9.	Halska Katarzyna
10.	Jaworski Jan
11.	Kamińska Ewelina
12.	Kasprzak Bartosz
13.	Kołtun Elżbieta
14.	Kozyra Karol
15.	Macheta Aneta
16.	Miechowiecka Elwira
17.	Mróz Joanna
18.	Mucha Wojciech
19.	Odój Bożena
20.	Pieczykolan Aleksandra
21.	Plis Dariusz
22.	Rejman Edyta
23.	Rogal Grzegorz
24.	Siemko Artur
25.	Słupski Michał
26.	Szajner Aleksandra
27.	Ścirka Dominika
28.	Śmierczyński Jacek
29.	Trześ Joanna
30.	Tyrka Paweł
31.	Wawrzak Aneta
32.	Wdowicz Bartłomiej
33.	Zaręba Barbara
34.	Zgnilec Piotr
35.	Złomańczuk Agnieszka
36.	Żygawski Jakub

Klasa IV F- WYCH. Z. ŻBIKOWSKA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Banicki Paweł
2.	Belina Robert
3.	Bondyra Monika
4.	Chmiel Krzysztof
5.	Choma Agnieszka
6.	Flak Radosław
7.	Kasperska Joanna
8.	Komisarczuk Aleksandra
9.	Konstantynowicz Urszula
10.	Korga Mateusz
11.	Kudełko Marta
12.	Milczuk Małgorzata
13.	Nieckarz Iwona
14.	Nowosadzka Monika
15.	Panas Iwona
16.	Pyś Sylwia
17.	Pytlowska Agnieszka
18.	Repeć Anna
19.	Rysak Sławomir
20.	Sawracki Paweł
21.	Skibińska Edyta
22.	Suchara Agnieszka
23.	Szyper Marta
24.	Tokarz Anna
25.	Wajdyk Maria
26.	Wołk Marzena
27.	Wronka Katarzyna
28.	Zychal Małgorzata

Klasa IV G- WYCH. U. JAROCKA

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Anasiewicz Andrzej
2.	Bełz Anna
3.	Brzezicki Jan
4.	Buchajczuk Katarzyna
5.	Budzyńska Julita
6.	Czochra Anna
7.	Dutkiewicz Tomasz
8.	Dzioch Marta
9.	Flak Piotr
10.	Guty Krzysztof
11.	Jasiewicz Anna
12.	Juś Agnieszka
13.	Kawalec Izabela
14.	Krajewska Edyta
15.	Krzaczek Ewa
16.	Krzyszczuk Andrzej
17.	Kutyła Eliza
18.	Łagowski Sebastian
19.	Łoza Łukasz
20.	Łukasik Beata
21.	Parafiniuk Diana
22.	Paszt Anna
23.	Prządka Artur
24.	Smoła Agnieszka
25.	Szewczuk Magdalena
26.	Topolska Beata
27.	Wojciechowska Anna
28.	Wojciechowska Monika
29.	Wronka Adam

Klasa IV H- WYCH. A. KURNIK

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Bilska Marlena
2.	Całka Elżbieta
3.	Czajczyk Wojciech
4.	Czarny Katarzyna
5.	Dobrowolski Jacek
6.	Dybzińska Aneta
7.	Hryniewiecka Katarzyna
8.	Januszewski Jan
9.	Kamińska Jolanta
10.	Kawalec Piotr
11.	Kozyra Agata
12.	Kulita Ewelina
13.	Mazurek Ola
14.	Niemczuk Agnieszka
15.	Opszyńska Agnieszka
16.	Parol Justyna
17.	Pełech Sylwia
18.	Roczeń Sylwia
19.	Skórzyńska Agnieszka
20.	Szulżyk Karol
21.	Trestka Tomasz
22.	Winniczuk Agnieszka
23.	Zajączkowska Magdalena
24.	Zbytniewski Rafał
25.	Ziemińska Anna
26.	Żywot Iwona

LISTA ABSOLWENTÓW II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W ZAMOŚCIU

2000 ROK

Klasa IV A- WYCH. K. MUSIAŁ

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Bartnik Piotr
2.	Baryła Anna
3.	Brzezińska Teresa
4.	Chrzan Przemysław
5.	Gruszka Łukasz
6.	Hasies Łukasz
7.	Jawor Agnieszka
8.	Jędzura Piotr
9.	Kawa Urszula
10.	Krawiec Sylwia
11.	Łopuszyńska Eliza
12.	Łukaszczuk Dominika
13.	Polski Grzegorz
14.	Radecki Arkadiusz
15.	Romanek Łukasz
16.	Romaszko Mariusz
17.	Rycak Monika
18.	Słowikowski Rafał
19.	Surmacz Monika
20.	Szczepanik Kamil
21.	Szykuła Joanna
22.	Tokarski Jakub
23.	Tymicki Jacek
24.	Wojda Joanna
25.	Wójtowicz Arkadiusz
26.	Dubik Paweł

Klasa IV B- WYCH. E. SKORUPKA

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Baran Ewa
2.	Białowolska Monika
3.	Blonka Monika
4.	Daniłowicz Katarzyna
5.	Giera Agnieszka
6.	Jabłońska Agnieszka
7.	Jachtoma Anna
8.	Kaszuba Diana
9.	Kępa Dorota
10.	Kołodziejczuk Dorota
11.	Korona Barbara
12.	Krzywonos Justyna
13.	Leśniara Monika
14.	Madej Katarzyna
15.	Mart Aleksandra
16.	Mielko Aneta
17.	Pańczyk Joanna
18.	Radzik Magdalena
19.	Saczuk Magdalena
20.	Samborska Sylwia
21.	Serafin Monika
22.	Szaruga Michał
23.	Wojniak Dorota
24.	Zakrzewska Ewelina

Klasa IV C- WYCH. Z. BARCZUK

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Bajak Edyta
2.	Chojnacka Ewelina
3.	Czyrw Marcin
4.	Dubiel Agnieszka
5.	Duszejko Elżbieta
6.	Hałas Magdalena
7.	Hereta Anna
8.	Joniec Katarzyna
9.	Kłos Katarzyna
10.	Kowalczuk Agnieszka
11.	Mazurej Jarosław
12.	Michalak Magdalena
13.	Mróz Wioletta
14.	Nizioł Olga
15.	Pieczykolan Edyta
16.	Pietrzela Marta
17.	Piotrowiec Edyta
18.	Semczuk Renata
19.	Staroń Marta
20.	Stopa Katarzyna
21.	Trojak Magdalena
22.	Twardowska Marta
23.	Ząbek Monika
24.	Zubrzycki Paweł
25.	Zych Albert

Klasa IV D- WYCH. M. ŚLEDŹ

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Bielecka Grażyna
2.	Dawid Marta
3.	Dobrzyńska Justyna
4.	Dragan Agnieszka
5.	Głaz Agnieszka
6.	Grabski Ernest
7.	Harczuk Aleksandra
8.	Kalisiewicz Agnieszka
9.	Krawczyk Marcin
10.	Kwaśniewska Aneta
11.	Kwiatkowska Urszula
12.	Leszczyńska Urszula
13.	Michalak Małgorzata
14.	Małek Anna
15.	Pikuzińska Małgorzata
16.	Rybaczek Olga
17.	Ryń Marek
18.	Sekrecka Anna
19.	Sidor Joanna
20.	Skulska Marta
21.	Szostek Sylwia
22.	Suszek Lilianna
23.	Ścibiorski Łukasz
24.	Świątkowska Ewa
25.	Ternes Mariusz
26.	Waśko Anna
27.	Wirski Damian
28.	Wójcik Renata
29.	Zacharow Edyta
30.	Zając Anna
31.	Zawadzki Paweł

Klasa IV E- WYCH. E. KUBALA

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Adamowicz Marta
2.	Bembenek Ewelina
3.	Bukała Maja
4.	Cyc Magdalena
5.	Czajkowska Anna
6.	Dudziński Michał
7.	Dziaduszek Tomasz
8.	Dzioch Marta
9.	Ejmocki Sebastian
10.	Figiel Agnieszka
11.	Galilej Marta
12.	Grzesiuk Ireneusz
13.	Jastrzębska Małgorzata
14.	Karwat Karol
15.	Kasiura Tomasz
16.	Kawka Anna
17.	Kołtun Dorota
18.	Kostrubała Magdalena
19.	Krawczyk Łukasz
20.	Kukiełka Elżbieta
21.	Kustra Marcin
22.	Lepa Renata
23.	Lotz Jakub
24.	Łyś Piotr
25.	Maliszewska Aneta
26.	Marczuk Agnieszka
27.	Matysiak Rafał
28.	Mrozek Edyta
29.	Palikot Arkadiusz
30.	Sarzyński Paweł
31.	Sulej Katarzyna
32.	Swatek Ewa
33.	Synowiec Krzysztof
34.	Szczepańska Magdalena
35.	Szeląg Monika
36.	Tarkowski Tomasz
37.	Teterycz Andrzej
38.	Tymczak Marta
39.	Wiatrzyk Agata

Klasa IV F- WYCH. K. CHRZANOWSKI

Lp.	Nazwisko i Imię
1.	Banach Agnieszka
2.	Banak Andrzej
3.	Bartnicki Piotr
4.	Curyło Agnieszka
5.	Dubiński Patryk
6.	Flak Marta
7.	Fronc Piotr
8.	Gnap Katarzyna
9.	Grela Marcin
10.	Jastrzębska Alina
11.	Klimczuk Piotr
12.	Komisarczuk Sebastian
13.	Krukowska Monika
14.	Lipiec Małgorzata
15.	Łyczek Anna
16.	Milczuk Agnieszka
17.	Nowosadzka Agnieszka
18.	Olszewski Tomasz
19.	Petla Agnieszka
20.	Piątkowska Monika
21.	Popko Magdalena
22.	Radliński Ernest
23.	Rataj Aneta
24.	Rybak Edyta
25.	Sawic Sylwia
26.	Soboń Rafał
27.	Szast Małgorzata
28.	Szewera Dorota
29.	Szewczuk Renata
30.	Szpyra Justyna
31.	Świątkowska Agnieszka
32.	Wiater Paweł
33.	Momot Marcin

Klasa IV G- WYCH. E. KOŁODZIEJCZYK

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Buczak Anna
2.	Charachajczuk Szymon
3.	Dziaszyk Eliza
4.	Głowacka Justyna
5.	Góra Małgorzata
6.	Grabowska Ewelina
7.	Grosman Marta
8.	Guty Katarzyna
9.	Jabłońska Aleksandra
10.	Janczak Joanna
11.	Kostrubiec Dorota
12.	Krupa Beata
13.	Kutyka Agnieszka
14.	Kwiatek Damian
15.	Lachowiec Katarzyna
16.	Lachowska Anna
17.	Malik Sylwia
18.	Mazur Agnieszka
19.	Miazga Andrzej
20.	Niemczuk Magdalena
21.	Pietrzyk Barbara
22.	Pupiec Katarzyna
23.	Soboń Anna
24.	Soboń Dominika
25.	Szewczyk Katarzyna
26.	Węgrzyn Renata
27.	Wrzesiński Artur
28.	Zwiernik Anna
29.	Zwolan Agnieszka
30.	Zybała Monika

Klasa IV H- WYCH. K. STAWIARZ

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Antoszczak Marta
2.	Czerw Radosław
3.	Fijałkowski Patryk
4.	Fiuk Magdalena
5.	Gradziuk Agnieszka
6.	Krajewska Aleksandra
7.	Kraś Iwona
8.	Kulpa Rafał
9.	Markiewicz Sylwia
10.	Maziarz Szymon
11.	Mika Konrad
12.	Petryk Teresa
13.	Piwowarska Anna
14.	Podskarbi Małgorzata
15.	Sinkiewicz Agnieszka
16.	Sitarz Monika
17.	Siwiło Małgorzata
18.	Sztajdel Monika
19.	Szumiło Dariusz
20.	Ziemińska Jadwiga
21.	Żołyniak Barbara

Klasa IV i- WYCH. J. CHURZĘPA

Lp.	**Nazwisko i Imię**
1.	Biernacka Sylwia
2.	Chudyga Ewa
3.	Fik Wioletta
4.	Filipowski Dawid
5.	Garbacz Anna
6.	Gawron Marcin
7.	Góźdź Barbara
8.	Kozyra Andrzej
9.	Kozyrska Agnieszka
10.	Lipińska Sylwia
11.	Machałek Małgorzata
12.	Majdak Sebastian
13.	Murawiec Iwona
14.	Niemczuk Karolina
15.	Nowak Cezary
16.	Pośnik Agnieszka
17.	Sawicki Łukasz
18.	Tomaszczuk Katarzyna
19.	Wielgos Monika
20.	Wnuk Magdalena
21.	Wojnarska Barbara